Campionatul categoriei A LA FOTBAL la cîrje și dafe

Duminică 29 martie

Steagul roșu—Știința Timișoara
U.T.A.—Siderurgistul
Progresul—Dinamo București
Știința Cluj—C.S.M.S. Iași
Steaua—Rapid
Dinamo Pitești—Farul
Petrolul—Crișul

Clasamentul general

Dinamo Buc.	15	10	2	3	34:14	22
Progresul	15	8	4	3	31:25	20
Steaua	14	8	1	5	38:24	17
Rapid	15	7	3	5	24:25	17
Petrolul	15	6	4	5	17: 9	16
Farul	15	8	0	7	18:19	16
Crișul	15	6	3	6	15:21	15
Steagul roșu	15	6	2	7	20:19	14
Dinamo Pitești	15	6	2	7	17:22	14
C.S.M.S.	15	6	1	8	21:27	13
U.T.A.	14	5	2	7	15:18	12
Știința Cluj	15	5	1	9	19:25	11
Știința Tim.	15	5	1	9	18:24	11
Siderurgistul	15	4	2	9	12:27	10

Clasamentul acasă

Crișul	8	5	3	0	12: 4	13
Dinamo Buc.	8	6	1	1	22: 8	13
C.S.M.S.	8	6	1	1	14: 6	13
Petrolul	7	5	2	0	10: 3	12
Farul	8	6	0	2	14: 5	12
Dinamo Pitești	8	6	0	2	11: 6	12
Progresul	7	5	2	0	19:11	12
U.T.A.	8	5	1	2	13: 7	11
Știința Timișoara	7	5	0	2	14: 7	10
Știința Cluj	7	4	1	2	13: 7	9
Steaua	6	4	0	2	22: 9	8
Siderurgistul	7	3	2	2	8: 6	8
Rapid	8	4	0	4	12:15	8
Steagul roșu	7	3	1	3	13: 5	7

Clasamentul în deplasare

Rapid	7	3	3	1	11: 9	9
Steaua	8	4	1	3	16:15	9
Progresul	8	3	2	3	12:13	8
Dinamo Buc.	7	4	1	2	11: 6	7
Steagul roșu	8	3	1	4	7:14	7
Petrolul	8	1	2	5	7: 6	4
Farul	7	2	0	5	4:12	4
Știința Cluj	8	1	0	7	6:12	2
Dinamo Pitești	7	0	2	5	5:14	2
Crișul	7	1	0	6	4:17	2
Siderurgistul	8	1	0	7	4:22	2
U.T.A.	6	0	1	5	2: 9	1
Știința Timișoara	8	0	1	7	4:20	1
C.S.M.S.	7	0	0	7	7:21	0

Golgeterii

1. CONSTANTIN (Steaua) 12 goluri.
2. Frățilă (Dinamo București) 10 goluri.
3. Țîrlea (U. T. A.), Voinea (Steaua), 9 goluri.
4. Dridea I (Petrolul, Adam (Știința Cluj), Mateianu (Progresul), Stoicescu (Progresul), Pavlovici (Steaua), 7 goluri.
5. Ion Ionescu (Rapid), Milea (C.S.M.S.), 6 goluri.
6. Dumitriu II (Rapid), Petru Emil (Dinamo București), Mafteuță (Progresul), Unguroiu (Dinamo București), Voica (C.S.M.S.), Lereter (Știința Timișoara), Codreanu (Rapid) 5 goluri.
7. Surdan (Știința Timișoara), Oaidă (Progresul), Pircălab (Dinamo București), Năftănăilă (Steagul roșu), Voinea (Progresul), Hașoti (Steagul roșu), Mițaru (Știința Timișoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crișul), O. Popescu (Dinamo București), Mureșan (Știința Cluj), 4 goluri.
8. Tîrcovnicu (Dinamo București), Florut (U.T.A.), Szabo (Știința Cluj), David (Dinamo Pitești), Solomon (Crișul), Selimesi (Steagul roșu), D. Popescu (Progresul), Dragu (Farul), Georgescu (Rapid), Seredai (Steagul roșu), Vornicu (C.S.M.S.), Creiniceanu (Steaua), Ene (Dinamo București), Iacob (Crișul), 3 goluri.

Etapa viitoare

Progresul-Petrolul
Știința Timișoara—Steaua
Farul—U.T.A.
Rapid—Steagul roșu
Crișul—Dinamo Pitești
Siderurgistul—Știința Cluj
C.S.M.S. Iași—Dinamo București.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17 60 10 interior 14 00

Fotbaliștii iugoslavi

Echipa de fotbal Sarajevo la București

Săptămîna viitoare, la 1 aprilie, ne va vizita o echipă iugoslavă de fotbal. Este vorba de Sarajevo, din orașul cu același nume, echipă care activează în prima categorie a campionatului Iugoslaviei, și care la București va constitui un sparing partener pentru selecționata noastră divizionară.

Această formație iugoslavă este una din fruntașele actualului campionat iugoslav. Ea se află pe locul patru, la diferență mică de primele trei clasate (Steaua roșie Belgrad, O.F.K. Beograd și Dinamo Zagreb), și înaintea lui Partizan Belgrad, actuala campioană a Iugoslaviei. Formație tînără, dar valoroasă, Sarajevo s-a impus în ultimii ani prin fotbalul modern pe care-l practică și printr-o serie de rezultate excelente. La începutul sezonului de primăvară, în primul meci din retur susținut la Belgrad cu O.F.K. Beograd, Sarajevo a reușit un rezultat de egalitate (2—2), după un joc în care — după cum scria ziarul „SPORT" din Belgrad — cele două echipe **„au demonstrat — o dată în plus — toate calitățile fotbalului modern"**. Și mai departe: **„Tempo rapid din primul pînă la ultimul minut; atacuri și contraatacuri desfășurate ca într-un film rapid"**.

În activitatea competițională, Sarajevo a obținut următoarele rezultate (campionatul în curs): 0—0 și 2—2 cu O.F.K. Beograd, 1—4 și 1—1 cu Voivodina, 4—1 și 0—0 cu Jelezniciar, 1—1 cu Haiduk, 3—0 cu Trești'evka, 0—2 cu Steaua roșie, 2—1 cu Radnicki, 1—1 cu Novi Sad, 5—2 cu Rijeka, 4—1 cu Velej, 0—2 cu Vardar, 2—1 cu Dinamo și 0—0 cu Partizan. Iar pe plan internațional: 1—2 cu M.T.K. Budapesta, 1—1 cu F. C. Koln, 2—1 cu Rotweiss, 3—1 cu Ferencvaros, 2—1 cu Ujpest, 3—0 cu Viena (amatori), 2—1 cu Fenerbahce, 3—1 cu Beșiktaș, 1—1 cu Galatasaray, 5—1 cu Legia Varșovia, 0—0 cu F. C. Servette Geneva și 1—1 cu Nîmes.

Formația de bază cuprinde pe următorii jucători: **Sirco—Fazlagici** (internațional, a jucat în echipa națională A, olimpică și tineret), **Vujovici** (7 ori internațional A și B) — **Trnogorat, Biogradlici** (căpitanul echipei), **Markușevici** (de două ori internațional B) — **Arslanagici, Șiljkut, Ferbatovici** (de 15 ori internațional A și B) **Mușovici** (de două ori la tineret) și **Blajevici**. Antrenorul echipei este Gegici.

Breviar olimpic

Arhitectul Klopfer va construi trambulinele de la Grenoble

Nici nu s-au stins încă ecourile Jocurilor Olimpice de iarnă de la Innsbruck și iată că ziarele străine consemnează că au și început pregătirile pentru... viitoarea ediție care se va desfășura în 1968 la Grenoble (Franța). Printre altele se menționează faptul că Comitetul de organizare francez l-a și angajat pe cunoscutul arhitect german Heini Klopfer, specialist în construcția trambulinelor pentru săriturile cu schiuri, să construiască două asemenea trambuline la Grenoble. Heini Klopfer are o îndelungată experiență întrucît el a construit trambulinele de la Cortina d'Ampezzo, Obersdorf, Garmisch-Partenchirchen etc.

Wilma Rudolph nu va fi prezentă la Tokio

Tripla campioană olimpică și recordmană mondială, atleta americană de culoare Wilma Rudolph care în prezent poartă numele de Wilma Eldrige (s-a măritat a doua oară) a anunțat că este în așteptarea unui eveniment fericit pentru luna iunie și din acest motiv nu va putea lua parte la Jocurile Olimpice de la Tokio.

În prezent Wilma Eldrige antrenează echipa feminină de baschet a orașului Clarkswille, unde ea locuiește în prezent.

Michel Jazy, favoritul lui Paavo Nurmi

Unul dintre cei mai renumiți atleți ai lumii, finlandezul Paavo Nurmi a făcut nu de mult o călătorie în Franța. În cadrul unui interviu acordat presei franceze Nurmi a declarat că Michel Jazy are posibilitatea să cîștige două probe la Tokio (1 500 m și 3 000 m) însă va avea ca adversari foarte periculoși pe Snell și Beatty.

Pregătirile echipei de baschet a S. U. A.

Federația de specialitate din S.U.A. a stabilit felul în care va fi selecționată echipa de baschet a S.U.A. pentru Jocurile Olimpice de la Tokio.

S-a hotărît ca 36 jucători împărțiți în trei grupe de 12 să participe la un turneu care va avea loc între 2—4 aprilie la New York. După acest turneu va fi desemnat un lot de 12 jucători pentru Japonia.

Interesant este de semnalat faptul că jucătorii vor urma un curs pentru aprofundarea regulamentului de joc olimpic care diferă de cel american în multe privinte.

Natația va absenta la Jocurile Olimpice din 1968?

D. Salifors, președintele Federației internaționale de natație a declarat că la viitoarea ședință a C.I.O. va depune un protest oficial împotriva desemnării Mexicului ca organizator al Jocurilor Olimpice din 1968. D. Salifors a declarat că dacă hotărîrea va fi menținută, este posibil ca natația să nu fie reprezentată întrucît altitudinea la care este situat orașul nu va permite stabilirea unei ierarhii corespunzătoare, iar rezultatele vor fi sub orice așteptări.

Omologate și... neomologate

Federația internațională de atletism a omologat recent numeroase recorduri mondiale stabilite în anul 1963. Cu prilejul ședinței de omologări s-au ivit însă discuții foarte aprinse în legătură cu două propuneri de omologare a unor recorduri stabilite de John Pennel (prăjină) și Bob Hayes (100 yarzi). Discuțiile au fost provocate de faptul că unii membri s-au opus (și pînă la sfîrșit au reușit să impună punctul lor de vedere) ca recordurile acestor atleți să fie omologate întrucît ele au fost stabilite pe o pistă cu asfalt.

Problema aceasta va fi discutată la sesiunea Federației internaționale de atletism care va avea loc la Tokio în octombrie 1964.

Iată cîteva din recordurile mondiale omologate: Bărbați: *220 yarzi: H. Carr 20"3; 440 yarzi: A. Plummer 44"9; 10 000 m: P. Bolotnikov 28'18"; 3 000 m obstacole: G. Roelants 8'29"; înălțime: V. Brumel 2,28 m; disc: A. Oerter 62,62 m.* Femei: *220 yarzi: B. Burvil 23"; disc: T. Press 59,29 m; suliță: E. Ozolina 59,78 m.*

GÎNDURI PENTRU TOKIO

Primăvara aceasta capricioasă ne rezervă nenumărate surprize. După o zi „ca de mai" (în care sîntem tentați să ieșim în „talie"), urmează alta de noiembrie, pentru ca în a treia să ne simțim ca în... februarie. Pentru toți este însă evident că „baba Dochia" și-a lăsat de-acum legendarele sale cojoace undeva prin munții Vrancei și că gingașul ghiocel vestește într-adevăr venirea primăverii.

Primăvara este pentru iubitorii sportului sinonim cu sosirea sezonului în aer liber. El aduce disputele pe gazon și în bazine, întrecerile cicliștilor pe șosele. Pentru aceștia din urmă iubitori ai sportului așternem astăzi pe hîrtie cîteva însemnări dintr-o discuție cu unul din rutierii fruntași ai țării noastre, Constantin Dumitrescu. Acum, la început de sezon, l-am chestionat asupra planurilor pe care le are în anul olimpic 1964, asupra întrecerilor la care va participa și — îndeosebi — asupra părerilor pe care le are despre șansele cicliștilor romîni la Tokio.

— Așadar, să începem cu programul competițional internațional.

— Va trebui, mai înainte de aceasta, să vorbim de cele două loturi, pentru faptul că fiecare are în prima parte a sezonului un program separat.

— N-am nimic împotrivă.

— Selecționerii și tehnicienii federației au decis două căi pentru drumul spre Tokio. Una pentru cei tineri care formează lotul speranțelor. Este vorba de Emil Rusu, Francise Gera, Gh. Bădără, Constantin Ciocan etc., care se pregătesc în antrenamentul lui Nicolae Voicu. Dintre aceștia va fi selecționat lotul care va participa la tradiționalul premiu al ziarului „l'Humanité": Paris-Rouen-Paris. Tot tinerii vor da și oameni pentru echipa care se va prezenta la concursul internațional de la Lübben (R. D. Germană). „Veteranii" au format un alt lot compus din Gabriel Moiceanu, Ion Ardeleanu (destul de tînăr, dar cu bogată experiență internațională), Walter Ziegler, Ion Stoica, Ludovic Zanoni, Aurel Șelaru, Gh. Rădulescu, Gh. Neagoe, și... Constantin Dumitrescu. Pentru acest lot a fost fixată — ținîndu-se seamă de pregătirea anterioară și de particularitățile fiecărui rutier — o altă linie de instruire. Noi am intensificat ritmul procesului instructiv-educativ pentru a ne prezenta în plenitudinea forțelor în marile competiții internaționale care inaugurează sezonul 1964. Peste cîteva zile urmează să plecăm în „Turul Tunisiei" (n.a. discuția a avut loc în preajma plecării cicliștilor romîni în „Turul Tunisiei"). Prezenți pentru prima oară în această competiție cicliștii noștri au în primul rînd sarcina perfecționării pregătirii în condiții de concurs. Noi am făcut cîteva săptămîni de pregătire pe malul Mării Negre, la Mangalia și avem acum peste 3.000 de km de rulaj, așa că putem să susținem efortul acestei întreceri pe etape.

— Acesta este deci debutul în activitatea internațională.

— Desigur. Dar chiar în luna aprilie vom avea alte examene de susținut. Mă refer la concursurile de verificare pe care le vom susține în țară în compania cicliștilor cehoslovaci și la cele din R. S. Cehoslovacă.

— După cîte știu sezonul de primăvară va culmina cu participarea la cea de-a XVII-a ediție a „Cursei Păcii".

— Exact. La 9 mai la Varșovia, echipa noastră va fi alături de celelalte 19 care vor da asaltul pentru cucerirea primelor locuri în acest veritabil campionat mondial de lung kilometraj.

— Ținînd seamă de experiența pe care o aveți — participați pentru a X-a oară la această întrecere internațională — vă rugăm să ne vorbiți ceva despre șansele cicliștilor noștri la actuala ediție a „Cursei Păcii".

— Anul acesta, datorită pregătirii minuțioase pe care am făcut-o, putem să ne prezentăm la start cu o echipă puternică, capabilă de rezultate mari. Despre experiența mea ați vorbit, dar să nu uităm că și Gabriel Moiceanu — care este un sprinter remarcabil — participă pentru a VIII-a oară, că Ion Ardeleanu poate acum să-și confirme talentul și pregătirea, că Walter Ziegler, Ion Stoica, Ludovic Zanoni și alții sînt oameni de nădejde în echipă.

— Mai mulți gazetari sportivi au scris că de la ciclistul Constantin Dumitrescu trebuie să ne așteptăm nu numai la locul II (Turul Angliei) și IV („Cursa Păcii" — 1963) ci și la o performanță care să însemne „marea lovitură", adică locul I. Ce părere aveți?

C. Dumitrescu

— Am aproape 30 de ani și am atins deci maturitatea sportivă. Simt și eu că este... cazul să le dăruiesc iubitorilor sportului cu pedale performanța pe care o așteaptă de mai mulți ani. Vreau din tot sufletul s-o realizez în acest an. Voi face totul ca să reușesc.

— Nu vă putem ura decît succes!

— Continuînd discuția noastră trebuie să vă spun că după „Cursa Păcii" vom da un examen foarte important: concursul internațional de la București în care sînt programate probele olimpice. Cu acest prilej federația de ciclism va analiza comportarea celor două loturi (speranțe și seniori) pentru a alcătui echipa care va participa la campionatele mondiale din Franța. Acolo va trebui să dovedim că merităm cinstea de a participa la Jocurile Olimpice de la Tokio. Ne vom strădui să ne comportăm la înălțimea încrederii ce ni se acordă pentru a fi incluși în delegația olimpică a țării noastre. În octombrie, în Japonia, cicliștii noștri vor pune în joc toată puterea de luptă, toată pregătirea și capacitatea lor pentru a obține rezultate cît mai bune.

— Vă referiți, desigur, la probele de șosea?

— Nu numai la acestea. Dacă voi merita cinstea de a fi selecționat în echipa olimpică a R.P.R. voi participa și la proba de 4.000 m individual contra-timp pe velodrom. După cum știți anul trecut am adus recordul acestei probe sub 5:10,0 și doresc să-l îmbunătățesc prin reducerea multor secunde.

— Dv. și celorlalți cicliști vă urăm succes deplin în bogatul sezon competițional 1964!

★

După cum vedeți, Constantin Dumitrescu — ca și ceilalți cicliști de altfel — cunoaște în amănunt obiectivele pregătirii, este însuflețit de ele, are încredere în valoarea colegilor, în puterea lor de luptă ca și într-a sa. Sînt lucruri deosebit de semnificative care ne fac să mărim creditul acordat ciclismului nostru. Să sperăm că rezultatele vor fi la înălțimea acestuia.

H. NAUM

MOZAIC

● *Cu 65 de voturi pentru și 11 contra, federația engleză de tenis a hotărît să permită disputarea pe terenurile de la Wimbledon atît a întîlnirilor între amatori cît și între profesioniști.*

● *Recordmenul mondial la 400 m înot liber, australianul Murray Rose a semnat un contract cu o firmă din S.U.A. pentru a turna în două filme.*

● *Un meci de baschet între echipele Sochaux-Charleville, din cadrul campionatului categoriei a II-a din Franța a fost întrerupt de arbitri cu 7 minute înainte de sfîrșit, întrucît ultima echipă nu mai avea pe teren decît... 2 jucători, restul fiind eliminați pentru greșeli personale.*

● *Atletul David Jones, campionul englez la 220 yarzi, a refuzat o ofertă tentantă de a trece la profesionism. El a declarat că preferă o medalie de aur cucerită la Tokio (eventual la proba de ștafetă 4x110 yarzi, unde echipa Angliei deține recordul mondial).*

● *Printre cei 26 de concurenți care au participat recent la tradiționala cursă de înot de iarnă în orașul Nice (150 metri în aer liber) doi participanți au vîslit în mod special atenția: Joseph Colson în vîrstă de 89 de ani și Hubert Payen de... 13 ani!*

● *Karl Schvanz, cunoscut schior, fost campion mondial, a scris o carte intitulată „De două ori campion mondial". Cartea, editată de editura „Copress" din München (unde directorul adjunct este recordmanul mondial Armin Hary) se bucură de un mare succes.*

● *Asociația ziariștilor sportivi (redactori ai rubricilor de box) a acordat cîteva premii unor pugiliști care s-au remarcat în anul 1963. Iată cîtiva „laureați": Sandro Mazzinghi, cel mai bun boxer profesionist italian; Dante Cane, cel mai bun boxer amator italian; Laszlo Popp, cel mai bun boxer profesionist străin.*

CALCIO ȘI DOPING

● Cum s-a mușamalizat afacerea de la Bologna ● Ce declară Helenio Herrera

Cineva se dopează! Cu aceste cuvinte revista „Il Campione" începea acum vreo patru ani să atragă atenția opiniei sportive asupra unui flagel care de la ciclism începea să se întindă și asupra „binecuvîntatului" fotbal italian. Cîțiva jucători leșinaseră și fuseseră cuprinși de vomismente la sfîrșitul meciurilor. S-a crezut că e vorba doar de oboseală. Dar lucrurile s-au repetat și federația, alarmată, a început să facă investigații. La sugestia unor medici s-a creat o comisie anti-doping. Aceștia își dădeau seama de pericolul grav la care se expun jucătorii folosind în cantități mari medicamente stimulatoare și în special amfetamine, putînd duce la urmări fatale. În 1962 doi jucători, Bicicli și Guarnieri de la Internazionale, Sivori de la Juventus și englezul Hitchens de la Torino, sînt prinși asupra faptului și suspendați. Un an mai tîrziu Napoli învinge pe Milano în deplasare, dar se constată că șapte jucători au folosit droguri. Apoi Genova pentru a scăpa de retrogradare își dopează întreaga echipă și învinge pe Bologna cu 1—0. Amenzi, suspendări, avertismente severe ale federației. Managerii lipsiți de scrupule își văd înainte de treabă. Ei știu un singur lucru: că patronii le cer numai victorii și nu-i interesează dacă jucătorii își ruinează sănătatea.

Priviți aceste două fotografii! Sînt ochii și chipul unor fotbaliști care au folosit dopingul

Iată-ne ajunși în ziua de 2 februarie 1964. Bologna, lidera clasamentului, cea mai în formă echipă, învinge pe Torino cu 4—1 după un meci îndrăcit. Ce bine joacă băieții — își spuneau suporterii — ei vor fi anul acesta campioni! În această ambianță de bucurie, comisia antidoping descinde în vestiarele bolognezilor și prin tragere la sorți cinci jucători sînt desemnați să li se ia probe de lichid organic pentru a fi supuse analizei. Era vorba de căpitanul echipei, Pavinato — fundaș stînga, Tumburus — mijlocaș dreapta, de 7 ori internațional, Fogli — mijlocaș stînga, de 10 ori internațional, Perani — extrema dreaptă și Pascuti. Toată lumea surîde ca la o glumă de această formalitate și pleacă liniștită acasă.

După aproape o lună izbucnește însă scandalul. Profesorul Venerando de la centrul medical din Florența anunță că analizele, făcute prin metoda cromatografică, s-au dovedit pozitive (urme de amfetamină) la toți cei cinci jucători. De aici încolo începe o adevărată tragicomedie.

Bologna primește uluită vestea, dar după lovitura de moment își revine și începe să-și strige nevinovăția. E vorba de o conspirație milaneză pentru a ne împiedica să cîștigăm titlul de campioni! Suporterii echipei sînt chemați să facă o manifestație și amenință cu un „marș" asupra Milanului

În capitala lombardă poliția păzește sediul cluburilor Internazionale și Milano. Antrenorul Bernardini și jucătorii înciminați jură că n-au folosit nici măcar un miligram de benzedrină sau de pervitin și că neapărat vreun spion al clubului Milano le-a turnat în băutura lor ceva „otravă".

Cunoscînd însă antecedentele, federația nu dă crezare acestor jurăminte și vrea să ia măsuri exemplare. Probele sînt evidente. Între timp profesorul Nicolini, președintele comisiei antidoping este atacat de un necunoscut, lovit în cap și își pierde memoria. Afacerea ia o turnură de roman polițist. Bologna cere o contraexpertiză tergiversînd lucrurile. În acest moment intervine procuratura care confiscă flacoanele și documentele comisiei medicale. Scandalul riscă să ia proporții. Afacerea ajunge pînă în Parlament. Deputații bolognezi contestă dreptul justiției de a interveni. Persoane influente consideră că s-a mers prea departe și că fotbalul profesionist italian nu are nimic de cîștigat. Organele judiciare își declină pînă la urmă competența, lăsînd federația să-și judece singură vinovații. Verdictul a fost de o blîndețe înduioșătoare. Cei cinci jucători sînt socotiți niște îngeri nevinovați și absolviți de orice pedeapsă. Bologna trebuie să rămînă cu echipa intactă. Și pentru a se da un exemplu este suspendat antrenorul Fulvio Bernardini, doctor în științe economice.

În cazul echipei F. C. Bologna este interesantă declarația antrenorului Helenio Herrera: „Lăsați-mă să rid. Ce vor să dovedească? Dopingul se practică la toate echipele noastre. Nici n-aveți idee ce interese sînt în joc în fotbalul italian. Aici doar rezultatul contează. Ca să trăiești trebuie să cîștigi și alții caută să te împiedice prin orice mijloace"

Afacerea Bologna a avut desigur un mare ecou internațional. Revista „Miroir Sprint" pune într-adevăr degetul pe rană, arătînd că sportul profesionist poartă în el tentația către orice exces, din cauza însăși a mediului în care se dezvoltă".

I. G.

O călătorie cam scumpă!

Un caz nostim, puțin obișnuit i s-a întîmplat atletului vest-german Schuttler din Stuttgart. Invitat împreună cu alți atleți la un concurs internațional de sală programat în orașul Lyon din Franța, el urma să ia parte la cursa de 60 m. La startul probei, Schuttler a pierdut plecarea și a apucat să mai alerge 3—4 m. A doua zi, ziarele menționau că Schuttler a călătorit sute de kilometri pentru a alerga... cîțiva metri.

Cam lungă și scumpă călătoria pentru 3—4 metri!

LA 1 APRILIE

de GH. CHIRIAC

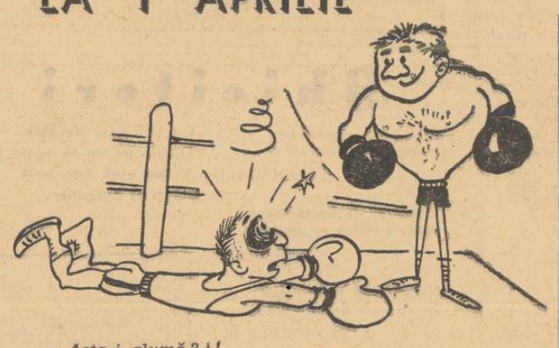

— *Asta-i glumă?!!...*

— *De ce e vesel tăticu?*
— *Azi l-am lăsat să cîștige la șah!...*

— *Ești chemat la telefon!...*

— *A sărit 2,50 m!...*
— *I-am spus că a cîștigat la loto un „Trabant".*

SAH

Rezultatele semifinalelor campionatului republican de șah prin corespondență

Semifinalele celui de-al III-lea campionat republican de șah prin corespondență, la care au luat parte un număr de 120 de jucători și jucătoare, au luat sfîrșit la 15 februarie.

În urma omologării rezultatelor partidelor, s-au stabilit următoarele clasamente:

GRUPA I: 1) *I. Găvănescu* — Slobozia, 9 puncte; 2) A. Gesticone 8½; 3) A. Aldea 8; 4-5) T. Raicu și M. Nemeth 6; 6-7-8) V. Mehedinți, V. Constantin, Al. Drăghici 5; 9) T. Iliescu 3,½; 10) Gh. Pietraru 2; 11) St. Mașek I; 12) V. Mîndruțeanu 0.

GRUPA II: 1) V. *Firică* — București 10½ puncte; 2) V. Malcoci 9; 3) V. Rădulescu 8; 4) S. Goldstein 7; 5) A. Schächter 7; 6) N. Ștefănescu 6½; 7) D. Popovici 6½; 8) N. Weinberg 4; 9) V. Georgescu 3; 10) M. Șerban 2; 11) N. Manolescu 1; 12) Gh. Badea 0.

GRUPA III: 1) *I. Berbecaru* — București 10 puncte (48,50); 2) A. Ghilea 10 (45,00); 3) D. Zara 8½; 4) N. Rosca 8; 5) M. Rădulescu 6; 6-10) Sofia Fila, N. Voljin, N. Szecht, P. Georgescu și S. Peras 4½; 11) R. Nestianu 1; 12) G. Cupper 0.

GRUPA IV: 1) *M. Șuta* — Oradea 9½ puncte; 2) V. Susnea 9; 3) V. Manuil 7½; 4) V. Ardeleanu 6½; 5-6) S. Makai și E. Fila 6; 7) M. Albu 5; 8) G. Moise 3½; 9) I. Marian 2½; 10) T. Cernega 2; 11) A. Motocu 1.

GRUPA V: 1) *E. Szabo* — Timișoara 9 puncte; 2) T. Paraschiv 9 (45,50); 3) E. Hang 8; 4) Dabija 7¼; 5) H. Bobeș 6½; 6-7) F. Pastor și M. Cocoș 6; 8) P. Balogh 5; 9) F. Cojocaru 3; 10) D. Kolsterman 2; 11) G. Schatz 1; 12) C. Dragu 0.

GRUPA VI: 1) *A. Anton* — Iași 9 puncte; 2) P. Sirkus 8) (35,00; 3) N. Huzum (31,00); 4-5) P. Rădulcă, D. Kelemen 7; 6-7) V. Cotoman, T. Grigorescu 6¼; 8-9) N. Mazilu, G. Petran 4; 10-11). F. Hariuc, P. Lucin 1½; 12) I. Marin 0.

GRUPA VII: 1) *Gh. Rotariu* — București 10¼ puncte; 2) I. Iancso 10; 3-4) S. Pompov, P. Holzinger 7½; 5) G. Stan 7; 6-7) A. Ionescu, O. Pasztai 6; 8-9) V. Vasiliu, D. Codițoiu 3½; 10-11) N. Ciomaga, Zari Kasibian 1; 12) A. Hartman 0.

GRUPA VIII: 1) *N. Botezatu* — Sinaia 9½ puncte; 2) N. Cotea 8¼; (35,00); 3) T. Periam 8½ (33,50) 4) E. Mende 8; 5) I. Cristescu 7¼; 6) L. Perșoiu 7; 7) G. Bond 6½; 8). F. Pall 4¼; 9-11) P. Dumitriu, Emilia Chiș și C. Cărăusu 1; 12) P. Ionulescu 0.

GRUPA IX: 1) *E. Sandu* — București 9 puncte (38,25); 2) Coifman 9 (35,75); 3) N. Andronache 9 (33,00); 4) Irina Naghi 7½; 5) I. Cristian 6½; 6) S. Caloianu 6; 7) A. Predeleanu 5; 8) A. Gama 3; 9) P. Vătărăscu 2½; 10-11) G. Iliescu, G. Ghemiușiu 1; 12) V. Peiu ½.

GRUPA X: 1) *C. Vlad* — Constanța 10½ puncte; 2) P. Popescu 10; 3) N. Murariu 8½; 4) L. Tulici 7½; 5-6) V. Drug, L. Farkaș 6½; 7) E. Georgescu 6; 8) N. Ivănescu 4¼; 9) G. Grigorovici 3; 10-11) P. Luculescu, P. Zimmer 1; 12) D. Balea 0.

Pentru finala masculină s-au calificat jucătorii clasificați pe locul întîi în fiecare grupă. La egalitate de puncte s-a luat în calcul punctajul Sonneborn, notat în paranteză

În finala feminină s-au calificat: A. Gesticone — Tîrnăveni, S. Goldstein — Reghin, S. Fila — Zalău, S. Makai — Oradea și I. Naghy — Tg. Mureș. Finala feminină va fi completată cu încă două jucătoare ce vor fi invitate de biroul comisiei de șah prin corespondență

Rezultatele de mai sus pot fi contestate în termen de 15 zile de la data publicării lor, însoțite de analize concludente.

Ambele finale încep la data de 1 V 1964.

MIHAIL TAL despre turneul zonal

La Moscova a luat sfîrșit ultimul turneu zonal european. Pentru interzonale s-au calificat Spasski, Bronstein și Stein. În legătură cu desfășurarea concursului și cu viitorul interzonal, fostul campion mondial Mihail Tal a declarat următoarele într-o convorbire cu un redactor al agenției „Novosti":

Mă bucură îndeosebi succesul lui Boris Spasski. Tînărul mare maestru leningrădean a săvîrșit — dacă putem spune așa — o faptă de eroism: începînd turneul cu două înfrîngeri, a știut să găsească în el forțe suficiente pentru a se opune loviturilor soartei. Lucru cu atît mai îmbucurător cu cît în trecut Spasski nu se caracteriza printr-o asemenea voință nestăvilită de victorie.

Putem evoca precedentul campionat zonal al țării. Cu patru etape înainte de finală, Spasski avea același număr de puncte ca și Korcinoi. Nimeni nu punea la îndoială că cei doi mari maiștri vor ajunge în turneul interzonal. Korcinoi a justificat speranțele cîștigînd toate partidele restante. În ceea ce-l privește pe Spasski, el n-a acumulat decît două puncte. Jocul slab în finiș l-a scos pentru trei ani din competiția pentru întîietatea mondială.

Aceiași situație s-a repetat și în „turneul celor șapte": după zece etape, Spasski și Korcinoi, la fel ca acum trei ani, au mers la egalitate, cot la cot, avînd patru puncte din opt posibile. Însă de data aceasta marii maeștri și-au schimbat rolurile: cu un finiș strălucit, Spasski l-a lăsat pe Victor Korcinoi mult în urmă.

Calm și cu încredere a jucat David Bronstein. După opt ani de întrerupere, el a reușit să revină din nou în rîndurile pretendenților la întîietatea șahistă. Urmărind să pătrundă mai adînc în labirintul poziției a intrat de cîteva ori în criză de timp. Dar Bronstein a rămas ca întotdeauna imperturbabil. Apărarea sa în poziția dificilă împotriva lui Stein este inegalabilă, fără precedent. Era greu de crezut că Bronstein se va mai putea apăra cu succes; stegulețul ceasului său era în acele momente dramatice gata să cadă.

Leonid Stein a dovedit că nu întîmplător deține înaltul titlu de campion al U.R.S.S. Urmărindu-și tactica propusă, Stein a început turneul cu o serie de remize. A fost deajuns însă să piardă în etapa a VII-a o partidă, partida cu Gheller — și din jocul său prudent n-a mai rămas nici urmă. Jocul lui în a doua parte a turneului lăsa o puternică impresie. Cred că despre marele maestru din Lvov se va mai vorbi. Și nu o dată. Este un șahist care merge năvalnic înainte...

...Cea mai interesantă partidă după părerea mea a fost „duelul spaniol" dintre Stein și Spasski, în care marele maestru leningrădean a ales cu cinci renumitul „atac Marshall". Poate fi amintită de asemenea partida Gheller—Spasski în care, sacrificînd regina, negrul și-a creat o poziție de atac pe flancul regelui advers.

...La apropiatul turneu interzonal, în afară de cei cinci șahiști sovietici vor participa Fischer, Reschewski, Gligorovici, Pahman, Larsen, Portiș, Tringov și alți cunoscuți mari maeștri. Cu toții, firește se vor strădui să intre în grupul primilor șase, pentru a participa la meciul-turneu al candidaților. Personal, aștept cu un deosebit interes confruntarea cu Reschewski. Va fi prima noastră întîlnire la tabla de șah. Pe Robert Fischer îl cunosc mai bine. Am jucat cu el în cîteva turnee. În ultimele partide Fischer m-a bătut de două ori. Acum am să caut să-mi iau revanșa. În pofida tinereții sale, marele maestru american s-a recomandat într-un mod excelent. Succesele sale nu mai miră pe nimeni. Nici măcar fenomenalul rezultat înregistrat de el la ultimul campionat al S.U.A. (11 puncte din 11 posibile). Robert Fischer este în prezent cel mai puternic jucător din Occident.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

MARIA G. — București : La scrisoarea dv. atît de amplă și perfect completată cu planul camerei pe care vreți s-o aranjați cît mai frumos și practic vă răspundem cu două probleme de arhitectură de interior „a" și „b" cărora le corespunde legenda alăturată. Pentru a vă face și-o imagine artistică a aranjamentelor, dăm și perspectivele ambelor soluții.

În „a" nișa dormitor rămîne așa cum o aveți aranjată iar în cameră se așează masa cu cele trei fotolii în colț iar pe peretele lung vine o bibliotecă — neapărat îngustă — avînd spre fotoliu un mic bar și o lampă cu picior iar în partea opusă televizorul. Lîngă ușa către bucătărie o mică servantă. Perdelele la ferestre se pun din două bucăți, unindu-se la mijloc — între ferestre — unde vine foarte bine o statuie, o vază, un soclu... în fine un obiect decorativ.

În „b" sugerăm în primul rînd un alt aranjament al colțului de dormit, acesta avînd o perdea mare într-o parte și una mică de tot în cealaltă. Alt aspect fundamental diferit de formula „a" este păstrarea mesei „mari" cu trei scaune în jurul ei, aceasta oarecum în dauna bibliotecii-bar care nu mai poate fi așa de lungă. În schimb utilitatea acestei mese va fi foarte remarcată cu timpul.

a

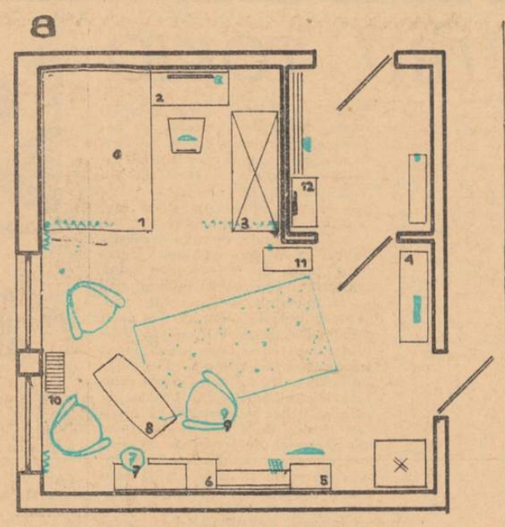

1. pat studio ; 2. toaletă ; 3. dulap ; 4. servantă ; 5. televizor ; 6. bibliotecă-bar ; 7. lampă ; 8. măsuță ; 9. fotoliu ; 10. vas decorativ ; 11. măsuță ; 12 cuier ; 13. masă.

b

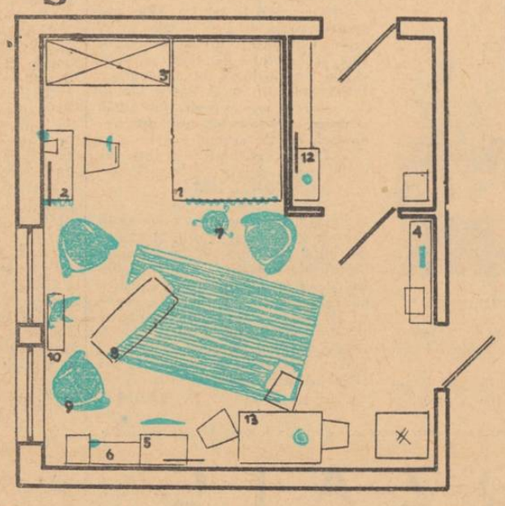

a.

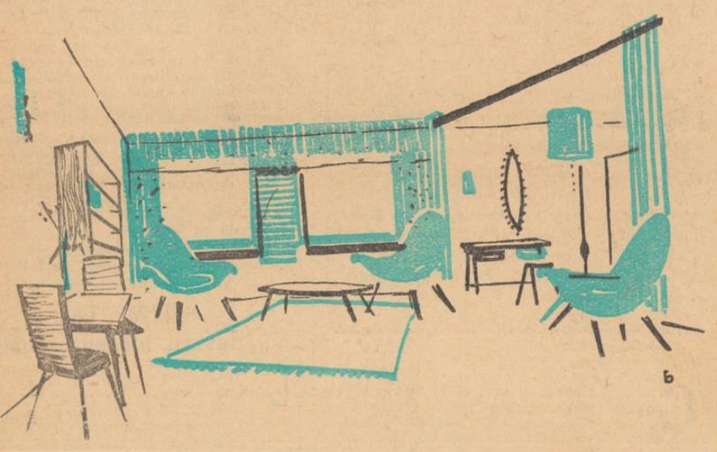

b

Practic și util

La ce putem folosi țesăturile de in și semiin?

Aceste țesături, care se obțin din fire de in în amestec cu fire de bumbac, sînt apreciate de cumpărători pentru rezistența lor mare la frecare și uzură, pentru coloritul reușit.

Țesăturile din semiin pentru lenjerie de pat au o rezistență mult mai mare la uzură și frecare decît cele din bumbac. Cu cît se spală mai mult, cu atît devin mai albe, mai pline. Această însușire le face apte la spălări repetate, ceea ce asigură o igienitate mai mare față de alte țesături.

Tot pentru aceste însușiri, sînt mult apreciate și prosoapele și fețele de masă din in și semiin. Dar, cîmpul de utilizare a țesăturilor din in este foarte larg. Iată, de pildă, stofele de mobilă, husele, draperiile, perdelele de soare, storurile etc. toate realizate din țesături de in. Toate sînt foarte rezistente, au un colorit reușit (una din „însușirile" țesăturilor de in este aceea că se pretează la un colorit foarte atrăgător) și nici acțiunea razelor solare sau a intemperiilor nu le dăunează.

Însușirile multiple, despre care am vorbit, ale țesăturilor din in au atras atenția creatorilor de contexturi și desene, în vederea utilizării inului pentru țesături de modă. Și iată că, țesăturile de in sînt folosite și pentru îmbrăcăminte, sacouri bărbătești, cămăși, bluze și rochițe etc. Acum în preajma anotimpurilor calde, cînd gospodinele sînt preocupate de reîmprospătarea garderobei și de completarea lucrurilor de uz gospodăresc, este bine să ținem seamă de însușirile multiple ale țesăturilor din semiin și in.

SFATURI PRACTICE

— Petele de ulei de pe o mobilă lustruită cu șerlac se scot astfel : Se iau cantități egale de esență de terebentină și ulei de vaselină și se amestecă bine. Se îmbibă cu acest amestec un tampon făcut dintr-o cîrpă moale (flanelă) și se ung petele sau locul care a pierdut luciul. Se lasă să se usuce o oră, se mai tamponează încă o dată cu amestecul menționat și apoi se lasă 10—12 ore să se usuce. Se dă lustru cu o bucată de flanelă curată sau catifea **(Bonțescu, Tg.-Jiu).**

— Petele de vin roșu de pe o stofă albă se scot în modul următor : se îmbibă pata cu alcool (spirt medicinal) și gliceriină și se lasă astfel 24 de ore. Se spală apoi cu apă caldă și săpun. Se repetă operația. Petele de vin alb se scot tot prin procedeul de mai sus. Se spală apoi cu apă caldă și săpun, introducînd în apă o lingură de amoniac. Dacă pata iese greu, se face un amestec de apă fierbinte și săpun fulgi, amoniac (1 lingură) și se freacă bine pata.

(S. VASILESCU — București).

1 2 3

Pentru înfrumusețarea locuinței

Desigur că de nenumărate ori ați văzut în magazinele de solduri cîte un imprimeu frumos, în culori vii, din bucăți de la 0,50 la 2 m.

Iată cîteva idei pentru înfrumusețarea locuinței, folosind cupoane de diferite mărimi : 1. O perdeluță pusă în jurul chiuvetei din baie, dă posibilitatea de a folosi spațiul de sub chiuvetă. Alături, atîrnă un sac pentru rufe, din același material. 2. O perdea de creton înflorat înfrumusețează sala de baie. 3. Dintr-un cupon de material înflorat gen „prosop" puteți face un prosop și mănuși de baie.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Brînză cu smîntînă ; ardei umpluți cu orez ; cremă de cacao.

— Supă de pasăre ; ciulama de pasăre cu mămăliguță ; mere.

— Morcovi sote cu crochete de griș ; budincă de cartofi cu brînză ; compot de prune.

— Borș de sfeclă ; cîrnați pe varză călită ; clătite cu dulceață.

—Ciorbă de roșii (suc) ; pilaf de dovlecei ; strudel de mere.

— Salată de țelină cu sos de muștar ; papricaș cu găluști ; compot de vișine.

— Sufle de cașcaval ; vrăbioare la grătar — gogoșari ; rulouri cu frișcă.

PREPARATE DIN GRIȘ

Gelatină de griș cu lapte. Dintr-un kilogram de lapte și 250 g. griș se face un griș cu lapte compact la care se adaugă 40 g. zahăr. Pînă se răcește puțin grișul se dizolvă 3 foi de gelatină în 3 linguri de apă rece care se pune la fiert cu 100 g. zahăr și cu zeama de la o lămîie. Turnăm acest lichid într-o formă udă, se lasă apoi să se închege. După aceia așezăm un strat de fructe (mere tăiate felii subțiri sau felii de portocale) apoi grișul cu lapte. Se lasă la rece cel puțin 2 ore. Se servește cu un sirop de fructe.

Griș cu lapte cu marmeladă. 500 g. griș cu lapte, 1 dl. frișcă, 50 g. zahăr, 50 g. marmeladă de caise și biscuiți. Grișul cu lapte bine fiert și apoi răcit se amestecă cu frișca bătută cu zahăr și amestecată cu marmeladă de caise. Se răstoarnă pe farfurie și se garnisește cu un nerete de biscuiți. Deasupra punem cîțiva butoni de frișcă.

Crochete de griș. 150 g. griș, 2½ cești de lapte, 2 ouă, sare, 30 g. de unt, grăsime. Se pune laptele la fiert și în momentul cînd dă în clocote se varsă grișul în formă de ploaie, ca să nu facă cocoloașe. Se adaugă sarea, untul. Cînd s-a răcit puțin amestecăm un ou cu grișul și răsturnăm toată compoziția pe o planșetă umezită. Din această compoziție, bine răcită, facem crochete de griș în formă dreptunghiulară pe care le tăvălim prin ou și pesmet, le punem la prăjit în grăsime bine încinsă. Se servesc drept garnitură lîngă soteuri de legume iar dacă le punem zahăr le servim lîngă compot.

Gogoși din griș : 125 g. griș, 1 litru lapte, 80 g. zahăr, o linguță de unt, pesmet 10 g. sare, grăsime. Fierbem grișul în lapte la care adăugăm sarea, zahărul și untul. Compoziția trebuie să fie compactă. Cu ajutorul unei linguri, care se moaie în grăsime încinsă, facem din griș gogoși pe care le prăjim într-un vas mai înalt cu grăsime multă. Așezăm gogoșile într-o farfurie încălzită. Deasupra turnăm pesmet prăjit în unt cu puțină scorțișoară și zahăr.

A venit primăvara! Așa că trebuie să ne aranjăm și noi garderoba. Rochițele de stofă vor fi cele mai folosite. Linia actuală, dreaptă sau ușor evazată (iar prin cute) are talia marcată prin cordoane, funde, pense, gulere — dacă sînt — mici iar nota caracteristică o dau aproape exclusiv plastroanele, cravatele, epoleții, bentițele mici de piele și varietatea formei nasturilor. Bogăția coloritului și desenului stofelor și jerseurilor care ne stau la dispoziție compensează perfect simplitatea liniei, dîndu-ne astfel posibilitatea să imprimăm o notă de personalitate oricărei rochii.

Desene de Tanți PFENNINGS

MASAJUL FACIAL

Una din metodele folosite pentru prevenirea formării ridurilor sau atenuarea celor deja formate o constituie masajul facial, care poate fi efectuat de specialistă sau de persoana însăși (automasaj).

Din păcate puține femei care practică automasajul posedă cunoștințele necesare efectuării unui masaj corect care să nu dăuneze mușchilor. Greșeli se comit în special în ceea ce privește sensul mișcărilor care nu întotdeauna este determinat de direcția circulației sîngelui și limfei. De asemenea foarte important este ca la efectuarea masajului să ținem seama de vîrstă. Persoanele pînă la vîrsta de 25 ani n-au nevoie de masaj. După această vîrstă însă este bine ca zilnic fiecare femeie să-și aplice crema efectuînd cîteva mișcări de masaj.

În funcție de vîrstă vom stabili și intensitatea mișcărilor ; cu cît sîntem mai în vîrstă cu atît mișcările vor fi mai profunde și durata masajului mai prelungită. Astfel pe o piele tînără se vor executa mișcări superficiale ca mîngîierea sau netezirea, tapotatul, pianotatul. Mîngîierea constă în mișcări superficiale de netezire, tapotatul constă în mișcări scurte, dese și ritmice, iar pianotatul se aseamănă mișcărilor executate la pian. În toate cazurile se vor folosi pulpele degetelor. Aceste mișcări sînt indicate în special în cazul tenurilor uscate.

La o vîrstă mai înaintată vom practica mișcări ca fricționarea, ciupitul, vibrația. Fricționarea constă în mișcări circulare în zig-zag, verticale sau orizontale. În cazul masajului ciupit vom apuca pielea între degetul mare și arătător prin mișcări dese și scurte, iar vibratul constă în mișcări de tremurare.

Aceste mișcări vor fi practicate în special în cazul tenului gras deoarece în afară de activarea hrănirii țesuturilor, îndepărtează surplusul de sebum al glandelor sebacee.

O altă condiție pentru reușita masajului este efectuarea lui pe o piele perfect curată care va fi unsă cu cremă pe care o vom întinde printr-un masaj ușor de mîngîiere efectuînd mișcări care urcă totdeauna de la bărbie spre tîmple.

Ca recomandări speciale vom avea grijă ca porțiunile din jurul ochilor, care sînt părțile cele mai delicate ale obrazului, să fie masate cu cea mai mare delicatețe. Pentru a nu dăuna ne vom rezuma să tapotăm colțul ochilor cu vîrful degetelor. De asemenea nu vom omite gîtul care va fi masat pornind de la bărbie spre decolteu.

Anca BOGDAN

Cum ne ferim de răceală, primăvara?

La începutul primăverii organismul este oarecum debilitat, datorită consumului mai scăzut în timpul iernii al legumelor și fructelor proaspete, alimente care — după cum știm — asigură corpului cantitatea necesară de vitamină C în scopul măririi rezistenței sale. Aceasta face ca omul să fie mai puțin rezistent la îmbolnăviri primăvara și ca atare se impune și în acest anotimp acordarea atenției cuvenite pentru îngrijirea sănătății și mai ales pentru prevenirea răcelilor.

În ceea ce privește, bunăoară, trecerea de la îmbrăcămintea groasă de iarnă la cea subțire de primăvară, e bine să se facă treptat. Să nu se lepede deodată paltonul, flaneaua de corp, fularul, trecîndu-se brusc la vesminte prea subțiri. Zilele de primăvară și mai ales serile sînt deseori răcoroase și pot expune la răceli, dacă se comit imprudențe. Organismul trebuie să se adapteze treptat la factorii de mediu înconjurători, pentru a nu fi expus la reacții brutale care duc de multe ori la îmbolnăvire.

Cu toate că în unele zile de la începutul primăverii vremea se încălzește mult, prudența cere ca în diminețile răcoroase, cînd se pornește de acasă, să se poarte îmbrăcăminte ceva mai groasă, care va fi utilă și în cazurile în care se întîrzie seara pe drum.

Parcurile și grădinile sînt atrăgătoare, dar în serile mai răcoroase de primăvară nu e bine să se zăbovească prea mult pe bănci, mai ales în vecinătatea lacurilor, fără o îmbrăcăminte corespunzătoare. Oarecare prudență nu strică nici atunci cînd mirajul ierbii proaspete ne îmbie să ne așezăm pe ea. În timpul primăverii pămîntul nu este încă bine încălzit și persoanele mai sensibile pot să răcească dacă șed prea mult pe iarbă. Mai ales femeile trebuie să fie prevăzătoare în astfel de cazuri, spre a evita răcelile localizate la organele genitale interne.

Primăvara reactualizează și consumul mai mare al înghețatei și al siropurilor reci. Consumarea acestora să se facă fără grabă, pentru a nu ne expune la faringite, laringite, traheite, amigdalite etc.

În timpul zilelor călduțe de primăvară începe intensificarea aplicării mîiloacelor de călire, în special pentru copii. Se va profita cît mai mult de aerul curat de afară și de soare. Să nu se procedeze însă cu lăcomie și fără socoteală, numai pentru a compensa cît mai repede zilele de iarnă cînd s-a stat mai mult în casă. Pentru călirea copiilor se va cere sfatul medicului, care e în măsură să stabilească pentru fiecare copil în parte timpul și modul cel mai potrivit de utilizare a aerului și a soarelui în raport cu vîrsta și starea constituțională respectivă.

În unele zile călduroase de la sfîrșitul primăverii mulți sînt tentați să înceapă băile în aer liber. Nu-i sfătuim să facă aceasta deoarece apa nu e încă suficient de caldă și favorizează răcelile. Pentru băi în aer liber e preferabil să se aștepte venirea verii. Se pot începe însă băile de soare în zilele bine însorite și lipsite de vînt.

Dr. I. LEGIC

MEDICUL vă sfătuiește

● EXTRACTELE DE PIN ÎN TERAPEUTICĂ.

În Uniunea Sovietică s-a experimentat cu bune rezultate acțiunea clorofilinei de sodiu extrasă din pini, în unele boli ale sîngelui și în diferite afecțiuni ale pielii. Cu o emulsie de ulei eterat extrasă din acele de conifere s-au obținut, de asemenea, rezultate promițătoare în tratamentul litiazei renale.

● ANTIBIOTICELE ȘI CREȘTEREA.

Unii cercetători sînt de părere că folosirea prelungită și nerațională a preparatelor antibiotice (penicilină, streptomicină etc.), ar putea să contribuie la împiedicarea dezvoltării normale a copiilor, frînînd creșterea.

● MOLUȘTELE ÎN TRATAMENTUL CORONARITELOR.

Din glandele salivare ale unor moluște s-a reușit de curînd să se extragă un nou medicament — Eledoizina — care, micșorînd tensiunea arterială și menținînd-o timp îndelungat în jurul cifrelor normale, constituie un eficient tratament contra coronaritelor.

● DIAGNOSTIC PRECOCE AL SARCINEI.

În Suedia, dr-ul Leif Wide a pus la punct o nouă metodă prin care se poate stabili cu precizie diagnosticul de sarcină în primele 10 zile de la întîrzierea fluxului menstrual. Procesul se bazează pe reacția dintre unii hormoni existenți în urina femii prezumtiv gravidă și o substanță obținută din sîngele unor rase de iepuri.

● SURDITATE DATORITĂ INFECȚIILOR DENTARE.

Cercetările unui stomatolog din S.U.A. au dus la concluzia că presiunea exercitată asupra nervilor maxilarelor de către procesele inflamatorii din interiorul cariilor dentare, poate în multe cazuri să provoace diverse tulburări grave în funcționalitatea simțului auditiv, printre care și surditate.

● TELEVIZORUL ȘI FUNCȚIILE ORGANISMULUI.

Unii cercetători au ajuns la concluzia că există o strînsă legătură între reacțiile create de spectacolele televizate și unele funcțiuni digestive cum este, de pildă, secreția sucului gastric. Se pare, după afirmațiile acestor specialiști, că compoziția sucului gastric ar fi influențată de gradul de încordare cu care se vizionează un spectacol televizat. Aceiași cercetători pretind că femeile gravide care au inima de un volum inferior celui normal și care asistă prea des la televizor sînt predispuse la nașteri premature.

ACTUALITĂȚI MEDICALE

TOCURILE ÎNALTE

Pentru unii, înălțimea tocurilor este hotărîtă de modă și cîte odată și de înălțimea femeii. Femeile înalte evită din motive de estetică să se înalțe și mai mult, prin punerea pantofilor cu tocul înalte. Dar servește oare tocul pantofilor cu adevărat aspectului estetic al femeii ?

Un toc prea înalt dă piciorului o poziție inestetică, mărunțește pașii, îngreunează mersul și conferă o oarecare nesiguranță. Centrul de greutate al corpului se mută în față, pe bolta anterioară a piciorului, boltă alcătuită din oase mai mici și neînvățate să suporte o greutate sporită.

Dacă greutatea femeii este, de pildă, de 48 kg, iar înălțimea tocurilor pantofilor este de 3-4 cm. greutatea corpului se repartizează egal pe amîndouă picioarele, cîte 24 kg pe fiecare talpă, iar aici 18 kg cad pe călcîie și numai 6 kg pe jumătatea din față a piciorului.

Este suficient însă ca tocurile să aibă o înălțime de 6-7 cm ca partea din față a piciorului să capete o încărcătură de aproape 3 ori mai mare ! O asemenea situație nenormală poate fi dăunătoare dacă un astfel de pantof este purtat prea mult timp. Pe talpa piciorului la locul apăsării și frecării maxime se formează adesea o bătătură foarte neplăcută. Degetele sînt împinse și strînse către vîrful piciorului, către înăuntru — Nalux valgus — apărînd cu timpul alături de deformarea osului și niște escrescențe denumite popular „monturi".

„Monturile" se întîlnesc de obicei la persoanele cu picior plat, amîndouă fiind favorizate de purtarea unei încălțăminte nepotrivite. Corectarea unor astfel de deficiențe nu este ușoară, ea cere trecerea la o încălțăminte ortopedică specială și uneori chiar operație.

Dar nici purtarea pantofilor-papuci, fără tocuri nu este recomandabilă, ea putînd duce de asemenea la dezvoltarea picioarelor plate.

Regula care trebuie urmată este de a nu purta un timp prea îndelungat un pantof nepotrivit. Pantofii cu tocul înalt nu trebuie luați la purtare în timpul lucrului și nici pentru plimbări prelungite, ci numai la ocazii. Pantofii fără toc, la fel, nu trebuie folosiți la lucru ci numai acasă după orele de lucru, ca mijloc de odihnire a piciorului.

De obicei, pantoful cu tocul înalt de 3-4 cm. este cel mai potrivit pentru lucru și pentru plimbare. Capriciile modei nu trebuie însușite de oricine și în orice condiții, o moderație rațională în tot ce purtăm ne scutește adesea de neplăcerile exagerărilor.

Dr. V. IVANOV

Coltul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

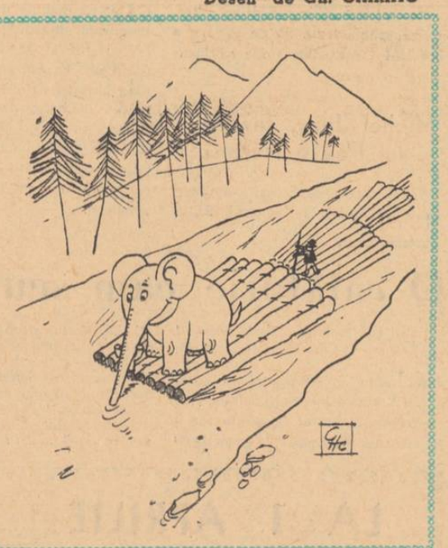

Ghicitori

Cin-să fie, cin-să fie
Scînteioara asta vie ?
(LICURICIUL)

Ciocul ei de bară toacă
Prada-n două să desfacă.
(FOARFECA)

Numai cînd te ia călare
Ea îți cere de mîncare !
(MOTOCICLETA)

Vîntu-n goană prin livezi
Îi zburlește fulgii verzi
(POMUL)

Ce-o fi oare-această groapă
În care se toarnă apă ?
Torni găleată cu găleata
Și n-o umpli niciodată !
(PILNIA)

Două-n lungiș
O mie în curmeziș
Două ruginesc
O mie putrezesc
(CALEA FERATĂ)

Uneori e cît paharul
Alteori cît degetarul
Dar întotdeauna este
Minunat ca în poveste !
(LAMPA DE RADIO)

Cît l-ai așeza de bine
Drept, tot nu se poate ține
Numai cînd este lovit
Stă și el nesprijinit.
(OUL)

Spune iarnă, ce-ai de gînd?

COPIII :

Spune iarnă, ce-ai de gînd?
Cînd te vom vedea plecînd ?
Uită-te în calendar,
A trecut de mult februar !

IARNA :

Dați un pic timpu-napoi
Și-amintiți-vă că voi
Astă toamnă m-ați rugat
Să viu iute -mbelșugat !
Copiii ce-aveau patine
Voiau gheață de la mine
Alții — pentru săniuș,
Fulgi pufoși pe derdeluș.
Gustul v-am făcut, cum știți
Iar acum mă izgoniți
Dar poate vă răzgîndiți !

COPIII :

Dac-ar fi numai de joacă
Noi te-am mai opri o leacă.
Dar toți oamenii din sat
Vor timp bun pentru arat
Pomii vor să-nmugurească
Iarba vrea și ea să crească.
Orice miel abia născut
E cu gîndul la păscut.

IARNA :

Ei, așa am priceput !
Iaca, plec, prieteni buni
Ne vedem peste opt luni !

Ștefan FĂTULESCU

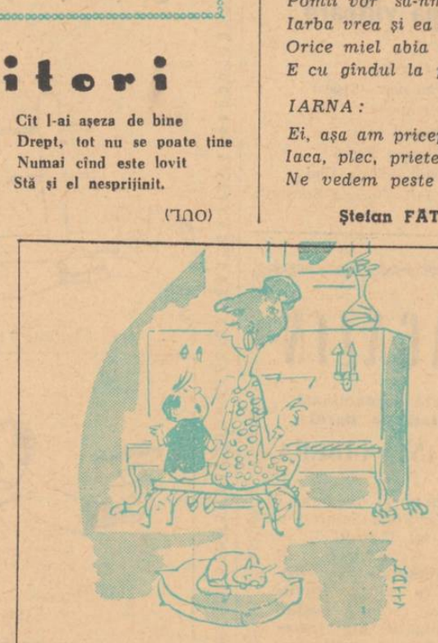

— Mă gîndesc că dacă o știți atît de bine, poate nu mai aveți nevoie de mine !!

Desen de MATTY

FRED GHENĂDESCU

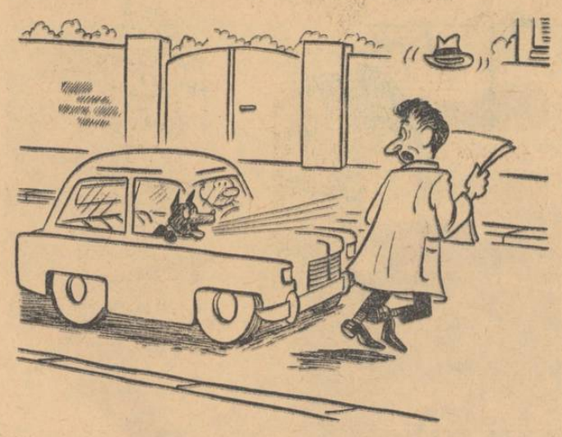

Avertizor... animal

— Scriu un text de muzică ușoară și am pus : amor — dor, alei — flori de tei, iubire — amintire...
— Adaogă : bălaie — apă de ploaie !

— Ocupați-vă mai atent de educația băiatului. Am auzit că toată ziua chinuiește păsările unuia Respighi !

— Azi dansezi un twist grozav !
— Mi-a intrat un purice sub cămașă.

Păcăleli de 1 aprilie

Aprilie cînd se arată
Se-aude-al primăverii tril...
Și iar o cronică rimată
Cu... păcăleli de-ntîi april.

Așa-i se vede obiceiul
Transcris pe-al timpului hotar,
Chiar Cronos și-a găsit temeiul
De păcăleli în calendar.

Tu scrii că-i cer albastru, soare,
Și timpul este admirabil
(Te-a dus desigur în eroare
Lectura „timpului probabil").

Dacă prevede Institutul,
Să mergi în talie pe stradă.
Tu memorează amănuntul :
Te-a păcălit. Va fi zăpadă !

Iar la birou cînd te animă
Colegii toți și cu sfială,
Îți spun că azi vei lua și primă
Să știi... e prima păcăleală.

Sau cînd iubita îți declamă
Că ești frumos. Și ea, nespus
Te va iubi. N-o lua : în seamă
E tot o păcăleală-n plus !

În troleibuz cînd taxatoarea
Îți va vorbi politicos
Tu cere permanentizarea
Căci păcăleala-i cu folos.

De vrei să-ți iei pantofi, vezi bine,
Și vînzătorul ți-a zîmbit.
Prin toate rafturile pline
A căutat și a găsit

Iar tu, desigur, ca o scuză
Îi mulțumești „remunerat"
Iar dînsul totuși te refuză.
E-o... păcăleală la pătrat.

...Cînd cititorul competent
Va spune : — „E originalc
În tot ce-ai scris e mult talent".
Eu știu, e tot o păcăleală !

D. TABACU

ADRIAN ANDRONIC

Fără cuvinte

Apelul unui... telefon

Alo !... Alo !... 02 ?
Eu sînt ! Ziua bună !
Telefonul pus de voi
Dragi amici, de-o lună.

Fost-am chipeș, ce să zic,
Datorită vouă !
Frumusețe de voinic
În carcasă nouă.

Deservii pe mulți cu zel
Și pe-oricare-n parte,
Dînd apel după apel
Prompt și aprig foarte.

Dar e prea adevărat,
Precum știți, voi, bine —
Ades tonul așteptat
Anevoie vine.

D'aia... arde-l neică ! Și
Vrînd de hac să-mi vie,
Care-n fălci mă năuci,
Care sub bărbie...

Nu mai pot ! Și vă implor
Plin de nerăbdare —
Dați-mi pentru agresori
Armă de-apărare...

Un resort vreau mai întîi
Ca, primind scatoalca,
Eu, la rîndu-mi, să-i mîngîi
Cu-o directă falca.

Iar de nu, iubiți amici,
Rogu-vă fierbinte —
Faceți-mă-n chip de-arici,
Ca să-nvețe minte !

Pt. conf. Mihail CALMICU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Domnul ȘTIE-TOT

SCHIȚĂ DE W. SOMERSET Maugham (Anglia)

Încă înainte de a face personal cunoștință cu dl. Kelada, aveam motive să nu-l simpatizez. Războiul abia se terminase iar liniile transoceanice erau supraaglomerate. Biletele fiind foarte greu de obținut, trebuia să te mulțumești cu ce-ți ofereau agențiile. O cabină de unul singur nu puteam nădăjdui, astfel că una cu numai două paturi mi se păru o adevărată binecuvîntare. Cînd am auzit însă numele tovarășului meu de călătorie, mima mi se opri în loc. Pentru două săptămîni de călătorie (mergeam de la San Francisco la Yokohama), m-aș fi simțit mai la largul meu cu un simplu Smith sau Brown.

Cînd am urcat pe bord, bagajul d-lui Kelada era gata instalat în cabină. Nici aspectul acestuia nu-mi plăcu : prea multe etichete pe valize, prea voluminos cufărul-garderobă ! Lucrurile de toaletă și le și despachetase, drept care i-am putut afla slăbiciunea pentru produsele „Coty" și pentru perii și periuțe de abonită purtînd, gravată în aur, monograma proprietarului. Nu, acest Kelada îmi displăcea din ce în ce mai mult.

Peste puțin, în salonul pentru fumători, unde, singur la o masă, tocmai începusem o pasiență, mă pomenesc cu un domn care, venind glonț la mine, mă întreabă dacă eu sînt într-adevăr cutare.

— Numele meu e Kelada, mi se prezentă el apoi, dezvăluindu-și într-un zîmbet dantura strălucitoare și așezîndu-se în fața mea.

— A, da, dacă nu mă înșel, vom călători în aceeași cabină.

— Sîntem oameni norocoși, nu-i așa ?

Ca să nu fiu nevoit să-i împărtășesc entuziasmul, m-am prefăcut că n-am auzit.

— Sînteți englez ? l-am întrebat, poate cu oarecare lipsă de tact.

— Doar nu mă luați drept american. Sînt britanic pînă în măduva oaselor.

Drept dovadă, domnul Kelada își scoase din buzunar pașaportul și mi-l puse sub nas.

Mare e grădina majestății sale regelui Angliei ! Dl. Kelada, cu statura sa măruntă și îndesată, cu fața oacheșă, cu părul negru, lucios și creț, cu firea sa volubilă și exuberantă, se născuse în orice caz sub un cer mai fierbinte decît acela al Albionului.

— Ce doriți să beți ? mă întrebă el.

L-am privit mirat. Eram în plină prohibiție, iar vaporul nu părea să facă excepție de la legile americane. Mie,cînd nu mi-i sete, nu știu ce-mi repugnă mai tare, limonada sau siropul. Dar dl. Kelada, cu zîmbetul său oriental, puse capăt acestei scurte frămîntări.

— Whisky sau Martini ? La alegere !

Scotînd cîte un bidonaș din fiecare buzunar al pantalonilor, le etală pe masă. Am ales Martini-ul. Dl. Kelada, între timp, chemă chelnerul și comandă gheață și două pahare.

— Dacă mai aveți prieteni pe vas, spuneți-le că le stau la dispoziție cu toate sorturile de băuturi din lume.

Dl. Kelada agrea, de bună seamă, familiaritățile. Iată un motiv în plus ca să-mi fie profund antipatic. În momentul cînd luase loc la masa mea, îăsasem cărțile. Acum, însă, socotind că și așa, conversația cu d-sa durase suficient, mi-am reluat pasiența.

— Trei merge pe patru, interveni dl. Kelada. Sau : acum vă iese zecele, după cartea asta.

Nimic mai enervant decît să ți se amestece astfel cineva într-o pasiență. Am continuat-o pînă la capăt, dar fără nici un chef. După ce am terminat, l-am rugat să mă scuze, dar trebuie să-mi rezerv locul la masă.

— A, vi l-am rezervat eu. M-am gîndit că din moment ce stăm în aceeași cabină, ar fi foarte plăcut pentru amîndoi să stăm și la aceeași masă.

Drept care, nu numai că împărțeam cabina cu dl. Kelada avîndu-l de trei ori pe zi și vecin de masă, dar nici măcar pe punte nu mai puteam să mă plimb fără să-l am lîngă mine. Să-l fi tratat cu dispreț ? Lui nici prin gînd nu i-ai trece că ar putea fi un personaj nedorit. În trei zile, intrase în relații cu toți pasagerii. Nu scăpa nici o ocazie. Organiza tombole, inițiase partide de cricket, strîngînd bani pentru premii, ba puse chiar la cale și un bal mascat. Prezent pretutindeni, la orice oră, ajunsese omul cel mai urît de pe vas. Îl porecliserm „dl. știe tot" și nu-i ascundeam aceasta, dar el o lua drept un compliment. Cel mai greu de suportat era însă în timpul meselor, cînd, prin forța împrejurărilor, ne avea, ca să spun așa, la dispoziția sa. Gata întotdeauna să argumenteze la nesfîrșit, era omul cel mai bine informat iar contrazicerile le lua drept o ofensă personală. Orice subiect ar fi abordat, oricît de neînsemnat, nu se liniștea pînă nu se convingea că împărtășești și tu justețea punctului lui de vedere. Aveam amîndoi locuri la masa medicului de vas. Dl. Kelada ar fi avut totdeauna cîștig de cauză fără nici un efort căci medicul era o fire indolentă iar eu mă sinchiseam prea puțin. Excepție făcea însă celălalt tovarăș de masă, dl. Ramsay. La fel de sentențios ca dl. Kelada și iritat de infailibilitatea levantină a acestuia, se angaja în niște dispute pe cît de lungi, pe atît de violente.

Ramsay, tip grecoi de american de la țară, îmbrăcat totdeauna în haine de gata, făcea parte din serviciul consular al Statelor Unite și tocmai se întorcea la postul său din Japonia după un scurt concediu acasă, unde plecase să-și aducă soția, care stătuse un an singură. D-na Ramsay era o femeie extrem de drăguță și nu lipsită de simțul umorului. Serviciul consular fiind destul de prost plătit, era îmbrăcată totdeauna simplu, dar și așa știa să se pună în valoare. Făcea o impresie de distincție discretă, îmbinată cu un farmec nespus. Și totuși, nu l-aș fi dat nici o atenție mai deosebită, dacă n-ar fi fost înzestrată cu o calitate, obișnuită la femei, deși, în zilele noastre nu atît de vădită : modestia ei strălucea ca o floare pe o rochie sobră.

O dată, la masa de seară, întîmplarea făcu să se discute despre perle. Îl mai văzusem pe dl. Kelada înfăcărîndu-se și într-alte împrejurări, dar niciodată atît de vehement. Într-un tîrziu, Ramsay continuînd să-l contrazică, ne pomenirăm cu el că dă cu pumnul în masă și strigă :

— Dați-mi voie să știu ce vorbesc. Doar asta e branșa mea. Cunosc pe dinafară valoarea tuturor perlelor din lume, fie cele pe care nu le cunosc, înseamnă că nu merită să fie cunoscute.

Asta era o noutate, căci dl. Kelada, cu toată volubilitatea, păstrase discreție asupra ocupațiunilor sale. Tot ce putusem afla era că voiaja în Japonia pentru niște interese comerciale.

— Și ca să vă conving, voi evalua aici, pe loc, dintr-o singură privire, colierul soției dumneavoastră.

Aceasta, roșind ușor, își strecură șiragul de perle în decolteul rochiei. Ramsay se aplecă, aruncîndu-ne o privire triumfătoare.

— Drăguț colier, nu ?

— L-am remarcat de cum l-am văzut la gîtul doamnei.

— Dat fiind că și l-a cumpărat singură, aș fi tare curios să știu : la ce sumă îl evaluați ?

— Valoarea comercială reală e de aproximativ cincisprezece mii de dolari. Dar dacă a fost cumpărat pe **Fifth Avenue** nu m-aș mira să fi costat treizeci de mii.

Ramsay zîmbi disprețuitor.

— Ei, dați-mi voie să vă spun : soția mea l-a cumpărat în ajunul plecării, de la o dugheană, cu optsprezece dolari și nici un cent în plus.

Dl. Kelada se făcu stacoiu.

— Nu numai că-s perle veritabile, dar e unul din cele mai frumoase coliere pe care le-am văzut.

— Punem rămășag ? Eu pariez pe o sută de dolari că-i o imitație.

— Perfect. Dă-mi mîna.

— Oh, Elmer, dar nu-i frumos să pui rămășag pe un lucru de care ești sigur dinainte, murmură d-na Ramsay. Suridea, iar tonul suna, blînd, a reproș.

— De ce nu ? Din moment ce-i sigur, trebuie să fiu idiot ca să renunț la atîția bani.

— Bine, dar în afară de ce pot spune eu ca să-l conving pe dl. Kelada, n-avem nici o dovadă.

— Dați-mi voie să examinez de aproape colierul și dacă-i o imitație, pun suta de dolari aici pe masă.

— Scoate-ți colierul, draga mea. Din moment ce dl. Kelada dorește să-l vadă de aproape, să-i satisfacem dorința.

D-na Ramsay ezită o clipă, apoi își ridică mîinile la încheietoarea din spate.

— Nu-l pot desface, spuse ea, Roagă-l pe dl. Kelada să mă creadă pe cuvînt.

Ramsay sări de pe scaun.

— Ți-l desfac eu.

Apoi întinse d-lui Kelada colierul. Levantinul scoase din buzunar o lupă și începu să-l examineze atent. Un zîmbet triumfător îi lumină fața netedă, negricioasă. Înapoie colierul și un moment păru gata să pereoreze. De o dată, privirea îi căzu pe fața d-nei Ramsay. Era atît de lividă, încît ai fi zis că leșină. Se uita la dînsul cu ochii mari, îngroziți, parcă implorîndu-l cu deznădejde. Totul, atît de limpede, încît m-am mirat cum de nu observa și soțul.

Dl. Kelada rămase o clipă cu gura deschisă. Sîngele i se urcă în obraz și mai tare decît înainte. Efortul pe care îl făcea să se stăpînească, era de-a dreptul impresionant.

— Da, m-am înșelat, spuse el într-un tîrziu. E o imitație. O imitație, dar una excelentă. Imediat ce l-am văzut de aproape mi-am dat seama. Optsprezece dolari e chiar bine plătit.

Își scoase portmoneul din buzunar și-i întinse d-lui Ramsay o hîrtie de o sută de dolari.

— Poate asta are să-ți fie de învățătură, dragul meu, spuse Ramsay luînd banii. Altă dată să nu mai fii atît de sigur de dumneata.

Am observat că în clipa aceea d-lui Kelada îi tremurau ușor mîinile.

Povestea se răspîndi ca fulgerul, cu atît mai iute cu cît toată lumea se amuza la ideea că dl. Kelada suferise în sfîrșit, un eșec. Doar d-na Ramsay se retrase devreme în cabină plîngîndu-se de o groaznică durere de cap.

A doua zi dimineață, în timp ce eu mă bărbieream, dl. Kelada, întins pe patul său fuma indispus o țigară. Un zgomot ușor ne atrase atenția amîndoruro. Cineva strecura un plic pe sub ușa cabinei. Am alergat să deschid, dar culoarul era gol. Am ridicat plicul și am citit numele adresantului, scris cu litere mari ca de tipar : „D-lui Kelada". Tovarășul meu de cabină mi-l luă din mînă.

— De la cine o fi ? exclamă el. Apoi îl deschise ! — Asta-i bună !

Ceea ce scoase dl. Kelada din plic și-l făcu să roșească din nou, fu nu o scrisoare, ci o hîrtie de o sută de dolari. Fără să-mi arunce o privire, rupse plicul bucățele-bucățele și le aruncă pe ferăstruica cabinei.

— Degeaba. O lume întreagă mă ia drept un om care nu știe nimic, murmură el.

Și în vreme ce, abătut, își punea suta la loc în portmoneu, nu știu cum, dar parcă începuse să-mi devină simpatic.

În romînește de Radu NICHITA

• REBUS • REBUS •

FRUMOS

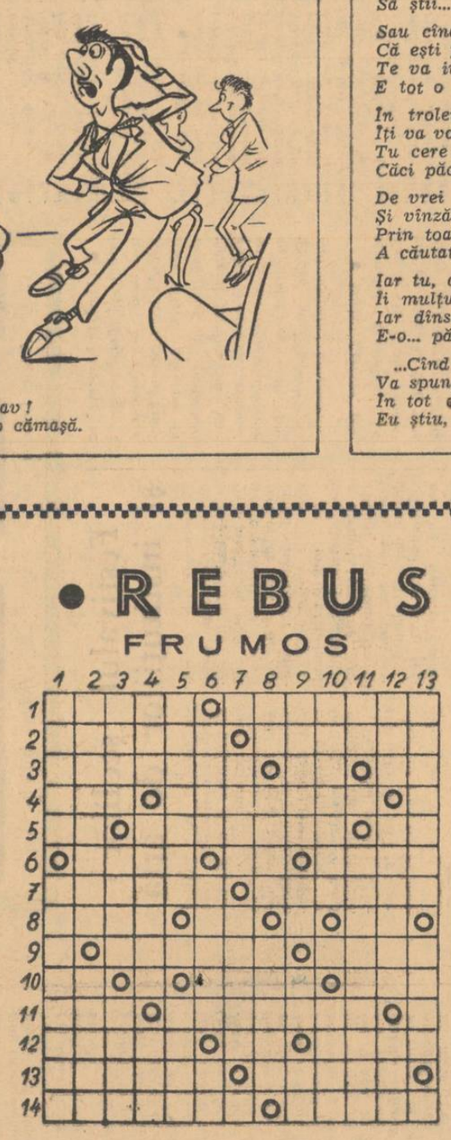

ORIZONTAL : 1) De numele lui se leagă „Istoria despre Arghir cel frumos și despre Elena cea frumoasă" — Rupți din soare (fig.) 2) Zeu al tinereții și al frumuseții bărbătești — Frumos 3) „...pitorească", cunoscuta lucrare a lui Vlahuță — Frumuseți vestimentare — Pe sol 4) Oraș în Italia — Apare într-un tablou de Repin în ambianța unei frumoase zile de vară, odihnindu-se în pădure 5) Porțiune de frumos ! — Soțul prea frumoasei Elena — Grigore Enescu 6) Poezia „Flori, frumoase flori" îi aparține — Sună la întrare ! — Existent 7) Frumos edificiu bucureștean — Valuri i-au întunecat frumusețea chipului (fem.) 8) Oraș în Portugalia — Pomadă răsturnată — Mereu în frunte ! 9) Frumoasa lui Făt-Frumos — „Frumoasele" 10) „Un... fermecător" titlul unei nuvele de Lucia Demetrius — A dat viață celui mai frumos dintre zei, Apolo — „În..., în frumosul fluviu", titlul unui lied de Liszt 11) Instrument muzical hindus — Foarte frumoasă (fig.) 12) „Frumoasă" dintr-o poezie a lui St. O. Iosif — În gene ! — Imaculată 13) La vîrsta viselor frumoase (fem.) — Fructul dudului (reg.) 14) Plante cu flori mari, frumoase, albe sau galbene — ...Schubert, autorul ciclului de lieduri „Frumoasa morărită"

VERTICAL : 1) Autorul ariei „Viața o vreau mai frumoasă" (Filaret) — Zeița dragostei și a frumuseții... 2) „Frumoasa din pădurea...", titlul unui balet de Cealkovski — Personaj din „N-a fost nuntă mai frumoasă" 3) Apare într-un tablou de Repin în ambianța unei frumoase zile de vară, odihnindu-se în pădure 5) Porțiune de frumos ! — Soțul prea frumoasei Elena — Grigore Enescu 6) Poezia „Flori, frumoase flori" îi aparține — Sună la întrare ! — Existent 7) Frumos edificiu bucureștean — Valuri i-au întunecat frumusețea chipului (fem.) 8) Oraș în Portugalia — Pomadă răsturnată — Mereu în frunte ! 9) Frumoasa lui Făt-Frumos — „Frumoasele" 10) „Un... fermecător" titlul unei nuvele de Lucia Demetrius — A dat viață celui mai frumos dintre zei, Apolo — „În..., în frumosul fluviu", titlul unui lied de Liszt 11) Instrument muzical hindus — Foarte frumoasă (fig.) 12) „Frumoasă" dintr-o poezie a lui St. O. Iosif — În gene ! — Imaculată 13) La vîrsta viselor frumoase (fem.) — Fructul dudului (reg.) 14) Plante cu flori mari, frumoase, albe sau galbene — Vestitor, la nunțile țărănești — Podoabe — Subdiviziune monetară 13) Frumoasa pupilă din opera „Portretul vorbitor" (Grétry) — Odrasla Afroditei și a prințului păstor Anhise.

Cuvinte cunoscute mai puțin : BRA, FARO, DAF, SION.

Adriana STĂNCIULESCU

NUMERALE

ORIZONTAL : 1) Autorul cărților „Unsprezece" și „...Cît în șapte zile" — Erou din „Cei trei mușchetari" și „După douăzeci de ani" de Al. Dumas 2) Unul din cele 64... de la tabla de șah — Cele șapte, din filmul lui Gopo 3) În vedere ! — Simfonia a III-a de Beethoven 4) „Punguța cu doi bani" și „Soacra cu trei nurori" îi aparțin — Unul... în cîntecul lui Radu Șerban, cinci în cîntecul lui Lepin 5) Autorul piesei „Trei crai de la răsărit" — Jumătate dintr-un sfert 6) Tîrg abreviat — „...și doi bani jumate", roman de Somerset Maugham — Volum cu... volum respectabil! 7) Semi oval ! — Conduc IL 18, Tu 104 etc. — Margini de romb ! 8) „Trei surori" de Cehov sau „Doi tineri din Verona" de Shakespeare — Prăjitură 9) Glăsuiri — Cifră 10) Are cercuri numerotate de la 1 — 10 — 40 cm... dintr-un metru !! — Între zeci și mii 11) Zile la romani — Ca nota doi de exemplu... — Una și... ! 12) Două din zece ! — Trecătoare — Șir de opt note consecutive 13) Divizat — Colibă.

VERTICAL : 1) A scris „Opera de trei parale" și „Șvejk în al doilea război mondial" — Cei șapte din suita Albei ca Zăpada 2) A compus „Balada celor patru mineri" — La fel 3) Radu Paladi — În rest ! — Ne-a încîntat copilăria cu „Cinci săptămîni în balon", „20.000 de leghe sub mări", „Un căpitan la 15 ani" și altele 4) Creație epică populară — Necesar... pentru a fi doi ! — Cupă ! 5) Ușițe ! — Neon — Specie de uliu 6) De trei simplă și de trei compusă — Unul din cele patru puncte cardinale 7) Fruct — Nouă... în șirul unităților ! 8) Pe primul loc... la ORL ! — Cinste — În orice notă ! 9) A micșora — Bec ! 10) Istoric roman din a doua jumătate a secolului I.e.n. și începutul secolului al II-lea — Unite ! — Autorul cărții „A șaptea bucurie" 11) Alimentat — Strîns... autentic 12) Opt, la capete ! — Degajat la... „Celebrul 702" de pildă — Iarbă crescută a doua oară 13) A noua din cele douăsprezece — Indică valori pe cadran.

Ion PASCAL

Cuvînt rar : OTAC

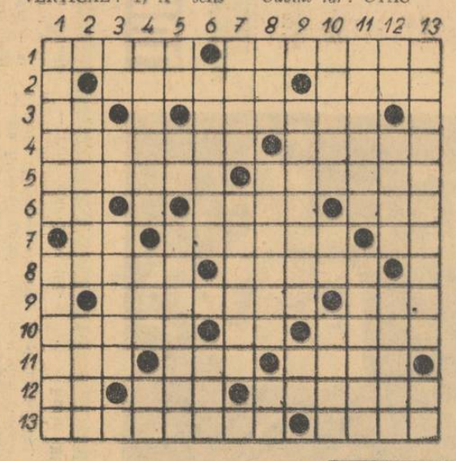

IN LINIȘTEA NOPȚII

ORIZONTAL : 1) Indiscreți ai boltei înstelate — Autorul tabloului „Cea de pe urmă noapte a lui Mihai Viteazul" 2) Zi și noapte — Arhivarul din „O noapte furtunoasă" — Orășel în Caucazia 3) „Nopțile" lui Eusebiu Camilar — Rezervor 4) Rînduială — Pe mine — Petrecere de seară 5) ...Sucit, numele unui personaj din piesa „Azilul de noapte" — Include în ea și noaptea — O fișie de lună 6) „...licuricilor", melodie de Paul Linke — Fracțiune monetară 7) Unitate teritorială — Dans cu acompaniament de cimpoi — Capul unui zugrav ! 8) La intrarea în Ipotești ! — Unul din tablourile sale se intitulează „La lumina lămpii" — Spectacol nocturn 9) Băutură — A dormi... ușor 10) Pasăre de noapte — Orașul din umbră! — Pentru toaleta de noapte a părului 11) Moșul cu somn — Rampă de lansare pentru țara viselor — Personaj feminin din piesa lui I. Stok intitulată „Învingătorii nopții" 12) Somnul din urare — Nici n-a băut și nici nu doarme — Doarme... zdravăn.

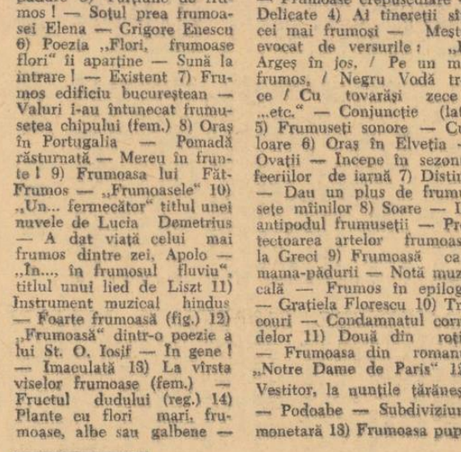

VERTICAL : 1) Schimburi de ștafetă între zi și noapte — Volumul intitulat „Nopți dobrogene" îi aparține (Corneliu) 2) „O seară în port", „Nopți marinărești" și „Serile în împrejurimile Moscovei" sînt cîteva din melodiile sale — Declanșat lumina ! 3) „Amurgul pierde-n...", titlul unei poezii de Zaharia Stancu — Aoleu ! 4) Rămășiță — A pluti în lumea viselor 5) Ușor — Partenerele spiridușilor în lumea de vis a pădurii din „Visul unei nopți de vară" — Miez de noapte ! 6) Gîrleanu, autorul volumului „Într-o noapte de mai" — Culcat 7) A împodobi — Poliția de pe vremuri — Începe să se trezească ! 8) Număr din nopțile Halimalei — Numele egiptean al regelui Anubis 9) Pană (dar nu de somn) — Loc îngrădit unde se închid oile noaptea — În titlul de la 1 oriz. 10) Manual elementar — Mijloc de bază ! 11) Scenă pentru „nocturnele" sportive — Alunga umbrele nopții la greci 12) A compus serenada numită și „mică muzică pentru noapte" — Vis fără conținut ! — În pat ! 13) Tînără maură din piesa „Nopți în Madrid" (Hemingway) — Eroină din „O noapte furtunoasă" 14) Cassian, autoarea poeziei „Noaptea, în sala de ședințe" — Semnează piesa de teatru intitulată „Nopțile tăcerii" (Teofil).

Mariana NICULESCU

Cuvinte cunoscute mai puțin : ONI, ANPU.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA TIMP: *Orizontal :* Modern — Seral — Orare — Durată — Motoare — Ogar — Elan — Actuală — Notar — Ar — Za — Tg — Tardiv — Ni — Imediat — Ste — Gui — ID — Oriac — R — Nio — Ineu — E — Acum — Azi — Pan — Bătrîni — Tact — Alee — Istorie.

FOLCLOR : *Orizontal :* Pann — Neculuță — Eminescu — Eral — Ram — Gu — Cărare — Inimă — E — Colac — N — Călușari — FS — ID — Manole — Lua — Toma — Ipa — Corn — Ami — UT — USH — ID — Solo — Stoia — R — Mare — Ață — Nuni — O — Itari — Adio — Tot — Tarini — Te — Ipate — Ceteraș.

Poșta redacției

ALEX. BOGDAN — Odobești. **Presupunerile dv. s-au adeverit. Articolul relata unele lucruri fără o deosebită semnificație. O publicare fragmentară a articolului nu e posibilă. Nu ar fi explicită.**

J. BOTEZ — București. **Vă mulțumim pentru rîndurile ce ni le-ați trimis. În ceea ce privește sfaturile medicale urmăriți rubrica noastră specială care apare în fiecare număr, la pagina a VI-a.**

M. BOCA — Suceava. **Ne interesează în special acele lucrări din literatura străină ce sînt legate de actualitate. Cele două materiale trimise nu au această calitate.**

MATILDA SEICĂRESCU — Buzău. **Regretăm, dar primăvara a fost salutată recent în paginile „Magazinului" printr-o cronică rimată pe care nu ne îndoim că ați citit-o. V-o spunem pentru a afla și alți cititori care-și încordează lirele pentru a cînta acest frumos anotimp.**

T. GHEORGHIU — Iași. **Materialele trimise (microstihuri, epistihuri) sînt neconsistente, uzînd de un umor care se bazează mai mult pe arhifolositul joc de cuvinte. După cum v-am mai spus și cu alte prilejuri, nu numărul bucăților contează, ci calitatea lor. E păcat să vă risipiți timpul cu lucruri care nu rezistă examenului de selecție.**

ȘTEFAN MANGIUREA — Craiova. **Între cele două cîntărețe nu există nici un grad de rudenie. Cîntărețul preferat are vîrsta de 48 de ani.**

F. ALEXA — Cluj. **Nu este rău că vă încercați posibilitățile literare schițînd... schițe umoristice. Dacă doriți să vă spunem părerea, vă rugăm să ne trimiteți numai ceea ce aveți mai bun. E și normal, nu ?**

FEL DE FEL

Cea mai lungă eclipsă totală de soare nu durează mai mult de șapte minute.

★

Chiar și săriturii de renume mondial ca Brumel sau Thompson pot invidia performanța lăcustei : înălțimea săriturilor sale este de zece ori — iar lungimea de 20 de ori mai mare decît dimensiunile corpului său. Dacă am raporta această performanță la dimensiunile corpului omenesc, omul ar trebui să sară ușor peste o casă cu patru etaje iar în trei sărituri ar ajunge pe un teren de fotbal de la o poartă la cealaltă.

★

Se cunoșe în lume 30 de mii de varietăți ale familiilor de graminee.

★

În Egiptul antic exista un obicei curios : pe tălpile sandalelor era desenată efigia dușmanului, astfel în fiecare zi demnitatea lui era călcată în picioare.

★

În 1926 din localitatea Liptan (Boemia) a fost expediată o scrisoare cu destinația Roma și adresată lui „dumnezeu". Scrisoarea a venit înapoi purtînd pe plic mențiunea „adresantul necunoscut".

★

O firmă americană a început să producă arme cu două țevi din fibre de sticlă. Țevile din fibre de sticlă sînt — după părerea firmei — de două ori mai rezistente decît țevile de oțel și totodată nu sînt deloc expuse coroziunii.

★

Fermierul danez Hansen se ocupa cu creșterea păsărilor domestice. Băiețelul său obișnuia să strîngă cîte o pană de la fiecare pasăre clasificîndu-le după culoare și mărime. În prezent fiul fermierului are 35 de ani și este un expert recunoscut în domeniul penelor de păsări precum și posesorul unui muzeu original. Colecția lui Hansen numără 10 milioane de pene și tot atîtea pene sînt pregătite pentru a deveni exponate. „Muzeul penelor", deschis oficial în 1957, este vizitat de foarte mulți turiști care călătoresc prin Danemarca.

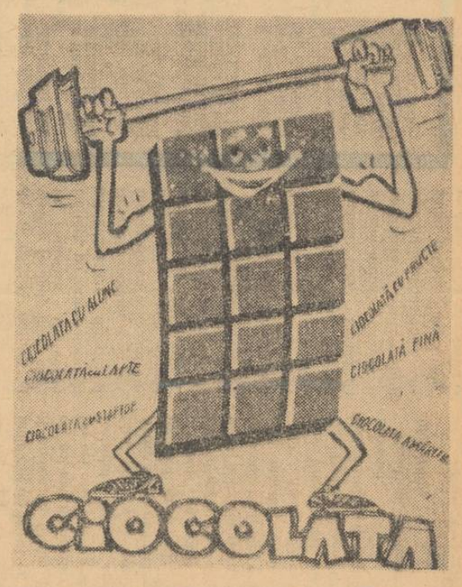

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Fotografia: I. POPOVICI

Pe platourile Studioului de filme „București" se montează decorurile pentru turnarea noului film cominesc „Neamul Șoimăreștilor"

CONCERT FESTIV LA FILARMONICA „GH. DIMA" DIN BRAȘOV

Filarmonica „Gh. Dima" din Brașov, ansamblu artistic care se bucură de o bună reputație în rîndurile iubitorilor de muzică, împlinește 15 ani de activitate. Împreună cu Teatrul muzical și orchestra populară „Miorița", filarmonica desfășoară o activitate concertistică bogată, folosind forme dintre cele mai variate ca: organizarea de concerte simfonice populare în întreprinderi, instituții și cămine culturale, de concerte-lecție, organizarea unei stagiuni permanente de concert în orașul Sf. Gheorghe, desfășurarea în fiecare stagiune a unei „săptămîni a creației compozitorilor din regiune" și altele.

De activitatea acestei instituții de artă este strîns legat numele primului dirijor al orchestrei, regretatul artist emerit al R.P.R., Dinu Niculescu. Totodată, dirijori și soliști brașoveni ca George Petrescu, Andrei Lukacsy, Norbert Petri, L. T. Teciu, Elemer Denes și alții aduc, alături de orchestră și de formațiile de concerte de cameră, un aport important la dezvoltarea vieții muzicale din regiune. Alături de operele marilor clasici ai muzicii simfonice și ale compozitorilor noștri de frunte, orchestra stimulează creația compozitorilor din regiune, prezenți permanent în repertoriu. Astfel, în ultimele stagiuni orchestra a prezentat cantata „Drumul soarelui" și suitele simfonice din baletul „Ion cel tare" de Norbert Petri, „Suita Carpatină" de Paul Richter, „Tara de piatră" și „Tripticul" simfonic de Carmen Petra, Simfonia clasică de Xaver Dressler și altele. În decursul celor 15 ani de activitate orchestra s-a bucurat de concursul a 28 dirijori și 52 soliști de peste hotare.

„Am găsit orchestra în vădit progres. Aceste două concerte mi-au prilejuit o foarte mare bucurie. Mulțumirile mele și un sincer bravo pentru toți" — scria în cartea de aur a Filarmonicii maestrul George Georgescu în 1949.

„A fost o adevărată bucurie să dirijez Orchestra Filarmonică din Brașov, compusă din elemente valoroase" — continua dirijorul italian Carlo Zecchi în 1955.

Asemenea dovezi de apreciere aparțin unor numeroși oaspeți din țară și de peste hotare ai formației.

Între 28 mai și 1 aprilie la Brașov se organizează o serie de manifestări muzicale la care vor participa, alături de ansamblul Filarmonicii Gh. Dima, soliștii și corul Filarmonicii „George Enescu" din București. Miercuri 1 aprilie în sala Teatrului de stat va avea loc concertul simfonic care va fi dirijat de Andrei Lukacsy. Programul va cuprinde „Uvertura festivă" de S. Toduță și „Simfonia a IX-a" de L. van Beethoven. Soliștii concertului vor fi Emilia Petrescu, artistă emerită, Marta Kessler, Ion Piso, artist emerit și Marius Rintzler.

M. PAULIAN

● „Seherazada" — *coproducția franco-hispano-italiană care rulează în prezent pe ecranele noastre dispune de o apreciabilă figurație... animală. La realizarea filmului, regizorul Pierre Gaspard-Huit (realizatorul „Căpitanului Fracasse") a folosit circa 1000 de cai și 400 de cămile special dresate pentru lupte și urmăriri.*

De peste hotare

● Aniversarea a 250 de ani *de la nașterea lui Gluck, compozitor german care a creat numeroase și însemnate opere în Franța, prilejuiește operei din Marsilia prezentarea celor două „Ifigenii" (în Aulida și în Taurida).*

● Vercors, *binecunoscutul scriitor francez a cărui carte antifascistă „Tăcerea mării" a fost tradusă și la noi, este autorul piesei „Asasinul filantrop" care, sub aparența unei comedii judiciare dezbate problema respectului față de om.*

● Premiul „Jean Vigo", *unul din cele două mari premii cinematografice franceze, a fost atribuit filmului „Viața frumoasă" pe un scenariu și în regia lui Robert Enrico. Titular al unui „mare premiu" la Festivalul international de scurt metraj de la Tours, Enrico se află cu acest film la a doilea lung metraj al său.*

● Duke Ellington, *unul dintre cei mai mari interpreți de jazz și-a reunit într-un album de discuri — cu prilejul împlinirii a patru decenii de activitate muzicală — cîteva dintre creațiile sale de virtuozitate. În total zece. Toate bucățile au fost înregistrate între anii 1953—1955.*

● *Anthony Quinn* („Umbre albe", „Ultimul tren din Gun Hill" etc.) *este protagonistul filmului american intitulat „Requiem pentru un campion" care înfățișează drama unui campion de box în mediul binecunoscut al sportului comercial.*

„Comedia Franceză" sosește în țara noastră

Cunoscuta companie dramatică „Comedia Franceză" din Paris urmează, în cursul lunii mai, să dea o serie de reprezentații în țara noastră. Artiștii oaspeți vor juca la București, Iași și Cluj, prezentînd spectacole cu piesele: „Tartuffe" și „Vicleniile lui Scapin" de Molière, precum și cu piesa „Un capriciu" de Alfred de Musset. „Tartuffe" este pusă în scenă de Louis Seigner care deține și rolul titular din comedia lui Molière. În acest spectacol vor apărea deopotrivă Jacques Charon (Cleante), Francois Chaumette (Orgon), Annie Ducaux (Elmire), Michel Aumont (M. Loyal), Bernard Dheron (Valère), Lise Delamare (Dorine), Denise Gence (Mme Pernelle) etc.

Publicul nostru îl va putea vedea în rolul lui Scapin pe Robert Hirsch. Distribuția acestui spectacol mai cuprinde pe Jacques Charon, Bernard Dheran, Rene Camoin, Michele Andre, Francois Chaumette etc. Regia o semnează Jacques Charon.

Spectacolul cu piesa „Un capriciu" de Alfred de Musset este montat de Maurice Escaude. În rolurile principale vor apărea Francois Chaumette, Michel Bernardy, Annie Ducaux, Genevieve Casil.

Annie Ducaux

Robert Hirsch

● „Marketa Lazarova" *se intitulează filmul pe care-l realizează în studiourile cehoslovace regizorul Frantisek Vlacil, adaptare în două părți a romanului marelui scriitor ceh Vladislav Vancura, executat cu ocazia represaliilor care au urmat atentatului împotriva lui Heydrich, în anii ocupației hitleriste.*

● Michel Leroyer, *interpretul generalului La Fayette în filmul panoramic cu același titlu, face parte împreună cu Annette Stroyberg, Jean Servais, Pierre Brasseur din distribuția filmului „Femeie fără virstă", în regia lui Yvan Govar.*

Festivalul școlilor și instituțiilor de artă

În aceste zile, pe numeroase scene din Capitală se desfășoară un festival artistic de mare amploare susținut de elevii școlilor de artă și de studenții instituțiilor artistice.

Au sosit participanți din întreaga țară pentru a prezenta concerte, recitaluri de versuri și de teatru, s-au organizat expoziții de artă plastică.

Începînd de marți seara, un numeros auditoriu aplaudă cu căldură producțiile tinerilor care se pregătesc să devină oameni de artă.

Manifestările care au avut loc pînă acum dovedesc că interpretările sînt de calitate superioară, că tinerii prezenți la festival posedă o bună pregătire de specialitate.

Festivalul școlilor și instituțiilor de artă se încheie în ziua de 29 martie.

Tablouri din timbre

O rice filatelist adună timbrele pentru a le așeza în clasor. Actorul Liviu Doctor de la Teatrul Național din Cluj și el pasionat filatelist, procedează altfel. În loc să le așeze în colecție, le taie pur și simplu cu foarfeca, în numele unei pasiuni noi și interesante.

Sînt cîțiva ani de cînd actorul clujean a descoperit că ar putea da o întrebuințare originală mărcilor poștale. Și iată cum: Din fragmentele de timbre au fost create tablouri, reprezentînd colțuri din natură sau compoziții cu caracter alegoric.

Liviu Doctor apreciază la timbre culoritul. Dacă una din culori îl ajută să creeze un crîmpei de cer sau o boltă stufoasă de arbori, atunci aleargă să găsească atîtea timbre cîte ar putea acoperi suprafața de pînză destinată culorii respective.

Firește, e un lucru migălos, ce cere o mare răbdare. Dar creatorul o răsplătește cu prisosință.

De la prima vedere nu poți să nu crezi că te afli în fața unei acuarele. Într-atît sînt de bine realizate tablourile.

În afară de peisaje, Liviu Doctor a lucrat cîteva tablouri aluzive la viața din teatrul în care muncește. Sînt subtile șarje prietenești la adresa directorului D. Isac, la cea a regizorilor, a colegilor de muncă.

Cajitatea foarte bună a lucrărilor, caracterul lor original le recomandă a fi prezentate și publicului. Pentru că, trebuie spus că această mică expoziție are un caracter pur familial, ea fiind înghebată într-una din sălile de repetiție ale teatrului.

Ceea ce a realizat Liviu Doctor, nu este o bizarerie. Nu! E o operă de artă ce merită a fi cunoscută.

Const. SIRBU

Premiere la Teatrul de Stat din Pitești

La Teatrul de Stat din Pitești se repetă sub conducerea maestrului emerit al artei Ion Sahighian și a lui Jean Stopler, viitoarea premieră „A 12-a noapte" de W. Shakespeare. Spectacolul este pus în scenă cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la nașterea lui W. Shakespeare. În distribuție: Telly Barbu, Niki Niculescu, Nic. Dincă, Jeni Laza — Ionescu, Adriana Popovici și alții.

Secția de estradă a Teatrului de Stat din Pitești prezintă noua premieră intitulată „Cabana cu melodii" de Dan Dem. Ghițescu, muzica aparținînd compozitorilor Eugen Cercubu și Vasile Veselovski. Coregrafia o semnează Nuți Walter, iar scenografia Eugenia Buiuc-Marinescu. Distribuția cuprinde pe Lidia Crețu, Viorica Bistreanu, Cornelia Mihai, Luminița Munteanu, Dragoș Mirzan, Ilie Pietraru, Mihai Chirițescu, Marcel Stănescu. Direcția muzicală: Eugen Cerbu. Regia o semnează Dan Dem. Ghițescu.

Cu artista Maria Filotti și pictorul Kimon Loghi

(Urmare din pag. 1)

de ani de viață, împliniți de curînd — și la șase decenii de activitate scriitoricească, autorul fermecătoarei feerii „Înșir-te mărgărite", minuiește condeiul cu aceeași neobosită, tinerească rîvnă. Îi înșiruiesc semnătura sub articole literare, amintiri, sonete...

Îl regăsești acasă, dacă ai avut șansa să-l cunoști personal, cu zîmbetul pe buze, gata să spună o vorbă de duh, primitor de oaspeți, așa cum l-am aflat acum cîteva zile, cînd l-am îndemnat să-și destăinuiască răbojul celor 75 de ani.

— Cunoscînd unele amănunte ale biografiei dv., știm că ați debutat de timpuriu. Vă rugăm să evocați, în cîteva cuvinte împrejurările în care ați început să cochetați cu muzele...

— *Primele poezii le-am publicat în revista „Speranță", la 16 ani, semnate E. Victor. Adevăratul meu debut se leagă însă de revista „Viața literară", care apărea sub conducerea lui George Coșbuc, Ilarie Ghendi, Ion Gorun. Redacția își avea sediul într-o casă veche cu un singur etaj din strada Enei, casă care aparținuse cunoscutului pictor Carol Szatmary și unde locuise pe vremuri și Eminescu. Nu o dată urcînd treptele înguste ale acestui imobil, întîlneai o femeie în vîrstă, al cărei chip rubicond, mereu posomorît, nu avea darul să te facă să-ți imaginezi cum va fi arătat odinioară. Era soția lui Carol Szatmary, admirabilul peisagist al Bucureștiului secolului trecut, care fusese cîndva o femeie fără pereche de frumoasă. Portretul său, imortalizat de penelul lui Grigorescu, se păstrează într-unul din muzeele noastre. Cînd caut să-mi reamintesc cum arăta redacția „Vieții literare", încerc o impresie de întunéric și prăfuit. Voi, cei de astăzi care lucrați în încăperi spațioase, pline de lumină, cu greu vă puteți imagina înfățișarea unei asemenea redacții, în care un mănunchi de entuziaști lupta din greu cu lipsuri materiale de neînchipuit și cu indiferența oficialităților.*

— Fîndcă veni vorba de entuziaștii care făceau să iasă la lumină reviste de literatură în anii aceia, v-am ruga să ne evocați și figurile animatorilor „Vieții literare".

— *La „Viața literară" l-am văzut întîiași dată, cu emoția cuvenită, pe George Coșbuc. De cunoscut însă, l-am cunoscut mai tîrziu, după premiera piesei „Înșir-te mărgărite". Eram cu Eugen Lovinescu pe bulevardul care se cheamă astăzi „6 Martie", cînd pașii noștri s-au încrucișat. Din discuție a reieșit că George Coșbuc imi citise poezile pe care le publicasem nu de mult în „Tribuna" de la Sibiu, socotind că ar trebui să mă ocup mai mult de lirică. Acum — adaogă Victor Eftimiu surîzînd — scriind în ultimii ani cele peste o mie de sonete mi-am adus aminte de sfatul maestrului... Mai tîrziu, m-am atașat sufletește de criticul Ilarie Chendi. Secretarul de redacție al „Vieții literare" m-a introdus în societatea scriitorilor și artiștilor bucureșteni, al acelui început de secol. Ne întîlneam cu Emil Gîrleanu, Panait Cerna, Cincinat Pavelescu... Uneori, după ce isprăvcam trebuințele redacției și după ce răsuflam ușurați cu acea exclamație, de al cărui preț numai jurnaliștii își pot da seama: „gata numărul" ne plăcea să hoinărim — eu și Ilarie Chendi — prin periferiile bucureștene, adăstînd în localuri modeste unde, un lăutar, doi, cîntau vechi romanțe.*

Odată, în împrejurimile orașului, am ascultat amîndoi, emoționați, cîntecul Jianului, cîntat de un lăutar bătrîn: „Mă tot mir și mă gîndesc / Pe ce cale să pornesc / Pînea să-mi agonisesc / Copilași să-mi hrănesc / Săbioara s-o fac plug / Pistoalele să le-njug / Să trag brazda dracului / Pînă-n capul satului / Drept ușa bogafului...

Era în epoca însingeratului 1907. Tîn minte că, în aceeași perioadă, Ilarie Chendi, republicase în „Viața literară" poezia lui Vlahuță „Mînciuna stă cu regele la masă".

— Prin debutul dv. timpuriu, prin faptul că opera dv. se întinde pe un răstimp de șase decenii, ați cunoscut numeroase personalități ale culturii noastre.

— *La începuturile mele literare trăiau încă, și i-am putut cunoaște, pe lîngă cei pe care i-am amintit: Caragiale, Delavrancea, Vlahuță, Dobrogeanu-Gherea, Iacob Negruzzi. Aș putea zice că am luat contact nemijlocit, prin reprezentanți de prestigiu, cu întreaga noastră istorie literară, desfășurată pe mai bine de un secol. Și nu numai cu istoria literară.*

Dacă aș sta să mă întreb cărora personalități cunoscute atunci datorez cea mai mare recunoștință, cred că trebuie să răspund: lui Ilarie Chendi, nașul meu literar, lui Pompiliu Eliade, directorul Teatrului Național din București, unde s-a reprezentat în premieră „Înșir-te mărgărite", în 1911. O recunoștință nețărmurită port și neuitatei mele tovarășe de viață, artista Agepsina Macri, care a jucat în toate piesele mele, creînd roluri așa cum și le-a dorit autorul.

— În ziarele și revistele în care publicați în prezent, numele dv. apare adesea în prejma unor semnături afirmate în ultimii ani. Urmăriți evoluția scriitorilor tineri?

— *Urmăresc cu cel mai viu interes multitudinea și varietatea literaturii contemporane. Tineretul scriitoricesc de astăzi, beneficiind unor excelente condiții, create prin grija partidului și a statului, are putința să înfățișeze realitatea pe care o trăiește, mai bine decît noi. Sînt condeie dotate, cărora le doresc să cînte din ce în ce mai bine viața nouă pe care și noi ne străduim să o cîntăm.*

...Ambianța este plăcută, gazda amabilă, discuția pasionantă. Abordăm subiecte eterogene de la cunoștințele ilustre făcute peste hotare — Pirandello, Ștefan Zweig, Alexander Moissi, pînă la regimul de conduită zilnică, susceptibil să mențină vigoarea și tinerețea.

Aducem vorba și despre tablouri. Scriitorul are o pinacotecă întreagă. În altă încăpere, pe întinderea cîtorva pereți, caricaturi de desenatori cunoscuți. Imagini cu tîlc, care au darul să ne reamintească aici că Victor Eftimiu a fost de-a lungul deceniilor sale de prezență activă în Agora culturală a țării, nu numai poet, dramaturg, romancier, ci și un militant.

Boris BUZILĂ

AMINTIRI

- De vorbă cu Victor Eftimiu -

• CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul Muncitoresc C. F. R.

„Jurnalul unei femei"

de Konstantin Finn

De ce se numește această dramă, **Jurnal?** De ce a simțit autorul nevoia de a-l duce în fața cortinei pe o responsabilă de hotel care ne împărtășește că a găsit, în camera civa zile ocupată de o pasageră necunoscută, un caiet gros, conținînd confesiunile acesteia asupra unei grave încercări de familie? Iată întrebări la care e foarte greu de răspuns, căci nimic din conținutul și factura dramei nu justifică numele și procedeul.

Trebuie spus că, date fiind împrejurările vieții celor doi părinți (care ehiar în momentul dramei nmuncesc la construirea unui baraj într-o regiune îndepărtată și în condițiuni deosebit de grele) diatriba tînărului răsfățat, egoist și individualist la culme, nu apare de loc justificată. Elisabeta Nikandrova, femeie cu sufletul sensibil, generos, dominată de simțul răspunderii și de impulsul dăruirii, acceptă această acuzație, și în fața poltroneriei și curajului, a celor două plîngeri ale acțiunii. Rămîne însă incontestabil faptul că spectacolul are suflet, elan, viață.

Intreaga dramă se sprijină, lucru destul de rar, pe trei personaje do vîrstă maturâ: Elisabeta Nikandrova, inginerul Matvei Korogov, și colonelul Fomin — personajul de departe cel mai bine realizat fiind al primei. Interpreta Elisabetei așadar, trebuie să decidă de soarta spectacolului, și a decis, prin creația remarca-

bilă realizată de Marga Anghelescu, în modul cel mai strălucit. Ea ne-a înfățișat în chipul cel mai convingător și mai complex, frămîntările unei psihologii cu numeroase meandre, cu numeroase drumuri ce converg sinuos desigur, spre o răscruce decisivă, și ne-a emoționat cu mijloacele unei sensibilități adînci, în momentele de explozie ale dramei morale. În rolul lui Korogov, Geo Maican a pus autoritate și naturalețe, jucînd sobru dar liber, un personaj care se bucură de simpatia spectatorului, dar, pare-se, nu și de a autorului. Fotoliul Fomin l-a jucat Costel Gheorghiu, cu acea cuviincioasă spontaneitate simplă, care constituie nota sa specifică, dar nu fără cîteva momente de monotonie. Avem și o tinitate de tineri: rătăcitul Boris, în prezentarea căruia Sebastian Radovici a făcut un efort apreciabil, jucînd însă inegal dar punînd accentul cel bun în scena decisivă, ultima; Natasa, obiectul dublei iubiri și motivul de declanșare a dramei, a cucerit în interpretarea Elisabetei Raicu simpatia publicului prin purității și pasiunea cu care își identifică năbirea cu binele și adevărul și cu care le apără pe toate: Volodea, rol neînsemnat din punct de vedere literar, căruia Sabin Făgărășanu nu i-a dat nici un relief. În roluri aproape autonome de conflict și acțiune, deci fără desfășurare și vigoare psihologică, s-au remarcat Cornel Vulpe, cu o prezență plin de haz, dar făcînd prea mult caz de hazul pe care îl provoacă; Ștefan Bănică, cel mai promițător dintre cei mai tineri actori ai teatrului, într-o apariție fără prea vast conținut; Astra Dan, obligată să se rotească în cercul intim al unui personaj căruia autorul nu a vrut să-i dea decît obligația de a exista în scenă fără nici o rădăcină morală; Simion Negrilă, Atena Demetriad, Ion Vîlcu, Dori Nichita, Ion Pascu, Ileana Codarcea, au adus o contribuție necesară.

Excelentă traducerea Soniei Filip.

Radu POPESCU

DISCUL ROMINESC

E. P. D., E. D. D., E. D. E.

Asemenea inițiale urmate de cifre, definesc, în catalogul de apariții al „Electrecordului", anumite valori muzicale, imprimate pe discuri. Ascultătorul s-a obișnuit cu ele și cu semnificația lor. De aceea, în magazine vei auzi pe unii că îți exprimă preferințele în acest limbaj abreviat. Și catalogul devine tot mai cuprinzător.

Din rafturile magazinelor muzicale am pus deoparte cîteva discuri pentru a le asculta. Ne-am oprit asupra celui ce cuprinde doi compozitori: Th. Rogalski — Mircea Chiriac. Primul ne oferă trei vesele dansuri simfonice precum și alte două dansuri scrise pentru pian, la 4 mîini. Dirijorul Alfred Alessandrescu a știut să redea cu finețe frumusețea pieselor, la fel ca și Emanoil Elenescu, dirijorul tablourilor simfonice „București de altădată" de Mircea Chiriac. Lucrările ne înfățișează aceiași preocupare — valorificarea bogății folclorului nostru, ce stă la baza inspirației celor doi compozitori. Tablourile aduc crîmpeie din trecutul Capitalei ilustrînd, muzical, pareă, o seamă de scrieri ale epocii și folosind, pe alocuri, teme melodice izvorîte din muzica lui Anton Pann (tabloul „La Podul calicilor").

Un disc ni-l relevă pe baritonul Nicolae Herlea ca interpret de cantonete napolitane. El e acompaniat de orchestra Radiotelevizionii dirijată de Iosif Conta. Mare parte din cantonete sînt scrise de E. de Curtis („Aminteste-ți de mine", „Intoarce-te la Sorieto", „Te iubesc atît de mult", „Cîntă pentru mine"). Cîteva din ele sînt scrise de R. Leoncavallo, F. Paolo Tosti, Tagliaferri. Timbrul catifelat al vocii interpretului, nuanța nostalgică dată cantonetelor — acest gen muzical popular atît de îndrăgit pretutindeni — dau cîntecelor un farmec aparte, dovedind și cu acest prilej marea artă a lui Herlea.

O copertă cu cîteva frunze galbene, veștejite. O inscripție — simplă, laconică: „Romanțe". Inițiale și cifre: E.P.D. 96-2. Discul adună ceea ce e mai reprezentativ în domeniul romanței, al acestor poeme muzicale cu larg ecou și cu răspîndire în masc. Rînd pe rînd, îngîni alături de Ioana Radu, Al. Grozuță, Ștefan Lăzărescu romanțe care vin cu mult din trecut și care sînt sortite să dăinuie. Versurile lui Mihail Eminescu din „Mai am un singur dor" pe muzica lui G. Sorban, le fură. Sînt imprimate, printre altele, „Am iubit doi ochi albaștri", „S-aud pîraiele cum curg" pe versuri de Duiliu Zamfirescu și altele.

Calitatea execuției ca și a imprimării, este excelentă.

Între interpreții străini remarcăm pe cîntăreața sovietică Zara Doluhanova, cunoscută și aplaudată nu o dată de publicul nostru. Discul prezintă selecțiuni din bogatul ei repertoriu.

Doi cîntăreți francezi — Jacqueline Boyer și François Lubiana — prezintă, fiecare, cîte 6 melodii de muzică ușoară. Ambii au concertat în țara noastră, așa că nu sînt necunoscuți.

Trio de Santa Cruz, de asemenea o cunoștință a iubitorilor de muzică sud-americană, prezintă cîteva din cele mai reusite cîntece.

Firește, cea mai bună prezentare a interpreților o constituie însăși imprimările. Totuși, în afară de aceasta, se cuvin spuse cîteva cuvinte de prezentare, pe mapa discului. În cazul ultimelor două discuri prezentările lipsesc și aceasta spre regretul ascultătorului care ar dori să citească un cuvînt autorizat despre muzica ce i se oferă, despre compozitor și cîntăreț.

C. ȘERBAN

VĂ POVESTIM FILMUL

„FRAȚII CORSICANI"

O coproducție italo - franceză după Al. Dumas, cu Gerard Barray și Amedeo Nazzari

Două familii de nobili corsicani — Sagona și Franchi — se dușmănează de moarte. Drept răzbunare pentru uciderea fiului cel mare al baronului Gerolamo Sagona, oamenii acestuia nimicesc întreaga familie Franchi și-i distrug reședința din temelii.

Totuși, cei doi gemeni — Paolo și Leone — sînt salvați. Leone este crescut de către Orlandi, un pro-

scris politic, care lupta împotriva asupririi oamenilor săraci de către nobili, în vreme ce Paolo devine fiul adoptiv al doctorului Dupont, la Paris.

După 28 de ani, Paolo — acum un tînăr și distins medic — este invitat la castelul prietenului său Giovanni Sagona, din Corsica, în timp ce Leone, aflînd crimele lui Sagona împotriva familiei sale, jură o aprigă răzbunare. Tot la castelul lui Sagona soseste frumoasa și bogata Edith Eliott, pe care Giovanni dorea să o ia în căsătorie.

Urmînd drumul vendetei, Leone o răpește pe Edith pentru a lovi în familia Sagona. Dar Orlandi îl obligă s-o elibereze. Edith însă, îl iubește pe Paolo și, totodată, este uimită de asemănarea lui cu Leone. Ea refuză propunerile lui Giovanni.

Pentru a nu-și încălca obligațiile prietenești, Paolo hotărăște să plece de la castel. Înainte de plecare însă, Edith îi solicită o întîlnire. Fiind descoperiți, Giovanni îl provoacă pe Paolo la duel. Cel care cade răpus este Giovanni, — dar de mîna lui Leone care i se substituise lui Paolo, puțin experimentat în mînuirea spadei. Din această clipă, amîndoi frații vor continua lupta împotriva oamenilor lui Sagona pentru salvarea Edithei. În luptă, Leone este grav rănit, dar el moare împăcat, fiindcă s-a sacrificat pentru fericirea fratelui său și a Edithei.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 339 • Sîmbătă 4 aprilie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

SCURT! de Eugen Frunză (Pagina a 3-a)

Gala de sîmbătă de Dan Deșliu (Pagina a 5-a)

Noutăți medicale (Pagina a 6-a)

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

TAINA SCHIȚĂ DE O. TEND (R.P. MONGOLĂ) Pagina a 7-a

Examen... de sezon

Obiectul examenului: *moda feminină de primăvară și vară în 1964.*

Examinații: *creatorii de modele de la Fabrica de confecții și tricotaje „București", întreprinderea „Arta Modei" și Fabrica de pălării din Timișoara.*

Juriul: *cumpărători obișnuiți și cadre de specialiști din domeniul industriei și comerțului.*

(Reportajul în pag. a 6-a)

Emil COJEROM — Primăvara

(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amateri)

ORAȘE premiate

Săptămîna trecută cetățenii dintr-o seamă de orașe ale țării — mai mari sau mai mici — au avut bucuria de a vedea răsplătite printr-o înaltă apreciere eforturile lor de a contribui la înfrumusețarea și buna gospodărire a localităților unde trăiesc. Diplomele și premiile acordate de Consiliul de Miniștri reprezintă pentru gospodarii acestor orașe — Galați, Tg. Jiu, Brașov, Hîrșova, Bocșa, Gherla — dar și pentru cei din alte centre ale țării — un puternic stimulent, un îndemn de a-și înmulți în continuare eforturile pentru ca întrecerea între localități, indiferent de cîștigător, să contribuie la ridicarea pe o treaptă mereu mai înaltă a aspectului tuturor orașelor țării.

În acțiunea de gospodărire, fruntași printre fruntași s-au dovedit de data aceasta gălățenii.

Faptul este deosebit de semnificativ mai ales pentru cei care au cunoscut completa nepăsare manifestată de „edilii" din trecut pentru aspectul acestui important oraș de pe Dunăre și distrugerile ce le-a suferit cu 20 de ani în urmă. Gălățenii, plini de recunoștință pentru eforturile statului democrat-popular de a ridica bătrînul port de la Dunăre la nivelul unora dintre cele mai moderne și mai îngrijite orașe, au pus mîna oriunde contribuția lor era posibilă și de folos: la amenajarea unor parcuri și spații verzi, modernizarea unor străzi, amenajarea unor locuri de agrement, taluzarea falezei de lîngă Brateș și multe altele. Exprimată valoric, munca desfășurată în 1963 de cetățenii Galaților pentru înfrumusețarea orașului lor reprezintă peste 23 milioane lei, care au putut fi folosiți de gospodarii orașului în alte acțiuni de interes obștesc.

În alt colț al țării, pe meleagurile Olteniei, cetățenii unui alt oraș au aflat cu mîndrie de aprecierea ce s-a acordat muncii lor gospodărești. Cetățenii din Tg. Jiu au fost și ei în anul ce a trecut deosebit de activi. Îndrumați de deputații lor au fost prezenți la nenumărate acțiuni obștești, soldate cu rezultate de seamă. În spatele cifrelor adunate la sfatul popular orășenesc — zeci de mii de metri pătrați străzi și trotuare construite și modernizate, numeroase hectare de spații verzi amenajate, milioane de lei economisiți — se întrevede o largă participare a maselor la acțiunile obștești, interesul ce-l manifestă pentru a face din orașul lor — cîndva atît de oropsit — una din podoabele urbanistice ale țării.

Cît despre locuitorii bătrînului și mereu tînărului oraș de la poalele Timpei, ei își mențin bunul renume pe care l-au dobîndit în ultimii ani în ce privește activitatea gospodărească-edilitară. Brașovenii sînt hotărîți ca în acest an frumosul lor oraș să atragă în și mai mare măsură admirația numeroșilor săi vizitatori. Dovadă, faptul că s-au angajat ca lucrările la care își vor da contribuția să reprezinte o valoare cu 2 400 000 lei mai mare decît în 1963.

Mărturie a continuei creșteri a conștiinței cetățenești, a largului interes și a contribuției active pe care masele de cetățeni o dovedesc pentru chestiunile de interes obștesc, întrecerea patriotică între localitățile țării scoate la lumină nenumărate energii, inițiative lăudabile puse în slujba înfloririi continue a orașelor țării.

Întrecerea continuă. Cine vor fi viitorii premianți?

Paul MARIAN

SANTIER ÎN MARȘ

La începutul secolului nostru singurele surse de alimentare cu apă a orașului Craiova erau fîntînile. Apa era distribuită în oraș cu sacaua. Multe fîntîni, refăcute la răstimpuri, se mai păstrează și în zilele noastre. În partea estică a cartierului Romanești mai dăinuie încă fîntîna Popova, construită de Basarabești. A fost renovată în 1651 de către Matei Basarab-Voievod, care i-a pus și o inscripție dăltuită în piatră. Ultimele renovări i-au fost făcute în 1905 și, recent, acum șase ani.

Mai bună decît cea de la alte fîntîni, apa adusă în oraș cu sacaua de la fîntîna Obedeanu, situată în bariera Severinului, era vîndută cu preț mai ridicat. Fîntîna aceasta a fost construită la începutul secolului XVIII și renovată de cîteva ori după aceea. În urmă cu un secol și jumătate a fost ridicată fîntîna Jianu din grădina botanică. Fîntîni care datează de multă vreme mai sînt și altele la Craiova.

Aspect de pe șantierul noii conducte de aducțiune: se coboară tuburile în șanț

Abia pe la începutul acestui secol se introduce în orașul bănilor olteni apa distribuită prin conducte de fontă de la izvoarele captate ale Giorocului. Aprecierea proiectantului că sursa de la Gioroc va satisface nevoile orașului doar pentru circa două decenii s-a dovedit a fi reală. Consumul apei s-a mărit de la un an la altul, urmare mai ales a creșterii populației orașului iar, mai tîrziu, după eliberarea țării, prin construcția de noi întreprinderi industriale, precum și prin modernizarea și dezvoltarea celor vechi. Noile blocuri moderne, cu mii de apartamente con-

I. BECHERU

(Continuare în pag. a 3-a)

STINCA 25

Mașina ne ducea pe șoseaua Sebeșului, lină și strălucitoare, cu șaizeci pe oră. Eram cu toții bine dispuși, glumeam, ne mîngîiau primele raze ale primăverii și ne încălzeau fețele atîta vreme crispate de gerul ascuțit al iernii. Și cum să nu te simți bine cînd jur-împrejur, cît vezi cu ochii, pămîntul aburește ca o uriașă pîine proaspătă, iar undeva, în adîncurile sale, seva urcă milimetru cu milimetru prin plante, pînă sus în soarele primăverii!

În Sebeș, după o oprire de o oră, pentru a lua masa la restaurantul cel nou, dintr-un bloc nou, în care totul e luminos și plăcut, am pornit mai departe pe fișia șoselei spre Cîlnic, comună în apropiere de Sebeș.

Veneam din liniștea cîmpurilor unde se pregătește viața viitoarelor recolte pe al căror covor negru și moale n-a răsunat în orele acelea decît uruitul cald al mașinii.

Aici am cunoscut-o pe... Stînca 25.

Aici l-am cunoscut pe nașul, stăpînul, prietenul și tehnicianul care îi urmărește cu grijă firul vieții ei sub singurul nume de Gheorghe Krampulz.

★

Gheorghe Krampulz e un băiat subțire, blond, cu ochii albaștri și blînzi. E originar din Cîlnic. Aici și-a trăit copilăria printre lanurile de porumb și grîu și dincolo de copilărie a cunoscut, alături de părinții săi,

Rusalin MUREȘAN

(Continuare în pag. a 3-a)

CU MAȘINA

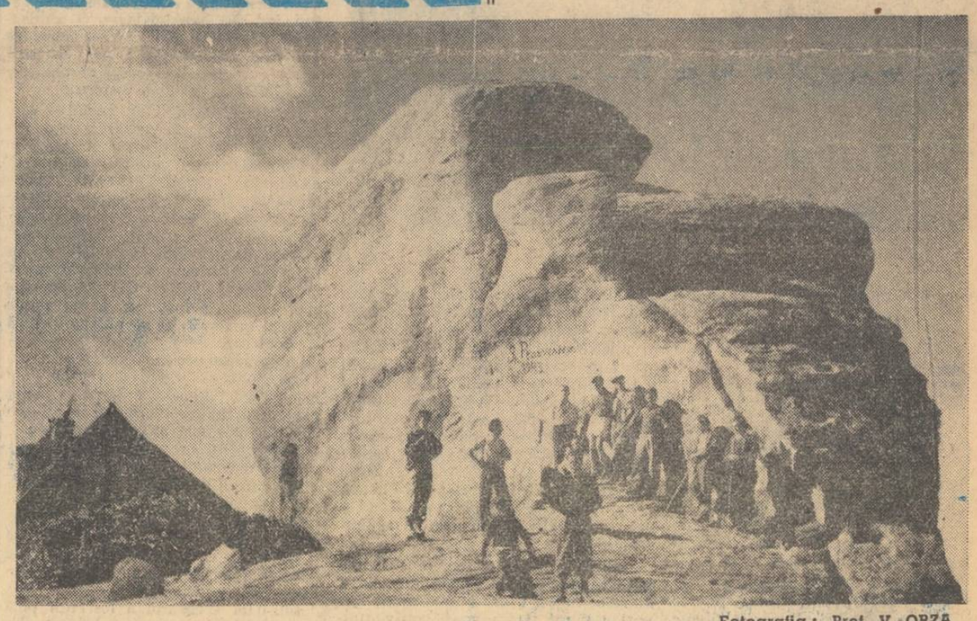

Fotografia: Prof. V. ORZA

PE VÎRFUL OMUL

Așadar o ascensiune automobilistică, pînă sus, pe cel mai înalt vîrf al Bucegilor. O ipoteză? O călătorie de domeniul imaginației? Nicidecum. Firul întîmplării l-am găsit într-o zi, într-o scrisoare care ne-a vestit următoarele: „Vă comunicăm că am reușit să urcăm cu autoturismul nr. 1590 — Ploiești la vîrful Omul, situat la o altitudine de 2506 metri. *Semnat:* Ioan Rădulescu, directorul Intreprinderii balneo-climaterice Sinaia.

Ne-am dus deci la fața locului, pentru o reconstituire „verbală". Membrii „echipajului", adică tov. Ioan Rădulescu și virtuosul șofer Petre Stănică, ne-au propus însă o reconstituire pe „viu" și o reeditare concretă a impetuosului drum prin intermediul cailor, putere spre vîrfurile Bucegilor. Căci, trebuie subliniat acest lucru, pe protagoniștii acestei întîmplări nu atît caracterul oarecum neobișnuit al călătoriei i-a îndemnat să plece pe o rută încă nedesciframă de volan, cît dorința lor de a contura în viitor un nou traseu turistic comod pentru călătorii nedeprinși cu urcușul anevoios al cărărilor de munte. Cum s-ar spune îți pui rucsacul în portbagaj și după cîteva ore de drum iei masa la cabana Omul. Asta, bineînțeles, în viitor..

În același timp, înimoșii gospodari ai frumuseților turistice carpatine s-au gîndit, întreprinzînd această călătorie, și la nevoile lor practice de a face mai lesnicios transportul alimentelor spre cabanele situate la mare altitudine. Bun venit repaos pentru arhaicul catîr, cărăușul necontestat al munților, cu pitoreasca lui încetineală.

D. TABACU

(Continuare în pag. a 3-a)

Un șofer al înălțimilor

Am pornit-o într-o dimineață și după ce am traversat Sinaia, am început să urcăm pe un drum forestier cu contururi provizorii marcate de silueta buștenilor prăvăliți din adîncul codrilor. De aici încă, șoferul Petre Stănică a trebuit să-și arate agilitatea în intersecțiile frecvente cu autocamioanele încărcate. Încet, încet, aerul se rarefiază și primul popas îl facem la vîrful Dichiu, situat la circa 2 000 metri înălțime. În jur se deschide o panoramă pitorească pe care zărim profilîndu-se masivul Gîrbova, punctat aproape imperceptibil de cabana Piscul Ciinelui. Trecem de Izvorul Dorului de unde se deschide, în vale, poteca turistică care traversează Curmătura Lăptici, printr-o pădure de molizi, în valea Ialomiței, spre cabana Peștera. Dăm din mers bineț funicularului care străbate peisajul încremenit lîngă cer, spre Bolboci.

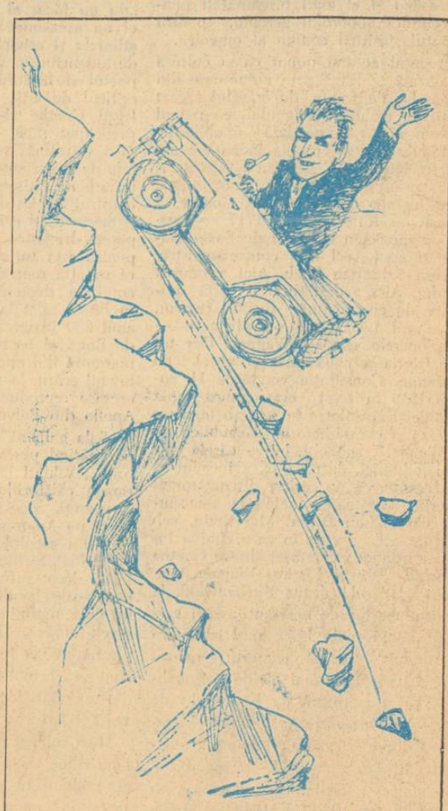

Desen de Cik DAMADIAN

Lingvistica și matematica

Interviu cu prof. univ. I. Coteanu

director adjunct științific al Institutului de lingvistică al Academiei R.P.R.

Se poate afirma că, în zilele noastre, cele mai rodnice și mai interesante domenii de cercetare le reprezintă așa-numitele „zone de frontieră" dintre științe. Și știința contemporană ne oferă nenumărate exemple în acest sens. Unul dintre acestea este legat de multiplele contacte care s-au stabilit — mai cu seamă în ultima vreme — între două discipline științifice, aparent atît de deosebite între ele: lingvistica și matematica. A apărut astfel — ca o urmare a unei îndelungi și firești dezvoltări a lingvisticii, matematicii și tehnicii

— o nouă disciplină științifică: lingvistica matematică.

În legătură cu unele probleme legate de recent constituita știință a lingvisticii matematice, redactorul nostru **I. Adrian** a adresat cîteva întrebări prof. univ. I. COTEANU, director adjunct al Institutului de lingvistică al Academiei R.P.R.

— V-am ruga — mai întîi — să ne spuneți cîteva cuvinte despre obieotul lingvisticii matematice.

— Punînd această întrebare, vă rog să nu uitați că vă adresați unui

(Continuare în pag. a 4-a)

WEIMAR

Acasă la Goethe

— Să facem cunoștință.

— Bucuros: 69.537.

— ???

— De ce vă uitați cu atîta mirare? Nu mergem spre Buchenwald?

Ei bine. Eu sînt deportatul cu numărul 69.537.

Autocarul a străbătut larga cîmpie saxonă. În zare încep să se profileze colinele turingiene. Un grup de participanți la conferința sindicală internațională, reunită la Leipzig, a profitat de duminica în care dezbaterile au fost suspendate, pentru a face o călătorie la Weimar și împrejurimi. Cîțiva gazetari, acreditați la conferință, au fost și ei invitați. Am ținut să-l cunosc pe bărbatu' brunet, vînjos și plin de voioșie, lîngă care m-am așezat în autocar. Omul dă, binevoitor, toate lămuririle cerute. Vorbește o franceză care vădește contactul îndelungat cu această limbă. Totuși, cînd se înfierbîntă, printre cuvinte se strecoară și cîte un **„si, camarada"** pur spaniolesc. Pare tînăr. Dar **„a avut timp"** — cum spune el — să facă „acasă" războiul, să treacă apoi în

Casa lui Goethe, din Weimar

L. SĂRĂȚEANU

(Continuare în pag. a 2-a)

Acasă la Goethe

(Urmare din pag. 1)

Franța pentru a combate în „maquis" și — prins de Gestapo — să se transforme după aceea în „69.537", serie printre atîtea altele imprimate pe trupul deportaților în lagărul de la Buchenwald. Omul suflecă puțin mineca hainei și pe brat apar, albastre, cifrele infamiei naziste.

— „Ei" credeau că nu mai les nici eu viu... Am avut poate noroc... Și pe urmă... n-aveam timp să mor. Mai am ceva de terminat la noi, în Spania.

Ochii privesc undeva departe. In autocar se întretaie dialoguri în zeci de limbi. Peste zumzetul vocilor se ridică, brusc, un cîntec. E un cîntec muncitoresc francez. Cînd contenește, se înalță un altul. Este al muncitorilor germani. Urmează imnul partizanilor italieni și — după el — răscolitorul „Cei patru generali", cîntec al combatanților spanioli. Omul cu matricola pe mînă le cîntă pe toate cu însuflețire.

— Aveți un repertoriu bogat !...

— Nici nu-i de mirare. Pe cele spaniole e de la sine înțeles că le cunosc bine; pe cele franțuzești le cîntam în timpul Rezistenței „avec les copains", cu tovarășii. Altele le-am învățat pe aici...

Mîna descrie un rotocol îmbrățișînd un sfert de milion de ființe hărăzite camerelor de gazare.

Tenebrele fasciste au coborît peste Weimar întinîndu-i tradițiile cele mai nobile. Dar, o dată cu înfrîngerea naziștilor, orașul a ridicat capul eliberat de barbaria care-l invadase. Și pe fruntea lui căruntă, aurora zilelor de dreptate a poporului a așezat iar cununa purtătorilor de mari valori umane.

Autocarul nostru intra în Weimar răsunînd de cîntece ale popoarelor așezate în patru orizonturi. Și Weimarul zilelor noi îi răspundea cu frățești saluturi dăruite din inimă.

In orașul atîtor mărturii, casa din Frauenplan rămîne punctul central al atracției. Aici a locuit Goethe din 1782 pînă la moarte. Ne oprim să-i cercetăm mai întîi fațada. Clădirea, vastă, masivă își arată liniile tăiate într-o sobră armonie. E una din clădirile cele mai impunătoare ale Weimarului. Și totuși, comparată cu palatul Belvedere — a cărui decorație abundentă, cu încărcări baroce a fost condusă chiar de Goethe — locuința poetului dovedește că, dacă pentru reședința ducală artistul accepta complicatele formule decorative, în schimb pentru propria-i casă prefera simplitatea de mult mai bun gust. Vreme de jumătate de secol a trăit aici Goethe. Aici a împărtășit viața de bucurii și frămîntări creatoare cu inimoasa și pura Christiane, care adusese în casa patriciană sufluI proaspăt, plin de voioșie și sănătate al oamenilor din popor. Ușa masivă s-a deschis de nenumărate ori lăsînd să treacă nu numai pe intimii familiei — Herder, Schiller, — dar și celebrități sau viitoare celebrități ale lumii care parcurgeau distanțe enorme pentru a-l cunoaște pe „patriarhul de la Weimar". Prin această ușă a pătruns într-o zi o doamnă ilustră venită din Franța : Madame de Staël, scriitoarea în luptă împotriva dictaturii napoleoniene, interesată să cunoască aspectele germane, pe care avea să le consemneze apoi în cartea consacrată țării lui Goethe. Tot la această ușă au bătut filosoful francez Victor Cousin sau poetul revoluționar al Poloniei, Adam Mickiewicz; în această casă era adus pentru a fi înfățișat venerabilului poet, copilul Felix Mendelssohn-Bartoldy; aici venea tînărul neastîmpărat, cu replica de timpuriu mușcătoare care se recomanda „excelenței sale" Goethe : „Mă numesc Heinrich Heine"; aici sosea englezul Thackeray. Pentru toți, casa din Frauenplan reprezenta cel mai interesant și cel mai atractiv centru cultural al Germaniei.

Camera de lucru

După moartea poetului, în 1832 nepoții au moștenit casa și toate bunurile adunate în ea. Cum ultimul dintre nepoți a murit fără urmași, potrivit testamentului lăsat de Goethe, casa a devenit patrimoniu național. Existența ei a fost grav amenințată de război. La 9 februarie 1945 un bombardament american îi aducea pagube considerabile. Oamenii Germaniei noi au reconstituit-o mai tîrziu neprecupețind eforturile. In 1949 ea putea fi redeschisă ca muzeu, înfățișîndu-se în stadiul original.

Poetul ținuse să facă din locuința sa „nu un lăcaș al comodității personale, ci un așezămînt care să răspîndească științele și artele". Și vizita casei vădește spiritul metodic, organizat cu care poetul și filosoful, omul de teatru și criticul de artă, desenatorul și naturalistul Goethe și-a alcătuit reședința, preocupat pînă în ultima zi a vieții să-și întrețină colecțiile, cărțile, aparatele de experiență și observație. De la intrare ne întîmpină sala monumentală, construită chiar după schițele lui Goethe și mărturisind prin mulajele instalate pe pereți dragostea statornică a poetului pentru arta antichității. Jos, lîngă intrare se află reproducerea în gips a unui copil în rugăciune, după un original în bronz aflat la Berlin și datînd din anul 300 înaintea erei noastre. Faunul de lîngă el reproduce un original de marmoră din epoca elenistică. Tot de-a lungul scării, la paliere diferite, poetul așezase reproduceri după statui ale lui Apollo din Belvedere, Dionyssos...

„Sala galbenă", în care pătrundem apoi pășind peste pragul pe care e imprimat salutul latin „Salve", evocă perioada călătoriilor poetului prin Italia. Pe pereți, zece gravuri colorate înfățișează pe Amor și Psyché. Sînt reproduceri din secolul al 18-lea după schițe de Rafael. Și în această încăpere — folosită drept sufragerie în zilele de recepție ale familiei Goethe — mulaje în gips reproduc figuri din mitologia greco-romană. Deasupra căminului, o vitrină atrage în mod deosebit atenția: conține încîntătoare farfurii italienești din majolică, lucrate în cel de-al 16-lea veac.

Mica sufragerie, în care soții Goethe luau zilnic masa oferă o bogată colecție de tablouri în ulei, gravuri, desene în sepia, în creion, acuarele ca și vitrina conținînd vesela folosită de familia Goethe și dovedind, prin modestia ei că gospodina Christiane avea simțul economiei. In sala boltită pe care o parcurgem apoi, Goethe adunase cea mai mare parte din vasta sa colecție de mulaje dintre care două — așezate în dreapta și stînga ușii — reproduc busturile celor doi prieteni : Schiller și Herder.

Coborîm cîteva trepte pentru a pătrunde în camera grădinii. Aici își primea Goethe intimii. Tradiția orală stabilește în această încăpere locul preferat pe care amfitrionul și marele său prieten Schiller îl alegeau pentru lungile lor conversații. Poate că aici, în semn de omagiu pentru nepieritoarele tipuri create de Goethe, a formulat pentru prima dată Schiller celebra lui observație : **„Arta e mîna dreaptă a naturii. Natura făurește creaturi; arta face oameni".**

Pentru a vedea restul clădirii, traversăm uluitoarele săli ale colecțiilor. Personalitatea multilaterală a lui Goethe, mintea sa larg cuprinzătoare se vădește aici cu prisosință. Coridoare nesfîrșite, întrerupte de încăpătoare saloane sînt mobilate dens de dulapuri cu zeci de sertare fiecare. Și în aceste dulapuri, orînduite, clasate, etichetate, cele 18 mii de piese din colecția de minerale, sutele de medalii și monede din colecția numismatică, peste o sută de farfurii de majolică italiană, datînd — majoritatea — din secolul al 16-lea, sculele cele mai diferite, aparatele cele mai ciudate. La capătul acestui parcurs ajungem la biblioteca poetului, cu aproape șase mii de volume, orînduite și ele după același spirit meticulos și ordonat, cu scărițe de lemn portabile care să permită accesul la rafturile de sus, cu dosare de înregistrare și fișe.

Ultimele două piese ale clădirii sînt de fapt acelea unde Goethe și-a petrecut cea mai mare parte din viață : cabinetul de lucru și camera de dormit. Ele confirmă modestia poetului care nu urmărea „comoditatea personală". Cabinetul e simplu. Din fericire s-a putut păstra chiar așa cum a rămas din ziua morții celui care aici, în camera mică luminată de o fereastră deschisă spre grădină, a scris cea mai mare parte a întinsei sale opere. Chiar la masa pe care o vedem în această cameră a dat formă definitivă **„Faustului"**, aici a redactat **„Wilhelm Meister"** și **„Afinitățile elective", „Poezie și adevăr", „Divanul occidental și oriental".**

„Priviți această încăpere și cea vecină unde, prin ușa deschisă se vede patul meu. Nu sînt camere mari și loc e cu atît mai puțin cu cît sînt pline de tot felul de lucruri de care am trebuință : cărți, manuscrise, obiecte de artă. Totuși, îmi sînt îndestulătoare. O ambianță de mobile comode mi-ar întrerupe gîndurile și mi-ar crea o stare de pasivitate". Așa vorbea poetul despre cele două încăperi esențiale pentru el.

Aici, la 22 martie 1832, poetul — care era suferind de mai multă vreme — cerea să fie dat jos din pat și așezat în fotoliu. Cercetînd cu nesaț cadrul atît de familiar, privind atent fiecare dintre obiectele atît de dragi, ca pentru rămas bun, simțea deodată că totul se întunecă. Intr-un ultim strigăt : **„Mehr Licht"** — care avea să ducă la tot felul de interpretări ulterioare — bolnavul solicita mai multă lumină. Cei din jur deschideau larg obloanele, lăsînd razele soarelui primăvăratec să pătrundă pînă la omul care timp de peste șase decenii răspîndise neobosit lumină. La ora 11 și jumătate poetul lăsa capul în piept dînd ultima suflare. Pe cerul Parnasului tuturor timpurilor se stingea una din cele mai strălucitoare stele.

In Weimarul lui Goethe, tenebrele care l-au învăluiseră pe artist în ultimele clipe ale vieții, au persistat mult după moartea lui. Orașul, scuturat o clipă de istorie din letargia sa și ridicat pe culmile cele mai înalte ale creației, a decăzut din nou, cufundat în banalitate și meschinărie.

Intr-o zi Weimarul a fost tîrît pînă în fundul hăului întunecos. La cîțiva kilometri de oraș, grupul nostru se oprește în fața intrării lagărului-muzeu : Buchenwald. Pe intrări, o inscripție ca un rînjet : **„Jedem das Seine"** — fiecăruia ce i se cuvine.

Aici moartea era bine servită. Rația de mîncare a deportatului capabil de muncă — cîntărea 300 de grame zilnic. Nici mai mult nici mai puțin.

Pășim printre barăcile devenite muzeu. Spaniolul din grupul nostru, fostul matricol 69.537, poate sluji perfect drept călăuză. Ca și ghidul german — în care si-a recunoscut emoționat un vechi tovarăș de lagăr — și el începe fiecare explicație la persoana I :

— „Aici eram adușl... aici ne luau lucrurile; aici ne imprimau pe mînă numerele".

E în întîlnirea sa cu locurile silniciilor de odinioară ceva zguduitor. Spaniolul, reprezentant al unei națiI expansive, știe să păstreze acestei întîlniri — prima de la eliberare — tot caracterul răscolitor pe care-l dă patetismul reținut și grav.

In curtea lagărului se vorbea de un copac. Era copacul lîngă care obișnuia să poposească Goethe, în plimbările lui și să mediteze.

Naziștii au tăiat copacul... Dar pe aici, pe unde se ridica el, se opreau pentru cîte o clipă doi deținuți, schimbau de grabă un cuvînt și plecau mai departe. Spaniolul care e cu noi povestește cum, din frînturi de frază, din schimb de priviri s-a alcătuit grupul de rezistență al lagărului în frunte cu comuniști germani și comuniști de toate neamurile... Acum pămîntul Buchenwaldului-muzeu e presărat de flori, adăpostește monumente impresionante. Pe drumurile care conduc spre vechiul lagăr al morții, au reapărut, vesele, cîntecele, iar noaptea printre aleile scăldate în argintul lunii se aud șoapte de dragoste. Numai sus, pe crengile copacilor, dimineața așterne, zi de zi, boabe de rouă : lacrimile amintirii nestinse a umanității...

Intoarcerea noastră la Weimar e tăcută. In autocarul care fuge pe șosea, fiecare e cufundat în gînduri: gînduri întoarse departe, în trecut. Dar cînd oprim în oraș, prezentul tișnește cu veselă vigoare.

L. SĂRĂȚEANU

Fragment din volumul «Acasă la...» în curs de apariție la Editura Tineretului.

Dunărea și cele două maluri Buda și Pesta

Cu turiști romîni la Budapesta

LA POALELE GELLERTULUI

Corespondență pentru „Magazin"

Primăvara a intrat în drepturile ei, aici, la Budapesta. Pe străzi au apărut flori, în parcuri ard focuri de găteje. Unele clădiri se pregătesc să apară în haine noi, aruncîndu-și pardesiul de schele. Pe largile bulevarde ale capitalei Republicii Populare Ungare este forfotă. Împreună cu 46 de turiști romîni, aflați aici în călătorie, asist la această primăvăratică primenire care aduce odată cu sine și sărbătoarea aniversării a 19 ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist.

Autobuzul agenției de turism maghiare (IBUSZ) ne poartă pe lungi distanțe, realizînd ceea ce în mod obișnuit se numește „turul orașului". Popasurile făcute sînt numeroase. Cu fiecare nouă oprire luăm cunoștință de vechile și noile obiective ce dau orașului o înfățișare plăcută și interesantă. Trecutul și prezentul se întrepătruud și de aceasta iți dai seama mai ales în Buda, parte a orașului situată pe dealul și pe înălțimea muntelui Gellert. Ca să ajungem aici a trebuit să trecem peste Podul Margareta, ce se deosebește de alte construcții similare prin faptul că are trei capete : în afară de capetele de pe maluri, unul este fixat pe cunoscuta insulă Margareta, sălaș al distracțiilor estivale, plăcut loc de agrement. Insula este lungă de 2 km., are un mic lac cu apă caldă pe care plutesc flori de nufăr în care înoată pești aurii. Insula cuprinde două șiranduri mari, un teatru de operă în aer liber, restaurantul pitoresc „Grădina cu flori" și multe alte locuri interesante.

Lăsăm în dreapta ruinele unui amfiteatru roman, trecem printre sediile multor băi termale — între care și una turcească, străveche și pipernicită — și ajungem sus, la marele castel ruinat în timpul celui de al 2-lea război mondial, ajungem pe terasele vestitului Bastion al pescarilor, cu ziduri crenelate și cu turnuri țepoase, de unde se deschide o largă panoramă spre Dunăre și pe versantul opus al Pestei.

Privim aceste ziduri căzute pradă focului și bombelor. Ele devin acum, din niște ruine, bunuri pe care puterea populară se preocupă să le pună la dispoziția maselor. Este o operă grea, costisitoare care cere timp, răbdare și iscusință. Pe dealurile Budei va fi reconstruită cetatea, va fi reconstruită clădirea vechii universități. Pe culmea acestui deal va fi dată în folosință o imensă cetate a culturii, asaltată de cei cărora le este dragă știința, tehnica, cultura. Privim aceste ziduri încă afumate și ne gîndim la munca pe care poporul maghiar, dornic de pace, preocupat de construcția socialistă, este hotărît s-o desfășoare pentru ca țara sa să devină tot mai înfloritoare.

De pe vîrful Geliert, de la poalele monumentului Libertății, așezat aici și înfățișînd o femeie ce ține victorioasă deasupra capului o ramură verde, cuprindem întreaga priveliște a capitalei. Vedem ca în palmă orașul de două milioane locuitori ce se pregătesc pentru marea sărbătoare a eliberării. Pe străzile lui am asistat la aceste însemnate pregătiri. În discuția cu locuitorii am aflat bucuria lor, pe care am înțeles-o foarte bine.

Din loc în loc, în călătoria noastră, întîlnim porțiuni împrejmuite cu garduri de scîndură. Frecvența acestor împrejmuiri ne-a atras în mod firesc atenția. Este vorba de noi stații ale metroului ce își continuă traiectul. Pe de-asupra Dunării se va trece pe poduri, cum sînt cele cunoscute sub numele de Arpad, Margareta, Podul Leilor, Podul cu lanțuri, iar pe dedesubt metroul îl va purta pe călător, fără să bănuiască măcar că se află sub apele fluviului.

Zărim de pe Gellert și piața unde are loc la 4 aprilie, tradiționala paradă militară. Ne-am oprit în drumul nostru și aici. Tribunele erau pregătite. Piața pavoazată. Alături, binecunoscuta Piață a Eroilor, care trece și sub numele de „Piața milenară" își așteaptă oaspeții. Largă, spațioasă, ornamentată cu portaluri, ea oferă trecătorului o privire de ansamblu asupra celor mai proeminente figuri din istoria poporului maghiar.

Vizităm „Nepstadion"-ul, locul disputelor sportive, pasionante și ne oprim cu admirație în fața parlamentului.

Popasurile continuă mereu. Însoțitoarea înșiruie la microfonul mașinii noastre nume cu rezonanță istorică, secole, stiluri, înfăptuiri noi, cifre, date, cifre... Le ascultăm cu atenție, în timp ce schimbăm saluturi cu pietonii Budapestei.

Const. SÎRBU

Aprilie 1964

POVESTEA UNUI FILM

Dacă „Viața particulară", filmul care are ca interpretă principală pe Brigitte Bardot, pare a fi un fel de biografie ilustrată a artistei, căzută pradă publicității, scandalului, ultima realizare a regizorului francez Jean-Luc Godard poate fi considerată ca reflectarea pe ecran a raporturilor dintre realizator și producător.

Filmul, care preia în linii mari subiectul romanului „Disprețul", al lui Alberto Moravia, poate fi rezumat în cîteva linii. Un scenarist este obligat de către producător să refacă scenariul la „Odiseea", pentru a-i face... mai comercial. Regizorul filmului se opune unor asemenea modificări. Este interesant că Godard a încredințat acest rol marelui cineast de origină germană, Fritz Lang. Însăși această distribuire conferă filmului o deosebită veridicitate, nu numai prin faptul că textul pe care îl rostește Lang este extras din diferite lucrări teoretice ale regizorului german, ci, mai ales, prin faptul că reflectă poziția lui Lang față de arta cinematografică și nenumăratele greutăți pe care le-a avut în cursul carierei.

Intreaga această istorie este întreținută cu o poveste de dragoste, principalul rol feminin fiind interpretat tot de Brigitte Bardot.

Aceasta este în mare povestea lui Moravia ecranizată de Godard. Dar paralel cu filmul s-a desfășurat și o altă poveste, aceasta însă nu pe ecran, ci în realitate.

Producătorul italian, Carlo Ponti, a vîndut filmul, încă înainte de terminare, unor oameni de afaceri americani.

Godard povestește că atunci cînd producătorii americani au văzut filmul au avut aceeași reacție ca și confratele lor de pe ecran : „De acord, este foarte artistic, foarte frumos, dar absolut deloc comercial, nu putem să-l acceptăm". I s-a cerut lui Godard să refacă filmul cu toate că era de acum terminat și nici unul din producători nu citise romanul lui Moravia. Trebuiau introduse trei scene, la început, la mijloc și la sfîrșitul filmului care s-o prezinte pe eroină într-o ținută vestimentară cît mai lejeră.

Scandalul și-a făcut loc în presă, au început declarațiile, contra-declarațiile, dezmințirile, tot tapajul publicitar obișnuit. Pînă la urmă Godard a acceptat să adauge la film cîteva scene care durează în total 6 minute.

Se părea că afacerea a fost încheiată. Se părea doar, căci în versiunea italiană producătorul a refăcut montajul, dialogul, muzica și chiar culorile. Toate acestea îl fac pe Godard să declare : „Cînd am început să lucrez „Disprețul" situațiile mi s-au părut oarecum schematice, descrierea lumii cinematografului un pic forțată. Or, extraordinar, filmul este cel care a rămas în urma vieții".

Nu trebuie uitat că toate acestea i se întîmplă unui regizor care este astăzi în Occident „un nume" avînd la activ cîteva filme care au reprezentat succese morale și materiale, ceea ce a făcut ca Godard să fie considerat unul din cei mai răsfățați tineri regizori francezi.

Sergiu BRAND

De pretutindeni

DE PRETUTINDENI

ÎN REGIUNEA MĂNOASĂ de orez Thandjavur din sudul Indiei, există serioase dificultăți cu șobolanii de cîmp. Specialiștii agricoli care au întreprins o anchetă în această regiune, au calculat că șobolanii distrug anual circa 54 la sută

din recoltă. Pe fiecare acru de pămînt s-au găsit în medie 14 șobolani. Creșterea numărului lor se datorește, după concluziile cercetătorilor, distrugerii în masă a șerpilor, care se hrănesc cu șobolani. La rîndul său, distrugerea șerpilor se datorește creșterii cerințelor de piele de șarpe, pentru pantofi și alte articole la modă.

●

CĂSUȚE DE ZAHĂR și turtă dulce există, după cum știe fiecare, doar în basme sau în vitrinele unor cofetării. Dar căsuțe din sare ? Se întîlnesc și mai rar căci sarea ca material de construcție nu este mai potrivită decît zahărul. Totuși există case adevărate cu pereți din plăci de sare. Ele se află în orașul Tegazi (Sahara), unde căsuțele nu sînt amenințate să se năruiască din cauza ploilor.

●

IN SALA MUZEULUI NATIONAL de artă populară din Stockholm avea loc un concert. Pianistul suedez Carl Erik Velain interpreta lucrarea „Rendez-vous" a compozitorului francez Liber. Potrivit indicațiilor

compozitorului, în cursul interpretării pianul urmează să fie făcut țăndări cu ajutorul unui baros sau folosindu-se cîteva încărcături reduse de dinamită. Respectînd în general indicațiile compozitorului, Velain însă a hotărît — voindu-se și el inovator — să aducă un element de originalitate, de prospețime. A hotărît să folosească pentru distrugerea pianului un fierăstrău mecanic. O mică neatenție și dinții fierăstrăului au intrat adînc în gamba dreaptă a pianistului.

●

ANUL TRECUT dl. Chiradeux a plecat să-și viziteze neamurile. Fiind vorba de o călătorie mai lungă a luat cu el și motanul Moumousse pe care n-avea în grija cui să-l lase. Cînd se pregătea de întoarcere însă, ia motanul de unde nu-i. Pînă la urmă a plecat fără Moumousse. Zilele trecute dl. Chiradeux a deschis ușa locuinței sale și... ce să vezi ? In fața lui se afla motanul Moumousse. Animalul s-a întors după o lipsă de zece luni. A străbătut 747 km făcînd astfel dovada că și motanul este un animal credincios.

●

DE PE URMA SUFLULUI puternic al vînturilor se pot îndoi chiar și trunchiurile unor stejari seculari. Ce se întîmplă în cazul cînd vîntul suflă năpraznic în tot timpul anului, ba încă mereu în aceiași direcție ? O specie de arbori care cresc în insulele Canare s-a adaptat într-un mod foarte original la vînturile ce suflă permanent. Trunchiul arborelui are o formă neobișnuită: se înalță vertical, apoi se îndoaie astfel încît coroana sa aproape că atinge pămîntul. Arborele acesta a primit de aceea un nume puțin obișnuit: arborele somnoros.

●

ROȘIILE nu erau cunoscute în Europa înainte de descoperirea Americii, unde

ele au fost cultivate (mai cu seamă în regiunea unde se află azi Mexic și Peru) pentru calitățile lor comestibile. După descoperirea noului continent, roșiile au început să fie cultivate pentru aceste calități numai în Spania, Portugalia și unele regiuni meridionale ale Europei. In restul continentului nostru, ele au pătruns la început doar ca plante ornamentale. In Franța, de pildă, grădinarii au început să producă roșii pentru scopuri culinare de-abia în iurul anului 1830. Pînă atunci ele figurau ca plante ornamentale, în cataloagele grădinăriilor pariziene.

●

PE LA MIJLOCUL lunii martie, chirurgul vest-german Wolfgang Weber, de la clinica universitară din Frankfurt pe Main, a despărțit, prin operație un cuplu de gemeni siamezi. Gemenii, două fetițe, care s-au născut la 31 decembrie 1963, unite prin cordonul ombilical și o „punte" de țesuturi, au suportat destul de bine operația și există speranțe să rămînă în viață și să se dezvolte normal.

●

UN NOU DANS a fost lansat în Italia, dansul „Galilei". Autorii săi susțin că i-au inspirat succesele omenirii în cucerirea Cosmosului. Dansatoarea ridică mîinile în sus cu degetele larg răsfirate și se învîrtește în jurul propriei sale axe. Se

presupune că ea simbolizează Soarele, mîinile și degetele ei, razele solare. Partenerul țopăie în jurul „Soarelui" și după fiecare săritură strigă „Galilei". Dans cosmic ?!

DE PRETUTINDENI

Stinca 25

(Urmare din pag. 1)

munca secerișului ori a culesului de cucuruz. Mai tîrziu, prin 1950, s-a înscris la școala medie zootehnică din Turda pe care a absolvit-o în 1952.

Terminînd școala medie zootehnică băiatul plăpînd cu priviri albastre, proaspăt absolvent, a peregrinat prin diferite comune ca tehnician dar oriunde a stat mulțumirea i-a fost umbrită de atracția irezistibilă către satul natal. De abea în 1958 s-a întors la Cîlnic și s-a încadrat ca tehnician la gospodăria agricolă colectivă. Pe vremea aceea gospodăria nu stătea bine cu toate sectoarele. Pămîntul roditor era parcă singura preocupare a colectiviștilor din Cîlnic. Gospodăria se prezenta slab cu sectorul zootehnic. Colectiviștii și-au dat seama că creșterea vitelor nu mai e o problemă care se poate rezolva la întîmplare. Păsune exista, oameni pricepuți erau, medic veterinar de asemenea.

Cînd a venit în gospodărie, Gheorghe Krampulz și-a spus cam așa: „Am învățat o meserie. Nu pot să stau să socotesc numai cît furaj se cade pe cap de vită, să constat calitatea laptelui ori să supraveghez munca celorlalți".

Și avea dreptate. Gospodăria, cum am mai spus, nu prea se putea lăuda cu sectorul zootehnic. Care să fie cauza?. Gheorghe Krampulz a căutat-o, a stat de vorbă cu oamenii mai vechi din sectorul său, s-a gîndit, a citit articole și broșuri de specialitate. Prima întrebare pe care și-a pus-o a fost dacă nu cumva rasele de vaci existente în gospodărie nu sînt adaptate la specificul locului?. Sectorul zootehnic moștenise tot felul de rase de vaci, așa cum le avuseseră oamenii înainte. Unele erau foarte productive, cele mai multe însă nu dădeau randament. De ce? Și Gheorghe Krampulz a dezlegat enigma. S-a gîndit că pentru o creștere științifică a vitelor, pentru selecționarea lor e nevoie de o evidență, de cunoașterea celor mai bune animale, de creșterea lor aparte, de eliminarea progresivă a elementelor necorespunzătoare, de controlul sistematic al productivității animalelor, de evidența furajelor etc. Toate bune și frumoase, dar de unde să începi? Și atunci s-a pus în practică ideea lui Krampulz: buletinul individual al fiecărei vaci. Așa s-a născut catalogul de evidență a celor 130 de vaci de lapte ale gospodăriei. Krampulz a căutat și a făcut schema arborelui genealogic al fiecărei joiane. Vroia să știe de unde vin defectele, calitățile și cauzele multor lucruri neînțelese acolo pînă la el. Catalogul, ca orice catalog de stare civilă, are anumite rubrici. Fiecare vacă are o filă de catalog, o „poză la minut neretușată" și alte cîteva poze cu semnele... particulare. Răsfoind filele catalogului, care în cazul de față nu merg după regulile alfabetului ci după cele ale calității, am dat peste impunătoarea fotografie a „Stîncii 25", vaca cea mai cunoscută din gospodărie și totodată în întreaga regiune Hunedoara.

Fișa individuală (buletin de identitate nr. 25). Numele: Stînca 25 Rasa: bălțată românească. Născută: 1955. Intrată în crescătorie: 1958. Dimensiuni: înălțimea la greabăn — 147 cm. Perimetru toracic, înălțime crupă etc... Starea sanitară a vacii: bună. Lactație 1963: 34 litri la zi, 6587 litri pe an. Din păcate la rubrica părinți, Stînca are trasă o linie: necunoscuți, deși din rasa bălțată românească.

130 de vaci au asemenea fișe. „Tuturor tehnicianul Gheorghe Krampulz le-a întocmit cu migală, uneori cu prețul unor asidue căutări, aceste buletine care s-au arătat a fi de mare ajutor în stabilirea cauzelor producției de lapte, într-o vreme mai scăzută.

Răsfoind celelalte fișe ne-am lovit de o caracteristică generală: Buna 24 — bălțata românească, Rita — 60, bălțata românească, Bela 129 idem, Volga — 80, Dora — 9, Sînza — 107, la fel rasă bălțată românească. Toate vacile din această rasă, hrănite rațional, îngrijite conform cerințelor tehnicii, n-au dat în 1963 sub 4 700 litri de lapte. De aici, după studiile făcute, s-a tras concluzia că rasa cea mai corespunzătoare la clima și la condițiile locale este rasa bălțata românească. Astfel, s-a ajuns ca în cele trei grajduri noi ale gospodăriei din Cîlnic — prin eliminarea raselor necorespunzătoare, prin promovarea exemplarelor celor mai înzestrate din rasa bălțata românească — să existe vaci numai din această rasă. Unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui Krampulz, îngrijitorul Simion Uscat, și-a luat angajamentul la consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști din 1961, că în 1965 va obține de la cele zece vaci pe care le are în grijă, 5 000 de litri de lapte pe cap de vacă furajată. Simion Uscat a și obținut în 1963, în medie peste 4 000 de litri de lapte pe cap de animal. De la vaca Stînca 25 a dobîndit 6587 litri. Mulgătorul-îngrijitor Simion Uscat este și autorul unei broșuri cunoscute nu numai în regiune: „Cum am ajuns la peste 4 000 litri de lapte pe cap de vacă".

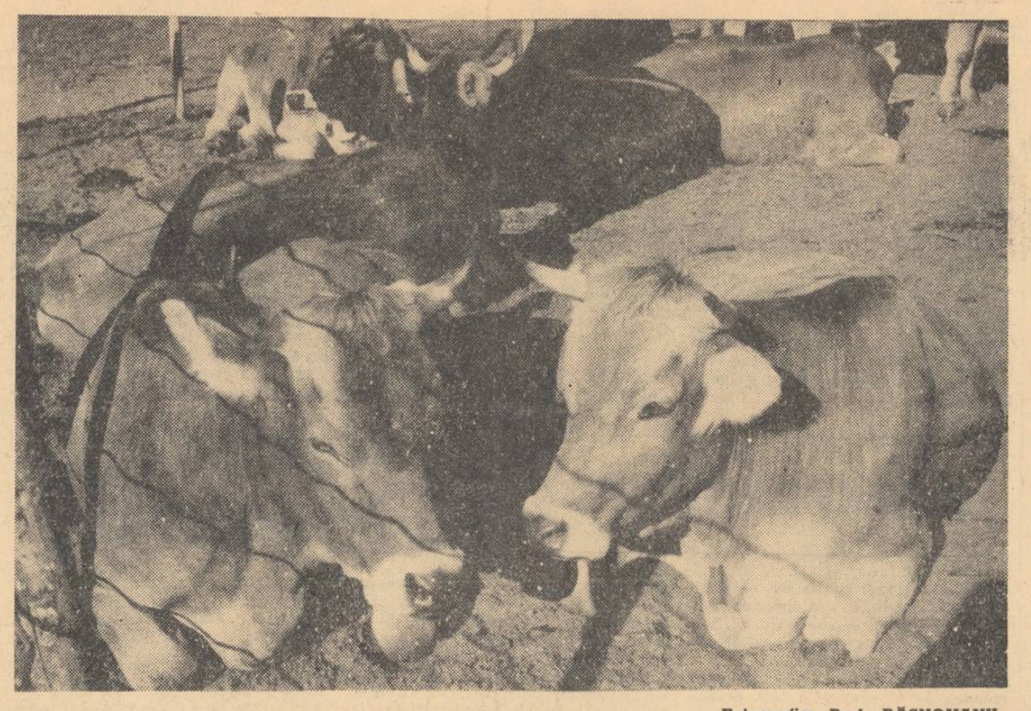

Fotografia: Radu RĂSNOVANU

Tehnicianul Gheorghe Krampulz se mîndrește nu numai cu Simion Uscat ci și cu ceilalți îngrijitori-mulgători în mijlocul cărora muncește zi de zi. Toți sînt oameni de nădejde, spune el. În 1965 vom ajunge la aproape 200 de vaci mulgătoare, fapt care de pe acum ne pune în față problema creșterii de noi cadre.

Gheorghe Krampulz găsește timp pentru toate. De dimineața pînă seara tîrziu e în sectorul său. Totuși familia lui e fericită și nici măcar... nevasta nu se plînge de el. La vîrsta de 32 de ani are... 6 copii, cel mai mare de 6 ani, cel mai mic de două luni. Își iubește familia. Și-a făcut casă nouă, încăpătoare. Atunci cînd are timp liber citește cărți de literatură, ascultă muzică. E un om citit. Chiar dacă-i tîrziu, după o zi de muncă tot își găsește din cînd în cînd timp să vină la căminul cultural să asculte împreună cu ceilalți colectiviști... o seară de poezie.

Ruscalin MUREȘAN

SCURT!

de Eugen Frunză

Am asistat zilele trecute la două ședințe. Le-am proiectat pe carnetul de note.

TABLOUL I.

Uzinele „23 August". Ședința începe la 16 și 3 minute. Președintele comitetului sindical expune referatul cu privire la activitatea secției forjă, fruntașă pe întreaga uzină pentru succesele obținute în anul 1963. A realizat planul producției globale cu 107 la sută. A livrat peste plan 650 tone piese brut forjate, 50 tone oțel aliat, în blocuri, 7 tone oțel rapid de scule, în bare. Lună de lună, oameni de înaltă conștiință ca maistrul principal Hristache Antonache, forjorii Neagu Marin, Palanga Aurelian, Manea Mircea, Drăgan Grigore și mulți alții, și-au adus contribuția la obținerea unor indici exemplari. Pentru aceste merite, secția forjă primește diploma de fruntașă în întrecerea socialistă pe anul 1963. Desigur că anul în curs pune în fața colectivului sarcini sporite. Nimeni nu se îndoiește că efortul patriotic și priceperea muncitorilor vor duce la rezultate și mai frumoase.

După un sfert de oră, adică exact la 16 și 18 minute, referatul e încheiat. Cîțiva tovarăși iau cuvîntul. Nici unul nu depășește 3-4 minute. Vorbesc faptele. Se iau angajamente precise. Sala, plină pînă la refuz, aplaudă momentul remiterii solemne a diplomei către secția fruntașă.

Orele 17 și 10 minute. Trei fraze de încheiere. Urări de succes. Ședința se ridică.

TABLOUL II

Un comitet de bloc e convocat în ședință pentru orele 18. La ordinea de zi: păstrarea curățeniei pe scări. Orele 19. După cuvenitele întîrzieri și o documentată introducere în materie, încep discuțiile. Pînă la orele 19,30 măturile verbale înaintează de la parter la etajul întîi. Pentru următoarele două etaje se desfășoară ample dezbateri de-a lungul a două ceasuri și ceva. E vorba în primul rînd de o controversă de „principiu". Intră sau nu intră în atribuțiile femeii de serviciu să-i tragă de mînecă pe locatarii care seamănă scările cu ghemotoace de hîrtie, cotoare de fructe și mucuri de țigări? În al doilea rînd se naște o întrebare incendiară: cine anume de la etajul al treilea își scutură covoarele pe scări, izbindu-le ritmic și sonor în cușca de fier a liftului? Aici, tovarășul Ionescu îl arată cu degetul pe tovarășul Popescu, iar acesta, intrigat de o neașteptată acuzație, răspunde printr-un discurs dinainte pregătit și dactilografiat. El dovedește cu lux de amănunte că, de fapt, stimatul său vecin, tov. Ionescu, încalcă sistematic toate regulile bunei conviețuiri. Problema nefiind pe deplin elucidată, tov. Ionescu făgăduiește în cel mai scurt timp o replică zdrobitoare.

E ora 23 fără 20 de minute. Oamenii picotesc de mult, însă blocul are nouă etaje. Prin urmare, nimeni nu se va mira că, ajungînd cu greu pînă la etajul al șaselea, participanții la ședință solicită o pauză pentru odihna de noapte. Ceea ce, după oarecari opoziții, se acceptă.

Ultimele trei etaje se vor afla în atenție la proxima consfătuire...

ȘANTIER ÎN MARȘ

(Urmare din pag. 1)

struite în ultimul deceniu, au făcut să crească mereu consumul de apă.

Evident trebuiau exploatate surse suplimentare paralel cu găsirea unei soluții pentru rezolvarea de perspectivă a problemei. Ceea ce s-a și făcut prin proiectarea și începerea construcției de mai lungă durată a noii surse de apă potabilă. Lungimea conductei de tuburi de beton armat centrifugat cu diametrul de o mie de milimetri, purtînd marca fabricii „Progresul" — București, va fi în final de aproape o sută douăzeci de kilometri. Pe o lungime de 45 km conducta a și fost instalată. Între timp au fost captate surse de apă suplimentare, mai mici ca debit, pentru satisfacerea nevoilor de consum curent. Acestea, (e vorba de puțurile de lîngă fîntîna Popova și de cele de la Jiu) își aduc contribuția la dublarea în ultimii ani a cantității de apă distribuită în oraș.

Munca constructorilor conductei de aducțiune nu a încetat nici în cursul iernii. Ei au adus tuburi, le-au înșirat pe traseu, au făcut săpături și au instalat conducta, apropiind astfel data cînd craiovenii și cetățenii din alte localități străbătute vor beneficia de noua sursă de apă.

Fîntîna Popova, așa cum arată astăzi

— Cea mai mare parte a lucrărilor se face mecanizat, ne-a spus tînărul inginer Doru Craia, care conduce șantierul nou surse. Mașinile sapă, mașinile transportă și coboară tuburile în canal și tot cu mașinile se umple canalul cu pămîntul excavat anterior.

— Mai sînt și unele traversări și subtraversări de mlaștini, de văi, rîuri și pîraie, adaugă maistrul Stan Mihalcea care se ocupă cu probarea conductei. La Șitoaia, la Valea Șarpelui ori la Almăju, lucrările s-au făcut în cea mai mare parte.

Șantierul conductei e în continuă mișcare. Un „șantier în marș" cum obișnuiesc să spună constructorii Întreprinderii 6 Construcții Montaj din Craiova, care se ocupă de lucrările noii surse de apă. Aici s-au călit multe cadre de muncitori destoinici ca Titu Duță, Constantin Sea, Filip Blidaru și Gh. Diaconu de la montaj, Ion Bălășoiu de la construcții metalice, precum și macaragiul Gh. Filofie și excavatoristul Marinescu Stan de la Trustul de Utilaj Greu. Sudura colectivului a fost nu o dată dovedită prin fapte de muncă avîntată, ziua și chiar în plină noapte atunci cînd interesele șantierului o cereau.

— O dată ajunsesem cu instalarea conductei în preajma unui sat, își amintește tînărul maistru Ștefan Petrișor, devenit comunist pe șantierul conductei. Oamenii dormeau și ne-am trezit în miez de noapte cu o ploaie torențială, pe cît de neașteptată, pe atît de nedorită. Traversam o mlaștină unde și așa nu duceam lipsă de apă, iar de cu seara ne rămăsese o porțiune de canal săpat. Era nevoie de o serie de măsuri de protecție pentru a-l feri de inundație. Am pornit cu toții la lucru. Unii făceau digulețe, alții șanțuri de scurgere. Canalul a fost în cele din urmă salvat și a doua zi am coborît în el tuburile.

Zeci de oameni au pornit în marșul muncii și al învățăturii pe șantierul conductei de apă. Ei au fost calificați aici „din mers". Atît în sensul că șantierul e în continuă mișcare, cît și în sensul deprinderii meseriei fără scoatere din producție. Așa s-a ajuns treptat de la o viteză inițială de montaj de 6—12 tuburi pe zi la 100 tuburi montate zilnic. Pe șantier au poposit oaspeți din alte regiuni ale țării în schimb de experiență. Au venit de la Piatra Neamț și Brașov. Unii, ca cei de la Tîrgu Jiu și Motru au rămas în mijlocul constructorilor craioveni ceva mai multă vreme pentru a-și însuși măiestria și a lucra la fel ca ei pe noile șantiere de alimentări cu apă.

Titlul și diploma de șantier fruntaș în întrecerea socialistă pe 1963 pe întreprindere pe care i-au primit, pentru succesele realizate în cursul anului trecut, constituie un îndemn la înfăptuirea de noi și noi victorii în muncă.

Ion BECHERU

Artiștii populari DIN REGHIN

O zi cețoasă de primăvară, cu ploaie și lapoviță, fenomen destul de frecvent într-un raion de munte cum este Reghinul, din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.

Dar dacă afară, în aer liber, nu poți da cu ochii de soare, îl găsești înăuntru, în sala de festivități a Casei raionale de cultură. Aici fete și flăcăi în costume naționale scînteietoare, cîntă și dansează, recită poezii, prezintă cuplete.

În această duminică, spre Casa de cultură s-au îndreptat multe autobuze și camioane, aducînd la faza raională a concursului formațiilor artistice de amatori, peste 400 de participanți reprezentînd — între altele — 4 coruri, 8 echipe de jocuri populare, 2 brigăzi artistice de agitație. Membrii acestor formații sînt numai o parte din artiștii amatori care activează în diferite formații sindicale de la orașe și ale căminelor culturale din satele regiunii. Pentru că, nu trebuie uitat, cel de-al 7-lea concurs al formațiilor artistice de amatori a antrenat, în întreaga regiune, 30 000 de iubitori ai cîntecului, dansului, teatrului și poeziei, oameni ai muncii din uzine, instituții, gospodării agricole de stat și gospodării agricole colective. Dintre aceștia, peste 3 000 evoluează, în această zi, pe scena Casei de cultură din Reghin și în alte centre din regiune, la Palatul cultural din Tîrgu Mureș, la Odorhei, Lăzarea, Grebeniș, Sînmartin, Cosmeni, Sovata.

Dintre toate raioanele acestei regiuni, Reghinul, cu satele lui de la poale de pădure și munte, este renumit prin bogăția sa folclorică, prin formații artistice amatoare cu tradiții în această activitate.

Pe scenă evoluează corul căminului cultural din comuna Aluniș. După ce corul se retrage, pe scenă, în fața cortinei un bărbat în alb, în costum popular, începe să cînte, în ritmul învîrtitei din Ardeal, un cîntec de tinerețe și dragoste.

Solistul vocal este Petre Buta și lucrează ca bibliotecar la căminul cultural din Aluniș. Are 30 de ani și i-a plăcut muzica de cînd era încă copil. La concurs a venit împreună cu soția sa care face parte din formația corală.

Deosebit de apreciați sînt și soliștii vocali Mihai Bîndilă și Ilie Pop din Idicel Pădure.

Cîntecul haiducesc cu care se prezintă la concurs Ilie Pop, este străbătut de la un capăt la altul de necazurile vieții pe care au dus-o în trecut țăranii săraci, cînd, ne mai putînd îndura împilările, au pus mîna pe arme, pentru a scăpa de asupritori: **„Șapte veri am fost haiduc / Și la vară iar mă duc / Nu mă duc de bogăție, / Ci mă duc de sărăcie".**

În contrast cu tabloul vieții de mizerie din timpul regimurilor trecute, formațiile artistice prezintă programe inspirate din viața nouă a satelor. Faptul apare evident în toate programele și în special la brigăzile artistice de agitație cum este aceea a căminului cultural din comuna Ideciu de Jos. Programul pe care-l prezintă este intitulat „Viața nouă a satului".

Din cîntecele și dialogurile componenților acestei brigăzi — în majoritate tineri țărani — spectatorii din sală iau cunoștință „cum și ce s-a mai întîmplat, pe la Ideciu prin sat".

Și în această comună s-au petrecut multe schimbări. Artiștii ne arată că **„Acel ce-a fost iobag supus / Azi merge ca un om cu fruntea sus". În sat „școli noi s-au ridicat — podoabă"** și **„știu scrie toți cei ce nu știau o boabă".** Și în continuare: **„Pe lîngă toate celelalte / Feciorii noștri merg la școli înalte".**

Programul brigăzii pare o monografie a vieții noi pe care o trăiesc sătenii. Din el aflăm că satul este electrificat, că în el există aparate de radio și televizoare, că familia colectivistului Iona Demeni a realizat 1 200 zile-muncă pentru care a primit 5 000 kg de porumb, 2 000 kg de grîu, 1 200 kg de cartofi și că, în sfîrșit, **„Pe ogor ară tractorul / Mai bogat ne e ogorul. / Pline multă avem pe masă / Bucuria ne e în casă".**

Dar brigada nu se mulțumește numai să laude faptele pozitive. Ea critică, pe leneși și codași. Aceste aspecte sînt satirizate și de brigada artistică de agitație din Iara de Mureș, care a prezentat programul în limba maghiară.

Faza raională de la Reghin a concursului formațiilor artistice de amatori este încheiată de programul susținut de echipa de jocuri populare din Săcalu de Pădure. Un dans înfocat între flăcăi și fete, electrizează pe spectatori. Este o echipă veche, care din an în an se prezintă tot mai bine pregătită. După cum, mult mai bun, mai legat de problemele locului de muncă este programul din acest an al multor formații de artiști amatori.

Vasile INOAN

CU MAȘINA PE VÎRFUL OMUL

(Urmare din pag. 1)

Nu zăbovim însă prea mult, deoarece de acum încolo începe de fapt călătoria cu peripețiile ei neștiute. O pornim, așadar, pe pîrtia abea schițată care se deschide pieptiș chiar pe crestele Bucegilor. Rar, cîte un drumeț solitar se oprește și ne privește nedumerit cum gonim pe ducipalul cu motor. Iată și primele „incidente de parcurs". Ne împotmolim într-o vîlcea și după ce dăm pietrele la o parte, ascultăm cu atenție suspinul înăbușit al motorului. Șoferul Petre Stănică clipește des dar (asta ne dă curaj) privirea lui e liniștitoare. O să ajungem, nici o grijă! E familiarizat cu asemenea drumuri deoarece el are specialitatea, dacă se poate numi așa, de șofer al înălțimilor. La întreprinderea unde lucrează, Petre Stănică s-a adaptat bine specificului și majoritatea timpului și-l petrece transportînd cele necesare spre cabanele mai greu accesibile. E tînăr, a terminat de curînd armata. Ne aprindem cîte o țigară și profită de răgaz pentru a ne arăta fotografiile celor doi copii ai săi: Florin și Simona. Dar las' că mai avem timp să vorbim, sus la capătul drumului.

Tîrîndu-se leneș în jurul nostru, colonii vegetale de jnepeni (singurii care rezistă la această înălțime), ne obligă încă o dată să recunoaștem că în Bucegi drumul cel mai scurt între două puncte nu este de regulă linia dreaptă.

Aproape, parcă, să-l atingi cu mîna, se vede vîrful Piatra Arsă. Știm deci că nu mai avem mult și vom ajunge la cabana cu același nume. Dar iat-o! O construcție zveltă se arată ospitalieră adresîndu-ne prin ferestrele larg deschise, un bun venit carpatin.

Sfinxul care zîmbește

Ce păcat că nu putem să stăm decît cîteva minute deoarece itinerariul ne obligă să ne continuăm drumul. Punctul următor: cabana Babele. Ioan Rădulescu, temerar călător al Bucegilor și harnic cunoscător al cabanelor de gospodărirea cărora se ocupă, ne înfățișează noile amenajări care s-au făcut în ultimii ani la aceste ademenitoare popasuri turistice. După ce trecem pe lîngă o rezervație științifică, motorul se încordează și atacăm direct înălțimile. Din cînd în cînd, ce e drept, mai ajutăm turațiile motorului cu umerii noștri lipiți cordial de aripile mașinii. Pajiștea accidentată ne pune la grea încercare. Dar înainte. A trecut cam o jumătate de oră și iată, ca o răsplată, o veritabilă oază cioplită în stîncă.

Fantezia naturii este aici, am spune, inegalabilă iar decorul cabanei Babele dăltuit de un sculptor plin de o mare inspirație. Privim îndelung Baba Mare, Piciorul Babelor, și mogîldețele acestea gîrbovite în fața munților. Admirăm vîrful Cocora și urmărim cu plăcere priveliștea Doamnelor.

Expediția a ajuns sus, pe Vîrful Omul...

Cabaniera Eugenia Popa ne arată sfinxul în letargia lui indescifrabilă în piatră, cu asemănări vizibile cu confrații lui egipteni. „Dacă ați fi aici în amurg, ați vedea cum... zîmbește. Cînd razele de soare îi ajung sub frunte, sfinxul se colorează într-un surîs proiectat spre înălțimi". Apreciem efortul de imaginație dar întrucît pornim spre punctul terminus, știm că în curînd nu vom mai avea prilejul să zîmbim măcar cît acest sfinx insensibil și rece.

Trei familii sus pe vîrful Omul, și o locatară de un an și jumătate

Acum e acum. Simpatica și volubila noastră gazdă, Ioan Rădulescu, ne întreabă glumeț cînd ne-am făcut ultima cardiogramă, deoarece acum... inima trebuie să se țină bine. Ca să fim sinceri, la început ne arătăm calmi, deoarece deocamdată urcăm liniștiți pe povîrnișul lent. Cele două vîrfuri, Coștila și Obîrșia, străjuiesc ca niște arbitri imparțiali drumeagul problematic pe care vom păși. În jos se zărește Caraimanul suspendat peste pantele abrupte.

Nu, hotărît lucru, nu mai este de glumit. Șoferul Petre Stănică strînge încruntat volanul privind crispat roțile din față. Intrăm pe la Mecetul Turcesc pe „sub cerdac", pe o linie sinuoasă printre stînci, cu priveliștea prăpastiilor înconjurătoare. Să lăsăm mașina și să o pornim pe jos? Nici vorbă. Petre Stănică s-ar supăra foc căci onoarea lui de șofer al înălțimilor este în joc. O lanternă se aprinde deoarece un grup compact de nori ne vestește că pentru cîteva clipe s-a lăsat noaptea. Aici sînt și goluri de aer care pot incomoda eforturile motorului mașinii.

Urcăm prudent cu cele patru roți înfipte aproape vertical pe „drumul" care urcă. Străbatem așa cam șase kilometri și din fugă vedem peretele enorm, cu arhitectura lui grotescă de coloane și ceaunul glaciar al văii Cerbului, străjuită de Acele Morarului. Mai facem cîteva scurte popasuri căci motorul a ostenit și el (șoferul parcă a făcut duș, e leoarcă de sudoare). Și iată, după un ultim efort, vîrful Omul cu cabana situată la 2506 metri. Îl cunoaștem cu prilejul acesta pe cabanierul Ion Șerban, gazda care-i ospătează aici pe cei ce vin pe cel mai înalt vîrf al Bucegilor. La stația meteorologică ne întîlnim cu cercetătorul Vasile Nicolae împreună cu soția sa Viorica, și fetița lui Gina, cel mai tînăr locatar al așezării, în vîrstă de un an și jumătate. Deprinsă cu altitudinea, Gina încă de cînd avea trei luni a stat împreună cu părinții săi la stația meteorologică de pe Ceahlău. Așa că aici se simte ca acasă. Au televizor, radio și deși trăiesc aproape de cer, sînt la curent cu tot ce se întîmplă „jos", cum spun ei. Încă alte două familii de meteorologi, Victoria și Aurel Copaci și Elena și Radu Neagu, desfășoară la stațiunea de pe vîrful Omul o muncă de cercetare științifică, în aceste condiții cu totul neobișnuite.

Cerul s-a înseninat și ni se oferă priveliștea unică ce se poate vedea de pe vîrful Omul. Iată, departe, peste Creasta Morarului, se vede Predealul cu culmile Ciucașului iar spre nord masivul Postăvarul. Ca pe o imensă hartă în relief se zărește Piatra Craiului și masivul Făgăraș. Mai încolo se desenează valea Prahovei cu culmile Dihamului și masivul Gîrbova. Din minaretul de stîncă al Bucegilor se zăresc în nopțile senine luminile pilpîitoare ale Bucureștiului ca niște jerbe de artificii risipite pe o hartă enormă de tuș.

Acum, ne pregătim de coborîre. Este un drum la fel de anevoios cu un plonjon brusc spre Vîrful cu Dor pe un drumeag sinuos și cu noi peripeții despre care, poate, vom povesti cu un alt prilej.

D. TABACU

Soldatul Lozneak *)

A treia rachetă a ucis un om. Pe unul de-ai noştri, pe Zadorojnii. Iar de tras am tras eu Lozneak. Ştiu, n-aveam dreptul s-o fac, asemenea hotărîre putea s-o ia numai Tribunalul Militar, eu n-aveam dreptul să mă răfuiesc de unul singur cu el. Dar după cîte am trecut în aceste 24 de ore şi în condiţiile în care mă aflam, veţi recunoaşte că fapta mea e scuzabilă. Nu mi-e teamă, orice s-ar întîmpla. Mai cumplit decît mi-a fost în această infernală zi, n-o să-mi mai poată fi niciodată. Aşa că sînt gata să răspund în faţa tovarăşilor mei pentru faptele mele. Vor judeca ei şi-mi vor da dreptate.

Şi totuşi aş vrea să vă povestesc cum s-au întîmplat lucrurile. Nu pentru a vă lua ca martori, dar pentru că sîntem, şi eu şi voi, oameni. Pentru că mulţi dintre voi s-au văzut, poate, ca şi mine puşi nu numai faţă în faţă cu moartea, lucru care se întîmplă adeseori ostaşului pe front, dar şi pentru că pînă vor sosi tovarăşii mei să mă scoată din infernul în care am rămas, singur, eu şi tunul nostru distrus, s-ar putea ca încercuitorii care umplu cîmpul şi tranşeele de jur împrejurul meu să mă dibuiască, iar eu, soldatul Lozneak nu vreau să mor înainte de a vă împărtăşi secretul. Numai de-aş mai avea răgazul, numai de-aş mai apuca s-o fac!

În jurul meu totul e învălmăşit. Pămîntul răscolit pînă în adîncuri de exploziile obuzelor, ici colo cîte o puşcă sau gamelă fără stăpîn, benzi de mitralieră golite şi iarba arsă amestecată cu nisipul scos la suprafaţă de bombe. Iar aici, în groapa care a fost cîndva amplasamentul unui tun antitanc, eu, cel viu scăpat de moarte ca printr-o minune şi tovarăşii mei. Şi Jeoltîh, bunul şi înţeleptul nostru Jeoltîh şi Lukeanov — năpăstuitul, ghinionistul, dar în nici un caz laşul Lukeanov, aşa cum credeau unii şi Popov iakutul care întinde parcă spre mine mîinile cu degete lungi, subţiri, sensibile, ca de pianist, şi mai ales Liusia, draga mea, iubita mea Liusia. Şi-a păstrat pînă în ultima clipă, dincolo de moarte, zîmbetul care ne-a tulburat atît de mult sufletele, mie şi lui

PRIETENA MEA, CARTEA

Krivenok, zîmbet care se destramă acum încet-încet, pe faţa ei albă, feciorelnică, ce începe să fie cuprinsă de paloarea inexpresivă a morţii. Krivenok zace şi el ceva mai departe, acolo unde l-au secerat gloanţele hitleriştilor, cînd, fără vedere, pornise năucit, disperat, s-o răzbune pe Liusia. Pe Liusia care dintr-o pornire omenească îşi sacrificase viaţa pentru a ne salva pe noi şi mai tîrziu pentru a-i aduce o gură de apă tanchistului neamţ ce zăcea lîngă noi, ars de flăcări. Iar pe parapet fotbalistul, Leoşka, semeţul, Leoşka-Zadorojnii, laşul, trădătorul căruia i-am luat eu dreptul de a mai face umbră pămîntului.

Acum sînt singur. Singur, faţă în faţă cu duşmanul, încercuit de duşman, singur printre trupurile neînsufleţite ale prietenilor, singur fără Liusia. Şi va trebui să lupt. Singur pentru toţi. Altfel nu se poate...

Cine să se fi gîndit aseară că voi trece prin atîtea? Cine să se fi gîndit că totul va fi atît de complicat şi de greu? Îmi spuneam mereu, înainte de a intra voluntar în armată că va fi deajuns doar să dau ochii cu hitleriştii pentru ca ura sfîntă şi amintirea celor dragi să-mi împietrească inima şi iată cît de complicat e totul. Cîte fronturi noi, nebănuite!?! Un front cu duşmanul, altul cu Leoşka şi alţi derbedei care au crescut şi trăit în acelaşi aer cu tine, apoi frontul cu propria-ţi frică, cu instinctul de conservare, lupta cu tine însuţi. Te gîndeşti la Victorie, dar de fapt trebuie să cucereşti atîtea victorii pe atîtea fronturi, care de care mai complicată şi mai greu de realizat.

Iar el, Leoşka, ne-a trădat. Pentru a-şi salva pielea ne-a sacrificat pe noi, a sacrificat soarta tovarăşilor săi. În timp ce fără ordin infirmiera, fata aceasta mărunţică, cu ochi de culoarea cerului şi bucle de aur, a străbătut un neînchipuit de greu cîmp de luptă în speranţa că ne va salva. Cît de complicată e viaţa, cîtă complexitate în alcătuirea, în gîndirea oamenilor. Şi eu nici măcar n-am apucat să-i spun Liusei cît de mult o iubesc şi cît de lungi mi se păreau zilele în postul nostru îndepărtat, în aşteptarea nopţii care avea să ne-o aducă o dată cu umbrele ei protectoare şi pe ea, fiinţa dragă.

A treia rachetă a pistolului meu de semnalizare a ucis deci un om. Pe unul de-ai noştri. Iar de tras am tras eu, soldatul Lozneak. Ştiu, n-aveam dreptul s-o fac, o asemenea hotărîre putea s-o ia numai Tribunalul Militar, răfuielile personale nu-s permise în asemenea situaţii grave. Dar eu am rămas singur, faţă în faţă cu trădarea şi n-aveam dreptul s-o las nepedepsită.

Dacă nu scap din încercuire, gîndiţi-vă nu la mine, nici la Liusia, la Jeoltîh sau la Popov, la Lukeanov sau la Krivenok, ci la soarta tragică a grupei noastre, pe care un război impus de duşmanii omenirii, a dus-o la pieire, şi la soarta nu mai puţin tragică a unui ostaş care, rămas singurul său judecător, trebuie să hotărască în probleme de viaţă şi de moarte.

LOZNEAK
p. conformitate
M. RADIAN

1) V. BÎKOV — A treia rachetă. — Editura pentru literatură, Bucureşti 1964.

Lingvistica şi matematica

(Urmare din pag. 1)

lingvist, nu unui matematician, şi e bine să vă spun că optica lingviştilor faţă de modalităţile şi rezultatele analizei matematice a limbii diferă uneori de cea a matematicienilor. Obiectul cercetării fiind însă tot limba, cele două categorii de oameni de ştiinţă sînt — sau ar trebui să fie — interesaţi în egală măsură de lingvistica matematică.

La prima vedere, am putea spune că lingviştii s-ar cuveni să fie chiar mai interesaţi decît matematicienii, căci, în timp ce pentru aceştia din urmă cercetarea limbii reprezintă numai una dintre posibilităţile de aplicare a matematicii, pentru cei dintîi studiul limbii este o preocupare unică.

Atunci — veţi spune dv. — dacă obiectul lingvisticii matematice şi al lingvisticii propriu-zise este acelaşi, de ce diferenţa despre care am vorbit?

Pentru că metodele şi — în mare măsură — şi scopurile sînt deosebite! Pe cînd lingvistica în genere se ocupă cu descrierea structurii şi evoluţiei limbii la un anumit nivel, lingvistica matematică îşi propune să descopere relaţiile existente în limbă şi să le încadreze în formule cu rigoarea caracteristică matematicii.

Matematicianul pune accentul pe aspectul cel mai abstract sau, cum se mai spune, cel mai „formalizat" al limbii. El face aproximări succesive neglijînd în anumite condiţii multe din laturile concrete la care se întoarce numai după ce şi-a formulat regula matematică. Dar aceasta nu înseamnă că lingvistica matematică nu a realizat lucruri frumoase în domeniul aplicaţiei concrete a teoriei.

Una dintre primele metode matematice introduse în lingvistică a fost statistica. A urmat aproape imediat calculul probabilităţilor, apoi logica matematică, apoi teoriile legate de cibernetică. S-a observat de la început — adică din momentul aplicării statisticii la vocabular, — că, în ciuda diversităţii lui binecunoscute, vocabularul se supune şi el unor legi matematice care reflectă faptul că frecvenţa cuvintelor este determinată. E, în fond, uşor de înţeles că numărul de cuvinte dintr-o scriere nu creşte la infinit şi că pe măsură ce se măreşte numărul de pagini, cuvintele se repetă. Repetarea lor este determinată şi poate fi cuprinsă în formule matematice.

Un rezultat practic al analizelor lingvisticii matematice a fost traducerea mecanizată, bazată pe regulile frecvenţei elementelor limbii şi pe reguli de logică matematică.

Orizontul lingvisticii matematice nu se încheie însă aici. Proiectarea maşinilor informaţionale care pot sorta uimitor de repede milioane de fişe bibliografice, aşezîndu-le pe autori, pe probleme sau pe teme are, pe lîngă o mare importanţă ştiinţifică, şi o valoare economică indiscutabilă, căci scurtează perioada de adunare a materialului documentar şi ne informează asupra soluţiilor date diverselor probleme. Gîndiţi-vă, de exemplu, că sînt domenii ştiinţifice în care numărul de publicaţii atinge anual în lumea întreagă cifra de 2—3 000. Cum să afle un cercetător şi chiar un colectiv dacă în această imensă cantitate de material nu stă ascunsă măcar o sugestie care l-ar putea ajuta să rezolve mai repede problema care-l preocupă? Maşina informaţională îi răspunde într-un timp record, iar aceste maşini funcţionează pe baza descrierii matematice a limbii.

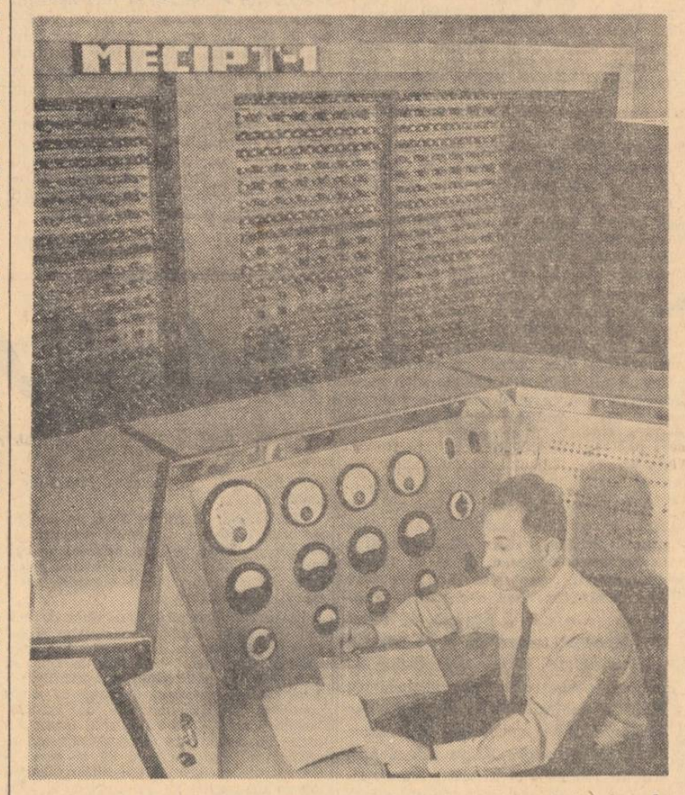

Una dintre întrebuinţările care se pot da unei maşini electronice de calcul: traducerea

— În cazul acesta, lingvistica „clasică" nu va fi în cele din urmă „înghiţită" de lingvistica matematică?

— Iată o problemă care preocupă pe mulţi lingvişti, şi nu numai dintre cei mai în vîrstă, ci şi dintre cei tineri, fie că o mărturisesc, fie că nu.

Răspund cu toată convingerea: nu!

Lingvistica, pe care dv. o numiţi „clasică" şi căreia aş prefera să-i spunem lingvistică propriu-zisă, are în primul rînd altă sferă de preocupări decît lingvistica matematică.

În al doilea rînd, orice descriere matematică a limbii trebuie să se întemeieze pe datele furnizate de lingvistica propriu-zisă, pe constatările, pe analiza şi clasificările concrete făcute de ea, căci lingvistica matematică îşi începe de fapt cercetarea de acolo de unde e părăsită de lingvistica propriu-zisă, de la descrierile fonetice sau gramaticale ale acesteia, de la dicţionarele întocmite de ea etc.

Bineînţeles că studiile din urmă pot fi făcute în mai multe feluri şi că, pentru ca ele să fie mai uşor folosite de lingvistica matematică, e bine să se ţină seama şi de cerinţele acesteia. Prin urmare, lingvistica matematică ne poate ajuta să facem descrieri mai riguroase şi astfel cele două aspecte ale cercetării limbii se sprijină reciproc.

Nu se poate deci ca una „s-o înghită" pe cealaltă.

— Care sînt realizările obţinute de oamenii de ştiinţă din ţara noastră în acest nou domeniu de cercetare ştiinţifică?

— Datorită şcolii româneşti de matematică s-au făcut mari progrese în acest domeniu.

După cum ştiţi probabil, pe maşina de calcul universală de la Timişoara s-a făcut prima experienţă de tradus din ţara noastră, traducîndu-se texte scurte din englezeşte în româneşte. Este meritul acad. Gr. Moisil de a fi organizat şi sprijinit eforturile cercetătorilor din colectivul său, care au făcut astfel dovada incontestabilă că ştiinţa românească se află în acest domeniu la nivelul mondial, Republica noastră fiind astăzi în rîndul primelor cinci-şase ţări din lume care au atins asemenea rezultate.

La Academia R.P.R. funcţionează o Comisie de lingvistică matematică unde activează, alături de renumiţi matematicieni, lingvişti bine cunoscuţi ca acad. E. Petrovici şi Al. Rosetti. Cel din urmă este şi iniţiatorul studiilor de lingvistică aplicată la Centrul de cercetări fonetice şi dialectale al Academiei R.P.R., iar lingvistica aplicată are foarte multe contingenţe cu lingvistica matematică.

Recent, un tînăr matematician, S. Marcus, autor de numeroase studii de lingvistică matematică, a publicat un manual, primul manual românesc al acestei discipline, şi unul dintre primele din lume. Nu mai vorbesc de mulţi alţi matematicieni şi lingvişti, în special tineri, care abordează sub diverse forme în publicaţiile de matematică şi de lingvistică, probleme privind analiza matematică a limbii.

Am încercat să vă răspund pe scurt la o chestiune atît de importantă ca cea de faţă, plasîndu-mă cum v-am spus pe poziţia unui lingvist interesat de acest nou domeniu de cercetare, a cărui importanţă teoretică şi practică se impune cred aproape de la sine.

Fiecare acasă

Săptămîna la televiziune

5 APRILIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9,00 **Emisiune pentru copii şi tineretul şcolar: Căţeluşului i-e poftă de miere; Telejurnalul pionierilor; Concert educativ.** Interpretează orchestra şcolii de muzică din Timişoara. 10,30 **REŢETA GOSPODINEI** 11,00 **EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: La ordinea zilei: Măsuri pentru buna desfăşurare a lucrărilor de primăvară; Să generalizăm experienţa înaintată; Metode de însămînţare a porumbului; Filmul documentar: **Mecanizarea grajdurilor pentru bovine** — realizat de studioul cinematografic „Alexandru Sahia". 18,30 **EMISIUNEA DE VARIETĂŢI. 19,30 Jurnalul televiziunii.** 19,45 Partea a doua a emisiunii de Varietăţi. 21,15 Filmul Fiica braconierului. În încheiere: **Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.**

6 APRILIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Ştiinţă şi tehnică pentru tineretul şcolar: **Povestea cinematografului.** 19,40 **Antologie contemporană.** 20,40 **Cu carul de reportaj la Fabrica de antibiotice.** Transmisiune de la Iaşi. 20,55 **Seară de romanţe.** 21,30 **Telesport.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

7 APRILIE

18,30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. Mecanizarea transportului şi punerea în operă a betonului,** de ing. **Mihai Anastasescu.** 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru copii: **Îi cunoaşteţi?!** — emisiune satirică pe versuri de **Ion Hobana** şi **Mihnea Moisescu.** 19,35 Transmisiune de la Teatrul Naţional din Iaşi: **„TITANIC VALS"** de **Tudor Muşatescu.** În pauze: Emisiunea de ştiinţă: **Oameni în adîncurile mării. Şah.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

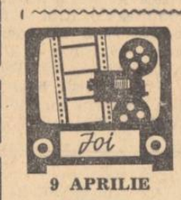

9 APRILIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru copii: **Val-Vîrtej şi taina muntelui magnetic (I): Răzbunarea lui Don Domenique.** 19,50 Filmul **Jurămîntul soldatului Pooley.** 21,30 **Armonie şi dans.** Interpretează un grup de balerini de la Opera de Stat din Iaşi. În încheiere: **Poşta televiziunii, buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

10 APRILIE

18,30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. Emiţătoare** (I). 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru copii: **Cercul curioşilor.** Cîteva „curiozităţi" din lumea peştilor Mării Negre, iar pentru amatori, îndicaţii de felul cum pot să-şi facă singuri un acvariu. 19,35 Muzeul de artă al Republicii Populare Române: **Galeria Naţională.** 20.00 **Săptămîna.** 21,00 **Cîntă Edith Piecha.** Transmisiune de la Moscova. 21,30 **Actualitatea cinematografică.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

11 APRILIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Cîntec şi joc de pe plaiuri moldovene.** 21,10 Filmul **Ei cuceresc cerul.** 21,50 **În faţa hărţii.** 22,00 **Selecţiuni din operete** cu Teodora Lucaciu, artistă emerită, Lucia Roic, Marica Munteanu, George Mircea, Octavian Naghiu şi alţii. În încheiere: **Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.**

TELEDIALOG

Ca în fiecare luni, amicul şi vecinul meu de la 4 mă caută şi mă descoase:

— Ei, cum ţi-a plăcut?

Trebuie să arăt că acest amic şi vecin al meu este un telespectator fervent şi că miercurea e singura zi cînd nu-şi găseşte locul şi rostul. Poate de aceea sînt îngăduitor cu simţul lui critic, uneori prea dezvoltat: marile pasiuni sînt tiranic de exigente faţă de obiectul dragostei.

— Ei? Nu-mi răspunzi... Nici n-ai avea ce! Ăsta a fost program?

— Ca să fiu drept, nu m-am ridicat de pe scaun cînd s-a transmis boxul sau fotbalul. Am privit şi cele cîteva filme artistice.

— Le-am privit şi eu... Le mai văzusem. „Marile speranţe" şi „Scrisoare de la o necunoscută", tot pe micul ecran. De ce ne-or da mereu aceleaşi filme? De ce nu imită cineclubu-rile?

— Ţi-am mai explicat o dată: nu toate filmele din arhivă sînt apte pentru televizare: unele copii sînt foarte degradate, altele n-au subtitlurile traduse în româneşte. Studioul are un cadru mult mai restrîns de alegere decît cineclubu-rile, unde publicul este format, în genere, din oameni oarecum de specialitate, iar vizionările au un caracter documentar.

— Lasă, lasă astea că le ştiu. N-ai să mă convingi că nu există încă destule pelicule valoroase şi în bună stare, care n-au mai fost prezentate pe micul ecran...

— Mă rog, nu te contrazic. Dar nici dumneata n-ai să mă poţi convinge că n-au fost şi alte emisiuni plăcute. Atîtea programe muzicale, atîţia cîntăreţi şi cîntăreţe. Şi vineri, şi sîmbătă, şi duminică...

— Le-am văzut şi eu. Ştii prea bine că-mi place muzica de orice gen. Numai bună să fie. Dar, s-avem iertăciune, numai reuşite n-au fost concertele.

— Au fost ansambluri bune. Ce ţi-a displăcut? Repertoriul? Execuţia?

— Nici una, nici alta. Ci o practică acum generalizată, fie că-şi are, fie că nu-şi are rostul: înregistrarea prealabilă a sunetului.

— O practică foarte modernă. În toate studiourile din lume...

— O fi. Dar ce iese? O senzaţie de nefiresc, atît pentru interpreţi, cît şi pentru spectatori. Interpretul e concentrat pînă la crispare, să fie în ritm, să ţină măsura, iar efectul e cu totul neplăcut. N-ai văzut în concertul „Vînt de primăvară"? Se prezenta un duet şi cîntăreţul a intrat prea devreme. Buzele, gura, cîntau, dar se auzea numai vocea cîntăreţei. Barem cînd e vorba de interpreţi mult mai puţin experimentaţi, cum a fost uneori cazul în aceste trei emisiuni, efectele sînt adesea ridicole. Rezon?

— Rezon! Îmi pare însă rău că ţi-a scăpat o emisiune.

— Scăpat? Mie? Care?...

— „Săptămîna" din 27 martie.

Faţa interlocutorului meu se luminează brusc:

— Ideea prezentării copilăşului acela tulburător de dezgheţat din „Motanul încălţat"? A fost grozavă. Şi reportajul cu „Tăndărică"... Da, recunosc. „Săptămîna" a fost de astă dată, foarte reuşită.

— Ei, vezi?

Şt. RADU

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: Trei tineri între 14 şi 16 ani pornesc în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greşind traseul, ei nimeresc într-o peşteră din care nu mai pot ieşi la suprafaţă. Atunci lansează pe şuvoiul din fundul peşterii un mesaj care este apoi găsit lîngă stăvilarul Ciurel de tînărul Petrică Fundescu. Acesta pleacă împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaţilor. Între timp exploratorii descoperă o nouă galerie a peşterii unde dau şi de apă bună de băut. În continuare facem cunoştinţă cu inginerul Adrian Zamfirescu, tatăl şefului expediţiei subterane, care nu-şi mai văzuse fiul de 12 ani. Fiind în posesia unui testament al unui clujean care acum trei secole găsise o comoară, inginerul vrea să plece în Munţii Apuseni în căutarea tezaurului. Şi tocmai cînd spera să-şi realizeze visul, spionii vor să-l folosească în acţiunile lor criminale.

Prin faţa ochilor minţii i se perindară scene de mult uitate. Iată-l în ziua cînd s-au naţionalizat fabricile. Înfuriat numai la gîndul că muncitorii vor conduce uzina, inginerul Zamfirescu se duce la director şi discută cu el cum ar putea să facă greutăţi producţiei. Sustrage din fabrică o mare cantitate de materiale... Este surprins asupra faptului... Reuşeşte totuşi să scape de furia lucrătorilor şi apoi fuga din ţară...

...Un băieţel drăgălaş îi surîde... Este micul Valentin călare pe o tricicletă. Aşa l-a văzut ultima oară...

...Soţia sa... o tînără brunetă, înaltă şi slabă, drăguţă, stă alături de el. Are loc ceremonia cununiei... Urmează fotografiile de rigoare... Apoi filmul vieţii rulează în ritm vertiginos. Iat-o pe Gina cea blondă, apoi Liana, Dana, Viorica...

...Un telefon îl cheamă de urgenţă la Brîncovenesc. Vocea unei femei necunoscute îl anunţă că soţia sa a suferit un grav accident... Nu se duce...

...Ziua naţionalizării... Fuga cu avionul din ţară... Şi o secvenţă neagră i se aşterne deasupra ochilor. Diferiţi trepăduşi încearcă să-l atragă într-o organizaţie de spionaj. Nu vrea nici să audă. Numai trădător nu se gîndeşte să devină!... Urmează zile grele... Şomaj, foame... În fine o bucurie: reuşeşte să se întoarcă în patrie, să-şi revadă oraşul copilăriei, să fie aproape de Valentin...

Şi acum spionii au dat de urma lui, şi vor să-l oblige să-şi trădeze patria, ţara de dorul căreia a plîns de nenumărate ori cînd se afla peste hotare...

Ce să facă? N-are cu cine să se sfătuiască... Cum să scape de acest coşmar? Nici măcar Valentin nu-i lîngă el. Ce-ar fi dac-ar vorbi cu Matei. Pare un bun prieten şi desigur l-ar ajuta... Da! Trebuie să ia o hotărîre! Nu poate merge pe drumul sinuciderii. În definitiv de ce să fie unealta unor sceleraţi? Cunoaşte scopurile lor criminale şi cine se află în spatele lor! N-a decăzut într-atît încît să se bălăcească în mocirla spionajului. Cu el şi-au greşit socotelile! Ştie de-acum ce-are de făcut!

Ultimele gînduri inginerul le spuse fără să vrea cu glas tare. Şi ca şi cum ar fi aflat o veste foarte bună, omul care înainte cu cîteva minute era apăsat de o mare nelinişte începu să fredoneze o melodie veselă. Se îmbrăcă repede şi ieşi din casă val-vîrtej.

Nu părăsi însă bine blocul şi un individ începu să-l urmărească...

Spre izvoarele Dîmboviţei

Eu sînt Nana!.

Îmi plac foarte mult excursiile şi aproape că nu e duminică pe care să nu mi-o petrec la munte. Bineînţeles asta în perioada vacanţei. Aşa m-am pomenit şi eu trecută printre eroii acestei povestiri. Cînd am auzit că e vorba de a salva nişte tineri, că trebuie să coborîm într-o peşteră şi deci să facem alpinism... subteran, m-am rugat insistent de cei patru băieţi din compartiment să mă ia şi pe mine în grupul lor. Acum sînt nerăbdătoare să ajung la locul acţiunii. Dar să mă prezint. Eu sînt eleva ACRISTINEI NANA, dintr-a zecea. Şi am mai uitat ceva. Nu sînt singură. Cu mine este şi fratele meu Vasilică, care e mai mare ca mine cu un an şi este un bun sportiv. Dar v-am vorbit prea multe despre noi. Îl las acum pe autor să vă arate mai departe firul întîmplărilor.

În vagonul de clasa a II-a, cei şase tineri stăteau de vorbă. Unul din ei cerceta mersul trenurilor spre a vedea la ce oră ajung în oraşul de la poalele munţilor.

— Mai avem două ore. Cine vrea să doarmă, mai are timp să-i tragă un puiu de somn. Cred că-i lucrul cel mai bun ce l-am putea face, spre a nu ne irosi forţele în zadar. Cine ştie cît timp vom mai sta în oraş pînă vom lua autobuzul şi apoi cît va dura drumul pînă la Cetate — spuse Petrică Fundescu.

— Nu e rea ideea! Dar ar trebui ca măcar unul din noi să fie treaz ca să ne scoale la timp. Iacă, mă ofer eu să fac de gardă, spuse Ionel Chirea.

Nu mult după această discuţie, în compartiment se aşternu tăcerea. Ionel era lîngă fereastră şi privea, mereu afară, mai ales atunci cînd trenul oprea în vreo gară. La un moment dat cineva deschise uşa şi dădu să intre. Era un om mai în vîrstă, cu o desagă la subţioară. Văzînd că n-are loc, închise uşa, însă continua să se uite la tinerii dinăuntru.

— Ce-o fi vrînd oare? Trenul nu era aglomerat, aşa că era destul de curios faptul că acest om stătea totuşi în picioare pe culoar. Ionel se făcea că se uită mai departe pe geam şi-l observa pe individ, care arunca din cînd în cînd cîte o privire în compartiment.

Atitudinea omului de pe culoar părea din ce în ce mai ciudată şi Ionel îşi propuse să fie atent la toate mişcările acestuia.

Deodată Nana se trezi din somn. Părea speriată. Visase se vede un lucru urît şi-acum era sub impresia acestuia. Ridicîndu-se, începu să-şi aranjeze buclele. Atunci se petrecu un lucru care-i trezi pe toţi. Uşa se deschise brusc şi omul de pe culoar intră, se apropie de Nana şi o îmbrăţişă. Făcu apoi acelaşi lucru cu Vasile. Aflară că era o rudă a celor doi tineri şi locuia nu departe de Piteşti. Aşa a fost lămurit şi „misterul" necunoscutului călător. Era şi timpul căci trenul se apropia de ţintă.

Era ora 5 dimineaţa. Tinerii coborîră în mica gară şi după vreo 20 de minute întregul grup expediţionar era îmbarcat în autobuz, îndreptîndu-se spre Cetate.

Aproape o oră au mers cu maşina pînă unde se afla punctul de plecare indicat în mesaj.

Locul era de o frumuseţe de basm. În depărtare, pe vîrful unui munte, se vedea o cetate, iar la poalele drumului, Dîmboviţa îşi făcea loc printre feţele stîncilor, ca un şarpe uriaş ce se încolăcea de nenumărate ori.

Grupul „salvatorilor" — aşa cum îşi spuneau tinerii în glumă — porni în direcţia cetăţii, căutînd drumul străvechi de care.

— Staţi, opriţi-vă! Sînt de părere să recitim aici mesajul, ca să ne putem astfel orienta cît mai bine.

— Bine spui, Petrică, băiatule — îl aprobară ceilalţi.

Întregul grup se opri şi citi cu glas tare mesajul. Şi ca totuşi să fie şi mai siguri că merg pe drumul indicat, îi deteră lui Ionel Chirea misiunea ca să-l păstreze şi mereu să le spuie pe unde trebuie să meargă.

— **Treceţi drumul de care** — strigă Ionel — şi cu toţii făcură acest lucru.

— **Să mergem cam 100 de metri în dreapta drumului pînă vom observa nişte semne ciudate pe stînci** — mai spuse călăuza.

— Aşa băieţi! Am urmat exact indicaţiile. Iată şi omul cu sabia în mînă, sculptat în stîncă. Staţi puţin să vedem încotro o luăm acum. Ionel citi cu glas tare: **„Dincolo de sculptură este un drum, pe malul Dîmboviţei, extrem de îngust. Treceţi pe aici, ocolind la stînga".**

Toţi tinerii urmară exact itinerarul şi ajunseră astfel în faţa cascadei.

Accidentul

Începu partea cea mai grea a traseului. Băieţii întinseră frînghiile cu ajutorul cărora voiau să străbată pe sub apele cascadei ce cădeau vertiginos de la mare înălţime. Problema cea mai importantă era acum care dintre tineri se va oferi să înoate pe sub torent. El trebuia să ducă capătul de frînghie spre a-l lega dincolo, de o stîncă.

— Daţi-mi voie să încerc eu să străbat perdeaua vijelioasă. Mai ales acum după bătălia pe care am dat-o la stăvilarul Ciurel, mă simt în stare să mă iau la trîntă cu această veritabilă reptilă străvezie — spuse Petrică Fundescu.

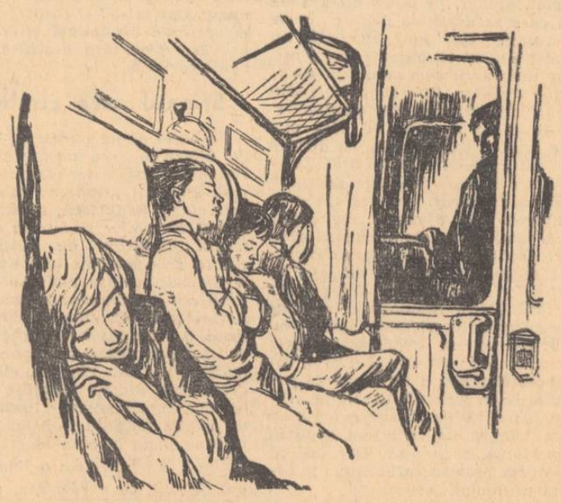

Propunerea fiind aprobată, Petrică trecu la fapte şi în curînd o punte sui-generis se întindea sub şuvoi. De ea urma să se ţie fiecare cu mîinile spre a nu fi zvîrlit de vîrtejul apei.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Gala de sîmbătă

de DAN DEȘLIU

Sîmbătă seara sala Floreasca s-a dovedit din nou neîncăpătoare, deși nu era vorba de vreo competiție internațională. Interesul spectatorilor bucureșteni față de reapariția în ring a pugiliștilor din lotul olimpic, ni se pare lesne de înțeles. Cu toate că în box n-ar trebui să existe „sezon mort", au trecut nenumărate săptămîni de la ultima gală mai răsărită. Pe de altă parte, în ciuda intervalului destul de lung care ne desparte de plecarea spre Tokio, toată lumea e dornică să afle cum se prezintă candidații, evaluînd de pe acum șansele de selecție.

Dintre cei opt componenți ai lotului programați în prima verificare, singurul care s-a comportat într-adevăr remarcabil a fost Iosif Mihalic, de departe cel mai bun om al reuniunii. Lovind variat și precis din orice poziție, construind atacuri inteligente, încheiate cu serii fulgerătoare la corp și la figură, campionul categoriei ușoare și-a dominat net adversarul (valorosul brăilean Roman Dinu) zmulgînd în repetate rînduri aplauze „la scenă deschisă". O bună impresie a lăsat și C. Buzuliuc, care a debutat la pană printr-o rapidă victorie în fața lui D. Enache ; totuși, pentru a ne putea edifica asupra adevăratelor sale posibilități, este necesar să-l vedem la lucru într-o companie mult mai puternică. Observația rămîne valabilă și pentru ceilalți învingători ai galei de sîmbătă : Monea, Niculescu, Ciucă, Puiu Nicolae. Referitor la acesta din urmă, trebuie spus că publicul aștepta cu nerăbdare disputa dintre el și D. Răgălie. Spre surprinderea generală în locul partenerului anunțat a apărut altcineva, iar „verificarea" s-a transformat într-o penibilă improvizație, sugerînd mai degrabă jocul de-a șoarecele și pisica...

Învins de un începător (I. Maidan din Cîmpulung Muscel), Löw a dovedit, pentru a nu știu cîta oară, contingențe destul de vagi cu „nobila artă". Ideea introducerii în lot a unor elemente care se bazează exclusiv pe forță, ignorînd a.b.c.-ul tehnicii și tacticii, nu-i de natură să entuziasmeze. Departe de plenitudinea mijloacelor mi s-a părut Florea Pătrașcu. În schimb, adversarul său, tînărul brăilean Niculaie Deicu, se anunță un contracandidat serios pentru cei mai redutabili oameni ai categoriei.

S-ar cuveni relevată, cu acest prilej, activitatea rodnică pe care o desfășoară în diferite colțuri ale țării antrenori cu nume mai puțin răsunătoare, animați în schimb de un entuziasm și o probitate profesională demnă de admirație. Este cazul lui Constantin Dobrescu — acum vreo 15 ani una din cele mai bune „muște" de la noi, astăzi îndrumător priceput al tinerelor talente pugilistice din Brăila. Destul de bine se prezintă, de asemenea, în concursurile din Capitală, boxerii din Cîmpulung Muscel, elevi ai maestrului Panaitescu, constănțenii lui Ștefan Iordache și alții. Ar fi de dorit ca federația de specialitate să consemneze aceste date, semnificative și, cine știe, poate chiar utile...

În sfîrșit, pentru a încheia sumarele notații pe marginea galei de sîmbătă cu o mențiune pozitivă, vom sublinia impresia favorabilă pe care a produs-o reintrarea lui Gh. Negrea, într-un cuartet-demonstrație cu concursul lui Mariuțan, Gheorghioni și Basarab. Fostul vicecampion olimpic a dovedit că și-a păstrat, în bună măsură calitățile binecunoscute, inclusiv viteza în execuție. Împărtășind întrutotul opinia celor ce apreciau drept prematură retragerea valorosului pugilist, îmi îngădui să sper că, printr-o temeinică pregătire, condiționată de o viață sportivă exemplară, Negrea mai poate aduce încă multe satisfacții numeroșilor săi suporteri.

Maria Constantinescu

Radu Negulescu

Campionilor Europeni" scurte interviuri privind unele aspecte legate de desfășurarea întîlnirilor.

In primul rînd am solicitat-o pe maestra emerită a sportului, **ELLA CONSTANTINESCU.** Mai înainte de a-i da cuvîntul am vrea să amintim faptul că Ella Constantinescu și-a început cariera competițională la vîrsta de 13 ani. Lotul Voinței București este compus din Maria Alexandru, Geta Pitică, Eleonora Mihalca, Marta Tompa și... Ella Constantinescu. După cum vedeți în echipa noastră se află jucătoare de valoare, cu o vastă experiență internațională, cu un bogat palmares, a căror dîrzenie este cunoscută. Singura oarecum debutantă este campioana de junioare Eleonora Mihalca.

— **Ce ne puteți spune despre echipă, despre pregătirile pe care le-a efectuat în vederea acestui meci ?**

— **Fără îndoială că nu ne-am fi putut prezenta la startul finalei doar cu „cartea de vizită". Pentru a adăuga palmaresului o nouă victorie ne-am pregătit intens încă înainte de startul în prima etapă a acestei competiții aflată la ediția inaugurală. Jucătoarele din echipa noastră au evoluat în întrecerile internaționale din Grecia, Iugoslavia, Ungaria, R.D. Germană, R.F. Germană și Anglia. Rezultatele obținute vă sînt cunoscute și ele constituie pentru noi un imbold în plus. Echipa deține în momentul de față o formă bună și este animată de dorința de a învinge. Oricare vor fi cele trei jucătoare selecționate în echipă sînt convinsă că fiecare nu va precupeți nici un efort pentru realizarea succesului.**

— Dar despre adversare ce ne puteți spune ?

— **Jucătoarele maghiare nu constituie pentru noi „o necunoscută". Cu Eva Földi, Ilona Kerekes, Hegedus și Grigassi — cele 4 jucătoare din lotul echipei Vörös Meteor — ne-am mai întîlnit în concursuri. Le prețuim valoarea și puterea lor de luptă. Cea mai bună este Eva Földi — fostă campioană a Europei și una dintre cele mai bune jucătoare din lume în momentul de față. Kerekes este de asemenea o jucătoare cu experiență, iar Hegedus și Grigassi sînt mai tinere.**

— O ultimă întrebare : care este drumul parcurs de cele două echipe în această competiție ?

— **Echipa noastră a întrecut la București pe Spartak Sokolovo (R.S. Cehoslovacă) cu 5—0 și cu același scor pe Einheit la Dresda ; Vörös Meteor a dispus de Slavia Sofia cu 5—2 și de TT Kiel (R.F. Germană) cu 5—3.**

MARIA CONSTANTINESCU — maestră emerită a sportului — ne-a vorbit despre finala de la Bratislava.

— **Handbalul românesc a cucerit cele mai mari victorii din istoria acestui sport. Nu mai este pentru nimeni necunoscut faptul că am cucerit de două ori consecutiv titlurile mondiale la handbal în 11 feminin și la handbal în 7 masculin, că sportivele noastre sînt campioane mondiale la handbal în 7. Aceste succese de prestigiu ne obligă la o comportare la același nivel în competiția celor mai bune echipe feminine de handbal în 7 din Europa. La Bratislava (R. S. Cehoslovacă este organizatoarea acestei competiții și de aceea finala între o echipă din R. P. Română și una din Danemarca se dispută într-un oraș cehoslovac) avem deci de apărat din nou prestigiul handbaluiui românesc. În formația noastră vor evolua 4 maestre emerite componente ale echipei campioane mondiale : IRINA NAGHI, ANA BOȚAN, AURELIA SZÖKÖ și MARIA CONSTANTINESCU. De asemenea maestrele sportului Constanța Dumitrescu, Iuliana Naco, Elena Hedeșiu și Hilde Roth, precum și jucătoarele Margareta Hanek, Rodica Floroian și Florica Balosache. Maestra emerită a sportului Antoaneta Oțelea nu participă deoarece așteaptă un copil.**

— Ce se știe despre adversar ?

— **I. F. Hälsingör participă pentru prima oară la „Cupa Campionilor Europeni". N-am văzut jucînd această echipă, dar știm că este o echipă care poartă amprenta jocului nordicilor, adică acțiuni lente dar foarte bine organizate, cu angajări bune la semicerc, jocului danezelor noi îi vom opune o ofensivă permanentă, în ritm sufocant, o apărare activă, care să nu aștepte pierderea mingii de către adversare ci să lupte permanent pentru a intra în posesia balonului. Adică așa cum am jucat cu Spartak Subotița (R.S.F. Iugoslavia), Fortschritt Weisenfels (R.D. Germană) și Spartakus Budapesta — echipe pe care le-am eliminat în preliminariile ediției actuale a CCE. Nutrim speranța că ne vom întoarce de la Bratislava cu trofeul acestei competiții...**

Maestrul sportului **RADU NEGULESCU,** căpitanul echipei C.S.M. Cluj, ne-a vorbit despre finala de la 10 aprilie de la Budapesta.

— **Anul trecut, tot în finala CCE, cu aceeași echipă și tot la Budapesta, am pierdut întîlnirea cu 5—4 după un meci dramatic. Spuneam atunci că dacă n-am realizat o victorie, în schimb am învățat multe. Acum este momentul să punem în practică experiența acumulată.**

— Cunoașteți echipa Vasutepitök?

— **Da. Ea este identică cu aceea de la ediția precedentă : Berzik, Rozsas și Hollo. După cum se vede o echipă redutabilă, compusă din jucători cu mare experiență internațională, prezenți aproape la toate marile întreceri desfășurate pe glob.**

— Ce proiecte aveți ?

— **Socotim că pe jucătorul Hollo trebuie să-l învingă toți componenții echipei noastre. Giurgiucă are toate șansele — și ultimele concursuri, îndeosebi cel din Anglia, au arătat acest lucru — să-i întreacă pe toți jucătorii maghiari. Socotesc că și eu pot aduce echipei contribuția așteptată. Așa că, deși jucăm în deplasare, noi păstrăm doza de optimism necesară realizării unei mari performanțe.**

— Cum s-au calificat echipele în finală ?

— **Formația noastră a întrecut la Paris pe A. C. Sportif de Fontenay cu 5—0, la Stuttgart am eliminat echipa P.S.V. cu 5—1, iar la Cluj pe Vörös Meteor cu 5—0; Vasutepitök a trecut de Bundesbahnsportverein Viena (5—0) de Lokomotiv Leipzig cu 5—1 și de Slavia Praga cu 5—3.**

★

Celor trei echipe care ne vor reprezenta în finalele „Cupei Campionilor Europeni" le dorim succes deplin. Trofeele au toate șansele să se adauge numeroaselor victorii și performanțe realizate de sportivii români în activitatea internațională.

C. COMARNISCHI
H. NAUM

Bucureşti - Bratislava - Budapesta

TREI FINALE C.C.E. DE LA CARE AȘTEPTĂM TREI VICTORII

Timp de 7 zile — de astăzi pînă vinerea viitoare — sportivii români vor susține disputa finală pentru cucerirea a trei trofee din cadrul **„Cupei Campionilor Europeni".** Este vorba de formațiile feminine **Voința București** (tenis de masă) și **Rapid București** (handbal în 7) și de echipa masculină de tenis de masă **C.S.M. Cluj.** Aceste reprezentante ale sportului românesc au luptat cu deosebită ardoare în preliminarii și datorită excelentei lor comportări s-au calificat pentru finalele care se vor desfășura după următorul program :

BUCUREȘTI — sîmbătă 4 aprilie : VOINȚA BUCUREȘTI — VÖRÖS METEOR BUDAPESTA.

BRATISLAVA — sîmbătă 4 aprilie : RAPID BUCUREȘTI — I. F. HÄLSINGÖR DANEMARCA.

BUDAPESTA — vineri 10 aprilie : VASUTEPITÖK BUDAPESTA — C.S.M. CLUJ.

Pentru cititorii revistei „Magazin" am solicitat căpitanilor celor trei echipe angajate în finalele „Cupei

Ella Constantinescu

Desen de A. BĂLINT

Campionatul categoriei A LA FOTBAL ... CIFRE ȘI DATE

Duminică 5 aprilie

Farul—U.T.A.
Crișul—Dinamo Pitești.
Siderurgistul—Știința Cluj.
Partidele Progresul—Petrolul, Știința Timișoara—Steaua, Rapid—Steagul roșu și C.S.M.S. Iași—Dinamo București au fost amînate urmînd să fie reprogramate la o altă dată.

Clasamentul general

Dinamo Buc.	16	11	2	3	36:14	24
Progresul	16	8	4	4	31:27	20
Rapid	16	8	3	5	26:25	19
Petrolul	16	7	4	5	20:10	18
Steaua	15	8	1	6	38:26	17
Farul	16	8	0	8	19:21	16
Dinamo Pitești	16	7	2	7	19:23	16
Steagul roșu	16	6	3	7	20:19	15
Crișul	16	6	3	7	16:24	15
U.T.A.	15	6	2	7	18:19	14
Știința Cluj	16	6	1	9	23:26	13
C.S.M.S.	16	6	1	9	22:31	13
Știința Tim.	16	5	2	9	18:24	12
Siderurgistul	16	4	2	10	13:30	10

Clasamentul acasă

1. Petrolul	8	6	2	0	13: 4	14
2. Dinamo Pitești	9	7	0	2	13: 7	14
3. Crișul	8	5	3	0	12: 4	13
4. Dinamo Buc.	8	6	1	1	22: 8	13
5. C.S.M.S. Iași	8	6	1	1	14: 6	13
6. U.T.A.	9	6	1	2	16: 8	13
7. Farul	8	6	0	2	14: 5	12
8. Progresul	8	5	2	1	19:13	12
9. Știința Cluj	8	5	1	2	17: 8	11
10. Știința Tim.	7	5	0	2	14: 7	10
11. Steagul roșu	8	3	2	3	13: 5	8
12. Steaua	7	4	0	3	22:11	8
13. Siderurgistul	7	3	2	2	8: 6	8
14. Rapid	8	4	0	4	12:15	8

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	8	5	1	2	13: 6	11
2. Rapid	8	4	3	1	13: 9	11
3. Steaua	8	4	1	3	16:15	9
4. Progresul	8	3	2	3	12:13	8
5. Steagul roșu	8	3	1	4	7:14	7
6. Petrolul	8	1	2	5	7: 6	4
7. Farul	8	2	0	6	5:14	4
8. Știința Cluj	8	1	0	7	6:12	2
9 Dinamo Pitești	7	0	2	5	5:14	2
10. Crișul	8	1	0	6	5:20	2
11-12 Știința Tim.	9	0	2	7	4:20	2
11-12 Siderurgistul	9	1	0	8	5:25	2
13. U.T.A.	6	0	1	5	2: 9	1
14. C.S.M.S. Iași	8	0	0	8	3:25	0

Golgeterii

1. CONSTANTIN (Steaua), ȚÎRLEA (U.T.A.) 12 goluri.
2. Frățilă (Dinamo București) 10 goluri.
3. Voinea (Steaua), Adam (Știința Cluj) 9 goluri.
4. Dridea I. (Petrolul) 8 goluri.
5. Mateianu (Progresul), Stoicescu (Progresul), Pavlovici (Steaua), Ion Ionescu (Rapid), 7 goluri.
6. Milea (C.S.M.S. Iași), Voica (C.S.M.S. Iași), Codreanu (Rapid), 6 goluri.
7. Dumitriu II (Rapid), Petru Emil (Dinamo București), Mafteuță (Progresul), Ungureiu (Dinamo București), Lereter (Știința Timișoara), 5 goluri.
8. Surdan (Știința Timișoara), Oaidă (Progresul), Pîrcălab (Dinamo București), Năftănăilă (Steagul roșu), Voinea (Progresul), Hașoti (Steagul roșu), Mițaru (Știința Timișoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crișul), O. Popescu (Dinamo București), Mureșan (Știința Cluj), Tîrcovnicu (Dinamo București), Tufan (Farul), 4 goluri.
9. Floruț (U.T.A.), Szabo (Știința Cluj), David (Dinamo Pitești), Solomon (Crișul), Selimesi (Steagul roșu), D. Popescu (Progresul), Dragu (Farul), Georgescu (Rapid), Seredai (Steagul roșu), Vornicu (C.S.M.S.), Creiniceanu (Steaua), Ene (Dinamo București), Iacob (Crișul), Vasile Alexandru (Știința Cluj), Naghi (Dinamo Pitești), 3 goluri.

Etapa viitoare

Dinamo București—Dinamo Pitești.
C.S.M.S. Iași—Crișul.
Știința Cluj—Progresul.
Știința Timișoara—Farul.
Steaua—Siderurgistul.
U.T.A.—Steagul roșu.
Petrolul—Rapid.

Instantanee sportive

GH. CHIRIAC

„Portarul" a devenit tată...

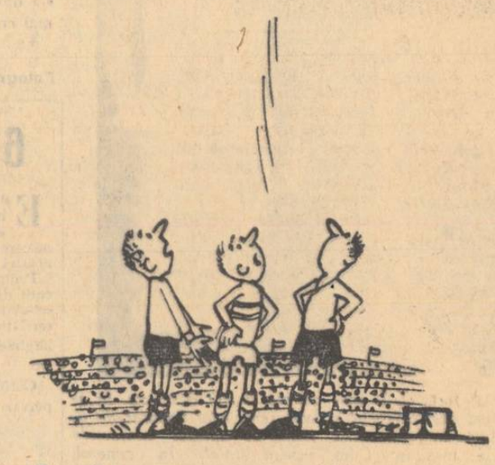

— Ce ne facem, s-a plasat pe orbită !...

AL. CLENCIU

— Cum, duminica, sedință ? Crezi că mai vine cineva ?
— Da ! Cel puțin... 60.000 !.

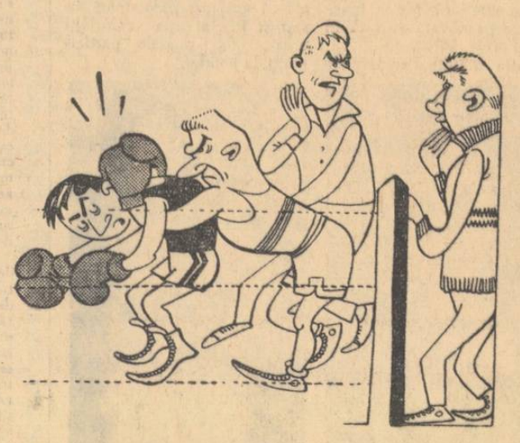

— Nu știu de ce, dar am impresia că în loc să bagi în ring pe Popescu-boxerul, l-ai băgat pe Popescu-luptătorul.

SEMĂNĂ CU O UZINĂ

Maestrul sportului Francisc Krișan, antrenorul clubului sportiv „Steaua", este și antrenorul centrului de polo copii a orașului București.

S-a spus adeseori că bazinul acoperit de la Floreasca seamănă cu o hală de uzină. Într-adevăr, privit din afară are toate caracteristicile : o clădire mare și înaltă, boltită, cu ferestre mari, așa cum ne-am obișnuit în ultimii ani să vedem prin toate colțurile țării. Nu lipsește nici obișnuitul coș fumegînd : instalația de încălzire a apei necesită aceasta.

Ucenicii

— Gata ! Dați-i drumul, patru lungimi brasse. Și trei fetițe de 10-12 ani pornesc de la startere, una în spatele alteia, la distanțe atît de egale că ai crede că distanțele au fost măsurate cu șublerul. Sînt elevele antrenorului Paul Stroescu, de la școala sportivă nr. 1. Pentru prima parte a antrenamentului trebuiau să înoate, în stilul brasse, de patru ori lungimea bazinului. Antrenorul merge paralel cu ele, pe marginea bazinului, le îndrumă, le încurajează, le corectează.

Pe culoarul alăturat alți 7 elevi înoată de zor. Un glas din apropiere mă face curios :

— Jumătate din ciocolată s-a dus, Costine ! E antrenorul Mircea Olaru de la clubul „Viitorul" și e nemulțumit. Unul din puști, care și-a terminat primul cele două lungimi „spate", începuse să-i stropească pe cei care veneau după el. Dar la aluzia cu ciocolata joaca a încetat și o expresie jumătate serioasă, jumătate tristă, a apărut pe mutrișoara băiatului, care învață acum despre disciplina, seriozitatea și perseverența în munca sportivă.

Antrenorul Mircea Olaru îmi dă explicații despre acest capitol, nou, al antrenamentului: ciocolata.

— Federația a pus la dispoziția copiilor înscriși la cluburi, cîte o ciocolată în fiecare zi de antrenament. În afară de rolul ei de regenerator de energie, — după consumul de energie al antrenamentului — această ciocolată are și un rol educativ. La vîrsta lor, 10-12 ani, sînt foarte sensibili la stimulări imediate și concrete. Și ce poate fi mai tentant pentru un copil decît ciocolata ?

Și așa, împletind îndrumări practice cu cele teoretice, scheme desenate despre mișcări corecte și necorecte, elemente psihologice despre voință, atenție și perseverență, cu stimulări sau sancționări pedagogice, antrenorii de specialitate duc o muncă cotidiană frumoasă, vie și interesantă. Am avut ocazia în dimineața aceea, de început de săptămînă, să văd cîte ceva din rezultatul muncii lor. Din „lotul speranțelor" ca și din loturile cluburilor — erau prezentați antrenorului japonez Manabu Koga venit într-un schimb de experiență în țara noastră, — cîțiva dintre copii și juniori. Iat-o pe junioara Simionescu Alexandra, de 16 ani. Este eleva antrenorului Vasiliu Constantin de la „Rapid" și înoată de trei ani. Antrenamentele susținute, munca ei și a antrenorului dau roade vizibile: înoată 100 m. spate în 1'28", are un stil degajat și în același timp ritmic și o respirație corectă.

Anca Isbășoiu are acum 13 ani, dar înoată de la 9. Cu cele 40"5/10 pe distanța de 50 m. spate, are de-acum norma de clasificare la clasa I. Antrenorul Paul Stroescu de la școala sportivă de elevi nr. 1 a muncit bine cu „ucenica" Anca.

Activitate continuă

Activitatea la bazin are o planificare strictă. Timpul de antrenament al copiilor a trecut. Și acum le aud hărmălaia din camerele de dușuri. În locul lor au venit jucătorii de polo. Mai precis lotul de juniori, condus de antrenorii Vl. Agarici și Teodor Angelescu. Au intrat într-o fază nouă a antrenamentului lor. Ei trebuie să treacă în curînd un examen greu și, în consecință se pregătesc cu seriozitate. Individual și colectiv. De aceasta depinde succesul lor la apropiatul turneu internațional ce se va desfășura în Olanda și unde vor participa reprezentativele de juniori ale Olandei, R.F. Germane, Italiei și R.P. Române.

Și în timp ce urmăream observațiile antrenorului Agarici, mă gîndeam la elevii tov. Fischer Gustav, antrenor de sărituri, pe care-i văzusem cu o zi înainte în sala „Progresul". Știam că au în dimineața asta antrenament la bazin și-i așteptam. Și într-adevăr au venit. Planificarea matematică a tovarășului Matias funcționează perfect. Poloiștii au plecat și pe culoarele 3 și 4 „lucrează" acum săritorii. Echipa antrenorului Fischer și a tovarășei Florian Minodora. Antrenamentul lor are elemente noi și întrucîtva diferite de-al înotătorilor și poloiștilor. În sala „Progresul" săritorii fac gimnastică acrobatică, sărituri în plasă, echilibru și învîrtire în scaun rotativ, ca niște viitori cosmonauți. Tov. Fischer îmi explică marea importanță pe care o are evitarea amețelii, obișnuința cu ea. Pe trambulină, doi „ucenici" și un „practicant" : Nedelcu Constantin de 10 ani, Voinea Mariana și ea tot de 10 ani și Munteanu Mihai, unul dintre cei mai înzestrați juniori. Tînărul Munteanu are sărituri elegante și îndrăznețe.

În interiorul bazinului a apărut acum un grup de tineri bine făcuți, cu corpuri frumoase ca de statui antice : lotul olimpic de seniori. Și așa în fiecare zi, activitatea la bazinul acoperit continuă fără întrerupere. Aici se formează curajul, voința și perseverența pentru dobîndirea măiestriei sportive.

Costache PAUZANE

Antrenorul Constantin Țurcaș, de la Palatul Pionierilor, antrenează o grupă de pionieri începători

Fotografii : Nicu VASILE

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

ȘAH ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI A II-A

Candin Mihai (Sibiu) — Pîrvu Matei (Făgăraș) 1-0 d.t.g. **În clasament conduc Mircea Dabija (Cîmpina) și Teodor Munteanu (Bîrlad) cu 5 1/2 puncte din 7 posibile.** Candin Mihai are 5 puncte din 5 posibile, Virgil Zaharescu 4 puncte din 4 posibile.

SEMIFINALELE EDIȚIEI A III-A

GRUPA B. Emil Altman (Gura Humorului) — Aurel Mitric (Buc.) 1-0, Mitric — Eug. Hang (Cluj) 0-1, Hang — Altman 1-0 ; lui Voinorowski și A. Ionescu, retrași, li s-au dat pierdute toate partidele. **În clasament conduce Eugen Hang cu 4 puncte din 4 posibile.** Altman are 3,1/2 puncte din 5, Eugen Szabo (Tim.) 2,1/2 puncte din 3.

GRUPA F. Gh. Stan (com. Valea Voevozilor) — Nic. Doțe (Buc.) 1-0, Doțe — Cristian Cernea (Tîrgoviște) remiză.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA 13-a. Zaharia Nicolescu (Ploiești) — Valeriu Otto (Buc.) 0—1, Vasile Blaga (Buc.). — N. Hurmuzache (com. Dumbrăveni) 1-0. **Valeriu Otto conduce cu 3 puncte din 3 posibile.**

GRUPA 15-A. Gh. Bosică (Buc.) — Const. Popa (Copșa Mică) 1-0.

GRUPA 33-A. Călin Tomoșoiu (Buc.) — Mihai Rusescu (Mangalia) 1-0.

GRUPA 34-A. Pierd prin abandonarea turneului A Mitache (Buc.) și Pop Ludovic (Buc).

GRUPA 38-A. Martin Cohn (Botoșani) — Ion Turtureanu (Buc.) 1-0. Prin retragere, Șerdan a pierdut toate partidele.

GRUPA 42-A. St. Colea (Cluj) pierde la Radu Justinian (Buc), D. Florescu (Cîmpeni) și A. Vornicu (Cîrpiți).

GRUPA 49-A. St. Ungureanu (Iași) cîștigă la Stan Gh. (Valea Voievozilor), Ion Bujanca (Reșița) și Ion Stamate (Hunedoara) — Matei Gh. — Bujanca 1-0.

GRUPA 50. N. Papuc (Cudalbi) și M. Lăzărescu (Buc.), retrași, au pierdut toate partidele.

Rezultatele au fost comunicate de arbitrii grupelor : Ion Cristescu (Buc.), Teodor Munteanu (Bîrlad), Mihai Cotic (Brăila) Dumitru Țepeneag (Buc.), Caius Drăgan (Cluj), Ovidiu Mocuț (com. Moldovița).

Partidă

Partida de mai jos, care confirmă din nou redutabila forță de atacator a marelui maestru Leonid Stein, campion al U.R.S.S, a evoluat în mod pasionant încă din faza deschiderii, în care o variantă de gambit — cu sacrificiul pe b2 — a survenit într-o manieră nouă, ducînd la un joc foarte complicat.

Printr-o mică manevră tactică (15.Nd3 ! — calul din c3 nu poate fi luat din cauza pierderii damei cu 16. N : h7 +), albul dezlănțuie o ofensivă puternică pe flancul regelui, lupta ducîndu-se pentru cîmpul f6.

La mutarea 22 se părea că negrul reușise să se apere cu succes, obținînd și un avantaj de doi pioni. Dar albul găsește resurse suficiente pentru continuarea atacului. După o serie de schimburi, printr-un sacrificiu de calitate (31. T : f5 !), Stein a izbutit să scoată regele advers din adăpostul său și, printr-un continuu „bombardament" de șahuri, să-l oblige la o lungă și neobișnuită retragere, pe care o puteți urmări în diagrama de mai jos. La mutarea 47, negrul s-a recunoscut învins.

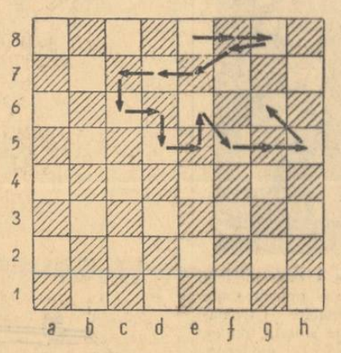

ALB — STEIN NEGRU — KORCIONI

Jucată în cadrul turneului zonal din U.R.S.S., 1964

1. e4, c5	4. C:d4, Cf6
2. Cf3, d6	5. Cc3, a6
3. d4, c:d4	6. Ne2, e6
7. o-o, Ne7	13. e5, d:e5
8. f4, Dc7	14. f:e5, Ce8
9. De1, o-o	15. Nd3, Da5
10. Dg3, Db6	16. Ce4, Cd7
11. Ne3, D:b2	17. Cf3, g6
12. Nf2, Db4	18. Nd4, Cg7

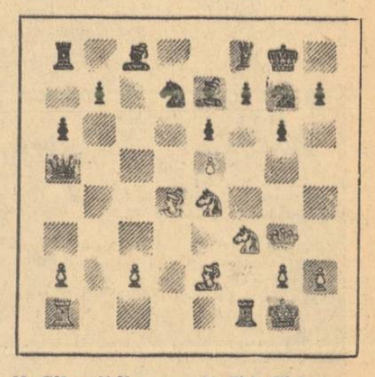

19. Cf6 +, N:f6	34. Rh2, Tfe8
20. e:f6, Ch5	35. Tg3 +, Rf8
21. Dh4, Dd8	36. Db6 +, Re7
22. Te1, Cd:f6	37. Te3 +, Rd7
23. Cg5, e5	38. N:f5 +, Rc7
24. N:e5, h6	39. Df4 +, Rc6
25. Nf6, h:g5	40. Dc4 +, Rd6
26. D:g5, C:f6	41. Db4 +, Rd5
27. T:f6, Dd4 +	42. Td3 +, Re5
28. Rh1, Dg4	43. Dd6 +, R:f5,
29. Dh6, Nf5	44. Tf3 +, Rg5
30. h3, Dd4	45. Df4 +, Rh5
31. T:f5, g:f5	46. g4 +, Rg6
32. Te3, Dg7	47. Df7 + și negrul
33. Dh4, Da1 +	cedează.

Examen... de sezon

Un examen în avanpremiera sezonului călduros. După cîte ne-au mărturisit atît examinatorii cît și examinații, a fost așteptat cu nerăbdare și, bineînțeles, cu pregătiri intense. Rezultatele

finale arată, însă, că la suszisul examen, deși exigența a fost deosebită, au predominat calificativele maxime. Cum era și de dorit.

Cine sînt examinații? Creatorii de modele de la Fabrica de confecții și tricotaje „București", întreprinderea

„*Arta Modei*" și *Fabrica de pălării* din Timișoara. Cît privește juriul, acesta a fost alcătuit din cumpărători obișnuiți precum și din cadre de specialitate din domeniul industriei și comerțului. Obiectul examenului ? Moda feminină de primăvară și vară în 1964.

Marile unități comerciale

din Capitală, I.C.S. „Victoria" și Magazinul de confecții pentru femei „București", în scopul precizării comenzilor, au prezentat aproximativ 180 de modele, contractate în loturi de sondaj pentru lunile următoare. Inițiativa merită toate aprecierile și toată atenția. Ar fi de dorit ca ea să fie cît mai curînd extinsă și în alte orașe.

Prezentarea de modele care a fost în același timp o paradă a modei, a subliniat numeroase noutăți în linia îmbrăcămintei.

Stînd de vorbă cu *directorul I.I.S. „Arta Modei"*, MARIA RADNEV, am aflat unele noutăți în legătură cu linia modei :

— *„Pentru sezonul călduros 1964 creatorii de modele au adoptat o linie simplă și lejeră : rochii cu talia nemarcată sau vag conturată cu un cordon mai larg, costume bărbătești cu haina gen raglan sau chiar chimono, balonseide și pardesie drepte cu gaică sau cordon detașabil. La ocazii se vor purta mai mult rochii scurte din materiale ușoare — voal, nylon, mătase, dantelă — decoltate și cu bolerouri, adesea cu garnitură de mărgele, strasuri etc. Și la adulți și la copii, linia modei înclină precumpănitor spre compleuri".*

Examenul model de sezon s-a dovedit a fi interesant și mai cu seamă instructiv.

Cornelia PREDA
Fotografii : Mihai POPESCU

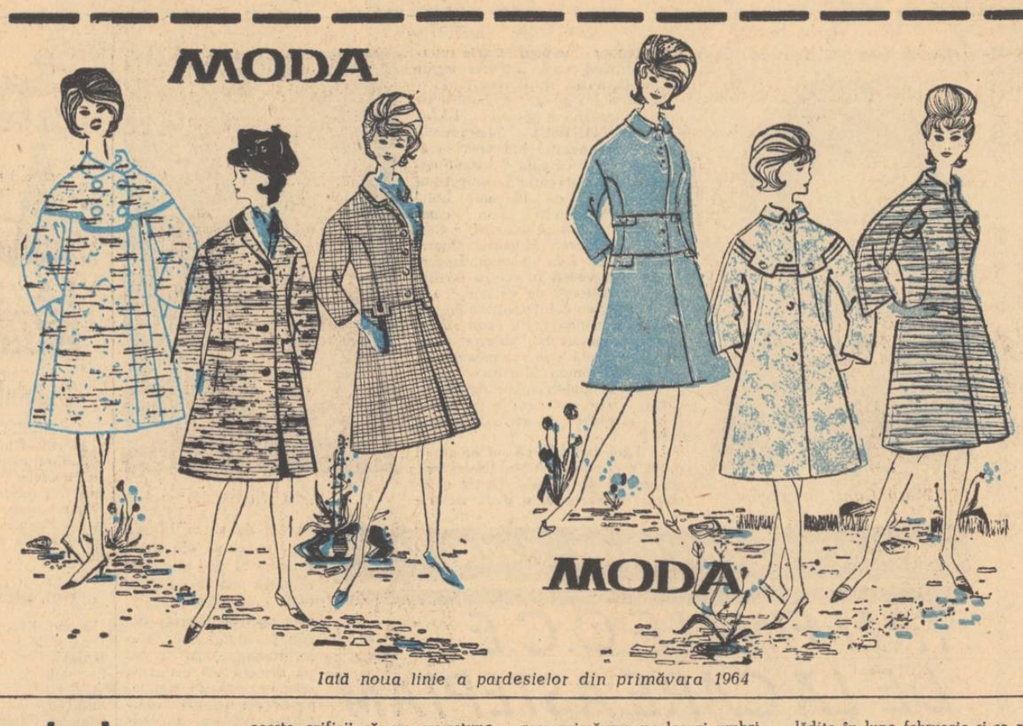

Iată noua linie a pardesielor din primăvara 1964

Grădinița din balcon

Este cazul să ne gîndim la balcoanele și pervazurile exterioare ale locuinței noastre și să pregătim mica noastră grădină.

Pentru aceasta se pregătesc cutii de lemn, confecționate din scînduri groase de 2-3 cm, a căror lățime va fi de 25-30 cm. iar lărgimea de aproximativ 20-25 cm.

Cutiile vor avea lungimea pervazului sau se vor așeza 2-3 cutii una lîngă alta, pe întreaga lungime a balconului sau ferestrei. Ele se vor vopsi de preferință în culoarea în care se mai află alte asemenea cutii în imobilul respectiv, pentru a da un aspect plăcut întregului imobil.

La fundul cutiilor se vor prevedea orificii de scurgere a apei, peste care se pun cîteva sfărîmături (cioburi) din ghivece. sau pietriș, pentru a asigura ca aceste orificii să nu se astupe cu pămînt fin împiedicînd astfel scurgerea apei. Cutiile se asigură prin legături trainice cu pervazul sau balustrada

Se așează apoi pămînt bun de flori, lăsînd de la marginea de sus a cutiei la suprafața stratului de pămînt circa 3-4 cm, asigurîndu-se astfel ca apa cu care se stropesc florile să nu se reverse peste marginile cutiei. Pe marginea dinspre exterior a cutiei se pot semăna zorele, iar în partea dinspre interior alte flori, cum sînt :

Ghiocei bogați. Aceștia înfloresc primăvara pe locuri umbrite și umede.

Zambile. Se transplantează din ghivece în cutiile din balcoane la începutul lunii aprilie,

Lalele. Înfloresc în aprilie-mai. Se vor așeza în loc însorit.

Crăițe. Sînt plante puțin pretențioase, care înfloresc toată vara pînă toamna tîrziu. Se seamănă în aprilie în lădițe păstrate în casă și apoi se răsădesc.

Pufuleți. Sînt plante cu o culoare a florilor albastră. Se seamănă în luna martie și cer multă lumină.

Gura leului. Se seamănă în lădițe în luna februarie și se răsădesc în aprilie.

Petunii. Sînt florile specifice balcoanelor, fiind foarte rezistente și înflorind pînă toamna tîrziu. Se răsădesc în luna mai în cutiile de pe balcoane.

Rezedii. O plantă cu miros plăcut, se seamănă în luna martie direct în cutia respectivă. Cere mult soare.

Circiumărese. Se seamănă în lădițe în luna martie și se răsădesc prin aprilie-mai.

Pansele. Se răsădesc prin aprilie. La plantarea florilor se va ține seama și de armonia culorilor.

MEDICUL vă sfătuiește

Ingrijirea convalescenților la domiciliu

După terminarea stărilor acute ale unor boli infecțioase, cînd majoritatea simptomelor se atenuiază, unele mergînd chiar pînă la dispariție, se poate considera în numeroase cazuri că se apropie vindecarea. Suferindul intră — cum se spune — în convalescență. Treptat reapar buna dispoziție, pofta de mîncare, optimismul. Aceasta nu înseamnă însă că boala s-a terminat. Bolnavul se află doar în perioada de refacere și are încă nevoie de îngrijiri atente.

În raport cu boala, organele suferinde vor începe în perioada de convalescență să-și reia tot mai mult funcționalitatea normală. Dar ele trebuie sprijinite și menajate prin toate mijloacele posibile. O imprudență cît de neînsemnată în aparență poate produce în perioada de convalescență perturbări mari care să ducă la complicații, la cronicizarea unor procese inflamatorii sau la revenirea stării acute de boală, care va fi de cele mai multe ori foarte greu suportată de bolnav din cauza debilității sale.

Avînd rezistența scăzută față de noi îmbolnăviri, convalescentul trebuie în primul rînd ferit de infecții suprapadăugate și de răceli. De aceea se va acorda multă atenție protecției sale în timpul aerisirii camerei și nu se va permite vizitarea sa de către persoane suferinde de guturai, gripă sau alte boli transmisibile.

Alimentația va fi sever supravegheată. Să nu se creadă că dacă convalescentului i-a revenit pofta de mîncare, acesta poate mînca oricît și orice spre a se despăgubi de zilele în care hrana i-a fost redusă din cauza bolii, această supraalimentație obosește ficatul și dereglează funcțiile renale. În unele afecțiuni, cum e de pildă în hepatita epidemică, la care perioada de convalescență durează 30-40 zile și chiar mai mult, alimentația dietetică se va prelungi, așa cum indică și medicul curant, încă multă vreme, pînă la refacerea totală a celulelor ficatului. În febra tifoidă, unde în perioada de convalescență peretele intestinului subțire e atît de subțiat încît a fost comparat cu o foaie de ceapă, e necesar de asemenea multă prudență în ceea ce privește trecerea de la alimentația dietetică la cea normală. Grijă pentru modul de alimentare se va acorda și în convalescența altor suferinzi de boli infecțioase sau după intervenții chirurgicale, deoarece în foarte multe cazuri rinichii și aparatul digestiv cu anexele sale (ficatul, pancreasul etc.) au nevoie de o readaptare treptată în vederea reluării funcțiunilor normale.

Eforturile vor fi și ele dozate, întrucît bolile infecțioase debilitează deseori mușchiul inimii. Mersul va fi reluat încetul cu încetul, lecturile vor fi limitate spre a nu obosi. Bolnavii operați se vor abține de la eforturi de orice natură, în special de la ridicarea obiectelor grele și opintiri.

Menținerea moralului ridicat al convalescenților va fi de asemenea o preocupare importantă pentru cei care-i îngrijesc. Veștile neplăcute influențează în sens negativ sistemul nervos central și pot uneori să determine întîrzierea vindecării.

În perioada de convalescență este interzisă reluarea oricărei activități profesionale. Reintrarea în ritmul normal al îndeletnicirilor obișnuite se va face numai cu avizul medicului curant.

Dr. I. LEONESCU

Copiii „Hercule"

Nimeni nu contestă — și e ceva foarte natural — că bunul cel mai de preț al părinților sînt copiii. Tocmai de aceia este bine ca fiecare părinte să se străduiască de a face tot ce e posibil pentru ca să asigure copilului o sănătate cît mai deplină și formarea unui caracter cît mai corespunzător. Orice greșală în creșterea unui copil poate influența destul de neplăcut dezvoltarea acestuia.

Să ne referim, bunăoară, la tendința greșită a unor părinți care își închipuie că numai un copil peste măsură de gras este cu adevărat sănătos. Acești părinți trebuie să știe că a face dintr-un copil un „Hercule" în miniatură, silindu-l să mănînce exagerat de mult, nu înseamnă că i-au asigurat și sănătatea. Copiii care se îngrașă prea mult și cresc în greutate fortat, peste cifrele corespunzătoare vîrstei, sînt — deși pare paradoxal — puțin rezistenți, și expuși mai ușor la îmbolnăviri. Greșala cea mare a unor părinți în această privință este că oricît de bine ar mînca copilul lor, dînșii tot consideră că nu a mîncat suficient. Copilul care e silit să mănînce peste nevoile lui reale de hrană, ori se îmbolnăvește, ori se îngrașă exagerat. În ciuda aparențelor temporare de copil „Hercule", acesta se transformă într-un candidat la obezitate, într-un suferind cu un ficat predispus la degenerare și cu un organism care oricînd poate ușor să cadă pradă diverselor infecții, pe care le va suporta mult mai greu decît alți copii.

Așa dar, să dăm copilului să mănînce numai atît cît poate el, să nu-l forțăm. Cînd nu vrea să mănînce înseamnă ori că nu poate, ori că așteaptă să fie rugat. Dacă ne convingem că întradevăr nu poate mînca, sprijinul medicului va fi de foarte mare folos. Dacă așteaptă însă să-l rugăm și îi este satisfăcut acest capriciu, după care urmează inevitabila „îndopare", sîntem siguri că nu va întîrzia să vină timpul în care părinții își vor regreta mult greșala.

E bine ca greutatea corporală să fie periodic controlată și să se vegheze ca aceasta să fie în permanență în raport cu sexul, talia și vîrsta. În acest fel se va putea reglementa și cantitatea de hrană.

În ceea ce privește „stimularea" la mîncare, medicii pediatri sînt oricînd la dispoziție cu sfatul lor și în această privință. Totul este însă ca părinții să... le asculte sfaturile.

Noutăți MEDICALE

● **INSECTICID IDEAL: ULTRASUNETUL.** Cercetări recente au dovedit că acolo unde insecticidele

obișnuite nu dau rezultate, insectele pot fi distruse în cîteva secunde prin aplicarea ultrasunetului.

● **APARAT PORTATIV DE RĂCIRE.** În scopul protejării organismului celor ce lucrează la temperaturi înalte s-a construit un aparat de răcire individual portativ care conține aer comprimat și difuzează aer rece la git și torace prin tuburi de material plastic. Aparatul se fixează la centură și face să scadă cu 25% temperatura internă a corpului și accelerația cardiacă provocată de temperaturile înalte.

● **LIPIREA VASELOR SANGUINE.** Pentru sutura vaselor sanguine s-a experimentat în S.U.A. o nouă metodă care utilizează un procedeu cu totul original. În loc să fie cusute vasele de singe sînt lipite cu un produs sintetic care asigură cicatrizarea în condiții optime de sterilizare.

● **UN NOU MIJLOC DE PREVENIRE A INFARCTELOR.** Statisticile unui cardiolog francez demonstrează că persoanele sănătoase care călătoresc des cu avionul sau se supun unor cure repetate de altitudine realizează un bun antrenament pentru asigurarea și menținerea elasticității vaselor coronare și sînt ferite — în majoritatea cazurilor — de infarcte miocardice.

● **SEROTERAPIE ÎN TRATAMENTUL BOLII ULCEROASE.** În unul din numerele recente ale revistei franceze „La semaine des hopiteaux" se scoate în relief rezultatele obținute de R. Carvaillo în tratamentul bolii ulceroase prin ser recoltat de la suferinzii de ulcer gastric sau duodenal. Serul se recoltează între a 3-a și a 20-a zi de la sfîrșitul unei crize dureroase și după metode speciale de prelucrare se injectează altor suferinzi de aceiași boală în timp ce aceștia se află în plină criză. Autorul pretinde că în cursul tratamentului — trei injecții la interval de o săptămînă — n-ar mai fi nevoie de luat nici un fel de alt medicament și că s-ar putea mînca normal.

● **MEDICAMENT EXTRAS DIN GLANDE SALIVARE.** Din glandele salivare ale bovinelor s-a reușit de curînd să se extragă un nou medicament numit „Parotina" cu care se obțin rezultate satisfăcătoare în tratamentul poliartritei cronice evolutive, pre-

cum și în tratarea pioreei alveolare și a heratodermiei.

Dr. I. LEGIC

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

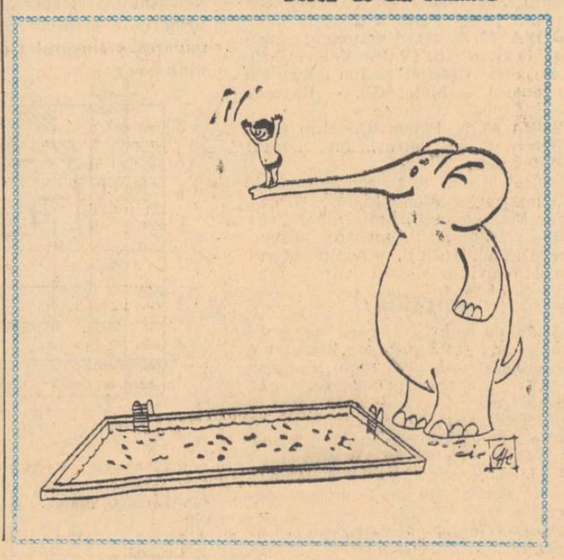

Coltul celor mici

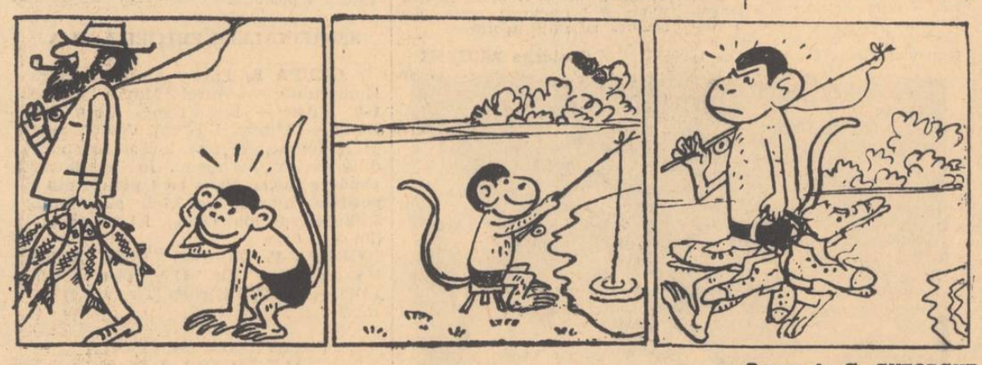

Desen de C. GHEORGHE

Ghicitori

Între ei cine-a pătruns
Fără milă-a fost străpuns !
Cine sînt acești soldați
În potcoavă înșirați ?
(DINȚII)

Oamenii poartă batistă
Pentru că... dinsul există !
(NASUL)

Mereu dis de dimineață
Pieptenele îl răsfață
(PĂRUL)

Deși sînt doar la un pas
Despărțiți de-un fleac de nas
Chipul pot să și-l cuprindă
Ajutați doar de oglindă !
(OCHII)

Ștefan FĂTULESCU

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Spanac cu ochiuri ; budincă de cartofi cu brînză ; clătite cu dulceață.
— Supă de roșii ; șnițel cu cartofi prăjiți ; compot de vișine.
— Marinată de somn ; budincă de lăptuci ; strudel de mere.
— Supă de pasăre ; ciulama de pasăre cu mămăliguță ; fructe.
— Spanac au gratin ; ardei umpluți cu orez ; cremă de zahăr ars.
— Ciorbă de verdețuri dreasă cu smîntînă ; mîncare de castraveți cu carne ; minciunele.
— Omletă țărănească ; friptură împănată la cuptor-salată verde ; cataif.

Omletă țărănească. Luăm cîteva foi de spanac bine spălat, cîteva foi de măcriș, pătrunjel, usturoi și o ceapă mică pe care le tocăm mărunt de tot. Încingem puțin unt sau untdelemn în care aruncăm toate zarzavaturile de mai sus, plus o bucățică de miez de pîine albă muiată în lapte. Separat batem 3 ouă, pe care le răsturnăm în tigaie. Punem sare și piper după gust. Cînd omleta s-a prăjit o rulăm și o servim caldă.

Altă omletă. Se face o omletă obișnuită din 2 ouă la care însă punem 2 linguri de pastă de tomate. Separat se face altă omletă, tot din două ouă la care însă se adaugă un pumn de foi de spanac tăiate mărunt. După ce am făcut și cea de a doua omletă, o facem pe a treia, dar numai din două gălbenușuri de ou la care punem însă mici crutoane de pîine prăjită în unt. Aceste trei omlete le așezăm una peste alta. Într-un vas batem albușurile de la ultima omletă, le prăjim și le punem deasupra celorlalte trei. Se servește imediat cu o salată verde lîngă ea.

Omletă cu miez de pîine. Punem să se înmoaie într-o jumătate de pahar de lapte fierbinte o jumătate de ceașcă de miez de pîine. Într-un vas batem trei gălbenușuri cu puțină sare și piper la care adaugăm apoi miezul de pîine albă bine muiat. Batem albușurile spumă și le adăugăm și pe ele în compoziția de mai sus, amestecînd foarte ușor. Încingem grăsimea, turnăm compoziția în ea apoi lăsăm să se prăjească omleta încet, la un foc potrivit, acoperită cu capac. Cînd este gata rumenită o rulăm și o servim cu un sos de roșii lîngă ea.

Omletă „jardinière". Luăm 2-3 cartofi, 1-2 morcovi potriviți, 2-3 linguri de mazăre (conserve) 2-3 linguri de fasole verde (conserve) pe care le tăiem mărunt și le tăvălim în unt bine încins. Cartofii și morcovii trebuie înainte fierți. Batem ouăle cu sare și puțin piper, le răsturnăm în tigaie, dar numai peste jumătate din legumele prăjite. După ce omleta s-a rumenit, o rulăm, o așezăm pe o farfurie iar de jur împrejur punem restul de legume.

Omletă cu macaroane. Se taie în bucățele mici cîteva macaroane fierte în apă cu sare. Separat batem 3-4 ouă cu sare și piper, puțină brînză rasă. La ele adăugăm și macaroanele. Totul se prăjește, ca de obicei, în grăsime bine încinsă. Se servește cu salată verde la masa de seară.

Coafura potrivită

De multe ori ne întrebăm care coafură se armonizează mai bine cu forma obrazului nostru și nu totdeauna reușim să găsim soluția cea mai potrivită. De aceea indicăm cîteva reguli generale pentru alegerea coafurii în raport cu figura fiecăruia.

Femeile cu statura mică nu trebuie să adopte o coafură prea ridicată. O simplă umflare a părului deasupra capului este suficientă. Femeilor înalte li se potrivește foarte bine cocul.

În cazul în care gîtul este lung, se recomandă ca părul să fie tăiat astfel încît să acopere ceafa. Dacă gîtul este scurt este bine să preferăm o coafură cu părul scurt.

Cînd urechile sînt imperfecte sau prea mari trebuie să alegem o coafură care să le acopere în întregime sau măcar pe jumătate. Dacă fața este rotundă *putem adopta o coafură cu ondulații care să acopere în parte obrajii. În acest caz, nu este indicată coafura cu părul prea scurt sau prea ridicat.*

Persoanelor care au obrazul alungit *li se potrivește coafura cu părul scurt și ondulații deoparte și de alta a frunții. O asemenea coafură rotunjește obrazul.*

Dacă fața este lărgită în partea superioară, *cea mai indicată este o coafură semilungă, cu părul întins în dreptul tîmplelor și obrajilor și ondulat și umflat în dreptul bărbiei.*

Cînd fața este lărgită în partea inferioară, *este bine să alegem o coafură umflată în dreptul tîmplelor, cu ondulații simple care să acopere în parte obrajii.*

În cazul în care fruntea este înaltă se poate adopta

o coafură care să o lase descoperită. Indicată este și coafura cu breton sau cu ondulații deoparte și de alta a frunții. Dimpotrivă, dacă fruntea este prea mică, nu trebuie să greșim lăsînd-o descoperită. Cea mai potrivită în acest caz este o coafură cu părul ridicat care să acopere totodată și o parte din frunte.

Pentru ca părul să devină mai aspru și ondulațiile să se mențină mai multă vreme, este necesar să udăm părul cu bere înainte de a pune bigudiurile. În același scop poate fi folosită și zeama de lămîie. Mărirea volumului părului se realizează prin tapare. Aceasta se efectuează totdeauna de la rădăcină spre vîrf, ținînd pieptenul astfel încît dinții lui să rămînă în afară deoarece numai așa se evită ruperea părului.

Anca BOGDAN

Vine, vine primăvara

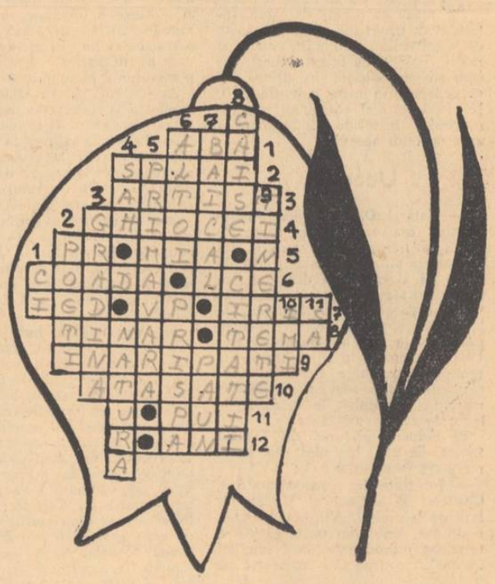

ORIZONTAL : 1) Țesătură groasă de lînă albă. 2) Stradă pe malul apei. 3) Creator de frumos. 4) Vestitori ai primăverii. 5) Pere ! — Nume de fată. 6) Păr lung și stufos — Leonescu C. Ene. 7) Pui de capră — Vasile Popescu — Stînjenel. 8) Băiețandru — „Vine, vine primăvara" 9) Plini de avînt tineresc. 10) Alăturate sufletește. 11) Păsări, cînd sînt mici. 12) Măsură de timp (pl.).

VERTICAL : 1) Conjuncție. 2) Au „cîntat" primăvara. 3) Loc cu flori, pomi, iarbă. 4) Joc de gîndire — Primăvara se înnoiește ! 5) Tinerețea anului. 6) Grefă la plante — Loc în fața casei. 7) Lac în U.R.S.S. — Tratat. 8) Fructe — Chemare la judecată (pl.). 9) Primăvara vieții. 10) Mie însumi. 11) Pronume posesiv.

MATTY

— Bine, omule, dumneata n-ai urmat o şcoală de conducere ?
— Păi dacă nu urmam reuşeam s-o opresc ?

NOVAC

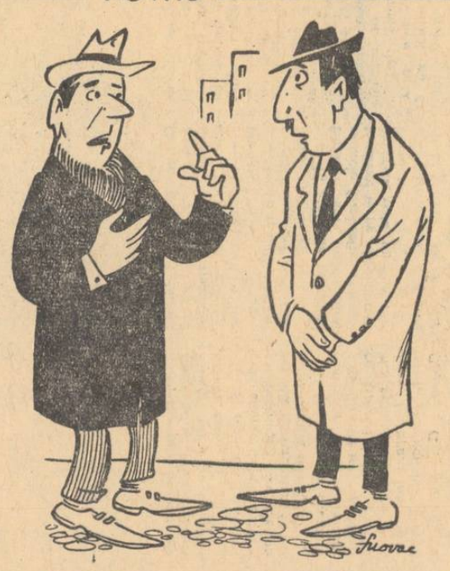

— Cînd a umblat la stupi, pe nevastă-mea a muşcat-o o albină de limbă şi i s-a umflat de n-a mai putut vorbi o săptămînă.
— Zău !! Nu-mi vinzi şi mie un... stup ?

FRED GHENĂDESCU

PROVINCIALA

— Aş vrea să întreb unde pot găsi o pudră bună. Care dintre dv. e femeie ?

E. ARNO

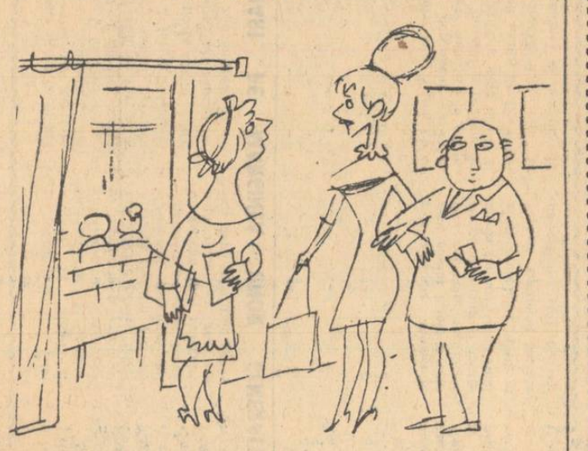

— Aveţi bilet cu soţ ?
— Ce te priveşte pe d-ta cu cine am bilet ?!

Umor... pe scurt

— În sfîrşit, bărbatul meu a consimţit să mergem într-o seară la teatru..

MAISTRUL :

— Nu ştiu cum să-mi explic. De fiecare dată cînd intru în secţie, dumneata stai şi nu lucrezi. Poţi să-mi spui de ce ?

— E atîta zgomot aici, încît niciodată nu aud cînd intraţi.

★

„Dragul meu ! Între noi totul s-a sfîrşit. Nu vreu să te mai văd niciodată ! Adio ! Motivul am să ţi-l spun mîine cînd ne vom întîlni...".

★

— Ah, Nuţi dragă, dacă aş putea să îmbin calităţile lor : Mihai e chipeş, inteligent, dansează minunat şi cîştigă frumos, iar Alexandru mă cere de nevastă...

Studentul medicinist către bibliotecar : — Nu cumva aveţi un manual de anatomie, dar o ediţie mai nouă ?

— Nu, dragul meu. Dar nu cumva crezi că în ultimii ani scheletul omului s-a schimbat ?

★

SOŢIA : — Ce-ai pescuit ieri ?
SOŢUL : — Am prins 6 crapi.
SOŢIA : — Înseamnă că băcanul ne-a înşelat. Pe nota lui scrie 8.

★

Soţia a coborît de pe cîntarul medicinal. — Ei, întreabă soţul, ai revenit la greutatea normală ?

— Da, adică nu, dacă ne luăm după tabel ar trebui pur şi simplu să fiu cu 15 cm mai înaltă.

★

PROFESORUL (adresîndu-se auditoriului) : — În faţa dumneavoastră se află craniul unui cimpanzeu de varietate foarte rară. În ţara noastră nu sînt decît două cranii de acest fel. Unul la Muzeul Naţional, celălalt îl am eu.

★

— Din păcate trebuie să vă spun că starea dv. este gravă — spune medicul pacientului său : Aveţi pe cineva pe care aţi vrea să-l vedeţi cît timp nu-i tîrziu ?

— Da, răspunse anevoie pacientul.
— Pe cine anume ?
— Vreau să văd alt medic.

★

MEDICUL : — Cine te-a consultat înainte de-a veni la mine ?
PACIENTUL : — M-a consultat farmacistul nostru.
MEDICUL (cu sarcasm) : — Îmi închipui ce sfaturi neroade ţi-a dat.
PACIENTUL : — M-a sfătuit să mă adresez dv.

★

— Nu ştiu ce să-i cumpăr soţiei mele de ziua ei.
— Întreab-o pe ea.
— Nu, n-am atîţia bani.

De-ale primăverii

UNEI SOŢII EXTREM DE GELOASE

Ca orişicare soţ-model
I-a oferit un ghiocel...
Trei zile, ea i-a „mulţumit" :
„Dar de la cine l-ai primit ?"

PĂREREA UNUI SERVIL

În primăvară, ştiţi că eu
Mă simt în elementul meu :
Căci toată lumea, mic sau mare,
Se tot apleacă... peste-o floare !

UNUI UŞURATIC

În drum spre Viorica sa,
Privind spre-un coş cu floricele,
Cu jind, amicul reflecta:
„Ah, ce de multe... VIORELE !"

UNUI CHIULANGIU

Cînd înverzeşte-acum decorul
Firesc că liniştea şi-o pierde ;
Căci gîndul său, mistuitorul,
E cum s-o ia spre... iarbă verde !

Sig. HOROVITZ

Cronică rimată

ACUARELA

Rîndunici,
Mari şi mici,
Se întorc
Şi ne torc
Pe la geam,
Pe un ram
Cîte-un tril :
E april !
Ah, copii,
Dac-aţi ştii
Ce parăzi
Sînt pe străzi !
Au erupt
Ne-ntrerupt
Blocuri noi
Pentru voi !
Pe copaci,
Pe araci,
Muguri mii,
Stele vii,
Se ivesc
Şi pocnesc
Risipind,
Dăruind,
Numai flori
Şi culori...
Oameni rîd
Şi surîd..
Oameni trec
Şi petrec
Unii-n roi,
Alţii-n doi...
La Borzeşti,
La Piteşti,
La Oneşti,
Unde eşti,
Te simţi iar
Ca pe jar :
Jucăuş
Şi ghiduş
Şi copil...
E april !

Ştefan TITA

DE LA CITITORI

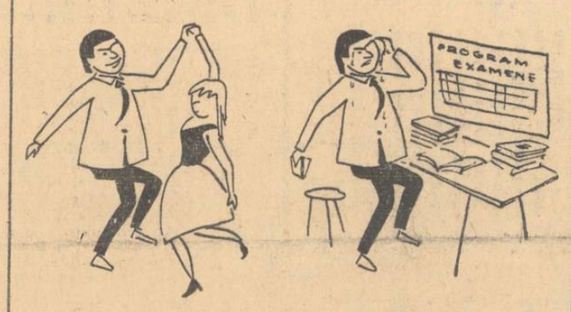

Nopţi albe... zile negre

Desen de Aurel ARDELEA

Poşta redacţiei

I. STÎNCĂ — Hunedoara. E bine ca producţiile literare să aibă originalitate. Nu este aşa că în redactarea epigramelor v-aţi inspirat mult din scrierile înaintaşilor ? Cea mai concludentă dovadă e cea adresată unui parvenit. Asemenea încercări, neoriginale, nu publicăm.

ALEX. MARIUS POPESCU — Rm. Vîlcea. Credem că acum numele v-a fost scris corect şi că nu a mai intervenit nici o greşeală. Privitor la „provizia" de epigrame, vă putem spune că sînt sub nivelul celor publicate. Or, noi speram contrariul. Trebuie să vă revanşaţi.

N. ŞTEFĂNESCU — Racz — Regiunea Crişana. Am primit materialul dv. şi ni se pare interesant, dar nu ne indicaţi adresa şi de aceea nu putem intra în corespondenţă. Pentru a lămuri aspectele eventualei colaborări cu noi, aşteptăm adresa.

DUMITRU GEORGESCU — Bucureşti. Pentru a afla precis la ce materii se dau examene de admitere la Institutul de cultură fizică, este bine să vă adresaţi secretariatului acestuia. Institutul funcţionează în clădirea din incinta stadionului Republicii, intrarea din Uranus.

E. GHERASIMESCU — Iaşi. Poeziile nu sînt nici epigrame, nici altceva. Din cauza aceasta ne-am mărginit numai a le citi şi a vă transmite nedumerirea noastră.

MICO — Buzău. Versurile sînt sprintene însă cam uşurele. Aşteptăm altele, mai substanţiale.

VASILE NICUŞOR — Turda. Interpreta principală din filmul „Un surîs în plină vară" este în adevăr fiica lui Ion Luican, cîntăreţul de muzică populară.

I. NEGREANU — Bucureşti. Vă publicăm ce găsim mai bun din epigramele trimise : „Unui muzicant care-şi răsfaţă copilul : „Cu-a ta fire muzicală / Ai găsit metoda bună / Ca în orice-mprejurare / La copil să-i cînţi... în strună".

PAULA DINU — Oneşti. Dacă aveţi o carte aşa de veche şi de valoroasă, atunci adresaţi-vă Bibliotecii Academiei R.P.R.

PASCAL CORNELIUS — Bucureşti I. P. O. Box 125. Doreşte să facă schimb de păreri privind muzica, filmul, literatura, turismul şi ilustrate avînd ca temă frumuseţile patriei.

UN GRUP DE ELECTRICIENI. — Editura tehnică are aceiaşi adresă ca şi revista noastră : Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti. De aici puteţi obţine lămuririle ce vă interesează.

NICU BĂEŞIU — comuna Novaci, regiunea Oltenia. Dorinţa dumitale de a urma învăţămîntul superior este justificată. Instrucţiunile în vigoare prevăd că cei care doresc să se înscrie la o facultate o pot face cu condiţia ca prin aceasta să se specializeze în meseria pe care o exercită. Şi cum dv. lucraţi în contabilitate, specializarea se face la Institutul de ştiinţe economice Bucureşti. Pentru a intra în învăţămînt cereţi relaţii la sfatul popular al raionului de care aparţineţi.

IOAN HENŢIU — Deva, str. M. Eminescu 131 — ne semnalează că are o colecţie în dublu exemplar a revistei „Magazin" şi unele numere disparate pe care le-ar putea pune la dispoziţia cititorilor interesaţi.

MOŢIU GLIGOR — Lipova. Materialul dv. nu aduce la lumină lucruri noi. Ceea ce spuneţi sînt lucruri vechi, în bună parte cunoscute.

DUMITRU GHIZDORU — Timişoara. Atunci cînd un salariat are poprire pe salariu pentru anumite datorii, poate să ceară transferul la o altă întreprindere, iar instituţia de unde a plecat face şi comunicarea de poprire. În cazul cînd aveţi greutăţi în găsirea datornicului care şi-a cerut lichidarea şi nu ştiţi unde lucrează, adresaţi-vă organelor procuraturii.

REBUS

CU MULT FOC

ORIZONTAL : 1) Sobe de tuci — Scîntei (fig.) 2) Supărăţi foc — Îşi are şi ea focul ei 3) Arsuri — N-o atinge nici focul — Sînt 4) Măsură agrară — Focul sacru — Rîu în U.R.S.S. 5) Loc pentru acostarea vaselor în port — Din oră în oră (pl) 6) Autorul poeziei „Foc de tabără" — Iau focul cu mîna altuia 7) Înflăcărată — Agăţătoare 8) Aneta Enescu — Pronume — „Focuri" în regiunea Iaşi — În urmă! 9) Rece ! — Te ard şi te ustură 10) Constelaţie — Literă slavonă — Te arde fără milă 11) Din contră — Constructor de... focuri — Cui cu cap turtit 12) Rezistenţi la foc — A scris poezia „Focul vînăt e gonit de vînt". 13) Sare ca ars — Aţiţă focul.

VERTICAL : 1) A pune mîna în foc — Plin de foc 2) Calif arab pe vremea căruia au fost arse ultimele cărţi ale bibliotecii din Alexandria — Duşmanul focului — Focuri pe sfîrşite ! 3) Autorul poeziei „Se-aprinde iar focul speranţei" — Focul de la inimioară (pl.) — Pronume 4) S-au făcut foc şi pară — Curăţă... focurile 5) Nichel. — „Nu faceţi foc în pădure" — Aducători de ploaie 6) Folositoare — Pronume posesiv. — Prefix 7) Jocul cu focul ! (pl.) — Notă muzicală — Comună în Franţa 8) Articol nehotărît — Discul de foc 9) Pune paie pe foc ! — Începutul sfîrşitului ! 10) Diminutiv feminin — Salcîmi — Prefix pentru nou 11) Notă în gama orientală — Se disting în focul luptelor — Personaj din piesa „Trei surori" de A. Cehov 12) Marele nostru poet, autorul versurilor „Luna varsă peste toate, voluptoasa ei văpaie"... — Se aprinde foarte uşor 13) Oraş moldovean care în 1753 a căzut pradă unui foc pustiitor. — „Afară ninge liniştit / În casă arde focul"... —... în cămine !

Liviu BĂTRÎNU

CU BINE

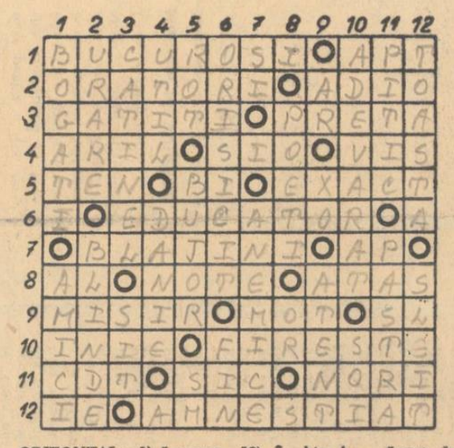

ORIZONTAL : 1) Le pare bine — Bun pentru. 2) Vorbesc mult şi bine — Rămîi cu bine ! 3) Bine îmbrăcaţi — A merge bine cu ceva. 4) Radical care derivă de la hidrocarbură — Rîu în Ghana — Divertismentul unui adormit de-a binelea. 5) Se cere bine îngrijit — E bine doar pe jumătate! — Un ceas care merge bine. 6) Pregăteşte copii bine crescuţi 7) Oameni binevoitori — În trap şi în galop ! 8) Articol — Bine şi foarte bine — Se înţelege bine cu motocicleta ! 9) Cal bun, de rasă — Îi şade bine curcanului — Sandu Lazăr. 10) Sloi de gheaţă — Vezi bine ! 11) Comandant abreviat — Bun gust — Corăbiile cu ploaie. 12) În bine ! — Iertat de pedeapsă.

VERTICAL : 1) ...la minte — Sînt alături şi la bine şi la rău. 2) Bine aţi venit ! — Care se poartă bine, pasnice. 3) Binişor — Peisaj. 4) Prinde bine — Facere de bine. 5) Orăşel în Suedia — Îi stă bine în obraji — Pe mese ! 6) Indiferent cît — De bună calitate. 7) Notă muzicală — Nu prea arată bine la faţă. 8) Sînt bine văzuţi de muze ! — Deci. 9) Măsură de suprafaţă — Zece şi zero ! — Binevoitor. 10) Bine zici — Specie. 11) Nu e bine crescut ! — A pune bine. 12) A vorbi de bine pe cineva la o masă festivă — Fără vlagă.

Radu ŞTEFĂNESCU

BATE !

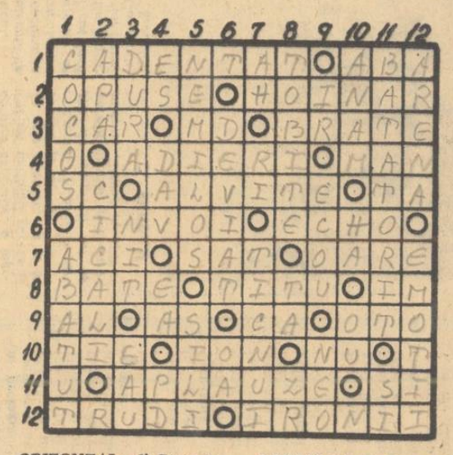

ORIZONTAL : 1) Bătut în ritm — Pînză bătută la piuă. 2) Se bat cap în cap — Bate drumurile fără ţintă. 3) Căruţă — Marin Dumitrache — Au rol hotărîtor la box. 4) Bătaia vîntului de primăvară (pl.) — Insulă în Marea Irlandei. 5) Început de scrisoare ! — Se bat cu gura — Pronume. 6) A bate palma — Zeiţa pădurilor. 7) Unde-i vorba de bătaie ? — Comună rurală — Aşa să fie ? 8) Tema... — Gară în apropiere de Bucureşti — Noroi (trans.). 9) Aluminiu — I-a bătut pe toţi — Te bate la cap ! — Prefix pentru urechi. 10) Pronume — Roman de L. Rebreanu — Negaţie. 11) Bătăi din palme — Notă muzicală. 12) A-şi bate capul — Bătaie de joc.

VERTICAL : 1) Face gură în bătătură — A bătut, într-un cuvînt ! 2) Se bate de pomană în piuă — A bate la cap. 3) Rezistă la bătaie — Cui bătut în cap — Peninsulă în Maroc. 4) În creştet ! — Abreviaţie în ştiinţele naturale — Pronume — Pod gol ! 5) Bate fără milă — Forţa. 6) Abătut — Diftong. 7) Exclamaţie — Final de finaluri ! — A bate (fig.). 8) Le bat puştii toată ziua — Pronume — Zaharescu Radu. 9) Perie ! — Răsună-n munţi — Prefix pentru nou. 10) Ţinut în Asia — Început de veselie — Se bate la maioneză. 11) Bine bătut — Face legătură. 12) Aici, cel mai tare bate — Bătăi de inimă.

Silvia FÖLER

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

IN LINIŞTEA NOPŢII

ORIZONTAL : Astronomi — Aman — Mereu — Rică — Oni — Udeştene — Bazin — Rost — Ma — Serată — Gît — Zi — Seceră — U Idilă — Cent — B — Raion — Gaida — Zu — Ip — Repin — A — Vis — Rom — Iepureşte — Liliac — Ur — O — Ac — Ene — Pat — Masă — A — Uşor — Treaz — Tun.

NUMERALE

ORIZONTAL : Barbu — Porthos — R — Pătrat — Arie — Ed — L — Eroică — P — Creangă — Minut — Haşdeu — Optimer — Tg — A — Luna — Tom — Ov — Piloţi — RB — Piesă — Tartă — R — I — Rostiri — Doi — Ţintă — Me — Sute — Ide — Rea — Bună — Ce — Pas — Octavă — Împărţit — Otac.

FRUMOS

ORIZONTAL : Barac — Frumoşi — Adonis — Arătos — Romînia — II — La — Bra — Tolstoi — B — Um — Menelau — GE — Isac — Su — Real — Ateneu — Tristă — Faro — Ri — E — Me — R — Ileana — Iele — Om — E — Leto — Rin — Daf — Celestă — E — Irina — En — Albă — Tînără — Agudă — Anemone — Franz.

Mica Bibliotecă „Magazin"

TAINA

Schiţă de O. TENDO (R.P. Mongolă)

Pe la mijlocul iernii, cînd se lăsase gerul cel mai aspru, doctoriţa Jargal de la cooperativa agricolă „Viaţă nouă" se întorcea la serviciu, după ce îşi petrecuse concediul la ea acasă, în Dzaphan. Cooperativa se afla la jumătate de urton *) de şoseaua principală.

Dincolo de trecătoarea Fghiin-dava, Jargal îl rugă pe şofer s-o ducă pînă la mica aşezare a crescătorilor de animale, situată nu departe de şosea, pe celălalt mal al riului Botgon-gol. De-acolo avea să găsească ea un mijloc ca să ajungă la sediul cooperativei.

— Unde vă las ? întrebă şoferul.

Fata îi arătă o casă mare din bîrne. La drept vorbind ea nu ştia decît că aici locuiau crescătorii de animale din cooperativă, dar neavînd cunoştinţe printre aceştia, îşi propusese să bată la uşa celei dintîi case.

Auzind zgomotul făcut de motor, din casă ieşi un bărbat, pare-se stăpînul ei. Omul se apropie de Jargal.

— Ehei, dacă nu mă-nşel, e doctoriţa noastră. Cum aţi călătorit ? întrebă omul, strîngînd în palma lui mare şi fierbinte mîna fetei şi poftind-o în casă.

De cum intră, Jargal se aşeză lîngă sobă, întinse mîinile la foc şi rămase pe gînduri, întrebîndu-se cine putea să fie omul care a recunoscut-o numaidecît în puterea nopţii şi încă pe o asemenea beznă. Dar nu era chip să-şi aducă aminte de el.

Din odaia vecină se auzea tic-tacul unui ceasornic, însoţit de sunetele înăbuşite ale aparatului de radio. În sobă trozneau vreascurile uscate. Altceva nu se mai auzea nimic. Casa aceasta părea să aibă un singur locatar.

Deodată uşa dinspre uliţă se deschise, lăsînd să intre pe omul care îi ieşise înainte. Jargal întoarse capul. În prag stătea un bărbat vînjos, de statură mijlocie, cu faţa brăzdată de o cicatrice lungă şi strîmbă. Omul rîdea. Doctoriţa îl mai întîlnise în cîteva rînduri pe Baiar — aşa se numea omul acesta — la sediul cooperativei. Ba o dată s-a şi certat cu el. Fata se sperie şi ar fi fost bucuroasă s-o ia la fugă. Ceea ce o făcea să creadă că omul rîde, era cicatricea, pentru că în realitate pe chipul lui nu se vedea nici urmă de zîmbet, ci o strîmbătură înfricoşătoare.

Între timp, stăpînul casei, se apucă să pună lemne pe foc.

— Mai întîi să vă-ncălziţi, tovarăşă doctor, şi după aceea vă fac ceva de mîncare.

Jargal şedea frămîntată de gînduri, cercetînd maşinal odaia, în vreme ce închipuirea ei zugrăvea limpede faţa omului aflat alături. O cicatrice uriaşă îi brăzda fruntea înaltă, lăsîndu-se în jos pe lîngă nas ; alături de ea, pe obraz, se mai vedeau cîteva cicatrici adînci. Cînd vorbea, în ochii lui Baiar, înguşti şi ageri, umbriţi de sprîncene stufoase şi negre, se iscau luminiţe ca nişte scîntei în beznă, ceea ce-l făcea şi mai înspăimîntător.

A trecut mai bine de un an de cînd Jargal a venit ca medic în cooperativă. Scurt timp după aceea a avut prima ciocnire cu Baiar. Acesta venise atunci la spital, cerînd ca un doctor să meargă de urgenţă cu el în tabără. Cînd s-a hotărît să fie trimis un felcer, Baiar s-a împotrivit, spunînd că nu pleacă decît însoţit de un medic. Jargal şi Baiar şi-au spus atunci multe cuvinte tari. Omul a plecat, refuzînd să-l ia pe felcer. După aceea, de fiecare dată cînd îl vedea pe Baiar, fata îşi zicea : „O, omul acesta nu se dă bătut, e un sălbatic. Cicatrice a căpătat-o de bună seamă într-o încăierare sau pentru vreo hoţie". Cînd încerca să afle de ce are Baiar faţa schilodită, i se răspundea : „Nu se ştie, e o taină". Iar dacă cineva se încumeta să-l întrebe pe Baiar, el răspundea doar atît : „E o mare taină !".

După cearta aceea de pomină, Jargal a început să se cam teamă de Baiar. Acum, la gîndul că întîmplarea a adus-o în casa lui, în puterea nopţii, simţea că o trec fiorii. Căută să-şi aducă aminte ce spuneau alţii despre el ; nu-l vorbea nimeni de rău. Îşi aminti că o fată de la spital îi povestise că Dejid, o tînără drăguţă, era cît pe ce să se mărite cu Baiar, dar pe urmă s-a răzgîndit.

Baiar, puţin stînjenit de apariţia doctoriţei, era cu totul absorbit de pregătirea cinei şi se gîndea cum să-şi primească şi să-şi adăpostească mai bine musafira.

Jargal stătu cît stătu cu gîndul la Baiar, după care trecu în odaia cealaltă. Înainte de venirea maşinii, Baiar citea, se pare, o carte, pe care o lăsase desfăcută. Deasupra patului atîrna într-o ramă o fotografie a lui, făcută cu cîţiva ani în urmă, înainte de nenorocirea care i-a schilodit atît de cumplit faţa. Fetei nu-i venea să-şi creadă ochilor. Era oare cu putinţă să fi fost Baiar atît de chipeş ?

Da, e îngrozitor ! Stînd amîndoi la masă, unul în faţa celuilalt, Jargal se simţi cuprinsă deodată de un puternic sentiment de compătimire, care creştea mereu, deîndată ce se uita la faţa lui Baiar.

După cină, stăpînul casei se pregăti să facă patul pentru musafira sa. Scoase dintr-o ladă o blană de panteră, pe care o puse peste picioarele lui Jargal. La vederea blănii, fata nu-şi putu stăpîni un strigăt de spaimă şi se trase îndărăt. Fără să înţeleagă ce-a putut s-o sperie atît, Baiar luă repede blana. La rîndul ei, Jargal, se simţi stînjenită din pricină că l-a tulburat cu ţipătul

ei pe stăpînul casei. Ca să-l liniştească, se hotărî să-i spună de ce s-a speriat cînd a văzut blana.

— ...Era acum vreo şase ani. În anul acela mă înscrisesem la facultate. Pe neaşteptate s-a îmbolnăvit mama. Mi-am luat o scurtă permisie şi am plecat acasă. La întoarcere, am venit cu un camion. Pe la asfinţitul soarelui, maşina s-a oprit dincolo de trecătoarea Fghiin-dava.

„Cît mai e lumină, aş vrea să fac un control la maşină, că după trecătoarea asta pierdem toate piuliţele", mi-a spus şoferul. Eu m-am dat jos şi am pornit-o într-o mică plimbare. La un moment dat mă depărtasem mult de maşină. În jur stăruia o linişte desăvîrşită. Din pricina liniştii îmi ţiuiau urechile. Urcam cîntînd o coastă, cînd deodată, la poalele unei coline, a răbufnit o împuşcătură. Am tresărit speriată şi am scos un ţipăt. Dar nu s-a arătat nimeni. În clipa următoare a răsărit, ca din pămînt, dinaintea mea o fiară cu o blană aidoma cu aceasta.

În clipa aceea am auzit o nouă împuşcătură. Am vrut să mă întorc şi s-o iau la fugă, dar spaima îmi înţepenise picioarele. Fiara s-a prăbuşit la vreo douăzeci de paşi de mine, dar se pregătea să se arunce iar asupră-mi. Atunci a bubuit chiar lîngă urechea mea o a treia împuşcătură şi mai înainte ca fiara să se năpustească, de undeva din spatele meu a răsărit un om, care s-a aruncat asupra fiarei şi s-a prăvălit la pămînt de-a valma cu ea.

Venindu-mi în fire, am luat-o la fugă. Ajunsă la maşină, l-am rugat pe şofer să-l ajute pe omul acela. Şoferul dădu să pornească maşina, dar motorul, răcit, nu voia să meargă. Cît ne-am moşmondit noi, a început să amurgească.

Zorită cum eram, am greşit, se pare, direcţia, aşa că deîndată ce am ieşit din şosea, am rătăcit vreme îndelungată printre stînci, fără a mai da de omul pe care-l căutam. În cele din urmă s-a făcut întuneric de-a binelea şi ne-am rătăcit cu totul. Văzîndu-mă mîhnită şi frîntă de oboseală, însoţitorul meu a încercat să mă liniştească :

„Nu încape îndoială că omul acela a biruit fiara şi a plecat. Un vînător nu dă îndărăt în faţa unei fiare. Omul e mai puternic !".

Eu nu puteam să mă liniştesc cu nici un chip. Tot gîndindu-mă la cele întîmplate, m-a podidit plînsul. Îmi părea rău că l-am părăsit pe omul care şi-a pus în primejdie viaţa pentru mine...

Cît a vorbit Jargal, Baiar n-a rostit nici un cuvînt. Şedea mut, cu capul plecat adînc. Să fi fost altul în locul lui, nu s-ar fi putut stăpîni ; mai devreme sau mai tîrziu ar fi oprit-o pe fată şi i-ar fi mărturisit că omul de-atunci nu era altul decît el. Ar fi putut să-i spună aşa :

„Uită-te la mine : atunci cînd ţi-am salvat viaţa, pantera rănită m-a schilodit cu ghiarele ei, lăsînd pe chipul meu cicatrici adînci ca ripele din munţii bătuţi de vînturi şi spălaţi de ploi. Dar aş mai vrea să-ţi amintesc ceva. Aveai atunci o carte la dumneata, şi cînd ai fugit, ai scăpat-o jos...".

Ar fi putut să scoată o carte groasă, intitulată „Anatomia", şi să-i spună că, în sfîrşit, cartea şi-a regăsit stăpîna, deşi are acum cîteva file lipsă.

„Poate că pe una din primele file era scris numele dumitale, ar mai fi putut să spună el. Dar atunci am rupt zorit filele de la început, ca să opresc cu ele şîngele de pe faţă...".

Baiar însă rămase tăcut. Numai inima începu să-i bată mai cu putere şi simţi că i se învîrteşte capul.

Era o zi senină de iarnă. După ce a condus-o pe Jargal, Baiar se întorcea acasă. Omul cînta. În capul lui gîndurile se învălmăşeau. Îşi aduse aminte de întîmplarea aceea, veche de şase ani, cînd o fiară a smuls capcana pusă de el. Luîndu-i urma, a dat de o panteră. Deodată, aproape de locul unde se afla, a răsărit ca din pămînt o fată. La vederea fetei, pantera, înfometată, s-a pregătit să sară asupră-i.

Acum Baiar se gîndea că numai cu cîteva ore în urmă a însoţit-o pe fata aceea pe drumul troienit de zăpadă. Îşi aduse aminte cum, odată ajuns la Jargal acasă, a pîndit o clipă cînd ea e ieşit şi i-a pus sub pernă cartea ei şi blana panterei ucise. Acum i se părea să n-ar fi trebuit s-o facă.

Purtat de gînduri, Baiar mergea foarte încet. Apoi îndemnă calul cu biciul şi porni mai repede. Cooperativa „Viaţă nouă" rămăsese de cealaltă parte a munţilor.

Baiar îndemna mereu calul şi mergea tot mai repede. Deodată i se păru că intră în casă şi acolo îl aşteaptă Dejid. „Nu, Dejid n-o să stea în casa ta şi n-o să stea nimeni altcineva. O ştii prea bine, dar visezi la lucruri care nu se vor împlini niciodată. Hai, nu te mai gîndi la asta !" părea să-i spună lui Baiar vîntul rece al iernii.

În romineşte de Igor BLOCK
Ilustraţia : Beca RIND

*) Urton — distanţă de aproximativ 30 km.

Redacţia : Piaţa Scînteii. Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

La Teatrul de Stat din Brăila se prezintă spectacolul „Băiat bun dar... cu lipsuri" de Nicuță Tănase

UN PERSONAJ NEVĂZUT al filmelor noastre

S-a tras ultimul tur de manivelă al unui nou film românesc, iar pelicula în drumul laboratoarelor unde i se face — așa știu spectatorii — ultima toaletă: decupajul. Oare e chiar ultima ? După aceasta filmul este complet terminat ? Dacă ar rula așa pe ecranele cinematografelor, el ar fi lipsit de unul din principalele elemente, de muzică, care se imprimă de-abia după ce filmul este gata. Imprimarea muzicii nu e lucru deloc simplu de oarece execuția trebuie să se încadreze cu precizie în durata secvenței respective și trebuie să se lege organic cu imaginea ca timp și mai ales ca expresie. Interpretarea actorilor și multe din efectele sonore principale sînt sublimate prin muzică, acest personaj nevăzut al oricărui film.

M-am întîlnit cu el, la una din imprimările unui jurnal de actualitate și am stat de vorbă cu reprezentantul său: dirijorul Paul Popescu.

— Prin urmare activitatea orchestrei cinematografiei nu se limitează numai la filmele artistice ?

— *Ea acoperă* — ne-a răspuns interlocutorul nostru — *necesitățile întregii noastre producții cinematografice, fie că e vorba de filme artistice sau de păpuși, de documentare sau jurnale de actualități. Avem marea satisfacție de a executa numeroase lucrări în primă audiție. Mă refer la muzica scrisă special pentru film. Sînt unele care continuă trăiesc că în repertoriul marilor noastre orchestre simfonice. Să dau cîteva exemple: Suita „Munții Apuseni" de Marțian Negrea, „În lunca Dunării" de Paul Constantinescu, „Munții Retezat". E drept însă că primul nostru spectator este... microfonul.*

— Durează mult o imprimare ?

— *Într-o zi de lucru, imprimăm circa 3-4 minute de film.*

— În afară de genericul filmelor, am mai întîlnit numele Orchestrei cinematografici și pe afișele unor concerte date în fața publicului.

— *Într-adevăr. Atunci cînd timpul ne permite dăm și concerte, de obicei în Sala mică a Palatului R.P.R. Cu aceste prilejuri am cîntat în primă audiție Simfonia de Ștefan Niculescu, uvertura burlescă de Aurel Stroe, Poemul Toma Alimoș de Dan Constantinescu* etc.

— Și o ultimă întrebare: cine anume dă viață acestui personaj care are un rol atît de important în cinematografia noastră ?

— *Orchestra e compusă din circa 90 de instrumentiști din care unii cunoscuți ca virtuoși soliști. Printre ei: violoniștii Virgil Fop, Jean Ionescu, Ion Firulescu, trompetistul Teodor Codău, G. Dumitrașcu (corn), Hermanstädter (baterie).*

Marian SANDU

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

MAURICE SARFATI

Pe artistul francez Maurice Sarfati, spectatorii noștri au avut prilejul să-l aprecieze într-un film românesc. El a fost interpretul lui Alexe, prietenul lui Codin, din filmul cu același titlu realizat de regizorul Henri Colpi după Panait Istrati.

Cariera artistică a lui Sarfati a început într-un chip oarecum neprevăzut. În 1953, el pregătea o licență în istorie și, totodată, studia la Institutul de înalte studii cinematografice. Curînd, acesta și-a închis porțile, astfel că a trebuit să ia o hotărîre imediată. Bizuindu-se pe faptul că în timpul anilor de studii încercase diferite roluri mici în teatru, el a ales, cu orice risc, scena. Alegerea i-a fost însă de bun augur căci, de peste zece ani, firescul și talentul său îl recomandă ca un „june prim" autentic în comedia modernă, fiind socotit în același timp printre acei actori care dau impresia că nu îmbătrînesc niciodată.

Bilanțul său artistic este de acum memorabil: 20 de piese de teatru și tot atîtea filme dintre care *„Bulevard Durand"* și *„Codin"* i-au oferit posibilitatea de a interpreta și personaje dramatice.

Maurice Sarfati și-a făcut, la începutul lunii martie, — după trei ani de absență — reintrarea la televiziunea franceză, interpretînd rolul Denis din piesa lui Armand Salacrou *„Un om ca ceilalți"*. Printre proiectele sale de viitor se numără și acela de a pune în scenă *„Romeo și Julietta"*...

5 minute cu scriitorul Radu Theodoru

Scriitorul Radu Theodoru ne-a primit la locuința lui din Timișoara cu ospitalitate și bunăvoință. Aici, domnea o atmosferă de lucru, de creație. Mii de foi scrise, așteptau, se vede, o nouă revedere cu exigența scriitorului.

— Probabil volumul doi din „Muntele" ? — întrebăm curioși.

— *Exact. Sper ca pînă în luna mai să-l termin. Va cuprinde lupta comuniștilor din Prislop pentru înființarea unei întovărășiri și apoi trecerea la treapta superioară, la gospodăria colectivă.*

— Cum au evoluat personajele ?

— *Pătru, de pildă, a trecut prin încercări grele pe care însă, le-a învins. Voica a fost aleasă secretară a organizației de partid, pe Ilie Jura, aurul, banii, setea de avere l-au tîmpit, a ajuns nebunul satului.*

— Și volumul 3 ?

— *Sincer să fiu, abia aștept să mă apuc de el. Am strîns un foarte bogat material de viață din gospodăriile colective din Obreja, Ghimboca și altele, „înrudite" cu cea din comuna din „Muntele". Volumul va fi dedicat muncii pentru consolidarea gospodăriei, transformărilor care au loc în conștiința oamenilor, în felul lor de viață.*

— Mai scrieți paralel și altceva ?

— *Lucrez la un scenariu de film dedicat piloților.*

— Proiecte de viitor ?

— *Mai multe, dar deocamdată, prefer să ne oprim aci.*

Virgil LAZĂR

Manuscrise ale lui Duiliu Zamfirescu

Printre ultimele achiziții ale Bibliotecii Centrale de Stat se numără o serie de manuscrise aparținînd lui Duiliu Zamfirescu. E vorba de variantele discursului de recepție rostit la Academie și o prefață proiectată pentru romanul „În război", cu aprecieri privind probleme ale limbii literare la Slavici, Vlahuță și Cosbuc. S-au procurat de asemenea zece scrisori adresate lui G. Ibrăileanu de Mihail Sadoveanu, Brătescu-Voinești și H. Sanielevici referitoare la activitatea literară a acestora.

Din achizițiile recente fac parte și albumele de artă italiană clasică și contemporană. Reproducerile de artă contemporană aparțin unor artiști militanți ca Gutuzo, Carlo Levi și alții.

★

Printre noutățile secției de audiții muzicale se numără imprimări cu muzică din Evul mediu și Renaștere ca și imprimări cu muzică contemporană de Igor Stravinski, Edgar Varèse, Alban Berg, Witold Liutoslavski.

PE DRUMUL SUCCESELOR

Vizitînd o expoziție de arte plastice a tineretului

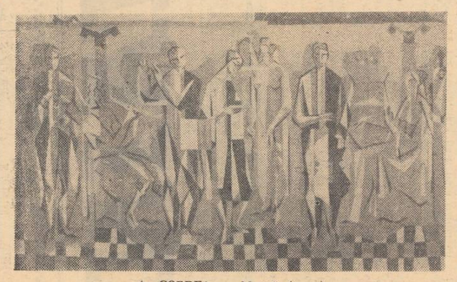

A. CORDEA — Muzică (cover)

Întreaga sală Dalles este ocupată zilele acestea de o expoziție ce cuprinde lucrări ale elevilor școlilor de 8 ani de arte plastice și școlilor medii de arte plastice precum și ale studenților facultăților de arte plastice de la institutele pedagogice de 3 ani, a institutelor de arte plastice „N. Grigorescu" din București și „Ion Andreescu" din Cluj. Intre expunate se găsesc picturi, sculpturi, ceramică, imprimeuri, în tehnici foarte diferite, ceea ce indică un larg cîmp de preocupări al acestor tineri ce bat la porțile consacrării.

Expoziția dovedește că schimbul de mîine se anunță promițător. Răsfoind cartea de impresii, găsești la adresa acestor tineri cuvinte de bună apreciere: „Bravo copii !", „Plec încîntat de aici", „Am fost impresionat de tot ceea ce am văzut" etc.

Fie că este vorba de lucrările stîngace ale copiilor din școala elementară, fie că este vorba de lucrări de diplomă ale celor ce-și încheie studiile, toate au o trăsătură comună: sînt înspirate din realitățile noi ale patriei noastre.

Dezvoltarea industrială impetuoasă a țării își găsește reflectarea în multe pînze și sculpturi. Studentul clujean Scîntiu Virgil prezintă o lucrare interesantă, intitulată „Schimbul", înfățișînd o echipă ce se pregătește să intre la lucru. Biro Klara, tot din Cluj, redă într-o draperie imprimată un aspect de pe un șantier naval. Expoziția din la școlile din Petroșeni, Timișoara, Tg. Mureș, Turnu Severin, Tulcea, Ploiești, Tîrgoviște, Piatra Neamț, Roman, Bacău, Giurgiu, Craiova își aleg diverse teme industriale.

Un sentiment de mîndrie pentru tot ceea ce s-a realizat în anii puterii populare răzbate pretutindeni. Folosind un colorit viu, un desen viguros, elevul Mazilu Gh. din Turnu Severin își intitulează lucrarea: „Construcții noi în orașul meu".

Viața de la sate nu este prezentată idilic. Ea este privită în dinamica ei nouă. Elevul constănțean Cosma N. zugrăvește un izbutit aspect de la o colectivă dobrogeană, iar Ana Lupaș, studentă de la Cluj, mai larg decît cel local. Cunoașterea realizărilor din țară i-a determinat să se documenteze în deplasările făcute. Un grup de elevi de la școala medie de artă plastică „Octav Băncilă" din Iași (Neagu V., Cadar I., Hîrtescu Ecat., Beiu Delia Steliana) a expus desene cu subiecte din Cluj, Sighișoara, din Delta Dunării. Acest caz însă nu este unicul.

Merită a fi relevată de asemenea preocuparea creatorilor pentru latura practică. Un interior ar deveni și mai plăcut dacă ar avea draperiile imprimate ale studenților bucureșteni Olga Constantinescu, Astrit Schmidt, Ileana Dăscălescu, Lucia Fepenaru, Cornelia Ionescu, ale lui Teutsch Kaspar (Cluj). De asemenea, dacă ar avea obiectele de ceramică lucrate cu mult gust de studenții institutului „N. Grigorescu", între care excelează Teodor Răducan.

Dintre sculptori, bucureșteanul Foma D. reține cel mai mult atenția.

Expoziția cuprinde și cîteva afișe interesante executate de Sabin Stefănuță (București), Emanuela Rosetti (București) și alții. Din păcate, acest sector nu se prezintă la nivelul celorlalte.

Firește, această prezentare succintă despre o expoziție care numără foarte mulți participanți nu poate cuprinde toate elementele de calcare și nu are pretenția de a stabili o ierarhie valorică. Fapt este că după cîteva ceasuri petrecute în expoziție, pleci satisfăcut, mulțumit că tineretul nostru realizează succese remarcabile în străduința lui pe tărîmul artelor. Festivalul școlilor și institutelor de artă, în cadrul căruia s-a organizat această expoziție, a marcat un veritabil succes și la arte plastice, ce și la muzică și teatru.

Expresia folosită în cartea de impresii ni se pare potrivită și încurajatoare. „Bravo copii !"

C. ȘERBAN

V. SVINTIU — Schimbul

V. NEAGU — Vedere panoramică a Clujului

Vasile Vasilache

Stroe și Vasilache în prima tinerețe

Astăzi, cînd se împlinesc 20 de ani de la moartea artistului și compozitorului Vasile Vasilache, pe scena Teatrului „Constantin Tănase" foștii săi colegi și prieteni vor depăna amintiri despre viața și creația sa.

Am petrecut trei zile ale săptămînii trecute la Constanța, chemați acolo pentru treburi străine de teatru. Dar cum, oare, nu am fi căutat să cuprindem teatrul în orarul zilelor unui oraș în care, pînă acum douăzeci de ani, a imagina o activitate teatrală permanentă nu putea fi decît semnul unei imaginații exagerate; într-un oraș în care, astăzi, teatrul pare a exista de cînd lumea, integrat în funcțiunile de bază și în ritmul vital al existenței curente, întocmai ca bruiaria, uzina electrică și autobuzul ?

Nu se poate ca acest gînd să nu te solicite pînă la acaparare, astăzi, cînd ne apropiem de împlinirea a douăzeci de ani de adevărată și liberă viață a poporului nostru.

Am consultat amintirile multor oameni de teatru, cei mai mulți dintre ei nu prea bătrîni, oameni care au trăit, sub toate aspectele, viața teatrală dintre cele două războaie, oameni care ajunseseră să cunoască „piața" teatrală a țării, cu o minuție și o precizie de statisticieni : organizatori de turnee, oameni care creau și asigurau această așa zisă viață teatrală a țării de dincolo de București, a unei țări care, la sasesprezece milioane de locuitori, număra PATRU teatre permanente, teatre de dramă, plus DOUĂ de operă ! Toți acești oameni au fost într-un desăvîrșit acord pentru a-mi declara că în oricare din planurile și calculele unui turneu de altădată (indiferent de numele autorului, al piesei, al protagoniștilor trupei), Constanța nu putea fi prevăzută cu mai mult de o (cîtește una) reprezentație. Existau și orașe unde se puteau da două spectacole, existau chiar unele unde se puteau încerca trei (cu cine știe ce „lovitură", și cu mult noroc). Dar Constanța nu figurează niciodată printre acestea, la Constanța nu „mergea" (cînd „mergea") decît un singur spectacol. Al doilea înseamna, cu siguranță sală goală, pierdere de bani, zdruncinare a întregului buget al turneului, nenorocire !

Așadar, mărele port al Dominiei, „perla Mării Negre" (cum i se spunea cu mult ifos), orașul negustoresc și burghez, internațional și cosmopolit, unul dintre cele mai bogate oțase ale țării, cu o populație de vreo 60—70.000 de locuitori, orașul faimosului cazinou cu jocuri scrise, de multe milioane, orașul cu zeci de restaurante, de baruri, de circiumi, de tripouri, orașul acesta nu putea da teatrului mai mult decît publicul unui spectacol, să zicem cinci sute de oameni, o dată la vreo două, trei luni (căci cam la două, trei luni se perindau turneele). Exista un fel de sală-hardughie, care se numea, pe cinstea mea, sala Tranulis : între pereții, pictați cu corăbii, sirene și palmieri de către bidineaua visătoare a vreunui zugrav de prin Cernavodă sau Medgidia, se epuiza, în patru, cinci seri pe an, interesul și pasiunea pentru teatru ale Constanței burgheze...

Astăzi...

Am văzut, la Constanța, în trei zile, patru spectacole : două ale teatrului de dramă, unul al operei, al patrulea (matineu de joi) al teatrului de păpuși și marionete ; există și un teatru de estradă, unde n-am mai avut timp să ajung. Am spus „teatru", ar fi trebuit să spun „secție", căci dramă, operă, estradă, păpuși, nu sînt decît secții ale unui unic teatru, care funcționează ca o adevărată uzină sau ca un trust, pe planuri multilaterale, produsul său final fiind, dacă ne gîndim bine, nu spectacolul, ci fenomenul de cultură. Teatrul de Stat din Constanța este, desigur, cea mai puternică și mai dinamică instituție cultural-artistică a Dobrogei și una dintre cele mai importante din țară, căci nu trebuie uitat că, timp de trei sau patru luni pe an, acest teatru, singurul cre nu-și închide porțile la sosirea verii, devine, datorită uriașului număr de vizitatori ai litoralului, teatru al țării întregi. E o onoare care atrage, fără îndoială, multe obligațiuni, răspunderi, exigențe.

Dar nu despre asta e vorba, deocamdată. E vorba că, în trei zile, am văzut consumîndu-se, cu o clipită, întreaga capacitate teatrală anuală a Constanței de altădată : patru spectacole, cu circa două mii de spectatori. Dar astăzi, fiecare trei zile ale săptămînii teatrale aduc cu ele cel puțin patru spectacole, ceea ce are drept rezultat, după o socoteală foarte simplă, că forța teatrală constănțeană — atît a publicului, cît și a trupei — a crescut cam de.... optzeci de ori ! Nu știu cum se exprimă acest proces în indici statistici, dar verificarea lui stă la îndemîna oricărui minuitor mediu al tablei înmulțirii. E adevărat că în acest răstimp, populația orașului a crescut... de două ori și ceva.

În diferența dintre aceste cifre, se ascunde secretul forței de cultură a socialismului, și o infinită, inepuizabilă sursă de gînduri...

★

Sălile sînt, în general, pline „ochi", cum se zice, și din socoteala de mai sus nu s-ar alege nimic, dacă am crede că repertoriul se schimbă vertiginos, că o piesă nu ține afișul decît trei sau patru sau cinci spectacole. Tocmai de aceea nu am aproape nimic nou cu care să-l încrețim pe cititor. În prima noastră seară constănțeană se juca „Papa se lustruiește" de Spiros Melas, a cărui premieră a avut loc în septembrie : comedia s-a jucat pînă acum de vreo patruzeci de ori, alternînd cu „Fîntîna turmelor" de Lope de Vega, cu „Fiicele" de Sidonia Drăgușanu și cu basmul dramatic „Săgeata năzdrăvană", toate cu un număr apreciabil de reprezentații.

În a doua seară scena a aparținut secției de operă și am avut astfel prilejul de a asculta „Boema" de Puccini și prilejul mult mai însemnat de a face cunoștință cu ansamblul liric al teatrului. Secția de operă a Teatrului de Stat din Constanța e un teatru, care, judecat, după un singur spectacol, își merită cu demnitate numele, servit de o serie de soliști tineri, formați în școala muzicală nouă și de o serie de muzicanți vîrstnici, a căror pricepere și experiență egalează entuziasmul întregii formații. O orchestră numeroasă, bine pusă la punct a fost condusă cu avîntul liric și cu dulceața sentimentală specifice operei lui Puccini de către Constantin Daniescu. Lucreția Popescu, Aida Abagief, Adrian Stor, Elizeu Simulescu, George Ionescu și Sofronie Cădariu au cîntat partitura rolurilor principale cu un elan, cu o preocupare de veridicitate umană, dar și cu calități vocale veritabile care îndreptățesc să așteptăm de la ei viitoare afirmări majore. Spectacolul e în general plăcut și emoționant pe linia cea mai tradițională și e păcat că regizorul Gheorghe Bărbulescu s-a mulțumit din punct de vedere regizoral la o imitație prea cuminte a spectacolului Operei din București.

A treia seară a fost din nou a secției de dramă și anume premiera comediei „Adam și Eva" de Aurel Baranga. S-a scris despre calitățile acestei comedii cu grav tîlc omenesc și actual și cu o vervă căreia nici un public nu-i rezistă. Spectacolul a fost regizat de Sică Alexandrescu, a cărui colaborare cu teatrul din Constanța se intensifică, fapt pentru care ambii trebuie felicitați. Cunoscutul „nerv" al regizorului, artist al poporului, s-a imprimat și acestui spectacol, în centrul căruia Dan Herdan se afirmă ca cel mai bun Adam văzut pînă astăzi și unul din cei mai valoroși actori ai generației tinere. Cu multă suavitate Viorica Faina-Borza l-a înșoțit pe drumul descoperirii adevăratei dragoste iar Costel Rădulescu, Emil Sasu, Constantin Cuțu și Nicolae Nicolae au asigurat cu forță comică rolurile comic-grotești ale planului negativ. Merite au și ceilalți interpreți : Alexandru Manolescu, Al. Mereuță, Lucia Georgescu-Szabo, Valentina Bucur-Gănțoiu cărora un repertoriu mai variat și poate cu o conducere regizorală statornic preocupată de importanța actorului le va favoriza o dezvoltare rodnică. Am impresia că nu se poate să nu atragem atenția după atîtea elogii că teatrul din Constanța pare să-și constituie repertoriul prin ecou : literalul se dovedește prea aproape de București. Lipsește într-o bună măsură îndrăzneala și amploarea perspectivei, a căutării, a inițiativei. Accentul între clasic și contemporan, între universal și național pare înlîmplător. La fortele de care dispune se poate cere acestui factor de cultură care este Teatrul din Constanța mai multă preocupare pentru descoperirea și lansarea de opere necunoscute, și, mai ales, de noi dramaturgi români.

Radu POPESCU

VĂ POVESTIM FILMUL

„VACANȚA CU MINKA"

O producție a studiourilor cehoslovace

Eroina încîntătoarelor aventuri pe care le trăiesc în zilele vacanței copiii dintr-un sat, este o... iapă de curse, frumoasă, tînără dar cam nărăvașă.

Rămasă în sat datorită intervenției copiilor pe lîngă președintele cooperativei agricole — care, la început, refuzase s-o cumpere — Minka devine obiectul grijii lor.

Impodobită cu fundițe, spălată și tesălată, ea apare pe ulița satului trăgînd o trăsurică cu care copiii sînt duși la școală.

De prezenta Minkăi în sat, copiii încep să lege visuri îndrăznețe pentru vîrsta lor. Vlasta, o adolescentă de vreo 15 ani, își imaginează o călătorie nemaipomenită, călare pe Minka, prin pășunile din munți, unde să ducă o viață de Robinson. Proiectul ei devine cu repeziciune cauza copiilor din sat. Ei pun la cale amănuntele acestei excursii și caută mijloacele de a-și procura corturile necesare.

Iată și ziua plecării. Vlasta, Jirka, Lada și alți trei prieteni mai mici pleacă voioși către depărtările necunoscute ale munților. Poposind într-o poiană de la poalele pădurii, ei încep o viață minunată. Aici, Jirka cel încrezut trăiește o întîmplare pilduitoare, pierzînd-o pe Minka, găsită apoi datorită urmăririi organizată cu concursul tuturor. Tot aici el simte o afecțiune deosebită pentru Vlasta, dîndu-și pînă la urmă seama de natura noului sentiment ce-i leagă pe amîndoi. Reîntorși în sat, copiii poartă în inimi impresii de neșters despre farmecul locurilor vizitate și a clipelor de recreere petrecute împreună, în mijlocul naturii.

★

Calitățile remarcabile ale acestui film au fost apreciate de juriul celui de la XV-lea Festival internațional al filmelor pentru copii de la Veneția din 1963, cînd a fost distins cu premiul „Osella d'argento" la categoria filmelor pentru adolescenți.

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA UNOR GENERALE

„TROIENELE" de Euripide, pe scena Națională craiovean

Zilele acestea va avea loc la Craiova o nouă premieră : „Troienele" de Euripide. Obiectul acestor rînduri, care nu sînt de fapt decît însemnările fugitive ale unor impresii despre viitorul spectacol, sînt cele cîteva repetiții generale la care am asistat în ultima săptămînă și care atestă pe de o parte posibilitățile puțin valorificate pînă de curînd, ale colectivului unuia din cele mai vechi teatre din țară, pe de altă parte, noul climat de creație, care se face simțit de la repertoriu și pînă la scriozitatea repetițiilor.

— *„In hotărîrea noastră de a monta „Troienele" pe scena craioveană*, ne-a spus directorul Teatrului, Călin Florian, *rolul determinant l-a jucat actualitatea textului lui Euripide. Căci, deși bătrînă de mai bine de 2 000 de ani, tragedia troienelor duse în robie, ca urmare a unui război distrugător, este de natură să zguduie și astăzi conștiințele. Aducînd în scenă ultimul act al războiului Troiei, Euripide se pronunță cu vehemență împotriva acestuia, pentru pace".*

Evident, participînd la cele cîteva repetiții generale, am urmărit și ultimele, îndelungate, lucrate sub imperiul emoției apropiatei premiere, retușări, care aveau ca obiect fie decorul, fie interpretarea, fie mișcarea, fie costumul. Și ceea ce mi s-a părut de bun augur pentru viitorul spectacol, a fost tocmai pasiunea cu care întreg colectivul participa la aceste ultime pregătiri, care răpeau tuturor zile întregi. Și nu numai zile. Astfel, croiala costumelor corului, foarte sugestivă în schițe, s-a dovedit improprie în practică și s-au căutat și găsit soluții pentru remedierea ei. Deficitară în tragismul ei, s-a dovedit și concepția rolului Cassandrei în ansamblul spectacolului. Și regizorul (Georgeta Tomescu) ca și interpreta au încercat noi accente pentru interpretarea textului atît de dificil al preotesei lui Apollo. S-au legat scene ce păreau încă nelegate, s-au reluat de zeci de ori, după repetițiile generale, anumite momente, s-au căutat luminile cele mai adecvate, s-a lucrat cu perseverență și fantezie la finisarea unui final al spectacolului, ultim și suprem argument înainte de căderea cortinei, împotriva războiului distrugător.

Spectacolul cu „Troienele" reunește cele mai bune forțe artistice ale Naționalului craiovean, dovedind că colectivul său are serioase disponibilități pentru un repertoriu de mare ținută. Printre acestea, Maria Balint (Elena), sau Sorin Leca (Menelaos) și tinerele actrițe Anca Maximilian și Dorina Niță. În același timp „Troienele" aduc în reprezentație pe scena craioveană pe talentata artistă a tinerei generații a Naționalului bucureștean, Elena Sereda, în cel mai dificil rol al tragediei, Hecuba.

Așadar, zilele acestea are loc la Craiova o nouă premieră. Este un spectacol care are multe premize pentru a fi o reușită, constituind în același timp o experiență valoroasă pentru viitoarea dezvoltare a Teatrului Național din Craiova. Ceea ce nu e puțin.

Mariana PÎRVULESCU

● Împlinirea a 200 de ani de la moartea compozitorului Rameau va fi anul acesta în centrul manifestărilor „Festivalului Franței", festival de amploare în cadrul căruia au loc 12 manifestări importante cu opere de mare valoare muzicală.

● Frank Sinatra, *și-a reunit într-un album cu trei discuri cele mai bune melodii interpretate în întreaga lui carieră muzicală.*

● Anna Karina (*protagonista din „Șeherazada") este principala interpretă feminină a noului film al cineastului francez Roger Vadim, intitulat „La Ronde". Scenariul este o a doua adaptare a operei scriitorului austriac Arthur Schnitzler (realizată acum de Jean Anouilh), după cea din 1950 în regia lui Max Ophüls, cu Simone Signoret.*

De peste hotare

● *„Îndrăgostiții* sînt printre noi", *astfel își divulgă din titlu intriga, un nou film polonez în regia lui Jan Rutkiewicz, după Andrzej Mandalian.*

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

FOTOGRAFIA IN 20 LECȚII
CITIȚI PRIMA LECȚIE A CURSULUI NOSTRU
în pagina a 4-a

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 340 • Sîmbătă 11 aprilie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

LA FEAT

Centrul orașului Baia-Mare — **Fotografia: V. TEODORU**

„Vine primăvara și — uite — pe strada noastră ar trebui puși niște pomi...".

„Să mergem să vorbim la Sfat!..."

„Ar fi cazul să se deschidă la noi în cartier un centru nou de pîine..."

„Să mergem să vorbim la Sfat!..."

„Mă gîndesc că pentru școala cea nouă ce se construiește în sat am putea lua piatra de-aici din deal..."

„Să mergem să vorbim la Sfat!".

Asemenea dialoguri auzi oricînd, oriunde. Sfaturile populare, îndrumate de organele de partid, sînt inima gospodărească a satelor și a orașelor noastre și, pe drept cuvînt, spre ele se îndreaptă atenția cetățenilor. Nu numai pentru a cere sfaturilor populare, nu numai pentru a propune, **ci și pentru** a sprijini direct, nemijlocit, **activitatea sfaturilor populare.**

Prin multiplele forme de legătură cu masele, prin comisiile permanente de deputați, care grupează în jurul lor un activ de zeci de mii de cetățeni, prin comitetele cetățenești pe circumscripții electorale, de cartier de stradă, prin adunările în care deputații fac dări de seamă în fața alegătorilor și primesc propunerile lor pentru activitatea de viitor, sfaturile populare demonstrează în fapt că, în țara noastră, puterea aparține oamenilor muncii și este exercitată de ei înșiși.

Cită deosebire între această activitate a sfaturilor populare și cea a fostelor primării și prefecturi.

Prin anul 1926, în comuna Stoina-Dolj, a fost ales un consiliu comunal format din oamenii „de nădejde" ai vremii. Ion Nicolaescu era cîrciumar, Ion Tomescu, antreprenor, D. Ancuța, precupeț. Toți, unul și unul. Numai că, dacă aveai nevoie de Nicolaescu, trebuia să-l cauți în altă comună, unde avea cîrciumă: pe Ion Tomescu îl găseai în județul Gorj la binalele lui, iar pe D. Ancuța îl întîlneai într-o piață din București. Nici un țăran nu i-a văzut cum arătau la față. Nici consilierii nu se cunoșteau între ei. Într-un an și patru luni, consiliul comunal fantomă n-a ținut nici o ședință. Singura lor realizare a fost dărîmarea din lipsă de îngrijire a școlilor din satele Păișani și Ciorani.

Aceștia erau „gospodarii" de altădată ai satelor și orașelor: diverși negustori, arendași, trepăduși ai marilor afaceriști.

Cine sînt astăzi gospodarii treburilor obștești? Sînt muncitori și țărani muncitori, sînt intelectualii legați de popor, gospodine, pensionari. De aici, — legătura trainică a sfaturilor populare cu masele, de aici — dorința maselor, mereu manifestată prin faptă, de a participa la acțiunile gospodărești organizate de sfaturile populare. Și asta înseamnă în primul rînd treabă, făcută gospodărește, din toată inima, înseamnă propuneri, înseamnă sugestii făcute toate în interesul obștei.

Fapte dintr-un cartier ploieștean

Cu autobuzul 7, către bariera Rudului, mergi pînă la strada Jupiter, situată într-un cartier mărginaș al Ploieștiului. Mașina te lasă în colțul străzii pe care întîlnești, îndată ce treci de cîteva case, școala din cartier. Chiar în fața școlii se des-

Lucia MANOLESCU
Virgil DĂNCIULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Fotografia: Baruțu T. ARGHEZI
(Studioul Amatorului Fotograf)

La deschiderea cursului nostru de fotografie — realizat în colaborare cu Studioul Amatorului Fotograf al Casei creației populare a Capitalei — academicianul Tudor Arghezi a adresat tuturor entuziaștilor fotografiei următoarea

FOTO-TABLETĂ

Pînă acum 125 de ani ignoranța ochilor silea și mintea să stea legată o dată cu ei. Ochii nu știau nimic de dincolo de peisajul înconjurător.

Priveliștile depărtate, statuile, pictura îi erau, se poate zice, cu totul streine, dacă flămînda curiozitate a omului nu apuca din cînd în cînd, poate la o sută de ani o dată, să vadă un muzeu, un edificiu, și toate splendorile meșteșugurilor omenești îi rămîneau streine.

Iată că, spre fericirea documentărilor lui, s-a ivit camera neagră, obiectivul, și într-un cuvînt fotografia.

Azi ea însoțește toate profesiile, de la cele mai neînsemnate pînă la artele inginerești și arhitecturale supreme.

Azi toate muzeele, toate capodoperele, toate creațiile geniului multiplu sînt la noi acasă, încadrate sau tipărite.

Azi nu se mai poate trăi fără banalul și extraordinarul aparat fotografic. Se poate spune, imitînd o vorbă veche, că fotografia este una din minunile moderne.

Îmi permit să urez Studioului Amatorului Fotograf din Casa Creației Populare a Capitalei, întemeiat pe toate bunăvoințele și talentele adunate laolaltă, ca și tuturor tinerilor și vîrstnicilor îndrăgostiți de fotografie și de aparatul fotografic, surîsul de bucurie al bucuriilor risipite de-a lungul unei pelicule.

Ani mulți, durată lungă și izbîndă în evoluție neîncetată.

Tudor Arghezi

Aprilie 1964.

Medic și botanist

În încăperea cu acoperiș de sticlă, schimbarea anotimpurilor nu se face simțită. Afară, termometrul arăta cîteva grade sub zero, dar aici frigul n-are nici o putere, și plantele acestea țepoase, cu aspect de purceluși vegetali, erau de un verde proaspăt, suculent. Cactușii — fiindcă despre ei este vorba — ocupă în mica seră a doctorului Gheorghe Vișinescu zeci de glastre miniaturale, și cu toate că fac parte din aceeași familie botanică, fiecare are forma lui, numele și caracteristicile lui. Fără etichetele care îi ordonează după diferite criterii științifice, cu greu s-ar putea orienta un oaspete neavizat în acest aparent haos vegetal. Aici e locul delicatelor Eulychnia, dincoace cresc Oreocereii, alături de ei masivele Haageocereus. Virsta, ritmul de creștere, perioada de vegetație, locul de origine, diverse observații speciale, într-un cuvînt, fiecare plantă își are fișa ei personală. Dar această grădină botanică miniaturală are ea însăși o istorie interesantă.

★

În urmă cu vreo 12 ani, doctorul Vișinescu, actualmente medic primar dermatolog la spitalul Brîncovenesc, a primit în dar un superb exemplar înflorit de „Aporocactus flageliformis", specie de cactuși ce se întîlnește destul de des în colecțiile amatorilor de plante exotice. Faptul acesta, aparent neînsemnat, a avut totuși darul să-i

Nicolae RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

FĂURITORII CELOR 2100 CAI PUTERE

...Colosul metalic pufnea mereu. Privindu-l, îți aminteai, fără să vrei, de spusele unui inginer: „2400 de mîini, 1 200 de minți". Da, n-a exagerat inginerul. Munca, hărnicia a 2 400 de mîini. Istețimea, creația a 1 200 de minți omenești. Căci peste 1 200 de oameni răspîndiți la mașinile aliniate în uriașa hală întinsă pe mai bine de 1,6 hectare, în anexele 1 și 2, la parter și etaj, în atelierele, înălțate pe șase caturi, își dau contribuția la piesele, rotițele sau volanții masivi, la axele și mecanismele care, îmbinate cu bună știință, duc la zămislirea Dieselului.

Unul dintre motoarele de 2 100 cai putere de pe standul de probă, era în plină turație. De aproape 30 de ore. Oameni cu căști speciale îi dădeau tîrcoale, îi ascultau inima de oțel, îi verificau mecanismele. Inginerul Francisc Svantec, șeful de echipă Ștefan Erdei, tehnicianul Andrei Traian și alții controlau „sănătatea" celui de-al 128-lea motor Diesel construit la Reșița. Și motorul acesta, ca și cele care, acum, aleargă pe căile noastre ferate înveșmîntate în moderna caroserie a locomotivei Diesel electrice, nu a desmințit priceperea constructorilor reșițeni. Avea „bătăi normale" —

Virgil LAZĂR

(Continuare în pag. a 3-a)

Hala Diesel—Reșița — **Fotografia: Nicu VASILE**

Din sumar:

Monumente ale artei preistorice — Pag. a 2-a
PEȘTERILE PICTATE DIN FRANȚA

VĂ PREZENTĂM DOI VIITORI OASPEȚI:
Echipa olimpică de fotbal a Cehoslovaciei și Ujpest Dozsa Budapesta — Pag. a 5-a

DUMINICA ARTIȘTILOR AMATORI

Scenă din piesa „Iubesc, iubesc" la Teatrul de Estradă din Deva

Pagina a 8-a

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Primăvara

A sosit ca întotdeauna — zîmbitoare, cochetă, strălucitoare, aferată și... nepunctuală. Și ca-ntotdeauna, a produs bucurie și dezordine:

— În fine, a venit primăvara! Ce bine, scăpăm de palton și guturai.

— Și eu nu mi-am pregătit încă nimic: taiorul nu e gata, poșeta de-abia am comandat-o...

— Nu, trebuie să renunț. Într-o seară ca asta, poți să te vîri într-o sală de cinema?

— Mîine mă apuc de curățenie, e primăvară, nu se mai poate!

— Nu mi-ai scos încă balonzaidul de la boiangerie, de mine n-ai nici-oată grijă...

— Trebuie să cumpăr naftalină și levănțică.

— Se poartă cu guler mic sau chiar fără, cu linie dreaptă și cu garnitură din piele — e ultimul strigăt al primăverii!

De fapt, e primul, pentru că de abia de acum începe cortegiul sonor al primăverii: bocănit de casmale și triluri de rîndunici, bătut de covoare și scrîșnet de sape, montat de bănci și chiote de țînci, plescăit de bidinele și șoapte de amor. Și-n acest cor de osanale aduse dumneaei, primăverii, se împletesc vocile a mii și mii de bucureșteni. Nimeni, dar absolut nimeni — indiferent de profesie, vîrstă sau fire — nu rămîne în afara acestei hore de verdeață, soare și veselie care se încinge pe toată suprafața Bucureștiului.

Ți-e și necaz că e biată primăvară — în definitiv nu e decît un anotimp ca oricare altul, care sosește așa cum îi e scris, la fiecare nouă luni și este la fel întotdeauna — poate produce atîta vîlvă! In fond, dacă vrei, poți să faci și abstracție de ea, pareă ce, e mare lucru?!

Ieși ca tot bucureșteanul la plim-

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Una pe săptămînă

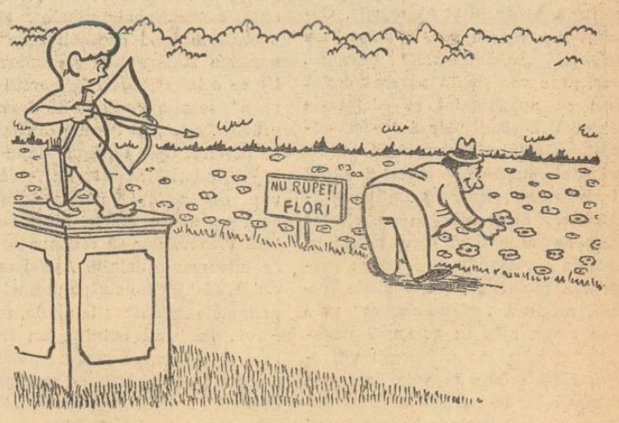

Desen de Fred GHENĂDESCU

Monumente ALE ARTEI PREISTORICE

Printre monumentele artei preistorice descoperite pînă în prezent în Europa, faimoasele „peșteri pictate" din Franța sînt incontestabil unele din cele mai remarcabile. O parte din ele se află în împrejurimile orașului Perigueux, supranumit și „leagănul preistoriei", datorită numeroaselor vestigii ale unei străvechi civilizații dezgropate în această regiune. Altele — peste 70 — în regiunile învecinate din Dordogne și Lot. Faima acestor peșteri se datorește excepționalelor picturi murale, de proporții neobișnuite, de rară frumusețe și mare artă, care atestă gustul dezvoltat pentru frumos al „omului cavernelor".

Peșterile pictate din Franța

Lascaux — un monument de mare valoare

De un renume deosebit se bucură, nu numai în Franța, ci și peste hotarele ei, peștera de la Lascaux, situată la circa 30 de mile sud-est de Perigueux. Pereții ei sînt acoperiți de sute de picturi multicolore, a căror vîrstă a fost stabilită de arheologi la circa 20 000 de ani. Picturile reprezintă în majoritatea lor, animale. Vigoarea desenului, expresivitatea, mișcarea și coloritul denotă înalta măiestrie artistică a anonimilor și străvechilor creatori.

Descoperită întîmplător, în 1940, de niște băieți care fugăreau un cîine, peștera a fost declarată monument național și amenajată cu instalații de lumină și aerisire, pentru a putea fi valorificată ca un punct de atracție turistică.

Lupta împotriva „misterioaselor" pete verzi

De un an încoace, accesul publicului vizitator a fost interzis la Lascaux. Motivul: apariția unor „misterioase" pete verzi de mucegai pe pereții peșterii care, extinzîndu-se continuu, creează primejdia distrugerii acestei comori de artă preistorică.

Petele formate din niște microorganisme, pe cît se pare alge microscopice și neidentificate încă de oamenii de știință, au fost observate pentru prima oară în 1960. Dar, fiindcă nu apăruseră pe picturi, nu li s-a acordat atunci prea mare atenție. Cum ele au început însă să se extindă, autoritățile s-au alarmat și au încredințat studierea fenomenului, în vederea înlăturării primejdiei pe care o reprezintă, unei comisii formate din oameni de știință, ca să-l cerceteze sub cele mai diferite aspecte: biologic, arheologic, geologic, climatic și hidrologic. Comisia n-a reușit încă să descopere originea „misteriosului" mucegai. Dar, pare verosimilă părerea emisă cum că apariția lui se datorește schimbării condițiilor fizice și climatice din interiorul peșterii, cu totul altele după ce ea a fost deschisă și amenajată pentru primirea vizitatorilor decît cele ce au existat timp de milenii și care permitea, precum s-a dovedit,conservarea perfectă a picturilor. După unele ipoteze, originea „misterioaselor" pete s-ar putea afla în germenii nevăzuți, introduși de numeroșii vizitatori, fără știința și voia lor, prin obiectele lor de îmbrăcăminte. După altele, n-ar fi exclus ca sursa lor să fie bioxidul de carbon expirat, de asemenea de vizitatori.

Cu toate că petele au apucat să se înmulțească în mod îngrijorător, datorită unor măsuri întreprinse de comisie s-a înregistrat o oarecare îmbunătățire a situației. Restabilind, în măsura posibilităților, condițiile fizice și atmosferice existente înainte de descoperirea peșterii (aceasta, prin închiderea și sterilizarea ei), oamenii de știință continuă să lucreze cu ajutorul unui sistem de telecomandă. Concomitent, în laboratoarele din Paris, se studiază culorile folosite de preistoricii pictori pentru a se stabili dacă nu cumva tratamentul chimic pe care oamenii de știință îl experimentează în prezent în vederea aplicării lui în peșteră, nu va dăuna sau distruge chiar vestigiile de excepțională valoare de la Lascaux.

Urme de oameni

Printre „peșterile pictate" din Dordogne, cea mai remarcabilă, — atît pentru arta cu care au fost decorați pereții, cît și pentru frumusețile ei naturale — este peștera Peche-Merle, situată de-a lungul rîului Sange, în imediata apropiere a orășelului Cabrerets, descoperită de un tînăr în anul 1922. Ea este considerată ca una din cele mai reprezentative vestigii ale artei epocii glaciare în Franța.

Peștera e compusă din mai multe „încăperi", dintre care una, denumită convențional „capela", atrage atenția în mod deosebit prin frumusețea stalactitelor și stalagmitelor ce o împodobesc. Pe pereții „capelei" se află peste 40 de desene și gravuri, cele mai reușite din întreaga peșteră. Cele 18 figuri de animale — majoritatea mamuți, — de pe unul din pereții înalți ai peșterii, s-au conservat foarte bine, permițînd vizitatorilor să distingă o serie de interesante detalii. Astfel se pot vedea, săgeți care străpung unele din animalele desenate; la altele, se observă, în jurul botului, un fel de raze, considerate a reprezenta aburii proveniți din răsuflarea animalului, condensați din cauza frigului. Pe un alt perete, se află figurile a doi cai tărcați. Preistoricul artist a folosit pentru una din ele, o proeminență, în formă de cap de cal, a zidului stîncos al peșterii, desenînd doar corpul animalului.

Tot pe acest perete se văd și contururile unor mîini omenești. Se crede că ele sînt urmele mîinilor artistului care s-au imprimat, în timp ce lucra la zugrăvirea pereților. O mare parte a tavanului peșterii Peche-Merle este acoperită cu figuri omenești, modelate în lutul, odinioară umed, iar în alte părți ale ei s-au păstrat amprente ale picioarelor preistoricilor locuitori ai cavernelor.

Desene de figuri omenești, alături de variate figuri de animale, se pot vedea și în peștera Cougnac, din apropiere de Gourdon, în regiunea Lot, remarcabilă prin structura ei geologică. Tavanul ei este acoperit de stalactite scurte și ascuțite, un fel de pernă de ace.

Monumentele de la Les Ezyies

Ca urmare a numeroaselor peșteri ce se află în apropierea ei, localitatea Les Ezyies din Dordogne a devenit un centru de cercetări preistorice. Aici se află și Muzeul național de preistorie, instalat într-un castel medieval, construit în secolul al XV-lea, într-un perete stîncos.

Peșterile cele mai renumite de aici sînt Les Combarelles, Font de Gaume și Rouffignac. Prima din ele e renumită pentru gravurile ei remarcabile. Cea de-a doua, descoperită încă în 1901, își datorează faima unei galerii înguste ai cărei pereți sînt acoperiți de peste 250 de picturi spectaculoase. Executate în multe culori, ele reprezintă bizoni, cai, reni, lupi și alte animale. S-a constatat că ele au fost executate într-o perioadă de mai multe sute de ani, cu alte cuvinte de mai multe generații de artiști preistorici.

Peștera de la Rouffignac este renumită pentru marea ei extindere. Ea e compusă dintr-un labirint de galerii măsurînd cinci mile, pe ai căror pereți s-au păstrat numeroase desene și picturi. Cea mai remarcabilă din operele ce se păstrează pe pereții peșterii din Rouffignac este o frescă de 10 uriași mamuți, așezați în două grupuri de cîte cinci, față în față.

Toate aceste comori ale artei preistorice suscită în mod legitim un larg interes.

Fragment dintr-o remarcabilă pictură preistorică în culori, aflată în peștera de la Lascaux

METODA PEDAGOGICA

Profesorul V. Grimberg, de la Școala medie nr. 15 din orașul Baku (R.S.S. Azerbaidjană) a început, nu de mult, să aplice o nouă metodă pedagogică, bazată pe material intuitiv. Astfel, el montează pe o tablă de metal piesele unui radioreceptor cu detector și, sub ochii elevilor săi, ia naștere un model de aparat de radio. Această metodă necesită o tablă de fier, piese de aparate de radio montate pe panouri de lemn, în care sînt introduse plăci metalice și susținătoare magnetice speciale.

Profesorul V. Grimberg este și autorul unei alte inițiative, și anume: crearea în școala unde predă a unei fizioteci care reunește circa 300 de aparate necesare pentru efectuarea experiențelor pe întregul curs de fizică din programul școlar.

Metoda intuitivă, ca și fizioteca ajută școlarilor să facă singuri orice experiență și să dobîndească cunoștințe trainice.

În fotografie: Modelul de receptor-radio, asamblat în decurs de cinci minute cu ajutorul susținătoarelor magnetice. La tablă: eleva Dilșad Rzakulieva, din clasa a 11-a a școlii.

„Bule pneumatice" la claviatura mașinilor de scris

Un inventator francez, pe nume M. Jacquignon, a pus la punct un sistem de „bule pneumatice" adaptabil la claviatura mașinilor de scris și care este menit să faciliteze munca dactilografelor. Cu ajutorul acestui dispozitiv, dactilografele vor putea să lucreze timp îndelungat la mașina de scris fără a simți oboseala în vîrful degetelor, specifică acestei munci.

In fotografie: claviatura unei mașini de scris prevăzută cu „bule pneumatice".

De prin toate colțurile

UN LOCUITOR din orașul Pécs (Ungaria) a dresat timp de patru ani un tînăr papagal iar rezultatele au întrecut așteptările. Papagalul a învățat aproximativ 100 de cuvinte și și-a însușit 27 forme gramaticale. El își spune numele, adresa, pronunță fără greșeli propoziții alcătuite din 8-10 cuvinte.

●

RECENT, a fost stabilită temperatura de pe suprafața planetei Venus: ea este egală cu aproximativ 300° C. Surprinzător a fost pentru oamenii de știință faptul că această temperatură este egală atît pe partea planetei luminată de Soare cît și pe aceea parte care nu primește lumina Soarelui. Lucrul acesta poate fi explicat fie prin aceea că planeta este puternic încălzită din interiorul ei, fie că la suprafața ei are loc o intensă deplasare de mase atmosferice dintr-o parte spre cealaltă. 300°! La această temperatură plumbul se topește ușor și posibilitatea existenței vieții organice pe planetă este exclusă.

●

UN GRUP de critici muzicali italieni, finanțat de cîțiva mecenați, a anunțat un apropiat festival muzical. Participanții acestuia au reușit — după cum se anunță — să lichideze bariera sonică. Cu alte cuvinte, în loc de muzică se va oferi publicului antimuzică, adică liniște. Iată și un fragment dintr-o viitoare recenzie: „Cu deosebit talent a tăcut cîntărețul X".

●

LA CONGRESUL anual al „Colegiului american al specialiștilor în alergii", un medic a relatat cazul unor soți care erau gata să divorțeze deoarece de cîte ori soțul își săruta soția, începea să-i curgă nasul. A fost nevoie de vreme îndelungată ca medicul să constate că acest fenomen neobișnuit se datora... pudrei pe care o folosea soția.

●

CU TOATE CĂ la balul poliției din Winchester (Anglia) erau prezenți peste 100 polițiști, în frunte cu comisarul principal, unul din tablourile care împodobeau sălile balului a fost... furat.

●

ZIARUL londonez „Times" informează pe cititori despre dezbaterile recente din Camera Comunelor în legătură cu simplificarea alfabetului, propusă de James Pitman. Noul alfabet este alcătuit din 44 de litere, fiecare sunet corespunzînd unei litere. Se prevede că în septembrie anul curent, mii de școli din Anglia vor trece la predarea după noul alfabet. E bine de amintit că James Pitman este nepotul inventatorului stenografiei.

●

O TÎNĂRĂ englezoaică de 19 ani, Norman John Redman, a fost amendată datorită afecțiunii ei excesive pentru animale. Ea aruncase bucăți de carne cîinilor în timpul unei vînători. Judecătorul a apreciat că gestul tinerei iubitoare de animale poate fi comparat cu... furtul mingii în timpul unui meci de fotbal.

●

LA O RECENTĂ LICITAȚIE din Paris a fost vîndut, pentru suma de 11 000

de franci, un volum „Faust" de Goethe, ilustrat cu 17 desene ale lui Delacroix.

●

REDACȚIA unui magazin american a organizat pentru cititorii săi următorul concurs — femeile căsătorite urmau să trimită redacției fotografii ale soților lor, iar primul premiu, în valoare de 1000 dolari, urma să fie cîștigat de soția al cărei tovarăș de viață avea... cea mai stupidă figură.

Întorcîndu-se într-o seară mai devreme de la lucru, mecanicul new-yorkez Joe Wilkins a început să răsfoiască, în lipsa soției sale, magazinul uitat pe masă. Spre marea sa surpriză, pe prima pagină a revistei și-a găsit propria fotografie, care cîștigase premiul întîi la concurs.

În prima criză de deprimare, nefericitul a încercat să se sinucidă, dînd drumul gazului.

Soția sa va avea de răspuns în fața judecătorilor, pentru nefericita sa idee.

De prin toate colțurile

ȘEHERAZADA SAUDITĂ

În palatele somptuoase din Ryad, Mecca și Djeddah, s-a consumat ultima (din cele aproape 4 000) noapte a Șeherazadei saudite. Retras în cine știe ce odaie a castelului său, regele Saud nu mai are în stăpînire decît haremul său populat de cîteva sute de exemplare. Frînele puterii de stat au trecut definitiv în mîinile fratelui său, Feisal, vice-rege și prim-ministru. A fost sfîrșitul unei încleștări aprige.

Anticii i-au spus Arabia Felix, adică Arabia cea fericită, așa cum altă dată se proslăveau alte regiuni de pe pămînt. Astăzi i se spune, mai simplu, Saudită, ceea ce, dacă înseamnă ceva, aceasta nu înseamnă deloc fericire.

În oazele care punctează întinderile nesfîrșite de nisip, în văi și trecători, trăiesc — potrivit datelor statistice — 4 milioane sau poate chiar 6 milioane (cine știe!) de oameni. Cum? Iată ce scriu niște specialiști americani: „Practic, fiecare saudit este contaminat de malarie. Tuberculoza este larg răspîndită în întreaga țară. 95 la sută din populație suferă de ochi, mulți au orbit de pe urma trahomei, pe care nimeni nu o tratează".

Sclavajul există și prosperă în umbra palatelor. La granița dintre Asia și Africa, 250 000 de oameni trăiesc viață de rob.

„Saiba saudită"

Se povestește că atunci cînd, prin 1938, s-au forat primele sonde la Daman, petrolul a țîșnit din adîncuri cu o asemenea putere, încît în cîteva zile s-a format în pustiu un adevărat lac de țiței. Pipe-line-urile au început atunci să străbată deșertul, devenind albia unui fluviu de aur negru cu un debit mediu de 133 tone pe minut, care curge necontenit spre America și Europa. S-a calculat că o sondă din renumita „saibă saudită" produce de 175 ori mai mult petrol decît o sondă din S.U.A.

ARAMCO este numele societății americane care stăpînește în Arabia Saudită întinderi mult mai mari decît Franța, cu uriașe pungi de petrol în subsol. O tonă de petrol costă această societate un dolar, iar prețul de vînzare al aceleiași tone de petrol este de 13 dolari. Socoteala nu cere nici un rafinament contabil: chiar fără cheltuielile și taxele ulterioare, profitul net obținut de societate depășește o jumătate de miliard de dolari anual.

În familie

Saud avea 51 de ani cînd, în 1953, a devenit rege. El își petrecuse o bună parte din viață alături de tatăl său, regele Ibn Saud, care reușise în lupte îndelungate să unească triburile nomade într-un singur stat. Punînd mîna pe putere acest bărbat înalt de peste doi metri, cu un ochi orbit de trahomă încă din copilărie, a acaparat o avere fabuloasă. „Cadillac"-urile cele mai luxoase erau comandate de el. Unul din cele mai recent construite palate ale sale a costat nu mai puțin de 29 milioane de dolari! Nu de mult, a plătit trei milioane pentru un avion personal. Se spune că atunci cînd a vizitat cu cîțiva ani în urmă Iranul a făcut cadou împărătesei acestei țări, nestemate în valoare de 900 000 de dolari, iar cînd a fost în Irak, pentru a participa la încoronarea fostului rege Feisal, a împărțit celor care l-au îngrijit 80 000 de dolari și trei automobile.

Fratele și moștenitorul lui Saud, emirul Feisal, a manevrat cu grijă, ani îndelungați, pentru a intra în posesia multor prerogative ale puterii, încă înainte de deznodămînt.

Conflictul dintre cei doi frați a răbufnit din cînd în cînd cu destulă vigoare. Ultimul act a început la 13 martie a.c., cînd întors de la Conferința arabă la nivel înalt, regele Saud a încercat să repună mîna pe putere și să-l demită pe Feisal. Retrăgîndu-se în palatul său din Ryad, el a cerut arbitrajul șefilor religioși (ulema). În acest timp, fiii săi (se crede că sînt în număr de cel puțin 140) au căutat să obțină ajutorul triburilor din Nejd. Dar arbitrajul ulemilor s-a întors împotriva sa, ca, de altfel și hotărîrea celor 63 de prinți ai casei regale. Aceștia din urmă au semnat o declarație prin care acceptă transferarea tuturor puterilor emirului Feisal.

Textul hotărîrii religioase — fatwa — semnat de cei 12 mari ulemi, **prevede ca Saud să fie deposedat de toate atributele puterii cu excepția titlului de rege, iar Feisal să devină vicerege, „singur răspunzător de putere".**

Feisal este ceva mai tînăr decît Saud. Unele cercuri caută să-l prezinte ca o personalitate cu anumite vederi progresiste. Se citează și argumente, ca acela că a renunțat la mulțimea de soții și trăiește într-o viață modestă. Picanteriile de acest gen nu sînt însă, semnificative.

Programul pe care îl schițase Feisal prin 1958, cînd ascensiunea lui se conturase cu destulă precizie, promitea, într-adevăr, unele reforme, ca lichidarea sclaviei, lărgirea împuternicirilor Consiliului consultativ al tronului și alocarea unor fonduri pentru scopuri economice și sociale. Dar în șase ani nu s-au luat decît cîteva măsuri izolate și adesea ineficiente, dintre care cea mai proeminentă ar fi desființarea formală a robiei. Acest act nu a dus, însă, la eliberarea sclavilor, ci la îmbogățirea unora dintre stăpînii de sclavi, cărora statul le-a plătit „despăgubiri" apreciabile. Feisal califică această acțiune în următorii termeni: „Sclavia constituie o mare problemă socială și economică, reprezentînd mii de lire sterline investite de cîțiva proprietari. Dacă vom elibera pe sclavi, vom crea două probleme economice: cum să găsim de lucru pentru cei eliberați și cum să-i compensăm pe proprietari pentru pagubele suferite prin pierderea acestei forțe de muncă ieftine". O dilemă demnă de secolul XX!

În ceea ce privește politica externă saudită, observatorii apreciază că ea nu va suferi schimbări esențiale.

★

Cortina a căzut peste final, dar epilogul pare să se joace în culise. Ziarul „Le Monde" scrie, citînd informații parvenite la Beirut, că regele Saud, contrar celor anunțate, nu a contrasemnat decretul care transferă toate puterile emirului Feisal. Regele a refuzat să se supună verdictului ulemilor și al prinților. El este acum sechestrat în apartamentele sale particulare din palatul Nassiryeh din Ryad, păzit cu strășnicie de garda personală a lui Feisal. Regelui i s-a interzis să părăsească țara și nu i se permite nici măcar să meargă în sălile de recepție sau în moscheea din palatul regal. Unii din fiii regelui au fost somați să părăsească țara în 48 de ore. Ei sînt acuzați de a-l fi asasinat pe viceguvernatorul Ryadului și că au căutat să ocupe postul de radio pentru a transmite o proclamație a regelui de demitere a lui Feisal. Emirul Mased Ben Saud, care trebuia să citească documentul la radio, a fost arestat la intrarea în clădirea radiodifuziunii.

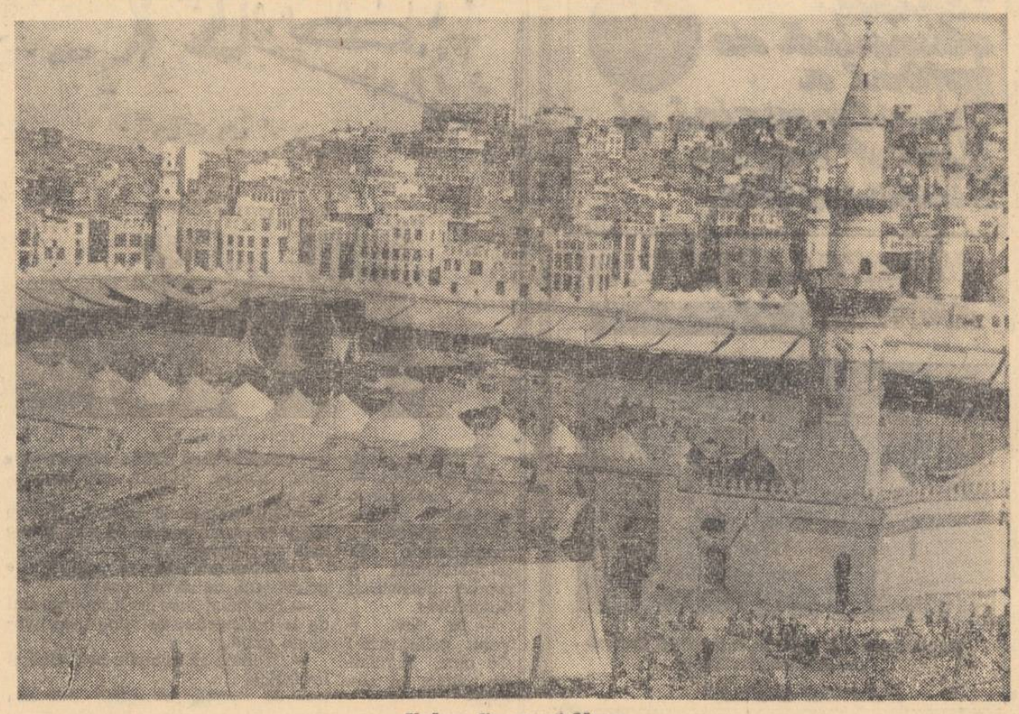

Vedere din orașul Mecca

LA SFAT

(Urmare din pag. 1)

face o stradă tare mică, şi din ea alte două. Una din ele e strada Saturn, iar în prima casă, chiar cea din colţ, locuieşte Ion Tobă, preşedintele comitetului de cetăţeni din circumscripţia electorală nr. 150. O ciocănitură în poarta de lemn vopsită maroniu şi apare o femeie în vîrstă care te întreabă pe cine cauţi. Un răspuns, aşa pe departe, n-o mulţumeşte, fiindcă bărbatul îi e plecat, iar ea trebuie să ştie ce să-i comunice cînd se întoarce. Cînd află că doreşti să-l cunoşti pe Ion Tobă, răspunde modest, dar parcă şi cu iz de glumă.

— Ei, un om bătrîn, pensionar... **Parcă ar vrea să lase să se înţeleagă că nu-i vorba de nimic neobişnuit. Dar asta rămîne de văzut. Ne îndreaptă apoi către secretarul comitetului de cetăţeni, Grigore Berechet.**

— Stă cîteva case mai sus, la numărul 30. E un chioşc în curte...

Grigore Berechet, şi el pensionar ceferist, ne întîmpină în pragul casei mici, cu uşile vopsite în verde. Intrăm fără zăbavă în subiect. Întîi cerem lămuriri pentru o referire căpătată la sfat, cu privire la întreţinerea străzilor.

— E o treabă foarte simplă, **explică Grigore Berechet.** Străzile noastre sînt autogospodărite. Noi le măturăm, le curăţăm de zăpadă iarna, le udăm vara. Maşinile I.C.P. nu intră aici decît ca să strîngă gunoiul. Este un angajament al nostru, al cetăţenilor. Asta e tot.

Într-adevăr, e foarte simplu pentru gospodarii de aici şi, li se pare lor, fără importanţă. Nu-i chiar aşa. Grija pentru curăţenia străzilor prezentă în fiecare casă din acest cartier ploieştean — şi nu numai din acesta — dovedeşte o anumită înţelegere a importanţei activităţii obşteşti şi o schimbare vădită în atitudinea oamenilor, în conştiinţa lor cetăţenească ce se manifestă în această formă. Chiar dacă nu toţi au fost cuprinşi de la început în activitatea gospodărească, chiar dacă nu toţi au înţeles în acelaşi timp necesitatea participării la gospodărirea cartierului, exemplul bun s-a răspîndit repede printre aceşti oameni legaţi prin meseria lor (în cartier locuiesc muncitori ceferişti şi petrolişti), prin vecinătatea de ani şi ani de zile.

Dacă unii se trezeau mai tîrziu în dimineţile de vară, cum să nu se apuce repede de măturat şi de stropit porţiunea de stradă din faţa casei, de vreme ce pe la Anghelache, Dumitrescu, Cazan, Caracal, era oglindă.

— Ei erau mereu primii care se

Suceava văzută de pe cetate **Fotografia : Prof. V. ORZA**

apucau dis-de-dimineaţă de curăţenia străzii! Parcă o văd apoi pe tovarăşa Alexandrescu ce mai trebăluia să nu rămînă în urmă. Şi după ea, alţii...

— Cred că mai trebuie adăugate şi alte familii. Bunăoară, a dumneavoastră, tovarăşe Berechet. Desigur, şi a tovarăşului Tobă. Ca să-i ştii pe cei care se scoală primii să măture, trebuie să te scoli cel puţin tot aşa de dimineaţă.

— Nici nu mai încape discuţie în privinţa aceasta, **spune Ion Tobă, care a sosit şi el între timp.** E datoria noastră să fim mereu primii şi ne străduim să fim. Bine e să reuşim totdeauna !...

Ce-ar putea povesti un preşedinte

Aşa îşi spun cuvîntul, în treburi mari sau în treburi mărunte — aparent mărunte — integrate toate în acţiunea vastă de gospodărire a oraşelor şi satelor, masele largi de oameni ai muncii. Despre ea ne-ar putea vorbi şi tovarăşul Gheorghe Itu, tînărul preşedinte din Şinca Nouă, comună din raionul Făgăraş. Şi nu numai nouă. Ar putea să povestească, de pildă, copiilor cum s-a înălţat şcoala, ca să cunoască şi ei grija părinţilor, freamătul acelor zile de zor şi bucurie... Probabil că ar fi încurcat. Cu ce să înceapă ? Îşi aminteşte cu atîta putere de zilele acelea, îi revin în minte atîtea crîmpee din întîmplările de atunci, încît îi e greu să se hotărască.

„Cînd te gîndeşti că votarea construcţiei şcolii de 8 ani din comună a coincis cu venirea mea aici ca preşedinte ! Intrasem în plin iureş din primele zile şi toţi mă cîntăreau din ochi. Erau curioşi să vadă cum mă descurc. Eram şi foarte tînăr...".

„...Apoi nu prea aveam materiale. M-am sfătuit cu membrii comitetului executiv, cu cîţiva deputaţi, l-am chemat şi pe Traian Fenechiu, preşedintele comitetului de construcţie. Ne-am împărţit sarcinile. Cuvîntul de ordine era „mobilizarea oamenilor la transportul materialelor". A fost adus ciment de la Braşov, apoi un alt vagon de la Fieni. Eu am fost acolo şi am supravegheat. A fost bine aşa. S-au convins oamenii că nu mă dau în lături de la treabă. Cînd am văzut sacii pîntecoşi de ciment descărcaţi în comună, îmi venea să chiui de bucurie.

Mă entuziasmasem însă prea uşor. Mai trebuiau atîtea ! Du-te la Cîrţa după fier beton, materialul lemnos trebuia transportat de la munte, deci căruţe şi oameni, apoi într-o zi mi-am adus aminte că nu făcusem nimic încă pentru a transporta nisipul şi pietrişul, resursele locale pe care aveam să le folosim...".

Singur de-ar fi fost să le facă pe toate, greu de spus de le-ar fi scos la capăt. Dar preşedintele n-a fost niciodată singur. Dimpotrivă.

— „Ce oameni de nădejde aveam lîngă mine ! În urma unei discuţii cu deputaţi ca Ioan Buzdugan sau Pavel Cîrstea, cu cetăţeni ca Ioan Tretin, Gh. Fenechiu sau Ioan Lancea, fruntaşul fruntaşilor la transportul materialelor, şi cu alţii care lucrau alături de mine reuşeam să găsesc soluţii pentru probleme „grele"... Ce mai şantier aveam ! În fiecare zi, cîte 60 de oameni. Fiecare a adus un ajutor, fiecare a făcut ceva. Ajutorul acesta a însemnat o economie de 200.000 lei. Şi asta înseamnă foarte mult...".

De-ar fi să povestească, ce-ar mai avea de adăugat preşedintele ? Desigur că ar vorbi despre părinţii care s-au îngrijit şi de brazdele din faţa şcolii, de glastrele cu flori şi de perdeluţele de la ferestre... Şi astfel, ar pomeni alţi oameni inimoşi şi gospodari destoinici din comuna Şinca Nouă.

O comparaţie

Realităţi asemeni acestora din Şinca Nouă, sesizabile în orice comună şi-n orice sat, ne par lucruri firesti, statornicite de cînd lumea. O incursiune în trecut — şi nu în trecutul foarte îndepărtat — ne dovedeşte că realităţile vremurilor pe care le trăim au fost dobîndite printr-o luptă grea. Despre felul în care „gospodăreau" oraşele şi satele noastre primarii de altădată, bătrînii îşi mai amintesc. Şi documente întregesc adesea aceste amintiri...

În comuna Scorţeni, bunăoară, comună de pe meleagurile prahovene, bugetul prevedea anume cheltuieli gospodăreşti. Care erau acelea? Chitanţele păstrate din anii 1926—1927 arată următoarele : 31 460 lei cheltuieli pentru serbări naţionale (conform chitanţelor semnate de circiumarul din comună, pentru brînza, carnea şi prăştina, consumate cu acest înălţător prilej) ; 35 000 pentru transportul alegătorilor în comuna Telega la localul de vot ; 7 000 lei pentru tabloul în sepia al domnului primar (ordonanţa nr. 92) ; 8 000 lei pentru plantarea de brazi în curtea bisericii (în chitanţă erau trecuţi 267 brazi, dar pe teren erau numai 12) şi în sfîrşit — prevederea e mama înţelepciunii — 400 000 lei cheltuieli neprevăzute — făcute după cum arată titlul capitolului, în mod nevăzut, neprevăzut, necunoscut.

Să comparăm această imagine a administraţiei din trecut cu realitatea care ne înconjoară. Este îndeajuns să arătăm doar că, în anii 1960—1963, la noi în ţară, s-au electrificat peste 2 400 de sate şi că în acest an urmează să se introducă lumina eelectrică încă într-o mie ; că, pentru prima dată, la noi în ţară, s-au realizat lucrări de alimentare cu apă şi introduceri de canalizări în 130 sate, că, pînă la sfîrşitul anului s-au construit 12 000 săli de clasă, că sfaturile populare comunale, cu sprijinul larg al maselor, au ridicat în satele patriei peste 40 000 construcţii de interes general. Şi acestea sînt doar cîteva cifre din noianul celor care oglindesc noile realităţi ale satului nostru !

Aceste înfăptuiri de la sate, cît şi marile realizări din oraşe, constituie una din explicaţiile masivei participări a maselor la întrecerea patriotică între oraşe şi comune pentru continua lor înfrumuseţare şi ridicare a nivelului edilitar-gospodăresc. Oamenii văd cu ochii lor ceea ce se înfăptuieşte, văd şi înţeleg bine că aceste înfăptuiri le slujesc lor ; drept care, nu-şi precupeţesc eforturile atunci cînd ştiu că pot şi trebuie să participe la o acţiune gospodărească.

Cine sînt aceşti gospodari, cine sînt cei ce se îngrijesc de înălţarea continuă a aşezărilor noastre, o ştim prea bine cu toţii.

Gospodari — şi gospodari harnici, talentaţi, pricepuţi — sînt oamenii muncii, poporul condus de partid. Gospodari sînt aleşii poporului, reprezentanţii săi adevăraţi care pun întreaga lor pricepere, întreaga lor putere de muncă în slujba patriei, a poporului muncitor. Aceşti reprezentanţi ai poporului alcătuiesc sfaturile populare, organele locale ale puterii de stat, întruchipare vie a profundului democratism care caracterizează orînduirea noastră de stat.

Lucia MANOLESCU
Virgil DĂNCIULESCU

Primăvara

(Urmare din pag. 1)

bare pe Calea Victoriei. E un soare strălucitor şi darnic. Dar soare poate fi şi toamna sau chiar iarna ! Mergi calm, cu pas măsurat şi rar şi priveşti oamenii care trec : un bărbat impozant cu cinci pachete de „Tix" în plasă — la ce i-or fi trebuind ? d o u ă fetişoare care rîd tare şi fără motiv — treaba lor ! — o florăreasă cu „ia ghioceii, ia viorelele" — sic, nu iau nimic !, o pereche înlănţuită — ce maniere !, o femeie frumoasă, şi încă una, şi încă una... Unde-or fi stat ascunse, că astă-iarnă parcă nu erau aşa frumoase ? Poate că le dăruie surplus de farmec primăvara... Nu, nu primăvara, ai spus doar că faci abstracţie de ea !

Ajungi la Telefoane, intri să-ţi plăteşti abonamentul — asta se face şi iarna, şi traversezi să privesti vitrinele. La marochinăria de comandă s-au pus genţi albe, la magazinul de textile sînt etalate imprimeuri, la încălţăminte tronează afară sandale cu plută şi înăuntru se face coadă, la Romarta copiilor sînt expuse desene cu Scufiţa Roşie în pădurea... înverzită, la Confecţia te salută, printre taioare şi rochiţe, cîte o rămurică de măr înflorit, din hîrtie creponată. Şi lume, lume, lume, parcă toţi sînt convocaţi pe stradă de cineva anume.

Fotografii : Mihai POPESCU

O iei în jos, pe bulevardul 6 Martie şi hotărăşti să nu te mai uiţi decît la vitrine de... restaurante, că ele nu-s aşa sensibile la anotimp. Aşa şi faci, dar constaţi c-au dispărut afişele cu „avem ţuică fiartă" şi au apărut alscuar de la Buturugă. Degeaba, au fost alţii mai harnici ca tine — chiar şi omuleţii care fugăresc porumbei ţipînd din rărunchi sau ceilalţi care, cu degetul în gură, privesc cu ochi visători marea albastră care se deschide ca o minune deasupra căruciorului : e prima primăvară din viaţa lor şi prima nostalgie... Te-afunzi mai departe în parc : la debarcader e coadă, la rotonda scriitorilor sînt îndrăgostiţi, la hrubă se joacă şah, la Maica Smara se învaţă pentru sesiunea de primăvară...

la cvartalurile de pe şoseaua Giurgiului se fac terenuri de joacă pentru copii şi terenuri de sport pentru adulţi; pe podul Ştirbei Vodă se lucrează la demolarea boltei şi reconstruirea unui pod din grinzi de beton-armat precomprimat; pe lacul Herăstrău unii se plimbă cu vaporaşul cu motor, iar alţii trag sportiv la rame; în noul parc Floreasca, situat între lac, cele ş a s e blocuri turn şi sala sporturilor, se fac ultimele lucrări horticole; pe marile artere, stîlpilor metalici li se pregătesc veşminte de verdeaţă, cu plante agăţătoare; pe marginea străzilor se plantează pansele, petunii şi begonii; pe şoseaua Iancului, Mihai Bravu şi Pantelimon se taluzează şi se înscăunează trandafirii...

Trandafiri — parcă ai mai auzit recent nişte amănunte despre ei. Da, exact : pepinierele Sfatului popular al Capitalei posedă cea mai mare colecţie de trandafiri din ţară, 800 de varietăţi din cele mai vestite, în forme şi culori deosebit de frumoase. Şi toate vor fi închinate primăverii bucureştene.

Nu, nu e chip să scapi de ea ! Ai umblat tot Bucureştiul în lung şi lat în căutarea unui locşor sau a unui om care să reziste farmecelor ei. Dar peste tot ai găsit-o pe ea, caldă, veselă şi grăbită să schimbe totul în jur — culorile, dimensiunile, veşmintele, feţele, aerul. Eşti ostenit, încălzit, dar... ciudat lucru ! — reconfortat. Şi în suflet îţi joacă o bucurie stranie

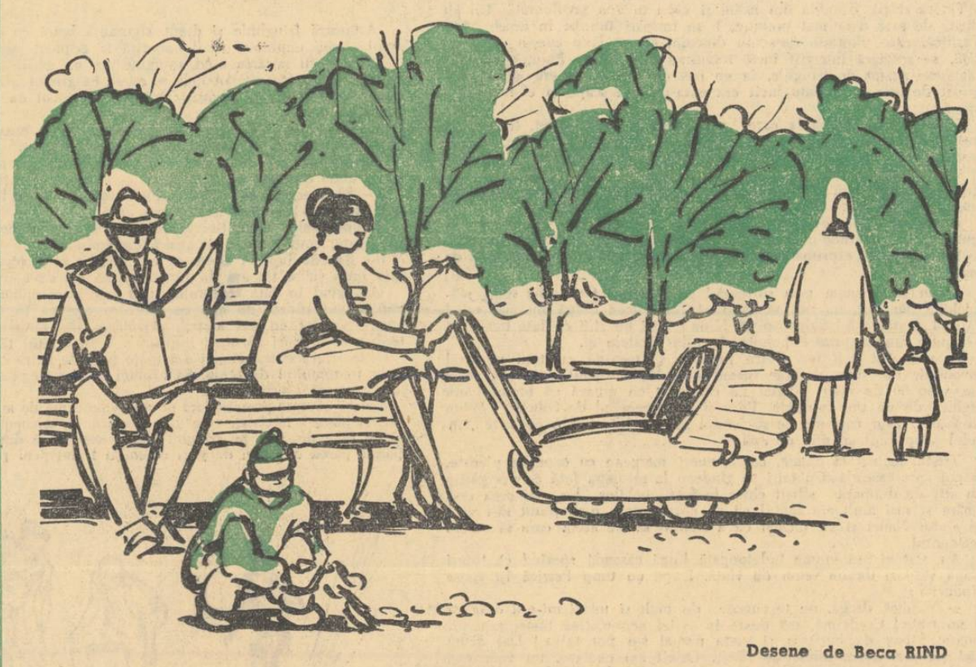

Desene de Beca RIND

tele cu „avem bere rece". Şi lume, lume...

Vrei un pic de linişte şi singurătate şi intri în Cişmigiu. De-a lungul esplanadei se înşiruie pe dreapta şi pe stînga armata de grădinari care robotesc de zor, frămîntînd pămîntul ca să rodească culori. Cotesti la dreapta şi cauţi un loc, în micul

Aşadar, iarăşi primăvară ! Înciudat urci în troleibuz, apoi în tramvai, în autobuz, cu gîndul să găseşti un loc onest şi necontaminat de primăvară. În Drumul Taberii oamenii zugrăvesc şi spală geamurile; pe magistrala Nord-Sud se reamenajează spaţiile verzi şi taluzul Dîmboviţei; nemotivată şi plină, care de fapt e tot a primăverii. Aşadar, te-a învins şi pe tine ! Învins şi mulţumit, opreşti prima florăreasă şi cumperi violete. Să i le dărui învingătoarei — Primăvara.

Pia RĂDULESCU

Făuritorii celor 2100 CAI PUTERE

(Urmare din pag. 1)

după expresia tînărului inginer Francisc Svantec, care lucrează în această uzină. Strungarul Svantec de la hala nouă şi-a dat fiul la facultatea de mecanică din Timişoara, după absolvirea căreia, cu trei ani în urmă, tînărul inginer s-a întors aici, în Reşiţa. Curînd, i s-a încredinţat colectivul de la standul de probă.

...Am cunoscut şi pe alţii, acolo, la locurile de muncă...

Gheorghe Sandor, strungar. Are 29 de ani. Lucrează în tură cu Gh. Jurcovici şi Ioan Drăgan. A fost — şi este — în întrecere cu ei ; cu ei, iar toţi împreună, cu cei de la strungul vecin, Mihai Babic, Antonio Anderca şi Vasile Poanin. Sandor se ocupă cu grijă şi de tineret. Ioan Drăgan, acum tovarăş de schimb, a fost şi el elevul lui. E al 29-lea tînăr care şi-a însuşit meseria de strungar de la fruntaşul Gh. Sandor.

Jos, în sectorul de rectificat roţi dinţate, l-am întîlnit pe Nicolae Tutsnac, „Veteranul satelor" — cum i se mai spune. Denumirea îşi are tîlcul ei. Nicolae Tutsnac a fost mulţi ani la ţară. A lucrat la S.M.T. Cernavoda, Zagujeni, Gătaia, îndu-şi contribuţia la calificarea a numeroşi oameni. Reîntors la Reşiţa, i s-a încredinţat un schimb, aici, la rectificare. De fapt, tot schimbul nu are decît 3 oameni, căci munca este mecanizată, automatizată.

Maşinile leagănă ca nişte roboţi uriaşi roţile de boghiuri, cele de la vilbrochen, de la generator, aduse aici pentru rectificare. Nicolae Tutsnac, om trecut de 40 de ani, urmăreşte mişcările cu atenţie. Precizie de microni. Chiar şi razele solare au influenţă, asupra acestui proces. De aceea, atunci cînd soarele este puternic, la geamuri se trag perdelele. Cu ajutorul unor termostate, temperatura este menţinută mereu la un nivel constant. Unitate de măsură este micronul. Calcularea şi fixarea roţilor dinţate pentru rectificare este cea mai grea operaţie a procesului tehnologic, tocmai din pricina micronilor. Dar, Nicolae Tutsnac şi tovarăşii lui de schimb — Gh. Gaspar şi Ştefan Varga, şi ei purtători ai însemnei de fruntaş în întrecerea socialistă — n-au rebutat pînă acum nici o piesă la această operaţie.

...Sectorul de maşini grele. Zeci de maşini aliniate într-o anumită ordine, ştiinţific stabilită. Maistrul Victor Ferentz le cunoaşte măruntaiele, sistemele de funcţionare cu mare exactitate. El este şeful sectorului în care se realizează arborii cotiţi, bielele, pistoanele. Căutările creatoare sînt prezente în preocupările şefului de sector. Centrarea roţilor dinţate se făcea, pînă nu de mult, pe strung, luînd ore îndelungate. Tehnologii sectorului au construit, cu ajutorul maistrului, un dispozitiv ingenios. Maistrul Ferentz şi tovarăşii săi l-au montat pe maşina de rectificat pe care face acum direct centrarea roţilor dinţate. Prin suprimarea operaţiei de pe strung, s-au cîştigat 14 ore pentru fiecare motor construit. Bătălia cu timpul este însă în plină desfăşurare. Ne-o spun oamenii, ne-o spune maistrul Ferentz. Deunăzi s-a găndit şi la posibilitatea eliminării operaţiei de finisare a elipselor arborilor cotiţi. Maistrul a elaborat pentru aceasta o nouă tehnologie. Conducerea secţiei a adoptat-o. Cîştig de 4 000 ore pe an. Metoda este acum în curs de generalizare.

Motorul 128 iese de pe standul de probă. A realizat aici o funcţionare echivalentă cu aproape 2 000 de kilometri. S-a comportat bine. Acum, ia drumul Craiovei. Privim gigantul de 2 100 cai putere şi ne imaginăm munca celor 2 400 de mîini harnice care i-au dat viaţă.

Virgil LAZĂR

Năravuri şi moravuri

DOMNUL „Mi se cuvine!"

Nu, fireşte, nu-l cheamă aşa. Are şi el ca toată lumea un pronume, care i se pare banal şi de aceea în totală neconcordanţă cu fizionomia lui.

Noi ne-am cunoscut mult mai tîrziu, prin amabilitatea unui tren : mi l-a scos în cale la Barboşi şi mi l-a adus în compartiment. Cum nu aveam nici un tovarăş de călătorie, m-am bucurat. Probabil că şi el, de vreme ce, după ce mi-a cîntărit dintr-o ochire persoana, valiza, valoarea intelectuală, trenciul şi potenţele psihice, mi-a zîmbit. S-a aşezat pe bancheta din faţă calculînd să cadă exact pe hotarul dintre două locuri, şi-a pus servieta pe al treilea, scurta îmblănită pe al patrulea, iar cînd a atacat şi bancheta mea, depunîndu-şi pălăria vînătorească pe al cincilea, a devenit spiritual :

— În fond, şi pălăria are drept la spaţiu locativ, nu ? De ce să-mi ocupe mie spaţiul pe cap, cînd poate ocupa spaţiul cefereului, doar l-am plătit, ha, ha, ha ! Şi apoi, la Brăila, se aglomerează şi cu pălăria creăm iluzia unei persoane în plus, salvînd locul.

După figura cu pălăria iluzionistă nu l-am mai văzut, pînă cînd întîmplarea ne-a postat la cinematograf în faţa aceleiaşi case de bilete, eu la coadă, el pe-alături. Scruta feţele oamenilor cu expresia chirurgului la disecţie. Cînd m-a observat, s-a luminat ca un răsărit de soare şi, nemaiîncăpîndu-şi de bucurie, a irumpt :

— Ce plăcere neaşteptată să ne întîlnim ! Să ştii că eşti un om norocos, fiindcă eu ies foarte puţin în oraş. Ha, ha, ha, la Bărboşi şi la Lumina ; ia-mi şi mie două bilete ; ca să vezi ce-i viaţa !

Şi am văzut ce-i viaţa cînd ne-a readus faţă-n faţă la o reuniune tovărăşească : m-a tras pe un fotoliu într-un colţ, şi, timp de două ore şi trei sferturi, mi-a vorbit. Despre un singur lucru : că oamenii se poartă cum nu se cuvine. Tocmai la un asemenea subiect nu se cuvenea să mă scol şi să plec ! Şi-am stat locului, ascultînd reproşuri, indignări, amărăciuni, invective, proteste, invocaţiuni... Cînd am simţit că bunacuviinţă vrea să mă părăsească, am îngăimat o scuză, i-am spus „dă-mi un telefon" şi-am plecat val-vîrtej, fără corabie şi fără olandez !

Dar într-o seară, pe cînd îl urmăream pe căpitan în mările îndepărtate, a sunat cineva la uşă : era el !

— Văd că eşti surprins, dar asta am şi vrut : să-ţi fac o surpriză ! Am avut nişte treburi pe-aici prin cartierul tău şi cum am două ore libere, am urcat să te văd. Ce mai faci ?

S-a aşezat picior peste picior în fotoliu — avea o vădită predilecţie pentru locurile confortabile termină cu corabia olandezului zburător, nu-i mare lucru de capul ei ! Dar văd că te-ai aranjat drăguţ aici ; păcat că şifonierul e cam demodat şi-ţi strică tot chichirezul. Uite, acolo în colţ ţi-ar trebui o lampă cu picior, ca să poţi sta seara să citeşti. Hm, ai şi o bibliotecă mare, o să-mi aleg şi eu ceva — să ştii c-o citesc repede şi nu murdăresc cărţile. La măsuţa aia ar trebui să mai tai din picioare, se poartă jos, iar husele, eu le-aş vedea...

Şi a început să facă planul detailat de restructurare a casei, reutilare şi remobilare. Cînd a observat că nu reacţionez şi mi-a surprins o expresie absentă, mi-a spus puţin vexat :

— N-aş vrea să mă asculţi doar din politeţe, pentru că aşa se cuvine cu un oaspete ; asemenea formalisme sînt excluse dintre noi. Probabil însă că eşti obosit. Îţi dau un sfat : încearcă să recuperezi lipsa debitului verbal prin fond muzical. Am auzit că ai nişte benzi grozave. Poate-mi pui ceva cu Becaud sau cu Dalida...

A plecat aproape de unsprezece, promiţîndu-mi că o să mai treacă atunci cînd o să i se mai ivească o „fereastră" liberă. Se grăbeşte să ajungă acasă ca să înceapă „Regii blestemaţi" pe care-i împrumutase de la mine. Nu ştia că eu îi împachetasem „Regulile de comportare în viaţă şi în societate" apărute încă la începutul secolului. Şi-i făcusem şi o dedicaţie : „În dar, cu respectul cuvenit". Îmi părea rău de carte, dar n-aveam ce face : se cuvenea...

P. RĂDUŢ

Săptămîna la televiziune

12 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 EMISIUNE PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR:** ● „Excursie de primăvară". ● VALVÎRTEJ ŞI TAINA MUNTELUI MAGNETIC. ● Concertul corului de copii al Radioteleviziunii. ● „VLAD ŞI CĂŢELUL". 10.40 **REŢETA GOSPODINEI. 11.10 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 CONCERTUL ORCHESTRELOR DE MUZICĂ POPULARĂ ŞI DE ESTRADĂ ALE RADIOTELEVIZIUNII.** În pauză: **OCHII ORAŞULUI MEU (film).** În jurul orei **21.15 COMOARA (film). 21.35 Maeştrii genului scurt: COSTACHE NEGRUZZI.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

13 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiinţă şi tehnică pentru tineretul şcolar: **Strămoşii bicicletei şi ai automobilului. 19.40 Filmul OMUL DE LÎNGĂ TINE. 21.15 Pagini din opera românească. Îşi dau concursul:** Stela Simonetti, Nicolae Secăreanu, David Ohanezian, Cornel Stavru, Alexandru Enăceanu, artişti emeriţi, Maria Crişan, Ion Budoiu, George Corbeni, George Mircea, Honoriu Zaharescu, Iulian Rădulescu, **22.00 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

14 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: METODA COFRAJELOR GLISANTE (I). **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: **„CAPRA CU TREI IEZI" de Ion Creangă. 19.45** Emisiune de teatru: **GRĂDINA CU TRANDAFIRI de Andi Andrieş.** În pauză: Emisiune de ştiinţă: **ORCHESTRA ULTRASUNETELOR.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

16 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 POVESTEA CÎINELUI. 19.30 CLUBUL TINEREŢII. 20.30 Sfatul medicului: **Stări alergice la copii,** de conf. dr. **Coman Petrescu. 20.45 TREI ZILE DUPĂ NEMURIRE** (Istoria a trei zile în care ostaşii şi populaţia Sevastopolului luptă pentru apărarea oraşului erou, constituie subiectul filmului. În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

17 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: EMIŢĂTOARE (II), **de ing. Nicolae Luncescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru tineretul şcolar: **Povestea becului electric. 19.35** Mozaic muzical înregistrat pe peliculă. **20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Artă plastică: CONSTANTIN MEUNIER. 21.20 Muzică populară românească.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

18 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 COCOŞELUL FĂRĂ INIMĂ, adaptare după o povestire de **V. Chiriac. 19.45** Din viaţa animalelor. **20.15 Muzică uşoară instrumentală. 20.50 ÎN FAŢA HĂRŢII. 21.00 PRIMUL ŞI ULTIMUL de John Galsworthy. 21.40 Emisiune muzical-coregrafică...** În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Iată că bătrîna şi frumoasa sală a Teatrului Naţional din Iaşi, legată de acte de cultură care s-au înscris în istoria poporului nostru, a intrat în lumina atît de contemporană a reflectoarelor şi în obiectivul camerelor de luat vederi ale televiziunii. De o săptămînă, pe calea undelor, imagini şi aspecte variate ale vieţii ieşene sînt difuzate pe întreaga reţea a televiziunii. După Cluj şi Constanţa — şi în aşteptarea altora — un nou mare centru regional este înzestrat cu un releu receptor-emiţător. Dacă despre calitatea tehnică a transmisiilor se poate spune că mai este loc pentru unele îmbunătăţiri, mai ales în ce priveşte acurateţa sunetului, calitatea artistică sau documentară a programelor ieşene a fost mulţumitoare. Spectacolul secţiei lirice a teatrului din capitala Moldovei, cu opereta „Liliacul" de Johann Strauss şi mai cu seamă reprezentarea comediei „Titanic vals" a lui Tudor Muşatescu, de către colectivul dramatic al teatrului, au dat telespectatorilor o imagine destul de cuprinzătoare asupra posibilităţilor şi nivelului artistic pe care îl deţine scena ieşană în momentul de faţă.

Redacţia studioului a fost bine inspirată cînd a programat şi organizat un reportaj în incinta fabricii de antibiotice. Principala calitate a acestui telereportaj a fost autenticitatea lui, reacţia spontană şi vivace a numeroşilor oameni ai muncii care s-au perindat pe micile noastre ecrane.

Îmbogăţind mereu emisiunile sale cu caracter ciclic, studioul a inaugurat săptămîna aceasta rubrica „Enciclopedie contemporană". Telespectatorii au primit, desigur, cu mult interes această primă emisiune, în care George Ivaşcu a prezentat patru dintre scriitorii şi poeţii noştri contemporani şi îşi propune să prezinte, în continuare, pe scriitorii reprezentativi ai generaţiilor noastre. Realizatorii emisiunii au meritul de a-i fi găsit forme telegenice potrivite. Ecranizările care au însoţit expunerea au reuşit să-i apropie pe telespectatori de chipurile şi atmosfera operelor literare citate de conferenţiar.

Alături de „Vitrina literară" şi mai mult decît ea, această „Enciclopedie" este menită unui auditoriu foarte larg, bucuros să-şi îmbogăţească orizontul cunoaşterii literaturii româneşti contemporane.

Duminica trecută am avut din nou „Varietăţi", din programul cărora am reţinut în mod special numerele coregrafice.

Pe prima treaptă a programului s-a situat şi un obişnuit moment folcloric, care în execuţia unei formaţii instrumentale condusă de Nicu Stănescu şi în interpretarea excelentă a Mariei Lătăreţu, a constituit una din reuşitele emisiunii. Publicul a apreciat deopotrivă micile recitaluri de muzică uşoară susţinute de Gigi Marga, Margareta Pîslaru şi Roxana Matei, precum şi contribuţia valoroasă a orchestrei dirijată de Paul Ghenzer. Se dovedeşte astfel atractivitatea sporită a acelor programe care se desfăşoară cu naturaleţă în faţa publicului, spre deosebire de programele organizate pe platou sau în cadrul rece şi solemn al unor foaiere nepopulate, a căror temperatură este mult mai scăzută, cum a fost, de exemplu recitalul muzical-coregrafic intitulat „Valsuri celebre".

Şt. RADU

Medic şi botanist

(Urmare din pag. 1)

trezească un viu interes pentru plantele din familia Cacteelor, despre care pînă atunci se ştiau destul de puţine lucruri. Vechea lui pasiune de botanist îşi spunea astfel din nou cuvîntul. Pe vremea aceea, în unele ţări, începea să ia amploare aşa numitul „curent cacteist", care după primul război mondial număra circa 30.000 de amatori preocupaţi să cultive în Europa aceste capricioase plante exotice. Totuşi cunoscătorii erau de părere că majoritatea speciilor de cactuşi, dar mai ales cele originare din pădurile tropicale de la mari altitudini, nu pot fi cultivate pe continentul nostru.

— Mie mi s-a părut nefondată o asemenea afirmaţie, ne spune doctorul Vişinescu. Nu se poate — mi-am zis — ca

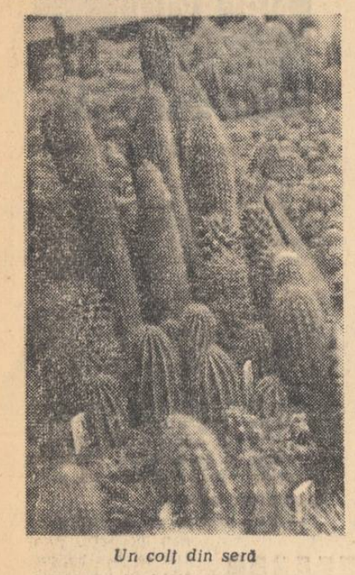

Un colţ din seră

legile adaptării la mediu să nu acţioneze şi în cazul Cacteelor. Şi, într-adevăr, experienţele pe care le-am efectuat ulterior au confirmat pe de-a-ntregul aceste presupuneri.

Mai întîi, şi-a procurat seminţe de cactuşi recoltate de la plante crescute în Europa. Le-a semănat şi au răsărit. Mergeau destul de bine. Totuşi, pe la sfîrşitul iernii multe din ele se uscau. Cu mare greutate a reuşit să menţină în viaţă cîteva exemplare pînă în primăvara următoare. Între timp, a studiat cu toată seriozitatea lucrările ştiinţifice de specialitate şi a căutat să fie în permanenţă la curent cu noutăţile din acest domeniu. După ce şi-a amenajat o seră, la adăpostul căreia putea lucra fără teamă de intemperii, a procurat (cu sprijinul Institutului de Cercetări Agricole, de unde a primit în permanenţă un ajutor substanţial) o serie de substanţe chimice şi bacteriene de care avea nevoie. Într-un cuvînt, făcea pregătiri temeinice pentru viitoarele sale lucrări. Mai tîrziu, a adus seminţe recoltate direct de la plante crescute în condiţiile naturale ale ţărilor lor de baştină. A înţeles însă imediat că acestora trebuie să le inverseze perioada de vegetaţie. Marea lor majoritate provenea din regiuni situate în emisfera australă a globului, unde anotimpurile se succed invers faţă de emisfera noastră boreală. Trebuia să obţină exemplare cu o perioadă de repaus vegetativ care să corespundă iernii de la noi, deci să avanseze cu două anotimpuri ciclul lor de viaţă normală. Dar plantele se opuneau cu îndărătnicie intenţiilor medicului Vişinescu. Aveau influenţe statornicite prin ereditate, vreme de secole şi milenii, a căror „zdruncinare" părea să fie extrem de dificilă. Totuşi, după mai mulţi ani de experienţe, în care timp numeroase exemplare au pierit, neputînd suporta condiţiile schimbate de viaţă, a reuşit să obţină plante perfect adaptate la succesiunea anotimpurilor de la noi.

★

În ţesutul cicatricial care se dezvoltă pe locurile rănite, cactuşii aglomerează masive cantităţi de auxine (hormoni vegetali cu un rol foarte important în creşterea şi regenerarea ţesuturilor). Fenomenul se poate produce — după cum s-a constatat recent — şi cu alte substanţe existente în organismul lor. Deoarece unele din aceste substanţe s-au dovedit a fi foarte utile în tratamentul diferitelor boli, cercetările efectuate de doctorul Vişinescu, în dubla sa calitate, de botanist şi de medic, s-au concentrat în ultimul timp în direcţia determinării proprietăţilor lor terapeutice. Unele rezultate la care a ajuns, au arătat că domeniile de folosire ale preparatelor biochimice extrase din organismele cacteelor pot fi foarte diferite. Nu e exclus ca unele boli grave, greu de vindecat în prezent, să fie tratate, în viitor, cu preparate farmaceutice obţinute din cactuşi.

★

Din speciile valoroase de Cactee cunoscute pînă acum, colecţia doctorului Vişinescu posedă mai mult de două treimi. Cîteva mii de exemplare şi-au găsit locul sub acoperişul transparent al serei sale şi, datorită îngrijirilor ce le primesc, se simt foarte bine, cu toată distanţa de mii de kilometri care le desparte de locurile lor de origină. Pînă acum au crescut aici aproape 30.000 de plante din care multe au fost sacrificate experienţelor. În cataloagele internaţionale de cactologie, colecţia aceasta ocupă un loc important, iar numele posesorului ei e bine cunoscut multor amatori de plante exotice din lumea întreagă. Dar doctorul Gheorghe Vişinescu nu e numai un colecţionar pasionat. El şi-a dedicat cea mai mare parte a timpului său liber studierii plantelor pe care le-a îndrăgit.

Nicolae RĂDULESCU
Fotografii: Elena GHERA

Doctorul Vişinescu în sera sa miniaturală

Practic şi accesibil oricui

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECŢII

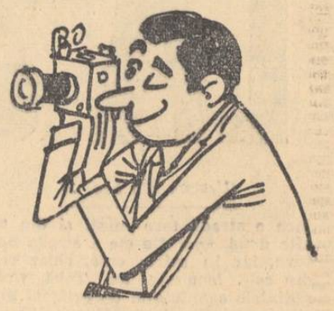

I

MICĂ INCURSIUNE ÎN TEHNICA FOTOGRAFICĂ

Nu există domeniu omenesc de activitate care să nu folosească fotografia, accesibilă, în zilele noastre, tuturor.

Fotografia nu este numai un domeniu al tehnicii. Ea este şi o artă. În imaginile ei sînt prezente viaţa şi mişcarea ei clocotitoare. Într-o fotografie se întrupează tot ceea ce este omenesc.

Fotografia artistică nu este însă realizabilă fără cunoaşterea tehnicii fotografice, a diferitelor procese fotografice.

Să începem cu două experienţe. Pentru prima, avem nevoie de un bec, o lupă (lentilă convergentă) şi o foaie de hîrtie albă. Dacă aşezăm lupa între bec şi hîrtie, vom observa pe ea imaginea mult micşorată a becului. Dacă imaginea nu este suficient de clară, vom apropia sau depărta hîrtia de lupă, pînă ce claritatea devine maximă. Imaginea poate deveni mai luminoasă, dacă vom introduce această foaie de hîrtie în fundul unei cutii negre. La fel ca şi lupa noastră, lucrează obiectivul aparatului fotografic. Obiectivele moderne nu sînt însă alcătuite dintr-o singură lentilă, ci dintr-o combinaţie de 3 pînă la 8 lentile de diferite forme.

Pentru experienţa a doua, avem nevoie de o foaie de hîrtie fotografică şi o monedă. Aşezînd moneda pe hîrtia fotografică şi expunînd-o apoi la soare, vom observa, după un timp oarecare, că hîrtia s-a înnegrit întrucîtva, cu excepţia locului unde a fost aşezată moneda.

Înnegrirea hîrtiei fotografice se datoreşte transformărilor chimice care se produc sub acţiunea luminii în stratul sensibil la lumină (fotosensibil) al hîrtiei. Stratul fotosensibil este alcătuit din gelatină şi săruri de argint.

Cu acelaşi strat, însă mult mai sensibil, este acoperită şi suprafaţa filmului fotografic.

Pentru a obţine o fotografie, folosim aparatul fotografic şi un material fotosensibil (filmul). Aparatul fotografic cel mai simplu se compune dintr-un obiectiv prevăzut cu un dispozitiv de închidere (obturator), o cutie (cameră) şi o fereastră în dreptul căreia înaintează filmul.

Fotografierea se bazează pe faptul că imaginea luminoasă a subiectului, proiectată de obiectiv pe suprafaţa sensibilă a filmului, formează pe aceasta o imagine latentă, invizibilă dar stabilă, a subiectului. Imaginea poate deveni vizibilă prin developarea filmului.

Deci, pentru a fotografia un obiect, el trebuie să fie iluminat mai mult sau mai puţin intens. Obiectul poate fi iluminat de razele soarelui, ale lunii, cu ajutorul proiectoarelor, al becurilor electrice obişnuite sau, în anumite cazuri, chiar cu ajutorul unei lumînări.

FORMAREA IMAGINII LATENTE

Fotografierea a fost executată şi din acest moment pelicula (filmul) poartă pe ea aşa numita imagine latentă. Pentru formarea imaginii latente, este nevoie de foarte puţin timp — cîte o dată şi o miime de secundă.

Sub acţiunea luminii, în stratul sensibil al filmului se produc transformări chimice complicate. Filmul păstrează imaginea latentă luni şi chiar ani. Istoria fotografiei cunoaşte cazul cînd plăcile fotografice, expuse de către membrii expediţiei polare André au fost găsite şi developate după 33 de ani. Unele din ele au fost atît de bune, încît au permis să se obţină copii pozitive pe hîrtie. Bineînţeles că temperatura scăzută a regiunii polare a contribuit la acest lucru, căci în condiţii de climă tropicală imaginea latentă nu rezistă decît cîteva luni.

Filmul care poartă imaginea latentă trebuie ferit de lumină ca şi un film neexpus, căci altfel se înnegreşte (se voalează) uniform pe toată suprafaţa sa.

IMAGINEA LATENTĂ DEVINE VIZIBILĂ

Pentru a face ca imaginea latentă să fie transformată într-o imagine vizibilă (revelată), este necesar ca filmul să fie prelucrat (developat) într-o soluţie specială, numită revelator. Acest lucru nu este însă suficient. Filmul developat nu poate fi scos la lumină, deoarece el se va voala imediat, făcînd imposibilă încercarea de a recunoaşte ce s-a fotografiat.

Din această cauză, imaginea developată trebuie „fixată" pentru a rezista şi la cea mai puternică lumină. În acest scop, filmul scos din revelator se spală în apă şi se introduce apoi într-o soluţie numită fixator. După ce filmul a fost fixat, se spală din nou în apă şi se usucă. Cu această operaţie, se termină prelucrarea filmului sau procesul de obţinere a negativului. Comparînd filmul developat, fixat, spălat şi uscat cu subiectul fotografiat, vom observa că redarea tonurilor este inversă. Astfel, regiunile luminoase ale subiectului sînt redate pe negativ în zone întunecate şi invers.

Ca să avem o copie pozitivă, vom lumina, prin negativul nostru, o hîrtie fotografică. Lumina, trecînd mai uşor prin zonele transparente şi mai greu prin cele întunecate ale negativului, va impresiona în mod diferit stratul fotosensibil al hîrtiei. Trecînd hîrtia prin aceleaşi soluţii ca şi filmul, vom obţine o copie pozitivă, asemănătoare cu subiectul fotografiat.

Toate aceste procese fotografice durează mult mai mult decît fotografierea şi nu se fac la lumină puternică. Dimpotrivă, unele operaţii se fac în întuneric complet, iar altele — la o lumină specială, roşie sau verde-galbenă.

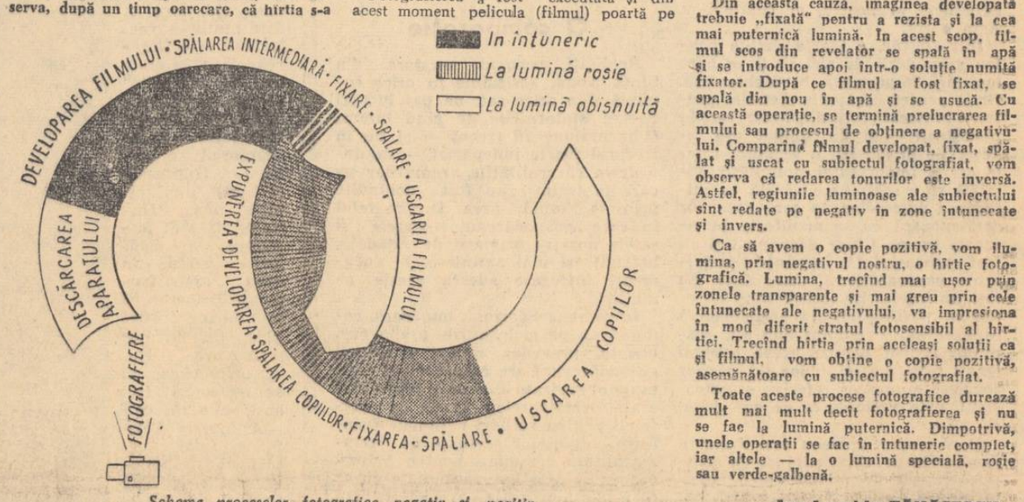

Schema proceselor fotografice negativ şi pozitiv.

Ing Leonida TĂNĂSESCU

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer, nimeresc într-o peşteră din care nu mai pot ieşi la suprafaţă. Atunci lansează un mesaj pe şuvoiul din fundul grotei, mesaj găsit lîngă stăvilarul Ciurel de un elev care se hotărăşte să plece împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaţilor. Facem apoi cunoştinţă cu tatăl băiatului care conduce expediţia subterană: inginerul Zamfirescu. Acesta nu-şi văzuse fiul de 12 ani, deşi de 4 ani se reîntorsese în ţară. Tocmai cînd inginerul spera să plece în Munţii Apuseni în căutarea unei comori, o bandă de spioni vrea să-l folosească în acţiunile ei criminale. Urmărim apoi grupul tinerilor salvatori căruia pe drum i se adaugă o fată de 16 ani şi fratele ei. Ajunşi în faţa năvalnicei cascade din apropierea peşterii, tinerii leagă o frînghie pe sub căderea de apă.

Se agăţă mai întîi un băiat, urmat imediat de Nana şi apoi alt băiat. Tînărul din faţa Nanei era chiar fratele ei, Vasilică. Acesta, voind să-şi încurajeze sora, porni vijelios întorcîndu-şi privirea din cînd în cînd. În apropierea căderii de apă, punctul cel mai greu al traseului, el se lovi de un colţ de stîncă. Involuntar, voi să se aplece spre locul de unde simţea că-i vine durerea şi numai datorită prezenţei de spirit reuşi să nu cadă în apă. Din cauza piciorului rănit, Vasilică scoase însă un ţipăt care o sperie pe Nana aşa de tare, încît fata nedîndu-şi seama de locul periculos unde se afla, voi să ajungă mai repede la fratele ei. Şi atunci se întîmplă accidentul...

Tînăra scăpă frînghia din mîini şi căzu în apa învolburată. Un alt ţipăt, de astă dată mai prelung, li se întîpări tuturor în urechi. Atît Vasilică, care ajunsese de-acum dincolo, cît şi Puiu care-o urma pe fată, se speriară într-atît încît tremurau ca varga. Puiu, cel puţin, rămăsese agăţat de frînghie, la un pas de cascadă şi era atît de îngrozit de cele întîmplate încît era gata-gata să scape şi el funia din mîini.

Zguduiţi de drama care participaseră, încet, încet, trecură cu toţii dincolo de cascadă şi îngînduraţi, se strînseră la un loc. Petrică însă nu era printre ei. Aflînd de accident, el nu stătuse pe gînduri şi se aruncase în apă încercînd s-o salveze pe fată. Temerara sa acţiune nu dădu însă nici un rezultat, căci după puţin timp apăru ud leoarcă şi întristat.

Acum nu ştiau ce să mai facă. Cum ar putea să-i vie totuşi în ajutor Nanei? Unde-o fi ea?— acestea le erau gîndurile, în timp ce feţele tuturor exprimau tristeţe, îngrijorare, sau le erau brăzdate de lacrimi.

— Draga, scumpa mea surioară! Unde eşti? Ce-o să-i spun mămichii? Nu pot, nu pot să cred că Nana mea dragă nu mai este! Băieţi! Ajutaţi-mă! Salvaţi-o pe Nana! Nici nu ştiţi ce fată bună era — spuse atunci printre hohote de plîns fratele ei.

Un mic sfat avu loc. Petre propuse să meargă cu toţii pe firul şuvoiului, căci fata desigur fusese dusă de curentul apei. Au mers aşa vreo 30 de metri şi aici au constatat cu groază că torentul era înghiţit de un puţ subteran. Pe aici era imposibil de coborît. Poate dacă ar fi avut costume de scafandru ar fi încercat şi o coborîre... în golul subpămîntean plin de apă.

Trişti, abătuţi la culme, cei 5 tineri mergeau cu capetele plecate, înapoi spre cascadă. Cu toţii se gîndeau la sărmana fată care-şi găsise un atît de dramatic sfîrşit chiar în faţa ochilor lor. Şi ceea ce-i amăra şi mai mult era faptul că ei, cinci băieţi, n-au putut să-i vină în ajutor Nanei şi că tocmai ea a trebuit să fie aceia care să sufere accidentul.

Au stat ei aşa vreme îndelungată lîngă cascadă sperînd că totuşi Nana va mai da un semn de viaţă. După un timp Petrică îşi spuse gîndurile:

— Vasilică dragă, nu te cunosc de mult şi totuşi mi-eşti drag ca şi un frate! Crede-mă, mă doare în suflet nenorocirea bietei tale surioare. Mi-aş da bucuros şi viaţa numai s-o pot salva! Dar acum aici nu mai avem nimic de făcut. Oricît am căuta-o, nu vom mai da de ea. Aţi văzut doar cu toţii că torentul dispare dintr-odată de parcă l-ar înghite stomacul unui uriaş Setilă. Nu există nici o îndoială că fata a fost luată de curentul apei şi dusă spre acel puţ subteran. Propun să căutăm cel dintîi gol subpămîntean sau peşteră din apropierea locului unde se varsă torentul. Poate că vom afla atunci şi taina acestui şuvoi şi cine ştie... poate... Şi-apoi, după cît ţin minte, mesajul indică chiar aici, în apropiere, peştera unde se află cei trei tineri care ne-au cerut ajutor. Să mergem! Poate reuşim să-i mai salvăm pe cei îngropaţi de vii în adîncul peşterii şi totodată găsim vreo urmă a Nanei.

— Da! Petre are dreptate, spuse şi Puiu Georgescu. Dacă o să stăm aici şi-o să ne bocim ca babele, nu-i putem ajuta cu nimic Nanei şi în schimb orice minut întîrziere poate fi fatal pentru prizonierii din bezna peşterii.

Se înţeleseră şi recitind mesajul porniră în direcţia potecii pardosite cu rocă roşie. Aşa au ajuns în faţa intrării în grotă.

Aruncară frînghiile şi drept siguranţă luară cu ei un alt rînd de funii. Apoi, unul cîte unul coborîră în adîncul peşterii.

Mare le fu mirarea cînd ajungînd jos nu găsiră pe nimeni din cei căutaţi. După toate aparenţele se părea că grupul „Exploratorii adîncurilor" reuşise să se salveze. Dovadă era focul de vreascuri stins de acum de mult.

— Ce-o mai fi şi asta? Se pare c-am venit prea tîrziu şi că naufragiaţii noştri au şpălat putina! — spuse Petrică.

— Aşa se pare. Iată, aici a fost un foc, dovadă tăciunii stinşi. Dar, ce se aude bubuind acolo în fund — le atrase atenţia Vasilică.

— Să mergem să vedem. Fiţi atenţi, băieţi! Toată lumea cu ochii-n patru! Şi lămpile cît mai mari!...

Grupul celor cinci tineri mergea spre fundul peşterii, cu Vasilică în frunte, cînd deodată îl auziră exclamînd:

— Repede băieţi! Cred că nu greşesc cînd spun că ne aflăm în faţa unui şuvoi tot aşa de tumultuos ca cel de afară.

Ajungînd în faţa torentului, mai întîi s-au minunat de frumuseţea năpraznicei căderi de apă ce clocotea aici ca în cazanul gheenei, apoi s-au dat un pas înapoi, priveliştea din obscuritate şi zgomotele teribilelor lovituri ale apei inspirîndu-le în acelaşi timp teamă.

— Ia staţi! strigă atunci din toate puterile Petrică, voind să se facă auzit în tumultul de acolo. Să căutăm cu atenţie pe mal şi pe stîncile din apropierea şuvoiului.

Tinerii căutară pretutindeni pe mal vreo urmă de a Nanei şi negăsind nimic, plecară întristaţi spre gura peşterii. În momentul cînd erau gata să se urce din nou pe frînghii spre a ieşi afară din grotă, un strigăt pornit parcă din zeci de guri omeneşti îi înţepeni pe loc...

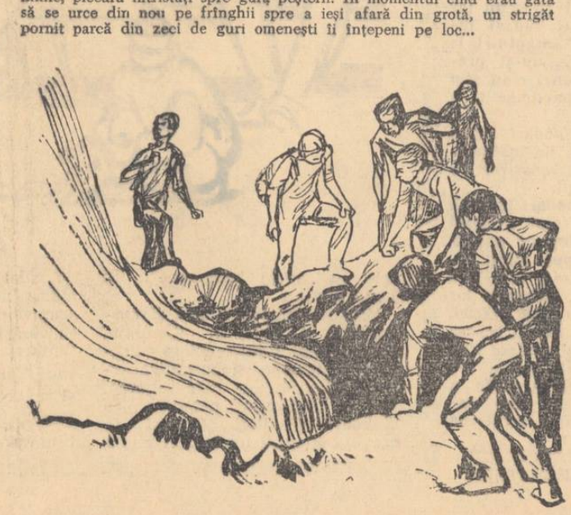

Surpriza din fundul peşterii

Să ne întoarcem puţin spre a vedea ce făceau în acest timp cei trei tineri care descoperiseră noua galerie a peşterii şi bazinul cu apă.

Membrii grupului „Exploratorii adîncurilor" au pornit spre gura tunelului, urmînd ca Emil să coboare în galeria de jos pentru a aduce sus mîncarea şi rucsacurile. Încet, încet, Emil, ca o adevărată pisică, alunecă pe panta sticloasă a stîncii, fiind ajutat de curelele înădite ale colegilor. Ajungînd jos el se îndreptă spre locul unde ştia că erau rucsacurile. Observînd că nu erau bidoanele, începu să le caute. Desigur că atunci cînd s-a produs explozia am uitat să le aducem înapoi — îşi spuse el. Mări flacăra de la lampă şi se îndreptă spre cascadă.

Din depărtare, în semiîntuneric, avu impresia că vede ceva neclar pe malul apei. Inima începu să-i bată cu putere. Ce putea fi? Era oare lighioana care-i speriase atîta? Nu! Pisică nu era, căci forma ce-o zărea părea mult mai mare. De teamă, se opri. Apoi începu să alerge înapoi spre stînca care ducea la galeria de sus şi să-i strige şi pe ceilalţi doi prieteni.

— Băieţi, veniţi şi voi! Ceva ciudat se află lîngă şuvoi. Veniţi mai repede!

— Ce ţi s-o fi năzărit, măi Pisicuţo de miauni aşa de tare! Ai zărit cumva iar vreun Moş Martin, sau ţi-e teamă şi de un cotoi acum?...

— Lăsaţi glumele şi veniţi! Nu ştiu nici eu ce este!... Am observat numai că nu mişcă, dar nu ştiu dacă e animal sau om.

Intrigaţi de vorbele lui Emil, Valentin şi Gică coborîră şi apoi se îndreptară cu toţii spre locul cu pricina. Pe măsură ce se apropiau de mal curiozitatea li se mărea şi mai mult.

— Emile, am impresia că e un om! Dar cum a ajuns aici? O mai fi în viaţă? Repede, băieţi!

— Valentine, pariez că e o fată. Nu vezi ce păr lung are?

— Bravo! Se adevereşte faptul că pisica vede mai bine la întuneric. Să ştii Columbe, c-ai descoperit America!... Ce scofală ai spus, parcă nu vedem cu toţii că e vorba de o fată! Important este dacă mai trăieşte.

Cei trei băieţi se aplecară şi la lumina slabă a acetilenei văzură că pe frunte şi obraji fetei erau mai multe dîre de sînge.

— Emile! Şi tu Gică! Să punem cu toţii mîna şi s-o ducem din acest loc periculos. Aburii otrăvitori de aici numai bine nu-i pot face! Bineînţeles dac-o mai respira...

Fata fu apucată de mîini şi de picioare şi dusă spre gura peşterii.

— Valentine! Emile! Fata trăieşte! I-am simţit zvîcniturile pulsului — spuse Gică care ţinea fata de mîini.

Bucuria tinerilor era mare, mai ales că necunoscuta dădea semne că în curînd îşi va reveni.

— N-avem apă la îndemînă, căci dacă i-am da să bea sau am stropi-o măcar, poate că s-ar trezi mai repede din leşin — vorbi Valentin.

Fata deschise atunci ochii ei mari şi frumoşi şi privi mirată în jur. Cine-or fi cei trei tineri care se uitau curioşi la ea? Şi unde se află? De ce este atît de întuneric în încăperea aceasta uriaşă? Încet, încet, Nana — căci ea era — îşi dădu seama că se afla într-o peşteră. Atunci îşi aduse aminte de tragica întîmplare prin care trecuse şi fără să vrea, începu să tremure. Vru să vorbească, dar parcă un nod i se punea în gît şi nu putu scoate nici un cuvînt. Făcu semn că-i este sete.

Valentin se uită la Emil, acesta la Gică şi apoi toţi trei se gîndiră să-i propuie fetei să se urce cu ei în galeria de sus, unde era apă de băut din belşug.

Îi spuseră fetei ce vor să facă şi la gestul ei afirmativ, băieţii o ajutară să se ridice. Nana era într-atît de ameţită încît nu putea să stea în picioare decît dacă era sprijinită de băieţi. Tinerii o legară cu curelele între ei şi aşa, pas cu pas, urcară cu mare greutate unul după altul stînca abruptă. Ajunşi sus, ei porniră direct spre micul lac. Aici se aşezară. După ce bău şi se odihni puţin, Nana simţea cum îi revin puterile, de parcă luase un medicament miraculos. Ea începu atunci să le povestească despre accidentul suferit şi nemaipomenitul voiaj ce-l făcuse pe sub pămînt.

— Cum? Ai căzut în cascadă şi-ai fost dusă de curent tocmai în fundul peşterii noastre? Aproape că nu-mi vine să cred. Dar tu ştii, fetiţo, c-ai avut un noroc formidabil, mai întîi că nu te-ai înecat şi-apoi că nu te-au stîlcit stîncile? — spuse Emil. Un drum atît de teribil cred că nu l-a mai străbătut nici un om!...

— Cred că te poţi socoti ca înviată din morţi — vorbi şi Valentin. Gîndeşte-te că ai rezistat presiunii uriaşe a apei şi că ai plutit fără un pic de aer prin tunelul subteran. Şi ai avut marele noroc că şuvoiul nu te-a tras mai departe în adîncuri, căci cine ştie unde-ţi zăceau acum oscioarele. Nu pot înţelege de fel cum de te-ai lovit atît de uşor, avînd în vedere viteza formidabilă cu care-ai fost aruncată. Se vede că d-tale îţi stă mai bine porecla de pisică decît lui Emil, căci numai o pisică ar putea face un asemenea salt mortal. În orice caz noi ne bucurăm că ai scăpat cu viaţă. Şi-acum spune-ne şi nouă cum te cheamă şi cu ce prilej te-ai aventurat prin aceste locuri neumblate.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Nora, bibliotecarul și Cupa campionilor

De fapt nu Nora, ci Eleonora, dar tribunele sînt oricînd gata să abrevieze numele favoriților lor, pentru a ritma cursele victoriei.

Sîmbătă seara, în sala Floreasca, după ce Maria Alexandru i-a ingăduit Gabrielei Vörös doar un total de „jumătate minus unu", Eleonora Mihalca s-a prezentat în fața primei palete maghiare — Éva Földi — vice-campioană mondială în 1961 la Pekin.

...In sală s-a făcut liniște. O liniște grea, care i-a permis Norei să-și asculte bătăile inimii. Apoi a cuprins-o teama. Debuta în finala „Cupei Campionilor Europeni".

Apoi nu s-a mai gîndit la nimic. Și a început să atace. Fără oprire. Din ce în ce mai violent. In ritmul aplauzelor... Éva Földi s-a uitat uimită la Nora, apoi a întîlnit privirea și mai uimită a antrenorului său, Ferencz Sido, fostul campion mondial. Dar romînca nr. 3 a continuat să atace nemilos prima paletă maghiară. Plăcuțele cu cifre s-au pornit să cadă vertiginos, ca filele unui calendar cinematografic, uimite și ele de tempoul drăcesc al Eleonorei.

★

Și-acum, despre bibliotecar. La cîteva minute după marea victorie asupra Evei Földi, Eleonora Mihalca a rostit, în primul rînd, numele bibliotecarului Ștefan Hoblea, de la căminul cultural din Tișnad, cel care i-a pus paleta în mînă acum șase ani. Înainte de a-și aminti de orașul iugoslav Bled, care i-a adus în 1962 un titlu european de juniori, alături de Mariana Iandrescu, înainte de a enumera cele trei titluri de campioană republicană de juniori cîștigate succesiv, înainte de a-l pomeni pe antrenorul Procopeț, care a învățat-o că reduta jucătoarelor cu faimă poate fi sfărîmată doar prin atacuri, înainte de a pomeni numele antrenorului Ion Pop, care a pregătit-o în ultima vreme, Eleonora Mihalca s-a gîndit la bibliotecarul Ștefan Hoblea, care i-a potrivit, la Tișnad, mîna pentru topspinurile, driver-urile și reverele aplaudate de campionul mondial Ferencz Sido, în seara zilei de 4 aprilie 1964.

★

Înaintea finalei au fost unele discuții la formarea echipei. Numele Eleonorei Mihalca a fost lucat ca o minge de ping-pong. In cele din urmă, însă, curajul a învins șovăiala, iar tinerețea s-a impus în dauna rutinei.

In seara victoriei, Eleonora Mihalca a adunat cele mai multe aplauze. Pentru tinerețe, pentru curaj, pentru dirzenie. In același timp, însă, aplauzele din sala Floreasca au fost adresate tuturor jucătorilor anonimi care umpleau sălile căminelor culturale și din rîndurile cărora s-a ridicat Eleonora Mihalca, învingătoare a Evei Földi, la numai 18 ani.

Ioan CHIRILĂ

Rapidistele la sosirea în țară

Fotografia: Ion POPOVICI

Ce se poate vedea într-o cupă de cristal

N-o cunosc pe crainica din Gara de Nord care anunță protocolar sosirea și plecarea trenurilor, dar pot să jur că marți la prînz s-a dovedit a fi sentimentală și emotivă. Mă aflam pe peron, cînd am auzit-o în difuzor, rostind cu trac vizibil un anunț plin de o caldă efuziune: „Urăm bun venit echipei feminine de handbal Rapid—București, cîștigătoarea „Cupei Europei". Asocierea titlului continental la sosirea acceleratului de Oradea ne-a ținut locului în așteptare.

Așa am văzut-o coborînd, purtată cu grijă dintr-un compartiment, o superbă cupă de cristal (cîntărește 28 de kilograme ceea ce înseamnă că celebritatea... nu e de loc ușoară) care reprezintă însuși trofeul competiției europene decernat handbalistelor bucureștene. Ce se poate vedea într-o cupă de cristal? Pe reflexele de veritabilă oglindă, imaginile se succed palpitant de vertiginos.

..O îmbrățișare conjugală, și impetuoasa Elena Hedeșiu care a făcut să zvîrnească scorul pe cadranul sălii din Bratislava, se pierde în brațele larg deschise ale soțului. Campioana, cu toată celebritatea ei proaspăt scrisă pe granitele bătrînului continent, a redevenit aici, pe malul Dîmboviței, o soție ca oricare alta în clipele revederii. Cum lucrează chiar în clădirea Gării de Nord, handbalista privește oarecum familiar forfota peronului, unde se află mulți dintre tovarășii ei de muncă. Să trecem discret peste prima secvență...

...Pe luciul cupei de cristal apar apoi cîteva cravate roșii de pionieri, într-o revărsare de flori. Pioniera Georgeta Șaru, împreună cu colegii ei de la Școala nr. 74, au venit să-și primească profesoara de educație fizică Aurelia Szökö. Închipuiți-vă dumneavoastră ce precoce mîndrie, ca încă de la vîrsta șotronului să știi că prietena dragă de la catedră este, împreună cu echipa din care face parte, cea mai bună din Europa. De drag să faci gimnastică, nu alta! Sîmbătă după amiază, cînd a avut loc finala, prichindeii au asaltat ecranul televizorului, uitînd de joaca atît de contagioasă a primăverii. Îi auziți?

— La cine-i mingea acum?

— La tovarășa profesoară.

— Și ce face?

— Pleacă la atac, nu vezi, la poarta danezelor.

În clipele acelea, pe podiumul din Bratislava plutea suflul proaspăt și tînăr al elevilor unei școli bucureștene iar Ana simțea, cînd scorul era nefavorabil, fluturarea viguroasă a cravatelor pionierești care parcă îi dădeau aripi. Hai tovarășe profesoară, îmbrățișează-ți în liniște școlarii tăi iubiți pe care i-ai simțit și acolo atît de aproape.

— Uite, în sfîrșit, oglindit în reflexele cristaline ale cupei, și zîmbetul Irinei, al acestui portar de mare clasă care în atitea rînduri, la campionatele mondiale sau acum la recenta confruntare europeană, ne-a dovedit mereu inegalabila ei măiestrie în plonjonul în fața adversarelor. Cu o mobilitate și o intuiție care poate să-i facă gelosi pe mulți portari ai echipelor de fotbal, fata aceasta vestită astăzi în atitea țări regăsește aici, în gară, privirea celor dragi. Și își amintește... Nu-i așa Irina, că cea mai grea minge a fost aceea din repriza întîia cînd mîna stîngă, întinsă într-o fracțiune de secundă, a temperat ofensiva danezelor împiedicînd înscrierea unui gol aproape sigur? Dar cea mai ușoară? S-a tulburat puțin Irina în cupa de cristal și ne mărturisește că în primul minut din repriza a doua n-a văzut traiectoria calmă a balonului care a adus egalarea. Nu-i nimic însă. Ultimele secunde de mare încordare au fost prologul iureșului de bucurie al victoriei. Căci au învins fetele noastre!

Să privim acum buchetul de flori pe care îl întinde Irinei, cu o ușoară nostalgie Antoaneta Oțelea absentă de data aceasta la Bratislava. Dar ce să-i faci, trebuie să se asigure și schimbul de mîine al handbalului romînesc iar ea în curînd va naște un copil.

Ce se poate vedea într-o cupă de cristal?

Nu-i așa, tot o... cupă și în edițiile viitoare pe care, sperăm, fetele acestea inimoase o vor aduce iar la București.

D. TABACU

Retrospectivă și perspective...

de DAN DEȘLIU

Intr-o săptămînă dominată de cei trei „B" (finalele „Cupei Campionilor Europeni" de la București, Bratislava și Budapesta), evoluțiile altor reprezentanți ai sportului nostru pe arena internațională au solicitat probabil în mai mică măsură atenția publicului.

Participînd la turnee de mare amploare, în Franța și Iugoslavia, Florin Gheorghiu și Victor Ciocîltea s-au comportat cu multă modestie, fiind răsplătiți în consecință cu niște locuri oarecare, undeva, pe la mijlocul clasamentului. Rezultatele sînt de natură să ne afecteze, întrucît valoarea ambilor îndreptățește exigențe superioare — mai ales atunci cînd e vorba de prestigiul culorilor sportive ale țării. Mi se pare greu de admis ca maeștri ai eșichierului care dețin victorii asupra unor performeri de talie mondială (Gligorici, Fischer, Benko, Portisch etc) să se complacă într-un torent de remize cu jucători incomparabili mai slabi. Oare șahiștii de pe malurile Dîmboviței nu simt dorința de a-și înscrie numele printre cîștigătorii unor competiții de mare anvergură?

Merită să fie reliefată, în schimb, comportarea cicliștilor noștri în Turul Tunisiei. Prezentîndu-se la start cu o pregătire minimă — consecință a capriciilor meteorologice din primele luni ale anului — luptînd cu o redutabilă concurență, pe un traseu inedit și extrem de dur (mult urcuș, etape lungi, căldură sufocantă), Gabriel Moiceanu, Valter Ziegler și colegii lor care au terminat cursa, au reușit să se claseze onorabil: locul IV, atît la individual cît și pe echipe. Revenirea lui Moiceanu, care a întrecut adversari foarte valoroși (belgianul Vincke, al treilea clasat în ultima ediție a Cursei Păcii, francezul Chappe, germanul Butzke ș.a.) ne bucură și ne face să privim cu sporită încredere importantul sezon care începe; de asemenea performanța colectivă constituie un preludiu încurajator la apropiata ediție a marei cavalcade cicliste „Cursa Păcii".

E bine că federația de specialitate s-a hotărît să reia pregătirea timpurie în sportul cu pedale, prin participarea la concursuri tari, în genul întrecerii la care mă refer. Și e trist — totuși! — că o competiție similară care să reunească numeroși rutieri de clasă pe șoselele țării noastre, continuă să rămînă — apropo de peisajul tunisian — o veritabilă fata morgana...

Campionatul categoriei A LA FOTBAL ...CIFRE ȘI DATE

Duminică 12 aprilie

Dinamo București—Dinamo Pitești
C.S.M.S. Iași—Crișul
Știința Cluj—Progresul
Știința Timișoara—Farul
Steaua—Siderurgistul
U.T.A.—Steagul roșu
Petrolul—Rapid.

Clasamentul general

1. Dinamo Buc.	16	11	2	3	36:14	24
2. Progresul	16	8	4	4	31:27	20
3. Rapid	16	8	3	5	26:25	19
4. Petrolul	16	7	4	5	20:10	18
5. Steaua	15	8	1	6	38:26	17
6. Farul	17	8	1	8	19:21	17
7. Dinamo Pitești	17	7	3	7	19:23	17
8. Crișul	17	6	4	7	16:24	16
9. Steagul roșu	16	6	3	7	20:19	15
10. U.T.A.	16	6	3	7	18:19	15
11. Știința Cluj	17	6	2	9	24:27	14
12. C.S.M.S	16	6	1	9	22:31	13
13. Știința Timișoara	16	5	2	9	18:24	12
14. Siderurgistul	17	4	3	10	14:31	11

Clasamentul acasă

1. Petrolul	8	6	2	0	13: 4	14
2. Crișul	9	5	4	0	12: 4	14
3. Dinamo Pitești	9	7	0	2	13: 7	14
4. Farul	9	6	1	2	14: 5	13
5. Dinamo Buc.	8	6	1	1	22: 8	13
6. C.S.M.S.	8	6	1	1	14: 6	13
7. U.T.A.	9	6	1	2	16: 8	13
8. Progresul	8	5	2	1	19:13	12
9. Știința Cluj	8	5	1	2	17: 8	11
10. Știința Tim.	7	5	0	2	14: 7	10
11. Siderurgistul	8	3	3	2	9: 7	9
12. Steagul Roșu	8	3	2	3	13: 5	8
13. Steaua	7	4	0	3	22:11	8
14. Rapid	8	4	0	4	12:15	8

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	8	5	1	2	13: 6	11
2. Rapid	8	4	3	1	13: 9	11
3. Steaua	8	4	1	3	16:15	9
4. Progresul	8	3	2	3	12:13	8
5. Steagul Roșu	8	3	1	4	7:14	7
6. Petrolul	8	1	2	5	7: 6	4
7. Farul	8	2	0	6	5:14	4
8. Știința Cluj	9	1	1	7	7:18	3
9. Dinamo Pitești	8	0	3	5	5:14	3
10. Crișul	9	1	1	7	5:20	3
11. U.T.A.	7	0	2	5	2: 9	2
12.—13. Știința Tim.	9	0	2	7	4:20	2
Siderurgistul	9	0	2	7	4:20	2
14. C.S.M.S.	8	0	0	8	8:25	0

Golgeterii

1. CONSTANTIN (Steaua), TÎRLEA (U.T.A.) 12 goluri.
2. Frățilă (Dinamo București) 10 goluri.
3. Voinea (Steaua), Adam (Știința Cluj) 9 goluri.
4. Dridea I. (Petrolul) 8 goluri.
5. Mateianu (Progresul), Stoicescu (Progresul) Pavlovici (Steaua), Ion Ionescu (Rapid), 7 goluri.
6. Milea (C.S.M.S. Iași), Voica (C.S.M.S. Iași), Codreanu (Rapid), 6 goluri.
7. Dumitriu II (Rapid), Petru Emil (Dinamo București), Mafteuță (Progresul), Unguroiu (Dinamo București), Lereter (Știința Timișoara), Mureșan (Știința Cluj), 5 goluri.
8. Surdan (Știința Timișoara), Oaidă (Progresul), Năftănăilă (Steagul roșu), Voinea (Progresul), Hașoti (Steagul roșu), Mițaru (Știința Timișoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crișul), O. Popescu (Dinamo București), Tîrcovnicu (Dinamo București), Tufan (Farul), 4 goluri.
9. Floruț (U.T.A.), Szabo (Știința Cluj), David (Dinamo Pitești), Solomon (Crișul), Selimesi (Steagul roșu), D. Popescu (Progresul), Dragu (Farul), Georgescu (Rapid), Seredai (Steagul roșu), Vornicu (C.S.M.S.), 3 goluri.

Etapa viitoare

Crișul—Steaua
Rapid—Farul
Dinamo Pitești—C.S.M.S. Iași
Steagul roșu—Petrolul
Știința Cluj—Știința Timișoara
Siderurgistul—Dinamo București
Progresul—U.T.A.

În acest sezon, fotbaliștii noștri vor avea o bogată activitate internațională. În lunile aprilie, mai și iunie, echipele noastre — de club sau reprezentative — se vor întrece cu adversari de peste hotare, fie în partide amicale, fie în cadrul unor competiții. Desigur că meciurile cu selecționata olimpică a Bulgariei (3 mai la București și 31 mai la Sofia) atrag în primul rînd atenția. Dar și celelalte jocuri

Ludevit Cvetler

se anunță interesante. Și printre ele figurează cîteva în cadrul cărora vor evolua formații bune, cum sînt selecționata olimpică a Cehoslovaciei, Ujpest Dozsa Budapesta, München 1860, Neftianik Baku etc.

Eduard Gaborik

În rîndurile de mai jos vă vom prezenta pe scurt, două din echipele care ne vor vizita luna aceasta, mai precis la 26 aprilie. Este vorba de echipa olimpică a Cehoslovaciei, care va evolua la București în compania selecționatei noastre olimpice și de Ujpest Dozsa Budapesta, care va servi drept partener lotului nostru B, la Timișoara.

„Olimpicii cehoslovaci"

reprezintă o îmbinare a experienței cu tinerețea, a jucătorilor cu stagiu îndelungat în reprezentative cu tinere elemente afirmate în ultimul timp. Și în rîndurile acestora figurează cîțiva foști juniori U.E.F.A., adică jucători care au participat la acest tradițional turneu internațional al juniorilor și s-au afirmat cu acest prilej (Nepomucky, Picman, Geleta etc.). Patru din jucătorii lotului care va face deplasarea la București, sînt internaționali A: portarul Frantisek Schmucker *(o dată, 24 ani, 4 ori în echipa B și 6 în formația de juniori); fundașul* Urban Anton *(2 ori, 27 ani, 2 ori internațional B și 10 ori la juniori); mijlocașul* Vladimiri Kos *(2 ori la A, 27 ani, 14 ori la B și 15 ori la juniori); mijlocașul* Ștefan Matlak *(4 ori la A, 30 ani, 8 ori la B și 4 ori la juniori). Sînt, de altfel, și cei mai „bătrîni" jucători. Alături de ei, în lot sînt jucători sub 26 de ani: fundașii* Zdenek Picman *(20 ani, 5 ori la B și 10 ori la juniori) și* Vladimir Weis *(23 ani, 16 ori la B și 7 ori la juniori); mijlocașii* Vladimir Nepomucky *(24 ani, 5 ori la B și 8 ori la juniori) și* Jan Geleta *(22 ani, 2 ori la B și 2 ori la juniori), înaintașii* Eduard Gaborik *(23 ani, 5 ori la B și 8 ori la juniori),* Ludevit Cvetler *(26 ani, 12 ori la B, 6 ori la juniori),* Vojtech Masny *(25 ani, 6 ori la B, 3 ori la juniori) și* Pavel Bencz *(26 ani, 6 ori la B, 2 ori la juniori). De remarcat că tînărul* Geleta *este una din speranțele fotbalului cehoslovac, considerat ca un viitor al doilea Masopoust, căruia îi seamănă ca stil de joc.*

In actualele preliminarii ale turneului olimpic, echipa Cehoslovaciei a eliminat Franța, printr-o dublă victorie cu 4—2 și 4—0 și în turul următor va întîlni echipa cîștigătoare în dubla partidă Grecia—Anglia.

Pe Ujpest Dozsa

spectatorii noștri o cunosc. A mai evoluat la București. Alții o cunosc din auzite sau din citite. Este una din fruntașele fotbalului maghiar, participantă în actuala ediție a „Cupei orașelor tîrguri". In campionatul Ungariei, Ujpest Dozsa are întotdeauna un cuvînt greu de spus și se clasează printre primele.

In rîndurile ei activează o serie de valoroși internaționali, printre care nenumărate speranțe ale fotbalului maghiar. Doi jucători sînt maeștri emeriți ai sportului: mijlocașul Sovari Kalman *(de 11 ori internațional A) și înaintașul* Lenkei Sandor *de 10 ori la A, de 20 ori la tineret). Portarul* Borbely Laszlo *este denumit „un tînăr și îndrăzneț portar" (student, selecționat în echipa de tineret a Ungariei). „Stele de prima mărime" sînt:* Göröcs Janos, *inter dreapta, de 41 de ori internațional A, de 21 de ori la tineret; joacă de 6 ani la Ujpest. Are un excelent control al mingii și o mare viteză.*

Solymosi Erno, *mijlocaș, de 27 de ori internațional A, socotit cel mai bun jucător al anului 1962 în Europa. Este recunoscut pentru loviturile sale libere puternice.*

Dr. Rajna Karoly, *mijlocaș, bun tactician, bun în apărare, cu o dezvoltată gîndire tactică (de 4 ori la A, 14 ori la B și 15 ori la tineret). Joacă de 11 ani la Ujpest.*

Multe speranțe se pun în înaintașul Bene Ferenc *(18 ani), unul din cei mai buni jucători ai echipei, care a înscris 6 goluri în partida de campionat cu Szombathely (o dată la A, de trei ori la B și de cinci ori la tineret).*

Lotul mai cuprinde pe următorii jucători: Borsanyi György, *mijlocaș, de 4 ori la A și 12 ori la B;* Csordas Matyas *— 20 ani, mijlocaș, debutant la Ujpest, de 2 ori la tineret;* Kaposzta Beno *— de 28 de ori la tineret;* Kuharszki Bela *— inter stînga, 4 ori la A, de 5 ani în echipă;* Lung Ferenc *— portar, de 10 ori la tineret;* Lutz Laszlo *— atacant, de 9 ori la tineret,* Szini Jozsef *— mijlocaș, 3 ori la B;* Varhidi Pal *— înaintaș, 15 ori la A, 13 ori la B și 24 la tineret;* Zambo Sandor *— de 2 ani în echipă.*

Vă prezentăm doi viitori oaspeți

Echipa olimpică de fotbal a Cehoslovaciei și Ujpest Dozsa Budapesta

Echipa Ujpest Dozsa, într-una din formațiile folosite în campionat. De la stînga la dreapta, jos: Szini, Göröcs, Kovacs, Bene, Zambo; **sus:** Szusza **(antrenor),** Lang, Solymosi, Rajna, Lutz, Csordas, Sovari, Kecskemeti **(conducător).**

Comentarii la microfon

de GH. CHIRIAC

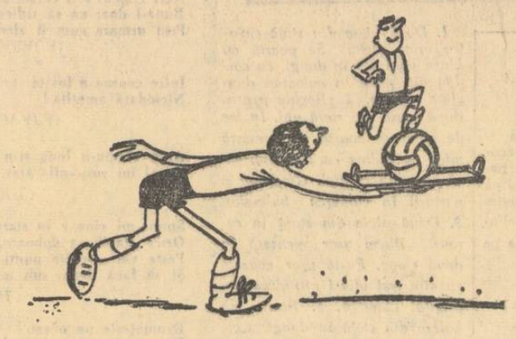

— De data aceasta, Nicu Ospătaru a servit excelent!...

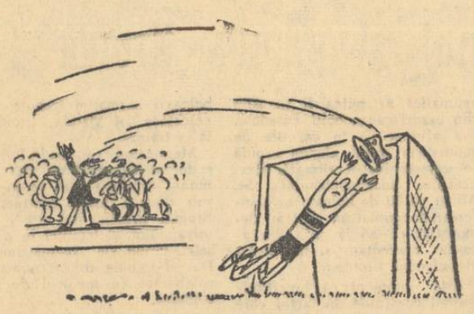

...Din cauza vîntului puternic, portarul face față cu greu situațiilor!...

Multe șuturi au fost trase fără adresă!...

— Hic, adrisantu-i necunoscut!...

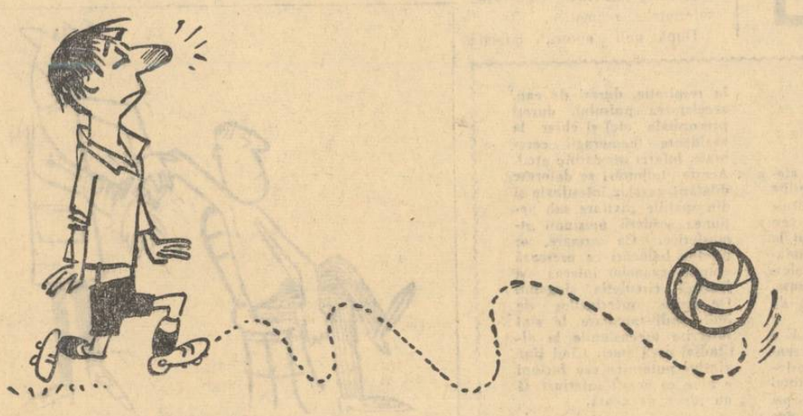

...De la Nicu Spritz, mingea a căpătat un efect neașteptat!

ȘAH Șah ȘAH

INSTANTANEE

...Triumfător, jucătorul cu albele exclamă:

— Și acum te dau mat într-o mutare!

Adversarul său se gîndi puțin și, inciudat, luă regele negru de pe tablă și-l aruncă.

Fără regele negru poziția arăta astfel:

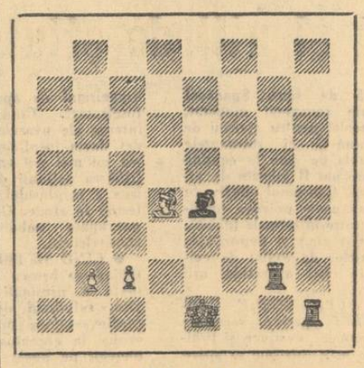

Alb — Re1, Th1, Tg2, Nd4, pioni b2 și c3 = 6 piese. Negru; Ne 4.

ÎNTREBARE: **Unde se află regele negru și cum putea da albul mat într-o singură mutare?**

...Jucătorul cu albele își dete cu mîna ușor peste frunte și spuse supărat:

— Ce greșeală am făcut...

După mutarea sa, poziția partidei ajunsese următoarea:

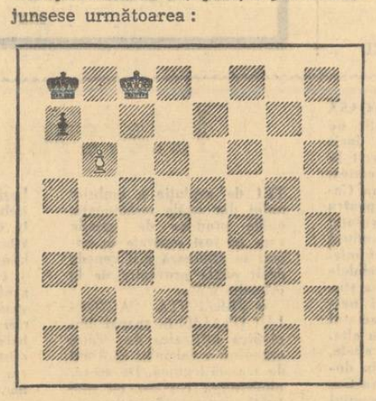

Alb — Rc8, pion b6 = 2 piese. Negru — Ra8, pion a7 = 2 piese.

— De ce?

— Aveam o altă mutare mult mai bună. Dacă îmi dai voie să-mi retrag mutarea, te dau imediat mat! Într-o mutare!

Adversarul său, bineînțeles, nu i-a dat voie. A jucat 1... a:b6 și pionul său nu a mai putut fi oprit de la transformarea în damă.

ÎNTREBARE: **Care a fost ultima mutare a albului și cum ar fi putut da el mat dacă nu ar fi făcut acea mutare?**

Răspunsurile se trimit pe adresa redacției „MAGAZIN". „Pentru rubrica de șah", pînă la 30 aprilie 1964. Soluțiile și lista dezlegătorilor vor fi publicate în revistă.

Rezultate din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI A II-A

Dan Nițescu (Buc.) — Matei Pîrvu (Făgăraș) 1—0. Nițescu — Virgil Zaharescu (Buc.) 0—1, N. Ștefănescu (Buc.)-Paul Popescu (Buc.) 1—0, Nic. Popa (Orăștie) — Ștefănescu 0—1, Zaharescu — Pîrvu 1—0.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA 5-B V. Olteanu (Urziceni) — D. Bageac (Buc.) 1—0.

GRUPA 1-A E. Dumitrescu (Ivești) — D. Fințescu (Buc) 1—0, Vasile Călin (Buc) — Dragoș Ionescu (Brăila) remiză, C. Mandric (Buc) — Fințescu (Buc) 1—0. Fințescu — Al. Gherman (Rm. Sărat) 1—0.

GRUPA 6-A Gh. Munteanu (Vaslui) — Const. Paiu (Iași) 1—0, Ismail Noman (Constanța) — Paiu 1—0, Gh. Bugariu (Buzău) — Dan Bivolaru (Pucioasa) 1—0.

GRUPA 9-A Dinel Socolescu (Tr. Severin) — Ion Enache (Buc) remiză, Sendrei Ștefan (Com. Vinț de Jos) — Cornel Vădășan (Arad) 0—1, I. Nelersa (Satu Lung) — Sendrei 1—0, Socolescu — Vădășan 0—1.

GRUPA 12-A Eug. Iane (Buc) — Gh. Alecu (Buc) remiză, Alecu — Em. Grumberg (Constanța) remiză, Grumberg — I. Dozescu (Horezu) 1—0, P. Teodorescu (Pitești) — Grumberg 0—1, Teodorescu — Alecu 0—1.

GRUPA 33-A Mihai Perju (Buc) — Mihai Moldoveanu (Buc) 1—0, Moldoveanu — I. Sibiceanu (Tigveni) 0—1.

Au pierdut partidele, retrăgîndu-se, Acsinescu (grupa 1-A), Vătărescu (grupa 3-B,) Cristea Vasile (grupa 4-B), Lazăr Eugen (grupa 12-A).

Rezultatele au fost comunicate de arbitrii Valeriu Rădulescu (Buc), Dan Nițescu (Buc), Nicolae Ștefănescu (Buc) și Caius Drăgan (Cluj).

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Supă de praz ; ardei umpluți cu orez ; budincă de lămîie.

— Salată de țelină cu sos de muștar ; gulaș de vacă ; compot de pere.

— Ciorbă de roșii ; budincă de parmezan ; cornulețe cu rahat.

— Frigănele cu mazăre ; ruladă de carne — murături ; fructe.

— Ochiuri cu mămăliguță ; iahnie de fasole — gogoșari ; gogoși pripite.

— Ciorbă de perișoare ; sarmale cu carne ; compot de vișine.

— Salată de vinete ; vrăbioare la grătar cu cartofi prăjiți ; cremă de lămîie cu frișcă.

ȘATOU DE LĂMÎIE

Punem într-un vas 4 linguri de vin alb, 3 linguri de zeamă de lămîie, 4 gălbenușuri de ou, 5 linguri de zahăr (bucăți) frecat cu coajă de lămîie și apoi pisat. Toate acestea le batem bine cu telul pe un foc potrivit pînă începe să se îngroașe. Acest șatou îl turnăm apoi peste orice budincă sau îl servim în cești cu biscuiți.

BEȚIȘOARE DE LĂMÎIE

Pe o planșetă punem 250 g. făină la care adăugăm 200 g. unt sau margarină, 150 g. zahăr, coajă rasă de la o lămîie, zeama de la o lămîie și 200 g. de nuci sau migdale tăiate mărunt. Din toate acestea facem un aluat bine lucrat. Se întinde cu vergeaua o foaie groasă cît un creion. Cu ruleta sau un cuțit tăiem fîșii late de două degete pe care le ungem deasupra cu ou. Le așezăm într-o tavă unsă. Se coc la foc potrivit.

CREMĂ DE LĂMÎIE CU FRIȘCĂ

50 g. zahăr pudră, 2 ouă, coaja rasă de la o lămîie, zeama de la două lămîi mai mici, 1 dl. frișcă. Frecăm zahărul cu gălbenușurile pînă se fac spumă, apoi adăugăm zeama de lămîie, coaja rasă și batem mai departe. Această compoziție o punem să fiarbă la bain-marie. Cînd s-a îngroșat, o turnăm în pahare, numai pe jumătate. Le punem apoi la rece timp de două ore, iar cînd servim, umplem paharele cu frișcă. Deasupra, garnisim cu fructe din dulceață.

CREMĂ DE LĂMÎIE CU ALBUȘ DE OU

Frecăm bine într-un vas 3 gălbenușuri de ou cu 6 linguri de zahăr tos, adăugăm coaja rasă de la o lămîie și zeama de la o lămîie. Separat topim 4 foi de gelatină în 50 g. apă călduță. După ce am amestecat toate foarte bine, punem și albușurile bătute spumă. Se fierbe la bain-marie pînă se îngroașă.

MODA

Iată cîteva modele de taioare pentru primăvară

Desene de Tanți PFENNINGS

Ingrijirea gîtului

În curînd vom înlocui îmbrăcămintea călduroasă de iarnă cu alta mai lejeră, mai decoltată, potrivită noului anotimp. Cu această ocazie, trebuie să ne ocupăm mai serios de îngrijirea rațională a gîtului.

În primul rînd, curățirea gîtului va fi făcută zilnic cu aceeași rigurozitate ca și cea a obrazului și cu preparate adecuate. Dacă pielea are tendință grasă, gîtul va putea fi spălat cu apă și săpun fără însă a face abuz de acesta din urmă. De asemenea, după fiecare spălare, vom unge gîtul cu o cremă uscată sau semigrasă. În cazul în care pielea gîtului este vestejită, uscată și ridată, vom renunța la spălarea zilnică cu săpun, preferînd un lapte de demachiat.

Pentru tonifierea țesuturilor, vom înmuia un prosop în apă la temperatura camerei și vom înfășura gîtul. Se va evita apa fierbinte, soluțiile degresante, loțiunile alcoolice concentrate, soda, toate acestea accentuînd gradul de uscăciune a pielii și contribuind la ridarea și ofilirea ei.

În ambele cazuri, gîtul va fi masat cu cremă, efectuîndu-se mișcări de sus în jos (dinspre bărbie înspre decolteu), cuprinzîndu-se gîtul între degetul mare și arătător, mișcările fiind executate alternativ cu ambele mîini. De asemenea, se recomandă efectuarea de ciupituri și tapotări cu vîrful degetelor, în vederea intensificării circulației sîngelui. Aceste mișcări se recomandă, de regulă, să fie executate seara, cînd dispunem de timp mai mult. Ele se fac pînă în momentul în care pielea gîtului se va înroși puțin, indiciu că irigarea pielii cu sînge s-a intensificat. Pentru a facilita pătrunderea cremei în piele, dacă aceasta este deshidratată și ofilită, vom aplica în prealabil comprese călduțe cu ceai de nalbă sau mușețel.

Cremele folosite pentru masajul gîtului vor fi în general cele pe care le întrebuințăm și pentru îngrijirea obrazului. În cazul în care pielea este vestejită, cele mai recomandate sînt cremele conținînd placentă (Crema Nutrin), cremele cu lecitină, și colesterină (Hormocith A și B), cremele cu vitamine (Doina, Femina etc.). De două ori pe săptămînă vom trece peste ovalul feței un cub de gheață învelit în tifon.

Nu vom neglija niciodată să aplicăm și pe gît măștile hrănitoare destinate obrazului, ținînd seama, bineînțeles, de faptul că pentru pielea gîtului nu sînt recomandate măștile de gălbenuș, caimac, fructe, legume, parafină, evitîndu-se măștile astringente. Ca o ultimă recomandare, încercați să dormiți fără pernă sau cel mult cu o pernuță, deoarece dormitul cu capul ridicat accentuează cutele de pe gît, a căror apariție survine de timpuriu.

Anca BOGDAN

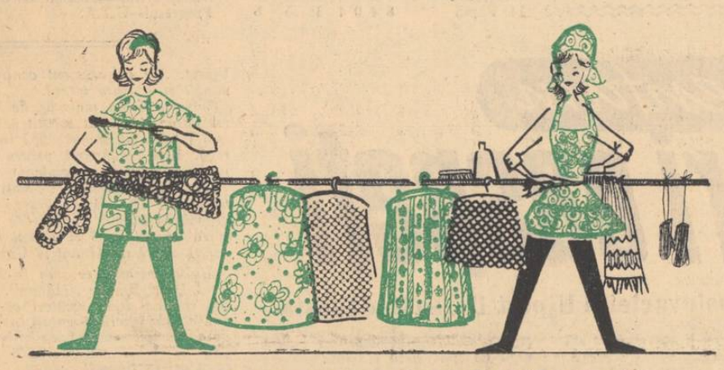

PREGATIRI DE PRIMĂVARĂ

Odată cu venirea primăverii, îmbrăcămintea de iarnă se pregătește pentru păstrare pe timpul verii astfel :

Gulerele de blană, fularele de lînă, căciulile, mănușile de lînă, ciorapii groși etc., toate bine scuturate și curate, se așează în lăzi, cufere, geamantane, între foi de ziar, peste care se presară diferite substanțe ce feresc lucrurile de molii. Aceste substanțe sînt : naftalina, tutunul, piperul pisat, camforul, levănțica.

Este bine de știut că naftalina sau camforul nu trebuie să vină în contact direct cu blana sau cu stofa hainelor. Există cutii perforate — executate din material plastic — în care se păstrează aceste substanțe. La nevoie, se pot confecționa săculețe din pînză rară, în lungime de 10—15 cm. și 10 cm lățime, în care se așează oricare din substanțele menționate.

Hainele — paltoanele de stofă sau blană — se scutură bine de praf, la nevoie se bat cu o nuia învelită într-o fîșie de cîrpă moale și se îndepărtează petele de noroi uscat. Se știe că locul preferat al moliilor pentru depunerea larvelor sînt tocmai petele și locurile îmbîcsite cu praf.

După curățire, hainele se așează pe umerașe și se învelesc fiecare în parte în cîte un sac confecționat din hîrtie, pungi de relon sau masă plastică, pînză. Din cearceafuri uzate, perdele vechi sau cămăși bărbătești uzate se pot confecționa saci de protecție pentru haine. Pe fundul acestor saci se așează naftalină, tutun, camfor sau levănțică. Hainele astfel pregătite se așează în dulapuri unde nu se umblă mereu.

Din cînd în cînd, dulapurile sau locurile unde s-au așezat hainele se controlează și eventual se pompează un insecticid sau amoniac diluat. Pomparea amoniacului sau a insecticidului nu se face direct pe haină, ci în colțurile dulapului respectiv.

În plină vară, se controlează, din cînd în cînd, dacă păstrarea hainelor se face în bune condiții și dacă nu există pericolul ca moliile să-și facă apariția.

Uneori, în lipsa altor mijloace de protecție, se poate folosi numai hîrtia de ziar. Mirosul cernelei de tipar îndepărtează moliile astfel încît, prin învelirea lucrurilor de iarnă în ziare, le ferim de molii. În acest caz, controlul se face mai des și hîrtia se înlocuiește din cînd în cînd.

1. Două piese din stofă (pentru orice vîrstă). Se poartă cu bluză semizetă în dungi, cu cordon din piele în culoarea dungilor bluzei. 2. Rochie pentru după masă din stofă uni. În loc de guler se poartă cu o eșarfă mică cu buline care se asortează cu stofa rochiei. Gordonul și nasturii în culoarea bulinelor. 3. Două piese din stofă în carouri. Bluza ușor pensată cu două clape. Fustă ușor evazată cu cîte trei pliuri introduse din dreptul clapelor. 4. Rochie cu bolero din stofă în dungi. Cordonul și liziera de la clapele buzunarelor din piele. De preferință, să fie culoarea în contrast cu dungile din rochie, însă asortată.

Desene de Ecaterina MALEK

Spălarea materialelor imprimate

În cazul materialelor colorate avînd un imprimeu care iese la spălat, se procedează astfel : se prepară apă caldă de maximum 60° C. Se adaugă 12,5 g săpun de rufe dat pe răzătoare pentru fiecare litru de apă. Se spală repede materialul. Se clătește cu apă și oțet și se usucă pe o masă acoperită cu o cîrpă curată. La nevoie se introduce încă o cîrpă între cele două părți ale materialului, pentru a evita prelingerea culorilor de pe o parte pe alta.

Întreținerea periilor

Periile se mențin în bună stare dacă atunci cînd nu sînt folosite se așează pe partea de lemn și nu direct pe părul lor, care astfel se deformează. Periile pentru curățirea casei se păstrează atîrnate. Periile de cap se spală din cînd în cînd cu apă și amoniac (1 linguriță la 1 litru de apă). Periile de nylon sau relon se spală cu apă caldă și sodă.

COLȚUL celor mici

NINA DESENEAZA

Nina nu știe să scrie
dar să deseneze știe.
Din creioane a luat
pe cel verde colorat
desenînd o roată mică ;
capul unui om, adică,
și sub el, cu alt creion,
desenează un balon.

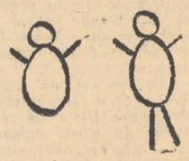

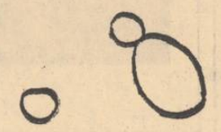

Trage două liniuțe,
vrînd să spună că-s
minuțe
și-încă două linioare
vrînd să spună că-s
picioare.

Cu culoare cafenie
i-a făcut o pălărie
iar la gît i-a pus
cravata :
iată omulețul gata.

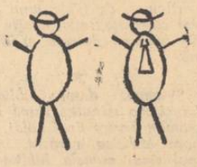

Florin IORDĂCHESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

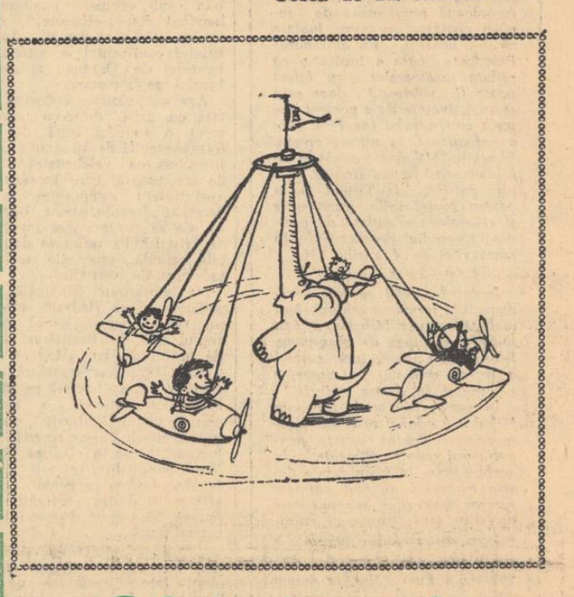

Ghicitori

Trupu-i stă în zăpușală
Numai nasul scos în ger
Cu grei aburi de cerneală
Scrie-anapoda pe cer !
(HORNUL)

Ca pe-un pai ridică grinzi
Var, ciment sau cărămizi
Bună-i doar ca să ridice, —
Prin urmare cum îi zice ?
(MACARAUA)

Între coarne e lovită
Niciodată ametită !
(NICOVALA)

Arde cîmpu-n lung și-n lat
De-al lui roșu-nflăcărat.
(MACUL)

Spune-mi cine e în stare
Orice stavili să doboare,
Peste văi să-nalțe punți
Și să facă drum sub munți ?
(OMUL)

Drumețește pe ocean
Și se uită prin ochean !
(MARINARUL)

Casa umeri-i apasă
Dar n-o simte și nu-i pasă,
Ba chiar lucru curios —
Nici cînd stă, nu o dă jos !
(MELCUL)

Cocoloașe mari de vată
Pe de-asupra ne dau roată.
(NORI)

Și el e un fel de floare
Înmuiat tot în culoare
Cu petale de arnici
Două mari și două mici !
(FLUTURELE)

Cînd e viu, ne răcorește
Cînd e mort, ne încălzește.
(COPACUL)

Un vapor poate să ducă
Ca pe-o frunză sau pe-o nucă
Dar în schimb în stare nu-i
Să ducă măcar un cui
(APA)

Cu privirile-i tăioase
Te pătrunde pînă-n oase
Dacă vezi ce vede el
Te vei speria nițel !
(APARAT DE RAZE X)

Cine noaptea îți arată
Cum să îii cărarea dreaptă,
Cum să nu te rătăcești
Cînd pe mări călătorești ?
(BUSOLA)

Ștefan FĂTULESCU

Cum să interpretăm unele stări de transpirație

Se știe că transpirația este urmarea unui proces fiziologic complex prin care organismul are posibilitatea să se debaraseze de o parte din substanțele toxice pe care le produce, îndeplinind din acest punct de vedere un rol asemănător urinei. Datorită transpirației, corpul mai are totodată și posibilitatea să-și regleze temperatura.

Dacă la oamenii sănătoși transpirația aproape că nici nu e luată în seamă (în afară de stările de hiperhidroză, în care transpirația e constant exagerată), în unele boli însă ea face parte integrantă din simptomele caracteristice respective. Nu rare sînt cazurile în care caracterul transpirației orientează pe medic în precizarea diagnosticului.

Pentru orientarea cît mai repede în ceea ce privește solicitarea la timp a medicului, considerăm însă că e bine ca și cititorii noștri să cunoască aspectele caracteristice ale transpirațiilor în unele stări de boală.

Cînd temperaturile însoțite de o stare de rău general apar în plină sănătate aparentă la suferinzii de boală ulceroasă care nu respectă regimul alimentar indicat, acestea pot fi semnalul de alarmă al unei hemoragii interne. Același caracter îl au și transpirațiile în unele cazuri de apariție apropiată a infarctului miocardic sau în scăderea bruscă a cantității de zahăr din sîngele suferinzilor de diabet.

În intoxicațiile acute cu difete gaze (oxid de carbon, benzen, aragaz etc), sau cu substanțe insecticide (detexan, analcid etc.), starea de rău general și greață sînt deseori însoțite de transpirații violente. Același caracter al transpirațiilor se observă și în intoxicațiile cu ciuperci otrăvitoare. În toate cazurile descrise pînă acum solicitarea medicului trebuie să se facă cu maximum de urgență.

Transpirațiile repetate ale unuia din membrele superioare

sau inferioare ori a unei jumătăți de corp impun examinarea de către un neurolog, fiind susceptibilă o boală a sistemului nervos.

Transpirațiile persistente însoțite de tuse cronică cu expectorație și ușoare ridicări de temperatură pledează pentru necesitatea unui examen al plămînilor, spre a se constata dacă este sau nu vorba de o temperatură pulmonară.

Transpirațiile abundente, însoțite uneori de prurit (mîncărimi ale corpului) și prinderea ganglionilor limfatici, duc la suposiția unei îmbolnăviri de limfogranulomatoză.

În rahitism, transpirațiile abundente și prelungite ale sugarilor și copiilor mici, mai ales în regiunea occipitală (partea posterioară a capului), sînt unul din semnele importante ale apariției acestei boli.

Transpirațiile constituie semne de bază și în alte boli ca hipertiroidia, unele forme de astenie, stări de debilitate etc.

În afara stărilor patologice, există și situații în care transpirațiile apar spontan și trecător, ca urmare a unor stări emotive. Caracteristică în asemenea cazuri este apariția bruscă a secreției sudorale mai ales la tălpi, palme și subsuori.

Dr. I. LEONESCU

NOUTĂȚI MEDICALE

● NOU TRATAMENT AL BOLILOR MINTALE. În schizofrenie și alte boli mintale s-a experimentat cu succes o nouă metodă de tratament bazată pe autostimularea intracraniană. În acest scop, cu ajutorul unui sistem de radioscopie stereotoxică se introduc electrozi în centrele cerebrale slabe, iar impulsurile electrice provocate de bolnavul însuși determină ameliorarea stării de boală.

● RECORDUL INTERPRETĂRII PRECISE A ELECTROCARDIOGRAMELOR. De curînd s-a pus la punct un aparat electronic care analizează automat și cu mare precizie o electrocardiogramă în mai puțin de cinci secunde.

● O NOUĂ TERAPIE ÎMPOTRIVA DURERILOR. Pentru suprimarea rapidă a durerilor mari s-a pus la punct o nouă metodă de tratament. Se implantează între două vertebre un ac al cărui vîrf este prevăzut cu stronțiu 90 sau itriu 90. Iradiațiile emise de acești izotopi distrug fibrele nervoase ale cordoanelor nodulare și durerea cedează imediat.

MEDICUL vă sfătuiește

Interesant și util de știut

● CELULA NERVOASĂ este de dimensiuni atît de mici (30—50 microni) încît nu poate fi văzută decît la microscop. Cu toate acestea, savantul australian John Carew Eccles a reușit, pentru prima oară în istoria științelor medicale, să introducă electrozi de sticlă mai mici decît un micron în celulele nervoase cu scopul de a studia cinetica influxului nervos și a transmiterii acestui influx de la o celulă la alta. Pentru acest studiu și altele, tot atît de importante în domeniul neurologiei, John Carew Eccles a obținut premiul Nobel pentru medicină pe anul 1963.

● DIN CAUZA TENDINȚEI de evoluție a embrionului din ouăle embrionate, ouăle produse de găinile care au fost separate de cocoși se alterează mai repede decît ouăle provenite de la celelalte găini.

● PREZENȚA ACIDULUI OXALIC în spanac împiedică utilizarea de către organism a calciului conținut de această legumă. De aceea, alimentația copiilor cu cantități exagerate de spanac, în credința că în felul acesta s-ar oferi organismului calciul de care are nevoie, este lipsită de sens. Spanacul trebuie consumat moderat, în special pentru aportul de vitamină C și substanțele minerale pe care le conține și care pot fi folosite de organism. Consumul abuziv de spanac poate provoca tulburări gastro-intestinale (diaree, balonări etc.) și depozitarea cristalelor de oxalat de calciu în căile aparatului urinar.

● DUPĂ UNELE CERCETĂRI recente, secrețiile hormonale ovariene și tiroidiene ar fi capabile să apere organismul de apariția aterosclerozei. Cînd secrețiile interne ale ovarului și tiroidei devin insuficiente, acestea nu mai pot contribui la frînarea acțiunii de acumulare a surplusului de colesterină în sînge. Ca urmare, pot apare îmbolnăviri de ateroscleroză.

● CÎND SE PRODUCE o schimbare bruscă și accentuată a presiunii atmosferice, suferinzii de afecțiuni cardiovasculare sînt deseori expuși la accentuarea simptomelor de boală (greutate în respirație, dureri de cap, accelerarea pulsului, dureri precordiale etc) și chiar la accidente (hemoragii cerebrale, infarct miocardic etc.). Aceste tulburări se datoresc dilatării gazelor intestinale și din spațiile cavitare sub acțiunea scăderii presiunii atmosferice. Ca urmare, se produc balonări ce presează asupra organelor interne și jenează circulația sîngelui. De aceea, suferinzilor de boli cardiovasculare le sînt interzise ascensiunile la altitudini prea mari. Cînd sînt vînturi puternice sau furtuni e bine ca acești suferinzi să nu plece de acasă.

Dr. I. LEGIC

Reumatismul și glanda tiroidă

Reumatismul este frecvent asociat cu gușa endemică. Se constată că aproximativ 25% din purtătorii de gușă suferă și de reumatism.

Reumatismul cronic care apare la menopauză se pare că este provocat sau cel puțin favorizat și de tulburări ale glandei tiroide. Atît la bolnavii cu afecțiuni cronice reumatice, cît și în cursul reumatismului articular acut, se găsesc și modificări — uneori chiar leziuni — ale glandei tiroide.

Pe de altă parte, adăugarea tratamentului cu diverse preparate de tiroidă — în unele cazuri de reumatism cronic și chiar acut — ajută mult la ameliorarea sau chiar vindecarea suferințelor reumatice.

După unii autori, infecția reumatică ar putea fi în 25% din cazuri cauza bolii Basedow. S-a afirmat că în cazurile de reumatism cronic glanda tiroidă se găsește foarte alterată. Cercetările academicianului St. Milcu pe 50 de bolnavi care suferau de reumatism acut au demonstrat că 86 la sută din aceștia prezentau și modificări ale glandei tiroide.

Este cunoscut că hipertiroidismul constituie un factor care favorizează recidivele în reumatismul acut, mai ales acela care produce localizări pe inimă. Se pare deci că infecția reumatică influențează funcția și structura glandei tiroide, determinînd mai frecvent hipertiroidismul decît hipotiroidismul. De aceea, bolnavii reumatici trebuie să-și cerceteze și glanda tiroidă și să o trateze.

Menționăm că medicamentul endocrin, în cazul de față hormonul tiroidian care se găsește sub diverse forme (extract de tiroidă, tiroton, iod etc.), este un ajutător al terapiei în diversele forme ale reumatismului. Dar el trebuie aplicat numai în colaborare cu medicul de specialitate.

Menținerea glandei tiroide la un nivel de funcționare normală poate fi un mijloc de mărire a mijloacelor naturale de apărare a organismului și contra infecției reumatice.

Dr. P. BABACA

— Pulsul dumitale e foarte rapid !

Desen de Mihai GROSU

V. TIMOC

— *Şi dacă vrei să fii respectat, nu te lăuda, nu exagera şi spune numai adevărul...* .

— *Toată ziua nimic ?*
— *Ba da ! Un... roman şi o nuvelă...*

S. NOVAC

Unii tineri se căsătoresc fără a se cunoaşte prea bine în prealabil.

Ofiţerul stării civile : — *...Consimţi să iei în căsătorie pe tov. Xenescu Margareta ?*
Mirele : — *Va să zică, te cheamă Mangareta !*

— *Să nu-ncerci Nae, să pleci şi azi la meci, că fac un „fault" de o să-l ţii minte tot returul.*

UMOR STRAIN

La o expoziţie de artă abstracţionistă din München, numeroşi vizitatori admirau o „capodoperă" intitulată „Vaci de păşune în anul 2000".

— Nu văd nici o păşune aici, îşi exprimă nedumerirea un cetăţean.

— Nici n-o puteţi vedea, răspunse plin de el pictorul care stătea lîngă tabloul său. Vacile au păscut toată iarba.

— Să zicem că e aşa, dar unde sînt vacile ?

— La ce bun să mai rămînă aici, răspunse cu o întrebare pictorul, de vreme ce nu mai găsesc iarbă !

★

Din cugetările unui automobilist : Arboreie este o plantă care poate sta şi o sută de ani pe acelaşi loc şi pe neaşteptate te trezeşti cu ea, în faţa radiatorului.

★

Regizorul unui studio din Hollywood se adresează unui artist :

— Uite, de aici, de pe această stîncă, trebuie să te arunci.

— Bine, bine, dar dacă mă schilodesc ?

— Ei şi, este finalul filmului.

★

Un tînăr cu chică îl întreabă pe frizerul care-l serveşte : Nu cumva dumneata m-ai tuns şi rîndul trecut ?

— Nu cred domnule. Lucrez aici numai de doi ani.

★

Profesorul, adresîndu-se unui student care dă semne de nervozitate înainte de a-i veni rîndul la examen :

— Fii calm, tinere. Doar nu ţi-e frică de întrebări.

— Deloc. Mi-e frică de răspunsurile mele.

★

Profesorul, din cale afară de supărat de răspunsurile slabe ale unui student :

— Nemaipomenit. Un asemenea grad de nepregătire.

— Mă scuzaţi domnule profesor, am crezut că examenul se va ţine mîine.

★

Înainte de examen, profesorul universitar se adresează studenţilor spunîndu-le cu blîndeţe :

— La examen ca la teatru. Dumneavoastră sînteţi actori, iar eu spectator.

— Minunat, spune unul din studenţi. O clipă doar, vă rugăm, să chemăm sufleurul.

★

O tînără care a reuşit în sfîrşit să fie primită de directorul unui producător de filme din Hollywood, îl roagă să-i acorde un rol cît de mic într-un film.

— Cum vă numiţi ? întrebă directorul mişcat, pe cît se vede de insistenţele vizitatoarei sale.

— Therese Voltaire.

— Voltaire... Voltaire... Parcă am mai auzit acest nume.

— Desigur, răspunse ea, am apărut nu o dată pe ecranul de televiziune.

DE LA CITITORI

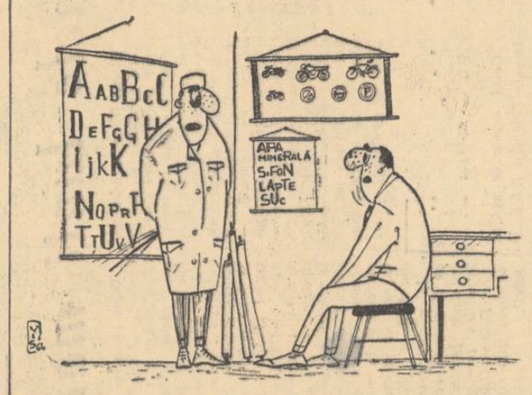

Doctorul : — *Vederea ţi-a slăbit din cauza alcoolului !...*
Pacientul : — *Din contră, doctore, cînd beau, văd dublu ! !*

Desen de V. IRIMESCU elev

— *Soţia mea e cam pretenţioasă, o să mi-i puteţi schimba ?*
— *Desigur !*
— *De cîte ori ?*

Desen de N. TEODORESCU

Poşta redacţiei

BUJOR COJOC — Timişoara, B-dul 23 August nr. 15 ; CIOFIAC GODEANU — Strehaia, regiunea Oltenia str. Republicii nr. 161 ; GHEORGHE A. BURIMAN — Reşiţa, str. Ioan Corvin nr. 13 şi GH. LĂPUŞEANU, B-dul 23 August nr. 43, Reşiţa ; ELVIRA COCA, str. M. Eminescu nr. 34 şi EUGENIA ZBRANEA, str. Trandafirilor nr. 30, Cîmpulung Moldovenesc, regiunea Suceava ; VASILE BULIMAR, com. Fîrdea nr. 65 raionul Făget, regiunea Banat ; P. FUGARU — Strehaia, str. Stadionului nr. 2 regiunea Oltenia ; MIHALCEA OLIMPIA — Bucureşti Cal. Călăraşi nr. 13 ; MARGARETA ZABOLOTEANU — Iaşi, str. Frîntă nr. 6, doresc să facă schimb de vederi avînd ca temă frumuseţile patriei.

NELU N. G. — Bucureşti. **Dacă la şcoala tehnică de geologie aţi intrat pe baza unui contract sînteţi obligat să respectaţi toate clauzele lui, altfel veţi plăti cheltuielile ce s-au făcut cu dumneavoastră. A doua întrebare este legată de prima şi deci răspunsul este negativ.**

P. I. — Sibiu. **După terminarea şcolii tehnice veterinare este necesară o perioadă de practică pentru a fi încadrat ca tehnician.**

M. B. — Corabia. **Institutele pedagogice nu au cursuri fără frecvenţă aşa că nu vă puteţi prezenta decît la un singur examen. Pentru a doua problemă este bine să vă adresaţi unui medic.**

AURELIA RĂDULESCU — Baia Mare. **Concediul de naştere post natal nu poate fi prelungit decît cu avizul medicului, în cazul cînd acesta constată că copilul are nevoie de o îngrijire specială. De concediul prenatal se poate beneficia numai înainte de naştere.**

REBUS VOINICI

ORIZONTAL: 1) Ilia..., unul din voinicii basmelor ruseşti — Strîmbă-Lemne 2) Falnic — Poet romîn, autorul poeziilor „Gruia" şi „Haiducul" 3) A scris printre altele povestirea „Doi voinici" — Cap de colos! 4) Cureluşă de meşină — A giffii adînc şi scurt, în urma efortului — Semnătură pe o cambie 5) Şase roman — Jumătate de bloc! — „Voinici" la plural 6) Forţa luptătorilor — Viteazul Achile 7) Prin direcţia, pe calea ferată — Izvor în Algeria — Zeitate în mitologia nordică 8) Falnic — Plantă ale cărei seminţe dau putere berei 9) Fire — Cea vie dădea puteri voinicilor din basme — Scop 10) Pronume — Unitate monetară norvegiană — Notă muzicală — Idem 11) Oraş în Spania — Campioni — Se spune că are şapte vieţi 12) Autorul melodiilor „Cîntec haiducesc" şi „Doi voinici" — Robust.

VERTICAL : 1) Înalţi şi puternici — Atlet grec despre care legenda spune că avea o forţă neobişnuită 2) „Tare ca fierul iute ca oţelul" (pl.) — Voinice (fig.) 3) Adăposteşte coloşii apelor — Mulţumire — Abis! 4) Prefix pentru urechi — Voinicul de la munte 5) Deal în miniatură — Colosul de piatră din Carpaţii nordici 6) Nereuşită — Voinic 7) Gigant învins de Hercule — Ion Voiniceanu 8) Apa amestecată cu gheaţă — Exclamaţie 9) Nemaivăzut — M — Sînt ei mici, dar sînt voinici 10) Nu-i tocmai uşor! — Pictor francez, autorul tabloului „Gladiatorii" 11) Guliver în ţara uriaşilor (pl.) — Căliţi în lupte 12) Lupta cu voinicul (pl.) — Popor viteaz din vechime.

Vasile ŞERBĂNESCU

LUMINA

ORIZONTAL: 1) Luminează calea (pl) — Luminat — Inel de lanţ 2) Autorul versurilor: „Cobori în jos luceafăr blînd / Alunecînd pe-o rază / Pătrunde-n casă şi în gînd / Şi viaţa-mi luminează!" — 1/2 decilitru (reg.) 3) Plantă erbacee cu florile ca lumina şi fructele ca întunericul. — A compus corul „Ciocîrlii spre soare" (Radu) 4) Curcubeu! — La soare te poţi uita, dar la dinsa ba — Poarta de intrare a luminii în ochi 5) Priveliştе dintr-un punct dominant, cu atît mai revelatoare cu cît lumina e mai puternică (pl.) 6) Snop de paie sau fîn — Autorul luminoaselor tablouri: „Casa la Mangalia", „Tekirghiol" ş.a. 7) Fluture de noapte sub acţiunea lămpii — În lotcă! — Rîu în URSS 8) Autorul poeziilor: „Aurora", „Stelele" ş.a. — Pronume — Galben, auriu, sub care se apără de soare, / Smaralde incrustate în frunziş" — Primeşte fasciculul de lumină al aparatului de proiecţie 12) Pronume — Octav..., autorul poveştirii pentru copii „Multe, multe luminiţe" (2 cuv.).

VERTICAL: 1) Zeul soarelui la vechii greci şi romani — Lemn negru din ţările tropicale 2) Făcea să strălucească alămurile — Musculatură cu dungi transversale ce se văd la microscop, unele luminoase şi altele întunecoase 3) Zgîrietură pe o piesă metalică — Curată ca lumina — Conjuncţie 4) Ungureanu Nicolae — Prototipul culorii albe — În Alpi! 5) Pictor rus, autorul tabloului „La Soare" — Cetate la Dunăre (odinioară) 6) Autoarea versurilor: „Veac mare, veac luminat / Pe cîmpurile lumii a coborît" (Magda) — Muncitor rural 7) Calitatea de a împrăştia o lumină limpede 8) Alimente — ...voltaic, sursă de lumină — Liber cugetător 9) Autorul liedurilor : „Cerul meu", „Pe cînd soarele de vară" ş.a. — Arhimede şi alţi oameni luminaţi din antichitate 10) Broderii cusute cu fire strălucitoare de aur sau argint — Zeu al Soarelui 11) Timp de lumină — Vadul..., loc de trecere cu bacul peste Dunăre la nord de Hîrşova — Bărbierit 12) A pune în vedere — Unităţe de măsură a fluxului luminos (pl.).

Julieta FLOREA

PIS, PIS, PIS!

ORIZONTAL: 1) Pictor şi poet rus, autorul fabulei „Motanul" — Celebru dresor care a realizat spectacolul „Casa pisicii" în care apărea pisica Murka alături de şoareci 2) Printre poeziile sale figurează şi cea intitulată „Ah, cît de multe pisici" — Eroina noastră 3) Parcelă — „Pisica...", poezie de scriitorul francez Aulnoi — Campion 4) Miţa blîndă care zgîrie rău (fig.) — Radu Voinescu 5) Negru în cerul gurii — Oraş în Austria — Fir 6) Înşelarea bunei credinţe — Pisoi 7) Ca o miţă plouată — Pronume 8) Ciinele şi pisica — Cămăşi înflorate — Cap de jaguar! 9) Poftim! — Coadă de pisică — Pictor romîn, autorul tabloului „Gică pisoiul" 10) Caracteristică pisicilor sălbatice — Din cuget ! 11) Unitate de timp — Greutate — Oraşel în R. P. Chineză 12) Zimbăreţ din neamul felinelor (pl.) — Zgîriat de pisică — Măsură agrară 13) Miţişori — Pisicul... marinarului.

VERTICAL: 1) Clasa pisicilor — Oraşul cu pisici celebre 2) Cîntăreţ popular grec, autorul fabulei „Pisica şi şoarecele" — Inimă de aur — Vechiul nume al Romei 3) Cadru pentru spectacolul „Casa pisicii" (pl.) — Pe „Strada Motanul pescar" 4) În conti — A scris poezia „Un pisoi de porţelan stă de vorbă cu-n motan" — Plantă textilă 5) Una din rudele apropiate ale pisicii — Ca un motan 6) Semiton! — Ţărm — A grăbi 7) Liberi cugetători — Greacă 8) Ochiul miţei — Omenească 9) A scris „Povestea pisicii bosumflate" (Mahomed) — Bioxid de siliciu — Înăuntru 10) Poştaş (od.) — „Pisicuţă, pis, pis, pis ! Te-am visat azi noapte-n vis" (sing.) — Şi altele (11) Cap de ris! — Motanul ţucăuş — Întreprinderea comunală Braşov 12) Măsura lui Cuza — Transilvania (abr.) — Animal din neamul felinelor 13) Pisoiul despre care vorbeşte Fedotov într-una din fabulele sale, în care îşi exprimă gîndurile cu privire la destinul unui pictor satiric — Cea mai crudă dintre feline.

Ştefan ŞORICESCU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CU BINE !

ORIZONTAL : Bucureşi — Apt — Oratori — Adio — Gătiţi — Preta — Aril — Sio — Vis — Ten — BI — Exact — I — Educator — A — Blajini — AP — AL — Note — Atas — Misir — Mot — SL — Inie — Fireşte — CDT — Sic — Nori — IE — Amnistiat.

BATE !

ORIZONTAL : Cadenţat — Aba — Opuse — Hoinar — Car — MD — Brate — O— Adieri — MAN — SC — Alviţe — TA — Invoi — Echo — Aci — Sat — Oare — Bate — Titu — IM — AL — AS — RA — Oto — Tie — Ion — NU — T — U — Aplauze — SI — Trudi — Ironie.

CU MULT FOC...

ORIZONTAL : Godinuri — Idei — Amăriţi — Inima — Răni — Imună — IS — AR — Talent — Eni — N — Dana — Orare — Tăutu — Fricoşi — Aprinsă — Gaică — AE — TA — Sat — UR — F — RC — Ironii — N — Orion — IAT — Rea — CI — Sobar — Nit — O — Tari — Esenin — Sperios — Foale.

Mica bibliotecă „Magazin"

VASUL ROZ PENTRU FLORI

SCHIŢĂ DE SAMPE ŞI GOSSINI (FRANŢA)

Mă jucam cu mingea în odaie cînd deodată — poc ! — şi vasul de flori se sparse. Mama veni fuga din bucătărie, iar eu izbucni în plîns.

— Nicolas ! spuse mama. Ştii bine că nu ai voie să te joci cu mingea în casă ! Şi, ia te uită ce ispravă ai făcut : ai spart vasul roz de flori ! Tocmai pe acela care îi plăcea tatălui tău atît de mult. Cînd o sosi, trebuie să te duci şi să-i spui. Şi o să te pedepsească. Ca să te înveţi minte.

Cînd tata se întoarse de la lucru, se înfundă în fotoliu, deschise ziarul şi începu să citească. Mama mă strigă din bucătărie.

— Ei, i-ai spus tatii ? — mă întrebă ea.

— Vezi, n-aş prea vrea să-i spun, pentru că, vezi, dragă, cum ştii... începui eu să-i explic şi mă porni din nou pe plîns.

— Ah, Nicolas, ştii bine că nu-mi plac chestii de-astea, spuse mama. În viaţă trebuie să te arăţi curajos. Doar acum eşti băiat mare. Ai să te duci imediat în odaia mare, şi-ai să mărturiseşti tatălui tău ce ai făcut !

De cîte ori mi se spune că acum sînt băiat mare, n-am decît neplăceri. De fapt, chiar că sînt băiat mare. Cînd am văzut totuşi că mamei nu-i arde de glumă, am intrat în odaia mare.

— Tată... începui.

— Hmm, mormăi tata drept răspuns, fără să ridice privirea de pe ziar.

— Am spart vasul cel roz — îi dădui eu drumul dintr-un singur suflu, şi simţi cum mi se urcă un nod în gît.

— Hmm ! mormăi din nou tata. Foarte bine, băieţaş, du-te şi te joacă mai departe.

Cît se poate de mulţumit, mă întorsei în bucătărie. Mama mă întrebă imediat : I-ai spus tatii ?

— Da, mamă.

— Şi ce-a spus ?

Mi-a spus : „Foarte bine, băieţaş, du-te şi te joacă mai departe".

Dintr-un motiv oarecare, asta nu păru să-i placă deloc mamei.

— Nemaipomenit, spuse ea şi intră cu paşi mari în cameră.

— Aşa te ocupi dumneata de educaţia copilului ? întrebă ea. Tata o privi foarte mirat pe deasupra ziarului.

— Ce vrei să spui ?

— O, te rog, mie să nu-mi faci de-astea. Fireşte, domnul se odihneşte citindu-şi în tihnă gazeta de la un cap la altul, iar eu trebuie în timpul acesta să menţin totul în ordine.

— Ce e drept, n-aş avea nimic împotrivă să-mi citesc în tihnă ziarul, o întoarse tata. În casa noastră, se pare însă că aşa ceva nu e posibil.

— Nu-ţi faci datoria, strigă mama ; şi nu te sinchiseşti nici un pic de familia ta !

— De fiecare dată se întîmplă la fel, urlă tata. Muncesc ca un bivol, rabd cu cea mai mare stăpînire de sine purtarea şefului, renunţ la orice plăcere, numai ca tu şi Nicolas...

— Ţi-am mai spus să nu vorbim niciodată despre bani în faţa copilului ! îl întrerupse mama.

— În casa asta, o să-mi ies într-o bună zi din minţi, strigă tata. Nu, aşa nu mai merge, cu asta trebuie să se termine odată. Da, cu asta trebuie să se termine odată.

— Avea dreptate mama, spuse mama. Ce rău îmi pare acum că nu am ascultat-o la timp.

— Oh, iar începi cu mamă-ta ! Singurul lucru de care mă mir e că n-ai scos-o mai devreme la iveală !

— Te rog s-o laşi pe mama în pace. Îţi interzic să vorbeşti despre mama.

— Dar n-am fost eu cel care... caută să se explice tata, dar chiar în momentul acesta sună la intrare. Era domnul Brodin, vecinul nostru.

— Voiam doar să te întreb dacă nu vrei să faci o partidă de dame, îi spuse el tatii.

— Ai picat la momentul potrivit, domnule Brodin, interveni mama în discuţie. Judecă şi dumneata : un tată iubitor trebuie sau nu să-şi găsească timp şi pentru educarea fiului său ?

— Ce se pricepe el în astea ? Doar nu are copii, spuse tata.

— Uită-te te rog la el, domnule Brodin, îşi mai şi bate joc de mine. În loc să se ocupe de creşterea copilului, domnul face spirite. Cum îţi place asta ?

— După cum văd eu, astăzi, s-a zis cu partida de dame, răspunse Brodin. Am plecat.

— Oh, voi bărbaţii, sînteţi la fel. Ţineţi unul cu altul, ca tusea cu junghiul. Mă rog, n-ai decît să pleci. Oricum, e mai frumos decît să asculţi pe la uşi străine.

— Bine, bine, partida rămîne pe altă dată, spuse repede Brodin. Cu bine. La revedere, Nicolas. Şi plecă.

Nu pot să rabd cînd se ceartă ai mei şi îmi pare totdeauna grozav de bine cînd se împacă. Şi cu împăcare s-a terminat şi de data asta. Cînd mama izbucni în plîns tata încercă, cu o expresie vinovată, s-o îmbuneze.

— Gata, gata, lasă asta, dar isprăveşte, te rog... Apoi o sărută pe mama şi spuse că s-a purtat urît, iar mama îi spuse că ea e cea vinovată. Tata spuse însă că nu, că el e vinovatul. Apoi se sărutară. Apoi mă sărutară şi pe mine şi îmi spuseră că totul a fost în glumă. Şi după aceea mama spuse că trebuie să se ducă să prăjească cartofi.

La cină am fost cu toţii foarte veseli şi am rîs mult.

— Ştii, dragă, spuse tata deodată, mi se pare că nu ne-am purtat ca lumea cu bunul Brodin. Sun la el şi îl poftesc la o cafea. Şi putem atunci să jucăm şi o partidă de dame...

Brodin se opri în uşă şi întrebă prevăzător : — Nu vă luaţi iar la ceartă ?

Drept răspuns, tata şi mama rîseră, îl prinseră fiecare de cîte un braţ şi îl duseră în camera mare. Tata aşeză tabla de şah pe o măsuţă. Mama servi cafeaua şi eu primi o bomboană.

Deodată, tata ridică privirea şi întrebă mirat : — Ce-i asta ? Unde e vasul roz pentru flori ?

În romineşte de Ion COSTIN

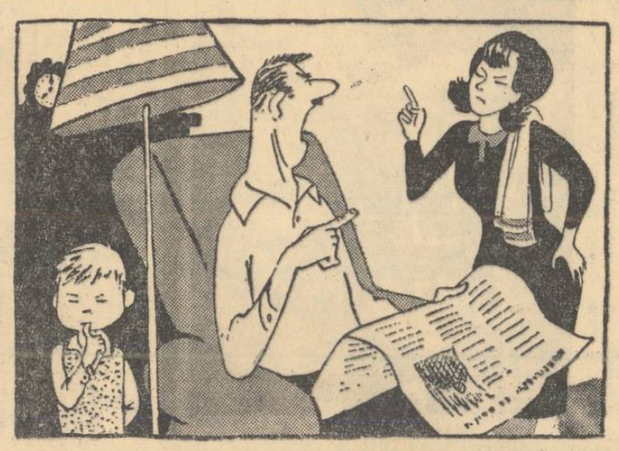

MAXIME ŞI CUGETĂRI

Despre sănătate

● Bolnavului pînă şi mierea îi este amară.

● A dori vindecarea este ca şi cum ai fi deja pe jumătate vindecat.
(SENECA)

● Omul poate să trăiască 100 de ani. Noi înşine, prin necumpătarea noastră, prin felul nostru de trai, printr-o atitudine nesocotită faţă de propriul nostru organism reducem acest termen normal pînă la cifre cu mult mai mici.
(I. P. PAVLOV)

● Sănătatea este condiţia înţelepciunii, iar semnul ei este veselia.
(R. EMERSON)

● Nu trebuie să te declari bolnav prea tîrziu şi nici vindecat prea devreme.
(B. FRANKLIN)

● Sănătatea e la fel de molipsitoare ca şi boala.
(ROMAIN ROLLAND)

● Bolile suspendă atît viciile cît şi virtuţile noastre.
(VAUVENARGUES)

● Oamenii se roagă zeilor să le dea sănătate, fără să ştie că stă în puterea lor s-o menţină : dar ei o trădează prin goana după plăceri şi lipsa de măsură.
(DEMOCRIT)

Despre căsătorie

● Căsătoria este actul cel mai de seamă din viaţa omului. Înainte de a-l săvîrşi, trebuie să ne gîndim serios : într-o căsnicie totul trebuie să fie de acord : ideile, principiile, gustul.
(PLUTARH)

Căsătoria prea grăbită
E rare ori şi fericită
(SHAKESPEARE)

Soţul ce vrea casă cu
dumneata să facă
Se cere dumitale — nu
tatălui — să placă
(MOLIÈRE)

● Ca să existe fericire în casă, trebuie ca soţii să nu aibă secrete unul faţă de celălalt.
(AL. DUMAS)

Nu sta în casă unde vezi
Că e stăpîn numai nevasta
Dar unde e nevasta rob
Fugi mai ales de casa asta!
(G. COŞBUC)

● O inimă, un suflet, un trup, o voinţă şi o dorinţă — acestea întrunite în două fiinţe — iată adevărata căsnicie.
(SHAKESPEARE)

● Nici un om nu este în stare a înţelege ce este adevărata iubire, dacă nu a trăit un sfert de veac în căsnicie.
(MARK TWAIN)

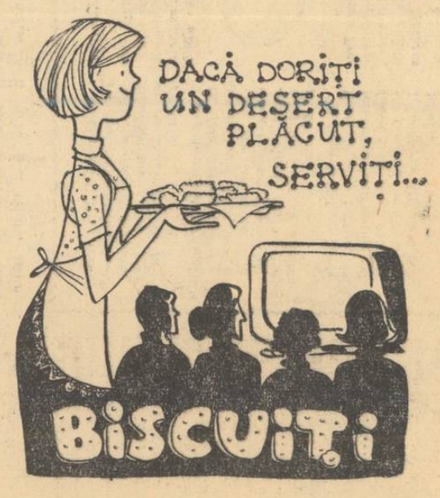

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

DUMINICA artistului amator

— Este una din acțiunile Teatrului de estradă din Deva, aflăm de la directorul acestui teatru, Ion Preda. În fiecare duminică dimineață invităm formațiile artiștilor amatori din Deva și din regiune la unul din spectacolele noastre, urmate de discuții, atît în ceea ce privește spectacolul vizionat cît și raporturile de sprijin care există între actorii noștri și artiștii amatori.

— Care este repertoriul estradei din Deva în momentul de față ?

— Atît în spectacolele de la sediu cît mai ales în permanentele deplasări în regiunea Hunedoara, prezentăm ultimele premiere „Revelitele revistei" și comedia muzicală „Iubesc, iubesc". În același timp, pregătim următorul spectacol, „Revista comorilor" de Bogdan Căus și M. Maximilian, cu muzica de N. Kărculescu, artist emerit, și V. Veselovschi. Și în acest spectacol vrem să nu uităm nici o clipă că sîntem legați puternic de viață. Vrem să oglindim culoarea, atmosfera de muncă entuziastă, marile realizări, frumusețea morală a oamenilor de pe aceste meleaguri, vecinii bazinului carbonifer din Valea Jiului, siderurgiștii hunedoreni, moții și munții de aur ai Bradului și ai Zlatnei. Bine înțeles, într-o mică măsură, atît cît poate să încapă pe partitura unui spectacol muzical.

— Și pentru viitor, care sînt proiectele ?

— În primul rînd, obișnuitul, ar putea spune, tradiționalul nostru turneu, din fiecare an. Cu acest prilej vom prezenta în marile orașe ale țării, ca și în centrele industriale, spectacole care vorbesc despre regiunea noastră. Bine înțeles, vom poposi cîteva zile și în București. Apoi intenționăm să montăm spectacolul „Aparatamentele revistei" de Mircea Crișan, Al. Andi, Radu Stănescu, sub îndrumarea regizorală a lui N. Frunzetti, în cadrul scenografic creat de George Voinescu.

În orice caz, ne străduim, împreună cu întregul colectiv artistic al teatrului, să putem face față cu cinste sarcinilor ce ne revin, ca gen de teatru al actualității, și în deosebi să putem reflecta cît mai bine marile realizări din regiunea noastră.

Marian SANDU

„Galileo Galilei" pe portativ de operă

Teatrul de Operă și Balet pregătește în momentul de față premiera unei noi opere românești, „Galileo Galilei", a tînărului compozitor Cezar Corneliu.

— „Galileo Galilei" este lucrarea pe care am pregătit-o în ultimul an de studii la Conservator, sub îndrumarea maestrului Mihail Jora — ne-a spus Corneliu Cezar. În ce privește construcția dramatică a libretului, am căutat să păstrez cît mai mult concizia și tensiunea stilului brechtian, rezumîndu-mă la principalele scene ale piesei lui Brecht și returnînd dialogurile, care trebuiau să devină cîntate, în versuri albe. În general, am gîndit acest spectacol nu atît ca o operă, cît mai ales ca teatru cu muzică.

— Din cine este formată distribuția ?

— Rolurile principale sînt deținute de David Ohanesian (Galilei), Dumitru Brebenel (Sagredo), Ion Buzea (Frederico), Geta Marinide (Virginia), Bogdan Pancu (trubadurul). Și încă un amănunt: „Galileo Galilei" se va reprezenta împreună cu încă o operă originală, „Prometeu" de Doru Popovici, amîndouă fiind în cîte un act.

Sărbătorirea artistei emerite Virginica Romanovski

Pe scena Sălii Palatului R.P.R., luni seara, la orele 19,30, va fi prezentat un spectacol extraordinar organizat cu prilejul sărbătoririi artistei emerite Virginica Romanovski. După cuvîntul introductiv rostit de acad. Victor Eftimiu va urma un program la care își dau concursul artiști de frunte ai teatrelor lirice și muzicale din Capitală. Printre acestia sînt : artiștii poporului P. Ștefănescu-Goangă și I. Finteșteanu, artiștii emeriți : M. Știrbei, Teodora Lucaciu, Dan Iordăchescu, Irinel Liciu, Gabriel Popescu, Silli Popescu, Nae Roman, Bimbo Mărculescu, Silvia Chicoș, Angela Moldovan. Participă la spectacol și un însemnat număr de cîntăreți de muzică ușoară ca: Aida Moga, C. Drăghici, Margareta Pîslaru, Roxana Matei, Marina Voica etc.

Momentele vesele vor fi susținute de M. Crișan, H. Șerbănescu, Radu Zaharescu și C. Cuică. Între interpreți va apare și sărbătorita.

Conducerea muzicală a fost încredințată lui Gherase Dendrino, Mircea Ionescu și Gaston Ursu, baletul — Elenei Penescu-Liciu. Prezentarea va fi făcută de Al. Polizu. Director de scenă — Nicușor Constantinescu.

Filmele lunii mai

Ecranele Capitalei vor prezenta publicului cinefil, în luna viitoare, numeroase premiere, dintre care amintăm de pe acum următoarele :

„Anotimpuri", premiera românească a lunii în regia lui Savel Stiopul, un film care reunește cîteva schițe cinematografice de actualitate, sub semnul prefacerilor simbolice ale naturii, urmărind viața și faptele unor oameni ai zilelor noastre, de diferite vîrste.

Cîteva filme se adresează cu precădere vîrstei tinere : „Împlinzitorii de bicicliete" (un film cu tematică sportivă), „Fără teamă și reproș" (despre și pentru copii), „Tînărul de pe vasul „Columb" (cu o acțiune de spionaj), — sînt producții ale studiourilor sovietice. „Nu se poate fără dragoste" se intitulează un film din R.D.G. dedicat problemelor căsătoriei și, „Un om care nu există", este un film maghiar, de spionaj.

După piesa lui Victorien Sardou, „Madame Sans-Gêne", care s-a jucat și pe scena Naționalului bucureștean, a fost realizat un film panoramic în culori cu Sophia Loren și Robert Hossein. El va rula în luna mai la cinematograful „Patria", tot astfel cum, o altă piesă, ecranizată în studiourile cehoslovace — „Liturghia de la miezul nopții" — va putea fi vizionată acum pe ecrane, după ce a fost prezentată în anii trecuți la noi pe diferite scene din țară.

În sfîrșit, genul istoric va fi prezent prin evocarea luptei poporului bulgar împotriva cruciaților, sub țarul Kaloian (filmul poartă drept titlu numele țarului).

Ne vizitează

La 16 aprilie, în sala mică a Palatului R.P.R., va da un recital tenorul sovietic Arthur Aidinian.

După ansamblul „Royal Shakespeare Company" din Anglia, ne va vizita un alt colectiv teatral : „Teatro Stabile della Citta' di Genova — Eleonora Duse" (Italia). Artiștii oaspeți vor prezenta în Capitală, în sala Palatului R.P.R., în zilele de 18—19 aprilie, spectacolul cu piesa „Cei doi gemeni din Veneția" de Carlo Goldoni. Regia o semnează cunoscutul scriitor și om de teatru Luigi Squarzina.

Va sosi în țara noastră și formația corală a Colegiului Oberlin din Ohio (S.U.A.). Dirijorul formației este Robert Fountain. Corul acesta va apărea în sala Palatului R.P.R., în zilele de 22 și 23 aprilie.

15 ANI DE ACTIVITATE

Teatrul de Stat „Al. Davila" din Pitești a împlinit 15 ani de activitate. Evenimentul acesta este marcat cu însuflețire de întreg colectivul instituției. Se organizează, atît la sediul teatrului cît și în satele și orașele regiunii, manifestări deosebite, reprezentații ale unor spectacole din repertoriul teatrului în cei 15 ani de activitate, urmate de întîlniri ale artiștilor cu publicul.

Dim 1949 și pînă acum, secția de proză a teatrului a prezentat 109 premiere și 4 373 spectacole, la care au

Scenă din „Minciuna are picioare lungi" de Eduardo de Filippo

Aspect din „Hangița" de Carlo Goldoni

participat un număr de 1 437 749 spectatori. Din cele 109 premiere, 65 sînt din dramaturgia originală. Primul spectacol al secției de păpuși a avut loc la 1 martie 1950. De atunci s-au prezentat 48 de premiere și 3 321 spectacole la care au asistat 565 789 spectatori. Secția de estradă, a cărei activitate a început la 22 ianuarie 1958, a dat 14 premiere cu 1 210 spectacole și 373 125 spectatori.

Acum, pentru prima oară, secția de proză prezintă în premieră o piesă a lui William Shakespeare. E vorba de comedia „*Noaptea regilor*", pusă în scenă de maestrul emerit al artei Ion Sahighian, spectacol cu care teatrul participă totodată la sărbătorirea a 460 de ani de la nașterea marelui Will. În distribuție : Ion Focșa (sir Toby), Dem. Niculescu (Malvolio), Eugenia Laza (Viola), Telly Barbu (Maria), George Comănescu (sir Andrew), Adriana Popovici (Olivia), Nicolae Dinică și Cornel Poenaru (Bufonul), M. Milcoveanu (Orsino).

S. N.

CEVA DESPRE a doua distribuție în teatre

Problema dublurilor, una dintre cele mai vechi și mai spinoase ale vieții teatrului, pare să fi fost tratată, în cursul actualei stagiuni, cu ceva mai multă seriozitate, consecvență și metodă decît în oricare din stagiunile trecute. Nu în toate teatrele, ci numai în cîteva, iar în aceste cîteva, nu în toate cazurile, ci numai în unele !... Noi însă vrem să vedem în aceste cîteva cazuri, un început de rezolvare definitivă a unei străvechi și îndreptățite revendicări actoricești, a unei adevărate racile a teatrului, incurabilă, în condițiile teatrului burghez și capitalist, dar pe care structura, organizarea și atmosfera profesională a teatrului socialist sînt făcute să o vindece radical.

Salutăm după cum se cuvine traducerea în fapt a acestei soluții de valorificare a tuturor forțelor actoricești ale unui teatru.

Cum spun, am avut un început de îmbucurătoare trecere în practică a sistemului celei „de-a doua distribuții", sistem care, — în afară de soluția unei juste valorificări a tuturor forțelor actoricești, și în primul rînd a forțelor actorilor tineri — are multe alte consecințe fericite, cum ar fi, de pildă, emulația, menținerea îndelungată a unui nivel statornic al calității spectacolelor, și, mai ales, descoperirea (posibilă, eventuală) a unor noi talenturi ale dramei respective, prin posibilitățile unei masive înlocuiri de interpreți. Am avut astfel de înregistrat o „a doua distribuție", integrală (Valeria Gagialov, Em. Petruț, Gh. Cozorici, Elisabeta Preda, C. Rauțchi), în „Nora" de Ibsen, la Teatrul Național, distribuție ale cărei valori, diferențiindu-se de „prima", pe valori de vîrste, de temperamente, de inteligențe și stiluri, o egalează categorie pe aceasta din urmă, pe linia portretizării contingătoare a personajelor, a tensiunii dramatice și a redării mesajului de idei. Tot Național a pregătit, dacă nu chiar o integrală a doua distribuție, măcar trei ai doilea interpreți ai unor importante roluri din „Nevestele vesele din Windsor" (Didona Popescu — doamna Ford, Draga Olteanu — Quickly, C. Henter — Falstaff), care, repartizați simultan în spectacol, au introdus în compoziția și în tonalitatea spectacolului, imagini și sunete noi, relevînd calități de unor actori foarte valoroși, cu deosebite înclinații shakespeariene. În sfîrșit, tot la Teatrul Național — care dă astfel exemplul celei mai consecvente inițiative în direcția aplicării acestui bun sistem de utilizare a forțelor actoricești — se pregătește o a doua distribuție pentru „Maria Stuart".

Cu deosebire îmbucurător este faptul că aceiași tendință se manifestă și în alte teatre, și mai se pare demnă de subliniat, în mod aparte, hotărîrea Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra" cu privire la introducerea unui important număr de noi interpreți în „Orestia" lui Eschil. Cînd am relatat cititorilor despre acest spectacol a cărui premieră a avut loc abea acum vreo două luni, am insistat mult asupra importanței majore a reluării tragediilor antice, care au lipsit vreme îndelungată din repertoriul teatrelor noastre. Ca o consecință a acestei îndelungate omisiuni, actorii noștri, mai ales cei tineri, se resimt de o firească lipsă de familiaritate și exercițiu, cu un stil poetic care stau la temeliile teatrului și ale artei actoricești. De aceea trecerea cît mai multor interpreți prin monumentalele roluri ale **Orestiei**, este în act de adevărată școală actoricească, de adevărată și multilaterală valorificare a posibilităților actorilor. Introducerea de noi interpreți în șase roluri (dintre care cinci de prima mărime) de odată, dovedește că inițiativa chibzuită nu a fost lipsită în acelaș timp de îndrăzneală.

Nici unul din cele șase roluri : Clitemnestra, Electra, Oreste, Apolon, Atheena, Crainicul lui Agamemnon — nu au pierdut nimic față de interpretarea primei distribuții iar unele, trebuie s-o spunem, au cîștigat simțitor. Trebuie vorbit despre noua interpretă a Clitemnestrei, Mihaela Juvara, deoarece rolul ei este cel mai întins, și poate cel mai greu, al tragediei. Noua interpretă a realizat o „a doua distribuție", integrală (Valeria Gagialov, Em. Petruț, Gh. Cozorici, Elisabeta Preda, C. Rauțchi), în „Nora" de Ibsen, la Teatrul Național, distribuție ale cărei valori, diferențiindu-se de „prima", pe valori de vîrste, de temperamente, de inteligențe și stiluri, o egalează categorie pe aceasta din urmă, pe linia portretizării contingătoare a personajelor, a tensiunii dramatice și a redării mesajului de idei. Tot Național a pregătit, dacă nu chiar o integrală a doua distribuție, măcar trei ai doilea interpreți ai unor importante roluri din „Nevestele vesele din Windsor" (Didona Popescu — doamna Ford, Draga Olteanu — Quickly, C. Henter — Falstaff), care, repartizați simultan în spectacol, au introdus în compoziția și în tonalitatea spectacolului, imagini și sunete noi, relevînd calitățile

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Scrisori de pe șantiere

ȘTAFETA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VIII — Nr. 341 • Sîmbătă 18 aprilie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

„Mugurii primăverii"
Fotografia M. VRÎNCEANU
(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amateri)

magazin

ESTE ÎN MÎINI BUNE

O scrisoare din Hunedoara ar trebui să poarte neapărat amprenta activității și ritmului trepidant al orașului flăcărilor nestinse, a muncii furnaliștilor, oțelarilor sau laminatorilor care asemenea unor prometei moderni mînuiesc focul pentru a elabora metalul, pentru a-l modela după vrerea lor. E și firesc să fie așa. Toate drumurile orașului duc spre marele combinat siderurgic, toate firele pornesc de aici mai departe spre întreaga țară. Întrepătrunderea aceasta între oraș și combinat, concentrarea tuturor activităților și îndreptarea lor spre gigantul industrial este de așa natură încît pînă și lucrătorii întreprinderii de construcții siderurgice din localitate sînt socotiți ca făcînd parte din aceeași mare familie a furnaliștilor sau oțelarilor. Nici acest lucru nu-i de mirare dacă ne gîndim că în răstimpul a aproape 14 ani, constructorii hunedoreni au executat în combinat numeroase obiective importante, pe care astăzi siderurgiștii le conduc cu pricepere. Rodnicia acestei colaborări dintre constructori și siderurgiști s-a văzut și deunăzi cînd furnalul nr. 6, la care s-au executat reparații capitale, a fost dat în producție cu 6 zile înainte de termen.

Așa că, scriind aceste rînduri din

Tudor GHEORGHIU

(Continuare în pag. a 3-a)

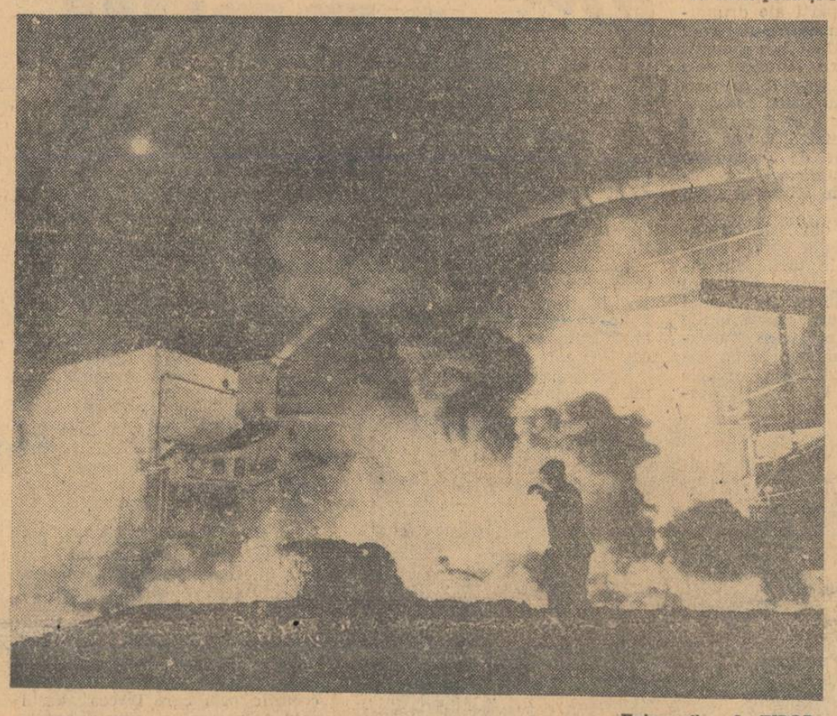

Fotografia : L. TIBOR

VĂ PREZENTĂM

Ansamblul CIOCÎRLIA

Imagine din suita coregrafică „Tablouri din Galeria Națională"

Cea mai cunoscută dintre melodiile populare pe care George Enescu le-a folosit cu atîta măiestrie în nemuritoarea sa Rapsodie I, a fost „Ciocîrlia".

Și intitulîndu-se astfel, ansamblul „Ciocîrlia" și-a făcut o datorie de onoare de a prelua lucrările cele mai valoroase din folclorul muzical și coregrafic al poporului nostru, prin cercetarea, culegerea și valorificarea folclorului nou, izvorît din realitatea socialistă a țării noastre.

Către sfîrșitul anului 1963, o adevărată expediție se pregătea de plecare. Aparatele de filmat și magnetofoanele erau împachetate cu grijă. Să fi fost oare o echipă de cineaști care pleca pentru prospecțiile de iarnă în vederea unui nou film? Nicidecum. „Expediția" compusă din muzicieni, coregrafi ai ansamblului „Ciocîrlia", pleca în țară pentru îmbogățirea materialului folcloric.

Itinerare variate au fost parcurse prin diverse regiuni ale țării, prin nenumărate orașe, sate și comune. Și documentarea științifică de pe teren nu va constitui doar un prilej de informare sau de alcătuire a unui material de arhivă, ci ea va constitui baza discuțiilor purtate în consiliul artistic al ansamblului. Materialul cules cu acest prilej va îmbrăca apoi forma prelucrată a unor noi cîntece și dansuri care vor păstra însă puternica amprentă a originalității folclorice. Incluse astfel în repertoriul permanent al ansamblului, ele își vor lua zborul în întreaga țară.

Tot în urma unor asemenea culegeri, au fost lansate de către artista emerită Angela Moldovan, solistă a ansamblului, melodiile „Ia mai zi" și „Asta-i Moldova mea", din folclorul nou. Maeștrii coregrafi ai ansamblului au creat de pildă „Drăgaica", dans în care tradiția sărbătoririi culesului recoltei este îmbogățită cu semnificația de azi a muncii în colectiv (coregrafia Gh. Popescu-Județ). Iar suitele coregrafice „Tablouri din Galeria Națională", „Nunta de pe Someș" și „Călușarii", în interpretarea dansatorilor de la „Ciocîrlia", au căpătat o largă consacrare atît în țară cît și peste hotare. Și formația corală a promovat adeseori lucrări noi, valoroase.

Asemenea exemple pot fi lesne citate din bogatul repertoriu al ansamblului. După cum ni s-a relatat, ansamblul „Ciocîrlia", în cei 17 ani de la înființare, s-a dezvoltat mult. Formația care a debutat sub triplurile „Ciocîrliei", are astăzi un mare număr de membri: coriști, dansatori, instrumentiști în orchestra semisimfonică, de acompaniament sau în cea de muzică populară, soliști vocali și membri ai formației de teatru.

P. SLĂVESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

„Călușarii"

Din „lumea" sunetelor inaudibile

Știați că se poate construi un aparat care să indice... furtuna? Că cele mai imperceptibile „bătăi" ale motoarelor sau ale... inimii pot fi sesizate și că geologii provoacă microexplozii pentru a descoperi zăcămintele minerale?

Toate acestea sînt posibile cu ajutorul infrasunetelor, care au și alte aplicații în tehnică și în știință. Înainte de a le prezenta este necesar de a face cunoștință cu lumea sunetelor inaudibile.

Sunetele sînt succesiuni de comprimări și dilatări ale aerului (unde) provocate de vibrația unui corp. Frecvența undei sonore, adică numărul de vibrații efectuate într-o secundă (numărul de herți) caracterizează fiecare domeniu de sunete. Astfel, sunetele auzite de om au frecvențele cuprinse între 16 și 20 000 de herți. Sunetele cu frecvențe mai mici de 16 herți se numesc infrasunete iar cele cu frecvența peste 20 000 herți — ultrasunete. (Ultrasunetele cu frecvențe extrem de mari au primit denumirea de hipersunete). Infrasunetele, ultrasunetele și hipersunetele fac parte din „lumea" sunetelor inaudibile pentru om.

Caracteristic vibrațiilor acustice este faptul că pe măsura creșterii frecvenței, crește și atenuarea (amortizarea) lor în timpul propagării printr-un anumit mediu. Mai înainte de a prezenta unele aplicații ale infrasunetelor trebuie subliniat că această împărțire în infrasunete, sunete, ultrasunete etc. este dictată doar de motive de studiu, toate avînd aceeași natură.

Indicatorul de... furtună

Pe mare se apropie furtuna... Barometrul a început să coboare numai de două ore, dar toate viețuitoarele au „aflat" apropierea acestui fenomen cu mult timp înainte. Este cunoscut faptul că, înaintea furtunii, pescărușii, delfinii, balenele, meduzele și alte viețuitoare dau semne de neliniște, fenomen prin intermediul căruia marinarii experimentați iau cunoștință de apropierea pericolului.

Explicația fenomenului trebuie căutată în apariția de infrasunete, cu frecvențe între 8 și 13 herți, datorită interacțiunii dintre vînt și valuri, precum și în urma propagării valurilor longitudinale de adîncime.

Cum reușesc viețuitoarele marine să sesizeze infrasunetele?

Pentru a putea răspunde la această întrebare, să prezentăm pe scurt „infraurechea" meduzei, adevărat receptor natural de infrasunete. Această „ureche" are forma unui canal cilindric, terminat cu o cavitate sferică, umplută cu lichid în care plutesc corpuscule solide; prin canal trece un nerv. La apariția oscilațiilor infrasonore, cavitatea sferică acționează ca un rezonator asupra nervului care, la rîndul său, sesizează organismul meduzei de apropierea pericolului.

Studierea acestui receptor infraacustic natural a permis specialiștilor nu numai să deducă unele metode de cercetare a infrasunetelor, dar și să le dea o interesantă aplicație.

Astfel, la catedra de biofizică a Universității din Moscova s-a realizat un model electronic al „infraurechii" meduzei. Acesta se compune dintr-un captator de infrasunete, un rezonator selector care lasă să treacă doar vibrațiile de frecvență joasă (sub 16 oscilații pe secundă), un receptor piezoelectronic, care transformă vibrațiile mediului în oscilații electrice, un amplificator și un cadran indicator.

Acest dispozitiv permite sesizarea apropierii unei furtuni cu 15 ore înaintea declanșării ei. Trebuie ca aparatul să fie așezat pe puntea navei, iar receptorul să se poată roti în orice direcție. În cabina comandantului navei se montează cadranul indicator împreună cu restul aparaturii

Ing. Florian CRISTESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Din sumar:
Originală luptă cu taurii — Pag. a 2-a
CÎTEVA ÎNTÎMPLĂRI ȘI PERIPEȚII DIN TURUL CICLIST AL TUNISIEI — RELATATE DE G. MOICEANU (Pagina a 5-a)
În paginile 6-7: Medicul vă sfătuiește | MODA | UMOR | Rebus

Dacă aveți drum LA NOUA

Un piton dormea încolăcit la căldură, într-o cușcă adăpostită într-unul din birouri.

— Așa nu iese bine în poză, spuse unul din îngrijitori. Dacă vreți, scot șarpele afară și-l înfășor în jurul gîtului ca un fular.

Colegul meu, fotoreporterul, s-a uitat speriat spre ușă și a replicat repede:

— Nu sînt de acord! E inuman și contrar regulilor eticii.

Iată dar de ce printre fotografiile cuprinse în acest reportaj lipsește pitonul. În schimb, alte exponate vii ale parcului zoologic Noua din Brașov, care nu contraveneau principiilor morale ale colegului meu (și, mai ales, puteau fi fotografiate de la distanță) au putut fi, așa cum se vede, imortalizate.

Dar întrucît puțini cititori — cu excepția brașovenilor — cunosc cîte ceva despre acest colț zoologic, cîteva lămuriri sînt absolut necesare. Mai întîi despre Noua, pitorească așezare turistică situată între Brașov și Dîrste, acolo unde șesul Bîrsei se întîlnește cu avantgarda Bucegilor. Complex de agrement bine cunoscut și larg vizitat de cetățenii orașului de la poalele Tîmpei, Noua le oferă cam tot ce și-ar putea dori: un lac străbătut de ambarcațiuni, șirand bine utilat, restaurant agreabil, dealuri, brazi, aer curat. Iar nu de mult, ca un punct de atracție suplimentar, parcul zoologic. Nașterea — cu vreo trei ani în urmă — a acestuia s-a făcut exclusiv pe baze locale: datorită activității vînătorilor din regiune care treptat, treptat au populat Noua cu mai toată fauna carpatină. Apoi s-a trecut — pe bază de schimb — la procurarea unor exemplare exotice. Cei doi pui de crocodil — mai precis un aligator și un caiman — bunăoară, cei mai tineri locatari ai parcului zoologic, au fost procurați de la grădina zoologică din München în schimbul unor... bufnițe.

Paul MARIAN
Fotografii: Nicu VASILE

(Continuare în pag. a 3-a)

Ce nu se vede la „MUZEUL PELEȘ"

Muzeul e o instituție de cultură unde oamenii vin *să vadă*. Indiferent dacă e științific, istoric sau artistic, orice muzeu strînge, depozitează piese rare, prețioase, de valoare muzeistică dar, în primul rînd, *expune*. Muzeul de la Peleș nu face excepție. Și el expune, pentru cei aproape 1000 de vizitatori pe care zilnic îi are — excursioniști, oameni la odihnă în Sinaia oaspeți de peste hotare și turiști — opere artistice de mare valoare: decorația în lemn care îmbracă pereții și pla-

Virgil DĂNCIULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Marele bazin al Băilor romane

Strada care duce spre baia Cross

Băile romane din BATH

La o distanță mică de Londra, ce se parcurge în aproximativ două ore, atît cît durează călătoria cu trenul, se află situat orașul Bath. Așezat pe ambele părți ale drumului ce coboară în linie curbă spre rîul Avon, orașul Bath e renumit mai ales pentru interesantele băi romane pe care le adăpostește. Dar orașul oferă totodată prilej ochilor de a se desfăta cu bogăția și varietatea frumuseților sale naturale, de a cunoaște monumentele istorice și edificiile construite în stiluri și epoci diferite.

Băile romane din Bath își datează existența din epoca cuceririlor romane în țările din Apus. În acest loc din teritoriul englez de azi în secolul I anul 49 e.n. se afla una din legiunile romane ale împăratului Vespasian, care se îndeletnicea cu extragerea plumbului din minele de pe dealurile Mendip. Pe versantul Canalului Mînecii, în bazinul format de cursul rîului Avon, între văile Lansdown înspre nord și dealurile Combe și Hampton înspre sud, existau izvoare de apă termală despre care cuceritorii romani auziseră pe baștinași deseori vorbind. Folosind izvoarele de apă fierbinte, romanii au construit în acest loc camere de băi.

Trebuie să amintim că romanii, preocupați de grija pentru curățenia corpului omenesc, erau deprinși ca în fiecare oraș, fort și chiar casă de țară să aibă baia lor proprie.

Abia în anul 1755 au fost descoperite la Bath cîteva din băile romane vechi și s-a luat hotărîrea de a se construi un stabiliment de băi la est de camera Pompei, unde s-a descoperit un alt izvor de apă minerală caldă.

Proiectul acesta avea să se realizeze mult mai tîrziu, prin anul 1878, cînd corporația orașului Bath a început să facă săpături complete și a clădit coloanele care sprijină terasa ce cuprinde statui romane care domină întregul stabiliment al băilor.

Cînd pătrunzi în actualele băi romane de la Bath se vede mai întîi un Hipocaust, sau o cameră caldă, unde se află straturi de tuburi din ceramică, ce sprijineau podeaua camerei de baie, și prin care circula aerul cald pentru a o încălzi. De asemenea, de-a lungul peretelui din fund se zărește coșurile prin care trecea aerul cald care încălzea pereții camerei. Din această cameră se ajunge la baia circulară — care în timpul romanilor era acoperită — și de acolo într-un hol unde se află marea baie romană clădită deasupra izvoarelor de apă caldă. De ambele părți ale holului se află nișe circulare și dreptunghiulare în care vizitatorii băilor pot să bea ape minerale.

Apele minerale termale din Bath curg abundent, constant și au proprietăți radioactive, fiind indicate în tratamentul bolilor reumatismale, gută, în afecțiuni cardiovasculare ș.a.

Într-o încăpere alăturată de baia mare s-a amenajat un muzeu care conține diferite piese de artă clasică din epoca romană. În dulapuri de sticlă sînt expuse obiecte ca: broșe, sticle, inele și alte podoabe vechi descoperite cu prilejul săpăturilor efectuate în secolul al XIX-lea. Aci se pot vedea diferite pietre prețioase, din care unele sînt gravate, pietre ce au fost folosite pentru imprimarea anumitor desene.

Printre piesele mai deosebite expuse în muzeu se află o bucată subțire de plumb pe care este scrisă o inscripție adresată zeiței primăverii „Sul Minerva" considerată patroana izvoarelor de apă termală, în care este rugată să înlăture pe rivalii unui tînăr care și-a mărturisit dragostea sa tinerei fecioare cu numele de Vilbia.

La intrarea în muzeu se mai vede un postament de piatră în formă de triunghi, care reprezintă un fragment din vechea construcție a templului clădit de romani. De asemenea se află expus un cap de bronz al zeiței Minerva care a fost descoperit în anul 1727 lîngă camera Pompei și care se presupune că ar face parte dintr-o statuie a Minervei care ocupa probabil un loc proeminent în templu.

Aici vin numeroși vizitatori nu numai pentru a vizita băile romane, a cea are minerală sau pentru a face băi, ci și pentru faptul că orașul Bath are numeroase parcuri și grădini, locuri interesante și plăcute pentru sport și recreere.

Pe străzile din Bath cu multă verdeață și flori se află situate clădiri majestoase construite de arhitecți talentați care folosind posibilitățile naturale au reușit să dea orașului un farmec deosebit și o expresie deosebită a frumosului arhitectural. La Bath au loc anual diferite festivaluri artistice, concerte date de oaspeți străini și englezi, vizitatorii au la îndemînă diferite distracții. Orașul lipsit de întreprinderi industriale, pulsează mai mult prin viața social-culturală și istorică.

I. GROSU

Podul Pulteney

GHENNADI KULIBABA

Corespondență din Moscova

Orașul acesta este așezat pe o colină, în mijlocul tundrei, dincolo de paralela 69. La zeci de kilometri distanță de el, se văd luminile caselor sale cu multe etaje. Este unul din cele mai tinere orașe ale U.R.S.S. — Zapoliarnîi. Vara, soarele nu apune aici luni de-a rîndul, iarna însă, deasupra orașului strălucesc luminile verzi și argintii ale aurorei boreale.

Aici, în orașul Zapoliarnîi locuiește prietenul meu Ghennadi Kulibaba. L-am cunoscut cu cîțiva ani în urmă chiar pe aceste meleaguri, în peninsula Kola. Pe atunci nu exista încă orașul, nici pomeneală. Pe solul pietros și roșiatic răsăreau din loc în loc corturi și cîteva căsuțe prefabricate în care se adăposteau primii săi locuitori veniți în aceste ținuturi îndepărtate. Printre ei și tînărul muncitor din Leningrad — Ghennadi Kulibaba. Era în toamna anului 1956.

Kulibaba a devenit unul dintre constructorii orașului. Cînd a fost nevoie a lucrat la săpat fundații. A fost necesar apoi să facă pe dulgherul. Primele căsuțe de lemn, căsuțele care străjuiesc străzile Leningrad și Komsomolskaia, au fost clădite de brigada lui Kulibaba.

Lui Ghennadi îi place muzica, o adoră. A reușit să transmită interesul pentru muzică și tovarășilor săi.

Astfel s-a născut ideea înființării, în cadrul micului lor club, a unei orchestre. Băieții au scris uzinelor unde lucraseră înainte iar răspunsurile n-au întîrziat. Din Leningrad au sosit colete cu instrumente, plicuri cu note. Așa a luat naștere orchestra, iar populația din Zapoliarnîi se bucura de fiecare dată cînd la manifestările artistice din club, melodii îndrăgite ca „Valurile Amurului" și altele, erau cîntate de interpreții din localitate.

Apoi Ghennadi a fost încorporat. Era în decembrie, în perioada nopții polare. Autobuzul care-l ducea spre destinație înainta domol în timp ce el nu contenea să privească înapoi la luminile ce se pierdeau în ceață.

L-am reîntîlnit anul trecut. Unde credeți? Din nou în Zapoliarnîi. Trecuseră cinci ani din ziua cînd primele echipe veniseră în tundră să construiască un nou centru industrial. Acum nu doar două sau trei căsuțe, ci un oraș adevărat întregește peisajul Extremului Nord. Copiii gălăgioși se duc și vin de la școală. Magazinele desfac o sumedenie de mărfuri, nu numai alimentare ca în primele zile, dar și cărți, aparate de radio, confecțiuni, țesături, într-un cuvînt tot ce se vinde și tot ce-i de trebuință omului.

Locuitorii tînărului oraș înalță un combinat de înnobilare a minereului. Pe șantier l-am întîlnit pe Ghennadi.

— Pe Kulibaba îl căutați? Căutați-l mai sus, am fost sfătuit. M-am cățărat cu greu pe una din platformele schelei înalte.

În sfîrșit am ajuns. De sus orașul părea minuscul. Legat cu centuri de siguranță atîrna un tînăr care fixa lemnăria cofrajului. Era Ghennadi.

— Munca nu e lipsită de riscuri — zise brigadierul. Și răspunderea e mare. Așa cum lucrăm noi, așa va fi și betonul.

Seara l-am vizitat acasă. Nu mai stă la cămin, are o cameră într-o casă nouă. Nu stă singur. Soția sa Ania e educatoare la grădiniță. Ca și în trecut se ocupă de orchestră dar nu mai e vorba de o fanfară, ci de o orchestră de estradă. Ania este una din soliste.

— Am venit aici, mi-au spus Ghennadi și tovarășii săi, și am prins rădăcini adînci în pămîntul Nordului.

...Am mai fost a treia oară în acest oraș, în Zapoliarnîi, scump mie fiindcă îl cunosc, cum se spune, din față.

Pe o băncuță în fața locuinței lui Kulibaba am văzut-o pe Ania. Legăna un cărucior: bine înfofolit își făcea siesta un prunc. — Avem o fetiță, zîmbi ea fiștiindu-se. O cheamă Marina.

— Vă felicit, să vă trăiască. Dar Ghennadi unde-i?

— A plecat la Leningrad. Se prezintă la examenul de admitere la Institutul politehnic de construcții, secția fără frecvență. A fost chemat la Institut și într-o oră trebuia să fie gata de plecare. A plecat cu avionul. Primul examen e la fizică. Mă cam tem pentru el.

— De ce Ania?

— Pentru că n-a avut timp să se pregătească ca lumea. Pe șantier zilele sînt încordate una după alta. În afară de aceasta s-a mai apucat să sprijine tineretul în construirea unei săli de sport. El conduce lucrările. Apoi mai e și orchestra. Vă spun, n-a avut nici o clipă liberă, iar de învățat, învăța noaptea.

De atunci nu l-am mai văzut pe Ghennadi. Nici nu știu, a reușit sau nu la admitere. Dar sînt convins că o să ne mai vedem, după cum sînt convins că am să mai vizitez Zapoliarnîi. Mă simt atras de orașul care s-a născut și a crescut sub ochii mei și pentru că acolo trăiește un om de care mă simt atît de apropiat.

Mihail ZLATOGOROV
scriitor

Ghennadi Kulibaba

O originală luptă cu tauri

Spre deosebire de alte țări latino-americane în care luptele cu tauri se practică pe scară largă, în Argentina acest soi de distracții populare sînt interzise din anul 1922, spre profundul regret al populației de origine spaniolă, mare amatoare a acestor jocuri cu vechi tradiții în țara lor de baștină. E drept că în unele orășele din „fundul provinciei" mai au loc din cînd în cînd lupte cu tauri — mai mult sau mai puțin clandestine — care formează, din timp în timp, subiectul unor scandaluri publice provocate de Asociația pentru protecția animalelor, mai cu seamă din anul 1954 cînd, sub presiunea ei, măsura anterioară a fost întărită printr-o lege ce interzice orice fel de manifestații în cursul cărora animalele pot fi ucise sau rănite.

Nu e de mirare în asemenea condiții că, vestea despre o apropiată luptă cu taurii în marea stațiune balneară Mar del Plata s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului, stîrnind senzație în toată țara. Dar nu numai în rîndul amatorilor de lupte ci și al adversarilor lor din Asociația pentru protecția animalelor. Puțin îi interesa pe aceștia din urmă că cel ce obținuse autorizația de a înfrunta în arenă taurii înfuriați era un renumit torero de origine argentiniană — Cesar Gomez — reîntors în țară după ce se acoperise de „laurii" succeselor dobîndite în arenele din Spania. Nici că organizatorii spectacolului de la Mar del Plata apucaseră să investească sume respectabile pentru construirea unei arene, tipărirea afișelor, a biletelor etc. Demersurile făcute de asociație, pe baza interdicției legale, au dat roade: autorizația obținută de Gomez și managerii săi a fost retrasă.

Aceasta l-a înfuriat, însă, pe sprijinitorii lui Gomez și mulțimea amatorilor de lupte cu tauri care s-au adresat justiției. Presa argentiniană a reflectat pe larg pasiunile dezlănțuite ale celor două tabere ce s-au înfruntat, pînă cînd, în cele din urmă, s-a ajuns la un compromis: tribunalul a suspendat interdicția și a autorizat lupta cu tauri, în anumite condiții (condiții care n-au fost, însă, date publicității).

Cînd, în sfîrșit, a sosit și ziua mult așteptată, arena nou-nouță din Mar del Plata era tixită de lume. Printre spectatori se afla și o delegație respectabilă a Asociației pentru protecția animalelor, ai cărei membri supravegheau cu ochi de vultur ceea ce se petrecea în arenă.

În sfîrșit s-a deschis și poarta și în arenă a năvălit, în aclamațiile mulțimii, primul taur. După un tur prin arenă, prima întîlnire dintre el și torero s-a soldat în mod surprinzător. Torero a căzut și a lăsat animalul să treacă pe lîngă el, fără a da nici o dovadă de poftă să-i atace. Apoi a intrat un alt taur și un alt torero, un columbian a cărui întreagă „artă" s-a manifestat în... evitarea îndeaproape a unei întîlniri directe cu animalul înfuriat. Cînd columbianul era pe punctul de a-și termina această performanță stranie pentru spectatori, în arenă au năvălit doi tauri uriași de care torero a reușit să... scape numai printr-un salt rapid peste gard, în mijlocul spectatorilor...

O parte din spectatori s-au amuzat copios în acea după amiază pe arena din Mar del Plata. Dar marea majoritate care venise să vadă o adevărată luptă cu tauri, a început să protesteze pînă cînd protestul s-a transformat într-un adevărat scandal.

Și, în cursul scandalului a ieșit la iveală că strania comportare a tororilor, care s-au eschivat vizibil de la luptă, s-a datorat faptului că spadele cu care aveau să înfrunte taurii în arenă erau de... lemn.

Această fusese condiția pusă de Asociația pentru protecția animalelor și acceptată de organizatorii luptelor (ca să nu piardă banii investiți) pe baza căreia s-a realizat compromisul la tribunal...

De nerutindeni

DE NERUTINDENI

PESCARUL american Ronald Rounar a călătorit clandestin, fără bilet, de la New-York la Southampton pe bordul transatlanticului „Queen Elisabeth". În tot timpul călătoriei s-a hrănit cu semințe de floarea soarelui, stătea ascuns în spatele ecranului sălii de cinema și ieșea rareori pe punte pentru a juca o partidă de șah.

●

PENTRU EXPOZIȚIA internațională de la New-York care urmează să se deschidă în aprilie 1964, renumitul Walt Disney a prezentat socoteala. Fiecare dintre ei pretindea că vrea să plătească singur. Pentru a lichida neînțelegerea, unul dintre ei a propus să plătească cel care va ajunge ultimul într-o cursă de 100 de metri. Patronul a acceptat să dea startul în cursă. După ce au parcurs 100 m, apoi 150, 200 m, cei șase tineri au dispărut... lăsînd nota neplătită.

gătit o păpușă „vie". Confecționată dintr-o sumedenie de elemente radioelectronice, materiale plastice unele și păr natural, păpușa îl reprezintă pe președintele Lincoln stînd pe scaun. Robotul se poate scula, poate să-și muște buzele precum și să rostească fragmente din cele mai celebre discursuri ale președintelui, însoțite de gesturile și mimica ce-i erau caracteristice.

●

IN VALEA FLUVIULUI BALI (Irianul de vest), trăiesc aproximativ 80 de mii de papuași. Triburile dani și-au păstrat pînă azi un mod primitiv de viață. Uneltele de muncă folosite sînt toporul de piatră și sapăliga de lemn cu care lucrează pămîntul. La vînat folosesc arcul și săgețile. Locuitorii acestei văi umblă aproape complet goi, papuașii dani nu cunosc nici măcar meșteșugul olăritului iar focul îl obțin prin frecare.

●

POLIȚIA din Atena a arestat pe un oarecare Ian Merihudes. Un an întreg a ținut-o pe soția sa într-o cameră fără lumină. Ferestrele aveau scînduri în loc de geamuri. Vecinii, sesizîndu-se, au anunțat poliția. „Eram gelos pe Elena mea — a declarat el la judecată — eram gelos chiar și pe raza de soare care o privea". Examenul psihiatrilor a dovedit că Merihudes este complet sănătos. Acum cei doi soți și-au schimbat rolurile: ea este liberă iar el, pentru un an — se află în spatele gratiilor.

●

UNEI BIBLIOTECI din Buffalo (statul New-York) i s-a restituit recent o carte care fusese împrumutată acum... 55 de ani (la 20 martie 1909). Cartea, intitulată „Annie Kilbur" de William

Dean Howells, a fost adusă de o femeie care a declarat că a găsit-o într-un dulap vechi.

●

DE O SUTĂ DE ANI încoace nu s-au mai înregistrat în Suedia, în cursul lunii martie, atît de puține

precipitații ca în martie 1964. Precipitațiile înregistrate la Stockholm în luna trecută n-au depășit jumătate de milimetru.

●

INTR-UN RESTAURANT din Laissac (Aveyron — Franța), șase tineri au luat o masă copioasă, stropită cu cele mai bune vinuri franțuzești. După ce ceilalți clienți din local au plecat, cei șase tineri au cerut să li se aducă o sticlă de oțet. Ospătarul a executat comanda. Tinerii au turnat oțetul în vinul pe care l-au băut pînă la ultima picătură.

●

COMERCIANȚII din Perth (Australia) au început să exporte „Aer australian conservat". Aerul este „înfundat" în cutii metalice în perioada de înflorire a po-

mului. În reclama care însoțește cutiile, se recomandă: „La întrebuințare, inspirați adînc".

●

O ȘOSEA care urmează să fie construită în Italia în următorii trei ani și care va lega între ele Marea Adriatică de Marea Mediterană a fost astfel concepută de proiectanți încît să poată fi ferită, în tot cursul anului, de formarea poleiului care primejduiește circulația. Pentru aceasta, proiectul prevede ca pe acele porțiuni ale șoselei care străbat un teren muntos, la o altitudine de peste 900 m, în betonul șoselei să fie aplicat un sistem special de încălzire.

●

CURTEA SUPREMĂ A S.U.A. a anulat sentința pronunțată de o instanță din Alabama împotriva negresei Mary Hamilton, condamnată pentru „dispreț față de tribunal", la cinci zile închisoare și 50 dolari amendă. „Vina" d-nei Hamilton a fost de a fi refuzat să răspundă la o întrebare ce-i fusese adresată de președintele completului de judecată dat fiind că acesta i se adresase fără a-i pronunța numele de familie, numind-o pur și simplu „Mary". Obiceiul ca reprezentanții autorităților să se adreseze, în cadru oficial, negrilor numai pe numele lor de botez, e larg răspîndit în statele din sudul S.U.A. Semnificația lui e că negrii sînt considerați cetățeni de categoria a doua.

●

CONSTRUIT ÎN JAPONIA, tancul petrolier „Nisso Maru", cel mai mare vas de acest fel din lume, este considerat o senzațională noutate în domeniul construcțiilor navale. „Nisso Maru" este destinat să efectueze curse regulate între țărmurile Japoniei și Kuweit-ul atît de bogat în petrol. Tonajul tancului este de 132 000 tone, lungimea de 281 m, lățimea de 43 m iar suprafața punții — circa 11 000 m.p. Tancul este înzestrat cu utilaj modern de navigație, radiolocatoare, instalații automate de control (fotografia vasului în clișeul alăturat).

AUTORITĂȚILE din orașul englez Bristol au declarat un necruțător război acelor proprietari de autoturisme care-și lasă automobilele pe stradă fără supra-

veghere. Municipalitatea a achiziționat o mașină specială care transformă într-un minut orice automobil într-o grămadă de fier vechi.

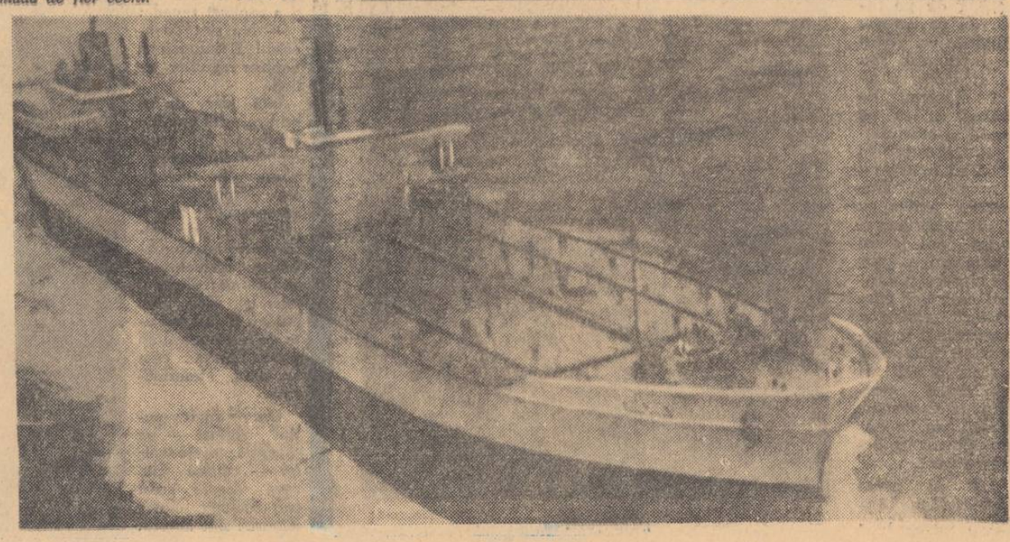

DE NERUTINDENI

Scrisori de pe șantiere

Ștafeta este în mîini bune

(Urmare din pag. 1)

Hunedoara despre cîțiva dintre constructorii și montorii din cadrul colectivului căruia zilele trecute i s-a decernat „Steagul roșu de întreprindere fruntașă pe țară", scriu implicit despre obiectivele care se ridică în marele combinat, despre fața nouă de astăzi a cetății metalului de pe malul Cernei. Și șantierul celei de-a III-a etape de dezvoltare a noii oțelării care cuprinde două cuptoare Martin de 400 tone, constituie în acest sens exemplul cel mai concludent.

Pe șantierele Hunedoarei am întîlnit adeseori constructori cunoscuți de la alte lucrări similare. Astfel de reîntîlniri produc întotdeauna mari satisfacții, căci îți oferă posibilitatea să urmărești dezvoltarea oamenilor, să-i vezi cum și-au îmbogățit cunoștințele, au acumulat experiență. De-a lungul anilor aproape că nu a fost lucrare la care să nu-l fi întîlnit, de pildă, pe bătrînul Deac, zidar șamotor încercat și plin de pasiune. Așa că nici de data aceasta nu mi-am reținut bucuria cînd șeful șantierului de construcții, ing. Aurel Dan, mi-a pomenit, printre alții, și de zidarul Deac. A urmat însă imediat precizarea la care nu mă așteptam :

— Nu-i bătrînul Deac pe care probabil că-l știți de atîția ani pe șantierele noastre. Acesta este fiul lui...

Zidar șamotor ca și tatăl său, tînărul Eugen Deac conduce acum o brigadă întreagă pe șantierul noilor cuptoare de oțel. După spusele tovarășilor săi de muncă, e tot atît de iscusit și de bun organizator ca și bătrînul alături de care nu odată a lucrat pe șantierele siderurgice. Dacă cineva ar vrea să construiască o casă din cărămida refractară înzidită numai pînă acum de zidarii de pe acest șantier, ar putea executa un bloc cu 40 de apartamente. Numai că munca aceasta de înzidire refractară este mult mai migăloasă și foarte pretențioasă. Brigada condusă de Eugen Deac continuă cu cinste tradiția de muncă a veteranilor care au ridicat aici în Hunedoara atîtea obiective industriale importante.

Discuția despre veterani și despre tradiție a continuat cu ing. Traian Neagu, șeful lotului de montaj hală. De data aceasta însă pe un alt plan nu mai puțin semnificativ. Un mic calcul făcut de el, mi-a demonstrat un fapt interesant : din cele 15 echipe de montori, numai două sînt mai vechi, cele conduse de Octavian Popa și Ioan Murin. Părea de neînțeles, căci pe șantier întîlnisem pe mulți alți montori cunoscuți de la construcția primelor etape ale oțelăriei noi. Pe Gh. Ștefănescu, care lucrează la șirul C de stîlpi, de pildă, îl știam de la etapa a II-a a lucrării.

— Da, veni confirmarea din partea inginerului Traian Neagu. Este foarte adevărat. Numai că pe vremea aceea, acești oameni erau încă destul de tineri în meserie. Și mulți dintre ei, participanți de ani de zile la montarea noilor agregate siderurgice ale Hunedoarei, au devenit abia pe acest șantier șefi de echipă. Așa că putem spune că numai acuma au primit botezul focului în calitatea lor cea nouă. Ce am afirmat înainte, rămîne deci perfect valabil.

Avea dreptate ing. Neagu. Ioan Dobra și Gh. Anatolie, pe care i-am revăzut pe șantier, au lucrat cu ani în urmă în echipa condusă de Octavian Popa.Pe noul șantier li s-a încredințat și lor cîte o echipă. Cele învățate pînă atunci, experiența dobîndită de ei, permitea acest lucru. Confirmarea cea mai bună a venit însă în toiul construcției noii etape a oțelăriei. Contribuția lui Ioan Dobra și a echipei sale la montajul halei a fost dintre cele mai substanțiale. Montorii conduși de Gh. Anatolie au executat și ei într-un timp record o lucrare foarte dificilă : montarea podului rulant de 125 tone. De unde se vede că echipele nou constituite țin bine pasul cu cele ale veteranilor.

Nu pot să închei această scrisoare din Hunedoara, fără a înfățișa un ultim aspect privind modul în care se continuă o tradiție, în care este dusă mai departe experiența. Este vorba despre ceea ce se întîmplă dincolo de peretele provizoriu care mai desparte încă pentru puțină vreme șantierul noilor agregate, de cele aflate în funcțiune. Au început nu de mult cursuri de pregătire pentru oțelarii care vor conduce noile cuptoare Martin. Printre profesori, am recunoscut imediat pe vestitul maistru oțelar Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste. Nici nu se putea un pedagog mai potrivit pentru oțelarii care vor prelua nu peste mult timp ștafeta din mîna constructorilor.

Și ziua aceasta, constructorii și montorii celor mai tinere vlăstare ale Hunedoarei o apropie tot mai mult, prin priceperea și munca lor avîntată. Atunci, numai dintr-o singură șarjă a celor două noi cuptoare Martin, se va putea încărca cu oțel o garnitură de tren formată din 53 de vagoane a cîte 15 tone fiecare. Pînă la o viitoare scrisoare din Hunedoara, puteți reține aceste date care cred că pot înfățișa puterea nou adăugată cetății metalului.

Hunedoara, aprilie 1964. **Tudor GHEORGHIU**

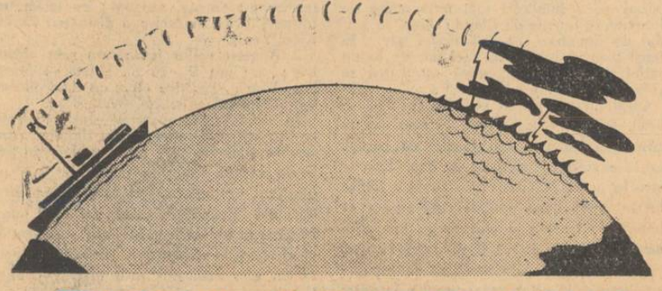

DIN „LUMEA" SUNETELOR INAUDIBILE

(Urmare din pag. 1)

electrice. Există posibilitatea de a se dubla sistemul de avertizare prin indicațiile cadranului cu un mijloc sonor (o sonerie puternică).

Autorii aparatului sînt de părere că el va avea utilizări și în agricultură, sesizînd apropierea furtunilor, precum și pentru prevenirea ciocnirilor navelor noaptea, pe timp de ceață.

Mecanicul automat

De fapt, nu este vorba de un mecanic automat, adică de un fel de robot care ar înlocui munca celor ce se ocupă de întreținerea și repararea motoarelor. Nu, un maistru mecanic cu experiență nu poate fi înlocuit totuși de un aparat, dar poate avea... ajutoare automate.

Oricine a putut vedea vreodată cum un mecanic cu multă practică sesizează apariția unei defecțiuni la un motor, doar ascultîndu-i zgomotul produs de funcționare. Ceea ce pentru un novice trece neobservat, pentru specialist devine un semn că în motor este ceva defect : a fost sesizată o „bătaie" suspectă.

Probabil, va spune mecanicul, o piesă în mișcare s-a uzat nepermis de mult, au apărut jocuri (distanțe) între unele elemente și, deci, vibrații care dau rezultatul acustic amintit. Intrucît specialistul a sesizat defecțiunea — care va fi, bineînțeles, remediată — totul pare clar și nu rezultă de loc necesitatea ajutoarelor automate amintite mai sus. Dar cînd defecțiunea a devenit sesizabilă pentru om, ea a ajuns deja într-o fază înaintată, cînd uzurile sau dereglările nepermis de mari produseseră jocuri mari între piese. Este de dorit să se preîntîmpine aceste situații, iar acest lucru poate fi realizat numai dacă se folosesc aparate receptoare de infrasunete.

Dotarea uzinelor care fabrică motoare în serie cu aparate de infrasunete, va permite ca la bancul de probă — în afara ridicării parametrilor motorului — în timpul rodajului să se evidențieze și vibrațiile de joasă frecvență care apar în motor, stabilindu-se astfel localizarea și soluțiile de înlăturare a lor.

Cercetarea cu infrasunete

Se știe că infrasunetele, avînd o frecvență foarte mică, se atenuiază la propagarea lor prin aer mult mai încet decît sunetele audibile. Pornind de la această idee, s-a imaginat o posibilitate de a sesiza prezența, absența sau chiar deplasarea maselor de aer cald în zonele înalte ale atmosferei.

Astfel, în funcție de densitate, masele de aer cald vor produce o reflectare a undelor infrasonore, deosebită de cele a maselor reci. Recepționarea undelor reflectate, va permite, după amplificarea corespunzătoare, să se determine cu suficientă aproximație mișcarea maselor de aer atmosferic.

In afara acestei originale metode de cercetare a atmosferei în scopuri meteorologice, infrasunetele pot fi puse la lucru și de către geologi.

Este cunoscut faptul că activitatea vulcanică și seismică constituie izvoare foarte puternice de infrasunete. Așa cum din studiul unei seismograme (diagramă seismică) se pot trage concluzii asupra naturii rocilor la mari adîncimi, tot așa, provocînd microexplozii superficiale, geologii detectează zonele cu bogății minerale. In adevăr, undele infrasonore provocate de exploziile artificiale amintite sînt reflectate în mod diferit la granițele regiunilor cu densități diferite (de exemplu, nisip și petrol) și revin la suprafața scoarței, unde înscrise pe diagrame, și apoi studiate de specialiști, evidențiază structura scoarței terestre din zona cercetată.

În ajutorul medicinei

Să ne închipuim acum că am reușit nu numai să evidențiem undele infrasonore pe ecranul unui aparat indicator (oscilograf), dar că le putem și înregistra pe o bandă magnetică.

Prin cuplarea unui receptor de infrasunete cu un piezoemițător și un magnetofon, medicii cardiologi au primit un auxiliar prețios în activitatea lor.

Astfel, la ascultarea inimii medicul cardiolog nu poate sesiza decît zgomotul audibil, care însoțește funcționarea cordului, nu însă și unda acustică fundamentală, care se propagă cu o frecvență infrasonoră (1,2—1,5 herți).

Dacă se înregistrează pulsul unui bolnav de inimă înainte și după aplicarea unui tratament, iar apoi se studiază oscilogramele rezultate, se pot trage concluzii asupra stării inimii și a oportunității tratamentului făcut.

Cu atît mai mult folos pot aduce asemenea aparate cu infrasunete în cazul operațiilor chirurgicale, întrucît cu ajutorul lor există posibilitatea de a se cunoaște, în fiecare moment, funcționarea inimii și tensiunea arterială a bolnavului.

★

De curînd, a început studierea așa-numitelor hipersunete. Lumea sunetelor este extrem de vastă, iar studierea și folosirea lor va deschide noi perspective științei și tehnicii. In cadrul acestui material, au fost prezentate — pe scurt — numai unele din vastele posibilități de folosire a domeniului infrasonor din spectrul acustic.

Ing. Florian CRISTESCU

Ce nu se vede la „Muzeul Peleș"

(Urmare din pag. 1)

foanele celor mai multe încăperi din castel, mobilier, tapițerii, vitralii (unele originale din secolele XVI—XVII), orfevrărie, covoare, porțelanuri, colecția de arme. In afară de ceea ce este expus și deci *se vede* — în holul de onoare sau în sala de arme, în sala florentină sau în salonul turcesc, în sala de marmură sau în bibliotecă — în afară de ceea ce se citește în mod curent, despre ceea ce se vede în albumul bine alcătuit și frumos editat care stă, chiar la Peleș, la îndemîna oricui, și în acest muzeu (ca și în alte instituții asemănătoare de la noi din țară) sînt lucruri care *nu se văd* dar fără de care existența muzeului ar fi periclitată.

Și pentru că Peleșul e vizitat de multă lume și pentru că tot mai multă lume îl va vizita, nu cred lipsit de interes să aruncăm o privire nu spre ceea ce cu toții văd și vor vedea, ci spre *ceea ce nu se vede la Peleș.*

După cum prea bine se știe, castelul Peleș n-a fost dintotdeauna muzeu. Fosta reședință regală, inaugurată în 1883, a devenit un bun obștesc în urma izgonirii monarhiei și după aceea a fost transformat în instituție de cultură menită să contribuie la educația maselor. Transformarea fostei reședințe regale în muzeu, în instituție publică pusă la îndemîna celor mulți, a necesitat o muncă enormă în direcția selectării și organizării fiecărei săli în parte în așa fel încît ceea ce este expus — fiecare exponat în parte și toate la un loc — să aibe un caracter reprezentativ, să justifice calitatea de instrument cultural, de mijloc de vehiculare a unor noțiuni artistice.

Această muncă, departe de a fi sfîrșită, continuă cu migală. Zece muzeologi o au în seamă și grija lor permanentă — pe care vizitatorul, chiar de-o bănuiește, nu are cum s-o vadă — se îndreaptă spre o cît mai bună prezentare a ceea ce el *vede*. Ei se preocupă de rînduirea obiectelor expuse în funcție de stilul în care sînt concepute diferitele încăperi, adăugînd sau schimbînd unele piese pentru a așeza totdeauna pe cele mai reprezentative, pe cele mai adecvate. În „sufragerie", de pildă, încăpere decorată cu lambriuri de diferite esențe de lemn marchetat în stilul renașterii germane, obiectele expuse (sticlărie, orfevrărie, ceramică etc.) se cuvine să aparțină aceluiași stil. De fiecare dată, cînd în urma cercetărilor, a studiului, a documentării atente se găsește o piesă mai frumoasă, mai reprezentativă, ea vine să ia locul alteia sau se alătură celor existente oferind astfel celui ce le privește un ansamblu artistic mai cuprinzător, mai concludent. La fel se întîmplă în cazul salonului rococo, să spunem, a sălii florentine sau a celei maure, ș-atîtor altor încăperi care sînt cuprinse în itinerarul muzeului. Un calcul — folosesc numai acest argument — dovedește că treaba (pe care vizitatorul n-o vede) nu-i nici simplă, nici ușoară. Peleșul are în depozitul său muzeistic 45 000 de obiecte. In spațiul existent și în cadrul dat, capacitatea de expunere nu poate depăși mai mult de o treime din ele. Celelalte două treimi sînt studiate piesă cu piesă și de fiecare dată cînd e descoperit un obiect va

Ispas Voinea, maistru tîmplar, restaurează o statuie din lemn

loros i se acordă locul meritat, înlocuind un obiect de mai mică valoare artistică sau capacitate reprezentativă pentru un anumit stil, pentru o anumită epocă. Deci de două ori mai multe obiecte decît cele ce se văd sînt neîncetat studiate, catalogate, comparate pentru ca muzeul să ofere vizitatorilor săi tot ce este mai valoros.

In afara acestui scop imediat, care are în vedere în primul rînd interesul vizitatorului și educarea lui artistică, cercetarea pieselor muzeului de la Peleș urmărește și realizarea unor studii de specialitate. Intrucît la Peleș decorația în lemn are o valoare artistică deosebită — în unele [illegible] vinte n-am exa[illegible] di[illegible] di[illegible] se[illegible] [illegible] se preconizează editarea unor mici albume de artă, care vor înlesni nu numai cunoașterea mai profundă a valorilor artistice de la muzeul Peleș, ci cunoașterea unor domenii bine reprezentate ale artei decorative culte din țară de la noi.

Intr-o perspectivă mai largă, socotind ca punct de plecare materialul muzeistic existent, se preconizează organizarea în acest an a unei noi secții a muzeului, intitulată : *„Arta ceramicii și metalului din secolele XIX și XX"*. Această secție care ar urma să fie cuprinsă într-o clădire special amenajată, nu departe de castel, ar lărgi posibilitățile de valorificare a exponatelor, pe fundalul istoric și artistic al muzeului existent, ar spori posibilitatea cunoașterii a două laturi însemnate ale artei decorative.

Firește, deocamdată, aceste studii, aceste proiecte nu se văd (corect spus — vizitatorul muzeului Peleș nu le vede). Ele i se adresează, totuși lui — vizitatorului — omului muncii, plecînd de la dorința neîncetată de a ridica rolul de instrument cultural pe care el, muzeul, îl are, de la prestigiul său în țară și peste hotare.

Vizitatorul care și-a cumpărat liniștit biletul de intrare, și-a pus peste pantofi papucii și a păsit hotărît să vadă și să asculte explicațiile îndrumătorului, poate că se gîndește, poate că nu, la un lucru pe care nu-l vede și care nu-i este niciodată arătat : e vorba de activitatea complicată, care cere răbdare și pricepere (adeseori multă competență) pentru buna păstrare a tot ceea ce se vede, începînd cu un oarecare vas din cutare sală și sfîrșind cu însuși construcția, castelul propriu zis. Cîteva exemple pot fi, în această privință, edificatoare.

E admirată la muzeul din Peleș, și pe bună dreptate, pielăria de Cordova cu care sînt tapițați pereții unor săli, tavanul sufrageriei și numeroase mobile. Se știe că pielăria de Cordova nu se mai produce de două veacuri și că metodele de prelucrare artistică a pielii, folosite de meșterii din renumitul oraș al Spaniei, a devenit o taină. Pentru valoarea artistică și pentru raritatea ei, această pielărie deosebit de prețioasă reclamă o atenție specială. Intreținerea ei — cu atît mai mult cu cît la Peleș sînt aproape 200 metri pătrați de piele de Cordova — ridică probleme dificile și de mare răspundere. Aceste probleme le rezolvă specialiștii, ingineri și lucrători de înaltă calificare.

La fel se pun problemele de conservare a covoarelor, a țesăturilor, a lemnului, a armelor. In această din urmă privință, de pildă, colecția bogată și variată a Peleșului (numără peste 1260 de piese) ridică probleme multe și nu ușoare. Ele sînt rezolvate cu ajutorul specialiștilor în materie care lucrează la Muzeul Militar Central.

Implicațiile și complicațiile conservării materialului muzeistic — pe cît de bogat pe atîta de variat — de la Peleș sînt greu sesizabile vizitatorului : ele merg de la atenția acordată păstrării unei temperaturi constante de 18° în toate încăperile pînă la protejarea în vremea iernii, cu acoperitori anume construite, a celor peste 50 de statui și vase ornamentale care împodobesc parcul. Ele intră în sfera de preocupare a unor specialiști restauratori și în permanenta sarcină a muncitorilor de prim rang care lucrează aici : tovarășul Voinea la întreținerea lemnului, tovarășii Buzoianu și Naghi la lucrările de tinichigerie, Ciocoiu și Bursuc la dulgherie, Vivareli la vopsitorie și zugrăveli și alții. Munca lor ca și cea a muzeologilor nu se vede. Ea se desfășoară totuși, plină de aten[illegible] de acurateță pentru ce[illegible] vizitatorii de săli ale aripii de răsărit. Această expoziție ilustrează, prin reproduceri din presa vremii, documente, lucrări de grafică și pictură, stampe și mărturii literare, caracterul antipopular, antinațional și parazitar al monarhiei. Cîteva exponate de aici provin din arhiva Peleșului. Prezentarea lor e un început și un prim rezultat al muncii de catalogare, clasare și studiere a miilor de documente care reprezintă o valoare istorică considerabilă pentru demascarea rolului nefast al Hohenzollernilor.

Arhiva științifică cuprinde totodată o seamă de documente menite să contribuie la îmbogățirea cunoștințelor de istorie a țării. Aici se găsește, de pildă, un document din vremea lui Ștefan cel Mare scris în Vaslui la 1 iunie 1472 și întărit cu pecetea voievodului, brevetul de pilot al lui Aurel Vlaicu (acesta împreună cu tuiul cucerit de armatele noastre în 1877 vor lua drumul Muzeului Militar Central al cărui specific le solicită) și altele. Incontestabil că munca de cercetare va da la iveală și alte documente prețioase întregind activitatea științifică complexă care se desfășoară la muzeul Peleș.

Din albumul pe care orice vizitator îl are la îndemînă citez cîteva cifre : *„în anul 1956 Muzeul Peleș a fost vizitat de 72 000 de persoane ; în 1959 s-au înregistrat 120 000 de vizitatori ; în 1960 numărul lor a depășit cifra de 165 000"*. La acestea, potrivit informațiilor primite, adaug : în 1963 numărul vizitatorilor s-a apropiat de un sfert de milion dintre care peste cincizeci de mii veniți de peste hotare. Sînt cifre impresionante care oglindesc o realitate : ridicarea continuă a nivelului cultural al maselor. Ca urmare a profundelor transformări social-economice petrecute în țara noastră, ca urmare a vastei revoluții culturale condusă de partid, operele de artă sînt astăzi cunoscute și prețuite de un public nou, dornic și iubitor de frumos.

Pentru satisfacerea acestor cerințe culturale, la îndemîna oamenilor muncii stă o întreagă rețea de muzee între care, la loc de cinste se află și castelul Peleș. Mii de oameni vin aici să vadă. Și văd. Pentru ca ei să vadă cît mai bine și cu cît mai mult folos, zeci de oameni lucrează cu rîvnă, cu devotament. Vizitatorii nu-i văd la treabă, dar în fiecare obiect pe care-l privesc, munca lor e cuprinsă modest și anonim. Se aseamănă cumva cu inima pe care nimeni, deși niciodată n-o vede — n-o ignoră : o simte bătînd.

Virgil DĂNCIULESCU

Dacă aveți drum la Noua

(Urmare din pag. 1)

La fel s-a procedat și cu alte animale și păsări. Din resurse locale s-au procurat și amenajat și majoritatea cuștilor prin aportul colectivelor de muncă ale unor uzine din oraș. În acest fel prețul de cost, ca să spunem așa, al parcului zoologic a fost relativ redus.

— În schimb hrana animalelor costă destul, ne spunea un tovarăș de la secția de gospodărie comunală a sfatului popular orășenesc, care ne-a însoțit în vizita la Noua. Aerul curat le prieste grozav. Nici nu vă puteți imagina ce poftă de mîncare au.

Am constatat acest lucru personal trecînd prin fața locuințelor înzăbrelite ale pensionarilor parcului zoologic. Bomboanele ce le aveam întîmplător la îndemînă ne-au fost de mare folos pentru a-i îndemna pe moși Martinii de aici să devină fotogenici. Cel mai tînăr dintre ei, sosit anul trecut din pădurile de lîngă Rupea, consumă singur, printre altele, o porție de 1/2 kg. zahăr pe zi.

Mîndrul și distinsul cerb carpatin, (a nu se confunda cu restaurantul cu același nume pe care l-am vizitat apoi), cu imensul său cuier de coarne pe care-l agita amenințător spre noi, are o poveste dramatică. Niște vînători l-au salvat din ghiarele unui lup care îl atacase într-o pădure. Nu m-am lămurit exact unde. Unii spun că prin părțile Agnitei, alții prin Ciucaș. Lupul respectiv lipsește dintre exemplarele aflate la Noua, fiind probabil în momentul de față în stare de... blană. În schimb, cîțiva confrați ai săi, răi și antipatici ca niște... lupi, se plimbă furioși prin cușca ce le-a fost hărăzită.

Mult mai drăguți și mai... omenoși sînt cei doi mandrili, pe care obiectivul fotografic i-a surprins în timp ce-și scărpinau galeși în cap îngrijitorul. Dar pînă atunci am fost martorii unor salturi acrobatice care ar face să pălească de invidie pe cei mai virtuoși gimnaști.

Personalul parcului zoologic a ținut să ne arate și... un erou de film. Este vorba de un porc mistreț care fusese folosit de studioul „Sahia" în turnarea unui documentar. Ciinele Dingo, leul văduv care pare că-și plînge consoarta aflată momentan în deplasare la parcul zoologic de la pădurea Băneasa, un păun umflat în pene, numeroase păsări de tot felul, pînă și niște cobai timizi, completează această arcă a lui Noe de la... Noua.

Dacă aveți drum pe acolo, mergeți negreșit !

Paul MARIAN

Săptămîna la televiziune

19 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNE PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR. 11.00 REŢETA GOSPODINEI. 11.30 Emisiunea pentru sate. Din cuprins: ● La ordinea zilei: Toate forţele pentru însămînţarea porumbului; ● Telejurnalul satelor; ● CREVEDIA. Un film despre ferma de tip industrial aflată la 26 km. de Bucureşti; ● Muzică populară românească. 19.00 VARIETĂŢI LA... CIRC. Transmisiune de la Circul de Stat. În distribuţie: Petre Ştefănescu-Goangă, artist al poporului, Zizi Şerban, Bimbo Mărculescu, artişti emeriţi, Marica Munteanu, Stela Popescu, Marina Voica, Ileana Iliescu, Maria Mitrache, Adina Daneş, Cristina Dan, Valy Iacobache, Gaby Constantinescu, Nicolae Niţescu, Stere Popescu, Horia Căciulescu, Ciupi Rădulescu şi alţii. 20.00 Jurnalul televiziunii. 20.15 Partea a doua a emisiunii de Varietăţi. 21.45 COMICI VESTIŢI AI ECRANULUI. A treia noastră întîlnire cu Chaplin are loc în anul 1918! În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

20 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiinţă şi tehnică pentru tineretul şcolar: Din tainele lichidelor (I). 19.40 Filmul NU EŞTI SINGUR. 21.00 Artişti amatori în studio: Echipa de dansuri a clubului minerilor din Lupeni. 21.40 TELESPORT. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

21 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. COFRAJE GLISANTE SPECIALE (II) de ing. Florea Ştefănescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Filmul PRIMĂVARĂ OBIŞNUITĂ. 19.20 OMAGIU LUI LENIN. 19.35 Transmisiune de teatru: „LUCEAFĂRUL" de Barbu Ştefănescu Delavrancea. În pauze: ● Emisiune de ştiinţă: Oameni în adîncul mării (II) de ing. Mihai Lefterescu. ● ŞAH. ● Kiji. Itinerar turistic. În încheiere: Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

23 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: VAL-VÎRTEJ ŞI TAINA MUNTELUI MAGNETIC (II). La Tropicul Racului. În jurul orei 19.55: CONCERTUL CORULUI ŞI ORCHESTREI SIMFONICE A RADIOTELEVIZIUNII. Solistă: violonista Roza Fain (U.R.S.S.). Dirijor: Mircea Cristescu. Dirijorul corului: Alexandru Şumski. În program: Oda oraşului meu — cantată pentru cor şi orchestră de Theodor Grigoriu; Concertul pentru vioară şi orchestră în Re major de Ceaikovski. În jurul orei 21.00: VITRINA LITERARĂ. 21.50 Poşta televiziunii. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

25 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVI- ANTENE de ing. Ştefan Năstase. 19.00 televiziunii. 19.10 Pentru tineretul şcolar: ?! Emisiune de iniţiere în muzică ghin, maestru emerit Chopin. De- ... spre necunoscut. 20.00 Filmul TUDOR ... ei de mîine al muzeului. ... ea ce se vede. Pentru ... ală într-un stadiu destul de fin... ... documentară prezentată în pattru ... Peleş se întregeşte în mod fo... ric şi necesar prin Expoziţia ... vizita la muzeul din castelul ... ani de mîine ai muzeului. ... GOSPODINA — operetă de Suppé. Distribuţia: Galateea (Vali Niculescu); Pigmalion (... Stoian); Mydas (Arcadie Donos); Ganymed (Geo... ge Hazgan); Conducerea muzicală: Ludovic Bacri; Coregrafia: Adriana Dumitrescu; Regia: Marianti Banu. În încheiere: Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

TELEDIALOG

Vecinul meu de la 4 mi-a ciocănit din nou în uşă.

— Supăr cumva?... M-am gîndit să vin şi să te mai întreb de unele, de altele. Ştii, sînt total de acord cu d-ta cînd spui că nu-ţi plac emisiunile dinainte înregistrate şi apoi mimate, făcute în gol de sunet pe platou.

— Te referi, sînt sigur, la pantomima cîntăreţei Stela Simonetti din emisiunea de luni seara — la semnele ciudate pe care Ruxandra, doamna Moldovei, le face unor personaje ascunse, pe undeva, prin spatele camerelor de luat vederi...

— Mă refer şi la Ruxandra şi la aproape toate celelalte personaje, care cînd nu cîntau cu spatele la obiectiv, mimau cu întîrziere sau prea devreme partitura difuzată cu multă precizie de banda sonoră.

— Cu alte cuvinte, eşti pentru emisiunile pe viu, directe, chiar dacă uneori calitatea sunetului păgubeşte...

— De ce să neg, prefer emisiunile pe viu, chiar dacă sunetul suferă, precum şi emisiunile cu public, care dau interpreţilor senzaţia concretă a auditorului şi concentrarea necesară, autenticitatea. De ce oare televiziunea ocoleşte de atîta vreme scena Operei bucureştene? De ce un asemenea spectacol unic, ca acela cu „Paiaţe", pe care l-a dat Nicolae Herlea la Bucureşti în răgazul dintre turneele sale în străinătate, nu a fost retransmis pe micul ecran?

— Aici cam ai dreptate. În fond, studioul cred că nu a fost informat sau nu s-a gîndit la acest spectacol, pentru că alte piedici mă îndoiesc că ar fi existat.

— Şi atunci aveam spectacol direct, cu toată ambianţa lui.

— Apropo de spectacol direct... Ce părere ai despre concertul orchestrelor de muzică populară şi muzică uşoară ale radioteleviziunii?

— Mi-a plăcut. Totdeauna mi-au plăcut concertele acestor formaţii orchestrale, printre cele mai bune din ţara noastră. Poate că nu era oportună apariţia lor prea frecventă într-o vreme, dar după o pauză atît de lungă mărturisesc că am avut duminică senzaţia că mă aflu şi eu în sala de concerte a radioteleviziunii şi că particip şi eu la entuziasmul publicului acela cald şi atît de receptiv. E drept că ambele orchestre au cîntat cu măiestrie un repertoriu foarte bine ales şi pregătit. De data aceasta Sile Dinicu s-a întrecut pe sine în conducerea unei formaţii ample şi în prezentarea unor aranjamente muzicale proprii, de bun gust. Mi-au plăcut şi soliştii.

— Asadar, spectacole vii. Văd că astea te atrag în mod deosebit.

— Da, măcar în zilele de sfîrşit de săptămînă...

Şt. RADU

Tipuri de aparate fotografice (II)

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECŢII

Circulă larg părerea că numai cu un aparat fotografic complicat se pot face fotografii foarte bune. Nu este adevărat. Fotografii perfecte se pot face cu orice aparat fotografic. Totul depinde de cunoştinţele şi măiestria fiecăruia. Mai mult: un fotoamator experimentat va obţine mai uşor o fotografie foarte bună cu aparatul cel mai simplu, decît un începător cu aparatul cel mai complicat şi mai scump. Experienţa arată că fotografia se poate învăţa uşor şi bine folosind aparate simple.

Să începem deci activitatea noastră de fotoamatori cu aparate tip „Liubitel" sau „Smena". Ele sînt ieftine, simple, cu ajutorul lor se pot obţine fotografii foarte bune. Aparatul „Liubitel" foloseşte filmul 6×9 cm, pe care se pot obţine 12 negative 6×6 cm, iar aparatul „Smena" filmul cinematografic perforat (tip „Leica") pe care se pot obţine 36 negative 24x36 mm. În primul caz se pot obţine copii pozitive direct după negativ, iar în cel de al doilea avem nevoie în laborator de un aparat de mărit.

Prima condiţie pentru obţinerea de fotografii bune din punct de vedere tehnic, este cunoaşterea aparatului fotografic. Iată schema celui mai simplu aparat fotografic (tip „Box").

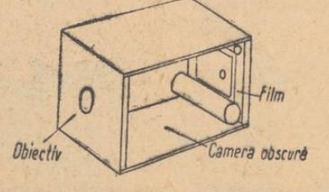

Pe baza acestei scheme sînt construite şi funcţionează toate aparatele fotografice, indiferent de complexitatea lor şi indiferent de numărul dispozitivelor suplimentare cu care sînt înzestrate. Tot atît de importantă este şi cunoaşterea părţilor componente şi a minuirii aparatelor, căci altfel putem strica sau deregla aparatul încă înainte de prima fotografiere. Orice aparat fotografic este alcătuit din următoarele principale părţi şi mecanisme: cameră, obiectiv, diafragmă, obturator, vizor, dispozitiv pentru transportul filmului.

Cu ajutorul obiectivului se formează pe film imaginea optică a subiectului fotografiat.

Lupa, din experienţa noastră (vezi lecţia I) nu permite obţinerea unei imagini suficient de corecte dînd deformări ale imaginii numite aberaţii, proprii oricăror lentile; de aceea obiectivul aparatului fotografic modern este alcătuit din mai multe lentile de diferite forme care îşi corectează reciproc aberaţiile. Numărul acestor lentile poate ajunge pînă la opt, la obiectivele scumpe. Obiectivele aparatelor Liubitel şi Smena sînt alcătuite din cîte trei lentile. Obiectivele poartă pe montura lor o serie de cifre şi notaţii. Astfel, pe obiectivele aparatelor Liubitel putem citi „T-22", 1:4,5 şi „F = 7,5 cm". Pe cel al aparatului Smena se poate citi „T-22" 1:4,5 şi „F=4 cm". Ce reprezintă aceste notaţii şi ce importanţă au ele pentru noi?

„T-22" este denumirea obiectivului. La aparatele Liubitel şi Smena obiectivele sînt asemănătoare din punct de vedere constructiv din care cauză denumirea lor este aceiaşi. Denumirile obiectivelor sînt foarte variate. Astfel aparatul românesc „Orizont" este prevăzut cu obiectivul „Trioclar", aparatele „Zorki" cu „Industar 50" sau „Jupiter 8". Inscripţiile „F = 7,5 cm" şi „F = 4 cm" indică distanţa focală a obiectivului, adică distanţa de la obiectiv pînă la suprafaţa filmului. La „Liubitel" ea este egală cu 7,5 cm iar la „Smena" cu 4 cm.

Inscripţia 1:4,5 caracterizează o proprietate foarte importantă a obiectivului — luminozitatea lui, care într-o măsură are un rol important la alegerea expunerii pentru fotografiere: cu cît luminozitatea unui obiectiv este mai mare, cu atît mai scurtă poate fi expunerea, lucru foarte important în unele cazuri. În afară de aceasta, avînd un obiectiv cu luminozitate mare se poate fotografia la o lumină mai slabă. Luminozitatea depinde şi de diametrul obiectivului: astfel cu cît diametrul obiectivului este mai mare, cu atît mai multă lumină va trece prin el.

Diametrul obiectivului aparatului Liubitel este mai mare decît cel al aparatului Smena. La prima vedere s-ar părea că şi luminozitatea lui este mai mare. În realitate, luminozitatea obiectivelor ambelor aparate este egală. Diferenţa în diametru se explică prin faptul că luminozitatea obiectivului mai depinde în afară de diametrul lui şi de distanţa focală. Cu cît este mai mare distanţa focală, cu atît mai mică este luminozitatea obiectivului la acelaşi diametru al acestuia. Iată de ce, pentru a cunoaşte precis luminozitatea obiectivului ea se notează pe montură cu o serie de cifre care arată de cîte ori distanţa focală a obiectivului este mai mare decît diametrul său.

Notaţia 1:4,5 arată că distanţa focală este de 4,5 ori mai mare decît diametrul obiectivului.

Datorită faptului că la obiectivele alcătuite din mai multe obiective, o bună parte din lumina care cade pe ele se pierde din cauza reflectării ei pe suprafeţele lentilelor (la obiectivele cu trei lentile pînă la circa 25 la sută) acestea se acoperă cu un strat chimic subţire, absolut transparent care micşorează simţitor pierderile de lumină. Privit lateral un obiectiv avînd lentilele acoperite cu un asemenea strat (obiectiv tratat) are o culoare violet-albăstruie; cînd însă privim prin obiectiv, lentilele sînt transparente. Obiectivele tratate au un semn distinctiv gravat cu roşu pe montură: ⊓ la obiectivele sovietice şi T la cele germane.

Diafragmă se numeşte dispozitivul montat în interiorul obiectivului dar manevrabil de la exterior cu ajutorul căruia se poate micşora diametrul obiectivului şi prin urmare luminozitatea lui.

Deschizînd aparatul fotografie se poate vedea uşor, între lentilele obiectivului un inel alcătuit din lamele în formă de seceră. Aceasta este diafragma. Manevrînd o pîrghie sau un inel de pe obiectiv, vom observa că lamelele se mişcă astfel încît orificiul prin care pătrunde lumina devine mai mare sau mai mic.

Pentru a fotografia este necesar ca lumina exterioară să se poată proiecta prin obiectiv pe peliculă. La aparatele fotografice vechi şi foarte vechi, pentru deschiderea şi închiderea obiectivului se folosea un căpăcel exterior care se scotea şi se punea pe obiectiv cu mîna. În zilele noastre această metodă a fost abandonată. Sensibilitatea ridicată a filmelor moderne a făcut ca expunerea să scadă de la 16 ore cît a fost la prima fotografie cunoscută, pînă la fracţiuni de miime de secundă. Asemenea intervale scurte de expunere se obţin cu ajutorul obturatorului. Obturatorul este un mecanism complicat cu ajutorul căruia se obţin expuneri cu durate diferite pînă la miimi de secundă şi mai mici, alese de fotograf în funcţie de filmul folosit, de gradul de iluminare a subiectului etc. In acest scop se roteşte un inel sau un buton astfel ca cifra care indică expunerea să vină în dreptul unui semn fix.

Obturatoarele pot fi centrale (ca la Liubitel, Smena, Orizont etc), în care caz se găsesc în obiectiv sau focale, cu perdea ca la aparatele Zorki, Zenit, Exa, Exacta etc. In acest din urmă caz în faţa filmului se mişcă două perdele care permit ca lumina ce trece prin obiectiv să impresioneze filmul în intervalul de timp stabilit.

Fiecare aparat este prevăzut cu un dispozitiv numit vizor care permite încadrarea şi urmărirea subiectului de fotografiat. Din punct de vedere constructiv vizoarele pot fi un simplu cadru, sau un instrument optic — lunetă, sau reflex. Vizorul cu cadru, cu care este prevăzut aparatul Liubitel, este simplu, fiind alcătuit din două orificii dreptunghiulare, unul mic prin care se priveşte şi unul mai mare prin care se face cadrarea imaginii de fotografiat. Vizorul lunetă se aseamănă cu o lunetă inversată, deoarece privim prin partea care ne redă obiectul micşorat. El se întîlneşte la aparatul Smena, Orizont, Zorki etc. Vizorul reflex se întîlneşte la aparatele cu două obiective (Liubitel, Flexaret) la care obiectivul superior serveşte pentru vizare, iar cel inferior pentru fotografiere. Obiectivul de vizare trimite imaginea, cu ajutorul unei oglinzi înclinate la 45°, pe o sticlă mată aflată în partea superioară a aparatului.

La unele tipuri de aparate vizarea se face direct prin obiectivul de fotografiere. Oglinda înclinată la 45° se ridică în timpul fotografierii, astupă sticla mată şi permite luminii care trece prin obiectiv să impresioneze filmul.

Cunoscînd organele principale ale aparatului fotografic, precum şi variantele lor constructive, putem încerca o clasificare a aparatelor fotografice.

Astfel, în funcţie de filmul folosit, aparatele se clasifică în:

1. Aparate pentru film îngust perforat: Smena, Orizont, Zorki, Zenit etc.

2. Aparate pentru film lat (rolfilm): Liubitel, Flexaret, Moscova etc.

Din punct de vedere al vizării deosebim:

1. Aparate cu vizare directă, la care se foloseşte vizorul lunetă care pot fi: fără telemetru: Smena, Orizont; cu telemetru (dispozitiv de măsurare a distanţei) Zorki, Kiev, Fenix.

2. Aparate reflex (cu vizare prin obiectiv): care pot fi cu un obiectiv: Start, Exa, Exacta, Practina etc.; cu două obiective: Liubitel, Flexaret, Weltaflex.

În sfîrşit, toate aparatele sînt înzestrate cu dispozitive de transport al filmului, care asigură aducerea unei noi suprafeţe de peliculă virgină exact în planul în care obiectivul proiectează imaginea, în vederea unei noi fotografieri, în aşa fel încît noua imagine să nu încalce imaginea precedentă, ci să apară în imediata ei vecinătate. Acest sistem este manevrat prin învîrtirea unui buton sau a unei manivele exterioare.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

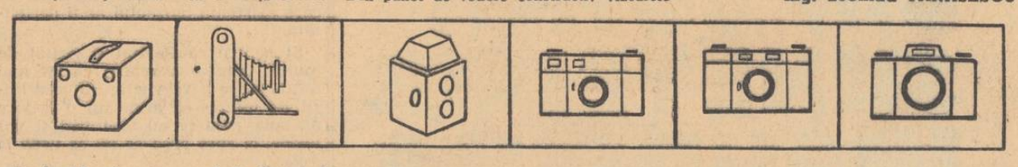

PRIETENA MEA, CARTEA

„JOACA DE-A TRIBUNALUL" (*)

„Domnilor cititori, noi n-am dorit un asemenea deznodămînt. Nici eu în calitate de gazdă, nici domnul Zorn, nici Kummer şi nici măcar Pillet. Noi am vrut doar să ne jucăm de-a tribunalul. Ca nişte bătrîni onorabili ce sîntem, cu obişnuinţa tribunalului şi a judecăţilor cărora ne-am consacrat viaţa. Să recunoaştem, aşadar, că nu există nimic mai inofensiv decît joaca unor pensionari de-a tribunalul. O facem adesea şi — de ce să n-o spun — ne oferă suficiente satisfacţii: ne mai aducem aminte de tinereţile noastre, mai exersăm niţeluş circumvoluţiunile de mult pornite pe drumul sclerozării, într-un cuvînt este singura plăcere ce şi-o permit nişte bătrîni. Iar seara pe care am trăit-o alături de dl. Traps a fost splendidă, ar fi fost poate cea mai frumoasă din cîte le-am trăit dacă nu s-ar fi întîmplat accidentul acesta, stupid. Căci numai stupidă poate fi o asemenea întîmplare în care un om obişnuit să lupte şi să învingă, da, să învingă vicisitudinile vieţii, să capoteze în faţa unei glume şi încă a unei glume de bun gust.

Crima, v-o spun în calitate de fost judecător, era o „crimă perfectă", o crimă care îţi trezeşte uimire şi respect şi care poate fi considerată pe drept cuvînt ca una din cele mai formidabile crime ale secolului nostru. Deci iată admiraţia pentru d-l Traps, deşi repet, noi n-am urmărit, n-am dorit o crimă reală, am vrut un joc inofensiv, o istorioară nostimă cu care să ne alungăm urîtul unei seri. Atît şi nimic mai mult. Şi existau suficiente motive pentru a nu-l condamna atît de aspru. Singura bază juridică a verdictului era propria recunoaştere a „acuzatului", dar crima lui nici nu este dovedită, nici nu poate fi dovedită, mărturisirea lui Traps nefiind, aşa cum se ştie, suficientă. Aş spune chiar că nici nu intra în competenţa justiţiei. Dar pentru o distracţie, la o masă bună, stropită din abundenţă cu vin bun, merge.

Şi apoi, în fond, aşa e viaţa. El însuşi a spus-o: „In afaceri oamenii se mănîncă între ei ca lupii — ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Dacă vrei să te porţi cu mănuşi, poţi s-o faci, dar te duci de rîpă... Trebuie să recunosc că nu am procedat chiar aşa cum trebuie cînd a fost să-i frîng gîtul lui Gygax, dar n-am avut încotro, nu era nimic altceva de făcut. Afacerile sînt totuşi afaceri".

Da, afacerile sînt afaceri. Şi Traps trebuia să lupte. Aşa cum luptă mulţi. Nu mă siliţi la mărturisiri, există şi la noi juriştii, ca şi la medici, secretul profesional, dar cîte am întîlnit eu în lunga mea viaţă de judecător, ar putea să vă ridice părul măciucă. Altfel nici n-ar rezista omul de afaceri. Şi Zoru ăsta, vulpoi bătrîn, fost mai bine de 40 de ani procuror, pe asta se baza cînd, mai în glumă, mai în serios, a început să-l descoase. Pentru el a fost deajuns faptul că Traps a trecut într-un singur an de la condiţia de voiajor cu un Citroen tip 1939, la cea de reprezentant al unei firme pentru aproape întreaga Europă, care călătoreşte cu un Studebaker model special, pentru a presupune că ceva nu-i în regulă. Ca-n afaceri. Accidentul a pornit de acolo de unde Traps, ameţit fiind a început să ne mărturisească nouă nişte lucruri pe care probabil că nu şi le mărturisea nici sieşi şi anume faptul că pentru a ieşi din condiţia de inferioritate (salariat al lui Gygax) şi a cuceri noua poziţie socială, inclusiv Studebakerul, a trebuit să-l înlăture pe Gygax. Şi pentru că o cale lipsită de riscuri era aceea a provocării unui şoc nervos patronului bolnav de inimă, Traps foloseşte soţia patronului drept unealtă în aducerea la îndeplinire a scopurilor sale. Legăturile amoroase ale lui Traps cu doamna Gygax erau deci acţiuni premeditate astfel încît patronul aflînd de ele (şi Traps are grijă să le afle), să cadă pradă crizei cardiace.

Repet, legalmente, faptul nu era de competenţa justiţiei. Nu există nici un fel de dovezi materiale care să-l acuze pe Traps. Cardiacii fac crize şi de regulă se sfîrşesc în timpul uneia dintre acestea. Pentru o joacă de-a tribunalul a unor bătrîni jurişti, însă, fost mai bine de 40 de ani procuror, pe asta se baza cînd, mai în glumă, mai în serios, a început să-l descoase. Pentru el a fost deajuns faptul că Traps a trecut într-un singur an de la condiţia de voiajor cu un Citroen tip 1939, la cea de reprezentant al unei firme pentru aproape întreaga Europă, care călătoreşte cu un Studebaker model special, pentru a presupune că ceva nu-i în regulă. Ca-n afaceri. Accidentul a pornit de acolo de unde Traps, ameţit fiind a început să ne mărturisească nouă nişte lucruri pe care probabil că nu şi le mărturisea nici sieşi şi anume faptul că pentru a ieşi din condiţia de inferioritate (salariat al lui Gygax) şi a cuceri noua poziţie socială, inclusiv Studebakerul, a trebuit să-l înlăture pe Gygax. Şi pentru că o cale lipsită de riscuri era aceea a provocării unui şoc nervos patronului bolnav de inimă, Traps foloseşte soţia patronului drept unealtă în aducerea la îndeplinire a scopurilor sale. Legăturile amoroase ale lui Traps cu doamna Gygax erau deci acţiuni premeditate astfel încît patronul aflînd de ele (şi Traps are grijă să le afle), să cadă pradă crizei cardiace.

Repet, legalmente, faptul nu era de competenţa justiţiei. Nu există nici un fel de dovezi materiale care să-l acuze pe Traps. Cardiacii fac crize şi de regulă se sfîrşesc în timpul uneia dintre acestea. Pentru o joacă de-a tribunalul a unor bătrîni jurişti, însă, noi avem decît de adăugat că scriitorul Dürrenmatt a surprins admirabil peisajul unei lumi de agonie. Cea de-a doua nuvelă, „Judecătorul şi călăul", adaugă acestui peisaj, noi trăsături caracteristice.

M. RADIAN

(*) Friedrich Dürrenmatt — „Judecătorul şi călăul" — Editura pentru literatură universală, Bucureşti, 1964.

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer, nimeresc într-o peşteră din care nu mai pot ieşi la suprafaţă. Ei lansează un mesaj pe şuvoiul din fundul grotei, mesaj găsit de un elev care pleacă împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaţilor. Aflăm apoi că inginerul Zamfirescu este tatăl lui Valentin şi că nu-l mai văzuse de 12 ani. Tocmai cînd inginerul speră să plece în Munţii Apuseni spre a căuta o comoară, o bandă de spioni vrea să-l folosească în acţiunile ei criminale. Grupul salvatorilor, mărit pe parcurs cu o tînără şi fratele ei, ajunge la cascada de lîngă peşteră şi încearcă să treacă dincolo cu ajutorul unei frînghii. Nana însă se sperie, cade în apă şi este tîrîtă de curent într-un puţ subteran. Băieţii o caută îndelung şi negăsind-o coboară în peşteră. Între timp naufragiaţii o găsesc pe Nana pe malul şuvoiului. Cu toţii se urcă apoi în galeria de sus a peşterii.

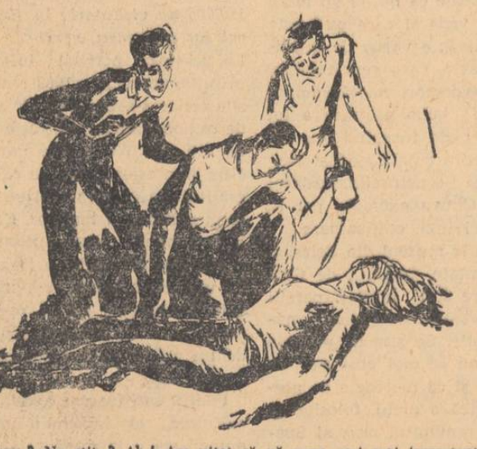

— Cum? Nu ştiţi? Ah! Am uitat să vă spun ce-i mai important. Păi eu fac parte din grupul „Salvatorilor" şi nu greşesc cînd cred că pornisem în ajutorul vostru... Cît despre nume, i-adevărat, am şi uitat să mă prezint. Eu sînt Nana! Şi-aşa vă rog să-mi ziceţi!

Aflînd că fata face parte din grupul ce plecase în ajutorul lor, datorită găsirii mesajului, băieţii începură să chiuie de bucurie.

— Aşadar colegii dumitale trebuie să fie pe aici prin apropiere? Ne miră totuşi că ei n-au coborît încă. Poate că acum te mai caută şi sînt întristaţi de tragica dumitale dispariţie. Dar de venit, tot vor veni!

— Mă miră şi pe mine că n-au coborît încă în peşteră — vorbi Nana. Dar chiar dacă ar veni, ei n-ar găsi pe nimeni acolo — remarcă tot ea. Cred că ar trebui ca cineva dintre voi să stea la gura peşterii, altfel s-ar putea ca ei să plece fără să fi dat de noi.

— Da bine spui, Nana! — o aprobă Valentin — zicîndu-i pentru prima oară pe nume. Noi stăm aici şi tăifăsuim şi poate că prietenii tăi or fi coborît în galeria de jos şi... adio ajutor! Căci de nu ne vor găsi, desigur că nici prin gînd nu le va trece că noi sîntem aici. Băieţi! Ori coborîm toţi dincolo, ori stăm pe rînd cîte unul! Cum credeţi că e mai bine?

— Să mergem cîte unul şi să stăm o oră prin rotaţie — propuse Emil. Iar primul tur îl încep chiar eu. La revedere!

Emil plecă imediat spre gura tunelului. Însă nu ajunse bine acolo şi zări licărul unei lămpi dispărînd prin deschiderea de la gura puţului. Dîndu-şi seama, că, pe semne, cineva voia să plece din peşteră, începu să strige, însă ecoul multiplică vorbele lui de zeci de ori, transformîndu-le într-un zgomot infernal.

Atît Valentin, Gică cît şi Nana auzind glasul lui Emil au pornit repede spre tunel, şi-apoi cu mari precauţii au coborît în galeria de jos a peşterii, ajutîndu-se unul pe celălalt.

Şi-acolo, la gura puţului subpămîntean, la 30 de metri adîncime, avu loc dramatica întîlnire dintre cei 9 tineri. Scena aceasta n-o vor uita ei cît vor trăi. Îmbrăţişări, strigăte de bucurie şi lacrimi de fericire.

— Uite-o pe Nana — strigă fratele ei, în culmea bucuriei, dîndu-i lacrimile şi alergînd s-o îmbrăţişeze.

— Cum Nana, tu eşti aici?

— Ia să te vedem mai bine, te-ai lovit rău, fetiţo?

— Şi noi care-ţi plîngeam de milă şi te căutam disperaţi!... În schimb ne-ai jucat o festă!... Să ne-o iei tu înainte! Se vede că eşti femeie! Ai făcut tu ce-ai făcut, şi-ai dispărut ca o năluca din faţa ochilor noştri, pentru ca acum să ne apari tocmai în locul unde ne aşteptam mai puţin...

— Nana, dă-ne voie să te sărutăm! Meriţi acest lucru, sărmana de tine — spuse Petrică. Să zbori ca un fulg pe aripa vijelioasă a torentului, prin canalul subteran, şi apoi să scapi cu viaţă, ăsta mai zic şi eu tur de forţă...

După ce aflară cum fusese descoperită Nana, tinerii făcură cunoştinţă şi discuţia se continuă, fiecare voind să ştie amănunte asupra peripeţiilor prin care trecuseră.

Valentin le povesti cum au ajuns în acea peşteră, surpriza şuvoiului din fundul ei, găsirea noii galerii, frumuseţea neasemuită a acesteia şi micul lac subteran cu apa lui limpede şi veşnic proaspătă. Petre le descrise cum a găsit mesajul, plecarea lor şi dramatica trecere a oascadei, urmată de accidentul Nanei.

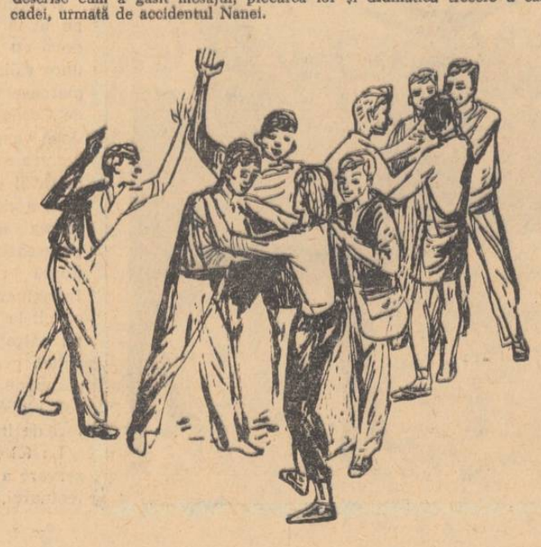

Emil propuse atunci ca înainte de a părăsi această peşteră spre a porni în căutarea celeia unde se află zăcămîntul să meargă cu toţii în galeria de sus pentru a o explora.

— Băieţi! Veţi vedea ceea ce nici în vis n-aţi văzut vreodată. Atîtea bijuterii, atîtea opere de artă cred că nu există în nici un muzeu pămîntean. Şi după nenumăratele greutăţi întîmpinate, după suferinţele îndurate, merită ca măcar acum să ne încîntăm privirile. Splendorile realizate de măiestria neîntrecută a naturii în decurs de milenii sînt acum în apropierea noastră. Dacă nu mergem să le vedem vom regreta mai tîrziu...

— Prieteni, spuse şi Petrică, adresîndu-se grupului său, deoarece ne-am realizat cu succes scopul acţiunii noastre, nu ne împiedică nimic să facem această escapadă. Vom pierde cîteva ore răscumpărate de surprizele plăcute ce ne aşteaptă acolo sus...

Pledoariile lui Emil şi Petrică dădură rezultatul scontat. Propunerea de a explora galeria de sus a peşterii a fost aprobată de toţi cu aplauze şi veselie.

Secretul porţii de fier

Cei nouă tineri au început apoi escaladarea stîncii abrupte ce duce spre tunel şi de-aici au pornit către galeria neexplorată. Voioşi, sprijinindu-se unul de altul, ei au ajuns cu bine sus. La lumina lămpilor, le apăru în faţă o lume ca din basme. Bezna de aici, ce nu fusese niciodată străpunsă de-atîta lumină, le desfăşura în faţa ochilor nenumărate forme care de care mai ciudate, în zeci de culori.

— Nana, vino lîngă noi! — o strigară pe fată Valentin şi Gică. Vino să vezi un trandafir cu adevărat rar, cum nici nu-ţi poţi închipui pe pămînt. Splendid colorată în roşu, verde şi negru, floarea pare atît de gingaşă încît îţi dă senzaţia că te afli într-o grădină. Cu plăcere am vrea să ţi-o dăruim, dar nu uita că ne aflăm în ţara fiinţelor şi a lucrurilor împietrite. Acest trandafir şi multitudinea de plante, coloane, statui, figurine şi bijuterii ce solipsesc atît de fantastic în bătaia razelor de lumină sînt făurite de-a lungul timpurilor de străduinţa migăloasă a apei, care a sculptat blocurile de calcar din aceste locuri.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

RECORDURI...

de DAN DEŞLIU

Sportivii noştri au luat un start bun în această primăvară năstruşnică: titluri, cupe, medalii, rezultate prestigioase îmbogăţesc săptămînă de săptămînă vitrina festivă a lui 1964.

Duminică, la Vrnacka Banja, a fost rîndul atleţilor: în cadrul celei de-a IX-a ediţii a Crosului Balcanic, reprezentanţii R. P. Romîne au cucerit trei locuri I, prin Florica Grecescu la senioare, Andrei Barabaş la seniori şi echipa feminină. Componentele acesteia au realizat de altfel un veritabil record — foarte greu de egalat — sosind pe primele patru locuri şi devansînd cu nouă puncte următoarea clasată, formaţia R.P.F. Iugoslavia. În proba masculină, recordmenul nostru pe 5000 m. n-a lăsat nici o speranţă adversarilor săi, printre care se numărau redutabilul Dalkilîc, lider al ediţiei precedente, Cervan şi... Zoltan Vamoşi Sosit pe locul VI, după o cursă mediocră, Zoli ne-a dezamăgit încă o dată; aşteptăm mult visatul revirimentpe 3000 m. obstacole.

Un tînăr atlet, al cărui nume nu spunea nimic acum un an pe vremea asta, ne-a oferit două recorduri mondiale de juniori într-o singură săptămînă. E vorba de Gheorghe Costache, autorul unei piruete care s-a soldat cu trimiterea ciocanului de 6 kg la distanţa de 66,12 m.

Motivele de bucurie sînt cu atît mai evidente, cu cît dificila specialitate nu ne-a mai prilejuit de ani de zile vreo exclamaţie entuziastă, aruncătorii noştri gravitînd consecvent în preajma unor cifre bunicele, pe plan internaţional, cam pe la începutul deceniului trecut...

Sperăm că talentatul junior, elev în cl. X-a, şi antrenorul său Constantin Spiridon, fost campion şi recordman al ţării, vor continua cu succes această serie de bun augur.

În fine, un alt „record", care — mai ştii — are toate şansele să se amplifice, candidînd eventual la supremaţia mondială: echipa de fotbal Steagul Roşu Braşov a reuşit să încheie cel de al patrulea meci consecutiv în returul campionatului categoriei A, fără să înscrie nici un singur punct!! Trei sute şaizeci de minute de joc încununate de un asemenea „activ", constituie, să recunoaştem, o performanţă ieşită din comun. Aşteptăm răbdători continuarea...

Duminică 19 aprilie

Crişul—Steaua
Rapid—Farul
Dinamo Piteşti—C.S.M.S.
Steagul roşu—Petrolul
Ştiinţa Cluj—Ştiinţa Timişoara
Siderurgistul—Dinamo Bucureşti
Progresul—U.T.A.

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	17	12	2	3	38:14 26
2.	Rapid	17	9	3	5	27:25 21
3.	Progresul	17	8	4	5	33:30 20
4.	Steaua	16	9	1	6	43:28 19
5.	Petrolul	17	7	4	6	20:11 18
6.	Farul	18	8	2	8	21:23 18
7.	Dinamo Piteşti	18	7	3	8	19:25 17
8.	Steagul roşu	17	6	4	7	20:19 16
9.	U.T.A.	17	6	4	7	18:19 16
10.	Ştiinţa Cluj	18	7	2	9	27:29 16
11.	Crişul	18	6	4	8	16:30 16
12.	C.S.M.S.	17	7	1	9	28:31 15
13.	Ştiinţa Tim.	17	5	3	9	20:26 13
14.	Siderurg.	18	4	3	11	16:36 11

Clasamentul acasă

1.	C.S.M.S.	9	7	1	1	20: 6 15
2.	Dinamo Buc.	9	7	1	1	24: 8 15
3.	Crişul	9	5	4	0	11: 4 14
4.	Petrolul	9	6	2	1	13: 5 14
5.	U.T.A.	10	6	2	2	16: 8 14
6.	Dinamo Pit.	9	7	0	2	13: 7 14
7.	Farul	9	6	1	2	14: 5 13
8.	Ştiinţa Cluj	9	6	1	2	20:10 13
9.	Progresul	8	5	2	1	19:13 12
10.	Ştiinţa Tim.	8	5	1	2	16: 9 11
11.	Steaua	8	5	0	3	27:18 10
12.	Siderurgistul	8	3	3	2	9: 7 9
13.	Steagul roşu	8	3	2	3	13: 5 8
14.	Rapid	8	4	0	4	12:15 8

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ŞI DATE

Clasamentul în deplasare

1.	Rapid	9	5	3	1	14: 9 13
2.	Dinamo Buc.	8	5	1	2	13: 6 11
3.	Steaua	8	4	1	3	16:15 9
4.	Progresul	9	3	2	4	14:16 8
5.	Steagul roşu	9	3	2	4	7:14 8
6.	Farul	9	2	1	6	7:16 5
7.	Petrolul	8	1	2	5	7: 6 4
8.	Ştiinţa Cluj	9	1	1	7	7:13 3
9.	Dinamo Pit.	9	0	3	6	5:16 3
10.	Crişul	9	1	0	8	5:26 2
11.	U.T.A.	7	0	2	5	2: 9 2
12.	Siderurgistul	10	0	2	8	6:25 2
13.	Ştiinţa Tim.	9	0	2	7	4:20 2
14.	C.S.M.S.	8	0	0	8	8:25 0

Clasamentul returului

1.	Rapid	4	4	0	0	5: 0 8
2.	Dinamo Buc.	4	4	0	0	8: 1 8
3.	Ştiinţa Cluj	5	3	1	1	14: 7 7
4.	Steaua	4	3	0	1	11: 5 6
5.	Dinamo Pit.	5	2	1	2	6:10 5
6.	Petrolul	4	2	0	2	4: 3 4
7.	C.S.M.S. Iaşi	4	2	0	2	9: 9 4
8.	Ştiinţa Tim.	4	1	2	1	4: 5 4
9.	U.T.A.	4	1	1	2	3: 3 3
10.	Siderurgistul	5	1	1	3	5:10 3
11.	Crişul	5	1	1	3	3:10 3
12.	Progresul	4	1	0	3	7: 9 2
13.	Farul	5	0	2	3	3: 7 2
14.	Steagul roşu	4	0	2	2	0: 3 2

Golgeterii

1. CONSTANTIN (Steaua) 18 goluri.
2. Ţîrlea (U.T.A.) 12 goluri.
3. Frăţilă (Dinamo) Bucureşti) 11 goluri.
4. Voinea (Steaua) 10 goluri.
5. Adam (Ştiinţa Cluj), Pavlovici (Steaua), Voica (C.S.M.S.),9 goluri.
6. Dridea I (Petrolul), Mateianu (Progresul), Mureşan II (Ştiinţa Cluj), 8 goluri.
7. Stoicescu (Progresul), Ion Ionescu (Rapid), Milea (C.S.M.S.), 7 goluri.
8. Codreanu (Rapid), Lereter (Ştiinţa Timişoara) 6 goluri.
9. Dumitriu II (Rapid), Petru Emil (Dinamo Bucureşti), Mafteuţă (Progresul), Unguroiu (Dinamo Bucureşti), Tîrcovnicu (Dinamo Bucureşti), Tufan (Farul), 5 goluri.
10. Surdan (Ştiinţa Timişoara), Oaidă (Progresul), Pîrcălab (Dinamo Bucureşti), Năftănăilă (Steagul roşu), Voinea (Progresul), Haşoti (Steagul roşu), Mîţaru (Ştiinţa Timişoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crişul), O. Popescu (Dinamo Bucureşti), 4 goluri.

Etapa viitoare

Farul—C.S.M.S.
Petrolul—Siderurgistul
Steaua—Dinamo Bucureşti
Ştiinţa Timişoara—Dinamo Piteşti
U.T.A.—Crişul
Rapid—Progresul
Steagul roşu—Ştiinţa Cluj

• VARIETĂŢI • VARIETĂŢI •

Întîmplări neobişnuite în box

Istoria boxului menţionează două întîmplări neobişnuite, pe care le amintim şi cititorilor noştri:

În oraşul Wonderland, în anul 1910, în noaptea de revelion, a avut loc o gală de box. Ultimul meci opunea pe Sid Russel lui Al. Kubiak. La ora 24, cînd ultima lovitură de ceas anunţa miezul nopţii, cei doi adversari s-au oprit din luptă, s-au felicitat reciproc cu ocazia Anului Nou, apoi pe arbitru, juriu şi spectatori, şi după aceea au... reluat lupta!

★

Battling Levinsky, fost campion mondial la categoria semigrea, deţine un record care, fără îndoială, nu va fi egalat niciodată (mai ales că acum nu este posibilă în cadrul regulamentului o asemenea „performanţă"). În ziua de 1 ianuarie 1915 el a susţinut şi a cîştigat trei întîlniri cu trei adversari diferiţi din trei localităţi. Astfel, dimineaţa el l-a învins la Brooklin pe Battely Maden, după amiaza pe Soldrers Kearas la New York şi seara pe Gunboat Smith la Waterbury. Rugat de ziarişti să-şi exprime impresiile, Levinsky a spus: „Cred că în acest fel mi-am început bine anul".

Festivalul filmelor sportive

Nu de mult, în oraşul Cortina d'Ampezzo a avut loc un festival al filmului sportiv la care au participat 20 de ţări cu aproape 80 de filme.

Cu acest prilej au fost reprezentate patru categorii de filme: 1) Filme tehnice; 2) Reportaje sportive (privind unele evenimente din trecut sau prezent); 3) Secvenţe din diferite filme pe teme sportive; 4) Alte categorii de filme (prezentări cu caracter istoric, desene animate, oraşe mari cu baze sportive etc.)

S-au distribuit cu acest prilej 12 premii, pe naţiuni cîştigătoare fiind Uniunea Sovietică. Iată cîteva din titlurile unor filme premiate: 1) „Tehnica schiorului de fond" (U.R.S.S.); 2) „Drumul olimpic" (Japonia), 3) „Apele sălbatice" (Franţa — film despre vînători sub apă); 4) „Paraşutismul" (S.U.A.); 5) „Tehnica voleiului" (U.R.S.S.); 6) „Isard 3" (Franţa — Un frumos reportaj din munţi); 7) „Schiul în lume" (Franţa); 8) „Garrincha, favoritul publicului" (Brazilia); 9) „Tenisul" (Italia).

Meci de fotbal oprit din lipsă de combatanţi!

În localitatea Saint-Paul din Franţa s-a disputat un meci de fotbal între echipa locală şi Labeuvriere. Ultima formaţie care n-a deplasat decît 11 jucători s-a văzut la un moment dat în situaţia de a juca numai cu 9 jucători, întrucît unul fusese rănit şi devenise indispensabil, iar altul fusese eliminat de arbitru.

Aproape de sfîrşitul meciului s-a petrecut un alt eveniment, care a dus la... oprirea jocului. Portarul echipei Labeuvriere în dorinţa de a tranşa (la o învălmăşeală) o dispută cu un înaintaş advers, a vrut să-l lovească şi din greşeală pumnul său l-a făcut K.O.... pe un coleg al său. Rezultatul: portarul a fost eliminat din joc, rănitul evacuat, iar arbitrul, avînd în vedere că echipa Labeuvriere are numai 7 jucători, a oprit meciul. La întrerupere scorul era 5—1 pentru echipa locală.

Mozaic

● *LA TEATRUL municipal din Aix-en-Provence se desfăşura o gală de catch. Ultima întîlnire urma să opună pe... „Frumosul Serge" unui alt luptător denumit „Taurul din Bethune". Meciul n-a mai avut loc deoarece primul, care era organizatorul reuniunii, a... dispărut cu întreaga sumă provenită din încasări. Publicul a reacţionat provocînd stricăciuni. Cinci luptători şi reprezentanţii municipalităţii îl caută disperaţi pe frumosul Serge...*

● *BRAZILIANUL Adhemar Da Silva, fost campion olimpic la triplu salt, a început un nou capitol al carierei sale. El a fost numit ataşat cultural al Braziliei în Nigeria.*

● *EGON Zimmermann, campion olimpic la schi, a mai primit o... medalie de aur. De data aceasta din partea sindicatului bucătarilor austrieci pentru faptul că în cadrul unui concurs de prăjituri a obţinut premiul I.*

● *ECHIPA transatlanticului francez „France" a cucerit „Cupa Atlanticului" rezervată cîştigătoarei întrecerii dintre formaţiile de fotbal ale marilor vase care traversează Atlanticul. „In fine un succes internaţional" — subliniază ironic un ziar, referindu-se la ultimele eşecuri ale echipei de fotbal a Franţei.*

9.	U.T.A.	4	1	1	2	3: 3 3
10.	Siderurgistul	5	1	1	3	5:10 3
11.	Crişul	5	1	1	3	3:10 3
12.	Progresul	4	1	0	3	7: 9 2
13.	Farul	5	0	2	3	3: 7 2
14.	Steagul roşu	4	0	2	2	0: 3 2

TREI ÎNTREBĂRI — ACELAŞI RĂSPUNS

Rugbiştii „Griviţei Roşii" ţintesc cîştigarea „Cupei campionilor europeni"

Pe lîngă grija pentru campionatul republican, rugbiştii „Griviţei Roşii" nutresc speranţe dintre cele mai serioase şi în ce priveşte competiţia internaţională „Cupa campionilor europeni". Cînd apar aceste rînduri, în cursa pentru obţinerea trofeului au rămas patru formaţii campioane ale ţărilor lor. E vorba de echipa marocană „R.U.C." Casablanca, de echipa vest-germană „VICTORIA" Hanovra, de „GRIVIŢA ROŞIE" şi de campioana Franţei, „MONT DE MARSAN".

Cum ultima echipă este calificată, din oficiu, direct în finală, rămîne de văzut intenţiile (şi şansele) celorlalte trei formaţii. Fără îndoială, grivienii emit justificate pretenţii nu numai la calificarea în finala C.C.E. — performanţă pe care au mai realizat-o în ediţia precedentă a competiţiei — ci chiar la cucerirea „Cupei". Dar drumul spre acest ţel de-abia începe.

Mihai Wusek în acţiune

Conform regulamentului, Grivita Roşie — intrată direct în sferturile de finală — urmează să debuteze în compania campioanei Marocului. Aminată de mai multe ori, partida cu sportivii marocani are, ca ultimă dată fermă, ziua de 3 mai. La Bucureşti, pe cel mai mare stadion al capitalei noastre, ar urma, ca în cupaj cu primul joc din preliminariile olimpice ale reprezentativelor de fotbal Romînia—Bulgaria, să asistăm la partida de rugbi Grivita Roşie —„R.U.C." Casablanca. Un cuplaj pe care, desigur, toţi iubitorii de sport din ţara noastră îl doresc încununat cu succesul integral al sportivilor romîni.

— N-aş vrea să fiu considerat lipsit de modestie, dar sperăm să cîştigăm uşor meciul cu rugbiştii marocani — ne spunea, zilele trecute, tînărul rugbist al Griviţei, Mircea Iliescu, remarcat în sezonul trecut ca un component de bază al liniei a III-a a naţionalei. Adversarii noştri de la 3 mai formează însă un tot închegat, sînt posesorii unor calităţi individuale remarcabile şi practică un joc spectaculos, cu pase la mînă, în viteză. Cu toate că experienţa şi avantajul terenului sînt de partea noastră, consider totuşi că nu ne este permis să privim cu superficialitate meciul cu R.U.C., întrucît noi urmărim însăşi cîştigarea trofeului...

Anticipînd rezultatul favorabil al Griviţei Roşii în partida cu formaţia din Casablanca, am vrut să cunoaştem părerea antrenorului, căpitanului şi „veteranului" echipei — una şi aceiaşi persoană: maestrul emerit **Viorel Morariu.**

— Vrem şi vom lupta să aducem „Cupa campionilor europeni" de rugbi în Bucureşti. Obstacolele cele mai dificile în calea către acest ţel le constituie meciul cu Viktoria Hanovra (care furnizează de altfel scheletul echipei reprezentative a R. F. Germane) şi, desigur, cel cu campionii Franţei. Am vrea ca, o dată calificaţi în finala C.C.E., să ne revanşăm pentru înfrîngerea suferită anul trecut de la echipa Beziers care, prin victoria asupra noastră şi-a înscris prima numele pe tabloul cîştigătoarelor „Cupei campionilor" la rugbi. Lotul actual al echipei noastre este numeros, are peste 20 de jucători. Forma bună a celor mai mulţi dintre ei, pe lîngă că ne creează unele „dificultăţi" în privinţa definitivării „cincisprezecelui" pe care-l vom alinia în partidele din C.C.E., ne face să privim cu şi mai mare încredere deznodămîntul celei mai importante dintre competiţiile rugbistice europene, rezervate echipelor de club. Cu titlu informativ, aş vrea să menţionez pe actualii componenţi ai lotului nostru: Dinu, T. Rădulescu, Manole, Doru Pavel, Grigoriu, D. Stoenescu, Rusu, Stoian, Roibu, Moraru, Demian, Iliescu, Stănescu, Climovschi, Oblemenco, Ţibuleac, Teodorescu, Balcan, Trandafirescu, Bostan, Mihai, Moldoveanu.

Considerăm util sprijinul pe care ni l-a acordat federaţia, repartizîndu-l pe profesorul Nicolae Pădureanu să asiste şi să îndrume munca de pregătire a echipei noastre, în vederea competiţiei amintite.

I-am solicitat părerea şi colaboratorului temporar al „Griviţei Roşii", mai cu seamă că acesta are o bogată experienţă, cunoscînd în amănunţime jocul rugbiştilor griviţeni (în majoritate componenţi ai lotului reprezentativ pe care-l antrenează), ca şi jocul rugbiştilor francezi.

— Părerea mea — ne arăta antrenorul N. Pădureanu — este că „Grivita Roşie" priveşte cu toată seriozitatea meciurile din actuala ediţie a „Cupei campionilor europeni". În cele cinci etape din campionatul republican a realizat tot atîtea victorii, uneori făcînd jocuri pasionante, de un bun nivel tehnic, cu faze judicios orientate. Nu pentru că meciul cu Casablanca pare dinainte jucat, ci pentru că grivienii au toate atu-urile să cîştige acest meci, vreau să spun cîteva cuvinte despre celelalte (şi cele mai dificile) partide ale Griviţei în C.C.E.: întîlnirea cu Viktoria şi, cum sperăm cu toţii, finala cu Mont de Marsan. Prima partidă are loc în deplasare, la Hanovra. Faptul constituie o dificultate în plus pentru rugbiştii noştri, dacă ţinem cont şi de victoria cu 6—3, oarecum surprinzătoare, a campioanei vest-germane asupra echipei italiene Rovigo. În ce o priveşte, campioana Franţei — cu jucători foarte experimentaţi, din rîndul cărora face parte şi André Boniface — are un lot puternic, bine sudat. Să sperăm însă că, o dată ajunşi în finală, rugbiştii Griviţei vor şti să joace corespunzător posibilităţilor lor, pe măsura dorinţei unanime a iubitorilor de rugbi din ţara noastră.

În încheierea rîndurilor de faţă, nouă nu ne rămîne decît să urăm echipei noastre „Succes pe toată linia" în „Cupa campionilor europeni".

I. DAMIAN

SUPORTERII

S-a întîmplat la Bratislava... După încheierea dramaticei confruntări cu campioana Danemarcei, cînd handbalistele de la Rapid-Bucureşti se îmbrăţişau fericite că au cucerit titlul de campioane ale Europei, spre grupul lor s-a îndreptat în mare grabă unul dintre turiştii romîni aflaţi în tribune. Omul străbătea sala cu paşi uriaşi, întinzînd mîna din fugă, să le felicite pe sportivele feroviare, temîndu-se parcă să nu i-o ia altcineva înainte. După ce şi-a făcut datoria faţă de echipa sa, s-a întors şi către cealaltă, zîmbind fără răutate şi dînd din mîini, ca şi cum ar fi vrut să spună: „ei, ce să-i faci, am fost mai buni". Camera de luat vederi a fost îndreptată în direcţia lui şi l-am văzut pe micul ecran de parcă ar fi fost la doi paşi de noi. Înaintea noastră se afla un bărbat trecut de cea de a doua tinereţe. Deodată, ne-am dat seama că-l mai văzusem undeva, şi nu o singură dată. Ne-am adus repede aminte. L-am întîlnit aici, acasă la noi, în sala Floreasca. Ori de cîte ori garnitura de handbal din Giuleşti joacă cu cineva — cu o echipă autohtonă sau cu una străină, n-are importanţă — el e nelipsit din tribună. După meciurile în care echipa sa favorită învinge, nimeni nu e mai fericit decît dînsul. Aplaudă, se îmbrăţişează cu prietenii, într-un cuvînt, e numai inimă. Uneori, fetele părăsesc terenul învinse. Atunci parcă i se îneacă toate corăbiile. Dar nu-şi pierde cumpătul şi nu caută ţapi ispăşitori. „Las-că ne luăm revanşa data viitoare" — obişnuieşte să spună. După atîtea dovezi de admiraţie pentru echipa Rapid, evident nu putea să lipsească de la finala de la Bratislava.

Fiindcă l-am văzut mereu prin preajma antrenorului Gabriel Zugrăvescu, l-am întrebat o dată pe acesta cine e suporterul de care ne ocupăm. Răspunsul pe care l-am primit a avut darul să ne dezarmeze. „Dragă, ne-a spus antrenorul, îl văd deseori la meciuri, discut cu el, dar nu ştiu nici cum îl cheamă. Am încercat într-un rînd să aduc vorba, ... s-a retras discret, păstrîndu-se mai departe în anonimat. Şi dacă l-am văzut aşa, n-am mai insistat".

Va să zică omul e şi foarte modest neţinînd, din scrupul, să se afişeze cu dragostea lui faţă de clubul de care s-a ataşat. Asemenea susţinători pătimaşi are fiecare club, fiecare echipă, de la cele care s-au înfiripat de curînd în cutare oraşel sau comună şi pînă la cele mai vechi şi mai puternice. Ei trăiesc, alături de sportivii îndrăgiţi, marile bucurii ale izbînzilor, amărăciunea înfrîngerilor. Din păcate nu toţi ştiu să se stăpînească, nu toţi ştiu să primească aşa cum se cuvine victoriile sau insuccesele. Uneori, uluit şi consternat, vezi cum în tribunele stadioanelor, între suporterii diferitelor echipe se pornesc dispute ne la locul lor, schimburi de cuvinte jignitoare, insulte. Alteori, diverşi admiratori înfocaţi ai unor sportivi nu găsesc alt mod mai potrivit de a-şi manifesta dragostea ce-i animă decît invitîndu-i pe aceştia la chefuri. Şi nu sînt rare cazurile cînd unor asemenea invitaţii nesăbuite li se dă curs.

La noi s-a încetăţenit de cîtva timp o practică foarte bună: la anumite date, cluburile îşi convoacă susţinătorii spre a discuta cu ei problemele curente. Participînd la cîteva reuniuni de acest fel, am văzut că se pun în dezbatere diferite chestiuni administrative: preschimbări de carnete, achitarea de cotizaţii etc. Se prezintă şi o seamă de conferinţe cu caracter educativ. Ar fi bine însă ca acestea să predomine. După cum se mai pot găsi şi alte modalităţi de influenţare a suporterilor, de stimulare a respectului lor faţă de buna cuviinţă pe stadioane. În această privinţă au apărut multe iniţiative care se cuvin aplaudate cu binevenite. E normal să ţii cu o anumită echipă. Dar e bine ca aceasta să nu te orbească, să nu te facă să devii fanatic. În acest sens am şi ţinut să consemnăm aici exemplul suporterului echipei feminine de handbal în 7 Rapid-Bucureşti, reţinînd nu numai gestul său — deplasarea pînă la Bratislava pentru a fi alături de formaţia favorită — ci şi atitudinea sa demnă. Ar fi foarte bine dacă am avea cît mai mulţi suporteri de acest fel.

I. ANCA

Cîteva întîmplări şi peripeţii din Turul ciclist al Tunisiei

RELATATE DE GABRIEL MOICEANU

Am ajuns la Tunis cu 24 de ore înainte de a lua startul într-o cursă care se anunţa destul de enigmatică pentru noi, în ce priveşte traseul şi nu mai puţin adversarii, văzînd mai ales noile echipe olimpice ale Franţei, Belgiei, Suediei. Mai concuram pe şoselele africane cu cîţiva ani în urmă (în Turul Egiptului), dar în timp ce de la Luxor la Cairo cea mai mare înălţime fusese 20 m, aici ni se spusese că în cinci etape va trebui să străbatem drumuri de munte.

Tunisul ne-a primit cu o primăvară fierbinte, cu turnurile ascuţite ale moscheelor şi verdele strălucitor al palmierilor ce se oglindeau în apele albastre ale Mediteranei.

Am fost cazaţi într-o şcoală din La Marsa, cornişa de stîncă a Cartaginei. Şi aflîndu-ne în această gloriosă vecinătate în ziua dinaintea startului, n-am pierdut prilejul de a merge în străvechea cetate a Didonei, a cărei furtunoasă istorie am retrăit-o vizitînd ruinele şi marele muzeu de aici.

În cantonamentul caravanei am regăsit ambianţa familiară a curselor cicliste, chipuri cunoscute şi necunoscute de alergători. Echipele Suediei şi R.D. Germane veniseră echipate ca pentru o expediţie în Sahara, cu bucătării portative la care găteau mîncăruri speciale. Ziariştii făceau pronosticuri şi printre favoriţi apăreau şi numele noastre. Şi cu toate că veniserm doar să ne pregătim pentru „Cursa Păcii", în fiecare din noi s-a născut dorinţa de a se bate pentru un loc cît mai bun. Pe drum s-au întîmplat însă multe. Unii dintre noi nu aveau un antrenament suficient, pe alţii i-au pîndit capcanele cursei, accidente neprevăzute.

Start vijelios la Bizerta

Aşa am luat startul din Bizerta. Prima etapă ne-a dus din nou în La Marsa, pe şoseaua însorită şi plantată pe margine cu şiruri de cactuşi. Turul a început vijelios. Cicliştii germani au atacat dar liderul lor, Egon Adler a suferit o insolaţie şi a pierdut peste 20 de minute. Dumitrescu, victima unor pene de cauciuc, a cedat şi el multe minute plutonului fruntaş, în care eu şi Ardeleanu ne-am menţinut, cu preţul unor serioase eforturi.

A doua zi, la contracronometru echipa noastră a mers slab şi a pierdut aproape cinci minute care, colac peste pupăză, se adăugau clasamentului individual, deşi iniţial regulamentul nu prevedea aceasta. M-am văzut dintr-o dată aruncat pe locul 29. Nu mi-am pierdut însă speranţa şi eram hotărît să-mi îmbunătăţesc situaţia mea şi a echipei care se afla pe locul 10.

În etapa a treia au apărut suedezii. Gosta Petersson, înalt de peste 1,85 m, ca Zanoni al nostru, împreună cu fraţii săi mai mici, Sture şi Erik, au făcut o evadare strălucită la care m-am lipit şi eu, sosind al cincilea la Beja. În acest oraşel ne-am bucurat de o minunată primire. Mii de oameni ne-au oferit flori, fructe şi diferite obiecte. Ministrul învăţămîntului a împărţit cadouri orientale: burnusuri, papuci, fesuri. Eu am primit un burnus şi seara, cînd m-am înfăşurat cu el, băieţii au făcut mare haz.

La 1000 metri altitudine

Următorul popas al caravanei noastre a fost Ain-Draham, oraşul cu cea mai mare altitudine (1000 m) din Tunisia, singurul loc unde copiii se pot da cu sania, căci uneori aici mai şi ninge. La Ain-Draham am ajuns după escaladarea muntelui Babouche, (Vîrful Papucului), un papuc foarte lung şi înalt, care semănă, dacă vreţi, cu Păltinişul nostru ca duritate. Am urcat binişor cu toată echipa, dar situaţia în clasament a rămas precară.

A doua zi ploua torenţial şi munţii erau învăluiţi în ceaţă. Oficialii spuneau că vor da plecarea de la poalele muntelui, pentru a se evita accidentele. Dar în timp ce Petersson îşi îmbrăca tricoul alb sub o streaşină, iar noi asistam la această festivitate; un grup de ciclişti francezi, germani şi cehoslovaci, crezînd că s-a dat startul, au pornit în cursă. Pînă ne-am dezmeticit ei erau departe, pe serpentinele unde maşinile arbitrilor nu i-au mai putut ajunge. Cîţiva ciclişti elveţieni şi austrieci, încercînd să forţeze, au căzut în prăpastie şi s-au rănit. Am ajuns la capătul etapei cu trei minute întîrziere. Petersson a pierdut tricoul de lider, dar n-a făcut contestaţie.

După această scurtă incursiune în Algeria şi o noapte petrecută la Bone, ne-am întors în Tunisia trecînd prin sate arăbeşti, printre case albe de lut de-asupra cărora berzele îşi făceau primele cuiburi. Drumul ne-a purtat, pentru a treia oară, peste Vîrful Papucului. Eram vreo 12 inşi în faţă; eu cu Dumitrescu alături. Şi deodată îl văd pe Gigi, ca în vremurile lui bune, rezbimîncat cuimale pe săturate. Cînd ne-am trezit se stîrnise iar un vînt care aducea nori de nisip încins dinspre Sahara. Tovarăşul Octavian Amza, conducătorul delegaţiei noastre, a avut ideea fericită să ne cumpere dintr-un bazar cîteva perechi de ochelari din tiplă şi cu blănită pe margini, din cei pe care îi poartă păstorii în deşert. Poate că fără aceşti ochelari nici unul din noi n-ar fi terminat Turul.

Cavalcadă fantastică prin deşert

N-am să uit niciodată ziua aceia şi cavalcada fantastică prin deşert. Plutonul nostru a fost luat pe aripile unui vînt cum n-am mai pomenit, zbura ca o corabie cu pînzele întinse, prinsă de furtună. Nu vedeam la treizeci de paşi şi plutonul se pierdea într-un nor galben de praf, care ne orbea. Pe drumul plat goneam cu 60-70 km pe oră şi uneori îmvîrteam pedalele în gol, simţind bicicleta sub mine cum tremură ca un cal nărăvaş. Cînd am ajuns la Gabes, port la Mediterană, nu ne aştepta nimeni, fiindcă sosisem cu aproape două ceasuri înainte de ora prevăzută. Media orară pe 150 de km fusese de 53,375 km — record mondial — cea mai rapidă din istoria curselor pe etape. Antrenorul tunisian Kebaili, fost participant în Turul Franţei, îşi amintea de media de 49,900 realizată în 1951 de francezul Varnajo, iar noi de media de 47,700 în etapa Buzău-Brăila din Turul din 1954. Fuga aceasta nebună mi-a adus mie locul 4 în clasament şi acelaşi loc echipei noastre. Totuşi seara nu am fost prea veseli, fiindcă lui Ardeleanu i s-a întîmplat un accident care avea să-l ducă la abandon: o piatră zvîrlită sub roata unei maşini l-a lovit şi i-a spart dinţii din faţă. Dumitrescu, devenit maseur al echipei după ce pezindu-se parcă să înghită muntele. Urca extraordinar Dumitrescu şi nimeni n-a putut să-i prindă roata. A ajuns cu 20 secunde avans în vîrful muntelui şi Petersson, care se bătea şi el pentru premiul cătărătorilor, a sosit al doilea şi a cîştigat Cupa, iar Dumitrescu a luat premiul III. Eu am „digerat" de data aceasta ceva mai greu Papucul şi am sosit al nouălea în etapă, dar alţii pierduseră şi mai mult, aşa că trecusem pe locul 12, în clasamentul general şi Petersson îşi recîştigase tricoul, pe care nu îl va mai ceda de acum înainte.

Scăpată de munţii Atlasului, trecînd prin pajişti zmălţuite cu violete sălbatice, caravana noastră se îndreaptă acum spre sud, unde o aşteaptă vînturile şi arşiţa deşertului. Pentru a parcurge cei 243 km de la Le Kef la Gafsa ne-a trebuit aproape o zi întreagă. Un vînt năpraznic din faţă ne-a luat în primire cum am ieşit din Le Kef. La început, plutonul s-a strîns şi s-a întins ca un acordeon, dar apoi s-a făcut bucăţi. Am pus pas mare şi am reuşit să rămîn în faţă. Pe la kilometrul 120 eram vreo 13 evadaţi. În jurul nostru numai pustiu şi nisip; singurii spectatori, cămilele şi beduini răzleţi. La trecerea printr-o oază ne-am oprit cu toţii să ne umplem bidoanele cu apă, localnicii ne-au dat curmale şi, văzîndu-ne aşa obosiţi, ne-au spus să mai stăm ca să ne frigă un berbec pe care îl tăiaseră, dar noi eram grăbiţi să ajungem la Gafsa, unde ne aştepta o baie caldă şi masa. Plutonul a venit după 17 minute. Dumitrescu abandonase, bolnav fiind şi temîndu-se să nu ajungă după încheierea controlului. Eram frînt de oboseală, dar săltasem pe locul 5 în clasamentul general. Am dormit bine, pe un pat tare din internatul şcolii din Gafsa, o oază prosperă, cu case mici, risipite printre trunchiurile zvelte ale palmierilor şi curmalilor. Aici am aflat că Dumitrescu, abandonase, ne-a repus muşchii în funcţiune şi tot el ne-a spălat tricourile ajunse de nerecunoscut în furtuna de praf prin care trecusem.

După nouă etape, am petrecut o reconfortantă zi de repaus în fermecătorul decor al insulei Djerba, insulă cu o climă foarte dulce.

Tot de la marginea deşertului din oraşul Medenin am pornit din nou în cursă şi am ajuns la Sfax, un frumos port de pe coasta Mediteranei. Gosta Petersson, deşi rămăsese singur, (fraţii săi şi întreaga echipă abandonase) controla ca un as cursa, iar eu mă luptam cu cicliştii belgieni şi francezi, pentru a-mi păstra locul. Ardeleanu abandonase, însă Ziegler şi Zanoni mergeau din ce în ce mai bine. În etapa 11-a am încercat să cîştig şi numai o greşeală tehnică m-a făcut să ratez victoria. Fugisem din pluton cu belgianul Van Roy şi germanul Butzke. Cu 10 km. înainte de sosire, a început o ploaie cu grindină. La intrarea în oraş m-am desprins singur, am luat 50 m avans, dar uitînd să schimb un pas mic pentru sprint, am fost bătut chiar pe linia de sosire. Mi-a părut foarte rău că am pierdut această etapă.

Turul Tunisiei a fost o cursă foarte grea, pe care aş putea-o asemăna doar cu Turul Europei din 1956. Din 108 ciclişti au terminat doar 57, media orară a fost de 39,750 km. pe un traseu de aproape 2000 km. Echipa noastră a terminat cu destule resurse şi aceasta mă face să privesc cu încredere viitoarele întreceri. Am făcut un antrenament bun şi nădăjduiesc să mergem mai bine ca altădată în Cursa Păcii, în care vom lua startul peste trei săptămîni.

I. GOGA

Parafrază la Richard al III-lea

— Dau un regat pentru o cămilă!...

Desen de Gh. CHIRIAC

ŞAH

Cît gîndesc marii maeştri

Partida pe care o publicăm mai jos, considerată ca cea mai bună din cele disputate la ultimul campionat al U.R.S.S., a avut ca protagonişti pe marii maeştri Igor Bondarevschi — cu albele — şi David Bronstein.

Comentînd această partidă, Bronstein a notat şi timpul de gîndire folosit de adversari la fiecare mutare, dînd în felul acesta o imagine mai fidelă a desfăşurării întîlnirii. Într-adevăr, urmărind şi graficul timpului de

moda

La cererea cititoarelor prezentăm o serie de rochițe din olandă, șantung și in, rochițe ce se confecționează fără mîneci și sînt purtate cu jachete drepte și scurte (pe linia șoldului). Rochiile care au guler, vor avea jachetele fără guler și invers.

Desene de Tanți PFENNINGS

Modele de coafură

Pentru persoanele tunse mai scurt oferim cîteva modele de pieptănături pentru diferite ocazii.

Desene de Wally GHIUȚĂ

Cînd ieșim în talie

În primăvara aceasta linia se menține dreaptă, cu excepția taioarelor pentru tinerele fete, unde întîlnim foarte des fusta în pliuri mari sau cute duble. În acest sezon taiorul își păstrează locul lui de frunte și este de cele mai multe ori însoțit de o bluză fie uni, fie imprimată. Ca o noutate, apar ansamblurile din trei piese unde contează, nu atît modelul cît asortarea coloristică a trei țesături. Țesăturile de primăvară sînt vesele, expresive. Se poartă foarte mult țesăturile netede, gabardina etc., în culori pastel (bleu, roz, galben, beige) foarte mult bleumarin cu alb și, ca pată constrastantă, roșu; țesăturile în dungi și carouri.

1) Taior clasic închis în față cu doi nasturi, completat cu o bluză imprimată, cu desen mic, gen cravată.

2) Ansamblu tineresc format din jachetă roșie din stofă, cu patru buzunare, închisă bor à bor. Vestă bleumarin și fustă gri-deschis cu carouri bleumarin.

3) Dintr-o stofă în dungi (tip tenis) un taior elegant din stofă bleumarin cu dungă albă.

4) Taior tineresc cu fusta în pliuri mari, lărgimea jachetei prinsă într-un cordon de piele. O bluză din stofulită uni cu o fundă în aceeași culoare cu bluza, în dungi. Aceeași garnitură și la pălărie.

5) Un taioraș uni cu o bluză de mătase imprimată, pe fond alb, cu desen în culoarea stofei taiorului. Funda mare care se vede din taior, dă eleganța acestui model.

Desene de Raia SOLOMONICA

Pășirea obiectelor de cauciuc

Cauciucul este o substanță organică care se poate distruge la păstrare, dacă aceasta nu s-a făcut în bune condițiuni. Dușmanii obiectelor de cauciuc sînt: aerul, lumina, căldura, grăsimile, benzina.

Pentru a păstra în bune condiții obiectele de cauciuc, se va ține seama de următoarele recomandări: Obiectele (șoșoni, mănuși de cauciuc etc.) se vor

păstra într-o cameră uscată și răcoroasă, într-o ladă acoperită. Se va evita apropierea țevilor de apă caldă, aburi etc. Se va evita de asemenea îngrămădirea obiectelor de cauciuc unele peste altele. Se va presăra pudră de talc între obiecte. Nu se vor așeza obiecte de cauciuc peste obiecte de bronz, alamă, cupru. Nu se vor îndoi sau păstra îndoite saltele, perne de cauciuc etc.

Din cînd în cînd, se va controla starea obiectelor de cauciuc puse la păstrare și se vor lua măsurile necesare, după caz.

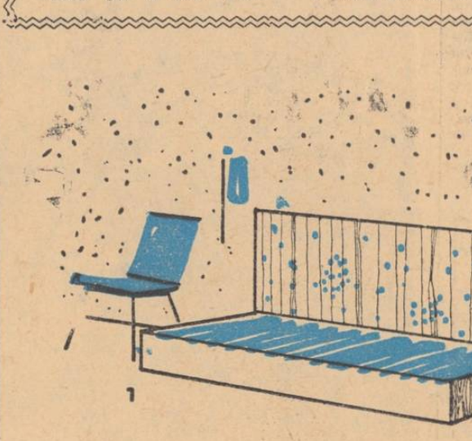

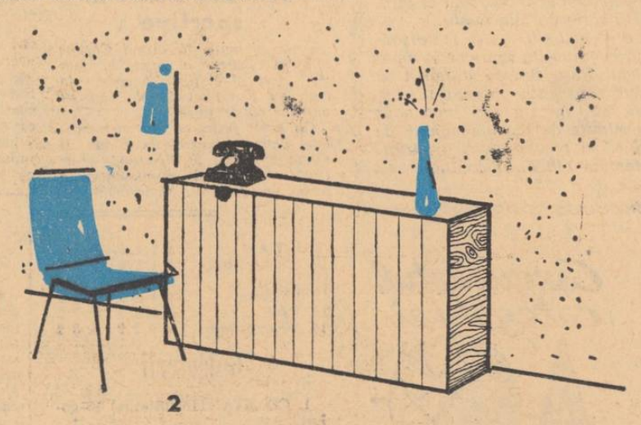

Răspuns cititoarelor

FELICIA G. In locul îngust veți confecționa acest pat (fig. 1). Patul în timpul zilei se ridică, locul îngust devenind spațios (fig. 2).

Mici reparații

Dacă o mobilă oarecare s-a crăpat, întrucît lemnul a fost ud, se astupă crăpătura cu un chit preparat astfel:

Rețeta nr. 1: Se amestecă 10 părți litargă cu 100 părți praf de cărămidă trecut prin sită. Se face o pastă cu ulei de in și se astupă crăpăturile cu ea.

Rețeta nr. 2: Se topește în baie de apă un amestec din 100 g clei, 10 g colofoniu, la care se adaugă praf de vopsea în culoarea mobilei. Se astupă crăpătura cu masa astfel obținută.

Lovituri pe o mobilă lustruită. Se înmoaie cu apă caldă locul lovit; se așează deasupra o hîrtie de împachetat sau o cîrpă împăturită în patru, îmbibată în apă caldă, se trece fierul de călcat încins deasupra, pînă ce se evaporă complet apa.

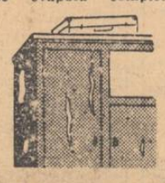

Dacă lovitura este profundă, se repetă operația de mai sus.

Procedeul acesta nu se va aplica pe o mobilă cu placaj. În acest caz placajul riscă să se umfle și să se desprindă.

Deteriorarea placajului unei mobile. Dacă placajul e numai dezlipit, se introduce pastă de lipit sub el și se presează aplicînd deasupra o greutate, bineînțeles că greutatea se așează peste o foaie de hîrtie.

Dacă placajul s-a umflat pe o porțiune mică, se așează deasupra o cîrpă, apoi un fier cald și imediat se pune o greutate deasupra. Dacă s-a decolorat mobila, se repară culoarea.

Întreținerea pălăriilor

Pălăriile de fetru se perie cu o perie cu păr moale. Pentru a le da forma inițială se „aburesc" punînd o cîrpă udă pe fierul încins și ținînd pălăria în imediată apropiere a aburului.

Bascul se spală cu apă caldă și săpun, se clătește și se usucă pe o farfurie întinsă pentru a-și păstra forma.

Pălăriile de pai se spală după ce au fost bine periate, cu apă și zeamă de lămîie sau apă în care s-a adăugat 1 linguriță apă oxigenată (la 5 litri apă).

SFATURI COSMETICE

MUȘEȚELUL

Datorită proprietăților sale antiinflamatoare și decongestive mușețelul se folosește pe scară largă atît în medicină, în tratamentul diferitelor boli cît și în cosmetică.

În cosmetică se folosește în special sub formă de soluție, care se obține prin opărirea florilor de mușețel cu apă clocotită. Se acoperă vasul respectiv iar după 10-15 minute se filtrează.

În felul acesta nu se pierde uleiul eteric (substanță volatilă, care se evaporă prin fierbere) lucru esențial deoarece acțiunea antiinflamatoare a plantei se atribuie tocmai acestui ulei.

Infuzia astfel obținută o putem folosi pentru îngrijirea ochilor atît în cazul în care obișnuim să ne fardăm cît și atunci cînd avem ochii obosiți, pleoapele înroșite și congestionate. În ultimul caz este bine, dacă dispunem de puțin timp, să aplicăm pentru 5-10 minute 2 tampoane de vată înmuiată în această infuzie.

Același procedeu se recomandă cînd aplicăm pe față o mască hrănitoare și rămînem în stare de relaxare. De asemenea, în cazul în care avem cearcăne a căror cauză este oboseala — nu o boală de rinichi sau ovare, cînd este necesar să ne adresăm medicului — aplicarea zilnică de tampoane de vată înmuiate în infuzie de mușețel pe ochi remediază în bună parte acest inconvenient.

Dacă avem tenul congestionat și iritat vom aplica pe toată fața comprese călduțe înmuiate în ceai de mușețel și stoarse bine. Compresa o putem obține introducînd în apă clocotită o bucată de pînză în interiorul căreia am pus flori de mușețel. După ce s-a răcit puțin o aplicăm pe față. Datorită faptului că aceste comprese călduțe curăță și deschid porii le putem folosi în loc de baie de abur înainte de stoarcerea punctelor negre.

Rezultate bune se obțin prin folosirea infuziei de mușețel și la prepararea măștilor, amestecînd-o cu caolină, miere de albine, tărițe de grîu, orz, migdale, făină de grîu etc. Ea poate fi folosită și la înălbirea măștilor. Fața astfel curățită apare luminoasă și catifelată. Mușețelul este folosit și la prepararea băilor de abur (o lingură de floare de mușețel la 2 l. de apă).

Pentru acțiunea sa decongestivă soluția de mușețel se folosește sub formă de comprese și în cazul arsurilor provocate de o expunere prea îndelungată la soare.

Infuzia este folosită și la îngrijirea părului blond căruia îi dă o strălucire deosebită menținîndu-i culoarea deschisă. Se poate utiliza și pentru prepararea unei loțiuni de păr și anume: 50 g. mușețel uscat se macerează timp de o săptămînă în 300 g. apă și 150 g. alcool după care se stoarce și se filtrează. La soluția obținută se adaugă 10 g. glicerină și 30 g. apă de colonie.

Anca BOGDAN

Sfatul gospodinei

Meniul săptămînii

— Ciorbă rusească; perișoare cu mărar și pătrunjel; mere în aluat.

— Salată de vegetale crude; pilaf de urzici; strudel cu nucă.

— Ciorbă de miel; miel cu spanac; compot de caise.

— Măcriș cu ouă răscoapte; iofca cu brînză; lapte de pasăre.

— Ciorbă de pui; anghemah de pui; tarte cu marmeladă.

— Sparanghel cu sos de maioneză; fasole iahnie — salată verde; cremă de cacao.

— Sufle de spanac; cotlete de miel umplute; bavarois de portocale.

SUFLE DE SPANAC

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. spanac, 3 ouă, 20 g. caș-caval, sare, piper, 100 g. ciuperci, 40 g. unt și ½ lămîie. Spanacul curățat și bine spălat se fiere puțin, se amestecă cu gălbenușurile de ou, cașcavalul ras, albușurile bătute spumă, sare și piper. Această compoziție se răstoarnă într-un vas rezistent la foc, uns cu unt și tapetat cu cașcaval ras, în felul următor. Se pune un rînd de piure de spanac, altul de ciuperci, care au fost înăbușite în unt proaspăt și peste care s-au pus felii subțiri de lămîie, din nou un rînd de spanac. Se ține la cuptor 80 de minute și se servește imediat la masă.

COTLETE DE MIEL UMPLUTE

Cantități pentru 6 persoane: 1,200 kg. cotlete de miel, 10 g. sare. Compoziția pentru umplut: 50 g. unt, 150 g. făină, 1½ dl. lapte, piper, 30 g. pesmet, 3 ouă, 100 g. grăsime. Se taie cotletele, se bat puțin pentru a le da forma potrivită, se sărează și se lasă deoparte. Separat se face următoarea umplutură. Resturile de carne care le-am dat deoparte se dau prin mașina de tocat, de 2—3 ori, se amestecă apoi cu un sos alb, făcut din unt, lapte, ou, sare, piper și albușurile bătute spumă. Îmbrăcăm cotletele pe ambele părți cu această umplutură, după aceea le dăm prin făină, ou și pesmet. Le prăjim în grăsime bine încinsă. Lîngă ele servim garnitură de cartofi și salată verde.

BAVAROIS DE PORTOCALE

Cantități: 4 portocale, 75 g. zahăr bucăți, ½ litru lapte, 6 ouă, 150 g. zahăr, 8 foi de gelatină topită în puțină apă, o linguriță de făină, 250 g. frișcă bătută fără zahăr.

Frecăm zahărul bucăți de coaja portocalelor pînă s-a luat toată coaja galbenă, după care le punem în lapte călduț. Lăsăm să se topească zahărul la foc mic. Separat batem cele 6 ouă întregi cu 150 g. zahăr, foile de gelatină și linguriță de făină. Peste ele turnăm laptele, încetul cu încetul și la sfîrșit frișca. Se toarnă totul într-o formă de savarină, udată cu apă. Se ține la gheață cel puțin 2 ore. Se răstoarnă apoi pe o farfurie, se umple mijlocul cu felii de portocale.

MEDICUL vă sfătuiește

Mumificarea tumorii canceroase

În străduința uriașă cu care se caută astăzi tratamentul cancerului, un biolog sovietic, P. M. Cepov de la Institutul de biologie experimentală al Academiei de Științe a U.R.S.S., a găsit o cale nouă de abordare a problemei. Ideea experimentatorului a pornit de la particularitățile tumorilor canceroase. După cum se știe, cancerul metastazează răspîndindu-și celulele bolnave în tot corpul pe calea circulației sanguine sau limfatice. Din nefericire, aceasta se poate întîmpla chiar în timpul scoaterii chirurgicale a tumorii canceroase, ceea ce-l face pe chirurg să ia măsuri de prevedere, căutînd să lege vasele circulatorii, să scoată tumoarea întreagă fără să o lezeze, tăieturile necesare extirpării să le facă în țesuturile sănătoase, să scoată ganglionii limfatici din jur etc.

Problema limitării activității tumorii pe teritoriul pe care a apărut fără a o „deranja" pentru a nu-și răspîndi celulele metastazice în corp este atît de importantă, încît unii medici preferă să distrugă tumoarea pe alte căi, lăsînd-o pe loc. Astfel se cunosc tratamente de iradiere cu radiații Röntgen, radiații gama, cu substanțe chimice etc., prin care se caută fie distrugerea ei, fie cel puțin „amorțirea" cancerului.

Acesta se comportă însă parcă ar fi „răzbunător" pe cei care vor să-l distrugă, căci produsele de descompunere ale tumorii supuse atacului mijloacelor terapeutice, sînt otrăvitoare pentru organism. Aceasta face ca medicii să administreze în timpul unor astfel de tratamente diferite medicamente necesare contrabalansării toxicității mijloacelor citolitice și a produselor de descompunere.

Avînd în vedere toate acestea, docentul Cepov a căutat un mijloc nou de a omorî tumoarea canceroasă. Pentru aceasta, el s-a gîndit la un procedeu străvechi prin care se împiedica descompunerea țesuturilor, încetîndu-le activitatea și totuși conservîndu-le: mumificarea.

Trebuie adăugat că știința cunoaște și posibilitatea mumificării parțiale, cînd organe sau părți ale corpului sînt păstrate sub forma uscată de organism (de pildă gangrena uscată a labei piciorului). Așa s-a născut ideea experimentării unei substanțe care să oprească activitatea tumorii, să o conserve moartă și care totuși să nu dăuneze țesuturilor sănătoase. O astfel de substanță s-a dovedit a fi: colofoniul.

Colofoniul sau sacîzul este un produs chimic care rămîne după îndepărtarea esenței de terebentină din rășina unor conifere, prin distilare. Este un produs solid, sticlos, fără gust și aproape fără miros, care nu se dizolvă în apă și nici nu e dizolvat de lichidele intercelulare din țesuturi; se dizolvă însă bine în alcool etilic, eter, acetonă etc.

Metoda de tratament a cancerului, experimentată de autor pe animale, constă din injectarea unei soluții alcoolice de colofoniu în tumoare și în jurul ei. În prealabil însă se injectează în același fel o soluție de novocaină, cu dublul scop de a anestezia țesuturile și de a le îmbiba cu apa din soluția de novocaină. Apa absoarbe puternic spirtul în care a fost dizolvat colofoniul, coagulînd și omorînd proteinele țesuturilor, iar colofoniul se transformă într-o carapace solidă, care pur și simplu „cimentează" tumoarea canceroasă „omorîtă". În felul acesta se exclude atît creșterea și răspîndirea ei, cît și descompunerea acesteia și otrăvirea consecutivă a organismului cu astfel de produse.

Tumoarea canceroasă mortificată prin mumificare rămîne ca un corp străin în organism. La 3—4 zile, în jurul ei apare o reacție inflamatoare cu formarea unei granițe de demarcare, urmată de excluderea ei de la sine, rana vindecîndu-se repede. Experimentele efectuate pe cancerele de piele și ale glandelor mamare la cîini, au fost pozitive.

Dr. V. IVANOV

● *Pentru a mări acțiunea terapeutică a unor ape minerale slab radioactive, în unele țări și în special în U.R.S.S., se procedează la intensificarea pe cale artificială a radiațiilor din astfel de ape. În acest scop se utilizează instalații speciale care folosesc radonul provenit dintr-o soluție de cloruri de radiu sau concentrațiile de radon ale apelor cu radioactivitate mai crescută.*

● *De curînd s-a construit un microscop de dimensiunile unei seringi obișnuite cu care pot fi examinate țesuturile vii ale organismului, fără a fi detașate din organele respective.*

● *Un grup de cercetători ai Institutului de inframicrobiologie din București au obținut, în urma unor îndelungate experimentări, niște substanțe chimice cu proprietăți asemănătoare acizilor nucleici infectanți, extrași din virusuri. Acizii nucleici obținuți în eprubetă de către acești cercetători sînt capabili să producă boli asemănătoare cu cele provocate de virusurile complete corespunzătoare.*

● *Cercetări recente au dovedit că înălțimea medie a generației actuale de copii este crescută cu cîțiva centimetri față de aceea a cîtorva generații anterioare.*

● *În R. P. Polonă se preconizează un nou tratament al cariei dentare prin extrase de placentă. Specialiștii polonezi susțin că introducerea în carie a extraselor de placentă stimulează și menține vie pulpa dentară, iar durerile dintelui bolnav, o dată suprimate, nu mai revin.*

Dr. I. LEGIC

Interesant

● NU NUMAI GLANDELE cu secreție internă (hipofiza, tiroida etc.) produc substanțe hormonale ci și celulele nervoase din unele porțiuni ale creierului cum sînt cele din hipotalamus și epitalamus. Aceste celule dau naștere unor substanțe chimice cu rol de hormoni, care constituie o cale suplimentară de transmitere a mesajelor sistemului nervos central.

și util

● PENTRU A DA POSIBILITATE ochilor să se odihnească și spre a se preveni tulburările vizuale la elevi, este util ca în recreații să nu se citească și să nu se scrie.

● SCRISUL OBLIC silește pe elev să țină capul aplecat. Din această cauză, distanțele la cei doi ochi la suprafața de scris fiind inegale, se va produce o disproporție în acomodarea și convergența ochilor, avînd ca urmare oboseala globilor oculari și uneori apariția diverselor tulburări ale vederii. De aceea e recomandabil ca scrisul să fie drept.

de știut

● MESTECAREA în gură timp de cîteva minute a merelor, cepei sau usturoiului constituie un bun mijloc de distrugere a numeroși microbi existenți în cavitatea bucală.

● ALVEOLELE DENTARE distruse pot fi refăcute din țesutul cartilaginos al coastelor luate de la aceeași persoană. Acest procedeu chirurgical, numit alveoplastie reconstructivă cu autotransplant cartilaginos costal, a fost prezentat recent de prof. dr. V. Popescu din București în cadrul unor comunicări la Paris.

● CEAIUL este cel mai bogat aliment în fluor. Datorită acestui fapt, ceaiul poate fi considerat ca un important factor în prevenirea cariei dentare la copii și tineretul din localitățile în care apa este săracă în fluor.

Colțul celor mici

Mic concert...

Nins cu flori ce s-au deschis
Un puiandru de cais
S-a trezit... în fapt de seară
La ferestre, pe afară,
Și a prins să-și miște-agale
Promoroaca-i de petale!...

Prin ferestrele deschise
Ca la teatru, din culise
Tremurat răzbat afară
Glasuri line de vioară.

Și-a virit căpșoru-n casă
Uite,-o floare curioasă
— Cîntă-aicea, cineva?
La televizor, cumva?

Picură din strune șoapte
Ce se pierd afară-n noapte...
— Ia te uită ...Un băiat
Cîntă. Cît de minunat!...

Zboară sunetele, zboară...
Cu obrazul pe vioară
Cîntă, cîntă pentru el,
Cîntă dragul băiețel!...

Cînd deodată, la fereastră,
S-a ivit în noaptea-albastră
Alt căpșor — un băiețel;
Un băiat mai mic. Fănel.

A venit cu pași de vată
Și Lizuca. Și mirată
S-a apropiat tiptil
Și-a șoptit: „...e un copil...
De ce cîntă la vioară?"

— Ce te miră, surioară?
Vezi la git cum se desfată
Mîndră, roșia-i cravată?

Dar cum poate n-ai aflat,
Să-ți spun eu — că la Palat
Mîine-i o serbare a lor
Și repetă acum de zor!

Zboară sunetele, zboară
Picurate din vioară...

. . . . . .

Copilașii ce-au prioit
Fără veste-au ațipit
Cu bărbia pe fereastră....

Iar vioara cea măiastră
Cu viers dulce fermecat
A cîntat... și-a tot cîntat

Pînă cînd și floarea albă
Din a crengii dalbă salbă —
Floricica de cais! —
Prinsă-n vraja unui vis...
Ațipi
În melodii...

. . . . . .

Noapte bună, dragi copii...

Romulus ALEXANDRESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Desene de C. GHEORGHE

UMOR străin

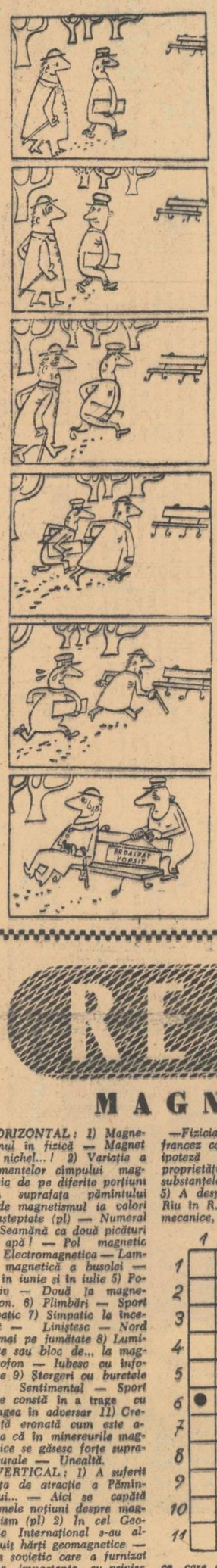

— Dar vă rog să mă credeți! Concursul de pescuit sportiv s-a terminat de mult!...

(„Wochenpost")

Poveste fără cuvinte...

(„Wochenpost")

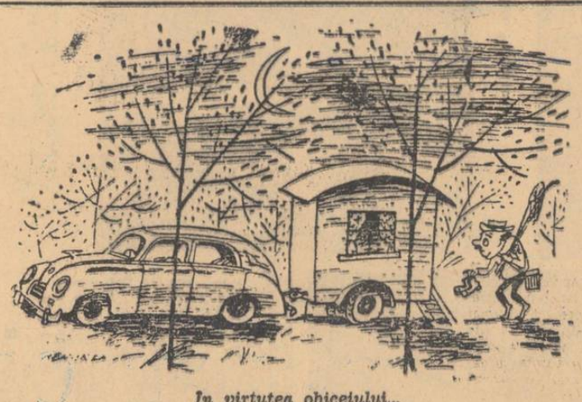

În virtutea obiceiului...

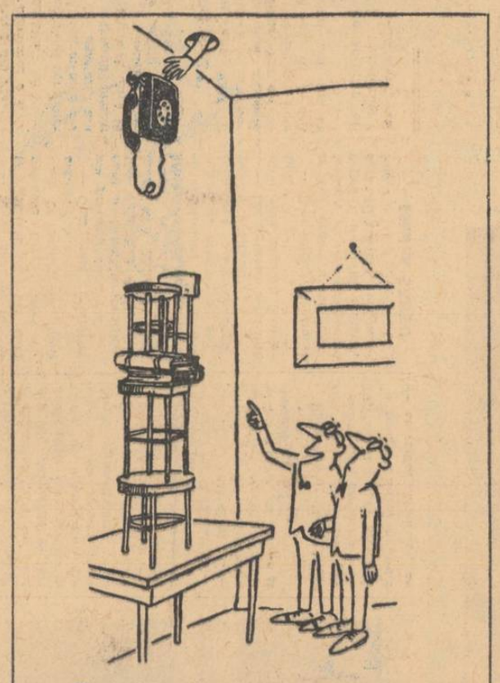

—Vecinul meu de sus venea mereu la mine să telefoneze. Acum am aranjat lucrurile altfel și mult mai practic...

(„Neue Berliner Illustrierte")

— Bill, ce ți-a spus doctorul?

— Mi-a spus să mănânc mai puțin.

— Și îl asculți?

— La început nu prea l-am ascultat, dar cînd mi-a trimis nota de plată pentru consultație, n-am mai avut încotro.

★

Locatarul unei camere situate la ultimul etaj se plînge proprietăresei:

— De ce mi-ați majorat chiria, stau în camera aia nefericită, tocmai la cucurigu.

— Știu, domnule, însă folosiți mai mult decît toți scările.

★

— Ce vrei să te faci, Jerome?

— Automat.

— ?

— Pentru că nu face nimic și toți îți dau bani.

— Căsătorită? — întrebă judecătorul.

Martora oftă.

— Necăsătorită — dictează judecătorul secretarului de ședință.

— Căsătorit? — întrebă judecătorul pe martorul următor.

Martorul oftă.

— Căsătorit — dictă judecătorul.

★

— Alo, doctore, te implor, vino neapărat la noi, soția mea are o criză de apendicită. E ceva grav.

— Nu vă neliniștiți, domnule, soției dumneavoastră chiar eu i-am operat apendicele acum doi ani. N-am auzit ca un om să aibă un al doilea apendice.

— Da, domnule doctor, așa este. Însă un om poate avea o a doua soție.

Cronică rimată

ERATĂ DE SEZON

În ritm prozaic de pastel
Chiar primăvara cîte-o dată,
Sub tenta suplă de rimel
E însoțită de-o erată.

Restanțe vagi în calendar
Prind amnezii în cap să cearnă
La unii care n-au habar
Și se socot în plină iarnă.

Poftim, de mînecă te trag
Pe dumneata, să-mi spui de vrei...
Ai dus la cine-ți este drag
Buchetul scump de ghiocei?

Firav surîs de catifea
În epiderme vegetale...
Deci, ai uitat și ce costa
Să-l dai soției dumitale?

Un corigent sentimental
Veți spune poate cu candoare,
Dar în restanță, hibernal
Cu anotimpul în eroare.

Mai sînt și unii ce nu vor
Să plece iarna din vitrine
Și afișează ca decor
Căciuli mițoase-n magazine.

Paltoane, blănuri în profil
Expuse, bine să se vadă,
De poți să juri că nu-i april
Și parcă așteptăm zăpadă...

Sau dacă dai la curățit
Un balonzaid, e greu s-ajungă
Căci la „Luceafărul" vestit
Într-adevăr i-o cale lungă!

Eu astă iarnă, înțelept,
Cînd am intrat în unitate,
Mi-au spus o clipă să aștept
Să-mi taie bonul și „se poate".

Zărind fărîma de speranță
Ei trenciul mi l-au luat din mînă.
Mi-au dat în schimb și o chitanță
Că-i gata într-o săptămînă.

De-atunci vertiginos, în goană,
Trec săptămîni și luni în stol,
Eu îmi pierd vremea de pomană
Tot la „Luceafărul" în hol.

Afară s-a trezit natura
Iar eu mă răcoresc cu bonul,
Parcă mi-am cocoșat statura
Căci mă apasă greu paltonul.

Dar sper s-alunece pe raza
„Luceafărului" din sertare
Să-l port măcar (să-mi ierte fraza)
La... primăvara viitoare!

D. TABACU

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Vîrsta altora

Schiță de Corey Ford (S.U.A.)

Am impresia că scările care se fac azi sînt mai greu de urcat decît cele de altădată. In orice caz, e greu să urci cîte două trepte. Eu, scările de azi, trebuie să le urc treaptă cu treaptă.

Tot așa, și cu literele de tipar. Azi, iei ziarul în mînă, îl duci la ochi pînă ajungi să te uiți cruciș și tot nu ești în stare să citești. Altădată, unde se pomenea așa ceva? Il citeai de la o poștă! Familia îmi face mereu aluzii că la vîrsta mea ar trebui să port ochelari. E ridicol, dar am ajuns să nu mai pot afla o știre, decît dacă rog pe alții să mi-o citească. Dar nici asta nu mă satisface. Tineretul de azi vorbește atît de încet!

Și distanțele s-au mărit. De la mine de acasă la gară, drumul e azi de două ori mai lung. Plus că au pus un deal care, orice s-ar spune, altădată nu exista. Dacă ar fi existat, l-aș fi observat. Și autobuzele merg mai repede. Cînd s-a mai întîmplat altădată să nu pot eu să prind un autobuz din urmă?

Nu mai vorbesc de stofe. Nu-mi fac azi costum care să nu stea țeapăn — mai ales în talie. Iar șireturile de la ghete se fabrică atît de scurte, încît e din ce în ce mai incomod să te apleci să le înnozi.

Pînă și vremea s-a schimbat. Iarna e mai frig ca altădată; vara, mai cald. Zăpada, cînd vrei s-o cureți cu lopata, e mai grea. Are mai multă apă. Curenții de aer sînt mai puternici. Probabil, datorită felului cum se fac azi ferestrele.

Oamenii, am observat, sînt mai tineri decît erau cînd aveam eu vîrsta lor. Deunăzi, la o agapă a seriei noastre de la universitate, pur și simplu nu mi-a venit să-mi cred ochilor cînd am văzut ce copilandri sînt primiți azi studenți. Deși, ce-i al lor, e al lor: sînt mai bine crescuți decît am fost noi la vremea noastră. Cîțiva mi-au spus „domnule" iar unul s-a oferit chiar să-mi ajute să traversez strada.

Am observat însă și un fenomen invers: cei de vîrsta mea sînt azi mai bătrîni decît mine. Admit, generația noastră se apropie de ceea ce se numește o anumită vîrstă, dar de aici și pînă la a merge șonticăit sau a da dovadă de senilitate precoce, precum unii din colegii mei de an...

In seara jubileului, m-am întîlnit la barul universității cu George. In asemenea hal s-a schimbat, încît era cît pe-aci să nu-l recunosc.

— Te-ai îngrășat, George, i-am spus.

— Alimentația de azi e de vină, mi-a răspuns el. Conține prea multe grăsimi.

Abia mi-am stăpînit un zîmbet. Ce idee! Auzi, s-arunci vina pe alimentație...

Azi dimineață, în timp ce mă bărbieream, mă gîndeam la George și mă priveam în oglindă.

Nu, nici oglinzile nu mai sînt cele de altădată.

Domnul X

Schiță de Giovanni Guareschi (Italia)

Domnul X urma să plece la Torino. Iată de ce îi spuse soției că pleacă la Bologna și ieși din casă.

Ca să scurteze drumul, o luă prin parc. Mergea grăbit dar, peste puțin, se opri în fața unui stîlp cu inscripția: „Nu călcați pe flori".

Atunci, bombănind contrariat, o porni de-a curmezișul straturilor, umplîndu-se de noroi pînă la genunchi. Ajuns în stradă, traversă la stop cînd acesta era pe roșu și lăsă o bucată bună din stofa pardesiului unui automobil care, disprețuindu-l, trecu pe lîngă el fără să oprească.

In tramvai, se urcă prin față, ceea ce-i aduse vociferările controlorului. Dar și el urlă:

— Nu știi cine sînt eu!

Plăti amenda și se alese și cu un pumn în ochi.

La gară, avu norocul să găsească trenul gata tras la peron, pe linia întîi. Văzînd însă anunțul „traversarea șinelor interzisă", domnul X făcu un lung ocol și traversă cîteva șine.

Imediat dădu peste un compartiment cu mai multe locuri libere. Nici nu se așeză bine și se simți cuprins de o neliniște.

— In ce clasă sîntem?

— A doua.

Se ridică furios. Și biletul lui era de a doua. O luă de-a lungul vagoanelor ca să găsească un compartiment de-a întîia. Ca un făcut, trenul nu avea clasa întîia. Ca să nu-și încalce principiile, domnul X se hotărî să călătorească într-a treia.

Pe drum, contemplă iritat mizeria din compartiment.

— Altădată, își spuse el, era barem interzis să stai cu picioarele pe banchetă. Astăzi, oricine poate să facă ce-i place. E o adevărată corvoadă să călătorești.

Ieși pe culoar, scuipă pe jos, dar și asta fără entuziasm, se folosi de toaletă în timpul opririi trenului în stații, dar abia într-un tîrziu îi fu dat să aibă o adevărată plăcere. Un afiș lipit pe geam anunța: „Atențiune, podul Piacenza e în reparație. Se recomandă călătorilor să închidă geamurile."

Domnul X așteptă nerăbdător podul și în clipa cînd îl văzu apropiindu-se, nu numai că deschise geamul, dar se și aplecă în afară. Lovit de o grindă în creștetul capului, se prăbuși... mort.

★

Și astfel, pentru prima oară în viața lui, domnul X se pomeni la poarta raiului. Aici, pe o placă de marmură, se aflau gravate în aur următoarele cuvinte:

„Eu sînt domnul dumnezeul tău, unicul."

— Trăiască Mahomed! strigă din tot sufletul domnul X în timp ce, cu capul înainte, intră în infern.

— Le-am făcut-o! La toți le-am făcut-o! Chiar și celui de sus, își spuse el satisfăcut în timp ce-l împresurau flăcările.

In romînește de **Radu Nichita**

REBUS

MAGNETISM

ORIZONTAL: 1) Magnetismul în fizică — Magnet cu nichel...! 2) Variația a elementelor cîmpului magnetic de pe diferite porțiuni din suprafața pămîntului unde magnetismul ia valori neașteptate (pl) — Numeral 3) Seamănă ca două picături de apă! — Pol magnetic 4) Electromagnetica — Lampa magnetică a busolei — Și în iunie și în iulie 5) Posesiv — Două la magnetofon. 6) Plimbări — Sport acvatic 7) Simpatic la început — Liniștesc — Nord numai pe jumătate 8) Luminate sau bloc de... la magnetofon — Iubesc cu infocare 9) Ștergeri cu buretele 10) Sentimental — Sport care constă în a trage cu mingea în adversar 11) Credință eronată cum este aceea că în minereurile magnetice se găsesc forțe supranaturale — Unealtă.

VERTICAL: 1) A suferit forța de atracție a Pămîntului... — Aici se capătă primele noțiuni despre magnetism (pl) 2) În cel Geofizic Internațional s-au alcătuit hărți geomagnetice — Vas sovietic care a furnizat date importante cu privire la măsurătorile magnetice din Anul Geofizic Internațional — Pomadă 3) Ai magnetului, ai pămîntului și ai amîndurora împreună! — Fizician și matematician francez care a emis prima ipoteză pentru explicarea proprietăților magnetice ale substanțelor 4) Mari — Sînt 5) A despica — Taică 6) Riu în R. P. R. — Aparate mecanice, termice, magnetice, care comandă anumite modificări 7) La poli — Aurel Oprea — Cel a „catîndatului" care se „magnetizează" a fost făcut în film de Aurel Cioranu. 8) Unghiul format de direcția cîmpului magnetic al Pămîntului cu planul orizontal 9) Eugen Negrescu — La „Varietăți" se execută de obicei, după muzică imprimată pe bandă de magnetofon 10) Magneți naturali! — Cinstiți 11) Partea dintr-o mașină electrică, în care se găsește magnetul permanent!

N. CORNEA

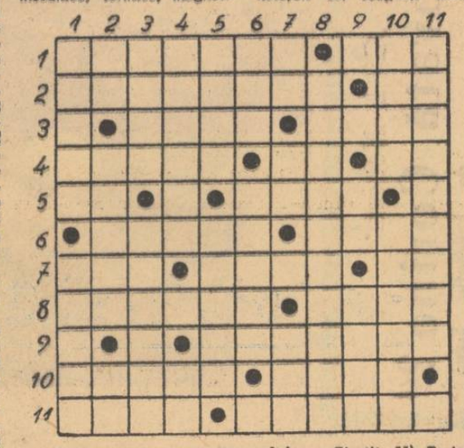

LOCURI

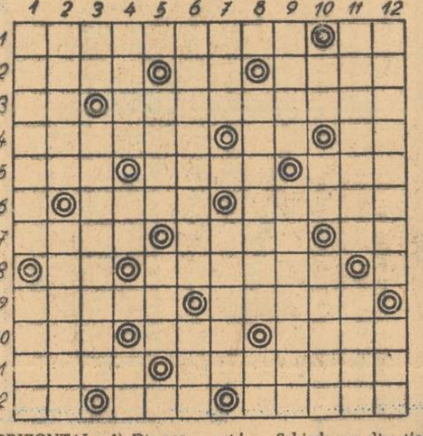

ORIZONTAL: 1) Din partea locului (fem) — În spațiu! 2) Din loc în loc — Strigătură — Drum de parcurs 3) Gust particular — Tine locul cuiva 4) Într-un loc oarecare — Neon — În repaus! 5) Instrument muzical — În acest loc — Autorul volumului de însemnări „Carte despre oameni, locuri, întîmplări" 6) Inexistente — Genți de piele 7) Piesă de Tudor Mușatescu — Itinerar aviatic — Editura Tineretului 8) Din Lugoj! — Schimbarea direcției de mers, prin ocolire 9) Locul ei este în teacă! — Iau loc în bancă 10) De loc — Roman de Vlahuță — Sub tramvai 11) Unele sînt cu locuri rezervate (sing) — Schimbă des locul... 12) Acute! — Loc cu viță — Tablouri.

VERTICAL: 1) În orice loc — Cerne făina 2) Pe lîngă drum — Sprijin (fig) 3) Pomadă — În partea aceasta de loc 4) Spectacole pugilistice — Vocală cu ecou — Nord-vest 5) Balonul rugbiștilor — Loc de trecere (fig) 6) În nici un loc — Cei care stau pe ele, nu sînt la locul lor 7) În afara terenului de joc — Loc pentru dispute sportive 8) Din capul locului — Locul sigiliului 9) Loc de treieriș — Prevăzut cu numele și domiciliul destinatarului 10) Parte dintr-un tinut! — Popas pe margini! — A ocoli 11) Oprite în loc — Se practică la bazin și stranduri 12) Locuri rămase libere — Dispune.

Ion PASCAL

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LUMINĂ

Faruri — Om — Za — Eminescu — Fif — Boz — Paladi — I — Ur — Zina — Iris — S — Panorame — — A — Sup — Sirato — Atras — Tc — Uil — Brad — Ta — Grîu — Ai — Arătări — M — Nas — Arete — Re — Otilia — Ecran — Sa — Pancu-Iași.

PIS, PIS, PIS!

Fedotov — Durov — Esenin — Pisică — Loc — G — Alba — As — Ipocrită — — Rv — K — N — Rău — Ens — Ita — Abuz — Mițișor — Urîtă — Alți — P — Animale — II — Ia — Na — Ic — Luchian — G — Cruzime — Cgt — Ora — Tona — Ebue — Risi — Rănit — Ar — Amenti — Ancora.

VOINICI

Muromet — Nume — Arătos — Iosif — Sadoveanu — Co — Ira — Icni — Gir — Vi — Bl — Teme — T — I — Brate — Erou — Via — Rua — Otr — Mîndru — Hamei — Ite — Apa — Tel — Le — Ore — Do — Id — Oza — Asi — Mita — Neagu — Voinic.

MOZAIC fila te lic

DE CURÎND a apărut seria românească de mărci poștale „Jocurile olimpice de la Innsbruck". O emisiune din cele mai bogate: 8 mărci dantelate, 8 nedantelate, o coliță pentru pîcuri „prima zi". Seria prezintă succesiv: săritură cu schiul, patinaj viteză, hochei pe gheață, patinaj artistic, schi-slalom, biatlon, bob de două persoane, schi-fond. Mărcile, în cîte două culori, sînt de format rombic, seria nedantelată deosebindu-se de cea dantelată și prin culorile schimbate. Se remarcă în deosebi colița, care reprezintă stadionul de iarnă unde s-a desfășurat Olimpiada. Machetator: Ion Dumitrescu.

● ÎN LUNA IUNIE vor avea loc la Paris cele mai importante manifestări filatelice ale anului: Congresul Federației internaționale de filatelie (F.I.P.) și expoziția filatelică internațională „Philatec". Congresul va reuni delegații asociațiilor filatelice din 33 de țări între care și țara noastră. Expoziția (între 5—21 iunie) va cuprinde exponate din aproape 100 de țări. Din țara noastră vor fi prezente exponate a 40 de filateliști.

Expoziția „Philatec" va înfățișa și tehnica modernă în slujba poștei, între care un releu de comunicații cosmice. Va putea fi văzută o mașină tipografică ce va imprima mărci poștale în fața vizitatorilor.

În cinstea expoziției, din diferite capitale europene s-au adus pitorești trăsuri poștale de altădată, care se vor întîlni la Paris în ziua inaugurării.

Din jurul internațional al expoziției „Philatec" face parte și prof. univ. Ion S. Antoniu, membru corespondent al Academiei R.P.R.

● PREMIUL I la concursul organizat de Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor, pentru realizarea machetelor grafice destinate emisiunilor de mărci poștale din acest an, a fost atribuit studentului Rusu Iordache din anul III al Institutului de arhitectură „Ion Mincu" din București, pentru desenele seriei „Olimpiada de la Tokio".

Premiul II a fost acordat următorilor cîștigători: Aida Tasgian Constantinescu („Fructe de pădure"), S. Zarimba („Acvariul de la Constanța"), I. Untch („Parcul zoologic de la Băneasa").

Premiul III: I. Dumitrana („Ziua mărcii poștale"), A. Ionescu — Iași și Ilie Mihăescu („Puncte turistice la munte"), S. Zarimba și N. Giurcă („Jocurile balcanice 1964").

● TOATE ȚĂRILE se întrec în a scoate emisiuni de mărci poștale cu subiecte cît mai originale. Iată cîteva dintre temele mai puțin obișnuite folosite în acest an: U.R.S.S.: „Pietre prețioase": topaz (marca de 2 kop.), matostat (4 kop.), ametist (6 kop.), smaragd (10 kop.), rubin (12 kop.), malachit (16 kop.). Mărcile, multicolore sînt de un frumos efect; R. P. Chineză: „Jucării populare" 9 mărci reprezentînd jucării și figurine din diferite provincii ale țării; Papua și Noua Guinee: „Afișarea primelor liste de alegători din țară", două mărci înfățișînd un buletin de vot și urna de votare; Jamaica: „Miss Univers", două mărci cu portretul fericitei alese, C. J. Crawford, originară din această țară; Franța: „Pompieri voluntari" (o marcă de 0,30 fr.); Chile: „Centenarul brigăzii de pompieri din Santiago" (două mărci); R. P. Polonă: „Pisici", o serie de mărci poștale, prima din lume cu această temă. Dar cea mai neobișnuită marcă poștală a apărut în Sierra Leone. Marca nu are niciunul din formatele obișnuite (dreptunghi, pătrat, romb, triunghi etc), ci are conturul statului, constituind chiar harta țării.

Poșta redacției

STOIAN GRIGORE — Satu Mare. Părerea noastră este că ați pășit pe un drum bun. Terminați-vă studiile medii și apoi puteți urma și învățămîntul superior la o facultate fără frecvență, paralel cu munca pe care o prestați în gospodăria de stat. De rezultatele ce le veți obține în ambele direcții depinde în mare măsură și așa zisa reabilitare în fața celor ce ați greșit. Problema este mai complicată în ceea ce privește dorința de a urma la o facultate după care să intrați în învățămînt sau în telecomunicații, deoarece instrucțiunile în vigoare prevăd că învățămîntul fără frecvență poate fi urmat de oamenii muncii ce sînt în producție și au nevoie de specializare în domeniul în care lucrează. Deci lucrînd ca contabil, specializarea se face la Institutul de științe economice din București.

ȘTEFAN BALABAN — Ploiești. Institutul „I. L. Caragiale" din București pregătește cadre pentru cinematografie. Trebuie însă să vă terminați școala medie pentru a putea urma acest institut, vechimea ce o aveți nefiind echivalentă cu examenul de maturitate. Pentru a afla o părere autorizată asupra lucrărilor ce le aveți, adresați-vă Uniunii Scriitorilor din R.P.R. ce-și are sediul în București. Nu este un impediment faptul că aveți 7 clase, de a publica lucrări literare, cu condiția însă ca acestea să fie de bună calitate, cu un înalt conținut de idei.

GH. IANOVICI — Maramureș. Derogarea de la îndeplinirea condițiilor de studii este valabilă numai dacă vă transferați într-o întreprindere aparținînd aceluiași for tutelar (minister, sfat popular regional etc). În cazul că mergeți la o altă instituție este necesară o nouă derogare care se dă de organul superior tutelar, bineînțeles dacă acesta consimte.

TUDOREL NICULAE — Dobrogea. La școlile profesionale ce funcționează pe lîngă întreprinderi, se primesc cursanți numai din regiunea unde funcționează instituția respectivă. Pentru a vă înscrie la o asemenea școală în București aveți nevoie de buletin de populație de Capitală.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

În parcul Herăstrău peste... două săptămîni

Deschiderea stagiunii estivale • Spectacole în fiecare seară, chiar și... cînd plouă • Șase biblioteci tematice • Două puncte astronomice

Fotografia : Mihai Popescu

În Parcul Herăstrău a bătut primul gong al noii stagiuni. Deocamdată el anunță începerea lucrărilor de amenajare a noi puncte culturale ca și a celor pentru îmbunătățirea celor existente.

Teatrul de vară, a îmbrăcat o haină nouă. Cu scaunele vopsite proaspăt, cu instalația de amplificare și instalațiile de scenă revizuite, cu scena și cabinele pastelate, de abia așteaptă să se ridice cortina.

— *Vom deschide stagiunea la 1 Mai*, ne spune tov. GH. POPOVICI, șeful serviciului cultural al administrației parcului, *zi în care se vor desfășura pe toate scenele din parc programe festive. În serile următoare vor urma spectacole prezentate de Ansamblul C.C.S. Stagiunea de teatru propriu zis o va începe Teatrul „C. I. Nottara" — după care vor urma teatrele Muncitoresc C.F.R., „Lucia Sturdza Bulandra", Teatrul de Comedie, Teatrul pentru tineret și copii, Estrada regiunii București, Operetă și Teatrul Național „I. L. Caragiale". Teatrul de estradă din Ploiești va da de asemenea o serie de reprezentații.*

În același timp vor funcționa cele două estrade ale teatrelor de amatori, din care una rezervată pentru școlari și pionieri. Aici în afară de spectacolele prezentate de artiștii amatori se vor organiza și conferințe.

— Și cînd plouă ?

— *Avem amenajată o sală de muzică — înzestrată cu aparatură modernă de transmitere. Tot aici se vor ține și conferințe. Bine înțeles că sala va fi deschisă numai „în caz de ploaie".*

— Ce alte surprize ați mai pregătit vizitatorilor ?

— *În colaborare cu Observatorul Astronomic popular vom instala două puncte astronomice, înzestrate cu lunete puternice. Alături, expoziții de astronomie și de cercetarea spațiului cosmic.*

— Și în ceea ce privește vizitatorii care vor să-și petrecă timpul liber cîtînd, ce noutăți le puteți anunța ?

— *Cele șase biblioteci ale parcului vor avea fiecare o tematică specifică. Vor funcționa bibliotecile beletristice „Mihail Eminescu" și „Al. Vlahuță", biblioteca tehnică-științifică, biblioteca „N. Grigorescu" cu albume de artă, biblioteca „Ion Creangă" pentru preșcolari.*

— De sigur că n-au fost uitați nici amatorii de pictură ?

— *Bine înțeles. Pentru ei se vor organiza cu regularitate, în trei pavilioane, expoziții de artă plastică, expoziții volante, foto montaje etc.*

Marian SANDU

Ansamblul „Ciocîrlia"

(Urmare din pag. 1)

Tinerețea și talentul se îmbină cu experiența celor virstnici. Alături de dirijorul Ion Hîrțan, tînărul absolvent de conservator Nicolae Ghiță, alături de artistul emerit Victor Predescu, tînărul dirijor de muzică populară Tudor Pană, împreună cu artista emerită Angela Moldovan, tinerii soliști Maria Butaciu, Benone Sinulescu și alții. Stagiunea 1963—1964 a coincis dealtfel cu debutul a 30 de noi artiști în cadrul ansamblului. În acest sens putînd fi citate solistele vocale Ruxandra Ștefănescu și Agata Druzescu, dansatoarele Magda Popescu și Berești Radica, evidențiate în concursuri, spectacole sau turnee în țară și peste hotare.

Iar artistul emerit Ilie Ion, neîntrecutul interpret al „Călușului", care a știut, împreună cu partenerii săi de cînt și joc, entuziasmul publicului în mai multe turnee efectuate peste hotare, își va face în curînd debutul ca maestru de balet, montînd un nou dans din Maramureș.

La aceasta a contribuit, alături de talent, munca rigurooasă de perfecționare, studiul teoretic de specialitate și de cultură generală. În cadrul ansamblului se desfășoară anual, pe baza unei programe, cursuri de canto, de teorie și solfegiu, de balet.

Pînă la sfîrșitul anului 1963, „Ciocîrlia" a dat peste 4.670 de spectacole în țară, vizionate de peste 5.000.000 de spectatori. În cele 105 turnee, în peste 1.150 localități, „Ciocîrlia" a cutreerat țara în lung și-n lat. Adăugînd și turneele peste hotare, bilanțul cifric al ansamblului devine grăitor pentru fructuoasa sa activitate.

Și prețuirii spectatorilor li s-au adăugat înaltele distincții pe care ansamblul și membrii săi le-au primit în decursul anilor. Distins el însuși cu „Ordinul Muncii" cl. I, ansamblul „Ciocîrlia" are în componența sa 5 artiști emeriți și mulți artiști distinși cu ordine și medalii ale R.P.R.

*

Vara anului 1963. Muntele Căina, gazda tradiționalului tîrg, are acum oaspeți cît n-a avut niciînd. În uriașa tribună naturală — versantul muntelui, au luat loc peste 300.000 spectatori. Și în fața acestui public entuziast, pe scena construită de ei înșiși, membrii ansamblului „Ciocîrlia" aduceau în dar, printr-un gest simbolic, frumusețea și noblețea cîntecului și jocului românesc, celor care i-au inspirat întregul său repertoriu.

P. SLĂVESCU

Ne vizitează

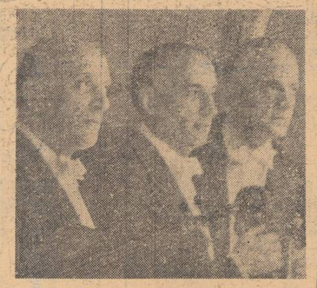

Trio Pasquier

Trio Pasquier (Franța)

Va sosi în Capitală cunoscutul trio de coarde Pasquier din Franța. Trio-ul acesta este format din Jean Pasquier (vioară), Pierre Pasquier (violă) și Etienne Pasquier (violoncel). La București, artiștii vor prezenta, la 26 aprilie, un concert extraordinar în sala mică a Palatului R.P.R.

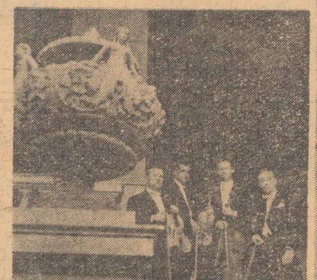

Cvartetul din Praga

Cvartetul din Praga

La 25 aprilie va da un concert în Capitală cvartetul din Praga compus din Bretislav Novotny (vioara I), Karel Pribyl (vioara a II-a), Jaroslav Karlovski (violă) și Zdenek Konicek (violoncel).

Programul cuprinde lucrări de Beethoven, Rousseel și Mozart.

„Berliner atraction"

Astfel se intitulează spectacolul pe care-l va prezenta, începînd de la 5 mai, la Circul de Stat din Capitală, ansamblul berlinez din cadrul lui „Deutsche Künstleragentur", Regia spectacolului aparține lui Günther Möbius. Aranjamentele muzicale le semnează Robert Eberling. Conducerea muzicală o are Liviu Kavassi.

În cadrul spectacolului va apărea și un terțet comic muzical instrumental.

PRIN TEATRE cu aparatul de fotografiat

Aparatul de fotografiat ține să ne prezinte cîteva noutăți teatrale. Este vorba de spectacolele puse recent în scenă în teatrele Capitalei sau în orașele din regiune.

Imaginile noastre redau : o scenă veselă, ca atîtea altele, din spumoasa operetă „Prințesa circului", jucată de artiștii Teatrului de Operetă din București (*clișeul din stînga*); un moment din piesa pentru copii a lui Alecu Popovici, „Nu prea albă ca zăpada și cei șapte pitici" (*clișeul din mijloc*), precum și o scenă din piesa lui Molière — „Vicleniile lui Scapin", jucată de artiștii amatori ai Teatrului Popular din Turnu Severin (*clișeul de jos*).

Teatrul „C. I. Nottara"

„Este vinovată Corina ?"

de Laurențiu Fulga

Cercetarea climatului moral și psihologic al familiei, dezvoltarea raporturilor dintre părinți și copii, responsabilitatea decisivă a acestora din urmă în procesul de formare a oamenilor de mîine — viitori părinți ei înșiși — capătă o importanță din ce în ce mai largă în preocupările dramaturgiei noastre actuale.

Pe linia literaturii pentru părinți, iată-l înscriindu-se astăzi și pe Laurențiu Fulga, și se poate spune că e o surpriză, căci nu spre această sferă de probleme părea înclinat scriitorul : nici dramaturgul, atras în trecut de tema solemn-istorică (**Ion Vodă cel Cumplit**), spre cea eroic-politică (**Ultimul mesaj**), sau spre cea legendar-filozofică (**Meșterul Manole**) ; nici romancierul, zugrav de frescă monumentală, analist al unor fenomene istorice grandioase (**Eroica**).

Drama familiei Serafim se cristalizează în tentativa de sinucidere a mezinei familiei, adolescenta Corina, elevă în ultimele clase ale liceului, care a fost sedusă de un escroc sentimental, de altfel escroc multilateral, căci e și delapidator al avutului public, și de altfel, nu numai escroc, ci și asasin, căci în final se dovedește a fi cauzat și moartea unui om. Rudi Holban este sufletul unei adevărate bande de corupție și ticăloșire morală, din care face parte și Diana Basarab, o „vampă" cocotă a fostei ciocoimi bucureștene. Diana a fost prima verigă de legătură între infamia grupului Holban și sănătatea morală a familiei Serafim, căci, cu șapte ani înainte de seducerea Corinei, Diana l-a sedus pe tatăl acesteia, care și-a abandonat fără nici un scrupul soția, cinstita și devotata Maria și pe cei trei copii : Ioana, Andrei, plus Corina sinucigașa. După șapte ani de rătăcire, Serafim e setos să-și regăsească familia, se reîntoarce sincer pocăit, este iertat de soție, dar judecat cu severitate de copii. Diana, abandonată la rîndul ei, dezamăgită și furioasă, a conceput însă un plan diabolic : ea purcede la otrăvirea morală a Corinei, distruge cît și clipi tot ce clădiseră părinții, școala, mediul în 17 ani și favorizează astfel căderea copilei în brațele infamului Rudi. În același timp, Rudi exercită o acțiune similară asupra lui Andrei, fiul lui Serafim, tînăr student, pe care-l atrage spre beție, viață dezordonată, legături cu femei dubioase și cheltuieli nebunești, cu bani împrumutați de el. Maria Serafim, mama, pare a fi preocupată numai de fericirea de a-și fi recuperat soțul și de a-și fi reîntregit căminul, ceea ce iarăși favorizează decăderea celor doi copii. Rudi însă, înțelege să se servească de Serafim tatăl, pentru noi matrapazlîcuri în dauna instituției unde lucrează acesta. Serafim, om cinstit, refuză, atunci Rudi încearcă șantajul amenințînd cu compromiterea și prăbușirea definitivă a celor doi copii. Serafim e gata să se sinucidă, găsește în ultima clipă tăria de a nu o face; Rudi e demascat cu ajutorul Ioanei, fiica cea mai mare, dar demascarea lui provoacă decepția și tentativa de sinucidere a sărmanei Corina. Din fericire, sănătatea ei se va restabili repede, cu prețul a opt zile de spitalizare, în timpul cărora asistăm la toate cele spuse mai sus, reconstituite post-factum, în cadrul unei anchete condusă de un enigmatic personaj feminin. Sistemul anchetei recognitive, nu rare ori chiar în cadrul concret al procedurii judiciare, este mult afectionat de dramaturgii noștri și faptul e de înțeles pînă la un anumit punct : punerea efectului înaintea cauzei, alunecarea înapoi în timp, desfășurarea actiunii prin secvențe numeroase și disparate, fără respectarea cronologiei, toate acestea, se crede, îl intrigă pe spectator, îi biciuiește interesul, silat spectaculoase și creatoare de dinamism. Repet, pînă la un punct, e adevărat, sau poate fi adevărat. Totul depinde de talentul autorului, cu condiția indispensabilă ca acesta să nu uite că esența artei este de a crea viață, fără o tesătură de fapte bine motivate și prin oameni vii, veridici, cu fenomene sufletești complexe și autentice. Dar fragmentismul, pulverizarea construcției cinematografice în secvențe, proprii acestor anchete și reconstituiri reprezintă o ispită de facilitate. Se naște deci un pericol în această predilecție a unor dramaturgi pentru „anchetă" și numai pentru acest motiv l-am semnalat, iar nu pentru că Laurențiu Fulga i-ar fi căzut victimă mai mult decît alți colegi ai săi. Mai slabă apare izbînda autorului în directia construirii personajelor. Maria Serafim și soțul său apar ca niște personaje foarte palide, mai palide chiar decît cei ai adulți ai dramei, infamii Rudi Holban și Diana Basarab.

Sînt convins că punerea în scenă a acestei drame a însemnat o grea încercare pentru regizorul Dinu Negreanu. El are un real merit de a fi realizat o unitate a nenumăratelor momente ale dramei, de a le fi imprimat o continuitate și o omogenitate scenică și în același timp de a fi înlesnit interpreților să-și individualizeze personajele.

Actorii au muncit cu multă rîvnă, realizînd o interpretare al cărui ansamblu se situează la un nivel mai mult decît onorabil. Am avut și surprize, printre care aceea de a o vedea pe Liliana Tomescu schimbînd radical gama și registrul său pentru a juca rolul ciudatei anchetatoare care dirijează reconstituirea : actrița a făcut un foarte însemnat efort de înnoire care în cele mai multe momente a dat rezultate pozitive. În rolul Mariei Serafim, Eugenia Bădulescu a fost perfect convingătoare prin tot ce a spus, dar mai puțin prin ceea ce n-a spus, prin momentele de tăcere, adică de concentrare interioară. George Constantin a luptat din greu cu un rol incert, cu multe momente de biruință.

În rolurile Rudi Holban și Diana Basarab, Mircea Angelescu și Angela Chiuaru au constituit un cuplu de îndrăzneață și stăpînită compoziție, rămînînd în discuție dacă trăsătura psihologică a unor „fosti", supraviețuitori pînă în zilele noastre, mai poate fi a ironiei salonarde și a unui cinism voluptuos. În aceeași categorie de roluri trebuie menționată și aparitia, aproape mută, dar foarte dinamică a Natașei Nicolescu. Trecînd la „copii" : Rodica-Sanda Tutuianu în rolul Corinei, a creat o adolescentă simpatică, veridică, dar cu o înclinare spre melodramatic, care trebuie reprimată oricît ar fi uneori în nota autorului ; Cristina Tacoi în rolul Ioanei, a jucat linear, așa cum trebuia, personajul cel mai încheagat, prin simplificare, al dramei ; Dorin Moga, în rolul studentului Andrei, scrutit unei eterne adolescente, nu putea fi decît etern același.

Radu POPESCU

CRONICA TEATRALĂ

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Politică... cu delicatese"

Recent, Festivalul internațional al filmului vesel de la Viena a decernat una din diplomele sale de onoare noului scurtmetraj românesc **„Politică cu... delicatese"**, realizat de studioul cinematografic „București" în regia lui Haralambie Boroș.

Filmul își propune să readucă pe ecran lumea eroilor caragialești prin intermediul uneia dintre schițele mai puțin cunoscute **ale** clasicului nostru, pe care scenaristul lui Mircea Ștefănescu o amplifică în conținut și generalizează puternic satira socială, acordîndu-i elemente dramaturgice suplimentare.

Regia a folosit în mod deliberat o distribuție fără tradiție anterioară de film sau teatru în genul Caragiale, încercînd în același timp o soluție de originalitate și în concepția decorurilor. Plastica acestora simplificînd elementele vizuale, concentrînd detaliul și stilizîndu-l, recreînd atmosfera epocii într-o linie grafică caricaturală și modernă, simplă și aerată se înscrie pe o originală schiță de contururi și pete colorate pe pînză, la dimensiunea integrală a cadrului.

Ion MIHU

Culegerea muzicală

„Spre lumină"

O interesantă culegere de cîntece revoluționare a apărut în Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R., sub îngrijirea unui colectiv compus din : Eugenia Cernea, N. Răcuciescu și Tudor Ciuteau.

Volumul cuprinde 134 de cîntece, multe din ele fiind urmate și de o parte explicativă. Cîntecele sînt, o parte cu scriitura pentru o singură voce, altele pentru cor, pe mai multe voci. Culegerea este de un real folos pentru formațiile artistice în privința îmbogățirii repertoriului.

- Marcel Marceau, *renumitul mim francez (care a fost și oaspetele țării noastre cu prilejul Festivalului Tineretului și Studenților, în anul 1953) prezintă, împreună cu trupa sa, la teatrul „Renașterii" din Paris un întreg spectacol dramatic, o mimodramă inspirată de figura binecunoscută a lui don Juan.*

- Tony Curtis și Gregory Peck *sînt protagoniștii filmului american „Lupta căpitanului Newman", înfățișînd străduința unui medic militar, în anii războiului, de a reda sănătatea psihică soldaților care au suferit în lupte traumatisme nervoase.*

De peste hotare

- „Învierea" și „Copilăria lui Ivan" — *două filme sovietice de mare valoare artistică — au dobîndit recent noi și elogioase aprecieri din partea criticii de specialitate din Irlanda și, respectiv, S.U.A., care le-a subliniat măiestria ajunsă pe înalte culmi ale artei cinematografice, cu prilejul prezentării lor în aceste țări.*

- Circul Rebernigg *din Viena găzduiește în aceste zile în arena sa artiști romîni de la Circul de Stat din București : trupa de zburători Ganea, comicul Țăndărică și triou Cretu.*

- Chitara *și-a căpătat în ultimii ani o largă popularitate. În Franța, unde numai într-un singur an s-au vîndut peste 300.000 de milion de chitare electrice, s-a deschis recent un concurs internațional de interpretare și compoziție, ale cărui probe finale vor avea loc la 1 iunie. La competiție participă concurenți din 18 țări.*

- Romanul *„Primii oameni pe Lună" al lui H. G. Wells va fi transpus pe ecran în studiourile engleze de Nathan Jaren.*

- Regizorul belgian Demeist *a terminat filmările în Grecia pentru filmul „Oedip rege" după tragedia lui Sofocle. Filmul va fi realizat în trei variante : două comerciale — în limbile franceză și greacă, a treia în greaca veche. Un film special pentru instituțiile de învățămînt.*

- „Diamantele nopții" *se intitulează filmul tînărului cineast Jean Nimec, care înfățișează ecodarea a doi tineri dintr-un lagăr de concentrare hitlerist.*

„SERA MELODIILOR"

O nouă premieră va vedea curînd luminile rampei la Estrada Teatrului Regional București : **„Sera melodiilor"**, concert-spectacol de Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu și Cornel Constantinescu cu muzica de George Grigoriu, Temistocle Popa și Mișu Iancu.

Direcția de scenă aparține lui H. Negrin, coregrafia: Adriana Dumitrescu, scenografia : George Voinescu.

Printre interpreții vocali ce apar în spectacol sînt și Nicu Stoenescu, Mircea Preoțescu, Rodica Paliu, Gioni Dimitriu și Valeriu Nuțescu.

O dată cu acest spectacol în care vor fi reflectate aspecte ale vieții și muncii din regiunea București, va fi prezentat, în continuare, concertul de muzică populară **„La mai zi"** care a depășit nu de mult 100 de reprezentații.

— *Dragă, nu mai sta așa bătos! Gîndește-te la cei din spate...*

Desen de Rik AUERBACH

Vă povestim filmul

„ÎNTRE MALURI"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR POLONEZE

Magda este o fetiță de vreo șase ani care locuiește împreună cu părinții ei, într-un sat de pescari, pe malul mării. Într-o bună zi, ei îi este dat să afle taine și să trăiască întîmplări tragice, datorită purtărilor condamnabile ale celor maturi.

Mai întîi, ea află dintr-o discuție cu o femeie străină venită în casa lor să-l ceară pe Pierek, frățiorul ei, că aceasta este adevărata lui mamă, prima soție a tatălui ei. Cum mama adoptivă — care l-a crescut după ce prima soție refuzase la divorț să se ocupe de el — nu vrea să-l dea, rămîne ca să i se ceară copilului să hotărască.

Umblînd pe ulițele satului, Magda îl zărește pe Iulek, un tînăr urmărit de milițe pentru că pescuia cu dinamită, ascunzîndu-se în casa Mariei, iubita lui. Aceasta o roagă pe Magda să păstreze taina căci, în podul hambarului ei se afla un sac cu armament adus de Iulek, din resturile războiului.

Iulek însă a aruncat sacul într-o cazemată părăsită, după ce Maria a plecat la pădure cu moș Filip. Aici, Pierek și prietenul său au găsit armamentul și din foc unei ghiulele de brand aceasta a explodat. Cum tocmai atunci se apropia Magda, explozia a nimerit-o în plin.

Datorită indiferenței unor vilegiaturiști — care nu vor să pună șalupa cu motor la dispoziție, pentru a o transporta urgent pe Magda, pe malul celălalt al golfului, la doctor — ea este dusă de moș Filip, cu barca cu vîsle. Din cauză că mica pacientă nu a fost transportată în timp util, Magda s-a stins în barcă.

În fața acestei nenorociri, adevărata mamă a lui Pierek înțelege că nu mai poate lua înapoi copilul, tocmai acum cînd plecarea lui ar fi lăsat un cămin pustiu.

— *Trebuie să aibă proptele ! Altfel, cum îți explici că mi-a suflat rolurile de îngenuă cu care mă familiarizasem de zeci de ani ?...*

Desen de V. TIMOC

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 342 • Sîmbătă 25 aprilie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

MODA DE VARĂ (Pagina a 6-a)

Mihai Nedef ÎN ECHIPA DE BASCHET A EUROPEI (Pagina a 5-a)

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE
Legumele timpurii în alimentația de primăvară (Pagina a 7-a)

Vă povestim filmul

„MADAME SANS GÊNE"
O COPRODUCȚIE ITALO-FRANCO-SPANIOLĂ
CU SOPHIA LOREN
(Pagina a 8-a)

Maeștrii UNEI ARTE GUSTOASE

Dintre toate artele, cea mai gustată — de data aceasta la propriu și nu la figurat — rămîne cea... culinară. Dacă în raport cu alte arte oamenii pot avea preferințele lor, — unii iubesc muzica și teatrul, alții plastica și poezia — în domeniul mîncărurilor nu pot exista indiferenți, persoane care să susțină că ar putea trăi lipsindu-se de ea. Este de ajuns numai să te gîndești la o mîncare bună, ori s-o vezi, pentru ca reflexele condiționate să intre în mișcare, iar tu să începi a... înghiți în sec.

Pregătirea mîncărurilor este o artă grea, pretențioasă, cu atît mai mult cu cît cei care îndeplinesc această sarcină trebuie să țină seama că au de satisfăcut o mulțime de gusturi. Problema aceasta se ridică cu mai multă acuitate nu

Maestrul cofetar Constantin Sofian în fața standului cu produse executate de el. Vînzătoarea Florica Vasile de la cofetăria „Scala" este și ea prezentă, gata să servească pe doritori.

atît în bucătăria personală a fiecărei familii, cît în localurile de alimentație publică. Aici, în afară de bucătăria națională, de mîncărurile tradiționale în anumite regiuni ale patriei, trebuie cunoscute și alte rețete, în special cele din nomenclatorul internațional — dacă se poate spune așa — care să satisfacă și preferințele turiștilor străini ce ne vizitează țara în număr sporit de la un an la altul.

Avînd în vedere toate acestea, de trei ani în-

Vasile IOAN
Fotografii: Ion POPOVICI

(Continuare în pag. a 3-a)

Priveliști ieșene

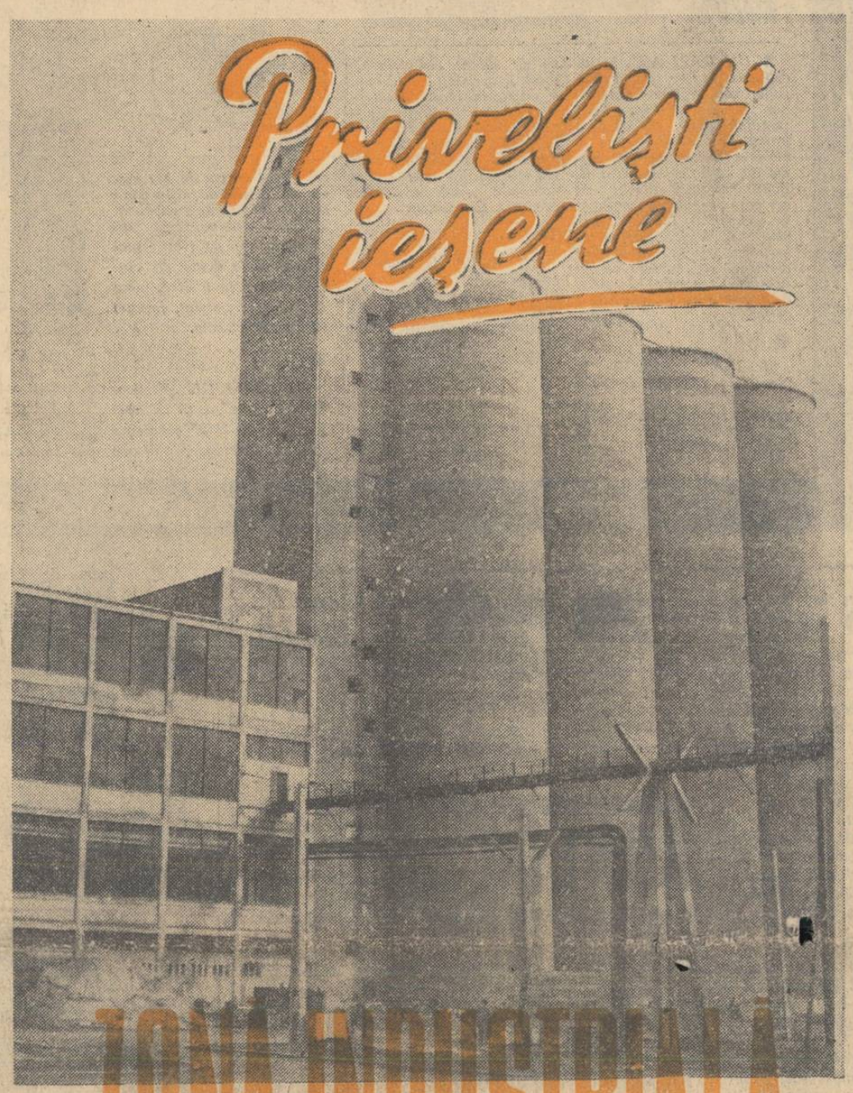

ZONA INDUSTRIALĂ

Dacă aș fi pictor și aș încerca — precum au încercat în urmă cu un veac și mai bine Vorobiev, I. Rey sau Ludwig Stawski — să înfățișez o **„vedere de ansamblu"** a Iașului, n-am nici o îndoială că dominante în vastul amfiteatru pe care se răsfiră orașul n-ar mai fi, ca odinioară, turlele de biserici ci noile, grandioasele edificii industriale, între care, semeț ca argintul, strălucește, înalt cît o casă cu douăzeci de etaje, silozul fabricii de uleiuri vegetale „Unirea".

Noaptea, panorama orașului e și mai elocventă. Privind spre șesul Bahluiului, spre locurile învăluite altădată în bezne terifice, străpunse dramatic de palide lumini, un cer se răsfiră în înmiite constelații. Luminile s-adună buchete, se înșiră salbe sau împresoară uriașul cub tăiat parcă din fosforescența căii lactee — hala uzinei metalurgice.

De-ar fi numai aceste observații de primă vedere și încă noua priveliște a Iașului contemporan ne îndreptățește să stăruim asupra unei noi zone de viață, de existență, a orașului: **„zona industrială"**.

În urmă cu două decenii o asemenea stăruință ar fi fost zadarnică iar intenția unui reportaj despre o asemenea **zonă** ar fi părut cel puțin fantezistă. (Cîte din realitățile cu care sîntem azi familiarizați nu ni s-ar fi părut așa pe-atunci!). I-ar fi stat împotrivă realitatea — cele nu mai mult de zece întreprinderi industriale ieșene mai răsărite — și poate, de ce n-am spune-o, o veche, îndărătnică deprindere de-a înveșmînta orașul poftit mereu la „masa umbrelor" în hlamida nu lipsită de poezie și farmec a evocărilor care adesea ascundea răni vechi, dureri adînci și nevoi multe.

Astăzi, un reportaj despre **„zona industrială"** a Iașului nu-i numai posibil, ci și necesar. Cunoașterea orașului, ignorînd această zonă ar fi absurdă; imaginea Iașului ar apărea ciuntită pînă la desfigurare, sensul esențial al dezvoltării sale s-ar pierde, perspectivele i s-ar înnegura. Și aceasta pentru că **„zona industrială"**, creată în ultimii ani și aflată în plină dezvoltare, a devenit cosubstanțială Iașului precum îi era (și-i este și-acuma) **„zona universitară"**, de centenară tradiție, marea și celebra, să-i zicem, **„zonă culturală"**, împlinită în veacuri și căreia Mihail Sadoveanu îi atribuia cinstea de a fi **„justificarea și cununa nevestită a acestui loc unic"**.

Deloc în contradicție cu binecunoscutul Iași al culturii, **„zona industrială"** exprimă materializarea unor mari idei, continuarea unor mari tradiții, căci Iașul, nu trebuie să uităm, n-a fost numai un oraș al poeților și literaților, ci și al unor oameni de știință de reputație mondială. În acest fel privind lucrurile, nu ne referim numai la dezvoltarea învățămîntului ingineresc întemeiat potrivit nevoilor, încă din 1813 de Gheorghe Asachi, ci la înfăptuirea, în actualul stadiu de dezvoltare a tehnicii și științei, a gîndurilor îndrăznețe a unor savanți ieșeni de talia lui Petru Bogdan sau a lui Petru Poni.

Cuprinsă în mod organic în peisajul urbanistic, integrată armonios în cele mai bune tradiții culturale prin ceea ce exprimă ca rod al științei și tehnicii înaintate, noua zonă a Iașului, **„zona industrială"**, are marea calitate de a integra orașul în ritmul înalt, armonios al dezvoltării economice a țării. Așa se face că din Iași, în anii noștri, nu pornesc numai versuri, vise și evocări; din Iași pornesc și cuceresc renume mobile și țesături, produse de mase plastice și felurite feluri de antibiotice, bunuri alimentare și produse metalurgice.

Cele mai multe, imensa lor majoritate, provenind din **„zona industrială"**.

Virgil DĂNCIULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

CU OCHII VIITORULUI

Amintiri despre V. I. LENIN

Toți aceia care au avut fericirea să-l cunoască personal pe Lenin nu pot să nu fie emoționați cînd iau pana în mînă ca să scrie despre întîlnirile lor cu Vladimir Ilici, ca să redea chipul lui minunat...

L-am cunoscut pe Lenin în vara anului 1919, cînd venisem de la Astrahan, unde eram președinta comitetului gubernial de partid, la Moscova, ca să-mi văd de sănătate. Prietenii mi-au aranjat o întîlnire cu Nadejda Konstantinovna Krupskaia, prevenind-o că eram greu lovită de moartea comisarilor din Baku, printre care se număra și soțul meu, Iakov Zevin. Mi-am dat seama din capul locului că aveam în fața mea o tovarășă înzestrată cu o deosebită sensibilitate, care nu numai că înțelegea fără multă vorbă starea în care mă aflam, dar era gata să mă ajute! Nadejda Konstantinovna mi-a propus să lucrez în cadrul secției de învățămînt extrașcolar de pe lîngă Comisariatul poporului pentru învățămînt și în curînd am fost confirmată în funcția de al doilea locțiitor al ei.

Prima mea întîlnire cu Vladimir Ilici a avut loc pe neașteptate. Pe atunci, la Moscova, transportul public era aproape inexistent. Locuiam la hotelul „Național", care se numea pe atunci Casa Sovietelor nr. 1. De aici, în fiecare dimineață mergeam pe jos în Precistenka (astăzi strada Kropotkin), unde se afla secția de învățămînt extrașcolar. După serviciu, o mașină venea s-o ia pe Nadejda Konstantinovna; ea ne conducea acasă pe toate trei — pe Krjijanovskaia, pe Meșcereakova și pe mine.

Într-o zi, la sfîrșitul programului de lucru, o tovarășă din secție a anunțat:

— Nadejda Konstantinovna, Vladimir Ilici a venit după dumneavoastră și vă așteaptă în mașină.

Foarte tulburată, m-am dus în biroul meu. Pe Krjijanovskaia și pe Meșcereakova, Vladimir Ilici le cunoștea îndeaproape, pe mine însă nu. „Poate că nici n-o să fie loc în mașină", m-am gîndit eu și am hotărît că după ce mașina va pleca, o să pornesc pe jos. Dar gîndurile mele au fost curmate de sosirea aceleiași tovarășe. Ea mi-a comunicat că toți ceilalți sînt în mașină și mă așteaptă. Apropiindu-mă de mașină, am văzut că mi se rezervase un loc în fața lui Vladimir Ilici. Nadejda Konstantinovna i-a spus:

— Volodea, fă cunoștință, aceasta este Nadejda Nikolaevna, pe care o cunoști din cele ce ți-am povestit.

— Să facem cunoștință, răspunse Vladimir Ilici zîmbind și strîngîndu-mi mîna cu putere.

În mașină se purta o discuție însuflețită cu privire la vîrsta medie a generației mai vîrstnice a membrilor de partid. Eu tăceam, dar Vladimir Ilici, vrînd desigur să mă atragă și pe mine în discuție, întrebă:

— Cîți ani ai, Nadejda Nikolaevna?

— Treizeci și șapte.

— Da, dumneata mai aparții încă generației tinere... în comparație cu noi; dumneata vei fi martora multor evenimente pe care noi nu le vom mai apuca.

Curînd după aceea am început să mă duc în vizită la Ulianovi, la locuința lor de la Kremlin. Uneori, Nadejda Konstantinovna mă lua cu ea direct de la lu-

(Continuare în pag. a 2-a)

Din volumul „Lenin — tovarăș, om", — „Amintirile N. N. Kolesnikovei".

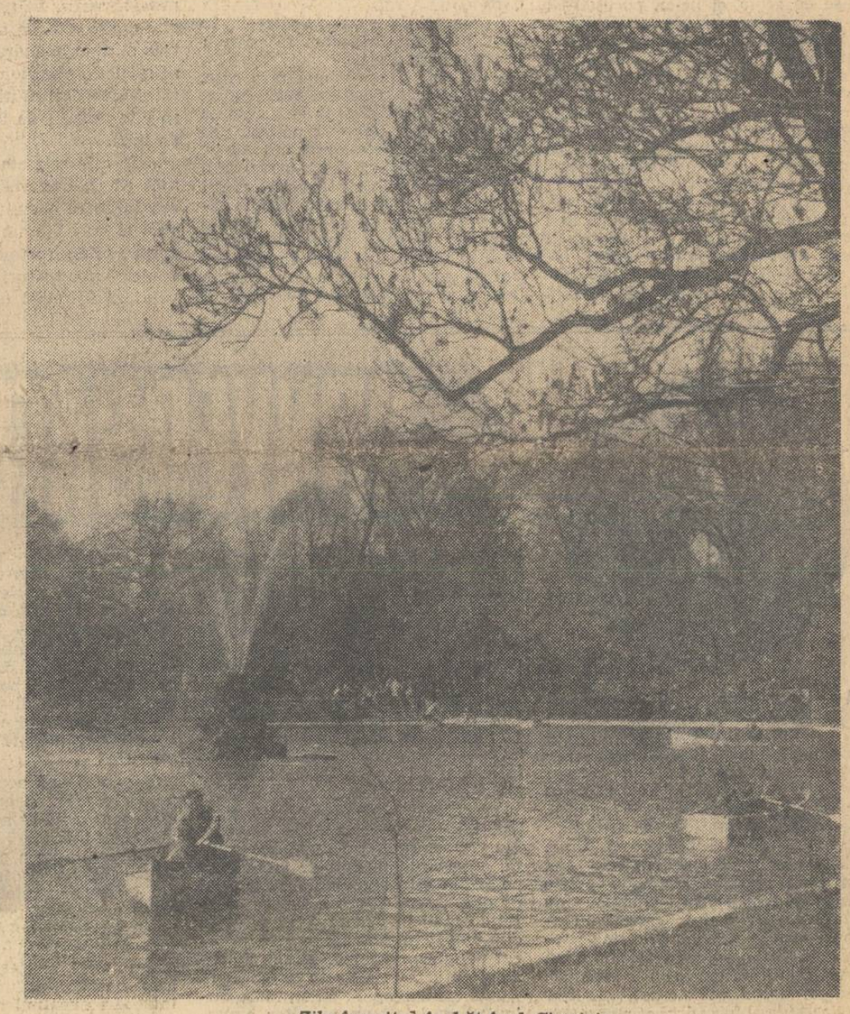

„Zile însorite" în bătrînul Cișmigiu
Fotografia M. VRÎNCEANU
(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amatori)

Concurenții și colaboratorii... PRIMĂVERII

Era în martie, cam pe la început și afară viscolea mai abitir ca-n toiul iernii. Pînă la sfîrșitul lunii, zilele care au urmat au fost reci și umede, cu nopțile și diminețile cețoase, ca în plin sezon autumnal! Ne întrebam dacă nu cumva se dereglase mecanismul anotimpurilor.

Doar calendarul — ca un majordom nepăsător și rece la tot ce era în jurul său — anunța sus și tare, ignorînd total pronosticurile rezervate ale meteorologilor, că primăvara e aci, aproape și că toate astea nu-s, la urma urmei, decît... capricii.

Știa el ce știa, vezi bine, fiindcă într-o dimineață s-a produs o spărtură în nori, ceața s-a destrămat ca un abur și un „ochi" de cer ni s-a arătat, neasemuit de limpede și de albastru. Nu era soare dar ziua căpătase deodată o altă lumină. Prin „ochiul" de cer primăvara își trimisese privirile spre noi. Ne-a aflat nerăbdători, cu gîndurile întoarse spre ea, ceea ce o mulțumi și în același timp îi aminti de îndatoririle sale. Era timpul...

Și au început să cadă ploi calde și bune. Vînturi ușoare din sud și din vest au trecut munții, umblînd șăgalnic prin orașe și peste cîmpuri, zvîntînd în jocul lor cărările și înfiorînd mugurii pînă-n seva din adîncuri. Colții ierbii n-au putut să reziste unor mîngîieri atît de gingașe, atît de promițătoare și învingînd gravitația, au izbucnit — în proporție de masă în sus, către lumină și soare. Și așa, pe nesimțite, miraculos ca totdeauna, decorul s-a schimbat, verdele crud și proaspăt dominînd peste cîmpuri și-n orașe.

Sfioasă, plină de candoare ca totdeauna, primăvara pași peste covorul acesta nou, își roti privirile în jur și cochetă — ca și altădată — întrebă, ceea ce știa de fapt de mult: „M-ați așteptat? O, prea mult! Știu, știu! (șireata, știe și tot mai întreabă!). Totdeauna voi oamenii sînteți tare nerăbdători, mai ales cînd e vorba de mine". Și, infantilă, face puțin botișor: „Ce vreți nu puteam să vin așa, deodată. Și-apoi „baba iarna" îmi face mereu feste. Totdeauna își aduce aminte de cîte ceva în ultimul ceas. Dar acum a trecut!". Și cu candoarea-i atît de știută și totuși atît de dragă, întreabă din nou voind să știe cît, cum și cine a așteptat-o.

Cu toții am țintit după albastrul cerului strîns parcă numai în ochii tăi, după miresmele tainelor tale, după prospețimile tale care au asupra noastră o influență atît de binefăcătoare! Și de aceea toți ne-am pregătit pentru întîlnirea cu tine. Trebuie să știi că sînt oameni care s-au gîndit la tine nu numai din punct de vedere... afectiv. Zile de-a rîndul, cu gînduri și planuri continuate uneori și-n ceasurile de tihnă — poate nici nu-ți vine să crezi — încă de astă-toamnă, de astă iarnă. Abia începuseră ploile lungi și se pregăteau în sere florile

Elisabeta PETREANU

(Continuare în pag. a 3-a)

ACELE AI PĂPUȘI

Într-o bătrînă așezare de pe malul Dunării am aflat deunăzi povestea unor tinere pasiuni. Eram într-o încăpere unde se aflau expuse portrete și peisaje lucrate cu migală artistică. Zeci de acuarele, schițe și desene invadaseră camera, fiecare ocupînd la întîmplare un loc pe masă, pe bufet, pe perete. Pe șevalete alte lucrări așteptau intervenția pensulei. Și peste tot numai creioane, pasteluri, tuburi cu vopsele de ulei și, curios, multe păpuși care creau vădit o notă discordantă în tovărășia unor volume de specialitate cu reproduceri din operele lui Grigorescu, Bănciilă, Luchian. Tocmai mă întrebam ce caută aceste „intruse" într-un atelier de creație, cînd mi-a și fost prezentată una dintre ele. Cei ai casei o răsfață cu un nume rar — Luminița. Păpușa a fost conferită de juriul unui concurs ținut la Palatul pionierilor, pentru o lucrare executată în acest atelier.

Astfel am aflat de înclinația unei familii întregi care s-a constituit într-un adevărat cerc de artă plastică. Un sentiment tainic de admirație te stăpînește ori de cîte ori urmărești cu cîtă pasiune tatăl — tehnicianul proiectant Constantin Șovărel de la Șantierul Naval Giurgiu — adună în fața șevaletului, în orele libere ale după amiezei, pe cele patru fiice ale sale, în frunte cu mezina cercului, Florentina, care abia a împlinit zilele acestea șase ani. Tatăl și fiicele pictează cu multă stăruință în această ambianță, unde lumea păpușii și cea a șevaletului nu au un hotar distinct și unde problemele de perspectivă și compoziție sînt studiate cu același interes pe care acești îndrăgostiți ai penelului îl manifestă în orele de muncă la șantier sau la cursurile obișnuite ale școlii la care urmează.

Este însă cineva în această familie care nu cunoaște încă emoțiile deschiderii catalogului. Aceasta este Florentina, o fetiță de o gingășie rară, cu codițe și breton, cea mai mică, dar și cea mai pasionată dintre acești poeți ai șevaletului. Prima oară a pus mîna pe pensulă la vîrsta de trei ani. De atunci, pe răbojul vîrstei a dublat numărul anilor, timp în care a executat numeroase acuarele și desene în creion: portrete de fetițe, scene de joacă din viața copiilor — intuite de ea cu grația unui talent precoce — s-au

Mihail GOSPODIN

(Continuare în pag. a 3-a)

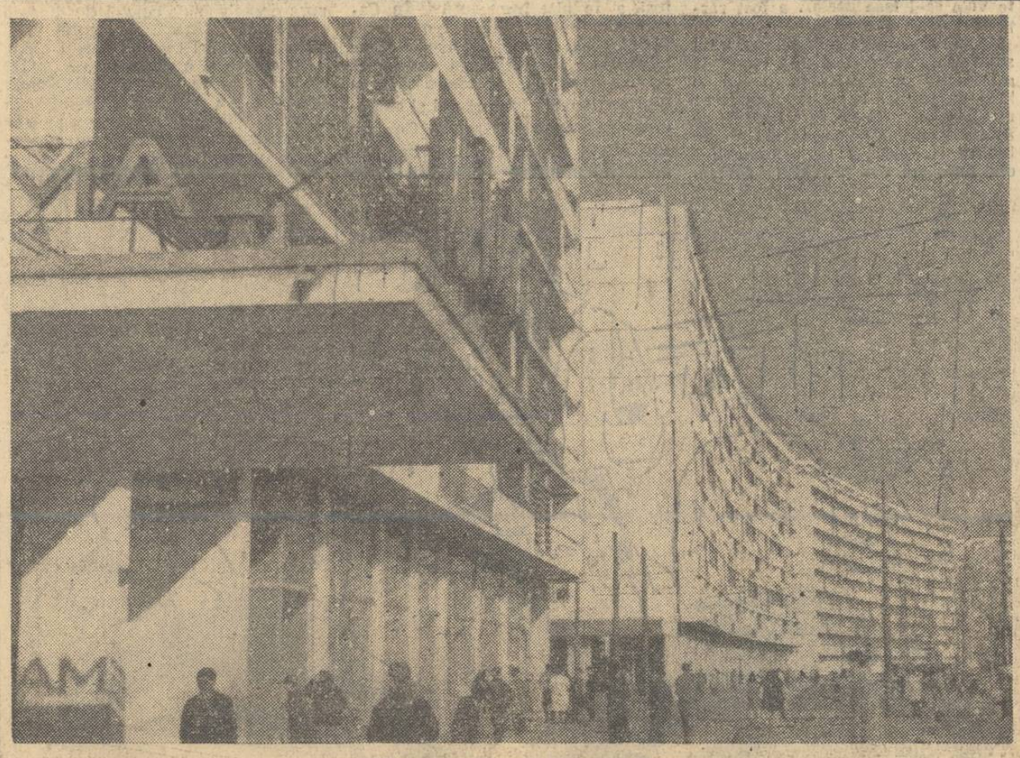

Aspect de pe Șoseaua Ștefan cel Mare

Cu ochii viitorului

(Urmare din pag. 1)

cru și petreceam la ei cîteva ceasuri. Intram cu ea în sufragerie, unde masa era pusă și imediat apăreau Vladimir Ilici și Maria Ilinicina. La masă, discuțiile erau întotdeauna însuflețite, fiecare povestea despre evenimente interesante întîmplate peste zi, despre întîlniri cu oameni, despre scrisorile primite...

După masă, fiecare se retrăgea în odaia sa. Nadejda Konstantinovna și cu mine rămîneam în camera ei, stăteam de vorbă despre muncă, iar uneori și despre viața personală. Nadejda Konstantinovna mă întreba despre copiii mei : dacă sînt sănătoși, dacă nu duc lipsă de ceva. Eu îi răspundeam că copiii sînt sănătoși și că nu le lipsește nimic, dar probabil că nu prea mă credea. Căci pe atunci la Moscova era foamete, toți trăiau din rații sărăcăcioase. Și iată că din vreme în vreme venea la mine șoferul Ghil cu un săculeț de făină sau un pachețel de unt și zahăr și-mi spunea :

— Vă trimit Vladimir Ilici și Nadejda Konstantinovna, pentru copiii dumneavoastră.

Uneori, în timpul mesei, se iscau discuții foarte interesante pentru mine și eram uimită cum poate Vladimir Ilici, ocupat cu treburi importante de stat, să se intereseze atît de viu și de probleme aparent puțin însemnate, cum știe el să sublinieze marea și importanta lor semnificație. Mi s-au întipărit în minte îndeosebi discuțiile purtate în legătură cu lupta împotriva analfabetismului. Cînd, sub presiunea Armatei Roșii, Denikin a început să se retragă spre sud, am trimis instructorii noștri în guberniile Tamboy, Voronej, Oriol, Tula și altele. Înapoindu-se de acolo, ei ne-au povestit că în sate rămăseseră bătrîni, femei și copii, bărbații erau pe front. Populația adultă a satului, aproape în întregime analfabetă, era dornică de învățătură.

— Vrem să citim singuri ziarele, vrem să știm ce scrie Lenin despre viața noastră țărănească, vrem să cunoaștem hotărîrile Puterii sovietice, spuneau bătrînii

Învățătorii acceptau să-i învețe, dar nu existau nici abecedare, nici hîrtie, nici creioane, nici peniță. În unele sate se decupau litere din ziare, din cărți vechi, se alcătuia alfabetul și oamenii învățau să citească după el. Dar cum să învețe să scrie ? Într-un sat, într-o veche dugheană, s-a găsit hîrtie de împachetat caramele. Dar cu ce să scrie ? Oamenii au ascuțit surcele, au dizolvat funingine în apă și s-au apucat să scrie. Instructorii noștri s-au adresat Secției județene de învățămînt public, dar acolo li s-a spus că nici pentru școlile de copii nu ajung cărți și hîrtie. Ne frămîntam : cum s-o scoatem la capăt cu această problemă ?

— Vino pe la mine, o să stăm să chibzuim împreună, îmi spuse Nadejda Konstantinovna. În timpul prînzului, nu ne-am putut stăpîni și i-am povestit totul lui Vladimir Ilici.

— Păi asta e foarte bine, spuse Vladimir Ilici, asta înseamnă că revoluția culturală la sate se apropie. Ei, și cum socotiți voi, conducătoarele învățămîntului extrașcolar, că veți putea rezolva sarcinile care se ridică în fața voastră ? Ca vechi activiste de partid trebuie să știți ce rol important joacă organizarea lucrului. La noi sînt mulți analfabeți nu numai la sate, ci și în orașe, mai ales printre muncitoare. În orașe există însă o organizație puternică, în stare să pună pe roate această treabă — sindicatele, cu secțiile lor culturale, care dispun de mijloace materiale ; noi le-am pus la dispoziție cluburile, casele populare. Să se ocupe ele de munca culturală la orașe, inclusiv de lichidarea analfabetismului, iar voi să le dați ajutor în ceea ce privește metodica. Dar trebuie să vă concentrați atenția în primul rînd asupra satului. Este foarte important să existe un punct de sprijin pentru munca culturală la țară. Ce spun instructorii voștri — unde se adună țăranii ca să învețe carte ?

— Uneori la școală, alteori în case, pe rînd, așa cum se adunau înainte la șezători.

— E bine că se adună prin case, asta înseamnă că satul privește cu simpatie alfabetizarea — continuă Vladimir Ilici. Dar este necesar să existe un loc permanent, un fel de centru cultural, ca să zic așa, o casă de lectură, unde să se poată primi pe bază de abonament o gazetă țărănească, unde să se poată trimite broșuri, placate, unde țăranii să vină în timpul lor liber să citească sau să asculte lectura unui ziar, a unei cărți, să mai stea de vorbă. E drept că acum sîntem săraci și nu putem construi o rețea de case de lectură. Dar aproape în fiecare sat există cîte una sau două case părăsite, ai căror stăpîni au plecat de mult la oraș. Trebuie obținută prin intermediul Sovietului sătesc o astfel de casă, țăranii o vor renova bucuroși, o vor aduce în bună stare. Trebuie găsit în sat un voluntar care să accepte să conducă o astfel de casă de lectură ; acest voluntar poate să fie învățătorul, un ostaș roșu invalid, un flăcău sau o tînără cu știință de carte.

După masă, Nadejda Konstantinovna și cu mine ne-am pus pe lucru : am alcătuit un grafic pentru deplasările instructorilor, am elaborat un îndreptar pentru ei. În curînd au început să sosească dese care arătau unde și cîte case de lectură au fost organizate, unde încep lucrurile să meargă binișor ; s-a angajat o corespondență cu responsabilii caselor de lectură. Vladimir Ilici manifesta un interes deosebit față de munca culturală la sate, iar noi îi împărtășeam bucuriile și necazurile noastre. A venit iarna, au început să sosească scrisori alarmante de la conducătorii caselor de lectură : se vedeau nevoiți să închidă casele de lectură, căci n-aveau mijloace de iluminat ; la sate nu se aducea petrol, țăranii își luminau casele cu opaițul ; or, la o astfel de lumină nu se poate desfășura o muncă culturală. I-am povestit despre necazurile noastre lui Vladimir Ilici

— Da, cu petrolul e cam greu la noi, spuse el.

Vreo trei zile mai tîrziu, Nadejda Konstantinovna mi-a comunicat că Vladimir Ilici convoacase organele economice de al căror resort ține aprovizionarea cu petrol. Iar peste alte cîteva zile, ea mi-a adus un extras dintr-o hotărîre a Micului Consiliu al Comisarilor Poporului : fiecărei case de lectură i se vor elibera cîte treizeci de funturi de petrol pe lună.

... În cele relatate, am încercat să arăt cît de clar vedea Lenin viitoarea înflorire a culturii. Aceste convorbiri cu Vladimir Ilici au fost pentru mine o adevărată școală ; în spatele unor treburi mărunte am învățat să întrevăd un viitor măreț.

De prin tindeni

LILY PAVEY, gospodină engleză, a cheltuit în decursul anilor mulți bani pentru a-și înfăptui un gînd al ei. După 13 ani, a realizat o mașină de scris note muzicale. Ideea ei a fost apreciată la tîrgul de invenții din Bruxelles, obținînd medalia de aur. În locul literelor, mașina imprimă note, iar cu ajutorul a opt clape speciale, cărul poate fi ridicat corespunzător notei de pe portativ.

ACUM TREI ANI, în localitatea Pazare din Portugalia, unui negustor din Caldas Da Rainha i s-a furat portofelul. De curînd el a primit prin poștă portofelul, inclusiv documentele și suma de bani care erau în el. Banii erau însă diferiți de cei care fuseseră în portofel în momentul furtului. Expeditorul, neidentificat, a recunoscut în cîteva rînduri alăturate că, avînd nevoie urgentă de o sumă de bani, a recurs la acest... împrumut forțat.

●

ȘI IRLANDEZILOR le place un păhărel. Deseori, unii irlandezi beau unul în plus, astfel încît în localurile din Dublin au loc, uneori, mici încăierări la care, din pricina acestui fapt, se produc numeroase accidente. Pentru a pune capăt acestor neajunsuri, Micul Consiliu al orașului a hotărît ca de la ora 22 să nu se mai vîndă băuturi alcoolice.

●

UN GRUP de muncitori constructori săpînd fundațiile pentru un zgîrie-nori la Tokio, au găsit la adîncimea de 30 de metri un ou pietrificat, a cărui vîrstă este apreciată la 120 milioane de ani.

●

ULTIMII MOHICANI mai există. Numeroși muncitori care la înălțimile amețitoare ale zgîrie-norilor din New York spală geamurile sau execută alte munci, sînt urmași ai renumitului trib indian. Cu cîteva decenii în urmă, cu prilejul construcției unui pod deasupra fluviului St. Lawrence, niște ingineri au constatat că mohicanii sînt neînfricați și nu cunosc amețeala la mari înălțimi. De atunci, mohicanii dețin „monopolul" lucrărilor primejdioase la schelele înalte.

●

ÎN ÎMPREJURIMILE orașului Villena, provincia Alicante (Spania) a fost descoperit un tezaur, apreciat ca avînd o vechime de aproape 3.000 de ani. Primul obiect al acestei comori il constituie un vas de aur masiv descoperit de niște copii care se jucau într-o văgăună. Tezaurul mai cuprinde un mare număr de pietre prețioase, unele dintre ele cîntărind pînă la o livră, piese de aur și de argint, precum și diverse obiecte.

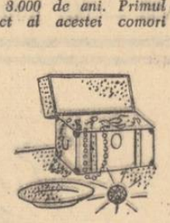

●

CU PRILEJUL „Festivalului Franței", care va avea loc între 18 și 27 octombrie la San Francisco, într-una din piețele acestui oraș va fi construit un turn înalt de 33 de metri, asemănător turnului Eiffel din Paris.

●

CETĂȚEANUL Josef Kisi din Szambathely, este posesorul unei colecții de 15.000 de cactuși. Unele exemplare din colecția sa sînt vechi de mai bine de 50 de ani.

●

PATRU SCHELETE umane, după toate aparențele din perioada neolitică, au fost descoperite într-o grotă, în regiunea Cagliari (Sardinia). Scheletele erau sprijinite de peretele grotei. De asemenea au mai fost descoperite și două cranii de capre sălbatice, calcifiate, acoperite cu incrustații de mărgean.

●

ÎN OLANDA, țară renumită pentru creșterea vitelor de lapte, zeci de mii de vaci își rănesc anual ugerul pe pășuni. Medicul veterinar Bron a pus la punct modelul unui „sutien" din nylon pentru vaci.

ENGLEZUL David Tapp nu este hidrofob, însă este ahtiat după recorduri. Astfel a putut întreprinde temerara încercare de a străbate Canalul Mînecii la bordul unui... tractor. Tractorul său este înzestrat cu două anvelope uriașe speciale și cu dispozitive suplimentare care l-au menținut deasupra apei. Prevăzător, Tapp s-a echipat într-un costum de scafandru pentru călătoria sa care s-a încheiat cu succes după aproximativ 8 ore.

De prin tindeni

MONEDA PRINȚULUI NEGRU

Sînt mai bine de două luni de cînd o brigadă mobilă a poliției din Limoges (Franța) anchetează cu febrilitate pentru a descoperi un obiect căruia autoritățile guvernamentale și științifice îi atribuie o mare valoare. Acest obiect, — după cum precizează revista „Science et vie" — în greutate de 2,5 gr și cu un diametru de 15 mm. nu-i altceva decît o monedă, unică, se pare, datînd din veacul al XIV-lea. Ea ar fi fost bătută în jurul anului 1300 pentru Eduard, prinț de Galles, fiul lui Eduard al III-lea, rege al Angliei între 1327-1377, cel ce a pornit împotriva Franței acel război care avea să rămînă în istorie sub numele de războiul de 100 de ani. Acest prinț de Galles este supranumit și prințul negru și moneda despre care e vorba, denumită jumătate de guinee, este necunoscută în cele patru mari muzee numismatice din Paris, Londra, Viena și Berlin. Emoția specialiștilor a fost de aceea cu atît mai mare. Valoarea monedei este apreciată la 60—70.000 franci dar, ironie a ignoranței, persoana care a descoperit-o, împreună cu o întreagă comoară, a vîndut-o doar cu... 300 de franci.

Într-adevăr, descoperitorul, Marcel Ramaud, fermier, a nimerit într-o brazdă peste un vas de lut cuprinzînd 56 monede de aur. (Regiunea Chalus, unde s-a petrecut evenimentul, este bogată în amintiri istorice. Acolo a murit Richard Inimă de leu). Om onest, urmînd prescripțiile codului civil francez, s-a dus la proprietarul pămîntului și a împărțit cu dînsul comoara, frățește : „una mie, una ție". Moneda prințului negru i-a revenit descoperitorului care, în culmea bucuriei, a vîndut-o împreună cu celelalte piese unor amatori, cu 300 franci bucata și și-a cumpărat un automobil. (El nu știa însă că, procedînd astfel, călca o lege din anul 1941 care prevedea că descoperitorii unor monede de interes istoric au datoria să anunțe imediat autoritățile).

Așa se face că obiecte de mare valoare pentru istoria Franței și a Angliei, s-au risipit, ajungînd în mîna unor particulari care vor ști să stoarcă de pe ele mai mult decît prețul unui automobil.

Oameni de departe

CONVERSAȚII

Avionul bimotor al Companiei britanice pentru Europa (B.E.A.) a decolat de pe aeroportul Bruxelles. În difuzorul cabinei, o voce cristalină ne urează „bun sosit" și ne anunță că peste 55 de minute vom ateriza la Londra. Mă uit în jur. Majoritatea pasagerilor par — după înfățișare și după sobrietatea ținutei — englezi. Cei mai mulți răsfoiesc ziare sau reviste găsite în buzunarele spetezelor de fotolii ale avionului. Nimeni nu acordă atenție urărilor transmise totuși cu grație și amabilitate. O clipă mai tîrziu însă, lucrurile se schimbă. Ușa de la compartimentul piloților se deschide și în cadrul ei apare stewardesa, blondă și suplă. Cu un fermecător surîs începe să vorbească despre... starea timpului, cum era timpul la Bruxelles, care e amplasamentul norilor deasupra mării, de cînd plouă la Londra etc. Micul buletin meteorologic e ascultat cu religiozitate. Toată lumea a lăsat în jos publicațiile. Toți ochii sînt fixați asupra drăgălașei stewardese. Pentru mine scena are ceva neobișnuit. Predilecția englezilor pentru „starea timpului" depășește cu mult interesul acordat aceluiași subiect în orice altă parte a globului. În „bibliografia" pe care am cercetat-o înainte de a vizita Anglia, am inclus, de altfel, și o carte în care am găsit explicate o mulțime de lucruri despre moravurile și predilecțiile englezești, într-un mod pe cît de spiritual pe atît de cuprinzător. E vorba de cartea francezului Pierre Daninos : **„Jurnalul maiorului Thompson"**. Cîteva pasaje de aici sesizează, între altele, și deosebirile dintre concepția franceză și cea engleză cu privire la conversație :

„Englezii posedă două produse de o excepțională valoare : Tweed-ul și tăcerea... Francezii, care afirmă din totdeauna că tăcerea e de aur vor trebui deci să admită fără supărare că Anglia e o țară bogată. Tăcerea englezilor este remarcabilă îndeosebi în... conversație. Poate de aceea străinilor le este atît de greu să-i înțeleagă pe engiezi. Să deducem oare de aici că englezii nu vorbesc ? Nu, cîtuși de puțin ! Vorbesc și ei, dar într-un fel cu totul deosebit de cel al francezilor. În Franța, unde omul strălucește prin ceea ce spune, cel care tace e pierdut din punctul de vedere al societății. În Anglia, unde arta conversației constă în a ști să taci, un om strălucește prin partea banală. Să luăm de exemplu vremea. Francezii sînt poate maeștri în conversație. Dar cînd e vorba să discute despre starea timpului sînt niște copii. Asta e o specialitate în care aștii necontestați sînt englezii... La ei un cuvînt revine mai des decît oricare : „Vremea". „Vreme ploioasă", „vreme noroasă", „vreme de furtună"... Probabil că, la facerea lumii, starea variabilă a timpului a fost, în parte, concepută și pentru a se oferi englezilor subiect de conversație. Într-adevăr în nicio altă țară nu se vorbește atît de mult despre starea timpului. Poate de aceea, timpul e vesnic urît în Anglia. Impresionanta risipă de vocabular meteorologic făcută zilnic, duce acolo, probabil, la perturbări atmosferice".

În timpul cît am stat în Marea Britanie, ca și în timpul călătoriilor în Franța, am găsit adeseori confirmări la afirmațiile lui Daninos. Există într-adevăr o deosebire între bogăția de replici prompte, care constituie esența conversației franceze și tăcerile — adeseori de substanță — ale conversației englezești. În Franța, ceea ce-l izbește de la început pe străin este abundența cuvintului de duh. Acest cuvînt e averea omului obișnuit în Franța. Un cuvînt de duh lansat în gura mare într-un local popular, de pildă, atrage aplauze și entuziaste strigăte de „bravo".

Iată un exemplu : pe un mare bulevard parizian un vînzător ambulant oferă eventualilor cumpărători o publicație „mondenă", de lux. De la una din mesele înșirate în stradă, în fața unei cafenele, un domn foarte elegant face semn vînzătorului să se apropie. După ce cumpără un exemplar începe o discuție în gura mare :

— Cum te numești ?

— Numele meu n-are importanță ; sînt un fiu al străzii pariziene.

— Atunci, dacă ești un om din popor, de ce difuzezi publicația asta a bogătașilor ?

— Nu-mi vînd opiniile, vînd numai hîrtie...

Un torent de invitații subliniază replicile vînzătorului. De la aproape toate mesele omul este chemat :

— Vino să ciocnim un păhărel !

Un alt exemplu de replică spirituală mi l-a furnizat un șofer de taxi parizian. Se oprise în timpul unei curse să repare ceva la motor. A scos o cheie, a fixat un șurub și s-a urcat grăbit, înapoi, la volan bombănind foarte supărat :

— Uite, așa sînt meșterii noștri : fac automobile excelente dar uită să strîngă bine șuruburile.

M-am simțit obligat să iau apărarea muncitorilor francezi :

— Recunoaște și dumneata că esențialul constă în a face automobile foarte bune.

— Adevărat. Așa sînt francezii : îndeplinesc greu lucrurile ușoare, dar îndeplinesc ușor lucrurile grele...

Uneori francezii se pricep să sintetizeze și să rezolve printr-un cuvînt de spirit o problemă spinoasă. Un francez a găsit o replică chiar în sprijinul englezilor. Se știe de exemplu cu cîtă seriozitate și gravitate s-a dezbătut și se dezbate de cîteva sute de ani problema paternității operelor lui Shakespeare. Am citat odată unui englez care condamna energic pe toți cei ce puneau sub semnul îndoielii geniul creator shakespearean, o vorbă a unui francez : **„Shakespeare n-a existat niciodată ; toate piesele lui au fost scrise de un necunoscut, care, de altfel, se numea Shakespeare".** Interlocutorul meu englez a ascultat atent și a declarat cu cea mai mare seriozitate :

— „Să știți că acest gentleman francez are dreptate !"

Conversația englezilor... îl revăd pe criticul de artă de la un ziar englezesc cu care — în vremea festivalului de la Edinburg — luam zilnic micul dejun. Mă saluta politicos și apoi între noi urma, invariabil, următoarea discuție :

— Ați avut ieri o zi plăcută ?

— Foarte plăcută !

— Oo !

Și gata. După acest **„Oo !"** care putea însemna și aprobare și bucurie, „conversația" noastră animată, înceta cu totul.

O vreme mi s-a părut bizar, chiar foarte bizar acest fel de a fi. Apoi am început să înțeleg, că, sub aparența preferință pentru discuția intenționat banală, englezii sînt de fapt niște oameni discreți ; o preocupare de frunte este la ei aceea de a nu-l supăra pe un interlocutor cu întrebări eventual neindicate, de a nu se amesteca în treburile altuia. Această discreție e împinsă uneori pînă la exagerare totuși. Într-o zi, în metroul din Londra am trăit următoarea scenă : o bătrînică, sculîndu-se de pe banchetă și apropiindu-se de ușă pentru a coborî, și-a uitat un pachet. Am alergat după ea dîndu-i pachetul și alegîndu-mă cu zeci de mulțumiri. Revenit la locul meu am spus colegului englez care mă însoțea :

— Zeci de oameni au văzut pachetul uitat ; de ce nimeni, în afară de mine, n-a atras femeii atenția ?

— De ce să ne amestecăm ? Poate voia să-l lase acolo... a fost răspunsul care m-a uluit.

La fel m-a uluit și răspunsul unui șofer londonez. Trebuia să merg la o anumită adresă. N-aveam nici o idee cu privire la cartierul unde se afla strada respectivă. Iată de ce m-am apropiat de prima stație de taxiuri și, urcînd în automobilul din față, am dat șoferului adresa. Omul a pus aparatul de taxat în funcțiune, a pornit motorul, a dat colțul și... a oprit pe strada alăturată, la două zeci de metri de unde pornise mașina.

— Dacă știai că este atît de aproape de ce nu mi-ai spus ? l-am întrebat pe șofer, jumătate înciudat și jumătate amuzat.

— Credeam că doriți să descindeți dintr-o mașină, domnule ! a răspuns londonezul cu cel mai serios aer din lume.

Ar fi o nedreptate care s-ar face spiritului englez dacă n-am observa una dintre marile lui calități : înclinația spre umorul sec. Trebuie să recunoaștem că însăși replica relatată mai sus spune cîte ceva despre acest umor. Am putut să-l constat însă și în alte împrejurări. În Camera Comunelor, de pildă, o deputată interpela de mai multe zile pe ministrul sănătății. În alte țări, spunea deputata, se pare că s-au descoperit niște leacuri noi și extraordinare împotriva gripei. Ce fac specialiștii englezi ? În prima zi, ministrul sănătății a făgăduit că se va informa și că va da un răspuns. A doua zi, întrebat, ministrul s-a scuzat că n-are încă răspunsul. Timp de cîteva zile deputata a insistat punînd mereu întrebarea. În cele din urmă ministrul a declarat :

— „După cît mi-au spus specialiștii, un leac miraculos și imediat împotriva gripei încă nu s-a descoperit. În schimb, aceiași specialiști m-au asigurat că omul se poate feri de gripă folosind un remediu pe cît de bun pe atît de vechi : acela de a evita locurile foarte aglomerate, precum sălile de spectacol, sau Camera Comunelor...".

Cuvîntul de duh a stîrnit hazul tuturor. Singura diferență între Anglia și Franța din acest punct de vedere a fost că reporterii britanici, spre deosebire de colegii de dincolo de Canalul Mînecii, au relatat discuția în modul cel mai serios. Doar unul dintre ei a adăugat un scurt comentar : **„Nu se știe încă dacă deputata s-a declarat mulțumită de răspuns. Zilele ce vor urma ne vor aduce în această privință unele precizări în plus".**

L. SARAȚEANU

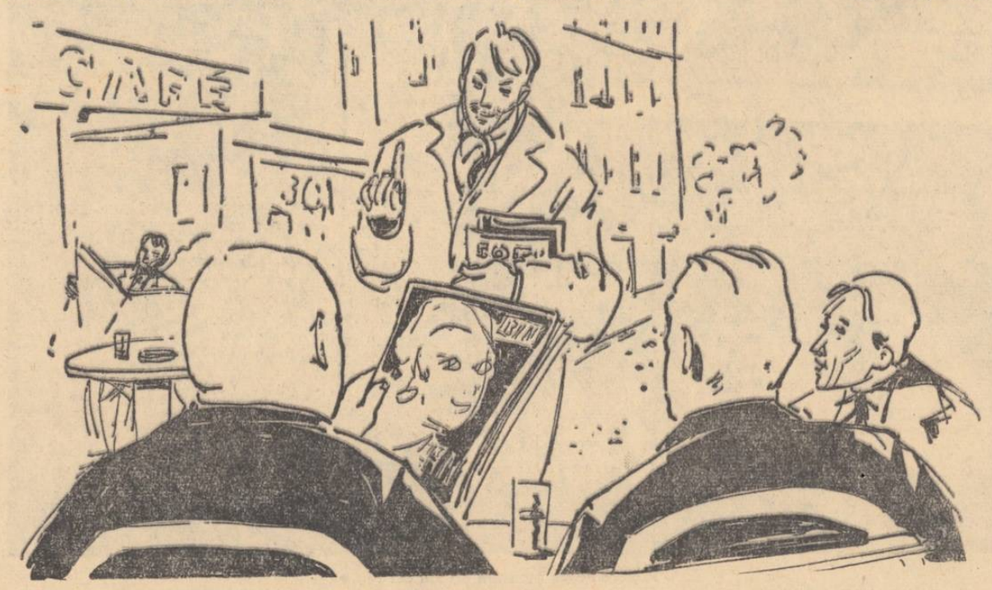

Desen de Beca RIND

SOMNIDORUL

Este oare omul modern pe cale de a uita cum se poate adormi ? Potrivit statisticilor din cîteva țări din Occident, insomnia a devenit o maladie : din doi americani, unul suferă de insomnie. În Franța proporția este ceva mai bună ; la fiecare trei persoane, una nu-și află somnul. Producția de somnifere sporește mereu și cumpărarea lor, de asemenea, în ciuda scandalurilor provocate de punerea în vînzare a unor barbiturice vătămătoare sănătății. Rezultatul folosirii lor este însă aproape nul : un pseudo-somn care nu poate decît accentua neajunsurile pe care le prici-nuiește insomnia.

Deși specialiștii consideră că originea insomniei se află în condițiile de viață, în agitația trepidantă a unei existențe pline de griji și lipsite de răgaz, soluțiile ce se propun nu sînt mai puțin artificiale.

De la pilula de dormit s-a trecut la mașina de dormit.

Într-o serie de țări s-au și făcut numeroase experiențe cu aparate care adorm prin emiterea ritmică a unor slabe semnale electrice spre creier. Folosite în spitale, aceste aparate produc somnul dar nu lecuiesc insomnia.

Iată însă că un inventator francez, Robert Lasserre, pare să fi pus la punct o tehnică cu ajutorul căruia omul ... învață să doarmă. Căci potrivit teoriei sale, insomnia nu este altceva decît pierderea reflexelor care însoțesc la omul normal trecerea de la starea de veghe la starea de somn. Bazat pe cercetările lui Pavlov, ale unor medici francezi, precum și pe o metodă de control a respirației, Lasserre a construit un fel de televizor de dimensiuni mici, care emite o lumină albastră, de slabă intensitate și de formă variabilă, corespunzînd ritmului respirator iu al omului pe cale de a adormi. Printre vibrațiile cerebrale care dispar cînd omul se cufundă în somn, sînt și undele numite alfa. Un stimul vizual poate provoca dispariția acestor vibrațiuni cerebrale și prin urmare crea acel vid mental absolut necesar adormirii. Concentrîndu-și privirea asupra ecranului și impunîndu-și o respirație lentă, similară aceleia din somn, suferindul își găsește creierul de vibrațiuni și în cîteva minute adoarme.

Aparatul lui Lasserre, numit „Somnidor" (vezi fotografia) **a fost prezentat la televiziunea italiană, provocînd adormirea a zeci de mii de telespectatori care stăteau în fața ecranelor.**

Chiar ministrul francez al informațiilor, Alain Peyrefitte, trecînd prin Toulouse, orașul de baștină al inventatorului, s-a supus experienței împreună cu toată suita sa, și efectul a fost atît de radical încît dacă nu se întrerupea demonstrația, putea fi compromis programul înaltului demnitar.

Întrebarea se pune : suferinzii de insomnie, după ce vor reînvăța să adoarmă prin mijlocirea „Somnidor"-ului, se vor mai putea lipsi de el atunci cînd vor simți nevoia să se abandoneze în brațele lui Morfeu?

Eleva Nadia Lobanova, din orașul Verhneaia, Pișma — regiunea Sverdlovsk (U.R.S.S.) și-a pierdut vederea, în urma unei boli infecțioase. De curînd, s-a stabilit, însă, că Nadia poate să perceapă litere și unele culori (galben, roșu, verde etc.) prin pipăit, cu ajutorul unor cartoane colorate puse sub o bucată de sticlă sau placă metalică. La școala pentru copii orbi, unde se află și Nadia, s-a organizat un grup special de copii orbi cu care se fac diferite experiențe, în ceea ce privește capacitatea de a percepe a pielii. Iat-o, în fotografia de mai sus, pe Nadia Lobanova, împreună cu profesoara ei, Natalia Telejkina, în timpul unei lecții.

ZONA INDUSTRIALĂ

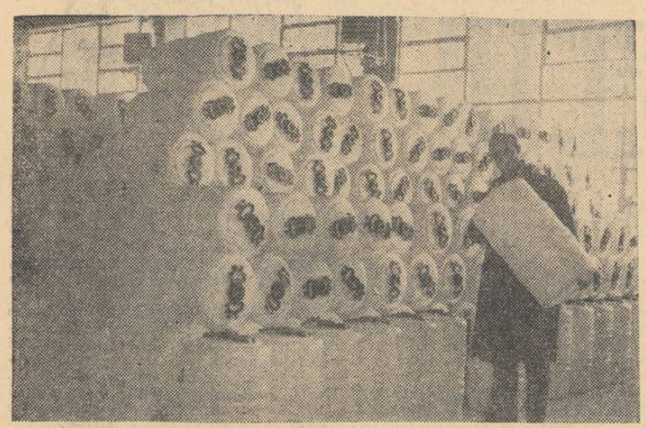

Aspect de la fabrica de mase plastice din Iași

(Urmare din pag. 1)

„Zona industrială" a Iașului e relativ nouă. Ea s-a format și s-a dezvoltat în numai cîțiva ani, potrivit planurilor elaborate de partid și guvern, ca o consecință a dezvoltării economice a țării. Ritmul în care s-au ridicat construcțiile e concludent: la întreprinderea de prelucrare a maselor plastice, de pildă, s-au pus fundațiile în martie 1962 iar prima secție a fost predată pentru probe tehnologice în mai 1963. Concludentă e apoi și capacitatea creatoare a specialiștilor noștri care și-au spus cuvîntul în realizarea acestei zone: uzina metalurgică, unică în felul ei în țara noastră prin soluțiile de construcții adoptate, a fost proiectată la București de Institutul de proiectări pentru laminoare. Concludentă e apoi și utilarea acestor întreprinderi la nivelul tehnic cel mai înalt: procesele de producție sînt aproape în întregime mecanizate și automatizate.

Aceste cîteva elemente, care exprimă capacitatea de construcție, nivelul competenței, un ritm ridicat de producție și o înaltă productivitate, se află întrunite în noile întreprinderi care alcătuiesc „zona industrială" a Iașului. Ea reprezintă concret ceea ce-i *modern*, drept care și capătă ponderea hotărîtoare în procesul întineririi bătrînului Iași, și-un loc de seamă în ansamblul industriei naționale.

N-ar fi, desigur, neinteresant să ne oprim și să descriem cîte ceva din procesul tehnologic al acestor întreprinderi. De-am face-o, amatorii de scene spectaculoase ar fi probabil dezamăgiți. Procesul de producție în aceste moderne întreprinderi n-are dramatismul încleștării directe a omului cu materia. Aici omul e un conducător al luptei. El o comandă, etapă de etapă, o regizează pas cu pas, asigurîndu-și biruința. Dacă unealta continuă forța brațului, mașinile acestor uzine continuă și forța creierului. Ele măsoară, memorizează, semnalizează, informează și, pe baza semnalelor emise, determină actul.

Unde au învățat și cînd acești oameni arta conducerii acestui proces tehnologic? Unde și cînd s-au deprins să mînuiască cu asemenea precizie asemenea mașini complicate? Nu-i minune, după cum nu-i minune nici existența întreprinderilor din *„zona industrială"*. Unii dintre ei au învățat la alte întreprinderi din țară, alții chiar aici, o dată cu montarea utilajului. Majoritatea lor sînt tineri (la fabrica de prelucrare a maselor plastice vîrsta medie a lucrătorilor nu depășește 23 de ani), și au absolvit cursuri tehnice. Tineri sînt și inginerii.

Mă aplec la urechea unui tînăr nălțuț, brunet și sprîncenat, cu basca trasă pe frunte, și-i pun întrebarea:

— De unde ești de loc?

Privește către mine și-mi dă răspunsul:

— De aici, de la Valea Lupului.

Îl întreb:

— De cînd ești în Iași?

— De doi ani...

Mă întorc către inginerul care mă însoțește.

— Unde a învățat băiatul meseria?...

— Aici, îmi zice — și la București, la „Republica". E un băiat vrednic...

Îmi mai spune ceva dar peste noi se prăvale uriaș, potrivnic oricărei discuții, strivind orice sunet, uruitul enorm al metalului. Tac atunci și mă gîndesc la acest flăcău al cărui drum în viață l-a croit definitiv, cum nu va fi visat nici el, uzina cea nouă, cu noile ei meserii. El și alții ca dînsul, muncitori tineri din tînăra „zonă industrială", nu reprezintă numai oameni calificați, stăpîni pe procesele tehnologice de înalte performanțe și tot atîtea sensuri noi în viață, sensuri pe care li le-au atribuit, hotărîtor ca soarta, existența *„zonei"*.

„Zona industrială" nu înseamnă numai o grupare de întreprinderi noi, ci și înălțarea unor cartiere noi de locuințe pentru cei ce muncesc în întreprinderi. Iată de ce în această parte a orașului locul căsuțelor mărunte și amărîte îl iau în mod hotărîtor construcțiile moderne de blocuri elegante și cochete, locul prăvălioarelor de odinioară, magazinele largi cu vitrine și firme atrăgătoare. Între blocuri, potrivit nevoilor locuitorilor noilor cartiere ale **„zonei industriale"**, s-au clădit școli și așezăminte de interes obștesc, între care, în mod deosebit, se reliefează prin proporțiile ei, Casa de cultură a sindicatelor — un adevărat palat, cu o sală de spectacole numărînd peste 1000 de locuri.

Cutreierînd străzile de curînd deschise sau cele de demult (acum pietruite, canalizate și iluminate), în minte se adună amintirile vieții de altădată ale acestor cartiere, unde nevoile băteau necruțătoare la uși. De aici, din aceste cartiere peste care a plutit răscolitor, chemînd la luptă, sunetul sirenei de la Atelierele „Nicolina", aflate în 1933 în grevă, s-au ridicat, sub conducerea comuniștilor mii de luptători pentru libertate și pentru o viață mai bună. Ei sau fiii lor sînt azi harnicii muncitori din întreprinderile socialiste ieșene, oameni care văd cu proprii lor ochi împlinirea năzuințelor pentru care au luptat.

În noua „zonă" atît de tare s-au transformat toate încît și Bahluiul, rîul milos și leneș care străbate această parte a Iașului, și-a schimbat înfățișarea. Firul de apă e îndreptat între maluri taluzate înierbate; pe țărm se desfășoară drumuri netede de asfalt, alei umbrite de plopi fragezi, de tei și sălcii; pe șesul vecin, unde copiii înălțau zmee și de voia lor odrăsleau scaieții, constructorii înalță blocuri cu cîte opt etaje și între ele oamenii rînduiesc straturi de flori. Bahluiul cel întinerit și ferchezuit întîlnește, străbătînd **„zona industrială"**, alte rosturi care s-au împlinit și se împlinesc în numele dragostei pentru om, în numele slujirii intereselor sale.

Prin întreprinderile care s-au construit și se vor mai construi, prin dezvoltarea cartierelor de locuințe, prin sistematizările urbanistice în stare să răspundă exigențelor, „zona industrială", deși teritorial mărginașe, devine, prin importanță, oglinda înnoirii Iașului. Ea dă orașului multicentenar — și-i va da tot mai mult — nu numai trăsături moderne ci și o deosebită prestanță, o tinerească și optimistă vigoare. De aceea cunoașterea Iașului fără noua sa zonă industrială, e o eroare (ca și ignorarea „zonei universitare", a „zonei culturale", a „zonei centrale"). Ar fi ca și cînd ai admira un trandafir cu ochii închiși, îmbătat de parfum. Cunoașterea limitată, unilaterală, oglinda minții o exclude. Și bine face! Iașul trebuie văzut așa cum este: un tot armonios în necurmat urcuș. Ca toată țara noastră.

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii: Nicu VASILE

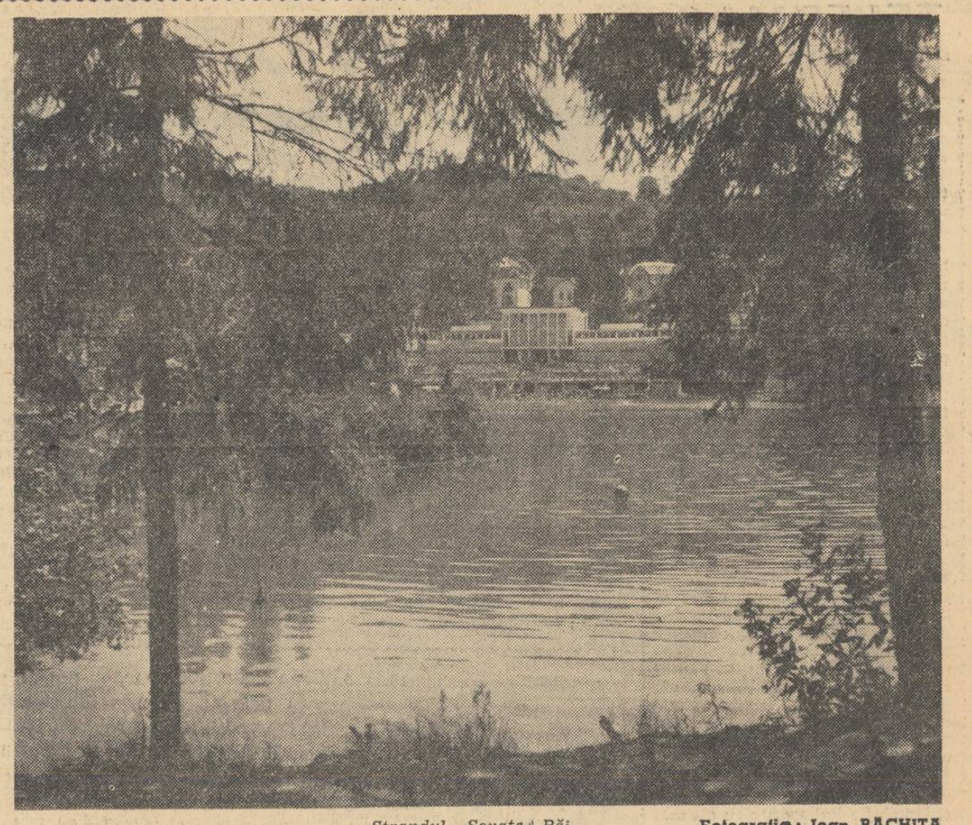

Strandul Sovata-Băi **Fotografia: Ioan RĂCHITA**

CONCURENȚII ȘI COLABORATORII... primăverii

(Urmare din pag. 1

Aspect de pe Șoseaua Mihai Bravu

pentru venirea ta. Afară era zăpadă, ger, pămîntul înghețat mai bine de un metru și de-a lungul străzilor și bulevardelor, în parcuri și-n scuarurile cartierelor se plantau pomii, ai căror muguri s-au înfiorat acum de sosirea ta.

Hai, pune-ți condurii, strînge-ți trena și nu refuza șalul acesta cald, diminețile sînt încă răcoroase și vino! Vino să vezi Bucureștiul nostru, așa cum ți l-au pregătit oamenii lui.

Dacă ar trebui să-i cunoști pe toți... personal ai fi nevoită să-ți lungești nelimitat sezonul. Pentru că sînt mulți, foarte mulți. Mai întîi constructorii. Trebuie să-i privești cu seriozitate. În ultimul timp au devenit rivalii tăi cei mai periculoși. Nu vezi? Aruncă-ți privirile de-a lungul magistralelor noi ale orașului. Florile acestea învoalte din sticlă și beton sînt opera lor! Și, spre deosebire de florile tale, ele nu sînt efemere, ba, de la o primăvară la alta sînt tot mai frumoase. Suplețea lor, nu lipsită de robustețe, culorile lor, nota pe care o aduc în peisajul orașului, concurează cu prospețimile și frumusețile tale. În august, cînd vom sărbători 20 de ani de la eliberarea țării noastre, va fi vară, vară plină, matură, cu strugurii plini de must, cu pomii grei de rod, florilor tale le vor lua locul florile verii, dar florile acestea ale noastre din sticlă și beton, pe lîngă că vor fi mai multe, își vor păstra strălucirea și prospețimea lor de acum. Te-am întrecut? Te întrecem, primăvară! Constructorii sînt concurenți... periculoși!

Dar nu ți-am vorbit decît despre constructori. Mai sînt însă și cei care lucrează la sfaturile populare, mai cu seamă cei din secțiile „spații verzi". Cetățenii din cartiere, deputații, comitetele de stradă! Tot ceea ce gîndesc și întreprind ei sub imperiul sosirii tale, are însă un scop mult mai larg și mai trainic: înfrumusețarea, întinerirea permanentă a orașului. Aceștia au față de tine un dublu rol, cam paradoxal, e drept: sînt și concurenți și colaboratori. Concurenți pentru că, imaginația, gustul, posibilitățile care le au se întrec cu ale tale. În sere ei creează soiuri noi de flori după metode care ție îți rămîn inaccesibile. În pepiniere aclimatizează diverși arbori și arbuști ornamentali. Vezi pădurica aceea din marginea orașului? Este puțin obișnuită. Nu asupra întinderii ei trebuie să te oprești — deși nici acesta nu este un element lipsit de importanță — ci asupra faptului că suprafața ei, care însumează peste 25 de hectare, devine de la an la an neîndestulătoare în raport cu nevoile crescînde, impuse de înfrumusețarea orașului și asupra diversității soiurilor și mai ales vîrstei arborilor aflați aci. Privește, unii abia dacă au ieșit din față. Au frunzele și tulpinile foarte fragede, așa încît capriciile tale le pot fi în orice moment dăunătoare. Alții au crescut și au devenit frumoși ca niște adolescenți. Ei sînt din „școala a treia", cum spun specialiștii, ceea ce înseamnă că au ajuns la acel stadiu de verificare și maturizare cînd pot fi luați și plantați în parcuri sau de-a lungul bulevardelor. Fiecare „școală" cuprinde cîte o perioadă de 4—5 ani, perioadă în care „elevii" sînt... educați. Adică nu sînt lăsați să aibă tulpinile strîmbe sau coroanele mult prea asimetrice, rădăcinile sînt și ele orientate etc. În prezent, 65 000 de arbori „elevi" se află în ultima perioadă a pregătirii lor pentru... viață. Asta înseamnă că în curînd, în următorii doi-trei ani, pe o lungime de aproape 200 de kilometri, pe străzi și bulevarde vor putea fi plantate șiruri duble de arbori ornamentali. Cum spuneam, încă în cursul iernii acestui an, peste 4 000 de arbori tineri au fost plantați în cartierele noi ale orașului: Drumul Taberei, Giulești, Piața 30 Decembrie, B-dul 1 Mai, Mihai Bravu, Maior Coravu etc., etc.,

Și acum Bucureștiul este recunoscut ca un oraș cu verdeață, aerat, plin de prospețime (firește asta se datorează și volumului considerabil de construcții noi) însă peste cîțiva ani, prin... promoțiile de arbori „elevi", actualul fond decorativ se va înnoi, accentuîndu-i nota tinerească, meridională.

Dar trandafirii? Anual se adaugă celor existenți pînă la 200 000 de tufe noi. Există în prezent 800 de varietăți obținute cu răbdare și meșteșug. 800! Vezi dar că imaginația și posibilitățile tale miraculoase nu sînt unice! Nu numai constructorii dar și horticultorii te concurează. Milioane de flori plantate în parcurile, scuarurile cartierelor, pe străzi ți-au așteptat zîmbetele și mîngîierile. 4 milioane au ieșit numai din serele specializate ale orașului. Cîte-or mai fi fiind cele ieșite din serele... nespecializate, adică serele din cartiere, inițiate de către cetățeni? Sute și sute de mii! Căci în ultimul timp, grație gustului pentru frumos, ba am putea spune chiar răspunderii pentru frumos, care implică și asigură o participare directă, în cartierele orașului numărul colaboratorilor și concurenților tăi a crescut. Sînt colaboratori destoinici, te poți bizui pe ei. De la tine cer cu precădere elementele esențiale: soare, ploaie, vînturi calde. Sînt concurenți serioși pentru că sînt foarte mulți și pentru că au simțit bucuria frumosului creat prin propriile lor eforturi.

Elisabeta PETREANU
Fotografii: Sorin DAN

Maeștrii UNEI ARTE GUSTOASE

(Urmare din pag. 1)

coace, Ministerul Comerțului Interior organizează concursuri pe țară pentru decernarea titlului de „Maestru în arta culinară".

Ultimul concurs, menit să stimuleze lupta pentru calitate, pentru obținerea unor preparate culinare gustoase și economicoase, pentru elaborarea de noi rețetare, s-a încheiat recent în incinta restaurantului Cișmigiu din Capitală.

Timp de cîteva ore, localul din apropierea Cișmigiului a devenit salon de expoziție. Șase bucătari șefi — Ion Tarcea de la restaurantul „Continental" din Cluj, Gh. Cîrstea din Pitești, Const. Tutilă, Dumitru Glomnicu, Const. Necula și Ștefan Gh. Oprea de la diferite restaurante din București, precum și patru maiștri cofetari — Const. Sofian din Pitești, Marin Vasilescu, Gh. Vlădescu și N. Ghișoiu din București — au prezentat unui public de specialiști creațiile artei lor culinare. La loc de cinste s-a aflat pescăria și vînatul reprezentate prin file de șalău siberian, crap umplut, pulpă de căprioară în aspic, iepure a la grec. Prăjiturile și dulciurile din zahăr expuse de maiștrii cofetari erau adevărate opere de artă monumentală. Maistrul cofetar Constantin Sofian s-a prezentat cu o... curte plină de bucătărese lucrate toate din zahăr, iar Marin Vasilescu cu un obiect simbolic reprezentînd activitatea constructivă a oamenilor din diferite domenii. N-au lipsit nici pateurile, nici torturile, nici prăjiturile obișnuite.

Expoziția aceasta originală încununează emoțiile de patru zile ale celor șase bucătari-șefi și patru maiștri cofetari. Ei sînt numai o parte din cei aproape 30 care au luat parte la concursul din acest an pentru obținerea distincției de „Maestru în arta culinară".

— Am avut de susținut probe teoretice și practice — spune bucătarul șef Ion Tarcea. Ni s-a cerut să avem cunoștințe legate de anumite proprietăți ale alimentelor, să ne încadrăm în calculele economice în vigoare și mai ales să știm a găti mîncăruri bune, consistente și gustoase.

După cum a stabilit juriul, cei zece oameni au întrunit criteriile stabilite pentru obținerea titlului de mai sus. Fiecăruia dintre ei, tov. M. Levente, — ministrul Comerțului Interior — le-a înmînat diploma de „Maestru în arta culinară". Felicitările au fost însoțite de recomandarea de a nu-și limita eforturile doar la ceea ce au prezentat în cadrul concursului. Lărgirea sortimentului preparatelor culinare, înlăturarea monotoniei ce mai persistă în acest domeniu, îmbunătățirea produselor, crearea unor mîncăruri care să fie specialitatea unor unități, împărtășirea experienței celor mai tineri care abia au început să lucreze în această meserie, au fost cîteva din recomandările făcute proaspeților maeștri.

„Maestru în arta culinară" este un titlu de cinste. Noii deținători ai acestuia s-au angajat să fie la înălțimea lui. Iar pe consumatori, adevărații și permanenții lor critici, i-au invitat să-i verifice în muncă, gustînd din arta lor la „Continental" în Cluj, la „Modern" și „Doina" în București, ca și pe litoral, unde vor lucra o parte din ei în timpul verii.

Vasile INOAN

Cei șase bucătari șefi, distinși cu titlul de „Maestru în arta culinară". De la stînga la dreapta: Ștefan Gh. Oprea, Gh. Cîrstea, Const. Tutilă, Ion Tarcea, Dumitru Glomnicu și Const. Necula.

(Urmare din pag. 1)

situat printre cele mai apreciate piese ale unor expoziții de desene din țară sau de peste hotare, la care au participat micii artiști plastici.

Am cunoscut și pe celelalte surori, toate eleve cu media zece, care îmbină studiul cu pictura. Cristina este mai răsărită cu un an decît Florentina; Mariana a împlinit 11 ani, fiind în clasa a V-a, iar cea mai „vîrstnică", Elena, elevă la școala medie din oraș, abia a trecut de 14 ani. Între aceste coordonate ale vîrstei tinerețea talentului își spune deopotrivă cuvîntul. Faptul că cele două surori mai mari — membre ale cercului de artă plastică al casei de cultură din localitate — au deprins o oarecare experiență, le-a dus la abordarea unor genuri mai dificile: ele lucrează pictură în ulei în timp ce „mezinele" nu au depășit faza lucrărilor în acuarelă.

Am urmărit cîteva din lucrările lor de pictură. „Peisajul industrial" — reprezentînd un aspect din munca Șantierului Naval Giurgiu, „La cules de porumb", „Pescari pe malul Dunării", „Natură moartă", „Circiumărese", ca și ilustrațiile la povestea „Dumbrava minunată", realizate de Elena și Mariana, rămîn mărturii concludente ale talentului cizelat cu grijă la flacăra unei pasiuni pe care tatăl știe s-o întrețină vie în inimile tinere ale familiei. El, doar, lucrează în domeniul artei plastice amatoare de aproape 30 de ani.

Despre această pasiune ne vorbesc multe amănunte. L-am întîlnit pe acest artist amator ducînd pe cele două fiice mai mici pentru a audia expuneri de specialitate. Deși Cristina și Florentina nu sînt înscrise — datorită vîrstei lor fragede — la Școala de muzică și artă plastică din localitate, ele au oricînd acces la clasa profesoarei Silvia Jelescu. Celelalte eleve se îngrămădesc curioase să vadă la ce lucrează micile pictorițe, iar acestea nu se sfiesc. Desenează fără trac. Și la Școala populară de artă din localitate frecvența familiei n-a lăsat de dorit: Constantin Șovărel a urmat cursurile acestei școli alături de fiicele sale mai mari, care se mîndresc că „au fost colegi de bancă" cu tatăl lor.

Acum tatăl s-a înscris la secția de ceramică.

Un tată iubitor învață pe cele patru fiice să picteze.

Este o preocupare pe care Elena, Mariana, Cristina și Florentina o trăiesc cu aceeași plăcere.

Mihail GOSPODIN

Năravuri și moravuri

Între fiu și tată

Faptul pe care-l voi relata pare într-adevăr anacronic. Este de necrezut ca în zilele noastre o asemenea mentalitate să-și facă locul călcînd în picioare chiar cele mai puternice, durabile legături de familie: acelea dintre tată și fiu. Totuși el există și e consemnat într-un dosar care a devenit un caz la biroul de tutelă al sfatului popular orășenesc Ploiești.

Un tată bătrîn, de 80 de ani, bolnav în pat și un fiu în floarea vîrstei, sănătos și cu o situație materială bună. Tatăl îl supără pe fiu pentru că e bătrîn, bolnav și uneori curios. Pensia bătrînului, fost ceferist, îl scutește pe fiu să-i acorde vreun ajutor bănesc. E obligat cel mult să-i poarte de grije pentru a-și procura, din pensie, mîncarea, îmbrăcămintea, îngrijirea necesară. Boala bătrînului îl țintuiește în pat, e adevărat, dar nu e mai puțin adevărat că pensionarului îi place să citească zilnic ziarele ca să afle „ce se petrece în țară și în lume", că omul are o minte sănătoasă, că vorbește limpede, cu judecată. Cei care-l cunosc sînt de părerea aceasta. Cei care au fost nevoiți să-l viziteze oficial pentru a stabili dacă bătrînul e în deplinătatea facultăților lui mintale au dat și ei un răspuns afirmativ. Și e vorba de o comisie întreagă formată din procuror, șefa biroului de tutelă, medici de specialitate. Fiul și cu nora lui sînt de altă părere însă. Ei acuză pe bătrîn de demență senilă, de idei delirante, de violență și nu mai știu ce... În baza acestor acuzații, pentru argumentarea cărora au găsit se pare și susținători, au cerut nici mai mult, nici mai puțin, decît punerea sub interdicție a tatălui. Fără jenă, fără părere de rău. Bătrînul să fie declarat incapabil să-și poarte de grijă, incapabil să încălească un act oficial sau să-și rînduiască viața așa cum crede de cuviință. Ce fapte a săvîrșit el care să dea dreptul propriului lui fiu să intervină pentru o măsură care vădește că fiul e gata să calce în picioare legăturile cele mai puternice, să întineze omenia, dragostea, respectul?

După cercetările făcute n-au existat fapte care să servească drept motiv pentru o astfel de cerere din partea fiului. Atunci? Nu ne putem duce cu gîndul atît de departe încît să presupunem că la mijloc ar fi interese bănești sau... dar mai bine nici să nu le pomenim!

Nu e de mirare deci că atîția oameni au fost indignați de comportarea acestui fiu care a vrut să îndulcească bătrînețea tatălui cu o hotărîre judecătorească care să-l scoată literalmente din rîndul oamenilor maturi, să-l transforme într-un minor, lipsit de capacitatea de a dispune asupra modului său de viață, căruia să-i socotească pînă și banii de țigări sau de ziar. Atîția fii sau fiice au grijă de gostea pe care pensionarul ceferist le așteaptă de la băiatul lui.

Pînă cînd cazul va fi judecat, fiul care-și nesocotește părintele are timp să se gîndească, să-și revizuiască comportarea, repetăm anacronică, nepotrivită societății, eticii noastre noi.

Lucia MANOLESCU

TELEDIALOG

— Spune-mi, prietene, care sînt preferințele dumitale? Nu izbutesc să le aleg...

— Nici n-ai să izbutești. Gusturile mele pot sau nu pot să semene cu ale altor telespectatori. Și atunci?... Alta e problema.

O dată stîrnit, experimentatul telespectator care este vecinul meu de la 4, nu m-a lăsat pînă nu mi-a expus părerea lui — e drept, sintetică — asupra schemei unui program săptămînal pentru micul ecran.

— Dacă într-o săptămînă televizorul îmi oferă un film artistic bun (precizez: în premieră pe micul ecran, fie film nou, fie din arhivă), dacă îmi aduce o piesă de teatru sau operă, pe care le-aș prefera în transmisie directă dintr-o sală de spectacol cu public, dacă în altă seară aș putea să ascult un program muzical, dacă în sfîrșit aș putea urmări un montaj folcloric sau un program de estradă, aș considera că televiziunea a răspuns în respectiva săptămînă așteptărilor și exigențelor mele.

— Nu te-aș fi crezut, în ruptul capului, atît de puțin pretențios...

— Să nu ne pripim. Doar n-ai să-ți închipui că numai emisiunile enumerate sînt îndestulătoare... N-oi fi vrînd să renunț la jurnalele de actualități și la buletinele de știri!... (Aș pretinde chiar să fie îmbogățite cu cît mai multă ilustrație). N-oi fi vrînd să omit cele mai frumoase și mai bine întocmite emisiuni, cele pentru copii și tineret. Nici atîtea rubrici care au devenit de nelipsit tuturor telespectatorilor, cum sînt periodicele montaje „Vitrina literară", „Istoria teatrului", „Săptămîna", „Actualitatea cinematografică", „Varietățile" și cea mai recentă, dacă nu și cea mai izbutită dintre ele, „Clubul tinereții". N-oi fi vrînd să renunț la transmisiile sportive de duminica după amiază și la „Telesport"...

— Crezi că pot fi cuprinse toate?

— Nici nu cer așa ceva. O justă periodicizare a acestor rubrici și a altora noi — pentru că tot ce e nou își are locul pe micul ecran — ar îngădui echilibrarea programului și o laborioasă pregătire a emisiunilor. Am auzit pe unii pretinzînd ca „Clubul tinereții" să fie difuzat mai des, poate chiar în fiecare săptămînă. Nu sînt de părerea asta. Emisiunile nu ar mai putea fi atît de bine pregătite, nu ar mai place atît.

— Și altceva?

— Altceva? Să nu lipsească din programul săptămînal așa numitele „scurtmetraje", „În fața hărții", documentare de genul celor „Din lumea animalelor" și o atenție mereu trează pentru prezența pe platourile studioului a artiștilor amatori din toate sectoarele creației, de preferință în programe speciale. În sfîrșit, atașamentul ferm pentru un principiu, pentru o metodă de lucru, de care redacția studioului a dat în dese rînduri dovadă că și l-a pus în fruntea activității sale: să nu aibă o atitudine rigidă față de program, atunci cînd viața îi cere să-și îndrepte reflectoarele și camerele de luat vederi spre ea.

Șt. RADU

Săptămîna la televiziune

26 APRILIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar:** ● Pușok și Drujok. ● Val-Vîrtej și taina muntelui magnetic (II). ● Telejurnalul pionierilor. ● Robinson. **10.30 Rețeta gospodinei. 11.00** EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: ● Noutăți din agricultură. ● Să cunoaștem și să combatem dăunătorii plantelor. ● Lucrări de primăvară în stupină. ● Artiști amatori în Studio. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 TUDOR** (partea a II-a). **20.30 Hocus-focus. 21.05 În lumea comediilor lui Shakespeare.** Fragmente din: **„Zadarnicele chinuri ale dragostei".** Interpretează: Valeria Gagialov, Rodica Tapalagă, Cornelia Postolache și alții. **Totu-i bine cînd sfîrșește bine", „Visul unei nopți de vară".** Interpretează: Constantin Rauțchi, Dumitru Furdui, Marin Moraru și alții. **22.35** Muzică ușoară. Transmisiune de la Budapesta. În încheiere: **Buletin de știri. Sport.**

27 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Din tainele lichidelor (II).** O vizită la Muzeul tehnic însoțită de noi și interesante experiențe cu ajutorul lichidelor. **19.40 Revista spectacolelor. 20.30 O artistă originală. 20.40 Agenda muzicală de** Jack Bratin și Boris Stegărescu. **21.40** Telesport. În încheiere: **Buletin de știri.**

28 APRILIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. Transportul și depozitarea cimentului în vrac cu manipulare pneumatică de ing. Ioan Bărdescu, din Ministerul Industriei Construcțiilor. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Pentru copii: **Năzdrăvăniile vulpii** (emisiunea a V-a) **Vulpoiul doctor** — adaptare și dramatizare de Sergiu Milorian. **19.40** Emisiune de știință: **Din istoria medicinii** de dr. Emil Popescu. **19.55** Transmisiune de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra: **Portretul de** Al. Voitin. În pauze: **Completare despre litoral. Delta necunoscută.** În încheiere: **Buletin de știri.**

30 APRILIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Elevi interpreți. Program artistic în interpretarea unor elevi premiați la cel de-al VI-lea Festival republican al școlilor și institutelor de artă. **19.45 Pisica de mare. 21.00 Cîntece și dansuri populare românești.** Interpretează orchestra și soliștii Ansamblului de cîntece și dansuri „Ciocîrlia" al Ministerului Afacerilor Interne. Dirijor: Ion Mărgean. În încheiere: **Buletin de știri.**

2 MAI

În jurul orei 8.30 TRANSMISIUNE DIN PIAȚA AVIATORILOR A DEMONSTRAȚIEI OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ, CU PRILEJUL ZILEI DE 1 MAI. 19.00 „Un oaspete drag" — emisiune muzical-distractivă pentru copii. **19.30 Montaj literar închinat zilei de 1 Mai. 19.45 Bucuria muncii noastre.** Program de selecțiuni din cîteva brigăzi artistice de agitație. **20.15 Reportajul filmat la demonstrația oamenilor muncii din Capitală. 20.30 În înfloritul mai.** Mai! Soare, flori, cîntec și voie bună! Un program muzical-distractiv inspirat din senina semnificație a lunii mai. În încheiere: **Buletin de știri.**

1 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Tinerețe. Montaj de versuri. **19.35 În loc de varietăți... PRINȚESA MOFTUROASĂ.** Feerie umoristică de Alexandru Andi, Mircea Crișan și Radu Stănescu. Conducerea muzicală: George Grigoriu. Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii. În pauză: **Pinguinii.** Un film despre viața acestor vietăți polare. În încheiere: **Buletin de știri.**

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECȚII

Cum să ne alegem aparatul fotografic (III)

Mai întîi să facem distincțiile necesare între aparatele fotografice pentru film îngust și cele pentru film lat.

Aparatele pentru film îngust prezintă avantajul unui număr mare de clișee pe un film, greutate și volum mic. Principalul neajuns: formatul redus al cadrului, de unde apare necesitatea măririi. Developarea filmului îngust cere o mai mare experiență, precizie în muncă și curățenie deosebită.

Aparatele pentru film îngust existente pe piața noastră sînt următoarele (în ordinea complexității): Smena 6, Orizont, Fenix, Beirette, Altix. Urmează apoi: Zorki 2, Zorki 5, Zorki 6, FED 2, FED 3, Fenix II, Werra, Zorki 4, Kiev 4 a, Leningrad etc. Acestea din urmă sînt prevăzute și cu telemetru optic, ceea ce exclude greșelile în aprecierea distanței.

Modelele mai sus amintite mai au o serie de alte avantaje: obiective cu luminozitate mare și o gamă largă de expuneri. Autodeclanșatorul, cu care sînt prevăzute unele, permite executarea de autoportrete. Contactele de sincronizare cu care sînt prevăzute toate tipurile moderne de aparate, permit punerea automată în funcțiune a lămpilor fulger electronice, în momentul deschiderii maxime a obturatorului.

Aparatul „Smena" este un aparat simplu. El nu are telemetru în ansamblul propriu (se vinde separat) căci acest lucru nu este prea important din cauza distanței focale mici a obiectivului, care permite obținerea unei profunzimi de cîmp (zonă de claritate) foarte mari. Aparatul este ușor, are dimensiuni reduse și poate fi luat în excursii sau plimbări. Dacă fotoamatorul nu dorește să facă decît fotografii pentru albumul său de familie, „Smena" dă aceleași rezultate ca oricare alt aparat.

Este apoi grupa aparatelor reflex, care se deosebesc de celelalte prin sistemul de punere la punct (determinarea clarității). Datorită unui dispozitiv optic special, putem vedea direct imaginea dată de obiectiv. Această particularitate este foarte folositoare în unele cazuri, de exemplu la fotografierea din apropiere a obiectelor mai mici. Apoi aparatele reflex permit folosirea obiectivelor de schimb, fără să avem nevoie de vizoare speciale ca la aparatele cu telemetru. Din această categorie fac parte aparatele: Exa, Exa II, Zenit, Zenit 3, Start, Exakta Varex etc.

Din grupa aparatelor pentru film lat fac parte aparatele cu burduf și aparatele reflex cu unul sau două obiective. Caracteristica lor principală constă în faptul că permit obținerea de negative 6 x 9 sau 6 x 6, care se pot copia pe hîrtie prin contact direct, fără să avem nevoie de aparatul de mărit. Dezavantajul aparent al acestor aparate, posibilitatea de a obține numai 8 sau 12 negative pe un film, se poate transforma într-un avantaj, întrucît experiența arată că procentajul de fotografii satisfăcătoare obținute de pe filme late este mai mare decît cel obținut de pe filme înguste.

Din grupa aparatelor cu burduf fac parte aparatele „Moscova 4" și „Moscova 5" prevăzute cu telemetru, obiectiv cu luminozitate ridicată, obturator central perfecționat, contact de sincronizare.

Aparatele reflex cu două obiective sînt reprezentate pe piața noastră prin aparatele Liubitel 2, Flexaret V și Flexaret VI.

Aparatul Liubitel este bun pentru oricare amator începător. Punerea la punct se face pe o sticlă mată, iar imaginea pe care o vedem este asemănătoare cu aceea care se va obține pe fotografie. Gama de viteze a obturatorului este absolut suficientă pentru nevoile amatorului începător.

Caracteristici mult superioare au aparatele Flexaret V și Flexaret VI.

Am amintit pe scurt principalele caracteristici ale tipurilor de aparate existente pe piața noastră. Rămîne acum să ne hotărîm asupra tipului de aparat, în funcție de posibilitățile sale și posibilitățile noastre. Oricare ar fi tipul de aparat ales să nu uităm că arta de a fotografia depinde în cea mai mare măsură de cunoașterea tehnicii fotografice, și nu de aparat.

Controlul aparatului la cumpărare

Cu toate că aparatele fotografice se controlează cu grijă în uzinele constructoare și în timpul recepției lor de către organele comerțului, un control suplimentar la cumpărare nu este de prisos.

Înainte de toate vom examina starea lentilelor obiectivului. Nu trebuie să existe defecte atît în corpul lentilelor, cît și pe suprafața lor. Pot fi admise cîteva bule de aer cu diametrul maxim de 0,3—0,5 mm, deoarece ele nu influențează practic, calitatea imaginii.

Suprafețele tratate ale lentilelor trebuie să fie curate, fără pete. Părțile mobile ale obiectivului trebuie să se miște lin, fără gripări.

Vom examina apoi alte piese optice ale aparatului: vizorul, telemetrul, lupa etc. Toate aceste piese trebuie să fie curate, fără pete, zgîrieturi sau alte defecte.

După examinarea exterioară a aparatului, vom controla precizia asamblării și funcționarea diferitelor dispozitive. Pîrghiile, butoanele și alte piese folosite pentru mînuirea aparatului, trebuie să se miște lin, fără gripări.

Controlăm apoi corectitudinea punerii la punct a aparatului.

La aparatele reflex controlul se face astfel: scoatem capacul obiectivului și vizăm un obiect îndepărtat (la circa 40—50 m). După ce am obținut claritatea maximă pe sticla mată, vedem dacă distanța indicată pe scara obiectivului este egală cu semnul ∞ (infinit). Vizăm apoi un obiect așezat la distanța minimă gradată pe scara obiectivului și căutăm să obținem claritatea maximă pe sticla mată. Distanța indicată trebuie să corespundă cu distanța reală.

La aparatele prevăzute cu telemetru, punerea la punct se face cu ajutorul acestuia.

Următoarea apoi controlul obturatorului, a cărui funcționare se controlează la toate vitezele. Acest control permite doar aprecierea stării de funcționare a obturatorului și nu a preciziei funcționării. Un control aproximativ se poate totuși face, cunoscînd faptul că la expuneri de la 1/8 pînă la 1/60 secunde trebuie să se audă două tăcănituri, iar la expuneri de 1/125 și mai mici, cele două tăcănituri se confundă într-una singură.

După cumpărarea aparatului vom studia cu atenție descrierea și modul de întrebuințare (prospectul). Vom face apoi exerciții de încărcare și descărcare a aparatului nostru, folosind în acest scop un film voalat. Ne vom antrena în mînuirea aparatului pînă ce vom ajunge ca toate operațiile de deservire să fie executate automat. La aparatele mai simple care nu sînt prevăzute cu dispozitive de blocare împotriva dublei expuneri pe același negativ, filmul va fi transportat imediat după apăsarea pe declanșator.

Să nu uităm că un aparat fotografic este un mecanism de precizie care cere din partea noastră o comportare îngrijită. Corpul aparatului se va șterge cu o cîrpă moale în exterior, iar praful din interior va fi îndepărtat cu o pensulă moale sau mai bine cu un jet de aer produs cu o pară de cauciuc. Obiectivul trebuie să fie întotdeauna curat. Praful de pe obiectiv se îndepărtează cu pana de cauciuc și nu cu cîrpe sau cu piele de căprioară.

Să ținem minte că fotografiază în primul rînd fotograful și în al doilea rînd aparatul. De aceea dacă la început rezultatele obținute nu vor fi prea strălucite, să nu învinuim aparatul. Trebuie să perseverăm, să ne studiem greșelile și vom vedea în scurt timp că lucrurile se vor îndrepta, fotografiile vor fi din ce în ce mai bune și vom găsi în aparatul nostru, pretențiosul „Exakta" sau modesta „Smena", noi și noi posibilități creatoare.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

PRIETENA MEA, CARTEA

Teatrul lui Goethe

„A pierit cununa! O, chip frumos, lumina zilei te-a alungat. Da, ele erau amîndouă cele mai dulci bucurii ale inimii mele... A păși spre mine cu tălpi însîngerate și faldurile filfîietoare ale hainei îi erau pătate de sînge. Era sîngele meu și al multor altora ca mine. Nu, n-a curs degeaba! Mergeți înainte! Răzbiți! Popor viteaz! Zeița victoriei te conduce! Și așa cum marea rupe zăgazurile voastre, doborîți și voi meterezele tiraniei și înecați-o sub talaz, smulgeți-o din pămîntul și din dreptu-rile pe care cutează să și le însușească!... Apărați ce este al vostru! Ca să salvați tot ce vă este drag, căzuți voioși, cum cad și eu acum!"

Tobele bat. În timp ce Egmont se îndreaptă spre eșafod cortina cade. Egmont pășește spre locul de execuție în acordurile triumfale ale simfoniei și astfel se încheie tragedia ce-i poartă numele, una dintre cele mai cunoscute lucrări dramatice ale marelui Goethe. Inspirată din realități istorice și anume dintr-un episod al luptelor pentru independența Țărilor de Jos împotriva jugului spaniol, ea a constituit o luare de atitudine politică și cetățenească a lui Goethe, ascuțișul ei fiind îndreptat împotriva absolutismului și tiraniei.

Contele Egmont, cu toate limitele concepției sale despre libertate și drepturile poporului (concepție ce reflectă însăși limita ideii de libertate a scriitorului), se ridică împreună cu principele Wilhelm de Orania în fruntea maselor ce se opun trupelor ducelui de Alba, sîngerosul trimis al lui Filip al II-lea al Spaniei. Egmont este însă prins și aruncat în închisoare. Klärchen, iubita lui Egmont, o fată din popor, a cărei situație e complicată de dragostea pe care i-o poartă tînărul Brackenburg, încearcă să răscoale poporul pentru a-și salva iubitul. Nu reușește însă să-și ducă planul pînă la capăt și aflînd că Egmont va fi executat, se sinucide. Egmont va avea însă, înainte de moarte, satisfacția de a vedea cum fiul natural al crîncenului său dușman, ducele de Alba, se ridică împotriva tatălui său. Ferdinand, trimis de Alba să-l vadă pe Egmont îngenunchiat și terifiat de moartea iminentă, va găsi în celulă un bărbat curajos, exemplu de atitudine civică, pe care tînărul îl va admira și căruia-i va mărturisi dragostea și prețuirea precum și ura față de tiranul său părinte.

Volumul mai cuprinde și alte trei drame: „Götz von Berlichingen", „Ifigenia în Taurida" și „Torquato Tasso". Aceasta din urmă prezintă un interes deosebit pentru cunoașterea unor aspecte ale vieții poetului. Academicianul Tudor Vianu, în amplul și eruditul său studiu introductiv, semnalează faptul că în cei doi eroi principali, poetul Torquato Tasso și Antonio, sfetnicul ducelui Alfonso d'Este, Goethe a oglindit într-o oarecare măsură cele două laturi ale personalității sale și conflictele sale cu curtea din Weimar, unde Goethe ajunsese ministru. În acest fel, deși situația socială a lui Goethe își pune amprenta pe opera sa determinîndu-l să ezite oarecum în ducerea la capăt a personajului Antonio, cititorul și spectatorul au prilejul să intuiască atît frămîntările interioare ale poetului cît mai ales moravurile clasei stăpînitoare a vremii.

Ifigenia în Taurida este o admirabilă replică dată dramei lui Euripide. Spre deosebire de poetul antic, Goethe realizează o fiică a Atrizilor plămădită din noblețe morală, omenie și dragoste. Götz von Berlichingen este o evocare poetică a figurii „cavalerului cu mînă de fier", unul dintre conducătorii răscoalelor țărănești din sec. XVI. Ciocnirile lui Götz cu trupele imperiale ca și cu cele ale episcopului din Bamberg, trădarea lui Götz de către prietenul său din copilărie, figurile eroice ale capilor răscoalei țăranilor, judecătorii și consilierii, țiganii, soldații, ofițerii și celelalte personaje din piesă reconstituie imaginea epocii, și fragmentar aspirațiile oamenilor spre libertate. Judecarea și ultimele clipe ale lui Götz (în închisoare), drama omului care — conducîndu-se după principiile vechiului cavalerism — crede într-o libertate anarhică, sînt redate în scene emoționante de mare tensiune.

Traducerile semnate de Laura M. Dragomirescu și Al. Philippide vor întruni fără îndoială, toată aprecierea cititorilor, ele reușind să găsească în limba noastră un echivalent profund și fidel gîndirii și versului strălucitor al marelui poet.

M. RADIAN

MISTERELE Corsarilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: *În vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer, pătrund într-o peșteră din care nu mai pot ieși la suprafață. Mesajul lansat de ei pe șuvoiul din fundul grotei este găsit de un elev din București care pleacă împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaților. Aflăm apoi că inginerul geolog Zamfirescu, tatăl șefului expediției subterane, nu-și mai văzuse fiul de 12 ani. El speră să plece în Munții Apuseni spre a căuta o comoară, cînd o bandă de spioni vrea să-l folosească în acțiunile ei criminale. Urmărim apoi grupul salvatorilor, care se mărește pe parcurs cu o tînără și fratele ei Ajungînd la cascada de lîngă peșteră ei încearcă să treacă dincolo cu ajutorul unei frînghii. Aici are loc un dramatic accident: fata cade în apă și este tîrîtă de curent într-un puț subteran. Băieții coboară apoi în peșteră unde între timp naufragiații o găsiseră pe Nana. Cu toții pleacă să exploreze galeria de sus a peșterii.*

— Băieți, am descoperit un alt lac. Veniți repede încoace! — se auzi atunci vocea bucuroasă a lui Emil.

El se urcase pe poteca ce șerpuia în spatele galeriei și acum venea alergînd spre colegi pentru a le comunica cît mai repede vestea.

Sosind lîngă cel de-al doilea lac, exploratorii observară că acesta avea foarte puțină apă, în schimb întregu-i mal era încrustat cu miriade de cristale multicolore. Unul mai minunat decît celălalt, avînd diverse forme geometrice, ele emiteau nenumărate raze, dîndu-le impresia că văd adevărate pietre prețioase. Fermecați de imaginea din fața lor, ei rămaseră un timp gînditori, apoi din grup se desprinseră Puiu, Ionel și Costel, care porniră spre stînga lacului. Ceilalți urcară din nou pe poteca ce continua în sus, cuvîntul de ordine fiind ca în cazul cînd găsesc ceva deosebit de interesant să se înștiințeze unii pe ceilalți, cu ajutorul unor fluiere ce le aveau cu ei.

Grupul plecat pe potecă merse cam vreo jumătate de ceas, urcînd mereu. Drumul îi obosise și Gică găsi chiar un loc unde să se odihnească, la „umbra" unui adevărat palmier. Atunci Emil, intrigat de forma peretelui de dinaintea lui, strigă:

— Prieteni, aici pare ceva ciudat. Poteca se înfundă, de parc-ar fi închisă cu o ușă. Nu vi se pare curioasă forma stîncii sau ce-o fi ea, din fața noastră?

Auzind aceste vorbe, se apropiară cu toții de înfundătura care le închidea calea. Iar atunci cînd Valentin și Gică luminară bolta peșterii, avură cu toții senzația că într-adevăr se aflau în fața unei porți. Galeria se strîmtase foarte mult, capătul ei părînd că este închis de o poartă monumentală înaltă de peste 3 metri și lată de doi. Pipăind-o, tinerii simțiră o răceală deosebită de cea a stîncilor obișnuite.

— Nu vi se pare că avem în fața noastră o bucată masivă de fier? — îi întrebă Valentin. Ce-ar fi să aruncăm în ea cu un bolovan? Sînt tare curios să aud ce sunet va urma loviturii.

Zis și făcut! O piatră fu azvîrlită cu putere în zidul din față și imediat un sunet metalic, prelungit de ecou, le adeveri presupunerile. Ba mai mult, exploratorii își dădură seama după tăria zgomotului că dincolo de obstacol se afla un loc gol.

— Tii! Ce surpriză!... fluieră Valentin prelung. Du-te măi Cartofele cît mai repede și cheamă-i și pe ceilalți, căci nu cred ca ei să fi găsit ceva mai deosebit.

Se scurse cam o jumătate de oră pînă cînd Gică se întoarse cu grupul plecat pe galeria din stînga bazinului. Colegii îi găsiră pe Valentin și Emil meșterind încă în jurul presupusei porți, spre a căuta broasca ori mecanismul secret de deschidere a acesteia. Cei doi băieți se aflau tocmai unul cățărat în spinarea celuilalt, cercetînd cu atenție o ieșitură mică ce-o observaseră pe tăblia de metal, în colțul drept.

— Ce faci acolo, Pisicuțo! Așa crezi tu c-o să deschizi cogeamitea poartă? Ce, pe-aci au trăit uriași, dacă-ți închipui că tocmai la înălțimea aceea de aproape 3 metri o fi fost broasca secretă? — spuse sarcastic Gică.

— Nici n-ai răsuflat bine și ți-ai și dat drumul gurii, măi Cartoafe!

Numai gura-i de tine! În loc să ne ajuți, ne iei și-n răspăr. Ce să facem, orbecăim încă. Încercăm și noi, oriunde, doar, doar, om da de misteriosul șurub, broască sau mecanism, care pune în mișcare această tainică ușă. Crezi că noi n-am căutat pînă acum centimetru cu centimetru tăblia de jos în sus? Dar dacă n-am observat nimic deosebit iacă-tă că ne-am cățărat și mai sus. Poți să știi dacă acolo nu e butonul cu pricina?

— Buton ai spus, Pisicuțo? Buton, nu? Știi că ai scos un cuvînt de aur? Numai la asta nu ne gîndeam, măi băieți — vorbi atunci repede Valentin. Evrika! De o sută de ori Evrika! Păi butonul e chiar în fața noastră și noi ne muncim de atîta vreme și tot pipăim metalul acesta rece de ne-a înghețat buricul degetelor.

Spunînd acestea, Valentin îi făcu semn lui Emil să coboare de pe spatele său, apoi se îndreptă cu siguranță spre o ridicătură ce-acum o vedeau parcă pentru prima oară, pe peretele din partea dreaptă. Era cam la un metru depărtare de tăblie și-avea o culoare verzuie.

— Emile, Gică, Nana, apropiați-vă cu toții! Acum e încercarea cea mare. Cine știe ce surprize ne mai așteaptă, dacă într-adevăr acesta e butonul secret.

Și-atunci, Valentin apăsă cu putere pe ridicătura din zid. Imediat auziră cu toții un scîrțîit metalic, care se prelungi parcă la nesfîrșit, zgîriindu-le timpanele. Apoi, ușa începu încet, încet să se deschidă ca la pronunțarea vestitului „Sesam deschide-te", din legenda arabă. Tăblia se retrăgea într-o firidă din partea stîngă a peretelui și-n fața celor nouă tineri se căsca un gol întunecos.

Tezaurul din peștera suspendată

— Acum avem nevoie de lumină, de lumină cît mai multă! Să vedem ce-o fi dincolo de această poartă, căci nu pot crede că numai așa, la întîmplare, a fost pus acest obstacol în calea noastră — vorbi tot Valentin.

Ridicînd cît mai sus lămpile, tinerii văzură treptele unei scări cu balustradă, care se pierdea în beznă. Emil făcu atunci o mișcare ca și cînd ar vrea să și coboare pe prima treaptă a scării, dar fu oprit brusc de Valentin.

— Stai! Nu fi așa de grăbit, măi băiete! Ești tu agil ca o pisică, dar tare mi-e teamă să nu-ți rupi șalele căzînd în adîncuri. Fii prevăzător, cotoșmane! De unde știi că scările și balustrada vor rezista greutății tale? Dacă sînt din lemn și-au fost construite de mult s-ar putea ca acum să fie în așa hal de putrede încît la prima atingere să se destrame de parc-ar fi din hîrtie. Mai bine ia-ți anumite măsuri de precauție. Propun să te legi c-o frînghie și numai după aceea să încerci să cobori.

Emil se conformă pînă la urmă sugestiei lui Valentin și legă o funie de o ieșitură a stîncii. Cu celălalt capăt legîndu-și mijlocul, încercă apoi să coboare. Dar nici nu atinse bine prima treaptă și întreaga scară parcă se volatiliză. Imediat un nor des de praf îl acoperi, făcîndu-l să dispară din fața ochilor prietenilor săi. Previziunea lui Valentin se adeverise întocmai. Numai măsura luată l-a scăpat de la o moarte sigură.

După un timp, băieții auziră vocea lui Emil.

— Valentine, Gicule, coborîți repede și voi! Chemați-i și pe ceilalți. Ceea ce văd îmi dă impresia că visez. Parcă mă aflu într-o locuință: pereții poartă urme de zugrăveală, există și unele mobile. Asta numai în perimetrul luminat, căci dincolo nu știu ce-o mai fi.

Cu ajutorul frînghiei, coborîră cu toții și cele 9 lămpi cu acetilenă luminară o încăpere înaltă de vreo douăzeci de metri și lată cam tot pe atît. Chiar lîngă locul unde fusese scara se mai vedeau destul de clar urmele unei uriașe picturi, care reprezenta capul unui copil înconjurat de o aureolă și alături o parte din trupul unei femei. Restul era neclar.

— Cred că e o frescă religioasă — spuse Nana. Totuși, s-a păstrat destul de bine, avînd în vedere timpul de cînd a fost ea pictată.

— Da, Nana! Ai dreptate. Cred că ne aflăm într-un schit. Uite și un mic altar. Dar colo în lădoiul cela ce-o mai fi? — vorbi Petrică, îndreptîndu-se spre un uriaș cufăr metalic ce era lipit de zid, la vreo zece metri de ei.

Adunați împrejurul cufărului, membrii expediției, după ce l-au privit puțin, încercară să-l deschidă, dar truda le fu zadarnică.

— Măi, pe-aici se pare că oamenii au fost tare misterioși! Ei n-au închis nimic cu lacăt simplu sau cu cheie. Nu cumva și acest cufăr o fi avînd vreun buton secret?

— Se poate să ai dreptate Gică, însă asta dovedește că oamenii aceia n-aveau cugetul prea cinstit, dacă le era teamă de hoți... Să căutăm și-aici poate că găsim butonul cu pricina...

Într-adevăr, tot cercetînd cu mîinile cutia metalică, capacul se deschise deodată brusc. Și ceea ce li se oferi privirilor îi făcu pe toți să scoată exclamații de uimire.

Coliere, brățări, podoabe, care mai de care mai frumoase, mai strălucitoare, aruncate de-a valma. Săculețe pline cu bani de aur și de argint stăteau acolo îngrămădite. Dăduseră de un adevărat tezaur!...

— Ce sabie minunată! Și ce pietre scumpe are încrustate pe mînerul ei! Uite și patru coroane de aur. Cine-o fi fost stăpînul acestei comori și de ce-o fi ascuns-o aici?

— Băieți, nu luați nimic din cufăr! Să-l închidem și să explorăm mai departe această ciudată locuință — spuse șeful expediției subterane. După ce-om descoperi și zăcămîntul mult căutat, vom anunța la București și despre interesanta și prețioasa comoară. Trebuie să chemăm la fața locului oameni de știință, specialiști, care vor putea dezlega mai bine decît noi istoricul acestei locuințe precum și pe cel al tezaurului.

— Are dreptate Valentin! — vorbi și Nana. Aici sînt obiecte care din punct de vedere istoric pot avea o valoare cu mult mai mare decît metalul prețios din care sînt făcute. Prin descoperirea noastră oamenii de știință vor clarifica date și fapte dintr-o epocă poate necunoscută din trecutul istoric al scumpei noastre patrii.

— Am dat de încă un cufăr! Ce facem, îl deschidem și pe ăsta? — strigă Gică din colțul opus al camerei.

— Nu mai deschidem nimic! N-are rost să ne pierdem timpul! Știm unde se află tezaurul. Eu aș propune să ne întoarcem!

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Părerile unor specialiști

CARE VA FI NIVELUL PERFORMANȚELOR LA TOKIO?

Valeri Brumel (U.R.S.S.), favorit al probei de înălțime

Ziarul „Sovetski sport" a publicat într-unul din ultimele sale numere un articol semnat de Gabriel Korobkov, antrenorul lotului de atleți sovietici care se pregătesc pentru Jocurile Olimpice de la Tokio.

Articolul, deosebit de interesant, a provocat multe comentarii în ziarele de specialitate, întrucît antrenorul Korobkov face o serie de anticipări privind nivelul performanțelor posibile care se vor realiza la Tokio, aducînd în sprijinul său numeroase argumente, bine susținute.

Autorul își începe articolul de la aprecierea antrenorului american Brutus Hamilton care, în 1936 declara că s-au atins limitele posibilităților umane la alergări, sărituri și aruncări. Or, aceste previziuni s-au spulberat în anii de după război cînd recordurile mondiale la toate probele atletice au fost cu mult depășite și continuă mereu să se îmbunătățească.

Gabriel Korobkov arată că, acum, înaintea Jocurilor Olimpice se discută din nou despre aceste limite. El se referă la o revistă americană de atletism în care a apărut articolul a doi specialiști, Ernst Ukle și Albert Frucht, în care se anticipează viitoarele rezultate ale întrecerilor atletice din capitala Japoniei. La alcătuirea lor autorii au ținut desigur seama de numeroși factori care vor contribui la fixarea acestor rezultate: tehnico-sportive, climaterice etc.

Iată ce performanțe anticipează cei doi autori: prima cifră reprezintă eventualitatea celei mai bune performanțe, a doua recordul probabil iar a treia, recordul mondial:

BĂRBAȚI: 100 m: 9"9, 10", 10"; **400 m**: 44"3, 45"1, 44"9; **800 m**: 1'45"1, 1'45"6, 1'44"3; **1 500 m**: 3'31"3, 3'32", 3'35"; **5 000 m**: 13'15"1, 13'23"4, 13'35"; **10 000 m**: 28'01"4, 28'10"9, 28'18"2; **110 m garduri**: 13"3, 13"5, 13"2; **400 m garduri**: 48"7, 48"9, 49"2; **3 000 m obstacole**: 8'19"9, 8'23"9, 8'29"6; **lungime**: 8.33 m, 8,13 m, 8,31 m; **înălțime**: 2,30 m, 2,25 m, 2,28 m; **triplu salt**: 17,37 m, 17,18 m, 17,03 m; **greutate**: 20,41 m, 20,06 m, 20,07 m; **ciocan**: 71.15 m, 70,69 m, 70,67 m; **suliță**: 93,04 m, 89,72 m, 86.74 m; **4 x 100 m**: 38"8, 38"9, 39"1; **4 x 400 m**: 2'58"1, 2'59"9, 3'02"2.

FEMEI: 100 m: 10"8, 11", 11"2; **80 m garduri**: 10"4, 10"5, 10"5; **4 x 100 m**: 43", 43"5, 44"3; **lungime**: 6,76 m, 6,57 m, 6,62 m; **înălțime**: 1,96 m, 1,92 m, 1,91 m; **disc**: 59,57 m, 59.19 m, 59,29 m; **suliță**: 59,80 m, 59 m, 59,78 m.

Referindu-se la aceste pronosticuri, Korobkov recunoaște că, în mod logic, pe baza liniei ascendente a performanțelor atletice ne-am putea aștepta în cursul anului 1964 la asemenea rezultate, dar că la Tokio nu crede că se va atinge limita lor superioară. Antrenorul sovietic își susține această părere afirmînd că condițiile climaterice vor juca un rol determinant. Plecînd de la „repetiția generală" care a avut loc la Tokio în luna octombrie 1963, Korobkov semnalează următoarele aspecte:

Întrecerile au avut loc între 9 dimineața și 16, ceea ce corespunde la Moscova între 3 noaptea și 10 dimineața! Lipsa de aclimatizare a atleților (le sînt necesare după părerea lui un minimum de 12—14 zile pentru acomodare) s-a răsfrînt la concursul preolimpic în mod decisiv, ceea ce a dus și la rezultatele mediocre înregistrate cu acest prilej.

Pe de altă parte clima din Tokio are particularitățile sale. La 12 octombrie 1963, umiditatea aerului era de 22% la o temperatură de 22 grade. Trei zile mai tîrziu, la aceiași temperatură umiditatea aerului era de 85%!

Henry Carr (S.U.A.), a stabilit recent un nou record mondial la 220 yarzi cu timpul de 20"2

În concluzie, Korobkov consideră că acești factori vor fi determinanți în realizarea performanțelor și că ar fi necesar ca atleții să se pregătească în mod corespunzător ținînd seama de aceste elemente.

ETERNA POVESTE...

de DAN DEȘLIU

Reluat o dată cu mărțișorul, pe lapoviță și vîscol, cu eforturi serioase, atît ale jucătorilor cît și ale asistenței, campionatul categoriei A la fotbal a reușit să-și consume, cu chiu cu vai, vreo cinci etape. O nouă întrerupere de două săptămîni va face ca jumătatea lui mai să ne găsească într-o întîrziere apreciabilă față de datele planificate, cu numeroase restanțe amînate pe la calendele grecești și cu multe altele în perspectivă...

Practic, principala competiție fotbalistică din țara noastră tinde să devină un fel de turneu de mîna a doua, subordonat disputelor internaționale, mai importante și mai puțin importante, oficiale sau amicale, dintre echipele reprezentative sau de club. Despre neajunsurile acestei sisteme s-a scris în repetate rînduri, s-au adus argumente, s-au invocat exemple, s-au făcut propuneri fără ca nimeni să se sinchisească. Ba, dacă nu mă înșel, am auzit cîndva niște perifraze autocritice, federația de resort mărturisind cu jumătate de gură inutilitatea procedeului. Însă, precum se vede, una vorbim, baștca ne-nțelegem! De fapt, te întrebi dacă mai are vreun rost să-ți răcești gura de pomană, punîndu-te în postura ridicolă a celui ce încearcă să închege conversații cu forțele naturii...

Nu te poți opri, totuși, să formulezi măcar în forul tău interior anumite reflecții, — eventual, chiar la modul interogativ. De pildă: dacă lotul olimpic susține mîine ultima verificare înainte de 3 mai, era imposibil să se programeze o etapă intermediară joia trecută?

Sau: de vreme ce echipele vizate de selecție se pot număra pe degetele unei mîini n-ar fi cazul să menținem măcar formula etapelor reduse?

Sau: continuînd pe această linie, nu riscăm oare să vedem disputîndu-se prin 1968 meciuri-restanță ale campionatului 1965—66? (Imposibil, murmură glasul rațiunii: în 1968 vine Olimpiada din Mexic, așa că n-o să vedem nici măcar jocurile respectivului sezon!).

Și, în fine, după asemenea frămîntări strict personale și relativ abstracte — o chestiune concretă, de interes mai larg și mai acut. Foarte mulți fervenți ai arenelor noastre se minunează, cum de nu l-o fi observat nici un selecționer pe Năsturescu, — excelent de-a lungul întregului retur — pentru a-l introduce măcar în lotul B?

MOZAIC

● *PRIMA echipă din campionatul englez care a hotărît să poarte tricouri fluorescente cu ocazia meciurilor disputate în nocturnă, este formația din Morton. Conducerea clubului crede că în acest fel jucătorii se vor găsi mai ușor pe teren.*

● *ÎN CADRUL campionatului Franței la scrimă (juniori), la tragerea la sorți dintr-o serie s-au pomenit laolaltă frații Regis și Charles Bonnissent și Alain și Rene Soupizet. Primii au tras cu ceilalți doi frați și au reușit să se califice în turul următor!*

● *FOSTUL campion mondial la toate categoriile, italianul Primo Carnera, locuiește în prezent la Los Angeles, unde este prezentator al programelor de catch.*

● *PEPE, unul dintre cei mai cunoscuți jucători de fotbal brazilieni, a anunțat că se va retrage din sport la începutul anului 1965.*

● *PRESA engleză acordă atenție cazului echipei Ipswich Town. Această formație care a cîștigat în 1962 titlul de campioană a Angliei, se află în prezent în coada clasamentului și va retrograda precis. Subiectul: cum se poate întîmpla totuși o asemenea structurală schimbare?*

● *PENTRU motivul că nu s-a prezentat să dispute un meci programat la Montreal împotriva lui Joly Durelle, cunoscutului boxer Ray Sugar Robinson i s-a interzis să mai boxeze în Canada.*

● *RECENT, președintele Mexicului, Lopez Mateos, a zidit prima cărămidă a unui nou stadion de fotbal, care se construiește la Ciudad Madero, pe coasta golfului Mexic. Acest stadion, care are ca particularitate faptul că este primul construit la nivelul mării, va avea o capacitate de 30.000 locuri și va fi gata după 18 luni.*

● *UN FAPT puțin obișnuit s-a întîmplat în localitatea Saint-Julien-les-Rosiers cu prilejul unui meci de fotbal între echipa locală și cea din Monoblet. Oaspeții au refuzat să joace, pretinzînd că terenul este impracticabil. Pentru că arbitrul meciului susținea contrariul, echipa din Monoblet a făcut apel la un... specialist în probleme funciare care, fiind chemat telefonic, a confirmat că terenul nu este propriu pentru un meci de fotbal. Ulterior însă, forul de specialitate regional a confirmat hotărîrea arbitrului și a dat meci pierdut echipei din Monoblet.*

● *ECHIPA de baschet a pompierilor din orășelul Orthez susținea pe teren propriu un meci oficial. Aproape de sfîrșitul meciului a sunat alarma. Pompierii-jucători au părăsit terenul de joc, s-au îndreptat repede spre mașină și îmbrăcați în ținută sportivă au plecat spre locul incendiului. Bineînțeles, meciul le-a fost dat pierdut, dar ei au avut satisfacția să-și ducă la bun sfîrșit acțiunea de stingere a incendiului.*

MIHAI NEDEF în echipa Europei

Primul baschetbalist român într-o selecționată a continentului! Iată cinstea pe care comisia europeană de selecție i-a conferit-o lui Mihai Nedef, unul din cele mai bune produse ale baschetului românesc în ultimii 20 de ani.

Așadar, la partida jubiliară de la 17 mai dintre Real Madrid și echipa Europei, țara noastră va avea un reprezentant. La cei 33 de ani ai săi, Mihai Nedef a cucerit — alături de colegii săi de la Steaua — de 6 ori titlul de campion republican și tot de atîtea ori a făcut parte din echipa națională, participantă la campionatele europene. Bineînțeles, nu trebuie uitată și prezența sa în formația care ne-a reprezentat la J.O. din 1952.

Începuturile carierei sale (16 ani) sînt legate de S.M.T.C.F.-ul din București. Aici, alături de Andrei Folbert, Costel Dinescu, frații Ioan și Paul Sorin, Cornel Pelmuș (scrimerul) el și-a făcut ucenicia. Meșteșugul însă l-a deprins pe-ndelete în anii I.C.F.-ului. Iar atunci cînd a trecut în rîndurile celor de la Steaua, Nedef era un jucător format, cu o excepțională intuiție a jocului și imaginație foarte bogată.

A existat însă în îndelungata sa activitate și un moment de răscruce. În 1957, cînd a fost selecționat de 3 ori în reprezentativa țării de... handbal în 7 („Cupa Națiunilor" de la Zagreb) i se prevedea o carieră strălucită și în acest domeniu. Astăzi el putea fi alături de Ivănescu, Mozer, Hnat sau Nodea, chiar campion al lumii. Dar Nedef a înclinat totuși spre baschet. Măestria sa tehnică, deosebita sa combativitate (dorința de factotum era de multe ori exagerată) și plăcerea de a-și dărui fără preget forțele jocului între cele două panouri, au înclinat balanța în această direcție.

Iar acum, Mihai Nedef este maestru al sportului cu nu mai puțin de 258 de selecționări în echipa reprezentativă. Și sîntem convinși că în jocul de la 17 mai, Goraci, Gordici, Pistelak, Vittori Wichowski și ceilalți, vor avea în el un bun coechipier.

Între două etape de campionat

Echipele primului campionat de fotbal au luat vacanță pînă la 10 mai pentru a face loc pregătirilor și desfășurării întîlnirii dintre echipele olimpice ale R. P. Române și R. P. Bulgaria, programată la 3 mai la București. Profităm și noi de această pauză pentru a oferi cititorilor revistei „Magazin" cîteva amănunte, mai mult sau mai puțin cunoscute de cei care urmăresc duminică de duminică activitatea competițională.

De la începutul campionatului și pînă acum s-au desfășurat 128 de partide. Dintre acestea 108 s-au încheiat cu victoria uneia sau alteia dintre echipe, iar restul de 20 s-au terminat la egalitate. În cele 128 de partide au fost înscrise 365 de goluri. Steaua a înscris cel mai mare număr de goluri (46), iar Siderurgistul cele mai puține (16). Cele mai multe goluri le-a primit Siderurgistul (37) iar Petrolul cele mai puține (13). La înscrierea celor 365 de goluri ale campionatului au participat 117 jucători. În fruntea lor se află Tîrlea, cu 14 goluri, urmat de Constantin cu 13 goluri.

Echipa Dinamo București, liderul campionatului, a realizat cele mai multe victorii — 13. Cele mai puține a obținut Siderurgistul care, de altfel, ocupă ultimul loc în clasament. Dinamo București deține primul loc și în „clasamentul înfrîngerilor", pierzînd doar 3 jocuri din 18 susținute, în timp ce Siderurgistul se găsește pe ultimul loc cu 12 înfrîngeri din 19 partide. Cele mai puține rezultate de egalitate le-au obținut Steaua și C.S.M.S. Iași, cîte unul, iar cele mai multe (4) un pluton de cinci echipe: Progresul, Petrolul, Steagul roșu, U.T.A. și Crișul.

De la începutul campionatului la șefia clasamentului s-au perindat pe rînd, următoarele echipe: Dinamo București (după prima etapă), Rapid (după etapa a doua), Steaua (după etapa a treia) Siderurgistul (după etapa a patra), din nou Steaua (după etapa a cincea), Dinamo București (după etapa a șaptea), Petrolul (după etapa a opta) și, în fine, iarăși Dinamo București (după etapa a noua). De la această etapă lider rămîne Dinamo București.

Nu s-a schimbat nici ritmul campionatului. În cele 128 de partide desfășurate pînă acum, arbitrii au dictat 38 de lovituri de la 11 metri. Dintre acestea, 28 au fost acordate echipelor care au jucat pe teren propriu, iar numai 10 echipelor aflate în deplasare (!!!). Cele mai multe lovituri de la 11 metri (5) au fost dictate în etapa a cincea a campionatului. Din totalul celor 14 echipe, Steaua și C.S.M.S. au beneficiat de cele mai multe lovituri de la 11 metri. Au avut de executat cîte 7 lovituri, Constantin (Steaua) le-a transformat pe toate în timp ce C.S.M.S. nu a transformat în goluri decît cinci lovituri, restul de două fiind ratate. Și pentru că vorbim de lovituri de la 11 metri, se cuvine să notăm aici toți jucătorii care au ratat asemenea lovituri: Matei și Voica (C.S.M.S.), Lovin și Al. Vasile (Dinamo Pitești) — Al. Vasile a executat 11 m. în turul campionatului, cînd juca la Pitești, Adam (Știința Cluj), Mateianu (Progresul), Lereter (Știința Timișoara), Bocoș (Crișul) și Pîrcălab (Dinamo București). Lovitura ratată de Pîrcălab, în jocul din tur cu Dinamo Pitești, a fost singura de care a beneficiat Dinamo București în tot campionatul. O singură echipă, Farul Constanța, nu a avut de executat nici o lovitură de la 11 metri.

11 autogoluri s-au înregistrat de la începutul campionatului. Autorii lor sînt următorii jucători: Motroc (Rapid), două autogoluri, Solomon (Crișul), Tănase (Știința Timișoara), Hulea (Siderurgistul), Petescu (Steaua), V. Popescu (C.S.M.S. Iași), Nunweiller III (Dinamo București), Georgescu (Crișul), Tîlvescu (Farul), Hălmăgeanu (Petrolul).

Ghete de fotbal miraculoase!

În presa spaniolă s-a scris și s-a comentat cu multă aprindere, un fapt mai puțin obișnuit. Un cizmar, Francisco Quiles, a lansat zvonul că a pus la punct prototipul unor ghete de fotbal denumite „golearora", care, pretinde el, sînt realizate după criterii absolut științifice și permit înscrierea cu mult mai multă ușurință a golurilor.

Acînd în vedere lipsa de eficacitate a înaintașilor din echipele spaniole, este lesne de înțeles că autorul lor a început să fie... căutat. Ba s-a găsit și un antrenor, Cesar, de la clubul Espanol din Barcelona, care a confirmat că înaintașii echipei sale se simt mai siguri cu aceste ghete și că numărul golurilor a început să crească.

Deocamdată, povestea cu ghetele miraculoase cu care se marchează mai ușor golurile, se află în această fază. Presa afirmă că Francisco Quiles a început să primească și vizita unor emisari de peste... hotare din partea unor echipe care suferă din cauza ineficacității liniilor de atac...

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

„Cea mai puternică femeie din lume"

Pe firmamentul sportului de catch feminin din S.U.A. a apărut o nouă stea. Este vorba de Holly Howard, care se autointitulează „cea mai puternică femeie din lume" și care a lansat o provocare tuturor femeilor luptătoare de catch, pentru a-și putea dovedi în acest fel presupusa supremație musculară.

Bineînțeles că s-au și găsit primele trei adversare și un organizator dispus să perfecteze aceste întîlniri. Primul meci va avea loc în curînd la Boston. Spectatorii așteaptă cu nerăbdare evoluția „celei mai puternice femei din lume". Un amănunt: Holly Howard nu cîntărește mai mult de 145,500 kg...

Salvador Dali și fotbalul

Salvador Dali, care și-a cîștigat o anumită reputație ca pictor extravagant, s-a decis să se ocupe și de... fotbal. El a luat sub patronajul său o echipă de fotbal din campionatul Spaniei, F. C. Salvador Barra, promițîndu-i tot sprijinul său. Drept recompensă pentru eventualitatea că vor reuși să treacă în categoria superioară, Dali le-a făgăduit două din mîzgălelile sale, care își au totuși „admiratorii" săi.

Drept răspuns, jucătorii echipei au hotărît ca în semn de omagiu pentru el să-și lase toți mustăți în furculiță, așa cum poartă în prezent și „ilustrul" lor patron.

Urmează acum să se vadă în ce măsură promisiunile lui Dali vor putea stimula comportarea echipei F. C. Salvador Barra...

Bicicletă în geamantan

Un inginer englez din Leeds, Thomas Kitchin, a prezentat în cadrul unei conferințe de presă la care au asistat numeroși specialiști și reprezentanți ai presei, invenția sa: o bicicletă pliantă care se poate strînge (nu demonta) foarte ușor și poate încăpea într-un mic geamantan. Intitulată „bootie mini-bike", originala bicicletă, experimentată în fața tuturor, s-a bucurat de un mare succes, apreciindu-i-se calitățile și caracterul practic.

Campionate mondiale de atletism?

În cercurile sportive se discută în ultima vreme posibilitatea organizării unor campionate mondiale de atletism. Ele ar urma să fie organizate din doi în doi ani: 1966, 1968, 1970 etc., adică între Jocurile Olimpice. Propunerea susținută de numeroase țări, printre care S.U.A., U.R.S.S., Japonia, Franța va fi discutată cu prilejul viitorului congres al forului internațional de specialitate, care va avea loc în toamna la Tokio.

Un pionier al șahului românesc

— Convorbirea noastră cu profesorul emerit Ion Gudju —

Anul acesta, marea familie a șahiștilor sărbătorește patru evenimente, trei cu caracter intern — 50 de ani de la apariția primei reviste de specialitate apărută la noi, 40 de ani de la înființarea federației de șah și 40 de ani de la prezența unei echipe românești la cea mai importantă competiție a eșichierului mondial, „Olimpiada șahistă", fapt petrecut la Paris în 1924. Al patrulea eveniment este de ordin internațional: aniversarea a 40 de ani de la fondarea F.I.D.E.

Patru momente în istoria șahului autohton și mondial despre care l-am rugat să ne vorbească, pe profesorul universitar emerit **ION GUDJU**, șeful catedrei de fizică de la I.M.F. București.

După ce îi facem cunoscut scopul vizitei noastre, profesorul începe să adune diverse piese, le pune alături și ni le prezintă.

— Iată, aveți aici, exemplarul primei reviste de specialitate apărută în țară, „Rominia șahistă"... Asta se întîmpla în februarie 1914. Deci o jumătate de veac de atunci.

O revistă cu coperte îngălbenite de trecerea anilor. Numele directorului ei, înscris pe copertă: Ion H. Gudju. Puțini știu însă că mentorul primei reviste de șah din Romînia nu avea decît 17 ani și era elev la liceul Lazăr din București. Își amintește profesorul:

— Cu cîte greutăți și renunțări am scos această revistă! N-am avut nici un fel de ajutor din partea organelor oficiale. Banii necesari editării ei, îi adunam din meditațiile pe care le dădeam. Mai mult, ca să-mi fie difuzată revista, mi se cerea o taxă specială. La 17 ani însă, în plină adolescență, greutățile le învingi mai ușor...

În timp ce își depăna amintirile, mîinile profesorului căutau alte și alte documente. Ne sînt prezentate piese care dovedesc că în 1913, I. H. Gudju conduce rubrica de șah a „Ziarului științelor și călătoriilor"; în 1915, în biblioteca „Revistei copiilor și a tinerimii" scoasă de C. G. Costa-Foru, publică broșura „Jocuri de șah, noțiuni pentru începători". Ca pe o peliculă, în fața noastră se perindă alte și alte secvențe, inedite pentru mulți din iubitorii șahului. Tot în 1915 I. H. Gudju inaugurează o serie de conferințe avînd drept temă importanța jocului de șah. În același an, predă un curs de șah.

Și anii trec. Activitatea actualului profesor de fizică se desfășoară cu aceiași însuflețire. Iarăși pornim pe firul amintirilor:

— Pentru o cît mai largă popularizare a gimnasticii minții, am întreprins cîteva turnee prin țară, dînd simultane. Rînd pe rînd, în decurs de cîțiva ani, am făcut popas în centre mai importante ale țării, la Brașov, Sibiu, Iași, Constanța, Botoșani ca și în alte locuri.

În multe localități din țară luaseră ființă cercuri de șah. Se simțea însă nevoia unui organism central, care să coordoneze activitatea șahistă. La apelul pentru crearea federației, lansat de I. Gudju în toamna anului 1924 răspund 19 cercuri. Treptat, în 1925, numărul acestora crește la 28, iar în 1927 atinge cifra de 40. Secretar al federației este ales I. H. Gudju. Din comitetul de conducere făcea parte, printre alții, și marele nostru scriitor, Mihail Sadoveanu.

Ion Gudju

— Tot în 1924, își amintește profesorul, **are loc un eveniment marcant în viața șahistă mondială: se fondează Federația Internațională de Șah, cu prilejul Olimpiadei șahiste de la Paris. Acolo, alături de marele Alexandr Alehin și de francezul Pièrre Vincent, am pus bazele acestui important for internațional al șahului.**

Nu ne-a mai spus profesorul, dar din documente rezultă că cei trei figurează ca membri fondatori ai F.I.D.E. De atunci, timp de 12 ani, profesorul I. H. Gudju a fost permanent delegatul Romîniei la F.I.D.E.

Astăzi, cînd ne aflăm în preajma aniversării celor patru decenii de existență a F.I.D.E., trebuie să notăm faptul că interlocutorul nostru este singurul membru fondator în viață al acestui organism internațional.

La Olimpiada de șah de la Paris, din 1924, echipa Romîniei, condusă de I. H. Gudju, participa pentru prima oară la această mare competiție.

— Ne-am prezentat destul de onorabil, ne spune profesorul Gudju. **Ne-am calificat în turneul final, ocupînd locul 8, la egalitate cu Olanda, înaintea Belgiei, Irlandei, Canadei, Angliei și Iugoslaviei.**

— Ați participat și la alte competiții internaționale?

— Da. De pildă, la tradiționalul turneu de la Hastings, la concursul organizat de clubul Cigorin din Paris, la Olimpiadele șahiste de la Haga, Hamburg și Praga.

În 1931, profesorul Gudju părăsește activitatea șahistă internațională, continuînd însă să fie un activ propagator al șahului în țara noastră, rol pe care și-l păstrează și azi, după atîția ani de rodnică activitate. Profesorul Gudju este vicepreședinte al Federației române de șah și lucrează și la o anatologie a șahului românesc.

Personalitate complexă, profesorul universitar Ion H. Gudju, este, fără îndoială, unul din pionierii șahului românesc.

Mircea TUDORAN
Tiberiu STAMA

ȘAH

Lupta contra remizei

Cîndva, un mare jucător a prezis șahului „moartea prin remiză". Deși pronosticul său nu s-a adeverit și bineînțeles nu se va adeveri — remiza, mai ales așa numita „remiză de salon" a fost și continuă să fie unul din inamicii principali ai șahului, ai spectaculozității acestui joc.

În marea majoritate a turneelor oficiale numărul remizelor, mai ales al egalităților fără luptă, continuă să fie extrem de mare, constituind un balast pentru frumusețea luptei șahiste, balast pe care-l remarcă și-l combat cronicarii mai tuturor disputelor. Desigur, nu este vorba de remizele care încununează finalul unei lupte acerbe dintre atacator și apărător în care nici unul nu poate decide partida în favoarea sa sau despre egalitatea care survine ca urmare a unor combinații neașteptate dătătoare de șah etern. Dar ce interes poate prezenta pentru spectatori, pentru lupta șahistă în general, o asemenea partidă ca cea de mai jos, jucată încă mai de mult la un turneu internațional, de doi mari maeștri de talia lui Filip și Stahlberg:

1. d4, Cf6	7. Cc3, Cc6
2. c4, c5	8. Ne2, 0-0
3. Cf3, e:d4	9. 0-0, d5
4. C:d4, e6	10. e:d5, C:d4
5. e3, Nb4+	11. e:d4
6. Nd2, Ne7	

și adversarii au căzut de acord asupra remizei într-o poziție în care lupta abia ar trebui să înceapă!

Desigur, uneori, din motive tactice, unii jucători sînt mai ponderați, caută să obțină neapărat jumătate punct pentru atingerea unei norme sau situarea pe un anumit loc. Dar oare merită să traversezi mai multe țări — sau, în cazul lui Stahlberg, oceanul, pentru a „disputa" o asemenea partidă? Spectatorii unei astfel de întîlniri desigur că regretă din tot sufletul lipsa, la șah, a unei prevederi regulamentare de genul avertismentelor pentru necombativitate existente la alte sporturi.

Problema eliminării „remizelor de salon" și a reducerii în general a numărului remizelor s-a pus de multă vreme. Au fost făcute, de pildă, diverse propuneri de punctare care să descurajeze jocul la remiză. La Paris, în anul 1900, s-a hotărît la un turneu ca prima remiză să se rejoace fiind luată în considerare abea a doua oară. În 1902, la un turneu la Monte Carlo, s-a prevăzut în regulamentul concursului ca o remiză să aducă jucătorilor un sfert de punct și rejucarea partidei, a doua remiză, aducînd din nou cîte un sfert de punct. Cea mai recentă încercare în acest sens este noua prevedere regulamentară promulgată de Federația internațională de șah (F.I.D.E.) privind interzicerea declarării de remiză înainte de mutarea 30.

După cît se pare, problema continuă să nu fie rezolvată — numărul de remize nu scade în mod satisfăcător. Acest fapt l-a determinat pe marele maestru Kashdan să propună un nou regulament care să stimuleze într-o mai mare măsură dorința de a învinge a concurenților. Sugestiile lui prevăd o schimbare a sistemului de punctare. În momentul de față, pentru cîștigarea unei partide se acordă un punct, pentru o remiză jumătate punct, pentru pierdere zero puncte. Kashdan propune să se introducă un alt raport: să se acorde cîștigătorului patru puncte, învinsului un punct iar în cazul unei remize două puncte. Așadar, în timp ce o partidă terminată prin victorie acordă celor doi adversari cinci puncte (4+1), o partidă remiză dă doar patru puncte (2+2). În practică, consideră Kashdan, acest sistem îl va duce pe jucătorul care are posibilitatea de a face remiză la următoarea alternativă: „dacă fac remiză, capăt două puncte, dar dacă cîștig obțin cu două puncte mai mult, în timp ce, chiar dacă pierd, oricum, tot obțin jumătate din punctaj — un punct. Așadar, riscînd un punct pot obține patru". Un alt avantaj al acestui sistem prevăzut de propunător este acela că el ar permite o mai justă departajare, care nu este posibilă în actualul sistem. Aplicînd punctarea propusă la tabelul turneului internațional de la Los Angeles, 1963, Kashdan dă următorul clasament: Keres 37 puncte (în turneu 8,5), Petrosian 35 p. (8,5), Olafsson 33 p. (7,5), Najdorf 32 p. (7,5), Reshevsky 31 p. (7), Gligorici 28 p. (6), Benko 22 p. (5,5) și Panno 27 p. (5,5).

Am încercat să aplicăm acest sistem de punctare și la tabela de concurs a ultimului nostru campionat republican, la care s-a introdus regula celor treizeci mutări. (amintim că din 190 partide jucate, 86 s-au terminat remiză, între care 52 s-au încheiat pînă la 33 mutări inclusiv; iar dintre acestea, 37 la mutările 30 și 31!). Iată configurația clasamentului după acest sistem, în paranteză fiind trecute punctele cumulate după actuala notare: 1. Ghițescu 55 p. (13,5), 2. Stanciu 53 p. (12,5), 3. Ciocîltea 50 p. (12,5). 4. Radovici 49 p. (12), 5. Soos 48 p. (10,5) 6. Nacu 46 p. (10,5) 7. Pavlov 44 p. (10), 8—9—10 Neamțu (10), Gunsberger (9) și Partos (9) 43., 11—12 Mititelu (9,5), Troianescu (8,5) 42 p., 13. Szabo 41 p. (8,5), 14. Botez (9,5) 15—16—17. Reicher (8,5), Șuteu (8) și Alexandrescu (7,5), 39 p. 18—19—20. Nacht 35 (7), Sutiman (7) și Weisman (6) 35 puncte.

Este de presupus că propunerile lui Kashdan vor suscita discuții în cercurile șahiste de specialitate.

U. V.

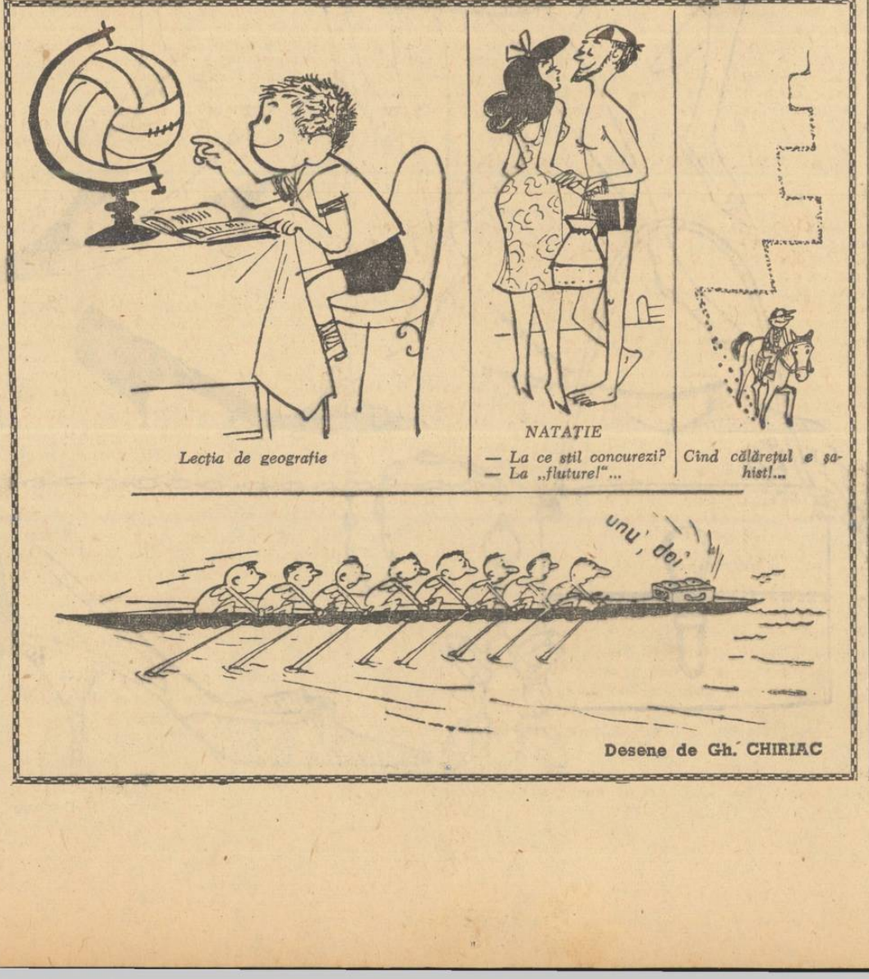

Lecția de geografie

NATAȚIE
— La ce stil concurezi?
— La „fluture!"...

Cînd călărețul e șahist!...

Desene de Gh. CHIRIAC

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

moda de vară

Desene de Tanți PFENNINGS

MEDICUL vă sfătuieşte

Noutăţi medicale

Un nou material de protecţie în radiologie

Chimiştii englezi au realizat o suspensie de plumb metalic în latex (sucul lăptos al unor plante). Din aceasta s-au confecţionat mănuşi de cauciuc pentru radiologie, capabile să protejeze mîinile de radiaţii alfa, beta şi gama. Calitatea principală a acestor mănuşi este subţirimea lor, ceea ce uşurează munca personalului care le poartă.

Meteorologia şi... bolile de inimă

Un grup de cercetători francezi a efectuat un studiu asupra influenţei factorilor meteorologici asupra bolilor de inimă. Cei 163 de bolnavi cercetaţi aparţineau grupului de bolnavi de stenoză cardiacă şi infarct miocardic. Din concluziile trase, mai interesantă ni se pare observaţia că infarctul miocardic ar fi favorizat de anotimpul de iarnă, în special, în orele de noapte. Variaţiile presiunii atmosferice (în special căderile de presiune), umiditatea atmosferei, vînturile şi descărcările electrice sînt şi ele condiţii nefavorabile. Petele solare şi exploziile în cromosferă nu ar juca vreun rol important în apariţia şi evoluţia infarctului.

Se ştie că legumele şi verdeţurile proaspete reprezintă una din principalele surse naturale de vitamină C. De aceea, legumele şi verdeţurile timpurii, ce apar primăvara, e bine să fie consumate cît mai des. În felul acesta se vor înlătura unele stări carenţiale survenite în urma aportului insuficient de vitamine C din alimentaţia de iarnă.

Spanacul, urzicile, ştevia, salata verde, ridichile de lună, ceapa şi usturoiul verde, loboda — care apar rînd pe rînd — au mare valoare nutritivă nu numai pentru conţinutul bogat în vitamină C, vitamine din grupul B şi vitaminele A, E şi K, ci şi pentru bogăţia lor în elemente minerale (potasiu, magneziu, fier, calciu, fosfor etc.).

Introducerea acestor alimente în raţia zilnică de hrană va contribui la creşterea copiilor, la combaterea stărilor de anemie şi a rahitismului, la asigurarea unei bune funcţionalităţi a aparatului digestiv, la mărirea rezistenţei faţă de îmbolnăviri.

Legumele timpurii în alimentaţia de primăvară

Numai suferinzii cărora le sînt contraindicate unele verdeţuri sau legume sînt nevoiţi să renunţe la acestea, aşa cum se întîmplă, de pildă, cu bolnavii de litiază oxalică cărora le este interzis consumul spanacului, cu bolnavii de colecistită ulceroasă, gastrită hiperacidă etc., care nu au voie să mănînce ceapă şi usturoi, sau cu suferinzii de unele forme de colită cărora le fac rău anumite legume.

Unele persoane sănătoase evită consumul cepei şi usturoiului verde sub formă crudă, precum şi a ridichilor de lună fie din cauza mirosului dezagreabil resimţit după masă, fie din cauza regurgitaţiilor (rîgîieli). Faţă de valoarea nutritivă a acestora, mai ales datorită arsenicului conţinut în usturoi şi a iodului care intră în compoziţia cepei, credem că unele considerente, ca cele de mai sus, pot fi neglijate în interesul sănătăţii.

Cu cît legumele şi verdeţurile vor fi mai proaspete, cu atît cantitatea de vitamină C din ele va fi mai mare şi valoarea nutritivă mai ridicată.

O grijă deosebită trebuie să se acorde spălării acestor alimente, deoarece conţin pe suprafaţa lor diferite microorganisme capabile să provoace îmbolnăviri şi dezinterie, hepatită epidemică, febră tifoidă şi alte boli infecţioase, precum şi infestări cu ouă de viermi intestinali. Spălarea e bine să se facă bucată cu bucată, foaie cu foaie — mai ales cînd acestea se consumă crude — în mai multe ape curate, de preferinţă la apa curentă a robinetului. Este interzis cu desăvîrşire spălarea legumelor şi verdeţurilor în apele rîurilor sau lacurilor — oricît de curate ni s-ar părea —în apa fîntînilor neigienice sau în apa de la conductele industriale.

Dr. I. LEONESCU

Noutăţi medicale

Hidrocortizonul împotriva veninului de şarpe

Cercetători americani de la Universitatea din Miami au stabilit că hormonii glandei suprarenale introduşi intravenos vindecă bolnavii muşcaţi de şerpi veninoşi, cu condiţia ca injecţia să fie făcută la cel mult patru ore de la muşcătură, iar concentraţia de hidrocortizon să fie întreţinută un timp oarecare.

Biotronul

A fost stabilită influenţa temperaturii, umidităţii şi a încărcăturii ionice a atmosferei asupra vaselor sanghine şi circulaţiei sîngelui. Pornind de la ipoteza că boala hipertonică este în mare măsură o angionevroză (nevroză vasculară), un grup de medici sovietici din Kiev, ajutaţi de ingineri şi tehnicieni, au construit saloane speciale, izolate ermetic de factorii de mediu externi (cîmpul electromagnetic şi radiaţiile cosmice externe), creînd în interior, cu ajutorul unor maşini, un climat artificial special: temperatura constantă de 18°, umiditatea de 40%, ioni negativi etc. Această instalaţie a primit numele de biotron.

Bolnavii de boală hipertonică, astm bronşial etc. sînt internaţi în aceste camere speciale cu climat constant favorabil (timp de 10—14 zile), în care se simt deosebit de bine. Condiţiile optime de viaţă, înlăturarea variaţiilor factorilor externi, vasodilataţia periferică — scad tensiunea arterială, ameliorînd mult starea bolnavilor.

Foileton

O ISTORIE

...Cu plecăciune, dragii mei! De mult tare nu ne-am văzut. Sănătoşi?... Dar cucoanele? Şi copiii? Bine? Mă bucur. Aud? Şi mie, precum vedeţi, îmi merge de minune... Doară una-i Chiriţa pe lume, deşi multe au avut ambiţia să-i semene... Sărut ochişorii!

Apoi, să vedeţi, am venit eu aice-n capitalie, cu Aristiţa şi Calipsiţa. Ştiţi, fetele mele... frumuşelele... tinerele... curăţele... hărnicele... cu franţuzeasca lor... cu ghitarda lor... cu cadrilul lor... gospodine bune... iconoame... cetite... giucate... pricopsite... L-am adus cu mine şi pe binecunoscutul Guliţă ot Birzoieni.

Şi aşa, cu toţii, tare ni-am mai mirat de minunăţiile din capitalie. Pacatili meli, da' casele istea iş mari, mari, coşcogè, de nu li vezi virfu. Şi dughenile iş tăte mari, luminate ca ziua, cu podoabe în cele galantare de-ţi fură ochii. Chel benior! Şi ce de cofeturi bune! Ce de ftiatre! Ce de berbanţi cu duducuţe am văzut la şosè. Toţi au straiele strimte, nu se bălăbănesc ca într-un sucman. Ş-o furnicăraie de maşini, ş-o circulaţie, că dacă nu te uiţi de patru ori în locu' undi mergi, eşti tot cu zilele-n mînă.

„...Da poate că vă deranjerisesc. Nu! Atunci să vă spun o istorie, auzită acilea, la dymnilivoastre. Tocmai făceam coltu pe bulivard, cînd mă întîlnii nas în nas cu monsiu Liviu Munteanu, de la Editura muzicală, care îi aşa, ceva mai scund decît monsiu Şarlă al nostru: m-a apucat bucuria fiindcă tocma' vroiam să-i tîrguiesc lui Guliţă un minavet — ştiţi o flaşnetă — mai mare, mai modern, şi monsiul meu de aici se vede meşter în ostromenturi pentru muzică.

Din una-n alta, trăgîndu-i de limbă că ce-i face duduca, că unde şăde, monsiul meu mi-a istorisit tată tărăşenia. Ştiţi, otelu cela mare Athenée, se lărgeşte şi — în porţiunea lui cea nouă — a înviluit şi casa de pe strada Gabriel Perry 9, unde stătea amicu meu. Motivul fiind de necesitate publică, la 8 decembrie 1963, dumnealor, cei de la spaţiul raionului 30 Decembrie, i-au găsit o altă casă, pe str. Costache Negri 51, aproape de piciorul podului Elefterie. L-au scris în izvodu lor şi i-au dat şi o ţidulă la mînă, cu nr. 24.157/1963, cum că „se mută în locu' lui C. Săndulescu, care a primit apartament în bloc nou pe Serg. Nuţu Vasile". L-au m-ai sfătuit, tot prin ţidulă, ca să se ducă musai în 7 zile la raionul Lenin, pentru a primi zapisca de repartizare.

Mulţumit, monsiu Munteanu s-a mutat în casa cea nouă — cameră, bucătărie, baie, mă rog dumnilivoastre, cu tăt marafetu. S-a dus şi pe uliţa Izvorului, la spaţiul raionului, unde a băgat un alt răvaş (cu nr. 16190 din 10 decembrie 1963). O duducă de după gemuşor i-a dat povaţă să şadă liniştit şi să aştepte. Cît? Aiasta nu i-a mai spus-o!

S-a mai dus de cîteva ori, da tot digeaba! Puţin miniet că-l tot sucească ca pi-un titirez, amicu s-a dus la inspectoru Andreescu, care a aruncat tătă vina asupra celora de la raionul din Piaţa Amzei. Cică, un giuvaer de-acolo a lucrat cu ochii închişi, pentru că Stoica — vecinu nou al lui monsiu Munteanu — ar fi avut dreptul la lărgire.

Carnaxi! Mi-au plesnit şireturile de la rochie de mînie! Ct-i dat nineacăi să audă! Monsiu Munteanu nu s-a lăsat moşmondit, ci s-a pornit glonţ la inspectorii Barbu şi Dobrè de la spaţiul din Amzei. Ştia, care mai de care, cătau să-l molcomească, c-o fi ş-o păţi, că-i vor face „hatîrul" să vorobească cu cei din Izvoru, ca musai să-i dea zapisca de repartizare la mînă.

Şi aşa, a început letopiseţu. Scursu-s-au una după alta patru lunişoare de zile. O dată chiar, a făcut popas în casa amicului meu, şeful spaţiului de pe uliţa Izvorului, Trifan, care — tam-nisam — i-a cerut lui monsiu Munteanu să îl aducă la el, în cîntălarie, pe inspectorul Barbu din Amzei. Carnaxi! Ca şi cum amicu — meşter în minavete — a zburat ca mine, cu balonu şi are puterea să ia, aşa pe sus, simbriaşii din birouri şi să-i aducă după poşta celor din Izvoru.

Acu, ce mai? Monsiul meu nu-i aranjerizat nici cu bolintinul, nici cu răboiul pentru chirie, cu nimicuţa. I-am şoptit eu la ureche ceva despre curcani sau căpăţini de zahăr, însă el o dată s-a miniet, s-a făcut roşu ca cucoşu meu cela pintenat şi mi-a zis-o de la obraz ca iste lucruri au fost pe vremuri, că nineaca a rămas de modă veche, că pe cine-i prinde azi cu iste necurăţenii, gata, o cotălgeşte. Ş-atuncea, dragii mei, ce este di făcut? „Varvarii" ceia cu alişverişul, care au încurcat lucrurile şi care amu se spală pe mîini ca Pilat, trebuie musai să discurce ghemul. Doamne! dac-ar fi fost Guliţă mai mare, l-aş fi pus să scrie nu numai o piesă de ftiatru, ştiţi dumnilivoastre, pentru aftorul cu „Două fete şi-o nineacă", care m-a miniet atît în dulcele tîrg al Ieşului — ci şi o depeşă, o bleaftură pentru „giuvaerele" din cîntălarii care pun digiaba lumea pi cele uliţe. Da, ştiţi? Aşa ca să se satură!

Chiriţa ot BÎRZOIENI
Pentru conformitate
Mircea SCRIPCĂ

UMOR străin

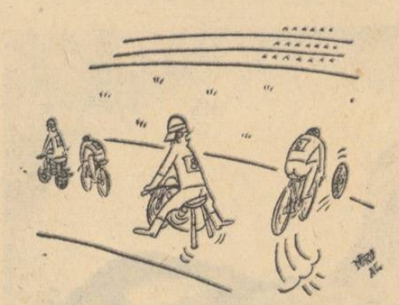

„Stai! Stai! Unde fugi?"

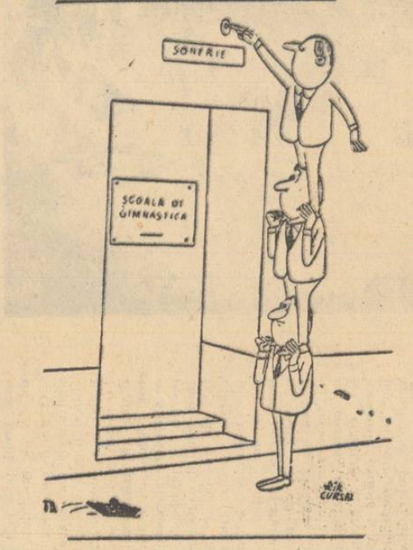

Zgîrcenie... canină

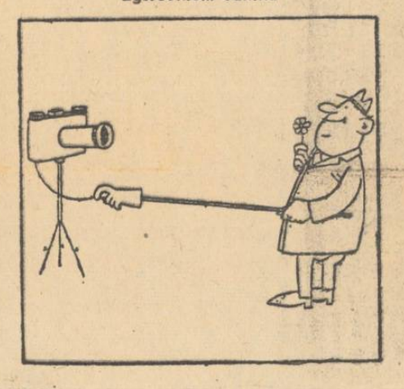

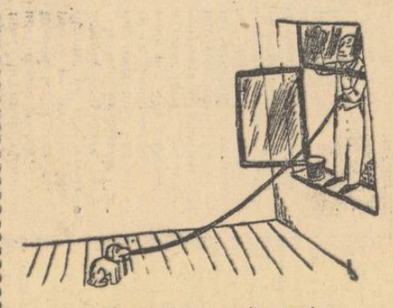

Invenţii cu... orice preţ

Fără cuvinte

Despre oameni celebri

Thomas Alva Edison avea un dezvoltat simţ al umorului. În repetate rînduri vizitatorii săi — şi nu erau puţini — s-au mirat de faptul că poarta grădinii era atît de greu de urnit. În cele din urmă, un prieten îi spuse marelui inventator: „Un geniu tehnic ca tine ar trebui să fie în stare să construiască o poartă care să funcţioneze mai ca lumea".

Edison zîmbi pe sub mustaţă:

— Ei bine, poarta mea este construită în chip genial!

— Nu mai spune! Îţi baţi joc de mine!

— Nicidecum. Am legat poarta de o cisternă. Fiecare dintre vizitatorii mei pompează în mod automat douăzeci de litri de apă în această cisternă.

★

Scriitoarea germană Ricarda Huch a făcut, la adînci bătrîneţe, următoarea remarcă: „E mult mai mare numărul prostiilor pe care oamenii le săvîrşesc, socotindu-se deştepţi, decît acelea pe care le săvîrşesc din aşazisă prostie".

★

Sofocle arăta într-o împrejurare că trei dintre versurile sale l-au costat trei zile de muncă. — Trei zile! exclamă un poet de-a doua mînă. Eu aş fi făcut o sută în acest răstimp!

— Se prea poate, ripostă Sofocle, dar acestea n-ar fi trăit decît trei zile.

★

Un sculptor care nu-şi mai încăpea în piele, copiind opere de artă, se fălea faţă de Michelangelo că ar fi depăşit creaţia maeştrilor din antichitate.

— Aici greşeşti, răspunse Michelangelo. Artistul care imită pe alţii nu-i depăşeşte niciodată!

COLŢUL celor mici

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

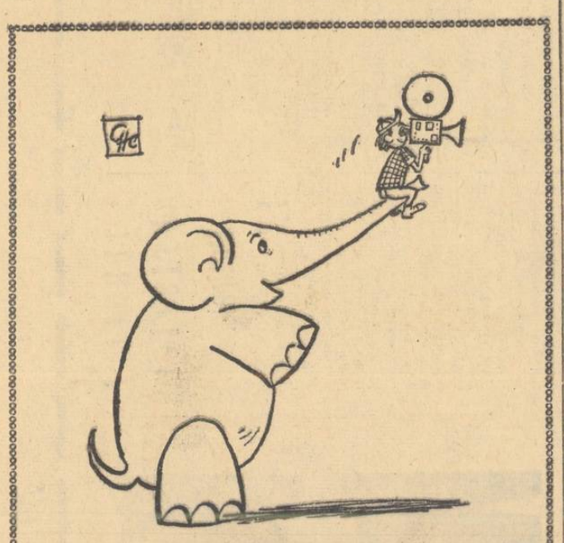

Ghicitori

Trupul lui înzăbrelit
Sub fereastră stă ferit;
Ninge cu nemiluita,
El fierbinte-i cum e pîita
(CALORIFERUL)

Coada lungă a cumetrii
Are cei puţin doi metri
(Vă asigur că nu este
Vulpea aceea din
poveste)
Ş'are dinţi ca nişte cuie
Dar să muşte-n
stare nu e.
(GREBLA)

Din tulpina mîinii mele
Cresc aceste rămurele.
(DEGETELE)

Cu-ale lui o mie ace
Ai crede că prai te face,
Dar cînd te-ai apropiat,
Ghem se stringe, speriat.
(ARICIUL)

Printr-un semn de
întrebare
Mintea-ţi pune
la-ncercare.
(GHICITOAREA)

Şt. FĂTULESCU

CONSTRUCŢII

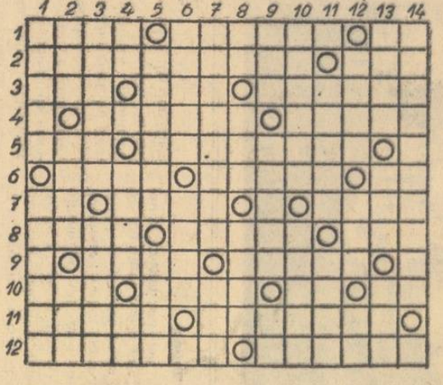

ORIZONTAL: 1) Autorul piesei „Casa inimilor sfărîmate" — Începere într-o locuinţă (dim). — Din bucătărie! 2) În programul caselor de cultură (pl) — ...Baba 3) Străbate defileul Turnu Roşu-Cozia — Navă — La intrarea în locuinţă 4) Fragmentul „Casa veche a copilăriei în asfinţit" din suita a III-a, „Săteanca" îi aparţine — Ambarcaţie sportivă 5) Roman de Rebreanu — Întîlniri tovărăşeşti la casele de cultură 6) Piesă de Maiakovschi — Os la picior — În proiect! 7) Stau în balcon! — Plantă erbacee — Ca betonul! 8) Cărămizile...în cuptor — Luat de la casă — Act de ...casă 9) Lac în frumoasa staţiune Sovata — Sediu al ...sentimentelor 10) Diminutiv feminin — Plai în raionul Curtea de Argeş — Poftim... — ...în aulă! 11) Stadiu de dezvoltare (fig) — Loc de întîlnire al amatorilor de sport. 12) Cu gust, ca silueta unui bloc turn — Uta!

VERTICAL: 1) Instituţii de învăţămînt — ...şi altele cu caracter social-cultural 2) Între intrare şi camerele unui apartament — Cartier bucureştean — Apă în ţara piramidelor 3) Tot mai multe apar pe acoperişurile caselor (sing.) — Graţioase 4) Consoane — Pictor romîn — În regie! 5) Autorul piesei „Ferestre deschise" — Destinată pentru spectacole, întruniri, expoziţii etc. 6) Cunosc din plin avîntul construcţiilor de locuinţe — Folosit pentru încălzit în unele blocuri 7) Schimburi de vederi — Răsărit 8) Între două primăveri — A îmbina — Mijloc de legătură între etaje 9) Fir — A scris piesa „Nora" (Casa cu păpuşi) — Aluminiu 10) A lucra pentru netezirea zidurilor unei construcţii — Cerdac, pridvor (pl) 11) Sare chimică — Ferment 12) „Zeci de blocuri" şi „La căsuţa cu flori în balcon" — Dimie — La oglindă! 13) Personaj din filmul „Secretul cifrului" — Pentru — Nume feminin 14) A pictat tablourile „Casa Scînteii", „Într-o cooperativă", „Peisaj din Tulcea" ş.a.

Ion PASCAL

Cuvînt rar: AREF.

SEARĂ DE CONCERT

ORIZONTAL: 1) Titlul unei uverturi de Schumann — Spectacol de dans şi pantomimă 2) Compoziţii scrise pentru solişti, cor şi orchestră pe textul unui libret dramatic — Sfîrşit de cîntec! — Autorul piesei simfonice intitulată „Tablouri de pe meleagurile Mureşului" (Kosma) 3) Tutti! — Una din simfoniile lui Prokofiev. 4) „In amintirea unei luptătoare căzută în...", titlul unui tablou simfonic de Sabin Drăgoi 5) Auxiliar al viitorului — Haină lungă (şi neagră), cu mîneci largi — Bogat 6) „Scenele napolitane"; „Scenele pitoreşti" şi operele „Cidul", „Werther" şi „Manon" sînt creaţiile sale — Poftim 7) Unităţi de măsură a poştei — Autorul suitei intitulată „Munca" (George) 8) Titlul simfoniei a III-a de Schumann — Sfîrşitul lui Romeo! — La bemol 9) Cea mai mare parte din tobă! — „Harap...", balet de Mendelsohn — Tese! — Ciolan 10) „... din Portici, principala operă a compozitorului Auber — Între tenori şi basi 11) A întemeiat Conservatorul filarmonic dramatic din Iaşi în anul 1836 — Plantă cu flori galbene 12) Sfîrşit de dans! în insula Lewis (Scoţia) — Vechi dans spaniol.

VERTICAL: 1) Formulă melodică expresivă prin ea însăşi (pl) — „Serbările" lui Respighi 2) Protector mitologic al poeziei, reprezentat uneori ca un tînăr care cîntă din liră—„După amiaza unui faun" şi „Marea" vi-l sugerează 3) Simfonia a VIII-a de Schubert 4) Temperatură pentru „Antarctica" lui Williams — „Lugojană" cu cîntec — Între două pauze, la operă 5) Notă muzicală — Personaj feminin din opereta „Voievodul ţiganilor" — Si diez 6) Croială largă, cu falduri — Piesă instrumentală de Schubert 7) „Silvia", „Coppelia" şi „Lakmé" îi aparţin — Negaţie — Jumătate de arie! 8) Corespondent pentru „Militara" lui Haydn — Mişcare în andante 9) Pronume — La prima apariţie pe scenă (pl) 10) Tempo furtunos — Autorul suitei intitulată „Sibiana"

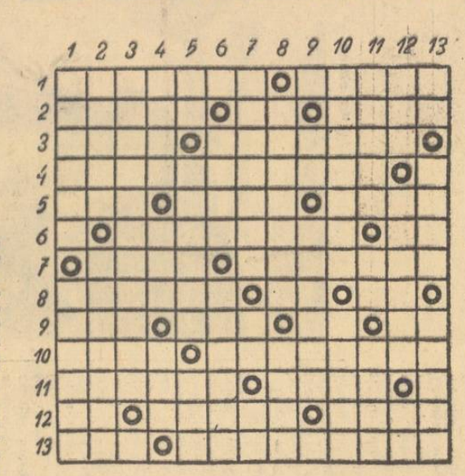

REBUS

— ...„viorist", sculptură de Iosif Fekete — Picior bisilabic folosit uneori în muzică pentru desemnarea unor elemente ritmice 13) Cap feminin din opereta „Voievodul ţiganilor" — Si diez 6) Croială largă, cu falduri — Piesă instrumentală de Schubert 7) „Silvia", „Coppelia" şi „Lakmé" îi aparţin — Negaţie — Jumătate de arie! 8) Corespondent pentru „Militara" lui Haydn — Mişcare în andante 9) Pronume — La prima apariţie pe scenă (pl) 10) Tempo furtunos — Autorul suitei intitulată „Sibiana" (Achim) 11) Numele unui violonist din R. P. Bulgaria (Boian) — Sodiu — Port algerian la Marea Mediterană 12) Localitate în Franţa — Doar o melodie — Mihai Dumitru 13) Sunet de trompetă — Supliment la drum — Dans popular romînesc în ritm foarte viu

Mihai CIONTEA

Cuvinte cunoscute mai puţin: OBA, EXE, EZA.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

MAGNETISM

ORIZONTAL: Capitol — Uni — Anomalii — Un — Z — Leit — Nord — Uzină — Ac — Iu — Ta — S — Role — C — Raite — Inot — Sim — Alin — No — Capete — Ador — O — E — Iertări — Liric — Oină — Ires — Cleşte.

LOCURI

ORIZONTAL: Originară — Sp — Rară — Iu — Rută — Iz — Locţiitor — Undeva — Ne — Pa — Nai — Aici — Pas — D — Nule — Tăşti — Escu — Raid — Et — Uo — Virare — E — Spadă — Elevi — Ioc — Dan — Şină — Tren — Călător — At — Vie — State.

Poşta redacţiei

MAGDALENA MARINESCU — Tohanul Vechi-Braşov. Puteţi cere prin tribunal mărirea pensiei alimentare în raport cu cîştigul actual al fostului soţ. Ameninţările din partea lui că vă ia copilul dacă faceţi aceasta, nu-şi au nici un temei dacă dovediţi că copilului este bine îngrijit şi i se dă o educaţie corespunzătoare. Pensia i se dă pînă la majorat, adică pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani, iar dacă urmează studii superioare primeşte pensie pînă le termină. Cît priveşte a doua problemă răspunsul este negativ.

I B. — Feteşti. Nu urmaţi tratamentul cu Heparină, însă Trifosfadenul Ateroidal şi Lipotropul vă pot fi de folos. Creşterea colesterolului îşi are explicaţia probabil în alimentaţia cu prea multe grăsimi. Sigur că găsim util consultul la specialist şi chiar în cursul lunii găsim că este bine să vă deplasaţi la Bucureşti.

DUMITRU HAVA — Oradea. Problemele ce le ridicaţi în scrisoarea adresată revistei pot fi rezolvate numai de Consiliul agricol raional căruia trebuie să vă adresaţi.

TONY — Tîrgovişte. Fără îndoială că totul va fi întors în mod normal şi nu aveţi nimic altceva de făcut decît să duceţi o viaţă ordonată, normală.

ELENA PONORAN — Braşov. Oficiul regional farmaceutic vă poate ajuta să cumpăraţi ceea ce vă interesează.

LUCIA SĂRBUŞCĂ — Iaşi. În prezent nu mai puteţi da examen de maturitate avînd terminate numai zece clase. Dacă doriţi însă că aţi absolvit şi clasa a zecea, puteţi continua studiile pentru terminarea şcolii medii şi apoi daţi maturitatea.

ZORAL — Bucureşti. Vom ţine seama de sugestia dv. şi vom căuta să publicăm în revista noastră condimente bune şi rele pentru organism.

• PERLAN ALB PENTRU ŢESĂTURI DIN LÎNĂ, MĂTASE NATURALĂ ŞI FIBRE SINTETICE.
• PERLAN ALBASTRU PENTRU ŢESĂTURI DIN IN, BUMBAC ŞI CÎNEPĂ.

1. O pălărie tinerească din tricotaj de lînă în carouri şi brodată cu material contrastant.
2. Pălăria „Rodica" pentru stradă din material flauşat, o pălărie de efect.
3. O pălărie din pai cu borul ridicat.
4. Un model de pălărie sport gen caschetă din material plastic cu calota uşor fronsată.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40 240

LOCATARUL DE LA ETAJUL I

PENELUL

Acum câțiva ani, la expoziția de la Roma, în fața unei lucrări de Eugen Mihăescu

A cam pe miera multora din lucrările de vaoare ale picturii și grafi cei noastre a avut loc în atelierele de la etajul I al blocului „Dunărea" de pe B-dul N. Bălcescu. Aici, în încăperi spațioase, elegante și, bine înțeles specific mobilate își făuresc lucrările multi dintre artiștii penelului. Și nu rareori înainte ca ele să ia drumul expozițiilor sau al șantierelor unde vor da și mai mare frumusețe marilor edificii culturale, se întâmplă să fie discutate „între vecini". Iată câteva cărți de vizită de pe culoarul mezaninului : Jules Perahim, Aurel Stoicescu, N. Koni, Ion Bițan, Emil Aniței, Constantin Păcinită, V. Greculesi, Ion Marșic, Vasile Brătulescu.

Cel mai tânăr dintre ei, Eugen Mihăescu, a făcut cunoștință cu atmosfera de creație de acolo cu 4 ani în urmă. Avea 23 de ani, în după amiaza aceia când a fost invitat de maestrul Jules Perahim în atelier.

„Uite, mai am o masă liberă, e în plină lumină, lângă fereastră, i-a spus Perahim. Dacă vrei, poți lucra la ea".

La masa asta au prins imagine multe din personaiele cărților lui Mihai Beniuc, Baconski, Nina Cassian, Pop Simion etc., apoi eroii pieselor lui Cehov. Puțini din spectatorii filmului „Cerul n-are grații" cunosc că Eugen Mihăescu a avut în film un rol... nevăzut. El a fost acela care a pictat tablourile eroului principal. Unele din desenele sale au trecut și dincolo de granițele țării. La Pavilionul romînesc de la Sao Paolo, la Expoziția cărții romînești de la Roma, la expozițiile de la Djakarta și din Vietnam s-a aflat prezentă și semnătura lui Eugen Mihăescu.

Două din desenele lui Eugen Mihăescu figurează în volumul „Grafica militantă romînească". Reprezintă scene din cartea lui Iulius Fucik, „Reportaj cu streangul de gât". Apoi am mai întâlnit desenele tânărului grafician în foaierul Teatrului de Comedie. O mică expoziție prin care spectatorii făceau cunoștință cu „Rinocerii", încă înainte de a se ridica cortina.

...Volumul lucrărilor celui mai tânăr locatar al etajului I al penelului nu se oprește aici. Excelentele condiții de lucru, atmosfera propice creației ca și ajutorul colegilor, îl stimulează să creeze altele, mai interesante !

Marian SANDU

Unul din „Rinoceri" văzut de Eug. Mihăescu

Pentru dl. Ștefan Roman cu simpatie de Enrique Buenaventura

M-a cucerit calitatea teatrului romînesc

DECLARAȚIILE OMULUI DE TEATRU COLUMBIAN

ENRIQUE BUENAVENTURA

Cititorilor revistei „Magazin" cu simpatie
E. BUENAVENTURA

O privire vie, mobilă, o față puțin brăzdată, și totuși încă tinără, sugerează prezența unui om cu o bogată experiență de viață. Un ceas de convorbire ne convinge că prima impresie era îndreptățită : Enrique Buenaventura, director de scenă și pedagog din Columbia, care a participat la lucrările reuniunii internaționale de teatru desfășurată la București, a înfruntat multe obstacole și a trecut prin multe peripeții, până să-și poată împlini vocația sa reală — slujirea scenei.

— *Da, așa e* — ne spune cu un surîs blînd. *Nu m-am putut dedica teatrului chiar din primii ani ai tinereții. Am fost nevoit să fiu, pe rînd, marinar, zugrav, chelner. Abia mai tîrziu, am putut, cu sprijinul valorosului actor argentinian Petrone, să pășesc pe scenă.*

La „Nuevo Teatro" din Buenos Aires am debutat, cu îndrăzneala tinereții... și ca autor dramatic. Piesa se intitula „Demonul a sosit în sat" ; ea era pătrunsă de influența simbolismului și, deși căutam să transmit o experiență umană sinceră, cred că nu trebuie să regret pierderea manuscrisului și faptul că premiera lucrării a fost întîmpinată atunci cu indiferență...

După ce am făcut perseverenta și modesta mea ucenicie, am început să lucrez pentru cregrea unei școli unde să se formeze cadre pregătite și în patria mea.

— În mod precis, de cînd s-a înființat teatrul-școală pe care-l conduceți și-l reprezentați la această întîlnire internațională ; ce caracter și scopuri are existența sa ?

— *Teatrul nostru și-a început activitatea cu 7 ani în urmă și are caracterul unui „banc de încercare". Ne bazăm pe subvenție oficială, dar sîntem siliți să recurgem și la unele donații particulare. Studiile se desfășoară pe o perioadă de trei ani.*

— Puteți absorbi promoția unui an ?

— *Cei care nu pot găsi angajament la noi, caută plasament la Bogota, sau pleacă peste hotare. Realitatea este că situația noastră apare pur și simplu dezolantă. Companiile sînt instabile, au o existență precară și în consecință și nivelul spectacolelor este cu totul inegal.*

— Ce efect credeți că va avea reuniunea desfășurată la București, tocmai pe o temă atît de apropiată de nevoile dv. : formarea profesională a actorului și cum apreciați rezultatele acestor dezbateri ?

— *Rureori m-am aflat în condiții atît de stimulatoare și am lucrat așa de intens asupra unor probleme atît de concrete și imediate. Nu a fost posibil să epuizăm tema, dar ni s-au dat idei noi, cu care plecăm îmbogățiți și care vor germina fără îndoială ; ne-am ales fiecare cu mijloace și posibilități noi necesare pentru a găsi un răspuns personal la problemele puse.*

— Ați avut o serie de întîlniri cu oamenii de teatru romîni, ați asistat la diferite spectacole, care desigur că v-au permis să vă formați o părere asupra dezvoltării și ritmului mișcării teatrale romînești. Ce ne puteți spune despre aceasta ?

— *Adevărul este că sînt complet surprins de amploarea și intensitatea vieții do. teatrale și de calitatea manifestărilor sale. Am văzut toate spectacolele care se puteau viziona, în scurtul interval de care am dispus, și în toate am constatat o mare și pasionată preocupare pentru calitate, finisare, și o deosebită onestitate și răspundere profesională. Mărturisesc sincer că am văzut unele puneri în scenă și interpretări care depășesc cu mult pe cele din marile capitale.*

— Ca om de teatru și pedagog, ce credeți despre modul de organizare și funcționare al învățămîntului nostru superior artistic ?

— *Cred că școala dv. e foarte bună. Adică, oferă atîtea facilități pentru studii încît ar trezi invidia în orice parte a lumii, cel puțin a lumii cunoscută de mine... Metodologia e sigură și eficientă, fiind bază solidă a unei munci intense. Plec cu un singur regret : că nu am putut vizita mai pe îndelete Bucureștiul, care are o poezie aparte. Aici găsești o explozie de culori în siluetele armonioase ale blocurilor noi, oazele spațiilor verzi, animația magazinelor.*

— O ultimă întrebare : ce perspective aveți, în activitatea dv., care îmbracă, în bună măsură, aspectul de pionierat ?

Surîsul interlocutorului nostru devine acum sceptic.

— *Perspectivele ? Foarte nebuloase. Măcar să ne menținem... Sînt condiții economice dificile, care nu ne îngăduie proiecte. Altfel, ar fi multe de făcut : aș prezenta „Luminile boemei", de o profundă poezie și filozofie, de Ramon Vallé Inclan, m-aș mai ocupa de teatrul pentru copii. Dar cine poate ști dacă și cînd se vor materializa aceste proiecte ?...*

Eugen B. MARIAN

Documentare cinematografice

„Bacchus în Romînia"

Faima neîntrecută și tot mai răspîndită a vinurilor romînești — faimă care a adunat laolaltă nenumărate medalii și diplome în ultimii ani — are un temei milenar. În chilimbarul boabelor albe sau în rubiniul celor sîngerii, s-a acumulat de-a lungul veacurilor experiența rodnică a poporului nostru, în cultivarea celor mai alese soiuri de viță. Evocarea acestui drum, de la îndepărtatele timpuri ale exilării lui Ovidiu pe malurile Pontului Euxin și pînă în zilele noastre, prilejuiește scenaristului Radu Albala o poetică și competentă incursiune pe locuri cu trecut istoric, unde se află și renumite podgorii.

Urmărind firul expunerii sale, inspirată și plină de culoare, spectatorul parcurge astfel, simultan, timpul și spațiul — într-o agreabilă excursie informativă. Regizorul H. Rabinovici îmbină cu o expresivă dibăcie realitatea muncii stăruitoare a podgorenilor cu multitudinea de nuanțe și arome în care ea se contopește, pe firul acelei idei simbolice a efortului încununat de rodnicie. Imaginea lui Constantin Dembinski identifică admirabil, pe latura coloristică, cromatica licorii străvezii cu cea a peisajului și luminilor meleagurilor romînești.

Din viața peștilor exotici

Reproducerea este un fenomen biologic dar particularitățile sale, caracteristice fiecărei specii, evidențiază varietatea și fantezia infinită a naturii, în mijlocul căreia trăim. Iată pentru ce devine nu doar instructivă ci chiar captivantă cinecbservarea unor pești tropicali în momentele de culminație a vitalității lor.

Împletind prezentarea unor specii mai puțin cunoscute marelui public, pe care le găzduiește acvariul de la Constanța, cu inedite comportării lor în perioada înmulțirii, regia (Dona Barta) dă un relief mirific lumii tăcerii. Ne sînt relevate grația și eleganța unor mișcări de rafinament coregrafic pe care acești pești ai mărilor calde, cu solzi multicolori și aripi aidoma unor valuri stranii — le desfășoară privirilor noastre, fără intenție de divertisment, ci doar în scopul de a-și perpetua specia. Efectele de lumină, care valorifică transparența de vitraliu a apei și farmecul natural al adîncurilor, sînt de-a dreptul fascinante, (operator : Victor Popescu). Filmul devine astfel un pitoresc poem închinat naturii, în cuprinsul căreia arta își află temeiul atîtor imagini sublime.

Eugen ATANASIU

Cadru din filmul romînesc „Comoara din Vadul Vechi"

TURNEE ARTISTICE

Muzicale...

La începutul lunii mai, orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu" va întreprinde un turneu de 10 zile în mai multe orașe ale țării. Primul concert va avea loc în ziua de 4 mai la Craiova. În continuare, orchestra va prezenta concerte la Sibiu, Hunedoara, Reșița, Timișoara, Arad, Tg. Mureș, Cluj, Cîmpia Turzii și Brașov. Își vor da concursul dirijorii Mircea Basarab, artist emerit și Mircea Cristescu, precum și violonistul Ion Voicu, artist al poporului, violoncelistul Vladimir Orlov, artist emerit și pianista Sofia Cosma.

Și teatrale...

O seamă de colective ale teatrelor bucureștene, întreprind cu regularitate deplasări în orașele și satele țării, iar în perioada primăverii și a verii organizează turnee de mai lungă durată în țară.

De la 21 aprilie se află în turneu un colectiv al teatrului „C. I. Nottara" care va prezenta pînă la 21 mai spectacole cu piesa „Act venețian", de Camil Petrescu (regia Emil Mandric, scenografia Edcin Cutler). În distribuție : Eugenia Bădulescu, George Constantin, C. Brezeanu, Dan Nicolae. Turneul se va desfășura în regiunile Brașov, Cluj, Crișana, Banat, Oltenia, Galați, Bacău, Iași, Suceava. În a doua jumătate a lunii mai, teatrul „C. I. Nottara" va juca pe scena Teatrului de Stat din Constanța. Artiștii bucureșteni vor prezenta cu acest prilej spectacole cu piesele Peer Gynt de H. Ibsen, „Act venețian" de Camil Petrescu și „Steaua polară" de Sergiu Fărcășan.

★

După ce își va încheia, la 28 aprilie, turneul în țară cu „Casa inimilor sfărîmate" de G. B. Shaw, Teatrul de Comedie va întreprinde, între 15 iunie și 10 iulie, un nou turneu, de data aceasta cu piesa „Șeful sectorului sufllete", de Al. Mirodan. Turneul acesta va avea loc în regiunile Brașov, Hunedoara, Mureș-Autonomă Maghiară, Cluj, Crișana, Banat, Oltenia.

★

De la începutul lunii mai și pînă la 25 mai se va prezenta în țară, sub egida O.S.T.A., spectacolul de estradă „De-ne-mi-fasol-la... Stroe". Turneul se va desfășura la Panciu, Tecuci, Bîrlad, Huși, Vaslui, Iași, Botoșani, Fălticeni, Rădăuți, Roman etc.

Acestea sînt numai o parte din turneele artistice întreprinse de colectivele bucureștene în orașele țării.

Librete de operă

Este binevenită inițiativa Editurii muzicale de a tipări librete ale marilor opere. Iubitorii acestui gen muzical au la dispoziție două dintre acestea : „Boris Godunov" de M. P. Musorgski și „Aida" de Giuseppe Verdi.

După cum se știe, prima operă a fost scrisă folosindu-se versuri din poemul lui Puskin.

Traducerea din limba rusă este făcută de dirijorul clujean Anatol Chisadji.

Libretul „Aidei", scris de Antonio Chislanzoni, a fost tradus din limba italiană de Alfred Alessandrescu și Vintilă Russu-Sirianu.

Apărute într-un format mic, de buzunar, aceste două librete oferă spectatorului de operă posibilitatea de a urmări odată cu textul muzical și pe cel literar. În felul acesta, numeroase arii, înregistrate în memorie doar melodic, vor putea fi cunoscute cu exactele lor, în adevăratul lor sens, fapt ce denotă caracterul utilitar al acestor mici publicații. Ele se adaugă libreteloor publicate, pe format mare, în casetele discurilor „Electrecord", cu înregistrări de opere, cum este de pildă „Bărbierul din Sevilla" sau „Trubadurul".

Merită subliniată, cu acest prilej, înfățișarea grafică excelentă în care apar lucrările din colecție, copertele sugestive, executate cu mult gust și ingeniozitate, în spiritul conținutului operelor.

Acest bun început trebuie urmat, în așa fel încît spectatorul de operă să-și creeze o mică bibliotecă, o bibliotecă a libretelor.

Un povestim filmul

„MADAME SANS GÊNE"

O COPRODUCȚIE ITALO-FRANCO-SPANIOLĂ PENTRU ECRAN PANORAMIC CU **SOPHIA LOREN**

În clipele istorice ale lui august 1792, cînd revoluționarii se pregăteau să ia cu asalt palatul Tuileries, François Lefebvre, sergent în garda națională, instalează un fun în curtea spălătoriei Catherinei Hubscher. Cei doi se îndrăgostesc și, astfel, începe ascensiunea soției viitorului mareșal al Franței, sub Napoleon.

Francois Lefebvre pleacă imediat după victoria revoluției, cu armata Republicii proaspăt instaurate. Cei doi se revăd abia după patru ani cînd, Lefebvre, devenit căpitan, ia parte la campania din Italia, unde generalul Bonaparte repurta strălucite victorii. Aici, amîndoi cad în mîinile austriecilor și sînt la un pas de execuție dar, prin curaj și viclenie, reușesc să scape aducînd generalului și o bogată pradă.

Devenit împărat al Franței, Napoleon hotărăște să-i dea mareșalului Lefebvre, duce de Danzig, regatul Westfaliei. Dar cele trei surori ale împăratului — care revendicau regatul pentru fratele lor Jerôme — pun la cale o intrigă perfidă pentru înlăturarea lui Lefebvre, cu prilejul recepției de la palat, în cinstea încoronării noului rege al Westfaliei. Ele încearcă s-o compromită pe fosta spălătoreasă, care-și păstra sănătoasele și autenticele ei purtări în atmosfera ipocriziei aristocratice de la curte. Declanșîndu-se, din cauza ripostelor ei, un uriaș scandal, Napoleon îi cere mareșalului Lefebvre să divorțeze. Dar Catherine nu se sfiește să se adreseze chiar împăratului, amintindu-i cum l-a îngrijit cînd era doar un tînăr ofițer, precum și devotamentul patriotic de care ea a dat dovadă în anii de război.

Împăratul cedează rugăminților lui Lefebvre și voinței cu care Catherina îi înfruntă. Lefebvre nu va mai deveni rege al Westfaliei, dar nici iubirea lor nu va putea fi distrusă de uneltirile de la curte.

NE VIZITEAZĂ

Soprana Una Hale (Anglia)

La mijlocul lunii mai își va da concursul în cadrul unor spectacole cu „Cavalerul rozelor" și „Tosca" — la București, Iași și Timișoara — soprana **UNA HALE** (Anglia).

După ce a studiat la „Royal College of Music", Una Hale a fost angajată la „Carl Rossa Opera", unde a activat pînă în anul 1954, iar de atunci se numără printre cîntăreții de frunte de la „Royal Opera Hause-Covent Garden". În anul 1962 a întreprins un strălucit turneu în Australia. Este prima soprană britanică care a creat rolul Cressidei în producția lui William Walton, „Troilus și Cressida", iar recent a interpretat cîteva roluri de mare amploare la Covent Garden și Sadlers Wells London.

Soprana Una Hale (Anglia)

Violonistul Emil Kamilarov (R. P. Bulgaria)

Ne va vizita de asemenea, violonistul bulgar **EMIL KAMILAROV**, artist emerit. Deși tînăr, violonistul Emil Kamilarov este bine cunoscut atît în patria sa cît și în străinătate : este laureat al primului concurs bulgar al cîntăreților și instrumentiștilor ; a obținut diploma de onoare la concursul internațional de vioară „Jan Kubelik" de la Praga ; este laureat al Concursului celui de-al II-lea Congres al Uniunii Internaționale a Studenților (1959). Este laureat al premiilor „Dimitrov" și „Paganini".

Are înscrise în repertoriul său bucăți muzicale pentru concerte cu orchestră și pentru soliști de : Bach, Mozart, Brahms, Ceaikovski, Prokofiev, Paganini, Saint Saens etc.

În țara noastră, violonistul Emil Kamilarov își va da concursul în cadrul concertelor Filarmonicii din Cluj, din zilele de 23 și 24 mai și la 27 mai la București în cadrul unui concert al Orchestrei cinematografiei.

CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ O CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL NAȚIONAL „I. L. CARAGIALE"

MOARTEA „UNUI ARTIST"

DE HORIA LOVINESCU

Toate semnele exterioare arată că Horia Lovinescu a ajuns la maturitatea creației sale literare, la o capacitate de producție care are un ritm sigur, puternic și egal. Lovinescu se dovedește de o fidelitate neclintită față de dramă, ca specie, fiind încîntat, prin tendințele profunde ale naturii sale, spre continutul și aspectul grav al vieții, spre încercările cele mai dureroase ale biografiei morale a omului, spre problemele cele mai dificile ale spiritului.

O gravă problemă, una dintre cele mai grave din cîte s-au pus vreodată omului și scriitorului, atacă Lovinescu și în ultima sa dramă **„Moartea unui artist"** : problema bătrîneții, a apropierii imediate a morții, — problemă care autorul o precizează fată de enorma ei generalitate strict filozofică prin încadrarea într-o temă nu mai puțin gravă : tema poziției artistului fată de viață și de moarte. Drama lui Manole Crudu — genial sculptor al zilelor noastre, artist sensibil și cetățean, credincios idealurilor realiste și și populare ale artei socialiste — va izbucni, așadar, în două planuri, se va cristaliza în două conflicte : în planul setei de viață — exacerbată de apropierea bătrîneții și de amenințarea acută a morții, datorată unei grave maladii cardiace — prin pasiunea violentă pe care marele artist o resimte fată de adolescenta Cristina ; în planul spiritului, prin conflictul care îl opune fiului său mai mare, Vlad, de asemenea sculptor, dar corupt, ca artist și ca om, de concepții iraționaliste, pesimiste, antiumane și de moralа cinică a tuturor ratașilor. La drept vorbind, între aceste două conflicte nu prea există o legătură dramatică strînsă, dacă nu aceea că. sub impresia fiecăruia eșec al pasiunii pentru Cristina (care, în modul cel mai natural devine logodnica lui Toma, (fiul mai mic al artistului), sculptorul cunoaște o clipă de cumplită criză morală, în cursul căreia creează o operă „neagră" ; un monument al morții și al negațiunii. Revenirea se produce însă repede : în clipa premergătoare morții, Manole Crudu cere lui Vlad să distrugă sub ochii săi opera întunericului, ceea ce acesta face, promițînd în același timp să continue opera tatălui său, să devină el însuși un artist al rațiunii, al luminii, al vieții triumfătoare.

Drama are o viață, o forță, cu mult superioară dramei problematice pe care o dezbate, a cărei argumentație, în ciuda profunzimii enunțiative, nu aduce multă noutate. Trebuie spus că problema raporturilor artistului cu lumea, a misiunii artei în procesul de dezvoltare a societății, este tratată în termenii cei mai generali ai mostenirii umaniste a veacurilor, fără nici un argument dedus din achizițiile filosofice și practice proprii și specifice epocii noastre. Singurul ecou al acestei faze istorice a gîndirii și moralei este, în mod cu totul neașteptat, sumara și banala încercare de argumentare a tînărului fizician atomist Toma, îndreptată... împotriva conceptului tradițional de artă realistă.

Dar, pentru a ne întoarce de unde am plecat, drama de viață, are o reală forță. Lovinescu are, așa zice, instinctul dramei elementare, dar autentice ; el creează și comunică senzația situațiilor și frămîntărilor dureroase, și știe să populeze scena cu oameni vii, între care se stabilesc relații spontane și organice, a căror evoluție ulterioară confirmă, adîncește și îmbogățește trăsăturile inițiale. Personajele cele mai izbutite ale dramei sînt tocmai acelea în cuprinsul și destinul cărora nu se cristalizează forțele decisive ale acțiunii, a căror prezență și conduită sînt tangențiale, dar care, prin aerul numai al autenticității și al forței lor de comunicare capătă o importanță deosebită și furnizează operei cea mai bună sevă de viață. Astfel de personaje sînt : Claudia Roxan, o actriță în tre două vîrste, veche iubire a lui Manole Crudu, femeie generoasă, sensibilă, delicată, sortită unui dureros sacrificiu, personaj foarte interesant, tratat cu subtilitate și cu siguranță fără greș ; Aglaia, menajera sculptorului și mama tinerei Cristina, dominată de interesul căpătuirii mic-burgheze, operînd prin uactica vulgară a anulării, a insinuării, a sugestiei ; bătrîna țărancă Domnica, personaj de calitată caligrafie populară, descinzînd dintr-o spiță literară fundată de Zaharia Stancu.

Manole Crudu este el însuși un crou autentic și veridic, ale cărui comportări de artist vital, năvalnic, de un egoism naiv și de o brutalitate lipsită de meschinărie și vulgaritate coloreaza puternic și interesant drama ultimelor ilustrii. Drama lui **umană** este convingătoare, și în cadrul ei personajul este convingător. Numai drama de exceptie, drama artistică, îl face stingaci și minor. Personajul neizbutit rămîne fiul său Vlad, nu mai puțin simpatic, aducînd totusi cea mai puternică încărcătură în această povește, și decepționînd chiar în facilul și fugătorul său happy-end ideologic...

Spectacolul realizat pe scena Naționalului, încredințat lui Horea Popescu, este atractiv, de o desfășurare care intră nu rareori în domeniul naratiunii înflorite și prețioase de o viziune în general cam barocă, la care a participat intens și decoratorul. Această viziune este oarecum inadecvată continutului intens și violent al unei drame morale, dar trăgînd textul spre ea, îl poartă pe spectator într-o direcție pe care acesta o acceptă cu plăcere.

În rolul lui Manole Crudu, spectatorii l-au urmărit cu mult interes și simpatie pe Toma Dumitriu, a cărui forță, masivitate interioară și gravitate se potrivesc foarte bine cu linia generală a personajului ; totuși interpretul nu a sensibilizat în chip sufficient de sugestiv criza psihologică, și, fiind excelent în momentele calme ale portretului, nu a găsit încă formula unei suficiente eliberări a clipelor de paroxism. Trei eminente interprete ale personajelor feminine mature au constituit fondul cel mai solid al dramei : Tanți Cocea, în rolul Aglaiei, a desenat cu linie foarte sigură manevrele unei mame sincere dar meschine, și întregul portret al personajului a apărut foarte convingător, deși marcat uneori de apăsări mimice și tonale excesive ; Elvira Godeanu a fost cum nu se poate mai convingătoare în trăirea ultimelor iluzii și a renunțării definitive a Claudiei Roxan, iscînd cu o bogată paletă de discretie și adîncime ; Eugenia Popescu, realizînd în rolul bătrînei țărănci Domnica, o compoziție de extremă minuțiozitate, de un hieratism popular, a cărui stilizare maximă a fost în cel mai pur spirit al textului respectiv.

În rolul cel mai ingrat al dramei, (Vlad), am compătimit adînc cu Matei Gheorghiu, ale cărui eforturi nu au fost ajutate nici de conținutul textual al rolului, nici de regizor, care, îmbrăcîndu-l într-o mefistofelică și neagră cămașă, l-a obligat că n-o schimbe multe, multe zile ale acțiunii, pe o căldură înăbușitoare. Celălalt fiu, Toma, fiind o bomboană de tînăr pozitiv, a avut un rol ușor, pe care tinereasca prospețime a lui Florin Piersic a făcut-o și convingătoare și simpatică. Pentru rolul Cristinei, Naționalul, care dispune de un apreciabil număr de actrițe foarte capabile și indicate a-l interpreta, a recurs totusi la soluția unui „import" de la Institutul de Teatru : Ilinca Tomoroveanu. Tînăra interpretă a fost condusă de regizor spre accentuarea drăgălașe a infantilității rolului, ceea ce, evident, răpește personajului o mare parte din doza de autenticitate și profunzime, în chipa dramei. Această stîngăcie e însă a regizorului, al interpretei rămînînd faptul că promite.

Radu POPESCU

NUMĂRUL VIITOR AL REVISTEI „MAGAZIN" VA APARE MIERCURI 29 APRILIE 1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ 1 MAI

ZIUA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A CELOR CE MUNCESC!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 343 • Vineri 1 mai 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

CĂLĂTORII DE PRIMĂVARĂ

Cineva îmi spunea mai dăunăzi că la Sinaia a nins. Privesc florile caisului și-mi pare neverosimil. Venit din Suceava, un prieten îmi vorbea de sobe și de foc în casă. Găseam lucrul cel puțin ciudat simțind soarele înfierbîntîndu-mi spatele, în parc, pe bancă.

A venit ori n-a venit primăvara? Strecurîndu-mi, cu maliție, informații meteorologice și date climatice caracteristice, vreun binevoitor ar putea spulbera degrabă întrebarea.

E o posibilitate care nu risipește totuși incertitudinile anotimpului.

Mereu ne întrebăm, pe geruri și ninsori, cînd se termină iarna. Pe nimeni niciodată n-am auzit întrebînd: cînd se sfîrșește primăvara? E oare dornic cineva să afle cînd se sfîrșește tinerețea? (Nimeni nu spune, măsurînd vîrsta unui om că a trăit atîtea toamne sau atîtea ierni ci că au trecut peste el atîtea primăveri). Înțelepciunea basmului, pe care realitatea n-o contestă, rostește splendidul deziderat al tinereții fără bătrînețe. Or primăvara ne dă simțămîntul întoarcerii în vreme; primăvara întotdeauna regăsim, gata să se deschidă, floarea tinereții.

Dar anotimpurile vin și se duc ca păsările călătoare. Primăvara de-afară e ca și întîlnirea cu cineva care ți-i drag într-o gară unde trenul stă două minute. Dar ar putea dura la nesfîrșire primăvara? Pot încremeni în mugur florile și frunzele? Pot nunti cocoșii de munte la fiecare răsărit de soare, cît le e dat să trăiască? Ca să existe, primăverile trebuie să se stingă și să treacă degrabă. Altfel nu le-am aștepta. Și nici nu ne-am bucura cînd vin. Poate pentru că trec prea repede primăverile ni-s dragi.

Putem prelungi dulceața primăverii?

Mă gîndesc la reprezentările — adesea prea puține — care înseamnă pentru fiecare dintre noi primăvara. Să le păstrăm, după dorință, prezența în timp nu ne stă în putere. În schimb putem să le înmulțim. Primăvara va fi mai intensă, cu rezonanțe mai adînci, cu înțelesuri mai multe, asemenea diamantului care își sporește strălucirea, cînd joacă lumina în mai multe fețe șlefuite. Cum? Am să răspund deîndată.

M-am întîlnit mai ieri cu un prieten, citadin înrăit, care nu sufere să calce decît pe netezimi de asfalt. Evident ostenit mi-a părut de o nefirească exuberanță. Avea încălțările colbăite și fața prinsă de soare.

Virgil DĂNCIULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Primăvară pe șoseaua Mihai Bravu din Capitală

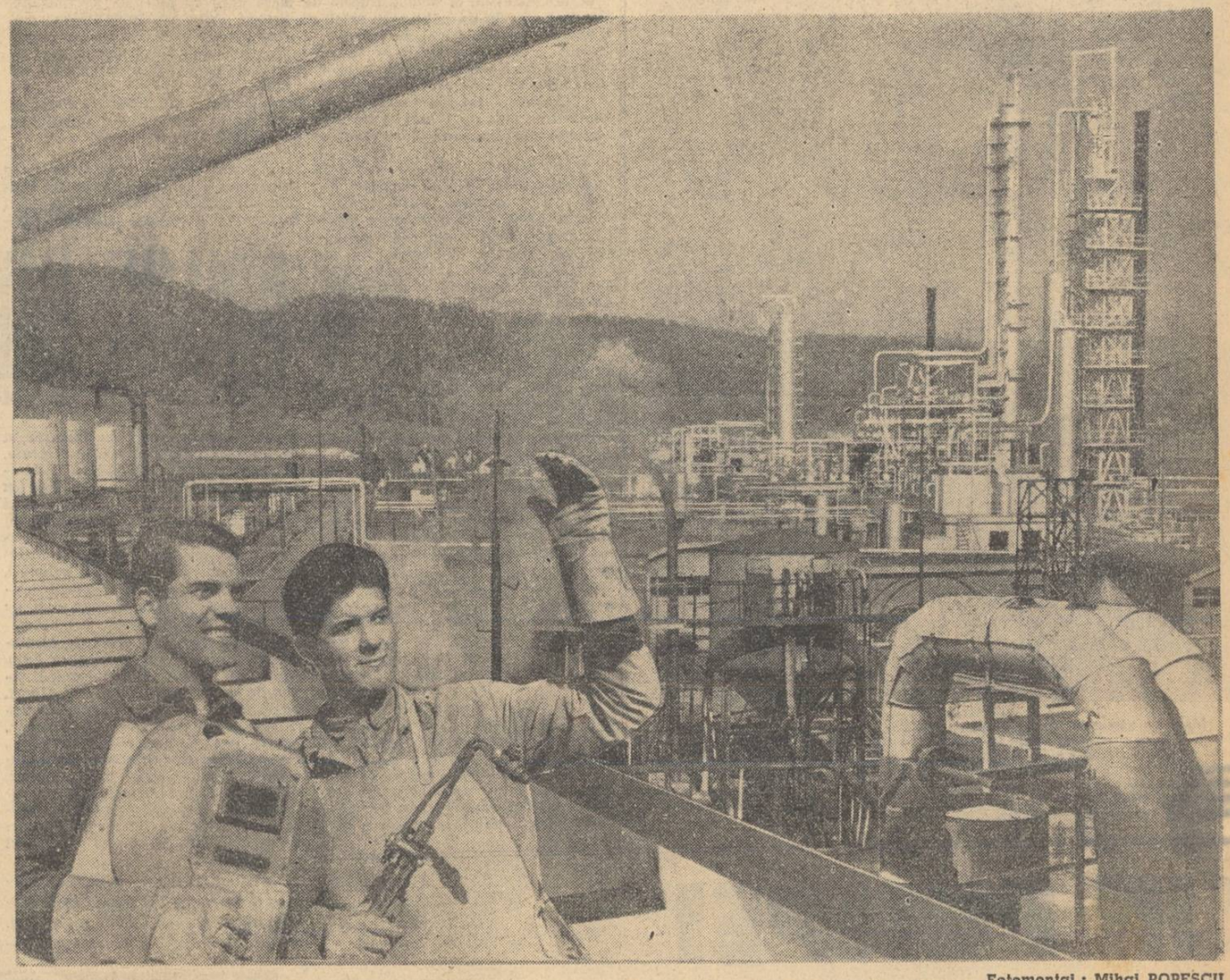

Fotomontaj: Mihai POPESCU

DIN MERS

de AL. ANDRIȚOIU

Îndrăgostiții lumii își fac plimbarea seara
cînd cad, sub clar de lună și linii și culori
dar noi, ne alegem ora de promenadă-n zori
cînd sună mai armonic în arbori primăvara
de parcă-n mii de trunchiuri s-ar deștepta viori.

În zori, privirea urcă mai demnă peste toate,
trecînd de fusul verde al plopilor mai sus,
pe unde, la balcoane, etaje colorate
grădini aeriene-n spirale dulci și-au pus
îmbelșugînd frumosul din draga mea cetate.

Văd simetrii de unghiuri și bolți tăiate pur
în marmura bogată și albă ca lumina
și peste toate, vaste domenii de azur.
Cînd mîndrul soare vine să-mi laude grădina
dînd visurilor noastre mîndrie și contur.

De braț te iau și pașii ne scriu, pe drum, poeme
și ne privim orașul și ne topim în el,
cînd, vrednic metalurgul, e-un sculptor în oțel,
desăvîrșind metale și-naintînd prin vreme,
în marș frumos și mîndru, către supremul țel.

În zori se-aud mai bine în mină, sub Carpați
cum sună-n ritm de inimi puternice ecouri
și apele albastre cum sună-ntre cargouri
ca un elogiu pentru acești eroi bărbați
care împing în lături nesăbuiții nouri.

Noi, amîndoi, cu zorii și primăvara-n noi
și inima-robusta și sufletul,-avidul
ca mărturie-a muncii în largi tipare noi,
cu noi, în noi și-n frunte fiind mereu partidul
prin țara-n care oameni, muncind, devin eroi.

Desen de BECA RIND

În ziua marii sărbători

La pas prin București

În fiecare an, primăvara vine pe nesimțite: un firicel de soare care se joacă cu un ghemotoc de zăpadă, apoi din nou cer plumburiu, o dimineață în care pleci mai mult simbolic în pardesiu și tremuri, primul cais înflorit în colț de stradă, stingher și frumos ca o minune, și iarăși trei zile de vînt și frig, cîteva magnolii răsărite în Cișmigiu care-și cutremură albul străveziu sub ploaia deasă și plicticoasă, o seară cu miros de iarbă și pămînt proaspăt în care umezeala te pătrunde pînă la oase, săptămîni de incertitudini atmosferice și pronosticuri optimiste... Și deodată, într-o singură dimineață — și de fiecare dată o așteaptă exact pe aceia — primăvara rupe zăgazurile și irumpe. Certă, puternică, stăpînitoare. Irumpe de peste tot, din pămînt, din ferestrele deschise ale caselor, din ceruri, de pe străzile asfaltate, din aerul subțiat, din milioanele de ochi strălucitori, din coșurile de flori, de pe buzele trecătorilor, din verdele pomilor, din sufletele oamenilor. Este aici, și alături, și pretutindeni — pentru că este în noi și în dimensiunile acestei sărbători, în care se contopește bucuria oamenilor cu bucuria naturii, bucuria muncii cu bucuria primăverii.

Știi dinainte: în această zi, tot ce este viață în București se revarsă pe străzi — zgomotos, multicolor, năvalnic, amețitor. Și în această zi nu poți să mergi singur „la pas prin București", trebuie să te lași condus de miile de oameni care ți se oferă voluntar ghizi, pe bulevardele Capitalei, în viața Capitalei. Nu, nu te invită cineva anume, dar dacă privești zîmbetele, ochii din jur, îți potrivești pasul fără să-ți dai seama și pornești alături.

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

DIN SUMAR:

EMINESCU PE SCENĂ (Pagina a 8-a)

Natura și visul alchimiștilor Pagina a 4-a

Urmăriți rubricile noastre

MEDICUL vă sfătuiește

Cursul de fotografie

Colțul celor mici

MODA • REBUS • FILATELIE • UMOR

Ideea s-a născut în Olanda — patria lalelelor — dar a fost pusă în practică în Suedia. Pentru a menține aceste flori gingașe și frumoase, cît mai mult timp proaspete, un grădinar suedez a pus cîteva fire de lalele într-un ambalaj obișnuit de plastic, închis ermetic. În prealabil, în ambalaj a fost introdus aer foarte bogat în oxigen — ceea ce permite florilor să se dezvolte timp de cîteva zile în condiții naturale. Mai mult: după ce sînt scoase din aceste ambalaje și puse în apă, timp de patru zile se mențin tot atît de bine ca înainte.

În Statele Unite a apărut o carte a publiciștilor Richard O. Boyer și Herbert M. Morais, dedicată mișcării și luptei muncitorilor din S.U.A. În cele ce urmează publicăm un episod inedit despre felul cum a luat naștere primul 1 Mai. Era 1 Mai 1886. În întreaga țară, în acea zi a avut loc un puternic val de greve. La Chicago, însă — un important centru industrial al S.U.A. — greva a fost aproape generală. Greviștii luptau pentru condiții mai bune de lucru. pentru ziua de lucru de opt ore. Grevele și demonstrațiile de masă care au avut loc la Chicago au fost atacate de poliție. În semn de protest împotriva brutalităților poliției, în ziua de 4 mai, la Chicago, a avut loc un mare miting, în cursul căruia provocatori au făcut să explodeze o bombă. Ca urmare a acestui fapt, pe baza unor depoziții false, organizatorii grevei și ai mitingului au fost arestați și, în cele din urmă, executați.

Congresul Internaționalei a II-a, întrunit în iulie 1889, la Paris, a hotărît ca ziua de 1 Mai să fie sărbătorită, în fiecare an, ca o sărbătoare internațională a oamenilor muncii de pe întregul glob pămîntesc.

PRIMUL ÎNTÎI MAI 1886 ÎN CHICAGO-UL ANULUI

Interesanta evocare a unor publiciști americani

Întîi Mai, la Chicago era o zi minunată. Vîntul, care de obicei primăvara suflă violent dinspre Lake, dintr-o dată s-a potolit, lăsînd locul unui soare puternic. A fost o zi obișnuită. În fabrici și uzine, care erau goale, domnea liniștea, magazinele erau închise, străzile pustii, nici un nor de fum nu se ridica din coșurile fabricilor... Peste tot domnea liniștea.

Era într-o simbătă, o zi obișnuită de lucru. Dar o mulțime de muncitori, veseli, bine dispuși, îmbrăcați în haine de sărbătoare, urmați de soțiile și copiii lor, se adunau în vederea unei demonstrații pe Michigan Avenue. Strada era veselă ca într-o zi de sărbătoare, și totuși atmosfera era încărcată.

Pe traseul principal unde trebuia să aibă loc parada, precum și pe străzile apropiate, companii de poliție și ofițeri speciali înarmați au fost adunați pentru a fi gata, la nevoie, să mențină „legea și ordinea"... 1350 de membri ai Gărzii naționale au fost mobilizați și echipați cu tot armamentul, pregătiți în orice moment să intervină. În clădirea oficiului central s-au adunat membri de frunte ai Comitetului orășenesc, care au rămas în sesiune întreaga zi, gata să primească rapoarte din toate părțile, cu scopul de a împiedica un conflict.

...Parada a început, mii de oameni erau adunați pe străzi. Fiecare dintre ei simțea emoția însuflețirii și bucuria solidarității marșului la care luau parte. Copiii, neastîmpărați ca întotdeauna, se desprindeau din brațele părinților și zburdau în jurul lor. Oamenii rîdeau, glumeau. Contingentele se succedau. Fiecare grup purta un steag sau o pancartă. Unele dintre ele cereau reducerea zilei de muncă la opt ore, altele cereau mărirea salariilor, altele cereau abolirea muncii copiilor. Erau pancarte care cereau ca muncitorii să fie plătiți în bani, și nu în bonuri, care trebuiau schimbate în magazinele patronilor la prețuri mărite. Erau pancarte care cereau ca muncitorii să nu fie obligați să locuiască în case ale patronilor, unde erau supuși la tot felul de abuzuri. Erau pancarte care cereau ca muncitorii să nu fie obligați să cumpere alimente de la magazinele patronilor, unde erau vîndute la prețuri mărite.

Mulțimea privea cu bucurie și mîndrie la mulțimea care mărșăluia, părînd un simbol al puterii muncitorilor atunci cînd se unesc. Era un șir nesfîrșit format din membri ai diferitelor organizații: Knights of Labor; American Federation of Labor; erau prezenți oameni de diferite naționalități: germani, polonezi, ruși, irlandezi, italieni, într-un cuvînt muncitori care doreau o zi de muncă de opt ore.

Parsons mergea alături de conducătorii parăzii, braț la braț cu Lucy (soția lui); Lulu, de șapte ani, îl ținea de mînă pe tatăl său iar Albert, de opt ani, pe mama sa. Demonstranții s-au îndreptat spre Lake Front, pentru a asculta cîteva cuvîntări... Parsons a vorbit despre forța invincibilă a muncitorilor uniți. Spies, editorul ziarului muncitorilor de naționalitate germană „Arbeiter Zeitung", vorbind în limba sa maternă și în engleză, a fost favoritul mulțimii.

...A doua zi era duminică și Parsons a plecat la Cincinnati unde trebuia să ia cuvîntul la un miting. Duminică greva s-a răspîndit și cîteva mii de muncitori din Chicago au întreprins noi acțiuni în sprijinul zilei de opt ore de muncă... Atunci, poliția, alarmată de incapacitatea de a zădărnici demonstrațiile de 1 Mai, a trecut la alte măsuri. Concomitent muncitorii de la McCormick Harvester Works au fost concediați iar în locul lor au fost angajați 300 de spărgători de grevă. A doua zi însă, o mulțime de muncitori așteptau ieșirea spărgătorilor de grevă, cînd deodată poliția i-a amenințat cu revolverele. Ei s-au retras numai atunci cînd poliția a deschis focul... Copii și oameni au fost împușcați. Șase persoane au fost omorîte.

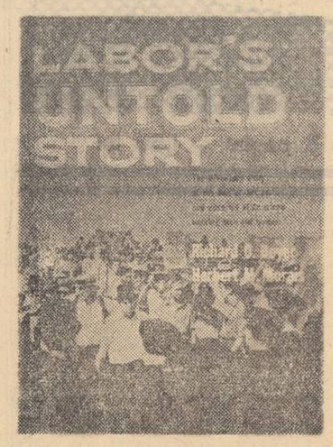

Spies, care vorbise la un miting din apropiere, a fost martorul acestui masacru și, după ce a povestit totul tovarășilor săi, s-a hotărît, pentru seara următoare, convocarea, în Haymarket Square, a unui miting de protest împotriva violenței polițienești...

În acea după-amiază, întreaga familie (a lui Parsons) împreună cu doamna Holmes, editor la „Alarm", a ieșit în stradă pentru a lua o mașină cu care să ajungă la miting. În stație însă s-au întîlnit cu un grup de reporteri care, vorbind despre adunarea din Haymarket Square au spus: „Noi am auzit că aici, în această seară, va avea loc o tulburare". „Dv. sînteți înarmați pentru luptă?" — i-a întrebat, zîmbind, Parsons.

...Primul care a sosit la Haymarket Square a fost Spies. Pînă să se adune mulțimea, el și-a aranjat o „tribună" — un vagon gol. În imediata apropiere se afla postul de poliție de sub comanda căpitanului John „Clubber" Bonfield, unde — acest lucru nu era cunoscut de către Spies — 180 de polițiști erau mobilizați pentru „orice eventualitate". Un alt lucru necunoscut pentru Spies, era și faptul că printre mulțime se afla și maiorul Carter Harrison.

În timp ce vorbea, Spies l-a observat pe Parsons venind împreună cu soția și copiii. Mulțimea l-a observat de asemenea, aplaudînd sosirea lui. Parsons s-a urcat la „tribună", — pe platforma vagonului — alături de Spies. „Eu nu mă aflu aici — a spus Parsons — cu scopul de a incita pe cineva. Eu vreau să vorbesc și să vă spun faptele așa cum sînt ele". Parsons și-a terminat cuvîntarea la orele zece. Atunci a început dinspre lac să bată un vînt rece cu mici stropi de ploaie. La „tribună" a urmat un alt vorbitor — Sam Fielden.

„Nu este oare acesta un fapt — spunea el — că noi nu avem controlul asupra propriei noastre vieți, că alții dictează condițiile existenței noastre, că...". Dar el nu apucă să-și termine fraza, din mulțime se auziră strigăte puternice: „Priviți! Poliția!" Jos, în stradă, 180 de polițiști, conduși de căpitanul Bonfield și căpitanul Ward se îndreptau spre adunare. În timp ce o parte din mulțime încerca să părăsească piața, căpitanul Ward, oprindu-se în fața vagonului și adresîndu-se lui Sam Fielden, spuse: „În numele poporului din statul Illinois, cer încheierea imediată a acestui miting".

„Dar, d-le căpitan — a răspuns Fielden — noi sîntem pașnici".

Momentul de liniște care a urmat a fost întrerupt de o puternică explozie. Cineva aruncase o bombă. A fost o clipă de confuzie, poliția trăgea în toate direcțiile, oamenii cădeau, mulți dintre ei răniți, alții fugeau strigînd, fiind bătuți de către poliția furibundă...

A doua zi, presa burgheză din Chicago a explodat într-un strigăt de războinare.

Ziare ca „Chicago Tribune" cereau condamnarea la moarte a unor fruntași sindicali ca August Spies și alții. Așa s-a ajuns la proces. Au fost audiați martori. S-au dat sentințe. Dintre toți inculpații, unul singur, Neebe, a fost condamnat la închisoare pe 15 ani, iar pentru restul sentința a fost aceeași: condamnarea la moarte.

Primul care s-a adresat Curții, după pronunțarea sentinței, a fost Neebe: „Eu am văzut cum brutarii în acest oraș sînt tratați ca niște clini... I-am ajutat să se organizeze. Aceasta este o mare crimă. Oamenii lucrează acum zece ore pe zi... Aceasta este altă crimă..."

„Dacă dv. credeți că prin spînzurarea noastră, — a spus Parsons — puteți înăbuși mișcarea muncitorească..., mișcarea pe urmele căreia pășesc milioane de oameni, milioanele care trudesc în nevoi și mizerie — dacă aceasta este opinia dv. — atunci spînzurați-ne!... Acesta este un foc subteran, pe care nu-l veți putea stinge!"

...În acea dimineață Scheriff Matson s-a dus în cele patru celule unde erau închiși Spies, Fischer, Engel și Parsons, le-a legat mîinile și picioarele, i-a îmbrăcat pe fiecare într-un giulgiu alb... Camera de execuție era plină de oficialități și reporteri. Cînd una din oficialități s-a apropiat de Spies pentru a-i pune o mască pe față, acesta a rostit ultimele sale cuvinte: „Va veni timpul cînd tăcerea noastră va fi mult mai puternică decît vocile pe care voi le sugrumați".

„Îmi permiteți — a întrebat Parsons — să vorbesc? Lăsați-mă să vorbesc, Scheriff Matson! Lăsați ca vocea poporului să fie auzită!"

UN POMPEI AL SECOLULUI XVII

Ploile torențiale care au căzut, fără întrerupere, în cea de a doua jumătate a lunii august 1618 în văile din jurul orașului Chiavenna — situat în Alpii italieni, în apropierea frontierei de sud-est a Elveției — aveau să aibă urmări catastrofale pentru mica localitate Piuro din valea rîului Acqua Fraggia, ale cărui ape cad și astăzi printr-o frumoasă cascadă în fundul văii.

Erau, deja, primele zile ale lunii septembrie ale acelui an și ploile mai continuau încă. Cetățenii localității Piuro, în marea lor majoritate de religie protestantă, sperau, totuși, că vor reuși să îndepărteze orice pericol prin rugăciuni și slujbe religioase. Și protestanții și catolicii se rugau, zi și noapte, doar vor înceta ploile, dar nici unul nu se gîndea la măsuri de precauție. Mai mult, chiar, nimeni dintre ei nu a considerat că ar fi fost util să verifice cele ce povesteau păstorii care fugeau îngroziți cu turmele lor de pe pășunile situate pe muntele Conto, ce domina localitatea. Păstorii erau, pe bună dreptate, alarmați de surpările de teren și de crăpăturile pe care le văzuseră cu proprii lor ochi formîndu-se pe înălțimile din apropiere.

Această primejdie n-a fost în mod real înțeleasă decît de o singură familie din localitate, cu numele Frattini, alcătuită din soț, soție și cele două fiice — familie care, auzind cele povestite de păstori, a plecat să se culce în afară de orășelul Piuro.

Una dintre cele două fiice s-a gîndit să se întoarcă, totuși, pînă acasă spre a-și mai lua unele obiecte de trebuință, dar nu a mai reușit să ajungă înapoi. Ea a fost surprinsă, împreună cu toți ceilalți locuitori, de neprevăzuta și înspăimîntătoarea avalanșă, care chiar în acea noapte s-a abătut asupra localității Piuro, îngropînd-o.

Zgomotul asurzitor produs de prăbușire, întreruperea, din aceiași cauză, a curgerii rîului în vale, lacul ce s-a format, în cîteva ore, la Piuro, înainte ca rîul să-și croiască un nou drum, i-a speriat profund pe locuitorii din Chiavenna, care au părăsit în grabă orașul, situat la numai 3 km. mai jos, și s-au refugiat în trecătoarea Paradiso.

În legătură cu tragedia de la Piuro, au circulat și diferite legende. Potrivit uneia dintre acestea, cu cîțiva ani înaintea surpării de teren, un bătrîn ar fi blestemat localitatea, pentru că, atunci cînd a trecut prin bogatul orășel, ar fi cerut ospitalitate locuitorilor săi, care l-ar fi tratat cu dispreț și batjocură, izgonindu-l.

Cauzele catastrofei de la Piuro nu au avut, însă, nimic comun cu superstițiile din legendă, ci s-au datorat unor factori reali.

De peste 1500 de ani, muntele Conto reprezenta una din izvoarele bogăției regiunii. Carierele sale de lut pentru oale erau alcătuite din mii de galerii joase, săpate fără nici o precauție, fără să se ia în considerare structura geologică a muntelui, care, la un moment dat, din pricina infiltrării apei, nu a mai rezistat și s-a prăbușit.

Cît de mari au fost proporțiile acestui cataclism se poate aprecia lesne, dacă se are în vedere faptul că pe acel loc s-a prăbușit în vale un munte întreg, în apropierea vîrfului căruia se afla un lac provenit de la un ghețar. Fundul văii s-a umplut cu apă pe o suprafață de 2 km lungime și 1 km lățime.

Dintre locuitorii din Piuro, s-au putut salva doar prevăzătorii membri ai familiei Frattini și alți doi oameni. Cifrele privitoare la cei dispăruți în această catastrofă diferă atît de mult, probabil nu din cauză de lipsă de date asupra populației orășelului Piuro, ci, mai ales datorită faptului că mulți locuitori ai săi erau în acel moment răspîndiți pe întregul continent european pentru a desfășura comerțul lor cu obiecte de lut și țesături. Pe de altă parte, fiind situat pe un drum internațional ce trecea prin pasul Maloggia, Piuro era un loc de popas al multor comercianți de lemne, dintre care, fără îndoială că un mare număr dormeau, în acea noapte tragică, acolo.

Se pare, totuși, că timp de două sau trei zile, cei îngropați atunci au scos țipete puternice de durere și de ajutor, dar că, încercările făcute, cu destulă întîrziere și cu mijloacele de atunci, din ordinul lui Fortunato Sprecher, comisar al regiunii „Liga celor trei federații" — teritoriu din Elveția de sud-est de care aparținea, în vremea aceea, orașul și regiunea Chiavenna (azi în Italia) — nu au reușit să salveze pe nimeni. În schimb, cîțiva dintre cei care lucrau la săpături, originari din orașul Trento, au părăsit activitatea, după cîte se pare, cu bani și obiecte prețioase.

Anul 1618 fiind anul începerii războiului de 30 de ani, atenția generală a fost abătută de la tragica întîmplare din regiunea Chiavenna, care, cu trecerea vremii, a fost aproape cu desăvîrșire uitată.

Astăzi, după scurgerea a aproape trei secole și jumătate, pe locul unde altă dată se afla o localitate fremătînd de viață, se întinde semeață „împărăția" munților, cu tainele adîncurilor lor. Vegetația a acoperit totul, iar apa care alimenta lacul dispărut, cade în vale prin două cascade. Totul pare că este așezat aici din totdeauna.

În urma catastrofei de acum aproape 350 de ani de la Piuro, au rămas, totuși, neatinse două case, dintre care una este o ruină, iar cealaltă, care poartă inscripția datei construirii ei în anul 1595, a rezistat vremii. Aceste două case au rămas neatinse de calamitate pentru că se aflau în afara perimetrului surpării, la o oarecare distanță de Piuro cel nou. A mai rămas, de asemenea, și un palat — casa de vînătoare a familiei Vertemati-Franchi. Palatul propriuzis al acestei familii foarte bogate, care era, de fapt, cu mult mai mare decît cel rămas, este îngropat sub o masă de pămînt cu o grosime de 15 metri, cu excepția acelora a căror întreagă viață a fost închisă dintr-o dată, ca urmare a unei calamități naturale, ca de pildă orașul antic Pompei și cel medieval Piuro — nu a rămas pînă în zilele noastre așa cum a fost construit la timpul său. Cu excepția unor clădiri izolate, sau, cel mult, a unor complexe de clădiri, nu mai există nici un colț al Europei în forma sa originală, un document complet și concret privitor la o așezare omenească din secolul al XVII-lea, care să redea întocmai căscioara țăranului și curtea nobilului, atelierul meșteșugarului și palatul burghezului, piața cu mărfurile și uneltele timpului, cu obiectele de podoabă și monedele care circulau pe atunci.

Fără îndoială, că ar fi foarte interesant să se poată realiza o privire în secolul al XVII-lea. Asupra felului cum trăiau oamenii simpli știm însă doar ceea ce prudența scribilor de atunci a lăsat să le scape din penele de gîscă pe hîrtie, ori numai ceea ce s-a descoperit în urma unei munci îndelungate și pline de răbdare a unor istorici sau cercetători. Despre orașul Piuro nu a rămas, însă, nimic. Totul a fost îngropat, în afară de o bibliotecă cu cărți în limba reto-romană, aflată în casa de vînătoare a familiei Vertemati-Franchi, amintită mai sus. Din păcate, în cei aproape 300 de ani de cînd casa de vînătoare a fost părăsită, ele s-au risipit, iar multe din ele s-au pierdut.

Cu prilejul unor încercări de săpături făcute pe locul cataclismului — în secolul trecut, au fost regăsite mai multe monede, care, însă, ulterior, s-au pierdut. Au fost, de asemenea, regăsite singurele patru intrări ale unui număr de peșteri de pămînt care au constituit originea bogăției și ruinei localității Piuro. Galeriile se întind pe o adîncime de circa 80 de metri în munte și pot fi ușor distinse de peșterile naturale. Într-una din aceste galerii se pot vedea și azi urmele extracției de lut pentru confecționarea oalelor.

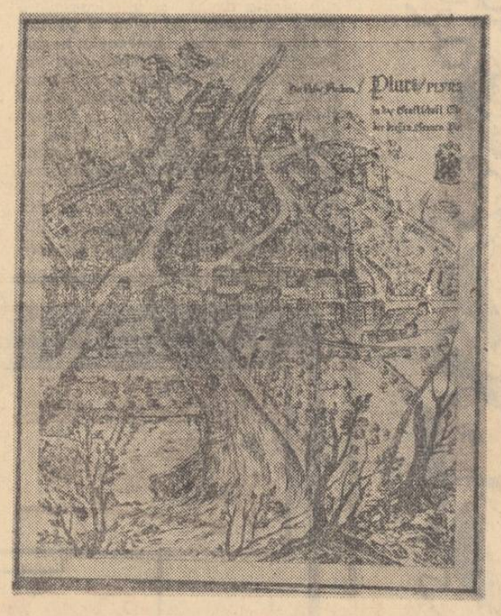

O hartă veche, înfățișînd planul orașului Piuro; în stînga sînt povîrnișurile muntelui Conto

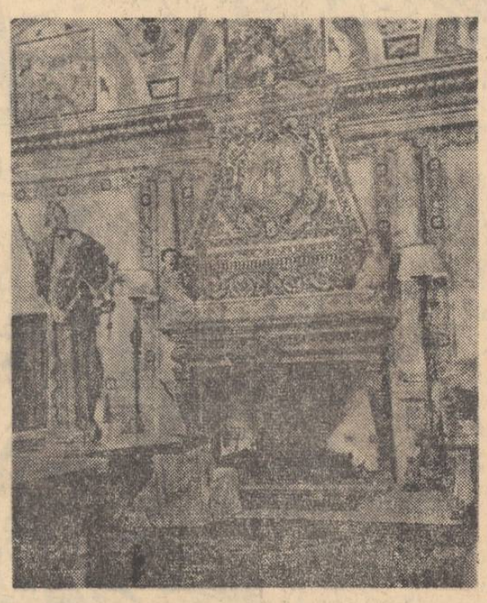

Căminul palatului Vertemati-Franchi din Piuro, cu decorurile sale medievale

Entuziasmat și stimulat de lectura romanului „Donna Ottavia" — care a fost scris de un descendent îndepărtat al amintitului comisar Fortunato Sprecher și în care se vorbește despre existența și dispariția orașului Piuro —, un cercetător elvețian de la muzeul „Gutenberg" din localitatea Magonza, pe nume Presser, a încercat, în anul 1957, să găsească poziția exactă a orașului îngropat, dar fără succes. Studiile lui au fost reluate, apoi, de un alt cercetător din Berna, pe nume Hans Steiner, care a găsit colaboratori prețioși în profesorul Festorazzi și în primarul localității reconstruite Piuro, De Pedrini. Încurajat și de părerea arheologului Hofer, din Berna, Steiner a întreprins numeroase expediții de explorare în anii următori. ajungînd la certitudinea că a descoperit zona exactă a prăbușirii. Autoritățile italiene au consimțit ca săpăturile să fie făcute de o asociație italo-elvețiană, stabilindu-se condiția ca obiectele găsite să fie expuse într-un muzeu chiar în localitatea Piuro, iar unele duplicate ale obiectelor să fie cedate muzeului retoroman din localitatea elvețiană Coira. Numit secretar al acestei asociații, Steiner a început un turneu de conferințe pentru a propaga ideea săpăturilor, dar, chiar la prima conferință ținută pe teritoriul italian, în martie 1962, la Piuro, el a fost lovit de o boală grea și a decedat la Berna, la începutul lunii mai a aceluiași an. În mai 1963 săpăturile au reînceput, sub conducerea arheologului Hugo Schneider, director al muzeului național elvețian, și au fost încununate de succes în ceea ce privește stabilirea locului precis unde se afla vechiul oraș. Într-adevăr, s-a descoperit o porțiune de stradă urbană, care cobora pînă la podul de peste rîul Mera, un zid de susținere, cîteva obiecte, unelte de fier, două spade etc. A fost, de asemenea, găsit de-a-builea, pe un pavaj de piatră un schelet al unui locuitor al fostului oraș, avînd craniul spart, fiind lovit, probabil, în timp ce încerca să fugă de prăbușire. Întregul material a fost depus în muzeul din actualul oraș Piuro. Din lipsă de fonduri, însă, lucrările de cercetare au fost întrerupte în același an și apa a început să umple săpăturile făcute.

De prin toate colțurile

160 DE CETĂȚENI danezi au devenit nefumători, ca urmare a unui tratament prin hipnoză transmis la postul

de radio. Rămîne de văzut cît timp această hipnoză radiofonică își va păstra efectul.

●

ÎN JAPONIA a fost construit un nou tip de baterie termoelectrică pentru alimentarea radioreceptoarelor cu tranzistori; bateria purtată în buzunar, funcționează alimentată de căldura corpului omenesc.

●

ORAȘUL cu cele mai multe accidente de circulație mortale din lume este Tokio. În cursul anului trecut, la fiecare 100 000 de locuitori ai orașului au fost înregistrate 9,4 accidente de circulație, mortale.

●

DIRECȚIA BIBLIOTECII publice din Norridge (Anglia) a anunțat că toți abonații care vor înapoia cărțile al căror termen de împrumut a expirat demult, nu vor avea de suportat amenzi. Impresionat de „mărinimia" conducerii, unul din cititori s-a prezentat la bibliotecă și a înapoiat cărțile restante: un număr de 299 de volume, pe care le-a împrumutat în decurs de 14 ani.

●

DESPRE VIILE din Berlin, desigur că n-a auzit nimeni. Și într-adevăr, nici în Berlin și nici în împrejurimile orașului nu se găsesc vii. Cîndva însă, pe teritoriul capitalei Germaniei, potrivit cronicilor se aflau zeci de vii. Vinul berlinez era prețuit pentru calitățile sale. Exista chiar o dispoziție după care, consumul lui era îngăduit numai nobililor și burghezilor bogați. În secolul XVIII, gerurile au distrus cele mai multe din viile berlineze, iar în secolul trecut viile Berlinului au dispărut cu totul, orașul crescînd cu repeziciune.

●

IN TIMP ce-și petrecea concediul la Rio de Janeiro, actrița franceză Brigitte Bardot a fost solicitată, de un proprietar de cinematografe brazilian, să-i „boteze" noul său cinematograf cu numele ei. Brigitte care, se pare, că își cunoaște nu numai calitățile actoricești ci și... interesele, a acceptat cu condiția ca proprietarul să-i dea, timp de 20 ani, un anumit procentaj din toate încasările pe care le va face la noul său cinema ce urma să fie botezat „Palais Brigitte Bardot". Drept răspuns proprietarul de cinematografe a dispărut fără urmă...

●

MEDICII vest-germani au stabilit, potrivit revistei „Science et vie" legătura nemijlocită dintre reacția psihologică pe care o provoacă unele emisiuni de televiziune și aciditatea sucului gastric din stomac. Medicii sînt de părere că mînia, depresiunea sporesc aciditatea sucului gastric, în timp ce indiferența, plictisul acționează invers. Buna dispoziție pe care o provoacă unele emisiuni, contribuie la descreșterea acidității sucului gastric.

●

GRĂDINA ZOOLOGICĂ din Moscova a aniversat o sută de ani de existență. Ea numără printre exponatele sale aproximativ trei mii de animale de 500 de specii de pe toate continentele.

●

PRINTR-O SCRISOARE adresată autorităților italiene competente, specialistul american Robert Lenihan și-a oferit serviciile și experiența pentru procedeu propriu — a celebrului turn oblic din Pisa, aflat în primejdie de a se dărîma. Procedeul lui Lenihan constă în injectarea

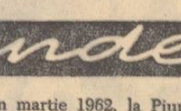

unui material de genul betonului, în solul de sub turn. Lenihan a aplicat cu succes acest procedeu la Los Angeles pentru consolidarea agregatului termic al uzinelor de apă și energie din oraș. Specialistul american cere drept onorar 250 000 de dolari, plătibili însă, numai în caz de reușită.

●

„MALIUTKA" adică „micuțul" este denumirea unui post radioemițător pe unde scurte realizat de studenții Institutului de electrotehnică din Leningrad. Postul cîntărește 35 de... grame și este montat în carcasa unei lanterne de buzunar care de altfel și-a păstrat și destinația inițială. Postul de radio permite menținerea unei legături pe distanța de pînă la doi kilometri.

●

IN URMA unor îndelungate cercetări, chimistul finlandez Virtanen, a ajuns la concluzia că substanța cu efect lacrimogen cunoscută de fiecare consumator de ceapă nu se află ca atare în această plantă, ci se formează doar în momentul tăierii bulbului sau al frunzelor și anume dintr-o substanță care se descompune sub efectul unei enzime cuprinsă în ceapă. Cele două substanțe formează conținutul unor celule separate și ajung în contact numai în momentul lezării respectivelor celule prin tăiere.

●

IN DEPARTAMENTUL Bouches-du-Rhône din sudul Franței, între localitățile Puylombier și Aix-en-Provence se află un brad care a fost de curînd declarat „monument istoric" și dat în grija organelor care se ocupă de ocrotirea naturii. Celebritatea bradului constă în faptul că a fost pictat în mai multe rînduri de către Cézanne.

●

LOCOMOTIVE - picador. Adică, locomotive care au în față prinsă o sulițâ, circulă pe unele linii ferate din Chile. Sulița servește la apărarea de bivoli, care nu

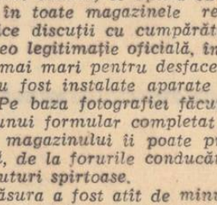

se știe de ce au ales calea ferată pentru plimbările lor. Măsura de prevedere nu este de loc inutilă: nu o dată ciocnirile cu aceste animale încăpățînate au dus la catastrofe feroviare.

BĂUTURĂ CU LEGITIMAȚIE

Pentru combaterea alcoolismului care a luat proporții îngrijorătoare în Suedia, autoritățile au introdus o măsură nouă: oricine vrea să cumpere, într-un magazin, o sticlă de băutură spirtoasă trebuie să se legitimeze cu un buletin de identitate cu fotografie (cetățenii străini, cu pașaportul lor). După această legitimare, vînzătorul trebuie să verifice dacă cumpărătorul nu figurează cumva pe lista, predată fiecărui magazin de desfacere a produselor Monopolului de băuturi spirtoase, de către „comitetele de temperanță" ce funcționează în toate orașele și regiunile țării, listă pe care se află numele a 13 209 alcoolici notorii din țară și cărora le este interzisă consumarea de băuturi spirtoase.

Pe această listă sînt înscriși toți cei ce au fost condamnați cel puțin de două ori pe an pentru beție și cei cunoscuți ca bețivi nărăviți. Cît privește pe aceștia din urmă, ei sînt identificați de către cetățenii lor: orice suedez care consideră pe un altul bețiv nărăvit, poate înainta împotriva lui o plîngere comitetului local de temperanță care e obligat să verifice — confidențial — asemenea plîngeri. Dacă persoana în cauză consideră că a fost înscrisă pe nedrept pe listă, ea are dreptul să facă apel — în capitală, la guvernatorul Stockholmului, iar în provincie, la consiliile locale.

Această măsură care a fost de altfel aprobată de Storting (Parlamentul suedez) se aplică cu cea mai mare rigurozitate, în toate magazinele respective. Pentru a evita orice discuții cu cumpărătorii care n-au asupra lor vreo legitimație oficială, în majoritatea magazinelor mai mari pentru desfacerea băuturilor spirtoase au fost instalate aparate de fotografiat automate. Pe baza fotografiei făcută în cîteva minute și a unui formular completat de solicitant, conducerea magazinului îi poate procura o legitimație valabilă, de la forurile conducătoare ale monopolului de băuturi spirtoase.

S-ar părea că măsura a fost atît de minuțios întocmită încît nu există nici o portiță de scăpare pentru ca băutorii înveterați să-și facă mai departe mendrele. Și totuși... Cu condiția însă ca bețivul să fie bogat. În acest caz el poate intra în orice restaurant îi place și poate bea, după pofta inimii, plătind prețurile... respectabile la care se vînd în asemenea localuri băuturile spirtoase. Aici banii țin loc oricărui alt mijloc de... identificare.

Călătorii de primăvară

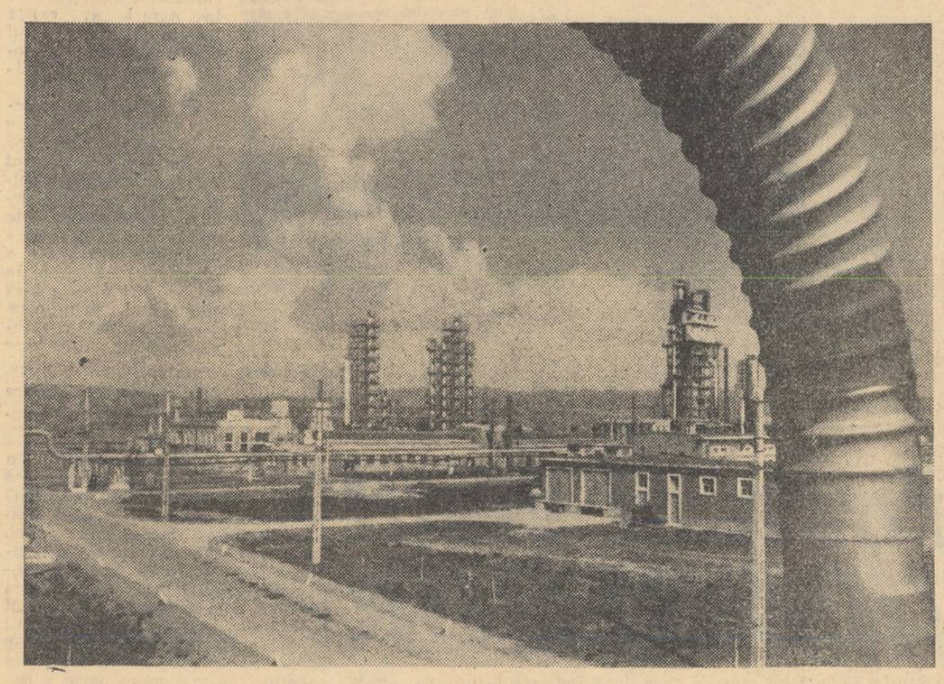

Rafinăria 10 Onești

Vedere din orașul nou — Hunedoara

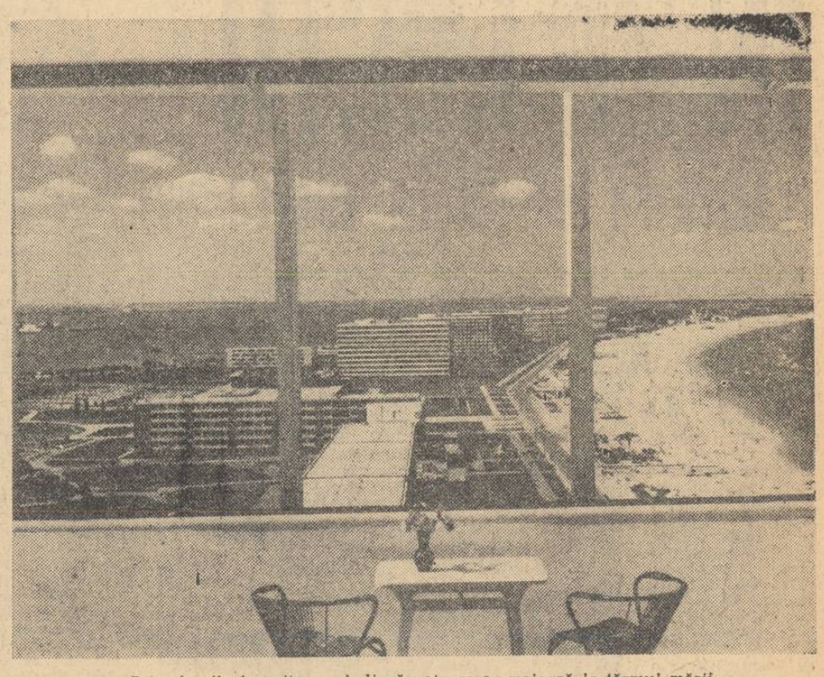

Primele zile însorite preludiază petrecerea voioasă la țărmul mării

(Urmare din pag. 1)

vag arămie. Gîndul c-ar fi putut umbla pe undeva, pe-un drum de țară, îmi părea absurd. Și totuși...

„Am fost, iubite, să văd primăvara! Parcurile mi-au părut prea mici. Am luat tranvaiul, am mers pînă la capăt; de acolo am pornit pe jos, pe șosea, pînă ce-am ajuns în cîmp. Am hoinărit cîteva ceasuri... Tu ai văzut primăvara?...".

Mi-a vorbit apoi despre ogoare, despre semănatul porumbului, despre flori și cîntec de păsări, despre mirosurile primăverii. Mi-a recitat chemarea lui Macedonski din „Noapte de mai": „Veniți, privighetoarea cîntă și liliacul a înflorit" și, cînd ne-am despărțit, a invocat patetic în chip de rămas bun și de concluzie a scurtei expediții: „E mai și încă mă simt tînăr sub înălțimea înstelată".

Reacția mi-a părut stenică. Omul care fusese la țară, deconectat numai cîteva ceasuri din tiparele existenței sale diurne, putea exulta fără teamă de ridicul, binecuvîntînd primăvara pe care o cunoscuse. Mai mult decît din tramvai, mai mult decît din biroul îmbîcsit de tutun, mai mult chiar decît într-un parc. Bună și sănătoasă deprinderea bătrînilor (măcar că unii o minimalizează socotind-o reminiscență rurală) de-a ieși în mai, la iarbă verde.

Închid ochii și parcă le văd aevea petrecerile din mai, din anii copilăriei. Eram părinții, bunicii și copiii, trei generații strînse laolaltă într-o poiană sau la margine de pădure undeva nu departe dar afară din oraș. Ne rînduiam în jurul feței de masă albă helge, așternută pe iarbă și gustam plăcinte numite în Moldova „cu poale-n brîu", brînză nouă, ceapă verde și ridichi de lună roșii, roșioare. Mîncam și apoi a noastră era pădurea. Ne întorceam în mînă cu trofee greu dobîndite: cîteva fire de ghiocei, de viorele sau brîndușe. Și aflam veseli și pe părinți și pe bunici. Poate nu atîta de veseli cît tinerii. De mai departe se auzea un gramofon înghinînd cîntece la modă, „Zaraza", „Pe sub balcon eu ți-am cîntat o serenadă" și cine mai știe ce... Și alții, ca și noi, se bucurau de primăvară... Către seară un tren personal obosit ne aducea acasă. Era mai, și-n acele nopți eram tineri, tineri cu toții sub bolta înstelată...

După o vreme, cînd anii copilăriei s-au trecut cu florile mărului am aflat în Banat că petrecerile de mai, „maialuri" numite, au proporții mai mari și sînt mai bine rînduite decît erau pe la noi, prin părțile Iașului. După aceea le-am cunoscut pe cele din Bucovina, odată le-am văzut *nedei* numite, în Țara Hațegului, mai apoi la Cluj, uneori în Maramureș, în așezările minerilor de la Baia Sprie, din Baia Mare.

N-am nici o îndoială că asemenea petreceri la iarbă verde sînt și-n aceste zile de mai, oriunde în țară. Au mai multă opulență, mai mult confort, dar toate păstrează grăuntele de bucurie al primăverii. Băimărenii, metalurgiști și mineri, cînd urcă la lacul Bodi sau la Izvoare, au la îndemînă cabane. Dansul nu-l mai urmează nimeni după o placă de patefon, ci după radio, după magnetofon. Mîncările la iarbă verde s-au mai schimbat și ele. S-au mai îmbogățit, cum s-a schimbat pentru mulți și drumul de întoarcere acasă. Trenurile nu mai sînt obosite. Li s-au adăugat motociclete și automobile. Sucevenii au spre megieșiile unde și-au durat cabane, curse de autobuze la restaurantul modern de la Adîncata, bunăoară, dorohoienii tot cu autobuzul merg pînă la restaurantul dintr-o poiană a codrului cel vechi de la Gorovei. Schimbările n-au alterat cu nimic nevinovatele petreceri, cînd drobul de miel are o suavitate anume și vinul parcă mai multă căldură; ele au apropiat oameni mai mulți, pentru mai multe ceasuri de iarbă verde. Bunăstarea a spus și spune mereu mai multora versul poetului: „veniți, privighetoarea cîntă și liliacul a înflorit!...".

Dar primăvara nu-i numai vremea amintitelor petreceri la iarbă verde. Comuniunea cu natura se realizează primăvara și prin contopirea unor nesfîrșite treburi mari și mărunte cu elanurile și tinerețea firii. Iată, pe tot întinsul țării, au început și sînt în toi muncile agricole. Peste cîmpurile întinse, sprijinite în lumina albastră argintie a cerului, se învălmășesc mirezmele pămîntului reavăn. Vînturi line poartă zvonul tractoarelor pe care le vezi roșii ca niște boabe de rubin, pe catifeaua ogoarelor negre. Se pune porumbul, se lucrează la grîul de toamnă lucitor ca un smalț verzui. De-aș fi acuma prin părțile Argeșului cu siguranță că pe clinurile dealurilor terasate aș întîlni livezile înflorite și lume ieșită să lucreze în viile dornice de soare și lumină. În satele oșene, o dată cu primăvara, se rostuiesc gîrdeele și o dată cu „sîmbra oilor" — cea mai mare serbare din aceste locuri — se pornesc spre munte turmele. Pe Bistrița de la Cîrlibaba și de la șesuri pornesc cele dintîi plute.

La țărmul mării, odată, abia desprins din vraja Deltei, ascultam în înălțimi zborul păsărilor călătoare care se întorceau la noi. Vesteau parcă și ele primăvara pe care o simțeam pe grinduri și-n ghioluri, primăvara care mă întîmpinase în Bărăgan. Valurile ușoare păreau c-o ascultă. Pe calea lor de argint duceau departe, departe, sub lună, răsuflarea acestor pămînturi. Asculta și marea și Delta, șoapta înfiorată a vîntului despletit în ramurile înflorite, zvonurile suprapuse ale păsărilor, susurul apelor, murmurul primăverii pogorîtă peste locurile de frumusețe și pace ale pămînturilor noastre.

Era noapte și tulcenii se odihneau la porțile Deltei. O dată cu primăvara fiecare ieșise în ceasurile libere la treburile gospodărești. Căci la Tulcea, bine-i să se știe, s-a statornicit deprinderea împodobirii străzilor cu flori; dacă întrarea în oraș e străjuită de urarea „Bine ați venit!" primirea e întregită de chipul bine gospodărit al orașului. Dar nu-i numai la Tulcea așa! În întrecerea pornită pentru buna gospodărire a orașelor și satelor, mii și mii de deputați, zeci și zeci de mii de cetățeni iau parte la lucrări de înfrumusețare, de bună gospodărire a așezărilor unde trăiesc și muncesc. (O cifră oglindește, cred, cît se poate de elocvent, proporția acestor acțiuni de masă: anul trecut ele au însemnat lucrări în valoare de 500 de milioane). Asemenea treburi de buni gospodari întîlnești astăzi oriunde; ele vin să întregească opera vastă de înnoire socialistă confirmînd și-n acest fel creșterea conștiinței noi, socialiste, care-i îndeamnă pe oameni să privească mereu mai departe, mereu mai cuprinzător, activitatea și interesul obștei.

Primăvara e așadar anotimpul bunilor gospodari. Primăvara se fac straturi, se rînduiesc, între noi blocuri, benzi de gazon, se sădesc pomi și tufe de liliac. Pe balcoane răsar flori.

Întineresc parcurile, culoarea băncilor proaspăt vopsite are strălucirea frunzișului, pe oglinda lacului pornesc cele dintîi bărci și restaurantele răsfață, pe terase, la soare, culorile vii ale scaunelor cu împletituri de plastic albastru, roș, verde. Toate acestea sînt făcute să fie pe placul oamenilor, gospodărește se împlinesc în aceste zile de primăvară, spre a spori într-un fel farmecul și bucuria anotimpului. La șosea, într-o dimineață, un vopsitor trecea cu hărnicie pensula peste lemnul băncilor și cînta, cînta în gura mare. Un șofer, dintr-un automobil pornise tare radioul și deschisese portiera lăsînd slobod cîntecul pe care vopsitorul îl însoțea din glas. Am privit scena și, ca și cînd ar fi răspuns indiscreției comise, omul a încercat să-mi explice cu chipul numai surîs: „O viață are omul, tovarășe!... Și-o primăvară în fiecare an!...

Așa cum se împletesc elanurile primăvăratece cu opera constructivă de înnoire a orașelor, în toată țara scăldată de lumina blîndă a primelor zile de mai, fiorul adînc al măreției naturii se împletește în vastul peisaj cu entuziasmul și forța creatoare care întregesc și îndreaptă, supun și construiesc dînd locurilor strălucire nouă.

Pornită din necesitatea dezvoltării economice a țării, din dorința de a face viața oamenilor mai frumoasă, această operă ce se desfășoară sub conducerea partidului pe întreg întinsul patriei adaugă mereu alte și alte frumuseți grandiosului tablou al Romîniei socialiste.

Rîuri și piraie de munte, strînse în cetăți de beton, nasc lacuri cu undele adînci în care se răsfrîng păduri de conifere. Apele acestor juvaere peisagistice se transformă în șuvoaie de energie care pornesc în lungul și-n latul țării, ziua și noaptea, însuflețind uzine, sporind strălucirea orașelor, mîngîind nopțile de veghe pe pagina cărții. La Bicaz, la Sadu, barajele s-au împlinit și asemenea lacuri s-au născut; un altul la Argeș începe a-și desluși tot mai limpede făptura.

La Porțile de Fier, Dunărea va deveni o uriașă sursă de energie. Dunărea va însemna, prin vrerea oamenilor, mai multă lumină și mai multă pîine.

Să coborîm, călătorind în zilele de mai, din munte către șesuri. Să ne oprim între dealurile moicome ce se răsfiră, ca un gigantic amfiteatru, între dealurile acoperite de păduri de fag și stejar, ori învești mîntate în podoaba viilor și a livezilor înflorite. În părțile Prahovei și prin părțile Bacăului, între dealuri, ni-s familiare și sondele; ele s-au extins, în anii noștri, și pe meleagurile oltenești sporind avuția patriei. Primăvara le salută, îi salută pe harnicii petroliști. Natura nu cere ofrande. Ea le săvîrșește, darnică, pentru om.

De la sondele petrolifere îndată ajungem să întîlnim, strălucind ca argintul, țesătura fină a rafinăriilor.

La Brazi, nu-i om să nu admire, chiar de se află într-o fugară trecere, arhitectura delicată a acestei noi flori deschise pe ramul viguros al industriei petrolifere.

Prin petro-chimie, ramură a industriei chimice în care se folosesc ca materie primă petrolul și derivatele lui, se produc în țară la noi produse cu tăria oțelului, ușurința pufului, elasticitatea cauciucului, transparența sticlei și farmecul florilor.

Urmărind, ca și petrolul, drumul aceleiași valorificări superioare și alte bogății ale țării, tăinuite veacuri de-a rîndul, înavuțesc economia națională. Industria noastră chimică, căreia partidul și guvernul i-au acordat o deosebită atenție încă din primii ani ai construcției socialiste, își îndeplinește cu cinste această sarcină. La Onești, la Borzești, la Săvinești, la Roznov, noile întreprinderi industriale produc din plin îngrășăminte și alte produse trebuincioase agriculturii, noi materii prime și materiale de mare importanță pentru industrie, pentru lărgirea sortimentelor de bunuri de larg consum. Minunile chimiei depășesc minunile în care credeau oamenii. Ele pătrund în casele noastre, în viața noastră de toate zilele, ajutîndu-ne să trăim mai bine. Firească, cît se poate de firească este de aceea grija partidului și guvernului pentru

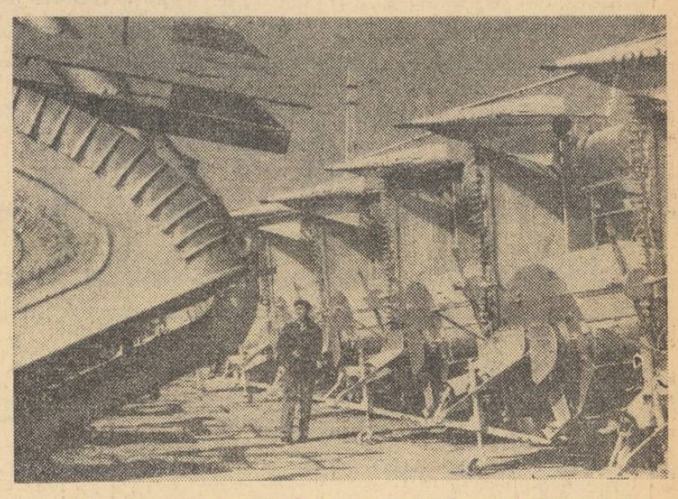

Mașini agricole moderne la gospodăria de stat din Urleasca

dezvoltarea industriei noastre chimice, a cărei producție din 1948 pînă în 1963 a sporit de 18 ori, și a cărei pondere, în ansamblul industriei s-a dublat aproape, în același răstimp.

Cîtă bucurie ne prilejuiesc aceste tinere uzine, esențiale pentru o economie modernă! Cîtă bucurie în privirile miilor de oameni care lucrează în aceste cetăți ale chimiei noastre!

De-i întîlnești la Onești, îți vor vorbi despre succesele lor în cinstea zilei de 1 Mai, obținute cu hărnicie și pricepere. Ei participă la o mare întrecere cu natura făurind substanțe superioare multora din cele împlinite în mii și milioane de ani.

Aceste minunate realizări care înaripează fantezia poeților se îmbină cu transformările orașului care se înnoiește cu blocuri mereu mai multe, cu sute de apartamente, cu imense covoare de flori.

În călătoriile primăverii salutăm aceste înfăptuiri, și altele și altele, cu simțămîntul unui neîntrerupt urcuș pe o culme de unde ni se înfățișează limpede priveliștea minunată a patriei.

Zilele de mai, în tumultoasa și exuberanta lor tinerețe, dobîndesc în acest an, al douăzecilea de la Eliberarea patriei, un caracter deosebit. Cu neputință deci, în marea și entuziasta bucurie a primăverii, să nu ne gîndim la drumul străbătut în acești douăzeci de ani care au schimbat din temelii înfățișarea Romîniei și viața noastră, a fiecăruia.

Țara a înflorit, s-a transformat într-o țară înaintată cu o industrie și agricultură socialistă în plin avînt, o țară în care pulsează cu vigoare o intensă viață culturală. Uzinele și fabricile moderne, noile sonde, mine și centrale electrice, gospodăriile colective tot mai puternice, noile cartiere de locuințe, care întineresc orașele, așezămintele de cultură, învățămînt și arte care înfrumusețează orașe și sate și viața locuitorilor lor, arată ce forțe creatoare grandioase dobîndește un popor stăpîn cu adevărat pe bogățiile sale.

Marile realizări care au transformat viața poporului nostru se datoresc muncii eroice, hărniciei, însuflețirii și avîntului patriotic al clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, care muncesc cu devotament pentru înflorirea patriei socialiste, pentru dezvoltarea economiei și culturii. Patriotismul înflăcărat al celor ce muncesc, conștiința lor socialistă, însuflețesc drumul spre progres.

Dacă țara noastră a obținut succese măreț în dezvoltarea sa, dacă trăim din ce în ce mai bine și avem încredințarea că fiecare zi ne va aduce noi victorii, asta se datorește faptului că la cîrma țării se află Partidul Muncitoresc Romîn, neobosit luptător pentru fericirea poporului.

De aceea, sub soarele limpede de primăvară, sub ramurile înflorite, să ascultăm, ivit pe buze și mereu proaspăt în suflet: „Mulțumim din inimă partidului". Peste munții care-și întregesc grandoarea prin puternice hidrocentrale, peste dealurile care-și sporesc frumusețea prin vii și livezi înflorite, peste cîmpiile întinse încărcate de roade, peste marile uzine și fabrici, peste orașele și satele patriei să ascultăm cîntecul plutind în înălțimile mărețului edificiu al Romîniei socialiste. Să-l ascultăm și să-l cîntăm într-un glas cu țara, slăvind anii de luptă, cu care întîmpinăm tinerețe viitorul!

Virgil DĂNCIULESCU

Mii și mii de flori, crescute în serele Întreprinderii horticole „1 Mai", vor dărui peste puțin timp parfumul gingășia și frumusețea lor bătrînului București

În ziua marii sărbători

(Urmare din pag. 1)

În față, deasupra miilor de capete care fac din acest mare bulevard o străduță neîncăpătoare, nu vezi decît steaguri și flori, însuflețite de vînt și de mîinile oamenilor. Ba nu — acolo un copil urcat pe umerii tatălui își suge intimidat degetul la înălțimi, dincolo un glob pămîntesc își învîrte meridianele sub aripile unui porumbel, la un balcon un covor oltenesc își flutură culorile vii, la dreapta un grafic își semețește liniile în ritm cu hărnicia, mai departe un grup de sportivi clădesc cu trupuri un arc de triumf, și mai departe... Ochii sînt prea slabi, privirea prea scurtă și te trădează, dar cu ochii sufletului ai învățat să privești mult dincolo de bătaia retinei.

În zumzetul de voci de lîngă tine, acoperite din cînd în cînd de frînturi de cîntec și marșuri, deslușești fraze disparate:

— Ritmul se măsoară la noi printr-un costum confecționat la fiecare 35 de minute, e un pic mai altfel decît la voi, la muzică...

— Și cînd am văzut că biletul pe care l-am tras era tocmai despre Ștefan cel Mare, am început să vorbesc ca din pușcă...

— Mîine ieșim la pădure, am vorbit și cu Stoienești, mergem cu toții, am făcut niște plăcinte grozave...

— Da, ne-a dat apartament cu trei camere, baie, bucătărie, cămară, apă caldă. Dar acum trebuie să iau altă mobilă și pînă o să le aranjez pe toate...

— Profesorul zice că se aduce la chirurgie aparatură nouă, de abea aștept s-o văd.

— Mi-a spus că mă iubește, parcă mai era nevoie? Dar pînă la nuntă mai e examenul de stat...

Nu-i cunoști, nu-i vezi, nu le deosebești fețele, nu le reții vocile — dar sînt aici, lîngă tine, fiecare cu problemele lui, cu gîndurile lui, cu bucuriile lui care se contopesc în bucuria tuturor. Nu le știi numele, dar fiecare poartă numele de familie al marelui București. Fiecare nu e decît o picătură din acest uriaș fluviu care se revarsă pe străzi, fiecare nu e decît o fărîmă din acest imens ogor viu, dar fiecare este marele sărbătorit al acestei zile. Sărbătorit pentru că, prin mintea și mîinile lui a știut să schimbe fața țării, a știut să dăruiască vieții un sens nou și adînc, a știut să facă să triumfe bucuria și binele, a știut să dăruie acestei zile de triumf a primăverii — valoarea de triumf a omului.

Ultimele finisări, făcute ziua, pentru frumusețea de noapte a orașului, pentru orele cînd... se aprind luminile în București

Pia RĂDULESCU

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECȚII

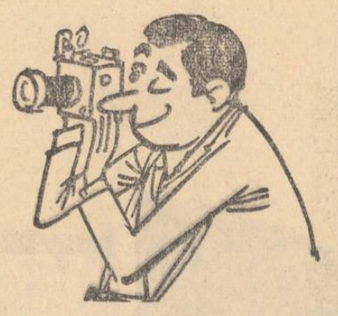

CLARITATEA INAINTE DE TOATE! (IV)

Tehnica fotografierii impune cunoașterea și executarea precisă a cîteva operații simple de mînuire a aparatului fotografic. Astfel, trebuie să cunoaștem modul de încărcare cu film și descărcare a aparatului nostru, punerea la punct, stabilirea diafragmei, stabilirea timpului de expunere, armarea obturatorului, modul de a ține aparatul, declanșarea obturatorului.

Încărcarea oricărui tip de aparat pentru film îngust, cuprinde două operații: încărcarea cu film a casetei și introducerea casetei în aparat. Se recomandă ca la început să folosim casete gata încărcate și numai după ce vom căpăta o oarecare experiență să trecem la încărcarea cu rezervă de film. În ceea ce privește încărcarea propriu zisă a aparatului, este bine să ne însușim cu atenție indicațiile din prospectul care însoțește fiecare aparat deoarece indicațiile diferă, de la tip la tip, și nu e necesar să încărcăm cu ele cursul nostru.

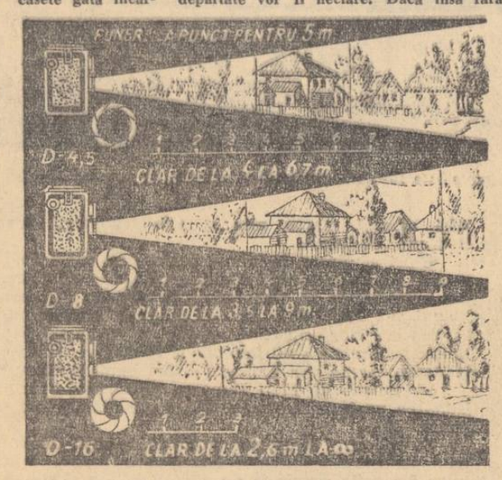

Ca rezultat al lecțiilor precedente, am învățat să ne cunoaștem aparatul. Aceste cunoștințe nu sînt însă suficiente pentru a putea începe fotografierea. Este necesar să învățăm punerea la punct — al cărei scop este obținerea clarității maxime a imaginii de pe film — căci o fotografie neclară nu poate fi corectată, devenind de nefolosit. Punerea la punct este determinată de două elemente variabile conținute în sistemul optic al oricărui aparat fotografic și anume: poziția lentilei frontale a obiectivului sau a întregului obiectiv față de planul filmului.

Pentru punerea la punct a aparatului Liubitel, lentila frontală a obiectivului se poate deplasa înainte și înapoi. Montările lentilelor obiectivelor de fotografiere și de vizare se angrenează între ele, astfel încît la rotirea uneia din ele se rotește și cealaltă. Acest lucru permite ca pe lentila vizorului să se controleze claritatea viitoarei fotografii.

Același rol îl are și cercul mat din mijlocul acestei lentile. Întregul sistem este construit astfel încît în momentul cînd imaginea subiectului apare clar pe lentila vizorului, ea este clară și pe film. Aparatele Flexaret au în loc de lentilă o sticlă mată. Claritatea se poate controla cu ajutorul unei lupe, care este dispusă deasupra sticlei mate.

Deschidem capacul din spate al aparatului nostru precum și obturatorul și îndreptînd aparatul spre lumină, începem să rotim inelul diafragmei. Vom observa în acest caz cum se micșorează și se mărește orificiul obiectivului.

La micșorarea orificiului, prin obiectiv trece mai puțină lumină. S-ar părea la prima vedere că diafragma nu ar aduce nici un fel de folos, ci dimpotrivă ar strica, deoarece o dată cu micșorarea orificiului obiectivului scade luminozitatea acestuia și în consecință trebuie să mărim expunerea. În realitate, pe această cale se obține concomitent, un mare avantaj, ce nu poate fi obținut altfel. Pentru a ne convinge de acest lucru să ținem în fața ochilor un deget pe care îl privim cu un singur ochi, fără să îndreptăm privirea în altă parte. Degetul se va vedea clar însă obiectele mai îndepărtate vor fi neclare. Dacă însă fără să mișcăm degetul ne vom îndrepta privirea asupra obiectelor mai îndepărtate acestea vor deveni clare iar degetul va deveni neclar. Vedem astfel că ochiul nu este capabil să vadă clar concomitent obiectele îndepărtate și cele apropiate. Aceeași proprietate o are și obiectivul aparatului fotografic. El nu poate să redea clar concomitent imaginea obiectelor apropiate și a celor îndepărtate. Cu cît mai aproape de aparat se găsește obiectul de fotografiat, cu atît mai în afară trebuie scos obiectivul aparatului. Fiecărei distanțe a obiectului principal de fotografiat îi corespunde o anumită poziție a obiectivului. Ce putem face în acele cazuri cînd trebuie să fotografiem deodată cîteva obiecte așezate la diferite distanțe de aparat? Cum se poate obține pe fotografie o imagine clară a tuturor acestor obiecte?

În acest caz ne vine în ajutor numai diafragma.

Micșorînd orificiul obiectivului cu ajutorul ei, se obține corespunzător claritatea obiectelor care se găsesc la diferite distanțe de aparat sau, folosind un termen fotografic, se poate mări profunzimea de cîmp. Știm însă că micșorarea orificiului obiectivului duce la reducerea luminozității lui, ceea ce atrage după sine necesitatea măririi timpului de expunere.

Deci, folosind diafragma trebuie să știm precis cum se schimbă expunerea. În acest scop, obiectivele sînt prevăzute cu o scară specială care arată schimbarea luminozității obiectivului la micșorarea diafragmei. Scara standard este: 2—2,8 — 4—5,6 — 8—11 — 16—22. Orice obiectiv își începe scara proprie de la cifra care indică luminozitatea sa maximă. La aparatul Liubitel, această scară începe cu 4,5 și se continuă cu 5,6 — 8 — 11 — 16 — 22. Aceleași cifre se găsesc și pe scara diafragmei aparatului Smena. Aceste cifre arată luminozitatea pe care o capătă obiectivul la așezarea diafragmei în dreptul unei sau altei diviziuni ale scării, însă într-o formă redusă: în loc de 1:4,5 este trecut simplu — 4,5: în loc de 1:5,6 este trecut 5,6 etc.

Cifrele au fost astfel alese încît la deplasarea indicelui diafragmei cu o diviziune, luminozitatea obiectivului și prin urmare (și expunerea) să se schimbe exact de două ori. Evident, dacă orificiul obiectivului se micșorează, expunerea trebuie mărită, și invers.

Se poate pune întrebarea: Care este valoarea diafragmei ce trebuie folosită la diferitele cazuri de fotografiere?

Răspunsul la această întrebare este imposibil de dat, deoarece nu se poate stabili dinainte valoarea necesară a diafragmei pentru fiecare caz de fotografiere în parte, aceste cazuri fiind nenumărate. De aceea, cînd este nevoie să se calculeze precis valoarea diafragmei se folosesc tabele speciale de profunzime de cîmp.

La unele aparate această profunzime este trecută pe montura obiectivului. Claritatea ideală s-ar obține prin închiderea la maximum a diafragmei, dar cunoscînd influența ei asupra luminozității obiectivului se înțelege că totdeauna valoarea diafragmei este limitată concret de gradul de iluminare și de gradul de sensibilitate a filmului. Cu cît mai bine este iluminat obiectul de fotografiat și cu cît mai mare este sensibilitatea filmului, cu atît mai mic poate fi în principiu, orificiul diafragmei. În afară de aceasta, particularitățile de construcție ale obiectivelor fac ca diafragma optimă să nu fie cea maximă, ci una intermediară (de exemplu 8 sau 11).

Rezolvarea cea mai simplă a acestor probleme poate fi obținută folosind exponometrul (cel mai ieftin pe piață este Filux-Record). Cu ajutorul lui, pornind de la situația concretă a fotografierii și a gradului de sensibilitate a filmului folosit, se poate determina foarte ușor expunerea în funcțiune de diafragma necesară și viceversa.

În figură se arată mărirea profunzimii de cîmp la micșorarea diafragmei aparatului Liubitel. În toate cele trei cazuri punerea la punct a fost făcută pentru o distanță de 5 m. În primul caz diafragma a fost de 4,5, profunzimea de cîmp fiind de la 4 pînă la 6,7 m, aceasta însemnînd că toate obiectele plasate în intervalul de la 4 la 6,7 m vor fi clare. În cel de al doilea caz s-a folosit diafragma 8, iar profunzimea de cîmp s-a mărit: vor fi clare toate obiectele așezate în intervalul de la 3,5 pînă la 9 m. În cel de al treilea caz diafragma aleasă a fost de 16, iar profunzimea de cîmp de la 2,6 m, ceea ce înseamnă că toate obiectele așezate dincolo de această distanță vor fi clare în fotografie.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Natura și visul ALCHIMIȘTILOR

Cu sute de ani în urmă — în perioada copilăriei științei — alchimiștii visau să creeze aur în eprubetă, pornind de la alte substanțe chimice. Raportată la mijloacele tehnice și științifice de atunci, ideea era o himeră și nici un „căutător" nu a izbutit să făurească nobilul metal în ungherele întunecoase ale laboratoarelor. Și nici măcar în zilele noastre, cu mijloacele verificate și riguros științifice ale chimiei clasice, nu este posibilă o asemenea transformare și nici altele asemănătoare.

Neputința chimiei clasice de a transmuta elementele — adică de a transforma un element chimic într-altul — își găsește explicația în faptul că reacțiile chimice obișnuite nu acționează asupra nucleului atomic, care rămîne nemodificat, ci doar asupra structurii straturilor sale electronice. În acest sens, la sfîrșitul unei reacții chimice se întîlnesc întotdeauna aceleași elemente care au participat inițial, însă combinate în alt chip.

Oamenii de știință nu au încrucișat însă brațele în fața acestei probleme. În urma unor cercetări îndelungate, ei au descoperit că în nucleul atomic, care concentrează nu numai aproape întreaga masă a atomului, ci și energia sa — sălășluiește „enigma" transmutației elementelor. Ajungînd la concluzia că, pentru a transforma un element într-altul este nevoie să se modifice structura nucleelor, ei au trecut la elaborarea unor metode prin care să „zdruncine" echilibrul acestui minuscul edificiu. Și metoda a fost — în cele din urmă — găsită, prin crearea primelor acceleratoare de particule. În aceste instalații, nucleul a fost supus „bombardamentului" unor particule elementare. Astfel, savanții au pătruns în tainele dezintegrării nucleare artificiale, reușind pe această cale să înfăptuiască — în principiu — visul alchimiștilor: transmutația elementelor.

Nu este aici locul de a descrie amănuntele complicatelor reacții nucleare. Să ne mărginim să amintim doar faptul că, de pildă, prin metodele amintite s-a reușit crearea fosforului și, apoi, a siliciului, prin dezintegrarea artificială a aluminiului, că din beriliu s-a obținut carbon, din bor—litiu sau din azot—oxigen și, apoi, carbon. Și astfel de transmutații s-au efectuat în nenumărate experiențe.

În legătură cu aceste înfăptuiri de uriașă însemnătate pentru știință, ar fi necesare cîteva precizări. În primul rînd, ele presupun instalații complexe și costisitoare, folosirea unor consumuri mari de energie. În al doilea rînd, în majoritatea cazurilor, elementele obținute pe această cale sînt ele însele radioactive, au o perioadă de „viață" limitată, se transformă, în timp, unele într-altele.

Este însă posibilă o altfel de transmutație decît cea realizată pe cale de laborator supunînd nucleul atomic unui „bombardament" cu ajutorul particulelor elementare?

Studiul fenomenelor naturale pare să justifice ipoteza că o transmutație obținută pe alte căi ar fi posibilă. Să amintim — în acest sens — cîteva fapte care au stîrnit curiozitatea oamenilor de știință și care nu ar putea fi explicate decît admițîndu-se o asemenea eventualitate.

Să luăm, de pildă, cazul unor studii efectuate în Franța, în problema germinării semințelor.

În acest domeniu s-au făcut numeroase experiențe. S-a luat, de pildă, un număr de grăunțe și s-a determinat — prin analiză de laborator — bilanțul chimic mediu al acestora, stabilindu-se în mod riguros care sînt elementele chimice existente întrînsele și în ce cantitate se află fiecare. Apoi, luîndu-se un număr egal de grăunțe, a fost provocată germinarea lor, prin adăugirea de apă tridistilată — riguros pură din punct de vedere chimic.

Deci, în mediul de germinare a semințelor nu era introdus nici un element chimic nou. S-a făcut apoi bilanțul chimic mediu al semințelor germinate și s-a trecut la compararea acestuia cu cel stabilit anterior. S-a constatat astfel că, atunci cînd semințele germinează, ele răstoarnă bilanțul lor chimic. În ele, fie că apar elemente chimice care nu existau mai înainte, fie că — din punct de vedere cantitativ — elementele existente își măresc masa. Semințele operează deci transmutații.

Factorii care influențează fenomenul amintit sînt extrem de complexi. Pe această linie, prezintă importanță atît vîrsta seminței și epoca ei de germinare, cît și, mai ales, natura luminii proiectate asupra lor. Indiferent însă de aceste condiții, în astfel de cazuri transmutațiile biologice apar ca un fenomen constant.

Un alt fenomen — aparent paradoxal — este legat de existența unor cazuri de intoxicație cu oxid de carbon. Analizîndu-se sîngele unor persoane intoxicate, boala a fost evidențiată — pe această cale — și din punct de vedere chimic. Cîudățenia a apărut însă în momentul în care — pentru a se putea stabili existența oxidului de carbon — s-a trecut la analiza atmosferei înconjurătoare. Determinîndu-se structura aerului respirat în mod obișnuit de bolnavi, s-a constatat că el nu conține, fie deloc oxid de carbon, fie într-un procentaj incapabil să provoace vreo tulburare patologică. Evident că, în aceste cazuri, organismul persoanelor bolnave prezenta alte anomalii preexistente. Este foarte probabil ca în astfel de cazuri să se petreacă un proces de transmutație biologică.

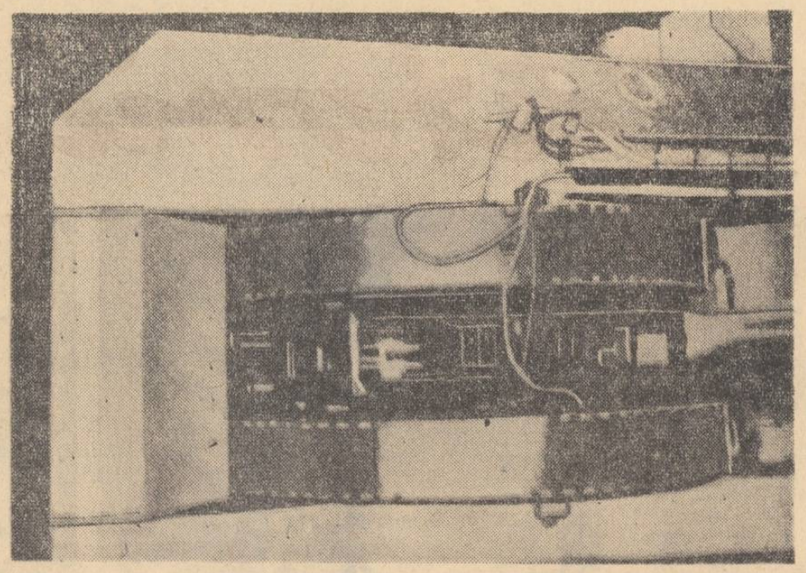

La astfel de aparate (ciclotroane) se poate declanșa transmutația artificială a elementelor. Se pare însă că natura procedează mai simplu și mai economicos...

Numeroase alte exemple ridică probleme la a căror înțelegere nu s-ar putea ajunge decît pe calea acceptării ideii că în natură ar exista transmutații cu totul diferite de cele provocate de om în mod artificial.

Se cunoaște, de exemplu, faptul că plantele — în timpul creșterii lor — extrag din pămînt numeroase elemente chimice. Acestea pot fi dozate stabilindu-se, de pildă, cantitatea pe care o cultură cerealieră o „consumă" pe timp de un an. Care este însă mecanismul prin care aceste elemente — indispensabile plantelor — revin în sol după ce, din punct de vedere practic, ele au fost epuizate?

Să luăm cazul magneziului. Un pămînt virgin conține o anumită cantitate de magneziu la hectar. O dată cu recoltarea unei culturi, acest element chimic este „răpit" din sol. Iar în condițiile în care îngrășămintele chimice fabricate pe cale sintetică nu existau încă, posibilitatea revenirii sale în pămînt pe alte căi naturale și a reconstituirii cantității existente mai înainte, într-un timp scurt, nu exista. Or, în asemenea condiții, cea mai mare parte a pămînturilor arabile ar fi fost rapid secătuită, incapabile să permită obținerea de noi recolte. Fapt infirmat însă de experiențe. De unde — posibilitatea ca în „laboratorul" solului să se petreacă transmutații. Se pare că viața ar fi în stare să transforme calciul în magneziu, fără a recurge la înaltele energii utilizate în reactorul nuclear...

Alte observații au arătat că siliciul se poate transforma în gips. S-au găsit noduli de calcar în șisturile silicioase, compacte și impermeabile, din unele terenuri, a căror prezență nu putea fi explicată decît admițîndu-se ipoteza amintită. Și asemenea fapte de viață ar putea fi întregite cu numeroase și semnificative exemple.

Ipoteza existenței unor transmutații biologice ridică însă numeroase semne de întrebare. Se cunoaște, de pildă, faptul că, atunci cînd în laborator se obțin asemenea transmutații pe calea dezintegrării nucleare artificiale, se folosesc și se degajă energii uriașe. Ce se întîmplă oare cu aceste energii în cazul transmutațiilor biologice?

Și multe alte probleme ar trebui lămurite pentru a înțelege mecanismul unui tip de reacții nucleare cu totul deosebit de cele cunoscute pînă în prezent, pentru a putea admite veridicitatea ipotezei transmutațiilor biologice. Putem avea însă certitudinea că oamenii de știință vor dezlega tot acest cumul de fapte, indicînd căile spre înțelegerea și folosirea practică a acestor interesante fenomene naturale.

I. ADRIAN

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: *In vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer, pătrund într-o peșteră din care nu mai pot ieși la suprafață. Atunci ei lansează un mesaj pe șuvoiul din fundul grotei, mesaj care este găsit de un elev din București. El pleacă împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaților. Acestui grup i se alătură, pe parcurs, o tînără și fratele ei. Ajunși la cascada de lîngă peșteră, ei încearcă să treacă dincolo cu ajutorul unei frînghii. Aici fata cade în apă și dispare tîrîtă de curent într-un puț subteran. Băieții coboară apoi în peșteră, unde între timp naufragiații o găsiseră pe Nana. Cu toții pleacă să exploreze galeria de sus a peșterii unde descoperă o intrare într-un vechi schit, în care se aflau mai multe cufere cu bijuterii străvechi.*

— Stai, Valentine, nu te grăbi chiar așa! Nu știu de ce, dar am impresia că n-am văzut tot ce trebuia să vedem. Ori sînt eu ahtiat după lucruri noi, ori aici se mai ascunde o taină. Voi nu sînteți atrași ca și mine să cercetați întreaga încăpere? Uite, de exemplu, mai înainte, trecînd prin colțul de colo — și Emil arătă spre stînga sa — mi s-a părut că simt o adiere de aer rece. Era ca și cum o pală de vînt îmi răcorea fruntea. Am căutat să aflu de unde venea, dar n-am reușit.

Pornind în direcția arătată de Emil, ei n-au văzut nimic deosebit, deși au luminat cît au putut de puternic zidul. Sus de tot se zărea parcă o parte dintr-o pictură. În schimb, într-adevăr aici aerul era mai rece, mai curat.

— Ce-o fi și asta? — se auzi atunci glasul Nanei care se îndepărtase de grup. Numai o macara nu m-as fi gîndit să găsim aici. Uite roțile, lanțul și mînerul... Da! Este chiar o macara! Ce-o fi căutînd ea aici și la ce-o fi servind? Sînt întrebări la care trebuie să găsim răspuns!

Într-o fundătură a încăperii, care avea forma unui mic dreptunghi, se afla acea ciudată mașinărie. Imediat se strînseră în jurul ei toți exploratorii și începură s-o examineze cu multă curiozitate.

— Dar n-ai observat ce-i mai important, dragă fată! Tu te-ai uitat la macara și nu ți-ai dat seama că aici este totuși lumină, într-adevăr nu ca afară, dar este lumină. Asta înseamnă că firida aceasta are o comunicație cu lumea de-afară! Mare minune dacă n-o fi pe-aici o altă intrare în peșteră. Cred chiar că pe-acolo se pătrundea în această ciudată locuință. Băieți! Veniți cu toate lămpile! Să vedem unde este fereastra...

La vorbele lui Emil, mica firidă se lumină brusc și atunci ei văzură la vreo 8 metri înălțime un colț din cerul albastru. Acolo, sus, era într-adevăr un loc pătrat, asemănător unei mari ferestre săpate în stîncă.

— Acum să te văd Pisicuțo, dacă îți meriți porecla — îi strigară voioși colegii lui Emil.

Acesta nu așteptă să i se spună de două ori și, punînd picior după picior în micile crăpături sau asperități ale zidului de piatră, se urcă din ce în ce mai sus pînă ce ajunse la fereastră.

— Dă afară, dar nu putem ieși pe-aici. Este gura unei peșteri suspendate. Mă uit în jos și mă înfior. Sub mine e o prăpastie de vreo 3—400 de metri. Înseamnă că de jos nu se poate urca cineva! Stînca este atît de verticală încît nici un alpinist n-ar putea trece. Desigur că cei ce veneau aici coborau de sus. Da! De sus veneau! Am descoperit dovada! Și Emil le arătă băieților că găsise un mic ochi de lanț rămas agățat într-un colț al ferestrei.

— Bine, Emile, coboară acum cît mai repede și să plecăm — îi spuse Valentin. Nu uitați că sarcina noastră principală n-am dus-o la bun sfîrșit. Și pînă vom ieși din peștera asta, mai avem încă de mers, nu glumă.

Amănunte necunoscute

După mai bine de o oră, întreg grupul ajunse lîngă micul lac subteran cu apa de cleștar.

— N-ar fi rău să facem aici o mică oprire. Sîntem obosiți și cred că puțină odihnă nu ne-ar strica. Să și mîncăm ceva. Apă avem berechet, așa că locul este tocmai bun de popas — vorbi Valentin.

— Toate-ar fi bune, dar trebuie să știți că grupul nostru are de îndeplinit o adevărată obligație de onoare. Ne-am luat angajamentul ca în maximum 48 de ore de la plecare să dăm un semn de viață celor de-acasă. Or, dacă în acest răstimp nu ne vom întoarce sau nu vom telefona măcar, atunci părinții noștri vor fi îngrijorați. Și cum au trecut de acum aproape 36 de ore, nu mai putem întîrzia, avînd în vedere că pînă ce vom ieși din peșteră și vom ajunge în comuna cea mai apropiată se va mai scurge un timp destul de mare.

— Lasă Puiule, nu-ți fă griji! N-o să stăm aici decît cîteva ore s-apoi ne vom urca la suprafață și vom telefona din sat — spuse Nana.

Majoritatea tinerilor fiind de acord, în curînd cu toții stăteau pe malul lacului și mîncau. Fiecare își scoase între timp din rucsac cîte un lucru mai gros, și-și făcuse și un mic culcuș.

După masă li se dezlegară limbile și cum aproape toți voiau să cunoască mai amănunțit ce pățise Nana din momentul cînd scăpase din mîini frînghia și căzuse în vîltoarea torentului, fata încercă să le povestească pe scurt impresiile ce și le mai amintea din acele momente îngrozitoare.

— Aud deodată un țipăt în fața mea. Crezînd că fratele îmi cere ajutor, n-am mai ținut cont de locul periculos în care mă aflam și am făcut cîteva salturi cu gîndul să mă apropii de Vasilică. Se vede însă că în viteză am calculat greșit distanța și am scăpat frînghia din mînă. Țin să accentuez că niciodată nu mi-a fost frică de apă și că știu bine să înot. De data asta însă n-a mai fost vorba de înot, căci nici n-am atins bine volbura apei și m-am și simțit luată pe sus de o forță extraordinară și dusă într-o direcție necunoscută. Căzusem — pe semne — chiar acolo unde curentul apei era foarte puternic. Atunci țin minte că fără să vreau am scos un țipăt neomenesc. Totul în jurul meu se întunecase, nu mai vedeam nimic, am simțit că-mi intră apă în urechi și numai gustul scîrbos al acesteia m-a făcut să-mi țin strînse buzele spre a nu înghiți din adevărata cocleală. Eram gata să mă asfixiez, cînd am simțit o lovitură care m-a făcut să-mi pierd cunoștința. Și asta-i tot! Restul îl știți. Este adevărat că m-am lovit bine la umăr și m-am zgîriat puțin pe față, dar să vă spun drept, aproape că am și uitat de durere...

— Ei, acum Valentine, este rîndul tău. Ne-ai rămas și tu dator cu o explicație. Nu știm încă cum a ajuns în mîna ta harta cu direcția zăcămîntului. Cred că-i va interesa și pe ceilalți povestirea ta — spuse Emil.

— Da, băieți, aveți dreptate! N-am avut încă timpul să vă povestesc ultima întîlnire cu scumpul meu bunic, dar se vede că a sosit vremea destăinuirilor. Trecuseră vreo cinci ani de cînd bunicul voia să-mi povestească o întîmplare ciudată petrecută în munți. Sărmanul n-a reușit însă să-mi spună decît cîteva cuvinte și-apoi a căzut greu bolnav. Speram mereu c-o să se facă mai bine, însă peste puțin timp a fost dus la spital. N-am să uit niciodată ziua cînd, venind să-l văd, bunicul a vrut să-mi vorbească, dar din gură-i ieșeau doar șoapte. Crunta boală îl chinuia într-atît încît nici să pronunțe cuvintele nu mai putea. Văzînd că nu poate vorbi îmi făcu semn ca să-i dau o bucată de hîrtie și un creion. Cum nu aveam creion la mine — și n-am să-mi iert niciodată această neprevedere — m-am dus să împrumut de la cineva un creion sau un toc. Dar, nenorocire! La întoarcere mi-am găsit bunicul mort...

De-abia peste aproape patru ani am dat de firul acelor întîmplări. Aceasta s-a petrecut în primăvara acestui an. Venisem acasă, și cum eram în vacanță, am început să aranjez biblioteca. Și tot scoțînd carte cu carte din rafturile pline, am găsit un dosar cu hîrtii. Din curiozitate l-am răsfoit, însă chiar de la prima filă atenția mi-a fost atrasă de o hartă cu diverse desene și notații explicative. Și cînd am observat că harta reprezenta regiunea izvoarelor Dîmboviței, mi-am adus aminte de relatarea bunicului. Da! Nu greșeam! Mă aflam în fața tainei pe care voia să mi-o spună el. Am citit și răscitit textul de pe hartă. Apoi am luat atlasul și comparînd datele am văzut că ele coincideau. Era traseul urmat de bunic în urmă cu 40 de ani.

Din ziua cînd am descoperit harta și pînă la plecarea noastră am așteptat cu nerăbdare clipa cînd voi călca pentru prima oară într-o peșteră, cînd voi putea vedea comorile din adîncurile pămîntului. Nerăbdarea mi se împletea cu dorința de a duce la bun sfîrșit expediția, găsind zăcămîntul descoperit pe vremuri de bunicul meu. Și iată că acum sîntem în căutarea minereului. În dosarul acela cu hartă erau și alte lucruri interesante. Dar despre ele vă voi povesti cînd vom ajunge acasă.

Zăcămîntul metalifer

Odihniți și voioși tinerii se mai uitară o dată la boltile uriașe ale palatului subpămîntean și-apoi porniră spre galeria de jos. După vreo jumătate de oră întregul grup ieșea din peșteră și ajungea lîngă periculoasa cascadă.

Emil se-aruncă în apă și trecu șuvoiul prin apropierea malurilor. El întinse frînghia și apoi toți, începînd cu Nana, trecură dincolo. După aceea au mers pînă la sculptura în piatră reprezentînd omul cu sabia.

— Stați! Aici este punctul principal de orientare. Să scoatem din nou harta pentru a nu greși a doua oară drumul.

Valentin ceti acum cu glas tare:

Treci de om pe lîngă peretele muntelui, pe partea dreaptă a apei. Mergi 100 de metri pe lîngă munte. Dai de o firidă. Intră și coboară...

Deci sîntem lîngă omul cu sabia. Să trecem de el pe lîngă peretele muntelui, pe partea dreaptă a apei. Veniți aici băieți. Și tu Nana! Așa! Am îndeplinit întocmai prima parte a indicației. Sîntem pe partea dreaptă a apei? Sîntem! Să vedem acum mai departe. **Mergi 100 de metri pe lîngă munte.** Să mergem! Ah! Iată și firida. Să intrăm. Da! Aici este gura unei peșteri. Repede frînghiile!

Cine coboară întîi? Tu, Pisicuțo? Bine, dar să nu faci pe grozavul! Să te legi zdravăn ca să nu cazi. Acum de altfel lucrurile s-au lămurit. Înainte, nefiind atenți, o luasem pe firul apei la stînga în loc să mergem la dreapta. Și de-acolo ni s-au tras toate ponoasele. Bine c-am scăpat numai cu atît! Să vedem dacă reușim cel puțin să găsim și zăcămîntul. Cred că harta nu minte. Înainte, băieți!

Gura de intrare în peșteră era mai adîncă decît prevăzuseră tinerii, astfel că la un moment dat Emil strigă să i se lase încet, încet, încă o frînghie pe care s-o înnădească. Și după ce acesta îi înștiință că a ajuns jos, ceilalți opt tineri coborîră și ei. Și cum întotdeauna greșeala-i învățătură de minte, de astă-dată o funie bine fixată atîrna de-a lungul puțului: legătura cu lumea de-afară fiindu-le asigurată.

Se aflau la o adîncime de aproape 50 de metri. Cu lămpile în mînă porniră pe o cărare în pantă pînă într-un loc unde se deschideau două galerii.

— Pe care mergem? Pe stînga sau pe dreapta? Ia uită-te, Speologule! Harta are vreo indicație?

— Nu există nici o indicație în legătură cu galeriile. Doar atît că săgeata indică un ocol, avînd o formă curbă. Propun ca o parte din noi să meargă pe galeria din stînga, iar restul pe cea din dreapta. Care din noi va observa că drumul ocolește, îi va chema pe ceilalți.

Grupul condus de Valentin o luă spre stînga însă nu merse nici 50 de metri și o prăpastie adîncă se căscă la picioarele lor.

— Să ne întoarcem! Este evident că n-am mers pe drumul cel bun! Harta nu prevede un asemenea obstacol. Deci, înapoi băieți!

Porniră repede înapoi și-i ajunseră pe colegi. Într-adevăr aici galeria începuse să facă o turnantă. Se părea că nu mai au mult și vor ajunge la locul unde era indicat zăcămîntul metalifer, mult căutat.

— Ia uitați-vă, ce am găsit! — spuse atunci Gică.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Din toată inima

de DAN DEȘLIU

Duminică după-amiază, pe stadionul „23 August", prima echipă a țării noastre susține o întîlnire-cheie pentru calificarea în turneul olimpic. Ca și preliminariile trecutei ediții, sorții au hotărît să ne măsurăm forțele, în meciul decisiv, cu fotbaliștii bulgari; ca și atunci primul joc se dispută la București, iar returul la Sofia. De astă dată, raportul dintre golurile marcate și cele primite va avea o mare importanță în atribuirea locului pentru Tokio. Ca unul dintre cei care au trăit „pe viu" emoțiile ambelor întîlniri din 1959—1960, îmi iau permisiunea să amintesc cîteva lucruri.

Chiar dacă ne-ar satisface moralmente, o victorie la limită ar însemna, în condițiile date, cam puțin. Adversarii de duminică și de la finele lunii n-au nevoie de recomandații speciale în materie de tenacitate... De unde rezultă că nu ne putem culca pe o ureche nici după primul, nici după al doilea gol — asta, firește, în ipoteza că le marcăm, fără ca — nota bene! — să primim vreunul.

În aceeași ordine de idei, ar fi de dorit să ne aducem aminte cu folos de experiența trecutului și să evităm enervarea, pierderea cumpătului în fața unei riposte dîrze. Evident, oaspeții vor arunca în luptă toate forțele pentru a obține un rezultat cît mai strîns; pripeala, aglomerarea în careul opus, obsesia punctului pe care trebuie să-l marcăm și care se încăpățînează să întîrzie — n-ar face decît să-i ajute.

Păstrînd neatinse, în clipele cele mai dificile, rezervele de calm și perspicacitate, cei unsprezece purtători ai culorilor noastre pot construi victoria mult așteptată. Că sînt capabili s-o facă, atunci cînd își mobilizează întreaga energie, întregul potențial de cunoștințe tehnice — au dovedit-o chiar în partida de baraj, cu Danemarca. Vrem să-i vedem duminică, pe gazonul din preajma Vergului, evoluînd cu aceiași ambiție, cu aceiași dăruire, cu același suflu inepuizabil cu care și-au croit drum spre izbîndă în confruntarea de la Torino.

Fie ca atmosfera familiară, sprijinul neprecupețit al zecilor de mii de spectatori ca și al nenumăraților suporteri din întreaga țară, să sporească puterile reprezentanților noștri, purtîndu-i spre un succes categoric, de natură să le asigure cel puțin... pe trei sferturi — biletele spre Țara Crizantemelor!

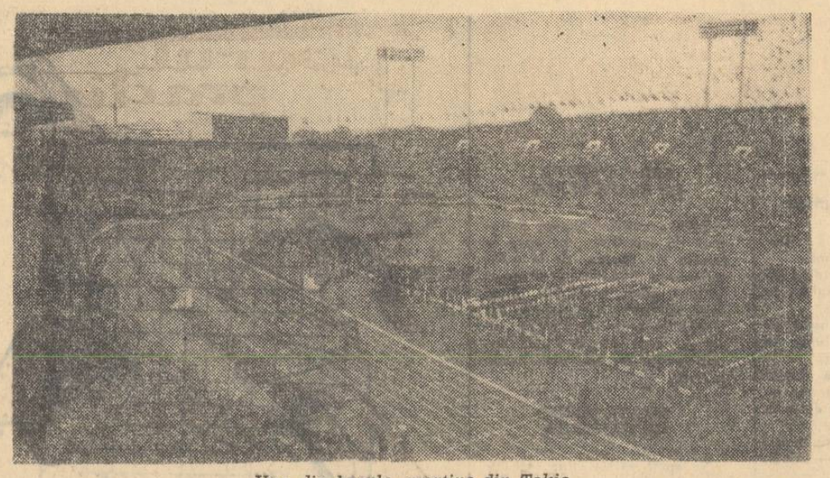

Una din bazele sportive din Tokio

PREGĂTIRI OLIMPICE ÎN ȚARA SOARELUI RĂSARE

Pe aleile parcului Meidji s-au scuturat florile de cireș. Liniștea seculară a bătrînului parc este tulburată acum de zgomotul ciocanelor pneumatice și de larma lucrătorilor care trebăluiesc din zori și pînă seară la terminarea ultimelor edificii olimpice. De altfel, întreaga capitală a Japoniei respiră și trăiește în ritmul trepidant al pregătirilor pentru Olimpiadă. Orașul pare un imens șantier, în care fiecare lucru are importanța sa, începînd cu uriașele magistrale suspendate deasupra caselor și terminînd cu cele mai mici terenuri sportive.

Întins pe o suprafață de aproximativ 50 de hectare, parcul Meidji, adevărată oază de verdeață, rămasă prin cine știe ce minune neatinsă în inima orașului de peste zece milioane de locuitori, cuprinde principalele baze sportive pe care se va desfășura între 10—24 octombrie, cea de a 18-a ediție a Olimpiadei. Aici se află stadionul olimpic, unde vor avea loc întrecerile atletice și finala turneului de fotbal, Gimnazul național, construcție originală și modernă, cu săli de gimnastică și bazine de înot, centrul de presă și alte instalații. Statui, pagode, fîntîni arteziene vor înfrumuseța împrejurimile stadioanelor. La Meidji vor fi expuse în octombrie cele mai frumoase crizanteme, floarea de toamnă preferată a japonezilor.

O problemă pentru a cărei rezolvare se depun deosebite eforturi, este găzduirea celor 8—10.000 de sportivi și 65.000 turiști străini, care vor sosi la Tokio. „Onorabilii musafiri", cum sună expresia cerută de politețea japoneză, nu trebuie să se îngrijoreze, deoarece vor avea totul la dispoziție" — scriu ziarele japoneze. Sportivii vor locui în orașul olimpic, amenajat pe colinele din apropierea parcului olimpic. Iar ceilalți oaspeți, la hoteluri și, dacă va fi nevoie, chiar în casele locuitorilor sau pe vapoarele ancorate în portul Yokohama.

Operația „mătura"

Strădaniile organizatorilor de a face din Olimpiadă o reușită deplină se văd și în inițiativele municipalității. De la începutul anului, în fiecare lună are loc operația „mătura". Mii de cetățeni au ieșit să facă curățenie pe străzile și trotuarele orașului. Primarul orașului Tokio a fost văzut el însuși la această acțiune. Alte măsuri privesc prevenirea incendiilor, dezinfectarea riurilor și canalelor ce străbat orașul. Totuși, avînd în vedere lipsa de apă, se va cere ca sportivii și turiștii să posede un certificat de vaccinare împotriva holerei și altor boli infecțioase.

Emblema Olimpiadei de la Tokio — discul roșu al soarelui la răsărit și cele cinci inele împletite — și-a pus pecetea peste tot. Aceste imagini simbolice pot fi văzute pe umbrelele de hîrtie colorată, în vitrinele magazinelor, pe lampioane și pe evantaie, în reclamele de neon, pe cămăși și chimonouri. O firmă comercială a lansat chiar reclama „Asistați la Olimpiadă în chimono". Dar dacă spectatorii vor accepta sau nu această invitație, pentru luptătorii de judo nu există alegere, deoarece chimonoul este echipamentul oficial la acest sport, de care se leagă multe speranțe ale niponilor. Ei speră să cîștige toate cele trei medalii de aur și singurul pericol ar fi gigantul olandez Geesink, singurul european care i-a învins pe japonezi la judo, cîștigînd de două ori titlul mondial.

O altă disciplină în care gazdele Olimpiadei vor avea un cuvînt greu de spus, este gimnastica. Aplicația japonezilor pentru acest sport, agilitatea lor înăscută și forța cîștigată prin sute de ore de exerciții, le-au adus multe succese în ultimul timp. Cu toate acestea, antrenamentele lor se țin în cel mai mare secret, ca nu cumva reporteri indiscreți să dezvăluie cumva exercițiile alese pentru a fi prezentate la Olimpiadă. Campionii japonezi se supun celor mai severe încercări; Endo a fost obligat să renunțe la fumat, Yamanata face zilnic atletism și Aihara se antrenează cîte 6 ore pe zi la inele.

„Instruirea geniilor"

Pregătirile tuturor olimpicilor japonezi se fac potrivit unui program extrem de riguros, denumit, după o veche tradiție, „Eisai Keiku" (Instruirea geniilor). Fiecare sportiv considerat că are șanse la Jocuri, are antrenorul său personal. Acesta se ocupă nu numai de pregătirea fizică și tehnică, ci și de pregătirea moral-volitivă a campionului respectiv.

Specialiștii japonezi se preocupă și de problema alimentației. Mîncărurile tipice autohtone, în care predomină peștele și orezul, pot asigura doar 4.000 de calorii zilnic. De aceea, conducătorii loturilor caută să-i obișnuiască pe sportivi cu o alimentație mai bogată în proteine și lichide.

În general, antrenorii japonezi sînt foarte optimiști și ziarele nu ascund acest lucru, arătînd că Japonia poate să cîștige 15 medalii de aur: la natație, judo, gimnastică, volei, box și lupte, pentru a ocupa locul trei în clasamentul pe țări, după U.R.S.S. și S.U.A.

„Drumul de mătase"

Dar nu numai amenajarea bazelor sportive și pregătirea campionilor îi pasionează pe japonezi. Acum se discută mult cine va purta flacăra olimpică în ziua deschiderii jocurilor. Ziariștii sportivi susțin candidatura înotătorului Hiranosshi Furukhasi (peștele zburător din Fujiyama), cel care a dat un nou avînt natației japoneze. Rivalii acestuia argumentează că un înotător n-ar avea stilul și prestanța cerută purtătorului flăcării olimpice în momentele solemne ale deschiderii jocurilor. Ei spun că purtătorul trebuie să fie neapărat un atlet și recomandă una din vechile glorii ale atletismului japonez, Tajima, Oda, Nambu. Dar înainte de a ajunge pe stadionul olimpic, flacăra sacră va trebui să fie transportată de la Atena la Tokio. Itinerariul ales este „drumul de mătase", parcurs de venețianul Marco Polo în călătoria făcută cu peste 600 de ani în urmă spre Orientul îndepărtat. Anul trecut, pe același drum a plecat „per pedes" spre Tokio, un frizer italian, iar de curînd, cu bicicletele, doi muncitori din Lyon. Cum și cînd vor ajunge la destinație acești pelerini ai Olimpiadei, nu putem spune.

Știm doar că mai sînt 163 de zile pînă în ziua deschiderii Olimpiadei și marele eveniment sportiv, celebrat în „anul dragonului" (cum numesc japonezii anii bisecți) polarizează de pe acum atenția tuturor. Interesul a devenit și mai mare după experiența recentă cu transmiterea la televiziune prin Telstar II, a unor imagini din Tokio. Milioane de amatori de sport speră să poată vedea acasă, pe micile lor ecrane, ce se va întîmpla pe stadioanele aflate la 15—20.000 km. depărtare. După Innsbruck, cu feeria sa albă, Tokio, cu peisajul său unic în decorul de toamnă, va oferi un spectacol al cărui colorit poate să înscrie o pagină de neuitat în istoria olimpiadelor.

I. GOGA

De armindeni...

Pe un vast stadion, desenat de coloritul viu al primăverii, asistăm ca în fiecare an — acum în prag de armindeni — la desfășurarea frenetică a unei ample competiții sportive. Dacă am cronometra în secunde toate detaliile acestor întreceri sportive de masă, am avea nevoie poate de complicate calcule pentru a înșirui în cifre o intensă revărsare de tinerețe.

Ia gîndiți-vă dumneavoastră că acest vast stadion, defalcat pe întreaga hartă a țării, începe din luncile înverzite ale Dunării și se înmănunchează pînă în cătunele cele mai îndepărtate al fruntariilor de nord, unde pe terenuri improvizate, tineri și tinere întind hora exuberantă a sportului. De la primul zvîcnet timid al primăverii, din prima zi a lui martie, cînd fulgii răzleți aminteau pletele albe și imaculate ale cireșilor, au început pe tot cuprinsul țării întrecerile fazei de asociații a primei Spartachiade republicane. Nu înfrunziseră încă poienele, dar suflul acesta al înnoirii firii încolțea lîngă stacheta înălțată sau în zborul mingii azvîrlite spre azurul care pecetluia trecerea palidă a iernii.

Acum începe luna lui mai și cronica competiției consemnează, o dată cu multiplele manifestări sportive, cadrul acesta cu adevărat sărbătoresc în care evoluează atleții lui armindeni. Am fost zilele acestea pe Valea Oltului și în drumul străbătut pe firul pitoresc cu neasemuite priveliști, am întîlnit la tot pasul freamătul întrecerilor.

La Rîureni, directorul școlii, Mihai Buharu, mi-a vorbit de pasiunea școlarilor pentru sport, de terenurile făcute aici prin participarea entuziastă a localnicilor. Iar ca o exemplificare pe „viu" i-am văzut pe tinerii rîureni la treabă, opintind bila grea de metal spre proiectatele recorduri la aruncarea greutății.

Mai departe, în raionul Sibiu, la asociația sportivă Pălținiș-Răsinari spartachiada se desfășoară cu o participare record. Pe firmamentul celor mai buni se află numele surorilor Marin și Paraschiva Blezu la gimnastică, Bogdan Paraschiv la șah, Petre Cotoară la tenis de masă și Oprea Licoiu la popice. Nume care apar din anonimat și se proiectează poate în panoplia viitorilor campioni.

Într-un alt colț de țară, pe meleagurile Bacăului, la clubul „Victoria", aflăm, bunăoară, că pînă acum, la atletism, volei, handbal, fotbal, ciclism și tir au participat aproape 800 de concurenți. Să mai notăm că 89 de tineri au trecut în acest prag de primăvară, normele insignei de polisportiv. Pe agenda variatelor manifestații sportive, se mai înscriu și cele opt acțiuni turistice la care au luat parte peste 700 de iubitori de drumeție și două duminici cultural-sportive care s-au bucurat de o mare afluență.

Tinerii sportivi ai lui armindeni cuceresc prin suflul lor proaspăt locuri încă nedefrișate unde sportul de masă pătrunde biruitor. Iată-i trecînd robuști, cu obraji plini de sănătate, pe filele lui mai, în această primăvară tulburătoare.

L-ați văzut? Tînărul acesta sprinten, care acum deslușește tainele pistei de atletism, va fi poate recordmenul de mîine.

Are pe frunte o cunună de soare și în priviri zîmbetul irezistibil al învingătorilor.

T. DUMITRAN

Două instantanee fotografice de la Spartachiada republicană

SAH

Pentatlon șahist „Magazin"

Trimițînd răspunsurile la „Instantaneele" șahiste, numeroși cititori și-au exprimat dorința să se mai organizeze și alte concursuri. Le satisfacem dorința și invităm acum pe cititorii revistei noastre, iubitori ai jocului pe 64 de pătrate, să participe la Pentatlonul șahist „MAGAZIN".

În ce constă acest concurs?" Participanții sînt invitați să concureze la cinci probe primind, potrivit calității răspunsului lor, un anumit punctaj. Cîștigătorul concursului va fi, evident, concurentul care va obține cel mai ridicat punctaj.

Iată acum cele cinci probe:

PROBA I

REZOLVAREA UNEI PROBLEME DE ȘAH

5 puncte

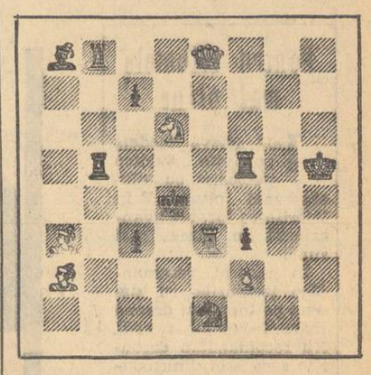

Poziția de control.

Alb: Rh5, De8, Te8, Tf5, Na2, Na8, Cd6, pion f2 = 8 piese.

Negru: Rd4, Tb5, Tb8, Na8, Cel, pioni c3, c7 și f3 = 8 piese.

Albul joacă și dă mat în două mutări.

PROBA A II-A

REZOLVAREA UNUI STUDIU

8 puncte

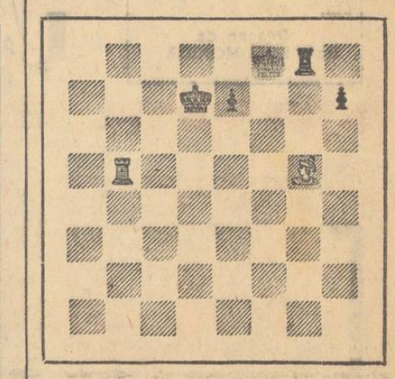

Poziția de control.

Alb: Rd7, Tb5, Ng5 = 3 piese.

Negru: Rf8, Tg8, pioni e7 și h7 = 4 piese.

Albul joacă și cîștigă.

PROBA A III-A

3 puncte

Dați numele a cinci campioni mondiali șahiști, inclusiv numele actualului campion mondial.

PROBA A IV-A

COMPUNEREA UNEI PROBLEME

Între 5 și 15 puncte.

Se cere compunerea unei probleme corecte cu mat în 2 mutări, în care albul prin cheie să dea negrului un cîmp de refugiu. Iată, ca exemplu, problema de mai jos în care prin cheie se dau regelui negru două cîmpuri de refugiu:

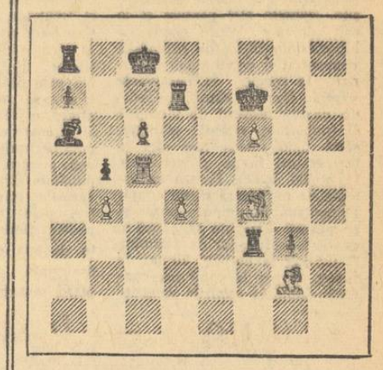

Poziția de control.

Alb: Rf7, Te5, Td7, Nf4, Ng2 pioni b4, c6, d4, și f6 = 9 piese.

Negru: Re8, Ta8, Tf8, Na6, pioni a7, b5 și g3 = 7 piese.

Prin cheia 1. e7! albul oferă cîmpurile de refugiu b7 și d7. Variante: 1... Rb7 2. Ca1 mat! 1... R:d7 2. Nh3 mat; 1... Tb8 2. e:b8 Cal mat!; 1..., Nb7 2. Td8 mat; 1... Tf3 oriunde 2.Td8 mat.

PROBA A V-A

Între 5 și 10 puncte

Se cere reconstituirea unei probleme corecte cu mat în 2 mutări, pe baza următoarelor variante:

Soluția: 1.Ch4

Variante: 1... R:f4 2. Dd6 mat; 1... Rd4 2. Cf3 mat; 1... d4 2. Tf5 mat; 1... e3 2. Cg6 mat.

Participările vor fi trimise pe adresa redacției revistei „Magazin" — București, oficiul poștal 33 — într-un plic cu mențiunea „Pentru pentatlonul șahist". Termenul de trimitere: 20 mai 1964, data poștei. (Problemele vor fi trimise pe diagramă).

ALB — BYRNE NEGRU — FISCHER

Jucată în cadrul campionatului S.U.A. 1964

1. d4, Cf6	12. Dd2, e5
2. c4, g6	13. d:e5, C:e5
3. g3, e6	14. Tfd1, Cd3
4. Ng2, d5	15. De2
5. c:d5, c:d5	15. ... C:f2!!
6. Ce3, Ng7	16. R:f2, Cg4 +
7. e3, O-O	17. Rg1, C:e3
8. Cge2, Ce6	18. Dd2, C:g2 !!
9. O-O, b6	19. R:g2, d4!!
10. b3, Na6	20. C:d4, Nb7 +
11. Na3, Te8	21. Rf1, Dd7 !!
	și albul cedează

„Jabotinschi va fi primul cu 600 kg."

Excepționala performanță realizată de halterofilul sovietic Leonid Jabotinschi, care a reușit cu 560 kg. să stabilească un nou record mondial și să-i răpească titlul de cel mai puternic om din lume, lui Iuri Vlasov, continuă să pasioneze cercurile sportive.

Cu acest prilej, comentatorii reamintesc declarațiile făcute încă de anul trecut de Iuri Vlasov, care a spus că Jabotinschi va fi probabil primul halterofil din lume, care va trece fantastica graniță a celor 600 kg. și singurul capabil să-i amelioreze recordul lui (557,500 kg.).

Iată că anticipările lui Vlasov încep să se împlinească. Jabotinschi, atlet în vîrstă de numai 23 de ani, avînd 1,90 m. înălțime și 145 kg. greutate este, după părerea specialiștilor, un sportiv capabil să ajungă la mult visata graniță a celor 600 kg., poate chiar la Tokio.

Pînă în prezent, în lume sînt numai 12 halterofili care au reușit să obțină la total mai mult de 500 kg. Iată și numele lor: 1). Jabotinschi (U.R.S.S.) 560 kg. 2). Vlasov (U.R.S.S.) 557,500 kg. 3). Schemansky (S.U.A.) 537,500 kg. 4). Hennry (S.U.A.) 517,500 kg. 5). Anderson (S.U.A.) 512,500 kg. 6). Bradfort (S.U.A.) 512,500 kg. 7). Gubner (S.U.A.) 510 kg. 8). Medvedev (U.R.S.S.) 507,500 kg. 9) Silvestri (Argentina) 505 kg. 10). Ashman (S.U.A.) 500 kg. 11). Țervakov (U.R.S.S.) 500 kg. 12). Andreev (U.R.S.S.) 500 kg.

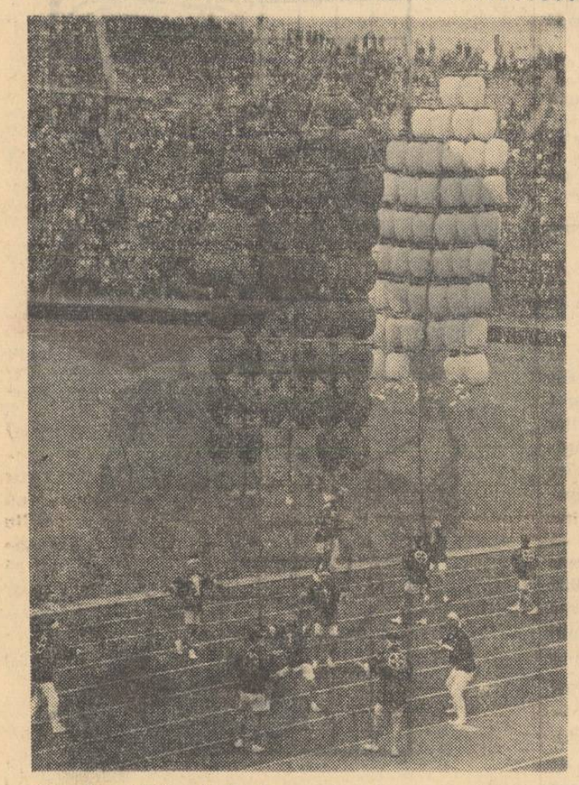

Dansul prăjinilor de bambus cu lampioane, va fi una din atracțiile folclorice la deschiderea olimpiadei.

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÂNIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

VARIETĂȚI-VARIETĂȚI

„Mantaua" terenului de fotbal

În toate țările se acordă o atenție deosebită bunei întrețineri a terenurilor de fotbal. Se caută cele mai eficiente metode pentru a feri terenurile de consecințele intemperiilor, pentru protejarea gazonului și menținerea lor în cele mai bune condițiuni de joc.

Recent, în Italia s-a încercat folosirea unei „mantale" uriașe din material plastic care a dat rezultate foarte bune. Dacă plouă puternic înaintea unui meci, terenul este acoperit cu această învelitoare impermeabilă care face ca apa să se scurgă pe pista înconjurătoare. Înaintea jocului „mantaua" este scoasă, terenul prezentîndu-se uscat și în bune condiții de joc.

Fotografia de mai sus reprezintă un aspect al pregătirii unei asemenea „mantale" pe terenul San Siro.

Reîntoarcerea lui Charles Dumas

Presa de specialitate de peste hotare se ocupă de „cazul" Charles Dumas. Și nu întîmplător. Acest atlet de culoare a fost campion olimpic la săritura în înălțime la vîrsta de 19 ani la ediția Jocurilor Olimpice de la Melbourne și recordman mondial cu 2,15 m în 1956. La Jocurile Olimpice de la Roma (1960) el nu s-a clasat decît al șaselea, doar cu 2,03 m. În anii următori — 1961, 1962 și 1963 — el a dispărut de pe arenele de sport, iar în acest an a reapărut brusc în cadrul unui concurs atletic... Și surpriză: după atîția ani de absență și la vîrsta de 27 de ani Charles Dumas sare... 2,16 m, record personal și una din cele mai bune performanțe ale anului!

Desigur, istoria sportivă mai citează asemenea exemple neobișnuite, totuși performanța lui Dumas se poate situa printre marile surprize pe care ni le oferă anul olimpic 1964.

Archie Moore turnează din nou

Archie Moore, fost campion mondial de box la categoria semi-grea, sportivul care a uimit pe toți specialiștii din lume printr-o prelungită activitate pugilistică la o vîrstă neobișnuită, este bine cunoscut și ca actor de cinema. Printre filmele în care a jucat și în care a putut fi urmărit de spectatorii din țara noastră, se numără și „Aventurile lui Huckleberry Finn". Recent, el a fost din nou solicitat să apară într-un nou film. Iată-l în fotografia de mai jos, într-o pauză la studio, stînd de vorbă cu actorul Bob Cummings.

SPORT la iarbă verde

de Gh. CHIRIAC

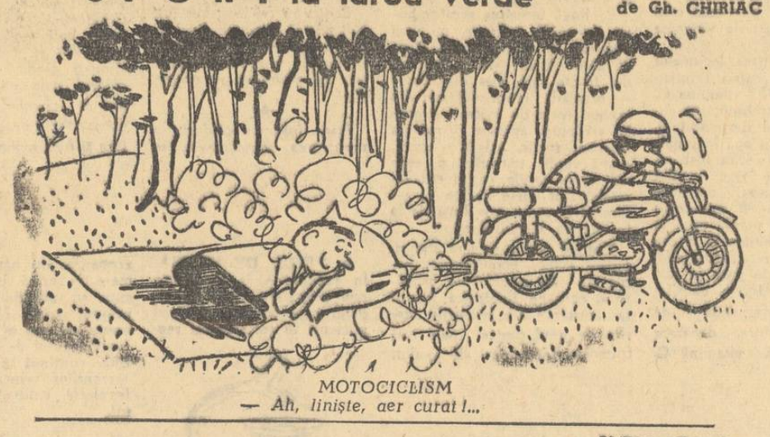

MOTOCICLISM
— Ah, liniște, aer curat!...

ARUNCAREA DISCULUI
— Parcă am adus și tarfurii!...

SĂRITURA CU PRĂJINA
— Dragă, îți aduc ouă proaspete!...

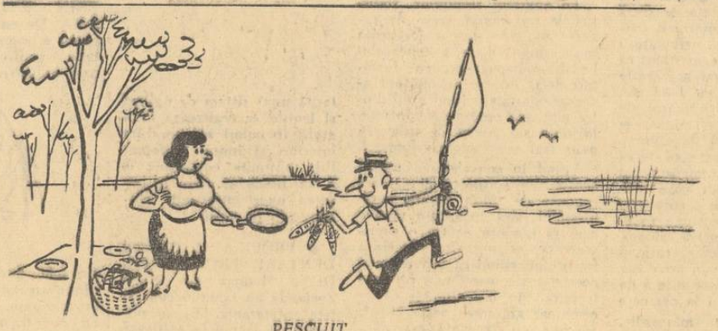

PESCUIT
— De ce-mi iei peștele?!...
— Cu pește proaspăt se prinde mai bine știuca mare!...

Vă prezentăm cîteva modele de rochii pentru primăvară

Desene de Ecaterina MALEK

Pentru siluetele mai pline

Iată cîteva modele potrivite pentru persoane cu silueta mai plină. Prin lejeritatea lor, ele avantajează o linie mai suplă.

În general, recomandăm țesăturile cu desene pe lung sau desene mărunte (pepit, tweed). Nu recomandăm carourile care prin dimensiunile lor măresc silueta. Taioarele, deux-pièceurile sînt îmbrăcămintea ideală și în plus, practică și elegantă.

Pentru rochii recomandăm întotdeauna modelele cu tăieturi și elemente pe lung care subțiază și lungesc silueta.

Desene de Raia SOLOMONICA

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Salată orientală ; friptură de miel ; compot.

— Cremă de cartofi ; pilaf de urzici : cornulețe cu rahat.

— Ochiuri românești cu mămăliguță ; sărmăluțe în foi de știevie ; mere.

— Borș de sfeclă dreasă cu smîntînă ; macaroane cu sos de roșii ; ruladă de marmeladă.

— Spanac cu frigănele ; friptură la cuptor — salată; compot.

— Scrumbii la grătar ; ghiveci călugăresc ; lapte de pasăre.

— Ouă umplute ; pui pane — salată verde ; tort de moca.

SALATĂ VERDE CU CEAPĂ VERDE

Într-un castron punem 5 linguri de smîntînă pe care le frecăm cu zeama de la o lămîie, sare. Separat tăiem ceapa mărunt, salata o spălăm bine, foaie cu foaie, o punem în salatieră și peste ea turnăm sosul de smîntînă. Deasupra punem mărar și pătrunjel tocate mărunt.

SALATĂ VERDE CU MAIONEZĂ

Se spală salata bine, se curăță de foile mari, iar inima se taie subțire. Se așează într-o salatieră Peste ea punem un rînd de ridichi de lună, tăiate rondele, din nou un rînd de salată tăiată și așa mai departe. Deasupra se garnisește cu felii de ouă tari, mărar și pătruniel. Peste această salată turnăm un sos de maioneză subțire.

SALATĂ VERDE CU CAȘCAVAL

Facem o salată verde obișnuită, cu puțină ceapă verde, tăiată mărunt, sare, oțet și untdelemn. La această salată punem și cuburi mici de cașcaval.

SALATĂ VERDE CU HREAN

Se spală bine salata, se așează într-o salatieră, iar peste ea se toarnă un sos subțire de maioneză și hrean ras.

SALATĂ DE COZI DE SPANAC

Cozile de spanac, bine spălate, se opărește în apă clocotită cu sare, după care se scot, se lasă să se răcească, se așează în salatieră Peste ele turnăm un sos picant din untdelemn, oțet, sare și muștar.

Tiparul practic

1) Turbanul, înodat la spate se confecționează cel mai bine din satin de bumbac pe care se poate aplica sau picta o floare. Materialul necesar trebuie să fie de 1,10 m lung pe 0,90 lățime și tivit de jur împrejur. Cele două pense e bine să fie cusute la mașină (atenție la semnele penselor). Se înduaie tivul în față și se înoadă capetele la ceafă.

2) Un batic care nu alunecă, cu o bantă în față. Materialul : zefir, poplin sau o mătase mai groasă, 0,60 m cu 0,90 m lat. Se prinde de bantă încrețindu-se ușor.

3) Un batic de forma unui fluture. Material uni, de 1,60 m cu 0,90 lat. Se croiește după tipar, stofele subțiri luîndu-se dublu (în acest caz e nevoie de 1 m în plus). În jumătatea stîngă a baticului se face o butonieră prin care se trece celălalt colț. Toate colțurile se tivesc. Se înoadă ambele capete ale colțurilor crucis, în față.

4) Alt batic, foarte modern. În stînga, un șal îngust din materialul rochiei sau bluzei legat strîns, foarte potrivit în momentul cînd sînteți necoafată ; dreapta, un triunghi legat la ceafă, tot din materialul rochiei.

5) Un batic gen spaniol din dantelă sau din materialul rochiei, eventual cu buline sau pepit. Se leagă dublu la spate. Necesar 1 m lungime, 0,90 lățime. Se croiește după tiparul de mai sus.

Sfaturi cosmetice

Linia sprîncenelor trebuie să fie cît mai apropiată de cea naturală, fără artificii. În cazul în care obrazul prezintă însă un aspect aparte este necesar ca sprîncenele să se armonizeze cu forma acestuia. Astfel, obrazului rotund i se potrivesc sprîncenele normale, nici groase, nici subțiri, puțin arcuite. La obrazul prelung sprîncenele pot fi groase și puțin arcuite, iar la cel lat ele vor fi cît mai scurte și nu prea groase. În cazul obrazului oval se va evita arcuirea sprîncenelor.

De asemenea, vom ține seamă ca forma să fie în armonie cu forma buzelor. La buze subțiri și sprîncenele vor fi cît mai subțiri, iar la buze groase ele vor fi cît mai pronunțate și mai dese. Aranjarea lor în funcție de forma obrazului o putem obține folosind penseta și creionul dermatograf.

Uneori sprîncenele prezintă fire rebele care oricît ar fi de pieptănate nu se așează. Dacă sînt numai cîteva fire, ele pot fi smulse cu penseta ; dacă însă acest lucru nu se poate efectua vom peria zilnic sprîncenele cu o periuță mică ca de rimel înmuiată în ulei de ricin.

În felul acesta, reușim să dăm firelor direcția dorită, luciu și suplețe. În afară de firele rebele este necesar ca sprîncenele să fie degajate de firele răslețe de dedesubtul lor, lărgind arcada curată pentru ca ochii să devină mai expresivi și mai frumoși.

Dacă vrem ca operația să nu fie dureroasă vom masa în prealabil portiunea respectivă cu puțină cremă grasă după care vom trece la zmulgerea firelor, trăgînd cu penseta în direcția creșterii lor. Locurile respective vor fi dezinfectate cu o soluție alcoolică sau cu apă de colonie, evitîndu-se o eventuală inflamație sau infecție.

Sprîncenele subțiri, rare, se pot vopsi, în care caz trebuie să recurgem la serviciile cosmeticienei sau se pot colora cu ajutorul creionului dermatograf.

Aplicînd creionul dermatograf este bine să urmărim obținerea unui efect apropiat de natural. Pentru a obține un asemenea efect, vom aplica creionul desenînd o serie de linii mici paralele, puțin înclinate, în loc de o singură linie curbă. Nuanța creionului va fi maro închis pentru persoanele blonde și șatene, brun roșcat pentru cele roșcate și negru pentru cele brunete.

De asemenea este bine ca după terminarea fardării să ștergem cu ajutorul degetului umezit sprîncenele pentru a îndepărta de pe ele urmele de pudră.

Anca BOGDAN

GULERE

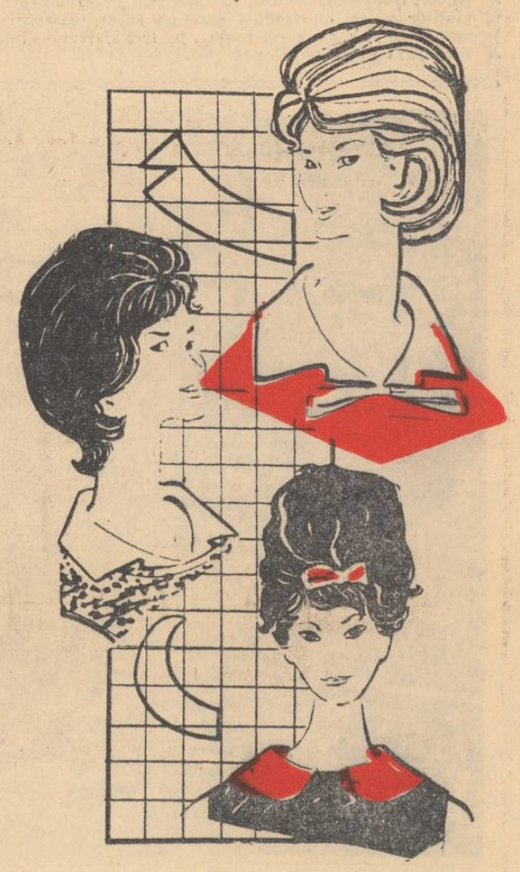

Tiparul de mai sus are latura de 10 cm. Gulerele se pot face din material uni la rochii colorate sau înflorate (sau la rochiile uni, un guler colorat). O notă de prospețime dă un guler mic alb cu o fundă sau un nod mic.

MEDICUL vă sfătuiește

Astenia de primăvară și alimentația

Astenia de primăvară, boală ușoară însă foarte frecventă, apare, așa cum îi spune și numele, primăvara, fiind cauzată de o alimentație săracă în vitamina C în timpul lunilor de iarnă și primăvară.

Manifestările bolii, uneori discrete și trecute cu vederea, alteori mai accentuate, se reduc la diminuarea capacității de muncă fizică și psihică, somnolență sau insomnie, paloare, scăderea poftei de mîncare (mai ales la copii), senzația specială de moleșeală (adinamie), nervozitate, irascibilitate, dureri în articulații și în oasele gambelor, sîngerare gingivală spontană sau la spălatul dinților și predispoziție la infecții (guturai, faringite, laringite, bronșite, sinuzite etc) precum și la carii dentare. Aceste semne de hipovitaminoză C (de scădere a concentrației de vitamină C,) apar în special la persoanele care în anumite situații necesită un consum crescut de vitamină C (pubertate, sarcină, alăptare, efort fizic intens mai ales la temperaturi înalte și activitate în mediu toxic). Pentru ca astenia de primăvară să nu apară, alimentația în timpul iernii și primăverii trebuie să aducă o cantitate suficientă de vitamină C (75 mg la bărbați, 70 mg la femei, 35 mg la copii sau cantități duble în cazurile amintite mai sus, la care consumul de vitamina C este crescut).

Sursele de vitamină C folosite pe timpul verii care acoperă aceste necesități sînt cartofii, rădăcinoasele (morcovi, țelină) și în special cele citrice (lămîi, portocale, mandarine, grapefruit) Dar, cartofii, țelina, morcovii prin păstrare pierd o cantitate apreciabilă din conținutul în vitamină C. Dacă mai adăugăm și unele obiceiuri culinare dăunătoare, vom constata că scade și mai mult conținutul în vitamina C din alimentele obișnuite

Iată cîteva indicații culinare menite a preveni pierderea unei cantități prea mari de vitamina C din alimente.

1. — La curățirea legumelor și fructelor, din cauza fermenților care pot oxida vitamina C, se recomandă întrebuințarea cuțitelor din oțel inoxidabil. 3. Nu vom păstra în apă legumele și fructele după ce au fost curățate, ci le vom folosi imediat la prepararea mesei, deoarece prin păstrare 10—30 minute în apă, acestea pot pierde pînă la jumătate din vitamina C și din sărurile minerale conținute. 3. Legumele trebuie puse la foc, pentru fierbere într-o cantitate de apă cît mai mică și de preferință fierbinte, deoarece pierd mai puțină vitamină C. 4. Fierberea să se facă în vase acoperite, deoarece oxigenul din aer poate să distrugă vitamina C. 5. Știind că după 5 minute de fierbere un sfert din glucide, proteine, săruri și vitamine trece în apa de fierbere, aceasta posedînd o bună valoare nutritivă, nu trebuie aruncată. Cînd nu dorim să folosim apa în care au fiert legumele și în special cartofii pentru a preveni pierderea unei cantități prea mari de vitamina C vom fierbe cartofii în coajă sau mai bine vom fierbe legumele înăbușit, într-un curent de vapori, și acoperite.

Pe lîngă însușirea acestor bune obiceiuri culinare, nu vom uita ca la fiecare masă să adăugăm fructe sau o băutură din fructe (mai ales din citrice — oranjadă, citronadă) sau din măcese (ceai de măceș). Primele verdețuri apărute primăvara (spanac, știevie, salată, urzici, ceapă verde, pătrunjel și ceva mai tîrziu roșiile, castravetii, ciresele) sînt surse bogate în vitamina C și nu vor lipsi de la întocmirea meniului zilnic.

Urmînd aceste sumare sfaturi, putem evita manifestările neplăcute ale asteniei de primăvară, care ne împiedică uneori să „gustăm" din bucuriile oferite de unul dintre cele mai frumoase anotimpuri ale anului.

Tutunul — toxic ce trebuie evitat

Tutunul, prin caracterul de toxicomanie în masă, constituie o problemă mult dezbătută, fiind un proces foarte complex și încă neelucidat pînă astăzi, cu concluzii ale diverșilor cercetători, chiar contradictorii. Tutunul este toxic prin conținutul de nicotină (în special), prin oxidul de carbon, substanțele gudronoase ca și prin acizii volatili pe care îi degajează prin ardere.

Acțiunea tutunului se adresează mai tuturor aparatelor și sistemelor din organism. Dacă unii dintre fumători nu resimt nici un simptom supărător, chiar la folosirea îndelungată și în cantitate apreciabilă a tutunului, iar alții resimt o serie de manifestări supărătoare după un număr mic de țigarete, aceasta se datorește marii variabilități individuale, ca reacție față de tutun. Dar tot atît de adevărat este și faptul că există două categorii de fumători, unii care nu inspiră fumul de țigară și alți fumători, pasionați, care inspiră fumul. Aceștia din urmă, se pare, că sînt candidați la intoxicația tabacică, intoxicație care evoluează în două etape : prima etapă de latență, care poate dura ani de zile, cu o stare de sănătate aparentă, și a doua etapă cu apariția de simptome și tulburări din partea diverselor organe și aparate.

Sigur este faptul că intoxicația tabacică accelerează uzura organismului și grăbește îmbătrînirea. La femeile fumătoare înveterate, la sensibilizarea precoce se adaugă modificări estetice și de voce nedorite. Fumatul acționează asupra sistemului nervos central și într-o primă fază îl stimulează, ceea ce explică tremurăturile la intoxicația tabacică ; ca apoi să producă o stare de depresiune asupra celulelor nervoase. Pe aparatul cardio-vascular are efecte dintre cele mai dăunătoare. Dacă încă nu s-a stabilit precis rolul tutunului în favorizarea ateroscleroze, se știe însă astăzi că fumătorii, preferînd mîncărurile grase, sosurile, mîncărurile picante, ouăle și carnea în exces, sînt predispuși, mai mult decît alții, la tulburări în metabolismul grăsimilor, la creșterea colesterolului în sînge și, în consecință la apariția aterosclerozei.

Unii cercetători găsesc, la fumători, o mortalitate de două ori mai mare la suferinzii cardiovasculari, față de nefumătorii cu aceleași boli. S-a constatat că fumatul a două țigarete crește tensiunea arterială cu 1—2 cm. mercur și mărește numărul de bătăi ale inimii pe minut, efecte ce țin 15—20 de minute. De asemenea, se pare că tutunul produce și o contractură mai accentuată a vaselor care hrănesc inima (arterele coronare) scăzînd volumul de sînge necesar unei bune nutriții a inimii. Pe aceste considerente, tutunul trebuie interzis, sau în orice caz redus, la bolnavii care suferă de angină de piept sau la cei care au avut un infarct miocardic. Să nu uităm că tutunul poate agrava o criză de angină pectorală iar alteori o poate declanșa, în funcție de sensibilitatea individuală. Dacă suprimarea tutunului duce la suprimarea crizelor de angină sau la rărirea lor, sînt motive să părăsim fumatul, iar dacă această încercare nu aduce nici o ameliorare, în cazul în care bolnavul ține neapărat, tutunul poate fi reluat în cantități mici. Fumatul este însă sigur dăunător la bolnavii suferinzi de arterită, insuficiență cardiacă sau la cei cu scleroze pulmonare și cu bronșite cronice, aceștia trebuind să renunțe definitiv la tutun. Asupra aparatului digestiv acțiunea vătămătoare se manifestă în special la bolnavii cu ulcer la care crește secreția acidă a stomacului, și se accentuează în același timp contracțiile stomacului și ale intestinului, ceea ce favorizează apariția durerii. De aceea bolnavii cu ulcer sau cu rectocolită hemoragică, trebuie să părăsească fumatul.

Pe aparatul respirator, statistici le un număr mare de cazuri au constatat o frecvență mult mai mare a cancerului bronho-pulmonar printre fumători decît printre nefumători, această constatare fiind unul dintre motivele pentru care în unele state s-a trecut la aplicarea unor legi care interzic fumatul.

Luînd în considerare numai aceste cîteva aspecte dăunătoare produse de tutun asupra organismului, sînt suficiente motive care să pledeze pentru o suprimare sau cel puțin o reducere a fumatului, știind că întreruperea acestei toxicomanii nu produce turburări în organism și că în orice caz abținerea de la fumat, nu este, cu siguranță, mai dăunătoare decît obiceiul de a fuma.

Dr. Lazăr VASILE

Interesant și util

Laptele constituie un mediu foarte bun pentru dezvoltarea microbilor, care pot ajunge în lapte dacă nu se respectă curățenia la mulgere, la păstrare, la transport și dacă vaca este bolnavă etc. De aceea, laptele nu trebuie consumat nefiert, deși este mai bogat în vitamine atunci cînd este crud. Laptele nefiert se poate bea numai dacă este pasteurizat, adică așa cum se vinde la centrele de desfacere a laptelui, în sticle închise. De aceea, atît laptele cît și produsele lactate trebuie procurate din sector socialist.

Caimacul ce se formează la suprafața laptelui fiert, fiind alcătuit din grăsimea din lapte și din proteine, este știut că este foarte hrănitor. Din păcate el nu place multor copii. Pentru a împiedica formarea caimacului, laptele trebuie amestecat în tot timpul încălzirii, iar după ce a început să fiarbă, trebuie răcit foarte repede.

Pentru a se distruge cît mai puține vitamine din lapte, acesta trebuie păstrat la întuneric, în vase smălțuite sau de aluminiu și acoperite.

★

Prin folosirea căldurii la prepararea mîncărurilor se distrug microbii și hrana devine nevătămătoare, acest efect bun se înlătură însă dacă nu ne îngrijim ca în mîncarea gata preparată să nu ajungă microbi. Practic aceasta se poate întîmpla ușor dacă bunăoară se apucă să se taie carnea fiartă sau friptă pe același fund de lemn pe care s-a tăiat carnea crudă sau cu același cuțit. Alimentele crude și cele fierte trebuie prelucrate deci pe funduri separate. Atît acestea cît și cuțitele și vasele folosite la prepararea alimentelor crude trebuie spălate bine și chiar opărite.

Alimentele, ca și mîncărurile, mai pot fi infectate și de microbii aduși de muște. Muștele sînt cărăușii multor boli periculoase ca : febra tifoidă, difteria, dizenteria etc. De aceea, muștele trebuie distruse sau împiedicate să intre în casă. Mijlocul cel mai sigur și cel mai bun de a nu avea muște, este de a păstra o curățenie strașnică în bucătărie. Curățenia ne ferește de multe boli molipsitoare. Ea împiedică și apariția șoarecilor și gîndacilor de bucătărie, care pot fi purtători de microbi și pot provoca toxi-infecții alimentare și boli molipsitoare.

ACTUALITĂȚI MEDICALE

● **VINUL DE VIPERĂ.** În Japonia e la modă un nou preparat : vinul de viperă, care conține alcaloizi eficienți în tratamentul reu-

matismului și al stărilor hemoragice. Acest produs se obține din macerarea corpului viperelor într-un distilant alcoolic, la care se adaugă miere, esențe aromate și vin.

● **FOTOGRAFIEREA INTERIORULUI INIMII.** În Suedia s-a construit un aparat fotografic cu un diametru de 5 milimetri, prevăzut cu un bec tot atît de mic. Aparatul poate fi introdus prin carotidă în inimă. Da-

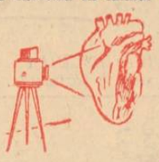

torită unui sistem de oglinzi și lentile se realizează fotografii în culori ale pereților interiori ai inimii. Fotografiile obținute contribuie la o mai bună orientare în vederea unor intervenții chirurgicale pe cord.

● **PROFILAXIA CARIEI DENTARE PRIN MOLIBDEN.** Medicii din Noua Zeelandă au făcut o constatare interesantă. Ei au observat că legumele cultivate în terenurile din jurul orașelor Hastings și Napier, care cu ani în urmă au fost acoperite cu pămînt din mare în urma unui cutremur, au proprietatea de a preveni caria dinților. Această acțiune se datorește molibdenului de origină marină, conținut în pămîntul terenurilor respective și în legumele cultivate în acest sol.

● **MEDICAMENT PENTRU SUDAREA OASELOR FRACTURATE.** Chirurgul H. Rasulev, din R. S. S. Uzbecă, utilizează pentru

vindecarea fracturilor osoase o nouă metodă, datorită descoperirii unei substanțe vegetale numită „MUMIUM". Această substanță are proprietatea să sudeze într-un timp scurt oasele fracturate.

● **HRANĂ ARTIFICIALĂ PRIN EXTRACTE DIN SOIA.** De curînd s-a pus la punct o metodă de alimentație artificială completă prin utilizarea unor extracte

din soia. Aceste extracte se administrează, prin injecții intravenoase, bolnavilor care nu pot fi hrăniți pe cale naturală.

Dr. I. LEGIC

E bine de știut

Cu prilejul curățirii locuinței, e bine să se ia anumite precauții la deplasarea mobilei :

— Nu se va trîri mobila (dulap, pat, masă etc.) ci se va apuca ușor din două părți, preferabil de două persoane. Se evită astfel zgîrierea parchetului sau a podelei. În caz că o mobilă necesită mai dese mutări, sub picioare, i se lipesc rondele din fetru.

— Dacă o masă sau un scaun nu stau perfect orizontal, sub piciorul sau picioarele mai scurte se aplică o rondeluță de lemn, piele sau chiar carton gros.

— Dacă mobila albă urmează a fi din nou vopsită, se spală întîi cu apă și săpun, se lasă să se usuce și apoi se vopsește.

— Parchetul crăpat, cu distanțe mari între benzile respective poate fi reparat prin astuparea crăpăturilor cu un mastic special preparat în felul următor : se topește pe baie de apă (vasul în care se face amestecul este așezat într-un alt vas cu apă și acesta este pus pe plită) : ceară galbenă 50 g, rășină de colofoniu pisată 30 g, pucioasă (sulf) 7 g. Se adaugă 50 g, pămînt absorbant și se toarnă compoziția caldă printre crăpături netezind cu un cuțit.

— Pensula cu care se vopsește mobila se spală după întrebuințare cu petrol, pînă ce lichidul iese limpede. Se păstrează apoi înfășurată într-o hîrtie.

Colțul celor mici

Ghicitori

Îmbinînd un pumn de piese
Pîn-la urmă, ghici ce iese ?
O cutie ce-are glas
Și dă ora ca un ceas ?

(APARATUL DE RADIO)

Nimenea nu l-a văzut
Dar e bine cunoscut
Și deși-i nespus de mic
E ca nimenea voinic.
Ajutînd la toate omul
Dumnealui, numit...

(ATOMUL)

Măi băiete, înțelepte,
Care scară n-are trepte ?

(ASCENSORUL)

Cu pămînt și-ape pictate
Este plină-această carte.
Între paginile ei
Găsești orice tărîm vrei ?

(ATLASUL GEOGRAFIC)

Pasărea ce-abia-i zărită,
Cu-ajutorul lui privită
Pare cît aeroplanul ?
Cine este deci ?...

(OCHEANUL)

Cine-arată ca o casă
Cu etaje, cu terasă
Și de apă abia de-i pasă ?!

(VAPORUL)

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Stă pe valuri, nu se-nmoaie
Ba chiar brazde-n apă, taie.
Uneori pe-ntinsa mare
Ea ni-i singura salvare !

(BARCA)

Spune-mi cine îți arată
Cum să ții cărarea dreaptă,
Cum să nu te rătăcești
Cînd pe mări călătorești ?

(BUSOLA)

Ștefan FĂTULESCU

Livada pionierilor

Cerne primăvara soare
Peste pajiști și ogoare
În grădină și-n prisacă
Pionierii-s prinși la clacă.

Și sădesc puieți de zor
Treabă bună și cu spor ;
Colectivei pregătesc
Mîndru dar pionieresc.

Astăzi pomii sînt abia
Cît să spun ? Cît o nuia
O livadă mîndră-aci
Peste ani va înflori.

Printre frunze s-or ascunde
Mere roșii și rotunde
De va zice Moș Matei
Da' acolo oare ce-i ?

Ana MARCU

Nicușor e artist de circ !

Desene de C. GHEORGHE

V. TIMOC

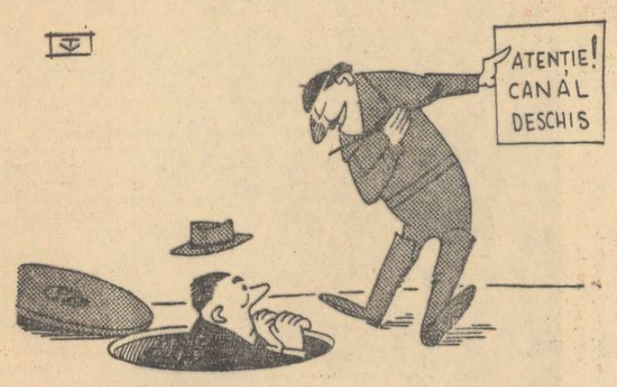

— Tocmai fusesem în bodegă ca să scriu anunțul!...

— M-a acuzat că am biriit-o, dar i-am arătat eu ei!...

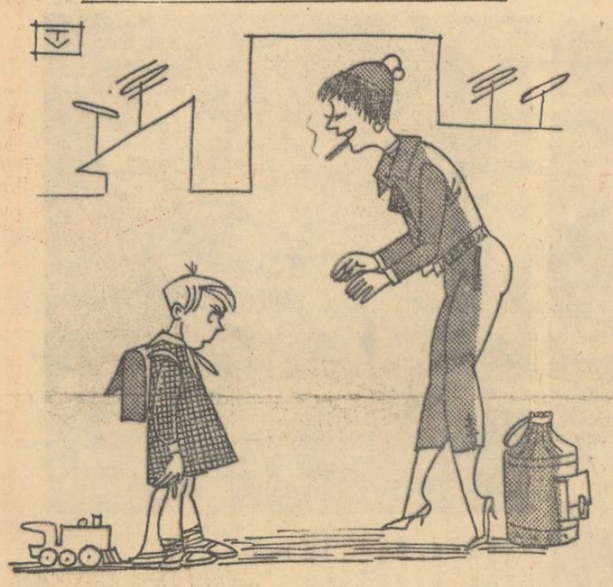

— A cui ești, mititico?
— A lui tătucu... nene!

VICTORIA ALEXIU

— Spune-mi tinere, ce știi despre Edison?
— Vreți să spuneți despre madison, știu perfect

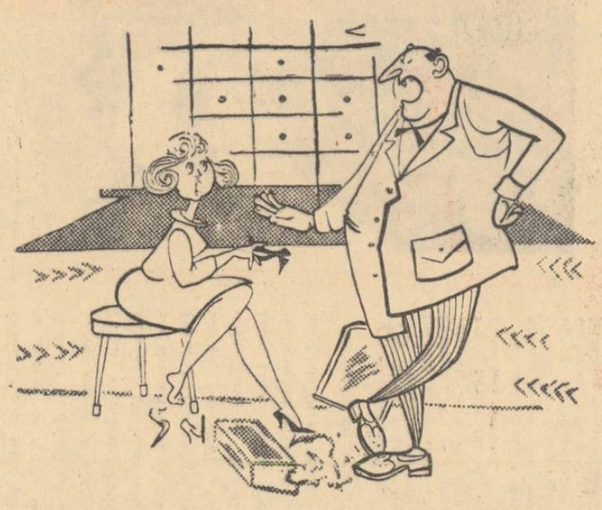

— Unul are tocul desprins...
— Așa sînt clienții, cusurgii! Dar că celălalt toc e prins bine, asta nu observați...

CRONICĂ RIMATĂ

La iarbă verde

Zvon de mai, cu iarbă verde
Cu poiene și cu flori,
Unde soarele se pierde
Sub dantelele de nori.

O aromă de pădure
Diafană ca un fum,
A adus pe aripi sure
Adiere de parfum.

Nu e chip să stai în casă!
Nici balconul nu te-mbie
Căci te cheamă umbra deasă
Și mireasma de cimpie...

Era bun caloriferul
Astă iarnă, cînd pe geam
Fulgii-și depănau misterul
Cu ghirlandele pe ram.

Dar acum e primăvară
Cu șuris de liliac
Rîndunelele vin iară
Lîngă cuibul din cerdac.

Hai, la drum, pe vremea asta
El a spus și, negreșit,
Și-a mobilizat nevasta
Două zile la „gătit".

A făcut chiftele, ciorbă,
Miel la tavă și pirjoale
Și-a mai luat, să n-aibă vorbă,
O sacoșă cu sarmale.

Și-a umplut și damigeana
Cu pelin amar de mai.
Și apoi cu „caravana"
A pornit-o spre tramvai.

— Unde mergeți?
La Băneasa?
Cînd la gînd... Și noi Ioane!
Tii! Dar doldoră e plasa
— Da, dar nu avem sifoane.

Și s-au înțeles pe dată
Cu sacoșele în mînă
Iar pe iarbă, masa toată,
Au întins-o plină, plină...

A venit un nor zburdalnic
Ca un semn de întrebare
Dar apoi glumeț și tainic
S-a topit în depărtare.

Uf! au răsuflat mesenii
Hai noroc! au prins să spună
Și pe pajiștea poienii
S-au cinstit cu voie bună.

Primăvară, gazdă dragă
Cu cosița de mireasă
Și parfumul tău de fragă,
Te poftim cu noi la masă!

D. TABACU

SHAKESPEARE, GALILEI ȘI MICHELANGELO ÎN FILATELIE

Glumind puțin, s-ar părea că tot ce este mai important în lume se petrece... de dragul filateliștilor: spre a le da prilejul să-și îmbogățească colecțiile cu mărci apărute în cinstea marilor evenimente!

De pildă, cele trei mari aniversări culturale din acest an, toate bazate pe cifra 400: patru secole de la nașterea lui Galilei și Shakespeare, patru secole de la moartea lui Michelangelo, deschid tot atîtea noi capitole în albumele și clasoarele filateliștilor.

Absolut! Shakespeare nu a fost... filatelist. Și, totuși, în istoria filateliei mondiale, a înscris, recent, o pagină bogată. Ca să aprecieze acest „merit" în plus al lui Shakespeare, trebuie să ne amintim că în Anglia nu a fost emisă niciodată vreo marcă poștală care să reprezinte altceva decît unul din capetele încoronate. Era socotit un sacrilegiu chiar și numai discutarea problemei ca pe mărcile engleze să figureze alt portret sau alt subiect.

Dar Shakespeare nefiind un... oarecare, întîi filateliștii engiezi pe urmă alții, au pornit o campanie foarte activă pentru ca, printre manifestările din acest an în cinstea marelui poet și dramaturg, să se numere și o emisiune de mărci poștale engleze. Această părere a biruit pînă la urmă: în luna aprilie a apărut în Anglia o serie de cinci mărci poștale pe care figurează și portretul lui Shakespeare, alături de cel al reginei. Între cele două portrete, cîte o scenă din operele lui Shakespeare, precum urmează: marca de 3 penny „Visul unei nopți de vară", cea de 6 p. „A 12-a noapte"; 1/3 p. „Romeo și Julieta"; 1/6 p. „Henric V"; ultima marcă de 2/6 p. înfățișează, în locul portretului lui Shakespeare, pe Hamlet purtînd în mînă craniul lui Yorik.

Un număr de 12 colonii britanice vor emite de asemenea, în luna aprilie, cîte o marcă poștală cu portretul lui Shakespeare alături de al reginei Angliei.

Numeroase alte țări au emis sau vor emite mărci poștale dedicate lui Shakespeare: Uniunea Sovietică, Republica Democrată Germană, R. P. Ungară etc. Marca de 60 h, apărută în R. S. Cehoslovacă, prezintă o scenă din „Visul unei nopți de vară". Marca de 7 p. din Gibraltar reprezintă, pe lîngă portretul lui

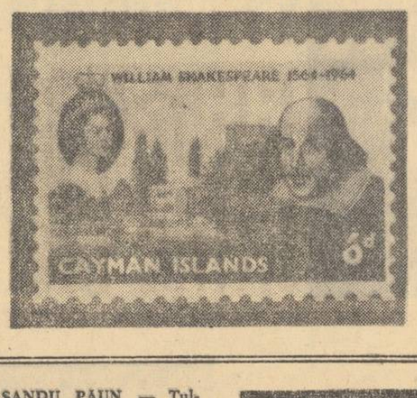

Shakespeare și al Reginei Elisabeta a II-a, Teatrul din Stratford.

Țara noastră va emite o marcă poștală în cinstea lui Shakespeare; marca gravată apare în cadrul emisiunii dedicată marilor aniversări culturale din acest an.

Numeroase mărci poștale sînt prevăzute și cu prilejul aniversării lui Galileo Galilei. O asemenea emisiune a apărut în primul rînd în țara sa, Italia, (două mărci: 30 și 70 lire) cu portretul și semnătura lui Galilei. Multe alte țări au anunțat emisiuni asemănătoare (U.R.S.S., R. P. Ungară etc.). In R. S. Cehoslovacă a apărut o marcă de o coroană cu portretul savantului, o lunetă și inscripția U.N.E.S.C.O.

Tot în cadrul marilor aniversări culturale va fi pusă în circulație și în țara noastră o marcă poștală gravată, cu portretul lui Galilei.

Numai puține sînt emisiunile prevăzute să apară în diferite țări cu prilejul comemorării a 400 de ani de la moartea lui Michelangelo.

Italia a anunțat două mărci poștale: 30 lire (autoportret și „Pieta" din Firenze), 185 lire („Madona" din Bruxelles). In R. S. Cehoslovacă a apărut o marcă de 40 h, reprezentînd statuile „Moise" și „Ziua și noaptea".

Mărci cu chipul lui Michelangelo sau cu reproduceri după operele sale, vor apărea și în alte țări. La fel va figura o marcă dedicată lui Michelangelo, în seria „Mari aniversări culturale" din țara noastră.

REBUS

FLORI

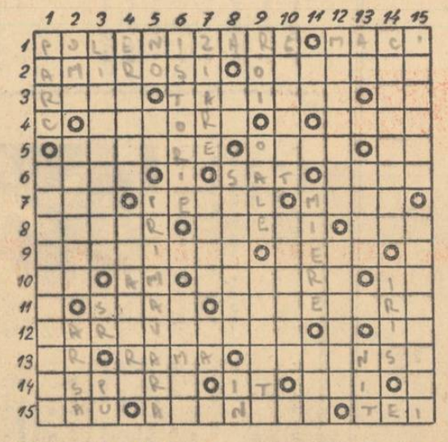

ORIZONTAL: 1) Procesul de fecundație la flori — Flori mari roșii 2) A aspira mirosul unei flori — Floare mare colorată, cu trei petale, dintre care una se termină în formă de pinten răsucit 3) Plantă care face flori galbene dispuse în fascicol la subsuoara frunzelor — Face flori verzui, dispuse într-un ciorchine la vîrful tulpinei, cu un miros aromatic puternic foarte plăcut — În gard! 4) Cei de cîmp au florile mari și roșii ca sîngele — Numeral 5) Între două straturi de flori — A luat mențiune la Expoziția horticolă internațională din R.D.G. în 1960 — Erbiu! 6) Floare din cununa mireselor — Așezare rurală — Cusătură de flori în formă de lănțișor, pe ie sau pe catrință 7) Unități de timp, — Are frunzele și florile foarte mirositoare și cu gust amar — Nume masculin 8) Întoarcere — Păsări asemănătoare cu berzele, care trăiesc în țările calde — Acest 9) Au frunzele lungi, în formă de săbii și florile mari de diferite culori — Prefix pentru cinci 10) Primele vocale — Posed — Are flori la înălțime! — În liliac! 11) La parterul unei săli de teatru — Asalt, năvală (pl.) 12) Primul stadiu de dezvoltare a florilor care urmează imediat după germinație (pl.) — Comună în Transilvania 13) Două petale de trandafir — Marginea unui tablou — Nu-i la vedere 14) A trage aerul proaspăt, împreună cu parfumul florilor, în piept — Ion Teodorescu! — Trei petale de căltunași! 15) Autorul poeziei „Floarea de stîncă" — Iasomia la Timișoara (pl.) — Arbore cu flori puternic mirositoare.

VERTICAL: 1) Grădină cu flori și alei pentru plimbare — Lăcrămioare 2) Oraș în Italia — Instrument muzical de percuție (pl.) — Bronzată 3) Are tulpina dreaptă, ramificată, face flori mici albe sau trandafirii și crește prin locuri umede — Sere! — Cîntecul pupezei 4) Orașul florilor din R.D. Germană, unde în cadrul expoziției horticole internaționale din 1960 trandafirii și garoafele românești au obținut medalii de aur — Stropitori 5) În magnolie! — Două petale din jale! — Ghioceii și viorelele îi sînt cărți de vizită 6) Ani, după altul! — Țărm, mal 7) Cotidiene — Culoarea violetelor — Două petale de zarnacadea... 8) ...și două de mimoză — Teoria aclimatizării emisă de marele savant sovietic Miciurin, a făcut ca florile să se dezvolte normal și în această întinsă regiune friguroasă de pe teritoriul U.R.S.S. — Plantă textilă cu flori albastre sau albe 9) Grup compact de albine — Pot înlocui vazele — Udată 10) S-a dat drept altcineva — Troscot 11) Consoane — O produc albinele folosind ca materie primă nectarul florilor — Animale 12) Punct cardinal — Imens, extraordinar 13) Prepoziție latină — Arbore din ale cărui flori albinele fabrică o miere specială (reg.) — Cui turtit 14) Plantă decorativă cu flori roșii, galbene-verzui sau pestrițe și care are forma unor podoabe feminine — Știnienel 15) Plantă atrăgătoare, decorativă, cu frunze verzi strălucitoare — Lalele (reg.).

N. CONSTANTINESCU

GRAFICĂ

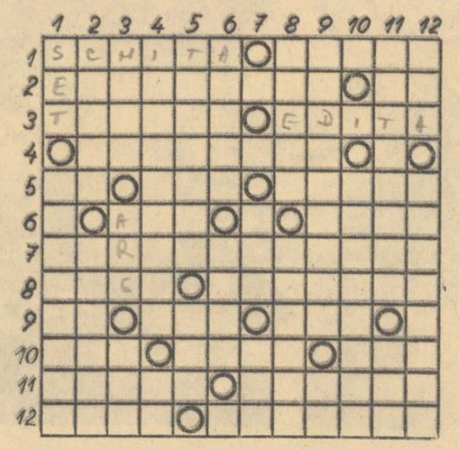

ORIZONTAL: 1) Plan redus la cîteva linii generale — A desena un plan, o figură geometrică etc. 2) Clarificarea unei probleme — „9" scris altfel 3) Mare scriitor indian, autorul schiței „Caietul" — A tipări o carte, o publicație etc. 4) Poezie scrisă cu... aceeași „codiță" 5) Scrie în carte și în caiet! — Scrisă... cu admirație! — Ne-a prezentat o „Scrisoare de la o necunoscută" 6) Interjecție — Muscă exotică 7) Orice i s-ar prescrie e zadarnic 8) Oral, nu scris! — Niței cam amărîtă! 9) „Literele" din ghicitoarea „cîmpul alb" — De la „a" la „z" — Hohot... în „scris"! 10) Articol ușor de scris! — Imn scris în cinstea lui Apollo — Linie... textilă 11) Inscris în agendă — Paragraf al unui text scris 12) Meci în care ambele echipe au înscris același număr de puncte — Cerere scrisă, adresată unei autorități.

VERTICAL: 1) 15 puncte (sau 21 etc) — Se pot scrie, dar nu se pot pronunța singure 2) Prinde file scrise — Scris la sfîrșitul unor... scrieri 3) Clasic francez, autorul poeziei „Scrisă în 1846" — Posedă — Literă grecească 4) Maestru în... registre contabile — Alexandru... prescurtat 5) Scriitor romîn, autorul piesei „Ziariștii" — Număr scris cu două zerouri! 6) A subscrie (fig) — La începutul sau sfîrșitul scrisorilor 7) Dulce... scris ca un verb — Scris lîngă Cezar 8) Semn grafic format din două puncte (pl) — Caietel de scris notițe, adrese etc. 9) Formulare în scris (pl) — În scris! 10) Înscrie cuvinte în careuri 11) Acte scrise în contabilitate, construcții etc. — Sub el și... despre el a scris Eminescu 12) O linie din desenul tehnic — Cărți fără coperți tari.

E. CONDEIESCU

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

CONSTRUCȚII

ORIZONTAL: Shaw — Odăiță — UC — Conferințe — Ali — Olt — Vas — Antreu — L — Enescu — Caiac — Ion — Reuniuni — U — Baia — Tibia — PR — CO — Scai — S — Tare — Arse — Bilet — Bon — M — Ursu — Inimă — C — Ina — Aref — Na — Au — Nivel — Stadion — Elegant — Legăn.

SEARĂ DE CONCERT

ORIZONTAL: Manfred — Balet — Opere — EC — Geza — Toți — Clasică — Ilegalitate — A — Vor — Robă — Avut — E — Massenet — Na — Dine — Simonis — Renană — Eo — As — Oba — Alb — TS — Os — Muta — Baritoni — Asachi — Aior — R — NS — Tînăr — Iamb — Eye — Sarabandă

Poșta redacției

SANDU PĂUN — Tulcea. Condițiile de publicare a fotografiilor primite de la amatori au fost anunțate în cîteva numere ale revistei noastre. Dacă nu le-ați citit putem să vă spunem că tematica acestora nu este limitată, că este necesar ca fotografia să aibă 18 pe 22 cm, și o dată cu pozele să ne trimiteți și adresa ca în caz de publicare să vă putem expedia remunerația.

D. NICULESCU — Craiova. Important este de știut dacă aveți și mătreață. In cazul acesta puteți obține unele rezultate fracționînd zilnic rădăcina părului cu o soluție care să conțină 01 ricin 7 gr, alcool 90° pînă la 250 gr. De asemenea, luați vitamina A și Paraminol.

VICTOR MANOLE — București. Dacă aveți școala medie cu examenul de maturitate, puteți urma o facultate la fără frecvență, numai după o vechime în cîmpul muncii de cel puțin 3 ani. Această regulă se aplică pentru întregul învățămînt superior. Alte amănunte puteți afla de la secretariatul Institutului de științe economice, pe care doriți să-l urmați.

VIOREL — București. Din păcate urechea muzicală nu intră în domeniul specialistului nas-git-urechi (O.R.L.) și de aceea nici nu se poate pune problema ca să se poată aduce urechii dv. îmbunătățiri de structură, menite să percepeți mai corect notele muzicale.

B. GIND — Ocna Mureș. Adresa librăriei „Cartea prin poștă" este: București, str. Biserica Enei.

SILVIA ȘI MARIANA — Arad. Școală tehnică de radioteleviziune există în prezent numai în București și ține de Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, căruia trebuie să vă adresați.

O ANONIMĂ — Reg. Hunedoara. Tuberculoza este o boală molipsitoare și în primul rînd microbii se răspîndesc prin sputa bolnavului. Sigur că măsura izolării este foarte bună, la aceasta trebuie adăugat aer, soare, lumină, alimentație completă și consistentă, control periodic.

PETRESCU ROMULUS — București. Trebuie să vă adresați Institutului de stomatologie care este în măsură să constate cauza afecțiunii.

VICTORIA GH. MATEI — Comuna Negru-Vodă — Dobrogea. Pentru a deveni artistă este necesar să urmați Institutul de teatru. Pînă atunci însă trebuie să vă terminați școala medie, să luați examenul de maturitate.

DUMITRU GH. NICOLA — Comuna Rosova-Dobrogea. Magazioner de mărfuri sau de materiale este unul și același lucru și deci legal vi s-a fixat pensia.

ELENA BOTEA — Constanța. Dacă aveți un volum de versuri le puteți trimite Uniunii Scriitorilor din R.P.R. ce-și are sediul în București.

TITUS ASAFTEI — Iași. Condițiile pentru ocuparea unui post de maistru le puteți afla de la serviciul organizării muncii din întreprinderea unde lucrați. La a doua întrebare răspunsul este afirmativ, în sensul că puteți ocupa post de tehnician doi, avînd și studiile și vechimea necesară.

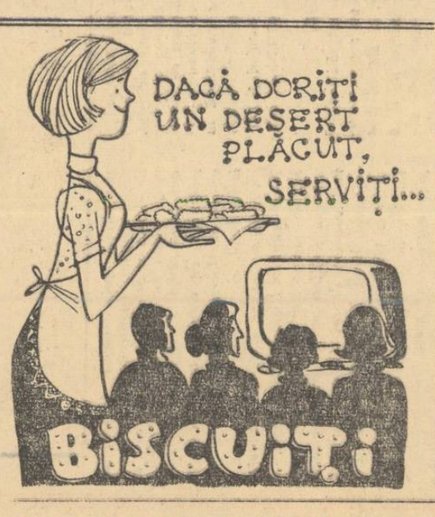

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Prezența copiilor e cel mai bun calmant

SCHIȚĂ DE HANS REIMANN (R. F. GERMANĂ)

Avea patru ani și îl chema Paul. Unde anume se urcase în compartimentul nostru de clasa a III-a, nu-mi amintesc; țin minte doar că tîra după el o doamnă respectabilă, parfumată plăcut și înzestrată — cum aveam să constat peste puțin — cu un glas încîntător.

O dată instalat cît se poate de comod pe servieta mea nouă, băiețașul începu să pună întrebări, o mie și una de întrebări. Cu o lipsă de pudoare de-a dreptul remarcabilă și strigînd cît îl ținea gura, aborda și probleme dintre cele mai intime, dar și altele, ca să zic așa, de ordin metafizic. Presupun că nu eram singurul călător care după cîteva minute de asemenea conversație se întreba prin ce minune parfumata doamnă nu ajunsese încă sub îngrijirea unui psihiatru. Probabil avea antrenament. Cu siguranță însă era roaba băiețașului, ale cărui virtuți, insesizabile de către ochii noștri și în orice caz de către urechile noastre, le prețuia nespus.

Cea mai mare parte din colocviul lor am uitat-o. Doar aceea dinaintea coborîrii din tren mi-o mai amintesc, cuvînt cu cuvînt.

— Pentru azi, ajunge, Paul, spusese doamna, încredințată că astfel, cel puțin pentru un timp, pusese punct.

Pauză...

După care, din nou, băiețașul, cu un glas ca de trîmbiță:

— Tanti Luci, azi înseamnă ieri?

— Vai, Paul, ce-ți mai trece prin cap! Și către noi: — Tare-i deștept!

— Dar ieri ai spus că mîine va fi azi.

— Nu, Paul, ieri m-am referit la azi de azi. Am întrebuințat expresia mîine, pentru că ieri, azi nu era încă azi, ci mîine, văzut de ieri.

— Aha... Atunci ieri e tot una cu mîine?

— Nu, Paul, azi e azi!

— Aha, da!... Dar mîine o să fie azi?

— Mîine, Paul, e mîine, dar o să spunem că-i azi. Tot așa cum azi, văzut de ieri, era mîine.

— Aha, va să zică mîine înseamnă azi.

— Nu, Paul. Mîine, cînd o să vorbim despre ieri, o să spunem că era alaltăieri. Tot așa cum poimîine, și azi are să fie alaltăieri. Ziua de mîine — înțelegi, Paul? — e totdeauna mîine, adică în ziua următoare. Ziua de azi e totdeauna azi.

— Și ce zi e azi?

— Azi e joi.

— Dar joi a fost săptămîna trecută.

— Există un joi în fiecare săptămînă, Paul. Și către noi: — Uimitor ce spirit de observație are!

— Și un miercuri?

— Și un miercuri.

— Atunci miercuri și ieri înseamnă același lucru?

— Da, Paul, dar numai azi. Mîine, vineri, joi se va chema ieri iar vineri se va chema azi. Tot așa, sîmbătă, care-i poimîine, se va chema azi, iar duminică, ieri și vineri, alaltăieri. Înțelegi? Încolo, de azi, sîmbătă e tot poimîine...

— Va să zică și duminică poate să fie azi?

— Sigur că da, Paul. Dar asta numai duminică. Fiecare zi din ziua aceea e azi.

— Și mîine?

— Și mîine.

— Atunci mîine o să fie azi?

— Da, Paul, dar azi e azi de azi, pe cînd mîine e mîine de mîine care, la rîndul lui, mîine are să fie azi.

În clipa aceea, un domn în etate care moțăia într-un colț, sări ca ars:

— Dacă nu încetați, eu trag semnalul de alarmă!

Izbucnirea sa nu avu alt efect decît schimbarea temei. Fără să pară deloc intimidat, Paul întrebă:

— Tanti Luci, ce face trenul noaptea? Doarme?

— Nu, Paul, răspunse mătușa care-și păstrase și ea calmul. Ca să dormi, îți trebuie ochi.

— Aha. Și trenul n-are? Dar ce are trenul?

— Trenul are roți, Paul.

— Și bicicletele au roți?

— Sigur că da.

— Atunci Gustav, care are bicicletă, de ce doarme?

Continuarea, din păcate, am pierdut-o. În acest punct și doamna și băiețașul ajunseseră la destinație. Întreg compartimentul răsuflă ușurat deși, pe cuvîntul meu, nu era drept. La urma urmei, cine știe? Schopenhauer și Kant or fi început la fel.

În românește de Radu NICHITA

1. O pălărie tinerească din tricotaj de lînă în carouri și bordată cu material contrastant.
2. Pălăria „Rodica" pentru stradă din material flaușat, o pălărie de efect.
3. O pălărie din pai cu borul ridicat.
4. Un model de pălărie sport gen caschetă, din material plastic, cu calota ușor fronsată.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

EMINESCU pe scenă

Regizorul Sică Alexandrescu, artist al poporului cu trei dintre interpreți: Ion Caramitru, Valeria Seciu, Victor Moldovan

Ajungînd la „Național" cu mult mai devreme de ora începerii repetiției lor cu piesa „Eminescu" a dramaturgului Mircea Ștefănescu, care va consfinți un spectacol de mare amploare și în care vor apărea aproape 40 de artiști, — îi surprindem pe interpreți cum iau, machiindu-se și costumîndu-se în cabină, înfățișarea personajelor...

Rectorul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", Costache Antoniu, se întreținuse mai înainte „în particular" cu Ion Caramitru, studentul Institutului. Apoi, cînd amîndoi erau gata să intre în scenă, la repetiția condusă de artistul poporului, regizorul Sică Alexandrescu, care semnează direcția de scenă a spectacolului, discutau tot ei, dar cu totul... alții : Mihail Eminescu (eroul principal al piesei căruia îi va da viață Ion Caramitru) și Vasile Alecsandri (pe care ați înțeles, desigur, că-l va interpreta maestrul Costache Antoniu). Dar, în afara acestor eroi mai sînt și alte și alte figuri cunoscute care vor fi prezente în spectacol : Titu Maiorescu (artistul poporului Ion Finteșteanu), Ion Creangă (artistul poporului Al. Giugaru), I. L. Caragiale (artistul emerit Marcel Angelescu), Iacob Negruzzi (artistul emerit Nicolae Brancomir) etc.

În afara studentului Ion Caramitru, care va juca în acest spectacol, în distribuție se mai află, de asemenea, și studenta Valeria Seciu. Ea va întruchipa pe Veronica Micle.

Spectacolul cu piesa „Eminescu" pe care-l pregătește prima noastră scenă în cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 75 de ani de la moartea marelui nostru poet, se află într-o fază avansată a repetițiilor. Așadar, pe curînd, la premieră !

Sandu NAUMESCU

Aşchiuţă... reporter

În studio repetau Silvia Chicoș, prof. Lapsus și Aschiuță. Pregăteau spectacolul „Un oaspete mult așteptat". La un moment dat, profitînd de o pauză, Aschiuță ieși din... rol și, curios ca de obicei, începu o convorbire cu Silvia Chicoș.

— Stăi mulți ani de la debutul d-tale ?

— Mulți, Aschiuță. Aveam pe vremea aceia 10 ani. Era într-un 1 Mai, cînd am apărut pentru prima dată pe scenă... dublînd-o pe Nineta Gusti, în „Tesa".

— Ce emoții trebuie să fi avut ? Eu care sînt nu-mai o păpușă, de cîte ori apar în fața micilor mei prieteni, simt ce tare îmi bate „inima".

— La repetiții aveam un curaj nemaipomenit. Însă la spectacol, în clipa cînd a trebuit să intru în scenă, n-am mai avut. M-a convins să intru în scenă, cu multă greutate, Toni Bulandra, marele meu partener.

— Acum însă cred că-i mai simplu.

— Te înșeli, Aschiuță. Nu numai la premieră, dar la fiecare spectacol simt aceiași emoție.

— Ai jucat în multe piese ?

— În foarte multe.

— În cîte ?

— E foarte greu să țin minte numărul lor. Mi-amintesc însă unele roluri care mi-au plăcut mai mult.

— Spune-mi și mie cîteva din ele.

— Am auzit de piesă, dar n-am văzut-o. Spune-mi și mie de ce a fost atît de greu rolul acela.

— La începutul piesei aveam 18 ani, ca pe parcursul ei să capăt vîrsta de 40 de ani și apoi 60 de ani.

— A fost nevoie de un machiaj special ?

— N-a ajuns numai machiajul. A fost grea schimbarea gradată a caracterului personajului.

S-a terminat pauza, regizorul se pregătește să continue repetiția. S-au aprins și reflectoarele televiziunii, dar Aschiuță nu vrea ca interviul să rămînă fără final, de aceea se grăbește să pună o ultimă întrebare :

— Care sînt proiectele?

— Să joc pentru copii, dar piese bune, din care ei să poată învăța lucruri frumoase.

Marian SANDU

PRIN TEATRE cu aparatul de fotografiat

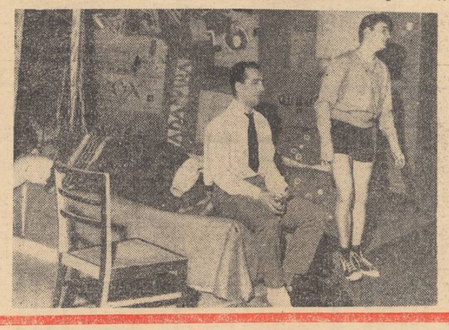

Pînă la închiderea oficială a stagiunii teatrale nu mai este prea mult timp. Totuși, acest sfîrșit de stagiune găsește teatrele noastre în plină efervescență, dornice să întîmpine cea de a XX-a aniversare a eliberării țării cu noi succese.

În aceste zile văd lumina rampei noi piese, sînt pregătite a fi prezentate altele din dramaturgia română clasică și contemporană, din dramaturgia universală. Afișele, din aspectul lor multicolor, anunță, în orașele în care funcționează teatre, tot mai multe spectacole, o viață intensă artistică.

Ca de obicei jotoreporterul a trecut și prin instituțiile teatrale pentru a surprinde aspecte din desfășurarea unor spectacole. Clișeele prezentate în numărul de față prezintă actori din trei teatre — dînd viață unor personaje a căror trăiectorie este urmărită cu interes de publicul spectator. E vorba de trei producții românești de facturi și genuri diferite.

IN CLIȘEUL DIN STÎNGA SUS prezentăm o scenă din cunoscuta piesă a lui Camil Petrescu „Suflete tari". Interpreții sînt actori de la Teatrul de Stat din Brăila. În fotografia noastră apar actorii Dumitru Pîstaru și Ioana Citta Baciu.

IN CEL DE-AL DOILEA CLIȘEU *este înfățișat un aspect din noua comedie a lui Nicuță Tănase „N-avem centru-naintaș", jucată la Teatrul Muncitoresc CFR din Giulești, piesă în care se vorbește despre sport, sportivi și despre unele năravuri biciuite cu sarcasm. Din distribuție fac parte G. Mihăilescu-Brăila, D. Furdui, Titu Velea, Ion Pogonat, Minel Klepper.*

Și, în sfîrșit, cel de AL TREILEA CLIȘEU *înfățișează un aspect hazliu din noul spectacol de estradă al Teatrului Evreesc de Stat din București* — „Poșta vine rizînd" *de I. Berg.*

O scenă din timpul spectacolului dat de ansamblul „Rapsodia română" pe scena Alhambrei din Paris

Un mare succes artistic

„Rapsodia română" la Paris

Ansamblul folcloric „Rapsodia română", aflat la Paris, cucerește sălile arhipline de spectatori. Vestile ce ne sosesc din capitala Franței sînt dintre cele mai îmbucurătoare. Cunoscuți oameni de artă, însemnate personalități culturale franceze, cronicari ai ziarelor și revistelor, au făcut declarații sau au scris despre ansamblul românesc, folosind termenii cei mai elogioși.

„Sînt convins că parizienii, francezii, ar dori să vadă cît mai multe spectacole ca cel prezentat de ansamblul „Rapsodia română" — declară MAURICE CHEVALIER. Și continuă : **„Este o adevărată încîntare să privești acest adevărat șirag de perle pe care-l formează muzica, dansurile, costumele. Un sincer „bravo !"**

Compozitorul JEAN FERRAT, laureat al Premiului Național al discului „Charles Cross" pe 1961 și 1963, arată că l-a încîntat atît de mult spectacolul, încît a mai venit o dată să-l vadă. Ferrat a declarat că nu este singurul care a procedat astfel. El a declarat: **„Fiind legate de momente ale vieții — unele triste, altele vesele, de muncă, de sărbătoare — realismul lor este și mai pregnant. Cred că mai ales în această legătură cu viața de fiecare zi, în exprimarea tuturor momentelor ei, stă marea valoare a folclorului românesc. Iar cînd în secolul XX se mai găsește și păstrători atît de atenți ai unui asemenea tezaur, pe care-l studiază cu migala celui care a avut ideea primelor note, nu poți decît să-i aplauzi !".**

În cronicile de specialitate au fost făcute asociații dintre cele mai interesante și originale. Ziarul „Le Monde", sub semnătura criticului CLAUDE SARRAUTE, asemuia ansamblul român cu mecanismul unui ceas bine uns, un colectiv posesor a unei tehnici înalte.

Pe adresa ansamblului s-au primit numeroase scrisori de felicitare. Una din telegramele sosite era expediată de artista ce domiciliază în Franța — ELVIRA POPESCU — care scria : **„Vă felicit din tot sufletul".**

„Rapsodia română" a cules, în aceste zile, roadele de aplauze ale sălii „Alhambra". Aplauzele sînt puternice și subliniază, în afară de măiestria artiștilor ansamblului aflat la Paris și arta noastră în plină înflorire.

La Paris, arta românească a înregistrat, că pe atîtea scene din lume, un mare succes.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

MICHELINE PRESLE

Artistă de talent, distincție și rafinament, Micheline Presle s-a impus publicului francez în 1946 — după o serie de roluri episodice sau de însemnătate relativă în mai multe filme — datorită interpretării sale din filmul „Le diable au corps" în regia lui Claude Autant-Lara. Scurt timp după aceea, a plecat în Statele Unite stabilindu-se pentru mai mulți ani la Hollywood.

Departe de a-i crea o faimă internațională, activitatea depusă în acești ani i-a adus în schimb dificultăți atunci cînd, nemulțumită de rolurile ce i se încredințau acolo, a hotărît să se întoarcă.

Reîntoarsă la Paris, Micheline Presle a trebuit să facă față uitării căreia fusese dată de către producători, ironiciteva, chiar de public. Datorită jocului ei subtil și expresiv s-a impus însă repede, din nou, atît pe scenă cît și pe platourile de filmare, nu numai în Franța ci și în studiourile engleze și italiene.

Dintre filmele care au rulat și pe ecranele noastre cu Micheline Presle amintim : „Dama cu camelii", „Dragostea unei femei", și „Dracul și cele zece porunci". *Alte filme în care a apărut :* „Ultimele zile ale orașului Pompei", „Amanții din Vila Borghese", „Napoleon", „Asasinul", „Ancheta inspectorului Morgan" *etc.*

În prezent, artista turnează într-un film amuzant, înfățișînd aventurile unor bandiți de epocă, în care va deține un rol principal feminin, madame Van der Mèche, pentru care și-a creat singură costumația.

IN PREGĂTIRE

Pe scena Teatrului de stat din Tg. Mureș (secția română) au loc repetițiile viitoarelor spectacole. Regizorul Mihai Dimiu pune în scenă piesa „Mașina de scris" de Cocteau. În dublul rol al fraților gemeni Maxim și Pascal va apărea Barbu Baranga. Celelalte roluri vor fi interpretate de Ana Ducas și Lidia Baba (care vor juca alternativ), Camelia Zorlescu, Valentin Dain, Lucian Botez. Concomitent, se repetă „Bumbury" de Oscar Wilde — spectacol pe care-l pune în scenă Eugen Mercus. În distribuție : Dinu Cezar și Const. Diplan, Maria Indrieș, Gabi Taicu, Lilly Maican, Lidia Baba, Alex. Anghelescu etc. Secția română a Teatrului de stat din Tg. Mureș va monta de asemenea spectacolul cu piesa lui Titus Popoviei, „Passacaglia".

SELECȚIUNI

Școala populară de artă (clasa de regie a prof. Nicolae Massim) a pregătit un spectacol compus din fragmente din piesele lui Shakespeare. Între acestea fac parte : „Visul unei nopți de vară", „Măsură pentru măsură", „Mult zgomot pentru nimic", „A 12-a noapte", „Nevestele vesele din Windsor", „Imblînzitoarea scorpiei", „Doi tineri din Verona", „Comedia erorilor". **Fragmentele sînt jucate de elevi ai clasei, peste 30 la număr, muncitori, tehnicieni, funcționari.**

De peste hotare

● ROBERT HOSSEIN *este regizorul și protagonistul filmului* „Moartea unui ucigaș", *o dramă*

care înfățișează o iubire și o prietenie trădată. Filmul se bucură de aprecierea criticii de specialitate.

● BORGIA, *faimoasa familie nobiliară cu o sinistră reputație istorică, face obiectul unui film italian în regia lui A. Racciopi. Este un film de „capă și spadă".*

● SAXOFONUL *a cucerit jazzul, în vreme ce acesta cucerea lumea — aceasta este concluzia la care au ajuns specialiștii genului. Jazzul modern, arată ei, suferă urmările unui proces de „tenorizare" datorită sintezei pe care o oferă acest instrument între „mobilitatea clarinetului" și „vigoarea expresivă a trompetei". Un disc recent, cuprinzînd interpretări, de Roland Kirk, folosește pe rînd, sau chiar simultan, trei saxofoane corespunzătoare, unor trei timbre diferite: tenor, sopran, alto.*

● TURNUL EIFFEL, *podoaba arhitecturală și tehnică cea mai cunoscută a Parisului, implinește trei sferturi de veac de cînd a fost înălțat, în locul denumit „cîmpul lui Marte" din capitala Franței. Numele i-a fost atribuit după cunoscutul constructor francez de poduri, care a trăit între 1832—1923, și l-a ridicat în întregime, din fier. La vremea lui, o îndrăzneață construcție de 300 metri, astăzi turnul Eiffel a fost depășit de înălțimea unor turnuri de televiziune construite în alte orașe ale Europei.*

Viitoarea premieră a Estradei

La Teatrul Constantin Tănase se află într-o fază avansată a repetițiilor viitoarea premieră intitulată „Și băieții și fetele" cu muzica de Eliv Roman, Celu Solomonescu și Radu Zaharescu. Autorii textelor sînt Aurel Felea, Sady Rudeanu și Saşa Georgescu. Direcția de scenă a noului concert-spectacol are regizorul Nicolae Frunzetti; coregrafia e semnată de Sandu Fayer. În distribuție : Gică Petrescu, Radu Zaharescu, Nicolae Nițescu, Didi Ionescu, Valentin Baciu, Lidia Demcenco, Madelena Bazac și altii.

Se repetă concomitent, sub conducerea regizorului B. Fălticineanu, „Aventurile unei umbrele" de Nell Cobar.

SHAKESPEARE

Cea de a doua dimensiune shakespeariană — dimensiunea universală și contemporană — definește, deopotrivă, anumite valori cuprinse în uriașa sa creație, precum și atitudinea noastră, a celor de azi, față de aceste valori. Dacă toți oamenii recunosc și *simt* că Shakespeare ne este contemporan, aceasta înseamnă că anumite valori ale operei sale corespund anumitor valori ale concepției noastre actuale, despre viață și despre rostul omului pe pămînt. Nu e vorba despre valorile estetice, poetice. Nu e vorba nici măcar despre valorile de sensibilitate și de sentiment. Ceea ce mare artist, orice mare poet, poate să o ia înaintea contemporanilor săi și să se înfigă adînc în viitor, frate sufletesc cu cei ce vor veni mai tîrziu pe lume.

Scenă din piesa „Antoniu și Cleopatra", jucată pe scena Teatrului „C. I. Nottara"

E vorba de valori de viață, individuală și colectivă, de valori de credință morală, de valori de ideal. Tot ceea ce astăzi a devenit condiție imediată, stringentă, a vieții și a progresului vieții omenești, împotriva degradării și morții, stă la temelia operei lui Shakespeare, a imaginii sale despre lume. Treizeci și șase de drame colosale și o sută cincizeci și patru de sonete nemuritoare vorbesc despre idealul unui om al demnității și al libertății, despre idealul unei lumi a păcii, a înfrățirii internaționale, a conlucrării egale și generoase a tuturor, întru consolidarea, înălțarea și înfrumusețarea neîncetată a celei mai fecunde și mai sfinte valori : omul și viața omenească. Opera lui Shakespeare nu este o fantasmă poetică — deși este cel mai mare creator de fantasme din istoria literaturii lumii —, este un îndreptar al vieții. Umanismul shakespearian nu este numai o poziție intelectuală, filozofică și științifică, este un act de credință și de iubire față de om, o mărturisire patetică a unui ideal de a cărui înfăptuire depinde însăși senzația de viață, cu sensul ei cel mai elementar.

La valorificarea acestei contemporaneități, a acestei vii prezențe shakespeariene, poporul nostru aduce o contribuție necrupețită, care pornește din însuși exigențele sufletului nostru de azi. Tot ce i-a fost scump, ne este scump, și glasul lui mărește ne vorbește o limbă în același timp solemnă și familiară. Niciodată Shakespeare n-a fost citit cu atîta pasiune de poporul nostru. Tirajele operei sale sînt într-adevăr populare. Niciodată Shakespeare nu a fost atît de jucat în țara noastră, spectacolele realizate cu dramele sale constituie realizări de frunte ale artei noastre scenice (de curînd am putut auzi cuvintele de admirație ale unora dintre cei mai valoroși oameni de teatru englezi), fiind, în același timp, cele mai mari succese de public. Mișcarea noastră artistică și culturală, în totalitatea ei, are un permanent centru de preocupare shakespeariană, analizează și comentează opera lui Shakespeare în nenumăratele ei aspecte, și o face să circule intens, să radieze puternic, din toate zărăstoarele, nestinselе sale focare, în toate direcțiile.

Astfel, cultura noastră socialistă contribuie la precizarea și îmbogățirea adevăratei imaginii universale a genialului poet și dramaturg, prin crearea unei imagini românești a acestui grandios monument al tuturor timpurilor și al tuturor popoarelor.

Radu POPESCU

Vă povestim filmul

„FĂRĂ TEAMĂ ȘI REPROȘ"

O PRODUCȚIE ÎN CULORI A STUDIOURILOR SOVIETICE

Toșka, o fetiță de vreo zece ani și prietenii ei — Iurka și Vadik — găsesc o mare sumă de bani. La început, copiii se gîndesc cîte bucurii nu și-ar putea implini cu acești bani. Cum însă numai cu cîteva zile în urmă hotărîseră să se călăuzească în viață după deviza „fără teamă și reproș", adică să fie întotdeauna curajoși și cinstiți, și gîndesc de cuviință să înapoieze banii păgubașului.

Dar unde să-l găsească ?

Cel mai simplu ar fi fost să-i depună la miliție. Dar aceasta nu convenea curioziților de a descoperi ei singuri cine i-a pierdut, precum și dorinței lor de a face fapte deosebite. În consecință, copiii pleacă prin Moscova, în căutarea necunoscutului. Ispitiți de un spectacol de circ ca și de alte lucruri pe care le văd, copiii fac totuși unele cheltuieli din suma găsită. Ei sînt însă apoi nemulțumiți de ceea ce au făcut și își promit să lucreze pentru a completa la loc banii.

Căutările lor nu dădeau rezultate. N-au reușit să-l găsească pe posesorul banilor nici măcar la hipodrom unde băniuiau să-l întîlnească după programul curselor de cai în care fuseseră înfășurați banii. În schimb, acolo, Vadik este văzut de către tatăl său care, ulterior, descoperă și banii ascunși cu grijă într-o carte acasă.

Alarmat de suma găsită, tatăl lui Vadik vrea să afle de unde o are. Refuzul copilului de a-i mărturisi îi trezește bănuieli. El comunică la școală, ca și părinților celorlalți copii, temeiul bănuielilor sale. Dar copiii nu încetează cercetările lor.

Pînă la urmă, — tocmai cînd speranțele păreau inutile — ei află întîmplător că banii aparțin unui tînăr geolog care peste o oră va pleca din Moscova. Fericiți, cei trei prieteni, grăbesc într-o mașină spre gară dar ajung... la miliție. Lămurindu-se pe deplin adevărul asupra banilor că și modului în care copiii doreau să-i înapoieze, ei primesc mulțumiri pentru cinstea arătată. Numai Vadik, pe care tatăl său vine să-l ia acasă cu mașina, se simte fignit de lipsa de încredere pe care i-a arătat-o tatăl său.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Magazin

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VIII — Nr. 344 • Sîmbătă 9 mai 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

ASTĂZI LA VARȘOVIA

START ÎN CEA DE-A 17-A EDIȚIE A CURSEI PĂCII

(Reportajul în pagina a 5-a)

Imperiul diamantelor

(Pagina a 2-a)

Nr. ca bibliotecă „Magazin"

PARVENITUL

DE RAFAEL AZCONA (Spania)

Pagina a 7-a

Ce modele vă alegeți?

NOUTĂȚILE MODEI PENTRU SEMESTRUL II

Pagina a 6-a

Vă povestim noul film romînesc

Casa neterminată

(Pagina a 8-a)

Excursie la Cazane
Fotografia: T. BĂJENESCU
(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amatori)

Interviul „MAGAZIN"

CU PROFESORUL EMERIT ȘI ARTISTUL EMERIT

CONSTANTIN STROESCU
despre el și despre alții

Debutul scenic: toamna 1910, la Boston-S. U. A. • Sub bagheta lui Toscanini și pe același afiș cu Enrico Carusso și Melba • René Clair și filmul „Milionul" • „Elevii mei — cel mai bun lucru din viața mea..."

Trebuie să vă împărtășesc și dv., stimați cititori, sentimentul de plăcută uimire pe care mi l-a stîrnit cunoștința personală cu Constantin Stroescu, chiar din prima clipă cînd i-am trecut pragul. Știam că voi întîlni un om care se pregătește să intre în al nouălea deceniu al vieții și iată, în fața mea se află un bărbat în plină putere, înalt și drept ca un brad, zimbitor și activ, de o molipsitoare vioiciune.

Venisem cu convingerea că-l voi găsi pe acest artist de celebritate mondială, tenorul pe care-l ascultasem cu decenii în urmă la Ateneu sau în spectacolele de la Teatrul Liric, în cea mai bună dispoziție pentru o convorbire în care se va lăsa repede ademenit de mreaja dulce a amintirilor. Dar l-am aflat departe de această dispoziție, specifică oamenilor la vîrsta lui. Așadar, profesorul emerit și artistul emerit Constantin Stroescu desfășoară o rodnică și reconfortantă activitate cotidiană la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" și în fața pianului de acasă. Totdeauna căutat și înconjurat de elevi el este unul din marii pedagogi ai muzicii și ai cîntului, care au purtat și poartă încă flacăra tradiției, ștafeta bunei reputații cucerită de arta interpretativă românească. Principala preocupare a maestrului, în aceste zile, este pregătirea grupului de cîntăreți români care ne vor reprezenta, în septembrie, la Concursul internațional „George Enescu". De aceea, convorbirea noastră s-a purtat multă vreme în jurul subiectului pentru care maestrul manifestă o vădită preferință: activitatea pedagogică, elevii săi de ieri și de azi.

Să-mi fie îngăduit să vorbesc despre toate acestea către sfîrșitul relatării mele, nu numai pentru a-i da o ordine cronologică, cît pentru a sublinia astfel latura cea mai prețioasă și mai prețuită a activității artistului.

Cînd, răsfoind albume cu fotografii îngălbenite de vreme și frunzărind afișe și programe de sală tipărite în numeroase limbi, am reușit să-l atrag pe interlocutorul meu în vraja aducerilor aminte, carnetul de reporter mi s-a umplut cu note.

Să transcriu pe cele mai interesante din aceste însemnări.

Iași—Viena—Milano—Paris

Moldovean, fiu al Iașilor, Constantin Stroescu a absolvit Liceul Național și, în același timp, conservatorul, în orașul natal. A avut ca profesor de muzică pe Enrico Mezzetti.

— Pot spune că de mai multe ori în viață mi-a surîs norocul. Pentru prima oară însă atunci cînd m-a îndrăgit Mezzetti. S-a ocupat cu multă dăruire de educația mea muzicală, dar a fost pentru mine și un adevărat părinte. Cînd am trecut de vîrsta adolescenței, m-a îndemnat și mi-a găsit mijlocul de a pleca în străinătate, pentru continuarea studiilor artistice. Și iată-mă pentru prima oară peste hotare. Un popas scurt la Viena, unul mai lung la Milano, în preajma „Scalei"... La Milano am studiat cîntul cu un reputat artist italian al vremii, baritonul Sanmarco. După un an de studii, în care răstimp m-au încolțit „meschinele nevoi ale existenței", Sanmarco mi-a găsit un fel de angajament: m-a recomandat directorului cazinoului din Nisa, pentru a susține cîteva recitaluri de arii din opere și lieduri, în cadrul unor așa numite programe de promenadă ce se organizau în stațiunea balneară de pe Coasta de azur. Am cîntat în patru concerte în decurs de trei săptămîni și am economisit banii necesari călătoriei la Paris.

La Paris, tînărul tenor, a poposit în 1906, plin de speranțe, care se vor dovedi foarte repede iluzorii.

— Eram tînăr, eram voinic și lucrul de noapte în hale nu mi s-a părut prea greu, mai ales că-mi dădea putința să mănînc și să-mi plătesc din cînd în cînd profesorul de canto. Prin 1907 l-am căutat și l-am cunoscut pe Enescu. Muzicianul român se bucura deja de un mare prestigiu în cercurile artistice din capitala Franței. M-a primit cu multă căldură, s-a interesat de studiile și de condițiile mele de viață la Paris. Poate impresionat de acestea, mi-a dat să copiez o recentă compoziție a sa, celebrele „7 cîntece pe versuri de Clement Marot", pe care le-am îndrăgit și le-am cîntat atunci pentru prima oară în public, iar apoi în mai multe rînduri în decursul carierei mele. (În muzeul „George Enescu" din București se află o partitură a celor „7 cîntece", care poartă dedicația scrisă de Enescu pentru „Stroescu cel adorabil" — recunoștință și admirație).

J. VORNIC

(Continuare în pag. a 8-a)

Nu era ședință de producție

După ce ieșise din schimbul de dimineață, i s-a comunicat că fruntașii care vor avea în aceiași zi o adunare, doresc ca el să ia cuvîntul. Despre ce? Despre felul cum s-a integrat în viața șantierului, Inginerul Adrian Popovici rămăsese total descumpănit. Pentru un om ca el, învățat cu noțiuni riguros exacte, cu o ordine absolută a tuturor acțiunilor mergînd pînă la amănunt, ideea de a vorbi în public despre ceva cu contururi destul de vagi, părea o încercare prea dificilă. Nu, nu-i venea nimic în minte și pace.

Către seară și-a pus cel mai bun costum și a plecat la Corbeni cu gîndul că acolo se va găsi cineva care să-l sfătuiască, cu care să se consulte. Nu că n-ar fi avut ce spune. Avea, și încă foarte multe, dar era întîia oară cînd se prezenta la un „examen" fără un plan precis, fără o schiță a expunerii bine pusă la punct.

Începuse ședința. Vrînd să se îmbărbăteze singur îi cuprindea cu privirea pe oameni: aproape toți îi cunoșteau, deci nu ara să se sfii. Da, dar la această întîlnire a fruntașilor de pe șantier veniseră și nevestele și copiii mai mărișori. Temîndu-se de ridicol (știa cît de tare se înroșise) a început să vorbească. Dintîi șovăitor, cu pauze aproape penibile, mai pe urmă din ce în ce mai limpede, mai captivant. N-avea nevoie de meșteșug pentru asta: faptele ajungeau. A evocat zilele aspre cînd Cheile Argeșului fuseseră luate cu asalt de constructori. În decorul acela sălbatic răsunau salve de explozii și colțurile grele din piatră se rostogoleau la vale cu geamăt înfundat. Oamenii legați în frînghii urcau pieziș metru cu metru pe versante cu pante abrupte. (Era să precizeze: pante de 60—85°, dar s-a oprit la timp reproșîndu-și în gînd mania ci-

Viorica CIORBAGIU

(Continuare în pag. a 3-a)

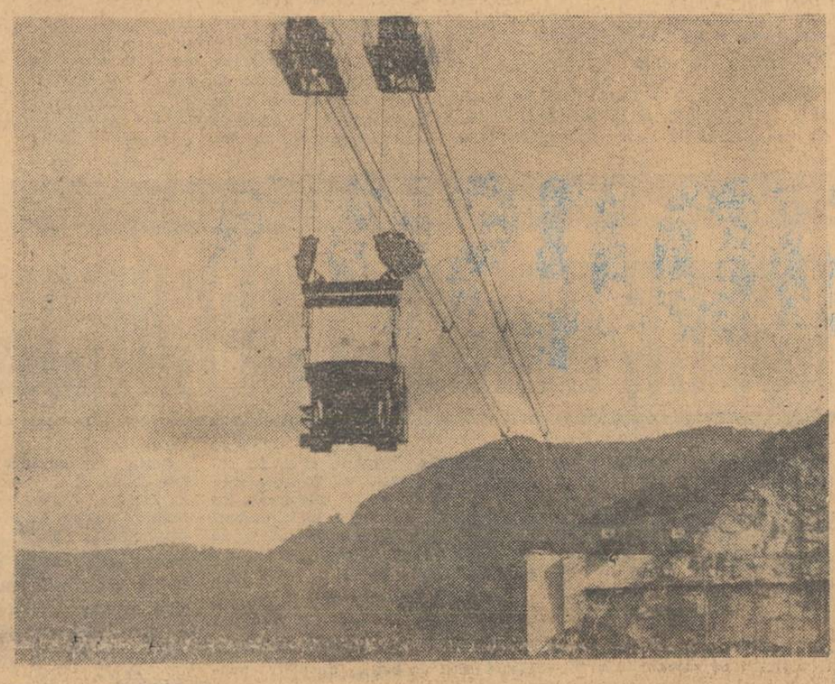

Castranova

Premiat la Berlin, Dan Iordăchescu dedică profesorului său fotografia, pe care i-a scris: „Iubitului meu maestru, cu adîncă dragoste și recunoștință pentru părinteasca și înțeleapta ocrotire cu care a înconjurat drumul spre viitor al elevului său".

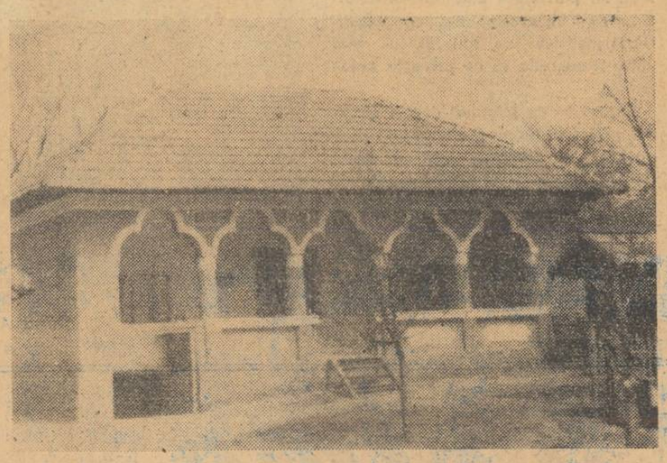

Casă nouă din Castranova aparținînd colectivistului Ion Țereanu

În satul-muzeu de la marginea Herăstrăului se desprimăvărează parcă mai devreme. Castanii de la șosea vegetează într-o prudentă nehotărîre, peluzele parcului din apropiere, greblate meticulos, de abea au prins verdele de lămîie necoaptă al ierbii crescută la umbră, dar aici primăvara desfășoară punctual tot cortegiul de semne în care omul de la țară știe să-i descopere venirea. Iată, pe peretele unei case din Muscel, urcă în caravane cărămizii „vacile domnului", gardurile proaspăt spoite anticipează contraste cromatice cu culoarea răzoarelor și copacilor înfrunziți, dar și acum albul lor tonic îți trezește o bucurie nedeslușită; dinspre lacul vegheat de moara de vînt și de turnul ascuțit al bisericii maramureșene, adie un iz dulceag și răcoros, al apei sau poate al sălciilor crude și uneori ți se pare că izul acesta se amestecă cu fumul focurilor de primăvară, aprinse prin grădini...

Într-un răstimp, pe care poți să-l socotești în ceasuri, ai și simțit o părticică din primăvară, așa cum este ea în Sălciua Cîmpenilor, sau în Tilișca Sibiului, în Straja Rădăuților sau în Curtenii Hușilor, te-a cuprins poate nostalgia satului, te-a furnicat dorul de ducă spre orizonturile largi ale cîmpurilor.

Simțăminte asemănătoare mi-a deșteptat o dimineață de aprilie, petrecută la Muzeul satului, iar dorința de a revedea satul autentic, în miez de primăvară, i s-a adăugat o hotărîre spontană, sugerată de unul din cele mai originale exponate ale muzeului: bordeiul de la Castranova.

Pentru cine nu știe despre ce este vorba se cere o explicație. Cele două bordeie de la Muzeul Satului, care au fost aduse acum 10—15 ani din comunele Drăghiceni și Castranova, amîndouă din raionul Caracal, reprezintă unul din cele mai arhaice tipuri de locuință, ale căror origini urcă spre perioada de început a neoliticului.

Cum e și firesc, în fața înșghebării de bîrne, lut și paie, îngropată pe jumătate în pămînt, încerci curiozitatea și uimirea pe care ți-o deșteaptă lucrul rar, puțin întîlnit, aceasta cu atît mai mult cu cît rarității i se adaugă aici apanajul unei

Nea Ionică Țereanu

vechimi. Pentru că, în ciuda aparențelor, bordeiul este o construcție complexă, cu o tehnică de execuție și cu o funcționalitate care nu pot fi ușor descifrate de ochiul profan. Ele au fost aduse în muzeu în întregime, cu tot cu pămîntul în care au fost săpate, cu vetrele, cuptoarele, cu tot ce conțineau ele în momentul în care au fost părăsite de locuitori.

Ceea ce ne-a atras atenția în mod deosebit la bordeiul de la Castranova a fost o mică vatră de lut, cu cenușa rece, în care se mai vedeau cîteva cărbuni. Ne-am gîndit că ea ar putea fi vatra unui cuptor de pîine, dar nu era așa. Cuptorul de pîine era în curte, în afara bordeiului. Vatra aceea era a unui cuptor de ceramică, în care olarul ardea oalele, ulcelele, blidele, cîte le făcea în timpul iernii. Și, în sfîrșit, ne-am dat seama că bordeiul era și el o mare oală, în care locuitorii se adăpostiseră de frig, de vînt, de ploaie, de zăpadă.

Într-adevăr, în bordeiul de la Castranova, în ciuda faptului că era construit în pămînt, era cald și uscat. Pereții de lut, groși de 50 de centimetri, păstrau căldura, iar pardoseala de lut bătut, ridicată cu 30 de centimetri deasupra nivelului solului, era uscată. Ferestrele mici, cu geamuri groase, erau așezate la înălțimea de 1,50 m de la pardoseală, pentru a nu lăsa să pătrundă în interior curenții reci de aer. Ușa, de asemenea, era mică, pentru a nu lăsa să intre frigul.

Bordeiul de la Castranova, cu cele două încăperi ale sale, cu vatra, cuptorul, cu tot ce conține el, este o mărturie grăitoare a felului în care își făceau locuința oamenii în urmă cu mii de ani.

Ne-am despărțit de bordeiul de la Castranova cu regretul că nu putem trăi în el măcar o zi, pentru a ne bucura de căldura lui, de liniștea lui, de mirosul lui de pămînt reavăn.

Ion ȚUȚUIANU

Oameni amfibii

Cu scafandrii pe malul mării • Scufundătorii autonomi în sprijinul producției piscicole • Șantier de arheologie submarină la Calatis • Cercetătorii de pe nava hidrografică • File din jurnalul de bord • Se pregătește o expediție la 40 metri adîncime

Grupa de scafandri autonomi la 28 de metri adîncime

Înapoierea pe țărmul stîncos după o incursiune de cîteva ore sub talianul instalat între două ca...

Plaja de aur a Mamaiei pe care o cunoaștem populată de turiști, este încă pustie. Lîngă hotelul „Parc", dincolo de marile bărci pescărești ridicate pe plajă se profilează pe albastrul mării o vilă îmbrăcată în terasit ce scînteiază în soare. Aici se află Stațiunea marină a Institutului de cercetări piscicole. În laboratoarele-i modern utilate i-am întîlnit pe scafandrii autonomi. În camera destinată echipamentului de scufundare doi tineri își pregăteau cu atenție costumele pentru primele scufundări de primăvară. Despre Romeo Elefteriu, care era preocupat de punerea la punct a aparatului compresor, aflu că este inginer piscicol și activitatea principală în laboratorul de tehnică a pescuitului o constituie perfecționarea uneltelor industriale de pescuit.

Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 3-a)

De prin depărtări

UZINELE „Elektromeditina" au pus la punct producția de termometre electronice. Ele determină temperatura corpului în numai trei secunde.

●

UN STUDENT, pregătindu-și doctoratul, a făcut o interesantă descoperire la arhivele din Weimar. El a găsit acolo — în afara celor cunoscute — alte cinci caiete de regie ale lui Goethe pentru piese shakespeariene, precum și afișele a 11 piese de Shakespeare pe care le-a pus în scenă Goethe. Este vorba de caietele de regie pentru „Romeo și Julietta" (cu desene de Goethe), „Neguțătorul din Veneția", „Regele Lear", ca și de schițe regizorale pentru „Furtuna" și „Mult zgomot pentru nimic".

●

IN ORAȘUL american Columbus (S.U.A.) a avut loc un concurs la care au participat numai automobile demodate, de „altădată". Regulamentul concursului prevedea că va fi declarat câștigător automobilistul a cărui mașină va atinge prima cu roata panglica la „sosire". Era aproape de finiș, cînd un automobil care se ținea după mașina din față, fără s-o poată depăși, sau măcar ajunge, se destrămă, desfăcîndu-se literalmente în bucăți. Se desprinseră o aripă, apoi portierele. Mai rămăseseră de parcurs doar zece metri și tușind se stinse motorul. Mașina înainta în virtutea inerției. In clipa următoare, o roată din față se desprinse și se rostogoli spre finiș, dar atît de vertiginos încît depăși automobilul din fața sa și atinse panglica la locul sosirii. Conducătorul acestei mașini cîștigă cursa.

●

SAVANȚII de la Universitatea din Queensland (Australia) au realizat de curînd o casă solară: apa caldă, instalația frigorifică și

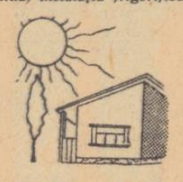

aerul condiționat sînt asigurate printr-un sistem de tuburi de cupru alcătuind acoperișul. Bucătăria obține căldura necesară de la niște condensatori solari care încălzesc un rezervor de ulei.

●

UN AVION al aviației agricole zbura la înălțimea de 1 m., deasupra unui ogor din Kansas (S.U.A.) împrăștiind îngrășăminte minerale. Ciinele fermierului, care stăpînea ogorul respectiv, „scos din fire" din cauza duduitului de motor, se aruncă asupra aparatului în zbor și reuși să-și implînte colții într-o aripă a avionului. Speriat, pilotul se grăbi să aterizeze imediat.

●

UN AFIȘ DE TEATRU, datînd din anul 1734, păstrat ca o curiozitate în muzeul orășenesc din Braunschweig, conține următoarea invitație, adresată spectatorilor: „Pentru comoditatea publicului se recomandă ca cei din rîndul întîi să stea pe jos, cei din rîndul doi să stea în genunchi, cei din rîndul trei să se așeze pe scaune, iar cei din rîndul patru să stea în picioare; astfel, toată lumea va putea privi spectacolul. Rîsul este interzis, întrucît piesa reprezentată este o tragedie".

●

UN REPERTORIU complet al etichetelor care împodobesc cutiile de chibrituri engleze, începînd din anul 1820 pînă în zilele noastre, urmează să fie editat de către Richard Hulton, care posedă una din cele mai mari colecții de acest gen din lume. Această colecție originală cuprinde peste un milion de piese dintre cele mai rare.

●

ÎN PĂDUREA de lîngă Glasgow (Scoția) a fost descoperită o ciupercă ce conține o substanță care are asupra organismului omenesc un efect similar cu cel al opiului. Se presupune că această substanță era folosită de „vrăjitoarele" din Evul Mediu pentru prepararea licorilor cu „efect miraculos".

●

DEOARECE nu a izbutit să se evidențieze cît de cît în domeniul creației literare, belgianul Hugo Claus a realizat „cea mai mare carte a lumii". Înaltă de 2,35 m, aceasta cuprinde — pe șase pagini în plexiglas — 1 (una) poezie de Claus, însoțită de patru desene. Prețul volumului este direct proporțional cu formatul supradimensional.

●

UN VAPOR japonez „Sakura Maru", a fost transformat în.. expoziție. Vizitatorii lui vor putea cerceta

nu mai puțin de 20.000 produse ale industriei japoneze. „Sakura Maru" va pleca într-o cursă în mai multe porturi străine.

●

IUNE GOODALL, specialistă în biologie, din S.U.A., a trăit trei ani și jumătate printre cimpanzei pentru a studia viața lor. Savanta a observat că aceste maimuțe își făuresc unele unelte, rudimentare desigur, dar folositoare. Așa, de pildă, niște cupe de băut din frunze. Cimpanzeii au mai realizat un fel de instrumente pentru a scoate termitele din găurile aflate în pămînt. Savanta a izbutit să aducă dovezi că cimpanzeii din Tanganica nu mănîncă numai fructe și insecte ci și animale mai mici.

●

O COMOARĂ pierdută sub ape și regăsită (poate) pe pămînt: iată un subiect de natură să-i pasioneze pe englezii amatori de istorii misterioase. Doi profesori de la Universitatea din Nottingham au descoperit indicii care permit să se dezlege o enigmă veche de șapte veacuri.

În 1216, deci la un an după ce a acordat baronilor Marea Cartă a libertăților engleze, regele Ioan fără țară a reînceput războiul împotriva vasalilor săi. In timp ce înainta cu armata sa în estul țării, a fost surprins de puternicul flux al mării, în golful Wash. Apele revărsate i-au răpit toate bagajele. Istoria spune că o importantă comoară, cuprinzînd și coroana regală, a fost atunci înghițită de ape. Mit, legendă, sau fantezie pură? Fapt este că pînă acum nu s-a mai găsit nici o urmă din aceste bogății.

După părerea istoricului I. Holt, golful Wash, mai mare în secolul XIII decît azi, nu putea fi traversat decît în timpul refluxului, pe o pîrtie mai ridicată a țărmului. Recent, profesorul Evans, geolog, a studiat terenul stîncos al regiunii și a descoperit în nisip vestigiile unui drum străvechi, cîndva acoperit de mare. Alte cercetări întreprinse în acest loc au permis descoperirea unor rămășițe de fier și aramă, ca și a unor minuscule fragmente de aur, îngropate la 8-10 metri sub pămînt. Săpăturile continuă.

Imperiul diamantelor

Vremea imperiilor a trecut desigur, și Africa este pilda și argumentul cel mai elocvent în această privință. Dar dacă imperiile coloniale se destramă într-adevăr ca o haină putredă, imperii nevăzute mai stăpînesc în continentul negru în domenii diverse. În spatele strălucirii orbitoare a diamantelor se ramifică un asemenea imperiu invizibil.

Briliantele Africii

În 1961 (date mai recente lipsesc) s-au produs în lumea capitalistă 33,7 milioane carate de diamante, iar din acestea 29,8 milioane au provenit din Africa. Continentul negru este deci cel mai mare producător de diamante din lumea nesocialistă. Unele dintre cele mai renumite diamante s-au găsit în pămîntul african. Diamantul „Kulinan" de 3 025 carate, acum proprietatea coroanei britanice, „Jonker" de 726 carate cumpărat de milionari americani cu 145 000 de lire sterline, „Excelsior" de 971 carate și cu o strălucire și o formă neobișnuită, sînt numai cîteva din nestematele africane care au cucerit celebritatea.

În Republica Sud-Africană, în Africa de sud-vest, Sierra Leone, Congo, Liberia, Tanganica, Angola, pămîntul este răscolit cu frenezie în căutarea boabelor, uneori mai mari alteori mai mici, din prețiosul cristal. Buldozerele ridică stratul superior al solului sub care se află vinele diamantifere. La sortare pulberea este încărcată pe niște mese trepidante unse cu un strat de grăsime. Diamantele rămîn lipite în grăsime, în timp ce roca este luată de un jet de apă. Dar mai există și căutătorii de diamante. Este una dintre cele mai infernale munci. După înlăturarea stratului superior căutătorul stă îndoit de dimineața pînă seara, răscolind fără întrerupere cu tigaia sa primitivă pămîntul. Pot trece multe zile pînă ce să dea de roca tare și neagră care indică prezența stratului diamantifer.

Scurtă istorie

Se povestește că prin vara anului 1886 fermierul sud-african van Nikerck a fost uimit de strălucirea unei pietre cu care se jucau niște copii din preajma gospodăriei sale. La stăruințele sale, mama copiilor se arătă încîntată să-i dăruiască vecinului un cadou atît de mărunt — o piatră. Dar un negustor local constată cu ușurință că jucăria copiilor nu era altceva decît un diamant de peste 21 de carate. Expertiza ulterioară confirmă părerea negustorului, iar guvernatorul din Capetown achiziționă diamantul de îndată la prețul de 500 lire sterline.

Astfel a fost descoperit primul zăcămînt de diamante din Africa. N-au trecut nici doi ani și în Africa de sud au sosit puzderie de afaceriști, aventurieri și proscriși. Curînd, Cecyl Rhodes, personajul de tristă amintire care întruchipa caracteristicile tuturor acestor noi veniți, a creat o societate care a pus treptat mîna pe cele mai multe exploatări de diamante.

Cu mici deosebiri, această poveste s-a repetat în multe din țările cu zăcăminte de diamante.

De Beer's et Comp.

Societatea întemeiată de Rhodes a devenit în mai puțin de trei sferturi de veac un adevărat imperiu al diamantelor. Numele acestui imperiu sună destul de modest: „De Beer's Consolidated Mines Ltd." Practic, aproape întreaga exploatare de diamante din Africa aparține acestei societăți sau unor companii legate de ea.

În Republica Sud-Africană și în colonia ei Africa de sud-vest, acest monopol exploatează direct întinderi nesfîrșite și a obținut numai aici, într-un singur an, aproape 4 000 000 carate în valoare de peste 15 000 000 lire sterline. Rudele lui apropiate în aceste țări sînt „Consolidated Diamond Mines of South-West Africa", „De Beer's Industrial Corporation", „De Beer's Investment Trust", „Diamond Purchasing and Trading Company". „De Beer's" deține un important pachet de acțiuni ale societății care exploatează zăcămintele de diamante din provincia congoleză Kasai — cea mai mare producătoare de diamante industriale din lume. De altfel în Congo se obțin 66 la sută din întreaga producție de diamante industriale a lumii capitaliste. Același monopol deține pachetul principal de acțiuni al societății „Diamang", care exploatează în Angola bogate terenuri diamantifere.

Diamantele și independența

Cucerirea independenței politice de către majoritatea țărilor africane a afectat numai în mică măsură imperiul diamantelor.

Iată, de pildă, Sierra Leone. Primul diamant a fost descoperit aici cu numai 34 de ani în urmă, de geologul englez Pollet. Astăzi producția anuală atinge 2 000 000 carate. Aci acționează „Consolidated African Selection Trust". („De Beer's" deține 16 la sută din acțiunile acestei companii).

După proclamarea independenței s-au impus cîteva restricții activității societății, mai ales un anumit control al statului asupra operațiunilor ei. Dar profiturile societății continuă să depășească o treime din bugetul Sierrei Leone. Pentru a contracara această situație anormală, guvernul a hotărît să deschidă o întreprindere proprie de șlefuire a diamantelor. Ca și în alte țări africane independente, în Sierra Leone există o preocupare serioasă pentru viitor. Diamantele compun aproximativ trei cincimi din întregul export al țării. Cu alte cuvinte, Sierra Leone plătește cea mai mare parte a importului său (și importul este considerabil de mare) cu diamante. Iată de ce în Sierra Leone capătă un contur tot mai clar ideea că independența cucerită trebuie să fie instrumentul prin care să se smulgă din mîinile imperiului invizibil al diamantelor profiturile fabuloase pentru a folosi aceste bogății în dezvoltarea altor ramuri și pentru depășirea înapoierii și unilateralității economiei țării.

Lozinca „Diamantele Africii în folosul africanilor" este una dintre cele mai actuale în continentul negru și torentul nestăvilit al mișcării de eliberare, care a măturat imperiile coloniale, va elimina fără îndoială și imperiile invizibile ale monopolurilor internaționale.

N. RATEȘ

DESPRE CORSICA ȘI CORSICANI

Bătrîn corsican

Suprafața insulei Corsica este de 8,7 mii km². Dinspre nord-vest spre sud-est, întreaga insulă este străbătută de un masiv muntos, al cărui punct cel mai înalt este Monte Cinto — 2710 m. Pe litoral vara e fierbinte și secetoasă, iarna blîndă ca pe Riviera italiană și franceză, în munți ceața, vînturile puternice și furtunile de zăpadă (iarna) sînt fenomene obișnuite. Aproape toate cursurile de apă în număr mare, ale Corsicii, seacă în timpul verii. Cîndva, Corsica era acoperită de păduri. Cu timpul pădurile au fost doborîte sau au căzut pradă flăcărilor. Astăzi, ele s-au păstrat doar în văi și pe versantele muntoase din zonele centrale ale insulei. Peisajul dominant al Corsicii îl alcătuiesc așa numitele maquis — tufărișuri scunde, veșnic verzi care acoperă colinele și munții. Populația insulei este de aproximativ 250.000 locuitori. În ultimele decenii numărul locuitorilor ei s-a micșorat continuu din cauza emigrărilor în masă.

Primul popor cunoscut, care a populat insula, dîndu-i și numele pe care-l poartă, aparține tribului ligur al corsilor. Ulterior, insula a aparținut, pe rînd, grecilor, etruscilor, cartaginezilor, romanilor, republicilor italiene Pisa și Genua, iar din 1768, Franței.

Din cele mai vechi timpuri numeroși corsicani se salvau de urmărirea cuceritorilor retrăgîndu-se în maquis. Și astăzi maquis-ul a rămas patria tuturor celor urmăriți de autorități, după cum a rămas pînă în zilele noastre nescrisa lege a populației corsicane de a acorda ajutor și sprijin tuturor celor care se ascund în maquis.

În anii celui de-al doilea război mondial, cîteva zeci de mii de ocupanți italieni și germani, înarmați pînă în dinți, au debarcat pe insulă. În ciuda inferiorității evidente, patrioții corsicani au început un eroic război de partizani împotriva inamicului.

Populația insulei se ocupă, mai ales cu creșterea animalelor, oi și capre care pasc aproape tot anul fără supraveghere, iar cazurile de furturi de animale sînt extrem de rare.

Ajaccio este principalul oraș al Corsicii și are 35 000 de locuitori. La Ajaccio, patria lui Napoleon, se găsește și cavoul familiei Bonaparte. Două treimi din populația insulei locuiesc în așezările sătești. În văi sînt răsfirate sătulețe mici, în regiunile de munte se înșiruie sate mari în care casele, cu cîte trei-patru etaje, atîrnă asemenea unor cuiburi de vulturi deasupra prăpastiilor, la înălțimi amețitoare. Interiorul locuințelor este foarte simplu. În orice casă, pe unul din pereții încăperii, se pot vedea totdeauna o pușcă și cartușiere. Ele nu sînt doar obiecte de decor. Lîngă casă, un cuptor de piatră pentru fabricarea pîinii. Corsica era cîndva renumită și prin vendetta — dușmănia care opune o familie alteia și se transmite din generație în generație. Practica răzbunărilor antrena familii întregi luînd deseori forma unor masacre sîngeroase. Pînă nu de mult încă, în satele din Corsica trăiau laolaltă familii numeroase, alcătuite din părinți bătrîni, fiii și fiicele lor cu familii și copii. Toți trăiau în aceiași casă, duceau gospodăria în comun iar patriarhul familiei era ascultat cu veneratie de toți ceilalți. După moartea sa, fiul lui cel mai mare îi succeda în ce privește autoritatea.

Bărbatul este stăpînul deplin al casei, soției îi revine o situație de subordonată. Bărbatul, de pildă, consideră rușinos pentru el să umble pe jos iar femeia călare. După cum consideră că e rușinos să poarte altceva decît pușca. Cînd soții pleacă la cîmp, la lucru sau la piață, bărbatul pleacă călare pe măgar iar soția în veșminte negre îl urmează pe jos.

Soția își exprimă devotamentul față de soț și după moartea acestuia. Ea închide obloanele ferestrelor și timp de doi ani nu părăsește casa, nu vede lumina soarelui. Unele femei poartă astfel doliu un timp și mai îndelungat. Sînt cunoscute cazuri cînd asemenea văduve neconsolate au rămas „întemnițate" de bună voie, chiar și 20 de ani.

Vedere din orașul Ajaccio

In Praga — capitala R. S. Cehoslovace — se construiesc noi blocuri de locuințe, școli, magazine, cinematografe, terenuri de sport, care dau un aspect modern vechiului oraș de pe malurile Vltavei. Iată, în cîșeul de mai sus, un grup de clădiri destinate unor școli tehnice, ce sînt în curs de construcție la Praga-Dejvice, dintre care unele au fost date în folosință încă în anul școlar 1963—1964, iar restul vor fi terminate pînă în anul 1965.

Dincolo de linia frontului

Episod din războiul antihitlerist

După întoarcerea sa pe front, Măgură a fost chemat la comanda marii unități, unde i s-a comunicat avansarea la gradul de sublocotenent și numirea la comanda unei subunități de cercetare, cu care cîteva zile mai tîrziu, intră în luptă.

. . . . . .

După îndeplinirea uneia dintre misiuni, subunitatea lui Măgură se întorcea cu un bogat material informativ privitor la cîteva obiective inamice de o importanță cu totul deosebită. Cel mai important lucru era să se ferească de orice ciocnire, să se strecoare neobservată peste linia frontului și, ajungînd cu bine, să predea prețioasele informații. Marșul, deși greu, s-a desfășurat în liniște, cîteva nopți la rînd. În ultima noapte însă, ciocnirea cu fasciștii n-a putut fi evitată. Subunitatea se oprise la adăpostul unui crîng așteptînd să intre luna în nori. În față se întindea o mlaștină, pe marginea căreia urma să se continue marșul, ocolind pe departe un nod de importanță strategică, întesat de dușmani, de care peste cîteva zile s-a ales praful și pulberea în urma unui raid întreprins pe baza informațiilor aduse de cercetașii lui Măgură.

Așteptau acolo în liniște, cînd, deodată, de dincolo de mlaștină răsună o rafală de mitralieră și o dîră de trasoare tăie întunericul. O clipă Măgură fusese străfulgerat de gîndul că fasciștii i-au simțit și le-au pregătit o capcană. Tocmai era pe punctul de a ordona măsurile necesare, cînd cercetașii de la marginea mlaștinii semnalară: „atenție în față, la dreapta!" Luna tocmai intra în nori, dar Măgură avu timp să observe două siluete abia vizibile ce se tîrau spre crîng. Măgură nu se mai îndoia că sînt fasciști. A interzis folosirea armelor de foc și a ordonat capturarea lor în cea mai mare liniște. Peste cîteva minute se auziră zgomote înfundate, apoi puțin după aceia s-a dat semnalul de reușită a acțiunii. Măgură se apropie cu băgare de seamă de locul cu pricina și nu mică i-a fost mirarea cînd deosebi în întuneric silueta a șase cercetași de-ai săi, deși trimesese acolo numai patru. Fasciștii nu se vedeau nicăieri. Unul dintre cercetași îi raportă că în încăierarea aceea scurtă, cei doi au opus o rezistență îndîrjită, și că atunci cînd îl răzbiseră pe unul, acesta scăpase o înjurătură așa de rusească și așa de pestriță, că-l pufnise rîsul și pentru înjurătură, și mai ales pentru întîmplare, căci se dumirise că și automatul „fascistului" era tot rusesc ca și înjurătura. Cei doi erau în realitate ostași sovietici. De la ei au aflat cercetașii romîni că dincolo de mlaștină se află un grup de cercetași sovietici, pe care fasciștii i-au simțit și i-au încercuit. Fasciștii nu începuseră operațiunea de capturare a cercetașilor sovietici de teamă să nu se împuște între ei și probabil pînă dimineață s-ar fi mulțumit să controleze cu foc toate căile de trecere. Cei doi cercetași sovietici primiseră ordin de la comandantul lor să se strecoare dincolo de linia frontului cu materialul informativ obținut. Apoi urma ca tot grupul să preseze în scop de diversiune spre partea opusă mlaștinii și unul cîte unul să se strecoare peste mlaștină, afară din cerc. Operația aceasta i se păru lui Măgură foarte îndrăzneață, dar și foarte riscantă: mlaștinile sînt mincinoase, pline de surprize. Desigur că pe asta mizaseră și fasciștii. Totuși, părea să fie singura soluție.

— Să acționăm împreună, tovarășe sublocotenent — îi șoptise la ureche plutonierul Iorgovan, ajutorul său, un om plin de foc, născut parcă cercetaș: isteț, destoinic și devotat. Prinși între două focuri, fasciștii se vor zăpăci și...

— Domol, Iorgovane!... îi tăiase vorba comandantul. Îți dai seama ce riscăm?

— Fie ce-o fi, răspunse el repede — toți sîntem datori cu o viață.

— Nu de viața noastră e vorba acum, ci de misiune, Iorgovane!... Mîine în zori hărțile și informațiile noastre trebuie să ajungă cu orice preț la statul major.

— Tovarășe sublocotenent.... aveți dreptate, dar... să nu mă înțelegeți greșit.. mi se pare că am găsit...

— Ce-ai găsit?

— Dați-mi voie să rămîn aici cu cîțiva oameni... Vă ajungem din urmă... Vă ajungem negreșit... spusese el cu sfială, temător de un refuz aspru.

Iorgovan îi întărise sublocotenentului credința că această soluție era singura posibilă, cea bună, cea adevărată. Totul i se limpezise parcă în minte și în inimă. Îi șoptise ajutorului său:

— Plutonier Iorgovan, ascultă ordinul meu de luptă... Ia patru cercetași — numește-i singur — și pleacă mai departe pe itinerarul stabilit. Va merge cu dumneata și unul dintre sovietici împreună cu documentele lor... celălalt rămîne cu noi...

— Tovarășe sublocotenent... Dar eu... — șoptise el mirat.

— Nu pierde timpul... lasă asta! Ești cercetaș și te afli dincolo de liniile inamice. Uite porthartul meu. Predă documentele șefului secției de informații — și-i înmînase porthartul cu documente.

Iorgovan lăsase capul în jos ca lovit de o durere.

— Și acum du-te, du-te Iorgovane! — îi mai spuse comandantul cu șoapta înmuiată.

Apoi cei rămași n-au mai pierdut nici o clipă. Cercetașul sovietic înfățișă amănunțit întreaga situație a terenului și a posturilor fasciste pe care le cunoștea. Și împreună au desăvîrșit planul unei acțiuni comune. Măgură a trimis printr-un mare ocol o grupă de cercetași să verifice presupunerile sale și ale ostașului sovietic. Și-a chemat apoi comandanții de grupe și le-a împărțit misiunile. Cercetașul sovietic plecase deja la ai săi pe unde venise, ca să comunice planul. O grupă porni spre nord, iar cu cea mai mare parte dintre cercetașii săi Măgură ocoli mlaștina pe la sud, apropiindu-se fără zgomot de posturile fasciste. Ajunsese atît de aproape de un post, încît Măgură auzea respirația fasciștilor din fața sa. Un salt scurt era de ajuns și ar fi doborît unul. Au stat în așteptare. Niciodată veghea nu i se păruse lui Măgură atît de lungă. Ar fi fost deajuns o mică, o cît de mică nebăgare de seamă din partea unuia dintre ai săi, pentru ca totul să se năruie.

Deodată, răsună în liniștea nopții un țipăt de cucuvea și apoi încă unul. Era semnalul că ostașul sovietic ajunsese cu bine la ai săi și că acolo totul era gata. Nu mult după aceea, dinspre nord, din partea grupei trimise de Măgură, începu o răpăială năprasnică de automate, explozii de grenade și urale... de parcă pornise la atac o companie întreagă. Fasciștii la rîndul lor deschiseră un foc puternic într-acolo. Sovieticii deschiseră și ei focul, presînd spre nord și prinzîndu-i astfel pe fasciști între două focuri. Fasciștii trăgeau tot mai dezordonat intrînd vizibil în panică. Unul dintre cercetași îl făcu atunci atent pe Măgură să privească înapoi... Dinspre orășelul N, se vedeau, pe drum, în depărtare, dîrele luminoase ale cîtorva

Cercetătorii biologi din grupul de scafandri autonomi Gheza Müller și Marian Gomoiu pregătesc aparatura specială în vederea primelor scufundări din acest an

OAMENI AMFIBII

(Urmare din pag. 1)

Ani de zile am lucrat la aceste unelte căutînd să aflăm de la suprafața apei cum se comportă ele la acțiunea valurilor și a curenților și bineînțeles cum se comportă peștii față de ele — ne spune ing. Elefteriu. Din anul 1962 însă, oglinda apei n-a mai fost pentru noi o barieră de netrecut. Prin dotarea stațiunii noastre cu echipament modern de scafandrerie și prin calificarea noastră în folosirea lui, în loc să lucrăm ca mai înainte din barcă, am coborît în adînc și am văzut ceea ce înainte căutam doar să ne închipuim. (Caracteristica aparatelor de scafandru autonom o constituie faptul că nu necesită alimentarea cu aer de la suprafață).

Cel de al doilea scafandru autonom e tînărul Ion Brîndea. Niciodată nu și-a închipuit că el, de mulți ani pasionat vînător pescar, are să pătrundă sub apă printre pești, să rămînă ore întregi acolo, în lumea aceea ciudată, urmărind și cercetînd comportarea diferitelor specii de pești.

Amîndoi au învățat tehnica scafandreriei de la inginerul Mihai Lefterescu de la Institutul de cercetări piscicole din București, un om pasionat după cunoașterea tainelor adîncurilor, care conduce și acum activitatea echipei constănțene.

Facem un scurt popas pe malul mării. Inginerul Romeo Elefteriu ne vorbește despre munca sa.

— Totalizez un număr mare de ore de scufundare dar de fiecare dată îmi sfîrșesc misiunea cu regret și ies la suprafață numai obligat de termenul de funcționare a buteliei cu aer comprimat al aparatului autonom. Intru și acum în adînc cu aceeași nerăbdare și curiozitate ca la început. De fiecare dată în fața ochilor mi se deschide o lume extraordinară, greu de descris în cuvinte. Cînd pătrund în apa limpede ca cristalul, razele roșii și galbene ale soarelui se pierd. Numai verdele și albastrul strălucitor rămîn și scaldă totul într-o lumină feerică. Ea nu vine de nicăieri anume, ci vine din toate părțile.

Ceea ce e pasionant în scufundare e că fiecare dintre incursiunile sub apă prezintă prin noutatea și neprevăzutul ei o adevărată aventură.

Experimentăm de anul trecut o unealtă nouă de pescuit folosită doar în apele îndepărtate ale Japoniei. E o capcană foarte mare de plasă, fixată în calea peștilor migratori. În loc să fie instalată începînd de la suprafață ea este suspendată în așa fel încît să nu fie supusă forței distrugătoare a valurilor. Trecuseră șase zile de cînd instalaserăm unealta nouă la două mile depărtare de coastă, la o adîncime de 8 metri și nu pescuisem nimic. Toate modificările pe care le-am adus instalației au fost zadarnice. Echipați cu aparatura de scufundare am intrat sub apă și am rămas acolo ore întregi. Abia atunci ne-am dat seama că unul din pereții plasei, în formă de gît de călimară, de la intrarea în capcană, flutura ușor din cauza curentului submarin și mișcarea lui speria peștii care ocoleau intrarea. După înlăturarea acestui neajuns, a doua zi unealta noastră a prins mai bine de 2 500 kg de pește. Acum, talianul submers se află instalat la o distanță mai mare de țărm și ne continuăm observațiile pentru a-l perfecționa continuu în vederea transmiterii lui sectorului de producție.

Adeseori se întîmplă ca urmărind comportarea uneltelor de pescuit, scafandrii autonomi să întîlnească în calea lor și alte lucruri neprevăzute. Așa s-a întîmplat, bunăoară, în vara trecută la Mangalia. Au coborît la fund și spre marea lor mirare cei trei scafandri au găsit sub apă urmele unor ziduri de cetate, coloane de marmură, amfore și capiteluri, sculptate, vestigiile unei părți din cetatea Calatis scufundată în mare. Solicitați de Muzeul de arheologie din Constanța, scafandrii autonomi au început prospecțiunea, în octombrie anul trecut, scoțînd la suprafață primele fragmente de amfore și alte obiecte de ceramică antică. În anul acesta ei vor continua cercetările pentru delimitarea întregii incinte răsăritene a cetății Calatis, aflată sub apă. Există deci perspectiva deschiderii primului șantier de arheologie submarină din țara noastră.

Dar scufundătorii piscicoli nu sînt singurii îndrăzneți ai adîncurilor pe litoralul românesc. În strînsă colaborare cu ei, la Constanța își desfășoară activitatea o altă echipă de scafandrii autonomi. Sînt biologii Gheza Müller și Marian Gomoiu din colectivul laboratorului de biologie marină a Academiei R.P.R., condus de doctorul Mihai Băcescu, membru corespondent al Academiei R.P.R., pionierii primelor cercetări biologice subacvatice românești.

Printr-o explorare sistematică, la început la adîncimi mai mici — între 4 și 10 metri — hidrologii au reușit să descopere în zona cercetată numeroase „insule" submarine de piatră moale, populate de o scoică sfredelitoare numită „Barnea Candida", care trăiește în populație densă de circa 4 000 de exemplare pe metru patrat, fiind asociată cu alte viețuitoare caracteristice numai acestui substrat. După calculele de laborator, totalitatea viermilor, crustaceelor mărunte și a diferitelor moluște se ridică la peste 500 000 exemplare pe mp, însumînd o greutate de circa 3 kg. Marea importanță a acestei asociații animale constă în aceea că toți componenții sînt comestibili de către pești. Așadar, cercetătorii florei și faunei mării au precizat că „insulele de Barnea" reprezintă cele mai bogate „pășuni" de îngrășare a peștilor, cunoscute pînă în prezent în Marea Neagră. Publicarea de către Academia R.P.R. a unor buletine în limba engleză privind rezultatele acestor cercetări efectuate de cercetătorii biologi marini din țara noastră a suscitat un mare interes în străinătate.

O dată cu înzestrarea laboratorului de biologie marină a Academiei R.P.R., cu o tehnică de scufundare modernă (aparate de scafandri autonomi), cercetările submarine au căpătat în ultimul timp o extindere și mai mare.

Scufundările se fac întotdeauna în grup. Ele impun scafandrilor autonomi o înaltă calificare profesională, rezistență, curaj și tenacitate.

Am în față jurnalul de bord al scafandrilor autonomi ai Academiei R.P.R., ambarcați pe nava hidrografică. Lucrînd în condiții grele, în apa rece a mării, pe furtună, la adîncimi mai mari de 20 de metri, unde se întîlnesc temperaturi joase care ajung adeseori la 4 grade, activitatea lor cere abnegație, curaj, adevărat eroism cotidian. Iată un fragment din jurnalul scafandrilor hidrobiologi: **„22 mai 1963... Azi coborîrea nu e deloc plăcută. În locul apei călduțe de la suprafață, la circa 5 metri adîncime întîlnim un curent rece. Apa este verzuie și pe măsură ce coborîm devine din ce în ce mai întunecoasă. Pentru a nu pierde posibilitatea de orientare, ne ținem în imediata apropiere a lanțului ancorei care duce spre fund. Ajungem cu greu la fundul mării. Sub noi șerpuiește lanțul de oțel la capătul căreia stă înfiptă ancora grea de oțel. Acul indicator al batimetrului cu cifre fosforescente pe care-l purtăm la mînă indică 22,5 m. Înaintăm pînă la ancoră și căutăm să ne familiarizăm cu adîncimea și aspectul fundului. Alături, cîteva blocuri de stîncă presărate de-a valma sînt îmbrăcate complet cu colonii de midii mari. Mai încolo faleza de piatră se prăbușește dispărînd către larg sub un strat cenușiu de nisip cu pantă lină. Sîntem la marginea dinspre larg a fundului stîncos. Timpul trece și frigul se face simțit din ce în ce mai mult prin materialul spongios al costumelor noastre. Termometrul de la cingătoare ne indică 6,3 grade, frecvența respirației crește, șuierăturile detentoarelor devin din ce în ce mai dese. Cu toate acestea, continuăm observațiile. O primă concluzie prețioasă: midiile sînt aici la fel de dese ca și la adîncimile mai mici. Zăcămîntul este deci la fel de bogat peste tot unde stratul de stîncă permite fixarea coloniilor. Alegem o piatră nu prea mare pentru evaluarea cantitativă a coloniei și începem ascensiunea la suprafață.**

Prin scufundări executate în fiecare lună a anului trecut în partea de nord a litoralului nostru, la adîncimi de 4 pînă la 25 m, cei doi cercetători scafandri au urmărit la fața locului dinamica rezervelor de hrană existentă pe fundul mării, precum și biologia animalelor care constituie hrana de bază a peștilor.

Scafandrii cercetători ai Academiei R.P.R., ne-au spus cîteva amănunte despre planul de cercetări subacvatice din anul acesta. Ei vor efectua în anul 1964 cîte 144 de ore imersiune și vor continua prospectarea zăcămintelor de midii și evaluarea lor cantitativă, extinzînd cercetarea dinamicii rezervelor de hrană pentru pești în zona nordică a litoralului.

Pentru sfîrșitul sezonului se pregătește o expediție specială pentru cercetarea la fața locului a cîmpului de alge roșii numite Phylofora. Aceste alge, aflate în cantități mari în nord-vestul Mării Negre, reprezintă o valoroasă materie primă pentru industrie și un loc frecventat de pești cu valoare industrială. Întrucît expediția amintită impune o serie de pregătiri speciale, antrenamente perseverente pentru a obișnui pe scufundători să lucreze la adîncimi de 30—40 de metri, acolo unde se găsesc cele mai mari aglomerări de masă vegetală, noi le dorim spor la muncă.

Viorel LUPU

După cercetarea comportării peștilor și a uneltelor de pescuit industrial, inginerul Romeo Elefteriu și pescarul Ion Rîndea ies la suprafață printre stîncile spălate de talazuri. Îndată ce buteliile vor fi reumplute cu aer, ei vor coborî din nou în adînc

Fotografii: V. LUPU

Castranova

(Urmare din pag. 1)

origini multimilenare. Gîndiți-vă, așa arătau și bordeiele în care au trăit băștinașii vechii Dacii, cînd au trecut Dunărea centurioanele lui Traian, durînd un castru în părțile locului (de aici Castranova), și cele ale țăranilor din timpul cînd Mihai Viteazul era ban al Craiovei, sau ale contemporanilor tragicului 1907. Bordeiele de la Castranova și Drăgiceni sînt documente istorico-etnografice de preț, mărturii ale unei culturi materiale străvechi. Dar faptul că aceste bordeie s-au putut perpetua pînă aproape de zilele noastre, că în plin secol douăzeci, respectiv acum cîteva decenii, puteau să existe într-un sat românesc nu mai puțin de 500 de bordeie, cîte erau de pildă la Castranova, acuză de la sine condițiile materiale care-i sileau pe țărani să trăiască în locuințe ancestrale, condiții specifice orînduirilor întemeiate pe exploatare.

Cum va fi arătînd Castranova? Ce înfățișare au astăzi locuințele oamenilor de aici? În ce măsură trăiește și este dusă mai departe tradiția împodobirii cu gust artistic a caselor și interioarelor, tradiție vizibilă și în modestul bordei de la București, care l-a îndemnat pe un vizitator străin să scrie în cartea de impresii chiar în dimineața zilei cînd am fost la muzeu: „Mă miră și mă însuflețește faptul că oameni atît de săraci au avut un gust atît de fin pentru frumusețe și viață"?

Cu aceste gînduri mă îndreptam spre Castranova.

Imagine definitorie

Era o zi cu vînt și soare puțin, o zi pe care nu puteai să o socotești zi de primăvară, ci o făgăduială pentru zilele ce aveau să urmeze, dar la cîmp începuse semănatul porumbului, iar firele fragede de grîu înălțate din lanuri de două palme, prindeau să se unduiască de-acum în bătaia vîntului. De multe ori ți se întîmplă să asociezi numele unui sat sau al unui oraș celei dintîi sau celei mai izbitoare imagini, întîlnite acolo. Primul lucru văzut la Castranova a fost o imagine definitorie, de felul acesta: o căruță plină cu altoiuri. Căruța oprea în dreptul porților și cineva dintre ai casei lua în primire pomii destinați fiecărei gospodării. Mai tîrziu am aflat că dintr-o inițiativă locală fuseseră cumpărați de la o pepinieră din Alexandria vreo mie de puieți, urmînd ca gospodarii, care s-au înscris și i-au plătit anticipat, să-i sădească în dreptul curților, împodobind astfel ulițele satului.

În centru descoperim ușor instituțiile comunale: sfatul, dispensarul, școala. Aceasta de pe urmă nu e greu să o recunoști chiar dacă n-ai apucat să-i vezi firma: elevii uneia dintre clase sînt în curte la ora de gimnastică. Școlarii mici, din primele clase, mișcîndu-se stîngaci, fără supletea și siguranța celor pentru care educația fizică a devenit o deprindere, sînt toți vioi, rumeni la față.

Intrăm în vorbă cu învățătorii care ne informează că peste puțină vreme actualul edificiu școlar, devenit neîncăpător, deși în bună stare și bine îngrijit, va face loc unei școli noi, realizată în mare parte prin contribuția voluntară a castranovenilor.

Ion Pisică, președintele sfatului popular comunal, ne atrage atenția asupra unei clădiri noi de lîngă dispensar — casa de nașteri — și ne invită să mergem mai aproape.

Privim casa de nașteri, una din cele mai noi construcții din sat, amînînd discuția despre cea mai veche așezare din vatra satului — bordeiul. Pe undeva îmi stăruie dubiul ca nu cumva obiectivul venirii aici să fie o realitate prea veche, absentă din amintirea generației actuale, îndoială sporită și de faptul că chiar la Muzeul satului, bordeiul de la Castranova este menționat ca provenind din secolul trecut. Caut totuși să obțin un răspuns, și aflu că prin 1949 încă mai erau vreo 40 de bordeie în acea parte a satului căreia i se spune Vilane. Nelăsînd să se înțeleagă că venisem la Castranova stăpînind de-acum unele cunoștințe istorice etnografice, interlocutorii ne pun în temă, sistematic și competent, ceea ce nu poate fi decît în avantajul nostru. Aflăm că satul își pierde obîrșia în timpuri foarte îndepărtate, că a fost în vechime o așezare de moșneni, dar că începînd din veacul trecut și mai cu seamă între cele două războaie, pămînturile li s-au fărîmițat, ajungînd în stăpînirea cîtorva chiaburi și cămătari. Un grăitor exemplu despre condiția materială a sătenilor din Castranova în anii din preajma eliberării, condiție care explică de ce mulți dintre ei n-au fost în stare să-și dureze locuințe ca lumea, ne este dat de unul dintre interlocutorii noștri.

Țăranul Grigore Stanciu a împrumutat cu puțin timp înainte de cel de-al doilea război mondial suma de 1 000 de lei de la cămătarul Porojanu. Peste cîțiva ani cămătarul l-a dat în judecată, revendicînd... o sută de mii de lei. Între timp creditorul falsificase chitanța, „rotunjind" suma inițială, fără ca omul care semnase de primirea banilor să poată dovedi falsul. Procesul a durat vreo zece ani, răstimp în care Grigore Stanciu a ajuns la sapă de lemn.

Am ajuns între timp în Vilane. Am fi recunoscut poate locul fără să ne spună cineva, pentru că în această parte a satului fiecare casă își divulgă noutatea, chiar atunci cînd anul construcției nu figurează pe frontispiciu, fie că gospodarul a uitat să-l pună, fie că locuința este înălțată numai „la roșu", ca de pildă casa lui Constantin Vajniță, un bărbat tînăr, care n-a împlinit încă 30 de ani, casă cu două camere, antreu, pivniță și bucătărie. Gazda ne asigură că pînă în toamnă pereții exteriori vor fi gata tencuiți, și la întrebarea noastră dacă s-a mutat în casă de-a dreptul din bordei, Constantin Vajniță ne răspunde că între bordeiul în care s-a născut și și-a petrecut copilăria și casa pe care și-a clădit-o de cînd e colectivist a mai trăit o vreme într-o odaie improvizată într-un fel de „căsoaie", jumătate magazie, jumătate casă de locuit. De altfel, cam toți vecinii din Vilane, și Pantelie Florea și Tudor Ciolan și Gheorghe Perneanu și nea Ionică Țereanu, au trecut printr-o asemenea fază intermediară, semnificativă pentru linia de continuă ascendență a condițiilor de viață din satul colectivizat.

La Ionică Țereanu

La cîțiva pași peste drum se află casa lui nea Ionică Țereanu, unul din cei mai vrednici colectiviști, în vîrstă de 58 de ani, care ne invită să-i facem o vizită. Ar fi, cred, instructiv pentru vizitatori și folositor pentru etnografi, dacă cercetătorii științifici de la Muzeul satului s-ar hotărî să aducă în actualitate unele secțiuni ale acestui muzeu, reconstituind, de pildă, lîngă bordeiul de la Castranova, o casă de colectivist din anul 1964, cum este cea a lui nea Ionică Țereanu. Confruntarea ar avea darul să ilustreze contrastul dintre două tipuri de locuințe, deosebite între ele ca pămîntul de cer și pentru a puncta mai bine acest contrast să ne reamintim că unul dintre ele evocă... începutul neoliticului, altul începutul secolului civilizației socialiste, dar nu trebuie să ne scape nici celălalt aspect: al perpetuării și dezvoltării ornamenticii și arhitecturii populare, în forme noi, proaspete și ingenioase.

Bordeiul de la Castranova (Muzeul Satului)

Nea Ionică Țereanu ne-a poftit în casă, dar mai înainte de a intra ne-am oprit puțin în pridvorul cu patru stîlpi de piatră, amintind arcadele de la Horezu. Gazda ne-a explicat că așa se fac acum casele prin partea locului, ceea ce am avut de altfel prilejul să vedem și singuri, dar că el n-a apucat încă să zugrăvească peretele care dă spre pridvor, așa cum a făcut de pildă Ion Obogeanu, care a adus un maistor, pe unul Nelu Iliuță de la Mirșani, care i-a zugrăvit fațada cu tot felul de flori împrumutate din vechile chilimuri.

Am trecut prin odăile primitoare, am simțit izul de var proaspăt, amestecat cu mirosul de busuioc, am privit prosoapele brodate cu negru și roșu, velnițele, scoarțele, chilimurile casei, toate țesute sau cusute cu acul în coloritul specific lucrului de mînă de prin aceste locuri, de la roșul închis, „năruzat", pînă la galbenul ruginos, de la piersicul bătînd în roz pînă la verdele prăzuliu... La un pahar de țuică, de față cu toți ai casei și cu cuscrul, tatăl ginerelui gazdei, care trăiește în vecini și care a ținut să nu trecem cu vederea că și feciorul lui își aduce contribuția la propășirea casei, nea Ionică Țereanu ne-a spus că anul trecut, cu trei brațe lucrătoare, familia lui a făcut 603 zile muncă, primind de la colectivă în afară de produse, 11.000 lei.

Ziceam că venind prima oară într-un sat sau într-un oraș, te alegi pînă la urmă cu o impresie definitorie, care-ți aduce aminte mereu de satul sau de orașul acela. Castranova... Îți vine greu să te oprești la o singură imagine. Puieții care vor înfrunzi pe marginea șoselei, silueta albă a celei mai noi clădiri — casa de nașteri, fața zîmbitoare a lui nea Ionică Țereanu, izul de var proaspăt, amestecat cu miros de busuioc, și, undeva departe, bordeiul din zorii neoliticului.

Boris BUZILĂ

perechi de faruri oarbe de camion. Probabil că fasciștii așteptaseră întăriturile și acum le soseau. Nu mai era nici o clipă de pierdut. La semnalul comandantului, cercetașii români porniră și dinspre sud. Unul după altul cădeau fără zgomot posturile fasciste din partea aceea. Grupa lui Măgură n-a tras nici un foc. Dăduse ordin drastic să se folosească numai stiletul și cel mult patul automatului. Și nici unul dintre minunații săi cercetași n-a călcat acest ordin. Au curățat în liniște toată latura aceea, iar cercetașii sovietici s-au strecurat afară din cring, în timp ce în urma lor explodau dezordonat nenumărate petarde. După cum au aflat cercetașii lui Măgură mai tîrziu, spre hazul tuturor, fasciștii trăgeau în gol. Apoi, cu multă băgare de seamă, oamenii sublocotenentului Măgură s-au îndepărtat de locul acela. Conform planului, sovieticii au apucat-o spre est, iar românii spre nord-est. La nord focul încetase, dar în cring au mai răsunat mult timp exploziile petardelor lăsate de sovietici și ale grenadelor azvîrlite acolo de fasciști. După două ore, cercetașii români s-au regrupat în punctul stabilit și au făcut un scurt popas. Nu lipsea nici unul. Erau toți. Numai doi cercetași fuseseră răniți, unul la mînă, altul la umăr, dar amîndoi ușor. Mai tîrziu au aflat de la secția de informații a statului major, din declarațiile unui prizonier care participase la ciocnirea aceea, că, îmbărbătați de sosirea întăriturilor, fasciștii se aruncaseră în cring, unde explodau petardele și încinseseră o luptă în întuneric cu propriile lor posturi dinspre mlaștină, care se credeau atacate. Cînd și-au dat seama de încurcătură, cercetașii erau departe. În locul acela fasciștii pierduseră peste 80 de soldați și doi ofițeri.

Cercetașii au ajuns în liniile noastre înaintea zorilor. La statul major, Măgură a fost întîmpinat de șeful secției de operațiuni. Era convins că o să-l certe, dar acesta îi strînse mîna și îl felicită în numele comandantului unității sovietice vecine, care aflase de la cercetașii săi despre acțiunea cercetașilor români.

. . . . . .

Se luminase bine de ziuă. Sublocotenentul Măgură se afla deja în bordeiul său și împreună cu plutonierul Iorgovan, înainte de odihnă, își puneau lucrurile în ordine, cînd auziră de afară tropot grăbit de cizme. Numaidecît un ostaș mustăcios își vîrî capul prin foia de cort de la intrare, întrebînd de șeful cercetașilor români. Măgură recunoscu numaidecît pe cercetașul sovietic care înjurase cu atîta năduf și la timpul potrivit, doar cu cîteva ore înainte. Dar n-apucă să-i zică să intre, că acela își și trăsese capul afară și strigase pe cineva:

— Alexandr Borisovici !... E aici... l-am găsit...

Curios, Măgură ieși din bordei. Printre arbuștii scunzi mergea repede, aplecat, ferindu-se cu dibăcie de ramurile pline de spini ale unor măceși, un sovietic. Mustăciosul zîmbi fericit și spuse:

E comandantul nostru. Vrea să vă mulțumească. Abia cînd comandantul sovietic se apropie îndeajuns și se îndreptă de spate, Măgură îl văzu bine la față și de emoție îi pieri graiul. Nu-i venea să-și creadă ochilor. S-au îmbrățișat ca doi frați ce nu se mai văzuseră de-o viață. Măgură repeta într-una:

— Sașa ! Sașenca !

Petre CONSTANTINESCU

(Urmare din pag. 1)

frelor). A vorbit despre cutezanța eroică a brigăzii lui Topală Ștefan sau a celor conduse de Ionescu Ion și Prisăcaru Constantin. Cuvîntul „pasiune" revenea în frazele lui ca un leitmotiv. Uitase pentru un moment că îl ascultă cineva și încerca să-și explice cu voce tare de unde izvorăște puterea acestor oameni ce-și justifică în sens major existența. Copiii îl priveau curioși abia stăpînindu-se să nu-i pună întrebări. Cîtorva dintre soțiile fruntașilor li se umeziseră ochii. Poate de emoție și bucurie ca atunci cînd vezi un film ori citești o carte ai căror eroi fiind angajați într-o luptă crîncenă cu forțe potrivnice ies pînă la urmă biruitori. Și ceea ce se mai putea distinge ușor pe fețele femeilor era mîndria că tovarășii lor de viață sînt oameni dîrzi, oameni adevărați.

În octombrie anul trecut, cînd pe vatra barajului s-a turnat prima benă cu beton, constructorii hidrocentralei de pe Argeș au consemnat cea dintîi mare victorie. Acum, între cele două creste (Ghițu și Frunți) libera trecere e îngrădită: barajul urcă zi și noapte sus, tot mai sus către vîrful crestelor dălțuite de oameni. Ceea ce le spunea inginerul Adrian Popovici nu era o noutate pentru nici unul din ei. Nouă și revelatoare era înfrigurarea ce răzbătea din vorbele tînărului inginer. Despre el nu spusese nimic. Dar toți simțeau că e una cu ei, contopirea se săvîrșise în chip definitiv.

În toamna anului 1961 absolvind ca șef de promoție Institutul de Construcții, Adrian Popovici a fost repartizat pe șantierul hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș. A lucrat o vreme la serviciul tehnic dar insistînd cu stăruință să fie mutat la baraj, dorința i s-a împlinit pe data de 12 decembrie a aceluiași an, („o țin minte fiindcă e o zi hotărîtoare pentru drumul meu în viață" — zice el). Îl copleșea aproape grandoarea lucrărilor de la Cheile Argeșului, dar și mai mult încă prezența oamenilor acelora ce și-au încercat forțele la Bicaz sau pe alte mari șantiere, știind deci infinit mai multe decît el despre latura practică a construcțiilor hidrotehnice. Îl mai dezavantajau în plus și statura firavă, trăsăturile de adolescent, în ciuda celor 22 de ani ai săi. Auzise o dată trecînd pe lîngă un grup de oameni o exclamație perfect lămuritoare: „Ce caută copilul ăsta aici?" Maistrul Melniciuc a încercat să-i vorbească în primele zile cu tact, prevenitor. Apoi s-a răzgîndit, spunîndu-i fără ocol, bărbătește:

— Cred că trebuie neapărat să porți cască albă.

— ? ? ?

— Nu știi? Există o ierarhie convențională exprimată prin culoarea căștilor: a minerilor e neagră, a maiștrilor galbenă și a inginerilor albă. Pentru început, pînă te cunosc bine oamenii e bine să respecți regula. S-ar putea ca unii să nu te ia în serios. Nu te supăra că te avertizez și ține minte: „prestanța!".

Maistrul Melniciuc, cu risul lui cald și strîngerea energică a mîinii i-a mai dat curaj proaspătului inginer de schimb de la baraj. S-a conformat în ceea ce privește casca, dar respectul și dragostea oamenilor nu de la asta au pornit. În afara avalanșei de pietroaie, pulberea zăpezii coborînd de pe creste în piruete frenetice încețoșa în răstimpuri privirile. Frigul pătrundea prin pufoaice parcă aliindu-se cu vrăjmășia neclintită a muntelui. Dacă pentru „veteranii" șantierului rezistența la atacurile violente ale viscolului nu era de natură să surprindă pe nimeni, calmul și stăpînirea lui Adrian Popovici părea atunci de-a dreptul neverosimilă. Urmărea și conducea mersul lucrărilor cu o precizie de cronometru. Cît despre cutezanță...

Un miner de curînd intrat în schimbul lui povestea odată, în trenul pitic ce merge spre Căpățîneni, ce vreme ciinoasă avuseseră la baraj în ziua aceea.

— Și nu ți-a fost frică? — a întrebat cineva.

— Aș! M-am uitat o dată la tovarășul inginer Popovici și am simțit că și cum ai lua o porție de curaj.

— Fugi de-aci! Copilul acela?

— Copil, copil, dar ce om...!

La întîlnirea fruntașilor a pomenit în treacăt și despre momentul primei devieri a apelor Argeșului. Era prima lucrare ce-i fusese încredințată. Inginerul Gheorghe Sălăjan, șeful șantierului baraj nu i-a dat atunci indicații și sfaturi prea abundente. L-a privit numai în ochi spunîndu-i ferm și lapidar: „Răspunzi de buna desfășurare a devierii". Și a răspuns. Cu ajutorul oamenilor, cu ajutorul măiestriei și pasiunii lor, concentrîndu-se într-una singură.

Cînd au auzit că Adrian Popovici semnează în revista „Hidrotehnica" un articol amplu despre conductele de beton, care conțin elemente noi și interesante în acest domeniu, oamenii de pe șantier s-au întrebat cînd mai are timp tînărul inginer și pentru studiu teoretic. El n-a făcut secret din nimic, dar nici să se laude nu-i venea. Oricine îl caută însă la Căpățîneni în timpul lui liber, îl va găsi acasă în tovărășia zecilor de foi pline cu calcule (nu-i nici o exagerare!).

Ei, și un om ca el, îndrăgostit de lumea cifrelor, adeptul temelor exacte, să vorbească așa, fără o temă exactă, în fața oamenilor? Părea într-adevăr cu neputință.

„Trebuie că am fost caraghios și incoerent" — și-a adus el aminte către sfîrșit. Dar aplauzele ce au izbucnit în jurul lui din toate părțile n-aveau nimic de convenință.

La petrecerea ce a urmat în sala cantinei din Corbeni, ciocnind un pahar de bere cu maistrul Melniciuc, inginerul Popovici i-a spus pe neașteptate:

— Știi că mi-am făcut rost de o cască grozavă?

— Cum e?

— Are borurile mai largi și deși pare moale e de o rezistență rară. Suferă însă de un... defect: nu e albă!

— Acuma nici nu mai e musai!

Viorica CIORBAGIU

Nu era ședință de producție

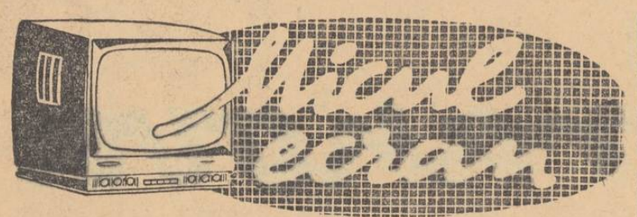

10 MAI

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **EMISIUNE PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR:** ● Telejurnalul pionierilor ● VALVÎRTEJ ŞI TAINA MUNTELUI MAGNETIC (III). 10.30 **REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** 19.00 **Jurnalul televiziunii. 19.10 PAŞI SPRE LUNĂ. 20.25 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.15 Armonie şi dans.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.**

11 MAI

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 Pentru tineretul şcolar: **Din istoricul navigaţiei.** 19.40 **MUNŢI, PEŞTERI, LACURI.** 20.05 **Seară de romanţe.** 20.40 **VITRINA LITERARĂ** de **Eva Dragomir.** 21.30 **TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

12 MAI

18.30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. EXTRAGEREA ŞI SORTAREA MECANIZATĂ A AGREGATELOR PENTRU BETOANE,** de ing. **Florin Ştefănescu.** 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 Pentru copii: **NĂZDRĂVANIILE VULPII** (VI). 19.40 **Emisiune de ştiinţă: ELECTRICITATE TERMICĂ.** 20.00 Emisiune de teatru: **„STEAUA FĂRĂ NUME"** de **Mihail Sebastian.** În pauză: **Timişoara, oraş-grădină.** În încheiere: **Buletin de ştiri.**

14 MAI

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 **PERIA DE DINŢI.** 19.30 **CLUBUL TINEREŢII.** 20.30 Sfatul medicului: **Despre greşeli în alimentaţie** de dr. **Iancu Gonţea. 20.45 PARAŞUTIŞTII.** Un tînăr în drum spre regiment, săvîrşeşte o faptă gravă. Nimeni nu l-a văzut. Împovărat de taină, tînărul îşi începe viaţa de recrut. Şi, de aici, interesanta dezbatere etică din filmul „Paraşutiştii". În încheiere: Poşta televiziunii. **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

15 MAI

18.30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. RĂSPUNSURI ŞI PROBLEME** de ing. **Liviu Macoveanu.** 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 Pentru tineretul şcolar: **Excursie pe Valea Oltului.** 19.40 **SCARA.** 20.00 **SĂPTĂMÎNA.** 21.00 **UNIVERSUL LUI UTRILLO** (film). 21.25 **Muzică populară românească.** În încheiere: **Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.**

16 MAI

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 **Album artistic** în interpretarea unor formaţii artistice de elevi. 19.40 **SECERIŞ SUB ZERO GRADE** (film). 20.10 **PACALĂ, NĂSTRATIN ET. COMP.** — emisiune de **L. Sărăţeanu** şi **Anton Iordache. 21.10 ÎN FAŢA HĂRŢII. 21.20 Muzică distractivă.** Cîntă o formaţie instrumentală condusă de Marcel Ionescu. Soliştii: Ruxandra Ştefănescu-Vlad, Maria Dumitreasa, Corneliu Fînăţeanu, Gabriel Gheorghiu. În încheiere: **Buletin de ştiri. Sport.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Ca întotdeauna de sărbători, studioul s-a străduit şi a reuşit să pregătească programe atrăgătoare şi distractive. În serile de 1 şi 2 mai am putut urmări două spectacole succesive de varietăţi, primul realizat din vreme şi conservat pe bandă, al doilea retransmis direct din sala de concerte a Radioteleviziunii.

Am reţinut, la primul, marea concentrare de forţe interpretative, bunul gust al montării şi dibăcia montajului, inventivitatea regiei, şi, mai cu seamă, calitatea foarte bună a imprimării şi a sunetului.

Al doilea program a însemnat o încercare interesantă de a îmbrăca „Varietăţile" într-o haină nouă, de a le scoate din rutină şi monotonie. Într-o măsură, încercarea a fost izbutită. Textul (şi pretextul) prezentării, deşi lipsit de substanţă, a reuşit să lege, să dea cursivitate numerelor care s-au succedat pe estrada de spectacol. Ca de obicei, succesul cel mai mare l-au realizat evoluţiile coregrafice, momentul folcloric, umorul suculent al talentatului Dem. Rădulescu şi micul recital al lui Constantin Drăghici. Elementul cel mai valoros şi mai spectaculos în acelaşi timp, al varietăţilor, l-a reprezentat de data aceasta orchestra — interpretul omniprezent, cu cea mai largă contribuţie în desfăşurarea spectacolului. Compozitorul George Grigoriu dezvoltă în ultimul timp virtuţi dirijorale. Sub bagheta lui, instrumentiştii tineri care i-au alcătuit orchestra au umplut scena, au colaborat cu actorii şi cu cîntăreţii, s-au mişcat tot timpul cu vioiciune şi cu antren, realizînd în tot acest timp şi un acompaniament de un bun nivel muzical. A fost cea mai pozitivă contribuţie, — o manieră aparte şi menţionabilă de „distribuţie" privind rolul şi locul orchestrei în asemenea gen de spectacole.

Şt. RADU

Obturatorul, dozatorul de timp al aparatului fotografic (V)

Dacă diafragma este dozatorul de lumină al aparatului fotografic, obturatorul este dozatorul de timp. El permite să se varieze timpul de expunere a peliculei la lumină.

Vitezele obturatorului (timpul de expunere) sînt astăzi normalizate, fiind următoarele: 1s—1/2—1/4—1/8—1/15—1/30—1/60—1/125—1/250—1/500—1/1 000. Fără să putem intra în detalii, trebuie să ştim că aparatele fotografice pot fi prevăzute cu obturatoare cu perdea sau focale şi obturatoare centrale.

Cum se determină expunerea? Este imposibil să se recomande viteze de expunere ideale, valabile pentru toate cazurile. Se poate ca, cel mult, subiectele de fotografiat să fie împărţite în două categorii: subiecte statice şi subiecte mobile, în mişcare. Deci, unul din factorii care determină expunerea este gradul de mobilitate a subiectului.

Subiecte statice. **Subiectele perfect fixe sînt rare în natură, unde aproape totul este în mişcare. În afară de minerale, rar există altele. Lumea vegetală, chiar dacă dă citeodată aparenţa de imobilitate, este într-o continuă mişcare. Astfel fotografiind un peisaj, vom ţine seama de vîntul care agită iarba şi frunzele, cînd acestea sînt în prim plan.**

Printre subiectele perfect fixe sînt clădirile, decorurile, mobilierul, naturile statice. Pentru toate aceste cazuri vom alege diafragma cea mai închisă, dacă exigenţele profunzimii de cîmp o cer, calculînd apoi viteza de expunere, indiferent dacă ea va fi egală cu o secundă sau chiar cu un minut. Acest fel de fotografii se vor face plasînd aparatul pe trepied.

Subiecte în mişcare. **Ele se pot împărţi în două grupe: a. subiecte mobile cu mişcare lentă (scene exterioare cu oameni sau animale). La fotografiile făcute cu obiective normale, expunerea recomandată este de 1/60 sau preferabil 1/125; b. subiecte mobile cu mişcare rapidă (automobile, avioane, scene sportive, meciuri, cursele de toate felurile). La aceste subiecte vom ţine seama de faptul că dacă viteza lor este mai mare, expunerea va fi mai mică. Dacă aparatul permite, folosim 1/500 sau chiar 1/1 000 s. În afară de aceasta expunerea va scădea cu atît mai mult cu cît sensul deplasării subiectelor se apropie de perpendiculara la axa optică a aparatului, şi invers. La subiectele în mişcare, diafragma se alege după stabilirea expunerii. Iată un tabel în care se indică expunerile pentru diferitele cazuri de fotografiere.**

Subiecte statice	Timpul de expunere		
Arhitectură, peisaj, interior, natură statică, maşini oprite	Dacă expunerea este mai mare de 1/30 sec vom folosi stativul		
Peisaje cu prim plan comportînd un element mobil, fără importanţă	1/30 şi 1/60		
Subiecte în mişcare	**I *)**	**II**	**III**
Scene de stradă, peisaje cu subiecte în mişcare	1/30	1/60	1/60 la 1/125
Scene de stradă, în prim plan subiecte în mişcare	1/60	1/125	1/125 la 1/500
Circulaţie rapidă	1/125	1/250	1/250 la 1/500
Scene sportive, automobile de cursă, avioane apropiate, meciuri etc.	1/250	1/500	1/500 la 1/1000

*) I) Direcţia de mişcare paralelă cu axa optică a aparatului. II) Direcţia de mişcare la 45°, faţă de axa optică a aparatului III) Direcţia de mişcare perpendiculară pe axa optică a aparatului.

1. Aşa se ţine aparatul pentru fotografiere pe orizontală. Declanşatorul se apasă cu degetul arătător al mîinii drepte.

2. şi 3. Aşa se ţine aparatul pentru fotografierea pe verticală. În fig. 2 declanşatorul se apasă cu degetul mare al mîinii drepte, iar în fig. 3 cu degetul arătător al mîinii drepte.

4. şi 5. Aşa se ţin aparatele reflex cu două obiective (Liubitel, Flexaret).

6. O masă folosită drept suport pentru fixarea mîinilor la viteze mici ale obturatorului.

7. Sprijinirea de un pom.

8. Poziţia fotografierii de la nivelul pardoselii (perspectivă de broască).

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECŢII

Se poate pune acum, pe bună dreptate, întrebarea: care este mijlocul cu ajutorul căruia se determină exact expunerea?

Au trecut timpurile cînd fotoamatorii erau sfătuiţi să procedeze empiric, prin încercări. Ei au nevoie de un instrument pentru măsurarea luminozităţii: exponometrul. Importanţa exponometrului nu trebuie demonstrată; spre deosebire de ochi care evaluează aproximativ, exponometrul măsoară exact intensitatea iluminării, independent de om. Ochiul nu are altceva de făcut decît să citească indicaţiile de pe cadran. Metodica folosirii exponometrului este descrisă pe larg în prospectul care însoţeşte dispozitivul; iar cel mai ieftin şi în acelaşi timp cel mai practic dintre ele, pentru fotoamatori, este exponometrul „Filux-Record".

O problemă, căreia nu i se acordă nici o importanţă din partea fotoamatorilor, dar de care depind multe este modul de a ţine aparatul fotografic. Dacă ţinem aparatul astfel ca mîinile noastre să fie tot timpul încordate şi înainte de fiecare operaţie să ne întrebăm, cu degetele cărei mîini s-o executăm, vom obosi foarte repede, mîinile noastre vor începe să tremure şi nu vor putea ţine ferm aparatul. Rezultatele se văd imediat după developarea negativelor.

Fotografiind cu 1—1/8 sec. aparatul trebuie montat pe trepied, deoarece altfel fotografiile obţinute nu vor fi clare. În unele cazuri contururile obiectivelor vor apare dublate. Acestea sînt neclarităţi grosolane. Însă, dacă pe negativele noastre destinate măririi, contururile obiectelor fotografiate vor fi difuzate cu numai 0,04 mm, la o mărire, de pe film îngust, pînă la 13×18 cm, aceste sutimi de milimetri se vor mări şi ele, neclaritatea devenind vizibilă. Prin urmare nu numai la vitezele mici (1/30) ci şi la vitezele mari ale obturatorului, aparatul trebuie ţinut foarte stabil, cu ambele mîini; în afară de aceasta aparatele de format mic vor fi apăsate pe faţa fotografului.

Apăsarea declanşatorului se va face cu un singur deget, de obicei degetul arătător al mîinii drepte (în afară de aparatele Exakta la care declanşarea se face cu arătătorul mîinii stîngi), restul mîinii rămînînd nemişcat. Majoritatea fotografiilor de amator, fără cusur din alte puncte de vedere, se obţin neclare dacă sînt executate cu o viteză mai mică de 1/125 sec. Foarte periculoasă este expunerea 1/30 sec. Mulţi o consideră instantanee, neţinînd seama de cele spuse mai sus. Ca rezultat, cel puţin 50% din fotografii sînt neclare. Viteza standard de expunere a fotoamatorului modern este de 1/125 s.

Este bine ca pentru început să folosim o viteză de 1/125 s. în toate cazurile cînd acest lucru este posibil şi, numai după ce vom căpăta o oarecare experienţă să trecem la 1/60 şi apoi la 1/30 s.

Este bine să ne obişnuim ca la fotografiere să respectăm următoarele trei reguli: 1. Să nu apăsăm niciodată brusc pe declanşator, ci progresiv, chiar dacă în anumite cazuri urgente declanşarea trebuie să se facă repede. 2. Să avem o poziţie stabilă (în echilibru) ca şi un trăgător, cu picioarele puţin desfăcute şi aparatul fixat solid în trei puncte: cele două mîini şi dacă este posibil, fruntea noastră. 3. Să ne reţinem respiraţia în momentul declanşării.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

PRIETENA MEA, CARTEA

ADEVĂRURI*)

Două dintre nuvelele din culegerea ce v-o prezentăm sînt legate într-un fel sau altul de meseria celor ce mîgîlesc asupra cuvîntului, încercînd să reflecteze viaţa oamenii, adevărul. Astfel încît va înţelege cititorul şi va ierta de bună seamă că le vom da întîietate. Cu atît mai mult cu cît ele însumează şi pagini dintre cele mai valoroase ale culegerii. Dintre cele mai valoroase şi am spune dintre cele mai realiste „Cînd luda se numea Ciceron", este dedicată dealtfel nominal unui anume Ioseph Bracops în care bănuim vreun prieten în viaţă sau, cine ştie, căzut în Rezistenţă în condiţii similare celor din povestire. Şi într-un caz şi în altul, din povestire izbucneşte ca un ţipăt în noapte adevărul.

Eroul principal nu este scriitor de profesie. Este un om de ştiinţă, se pare, care-şi trăieşte ultimele ceasuri într-o celulă a Gestapoului, în tovărăşia unui individ pe care-l bănuieşte a fi trădătorul grupei de partizani. Povestirea este neterminată, fraza ultimă fiind frîntă, probabil, de zgomotul zăvorului celulei tras cu bruschete, semn c-a sosit clipa cea din urmă a celui ce n-a putut asista pasiv la fărădelegile nazistilor.

Literatura de după război cunoaşte multe asemenea pagini, „Reportajul cu ştreangul de gît" al lui Fucik fiind una dintre cele mai emoţionante lucrări ale genului. Spre deosebire însă de acesta din urmă, în care întîlnim un acticist de partid format, cu o conştiinţă politică călită, (care-i permite să analizeze de-a lungul unei perioade mai îndelungate de şedere în închisoare, faptele, evenimentele), în povestirea de faţă avem de-a face cu un om mai puţin pregătit, care dispune doar de cîteva ceasuri pentru a-şi încheia trecerea prin lume. Sînt ceasurile, clipele cele mai scumpe ale omului, dar mai ales ceasurile, clipele în care se condenseză şi se sintetizează cu o forţă unică tot ceea ce are mai caracteristic în el individul. Mulţi obişnuiesc a le numi „ceasurile marilor sincerităţi", lucru adevărat, desigur, dar nu şi suficient de convingător. În cazul nostru deţinutul îşi petrece ultimele ceasuri scrîind reportajul acestor ceasuri. Are în stînga lui pe Iuda şi Iuda este unul dintre eroii principali ai reportajului. Observaţia subtilă asupra purtării acestuia îl conduce pas cu pas pe autor la concluzia că acesta şi nu altul este trădătorul. Şi în clipa în care convingerile sale se fixează pe acest adevăr, nu mai are alt scop decît acela de a face cunoscut tovarăşilor adevărul şi a feri pe alţii de cursele ce le va întinde şi în viitor trădătorul. Intuieşte, capătă apoi certitudinea că rîndurile scrise de el nu vor ajunge niciodată la tovarăşii lui, că i le va citi cu siguranţă (după execuţie) însuşi trădătorul care se află în apropierea sa, în celulă, dar nici asta nu-l poate împiedica să scrie: „Nemîncat tu mă priveşti Ciceron. Te mai întrebi o dată de ce mă încăpăţînez să scriu. Îţi spui că-i absurd, inutil. Te gîndeşti că în curînd vei ieşi de aici. Tu vei trăi cînd eu voi fi mort Ti se va da să citeşti acest carnet şi vei rîde josnic. Dar atunci vei şti că eu am ştiut. Tu ne-ai trădat; dincolo de moarte, eu te disprefuiesc".

Eroul nu depune astfel arma decît în clipa din urmă. Şi au o mare forţă emoţională gîndurile sale în faţa morţii iminente cu atît mai mult cu cît eroul îşi dă seama că scrisul îl apără de deznădejde, de teamă de laşitate. „Scriu. Mă agăţ de capătul meu de creion, scrie condamnatul. Atîta vreme cît voi înşira aceste rînduri, voi fi tabu. Nicicînd pînă acum nu m-am gîndit serios la moarte. Sigur că ideea de a muri, o dată şi o dată, o acceptam, dar în viitor, la capătul unei îndelungate existenţe fericite, moartea mi se părea logică... Te naşti mori. Şi viaţa, ca orişice, trebuie să aibă un sfîrşit. Dar pentru mine, acest sfîrşit era depărtat, ireal, abstract... Şi brusc, moartea a devenit un eveniment imediat, o realitate care n-aşteaptă, înnebunitoare Nu-mi mai lasă nici o clipă de răgaz... Mă revolt împotriva inevitabilei înfrîngeri a vieţii... Cît timp însă voi scrie, voi fi salvat. Cît încă? Nu ştiu..."

Un adevăr. Unul din miile de adevăruri emoţionante ale lumii. Tot atît de adevărat precum e şi tabloul moravurilor ce domnesc în presa burgheză, aşa cum apare el în povestirea „Afacerea Maurin". Ziarist cinstit, talentatul Maurin va considera că e de datoria sa să demaşte escrocheriile unor fabricanţi de medicamente care, mistificînd opinia publică şi conferind medicamentelor lor calităţi inexistente în lupta împotriva cancerului, îi împiedică de fapt pe bolnavi să-şi facă tratamentele clasice şi astfel să-şi prelungească viaţa. Maurin e departe de a fi tipul ziaristului luptător prin excelenţă (ziarul însuşi este un ziar al marii burghezii care profesează un soi de liberalism intelectual), dar nu poate accepta înşelăciunea pe scară de masă. Maurin va intra în conflict cu patronul său, intersat, se pare, în afacerea deosebit de bănoasă, lucru care-l va duce la părăsirea ziarului, a ţării şi în scurt timp a vieţii, căci nu poate rezista şocului pricinuit de revelaţia adevărului şi a neputinţei sale.

Soluţia fugii gazetarului în Canada, unde este greu de presupus că va lucra într-o presă structural diferită de cea pe care a părăsit-o, ca şi însăşi revelaţia puţin neobişnuită pentru un om inteligent, imprimă o notă oarecum forţată povestirii, dar desfăşurarea ei şi mijloacele subtile cu care o susţine autorul, firul sinuos şi analiza psihologică multilaterală îi conferă calităţi remarcabile, astfel încît cititorul va face demarcarea cuvenită însuşindu-şi realităţile nealterate şi neexagerate.

Volumul aduce în acelaşi timp în faţa noastră numeroase alte adevăruri: adevărul asupra duplicităţii doamnei Peyralda, care minte zi de zi o viaţă întreagă; adevărul asupra oamenilor Spaniei însîngerate (un episod din războiul civil); adevărul asupra Franţei aflate sub cizma ocupanţilor şi a sacrificiului micului şi apropape necunoscutului erou al Rezistenţei; dramele unor oameni simpli în lupta cu viaţa. Adevăruri oglindite cu talent, cu măiestrie, în culegerea poetului şi prozatorului belgian.

M. RADIAN

„Culorile adevărului" de Albert Ayguesparse, Colecţia „Meridiane".

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri pornind în căutarea unui zăcămînt metalifer, pătrund într-o peşteră din care nu mai pot ieşi la suprafaţă. Ei lansează pe şuvoiul din fundul grotei un mesaj care este găsit de un elev din Bucureşti. Acesta, împreună cu trei prieteni, pleacă în ajutorul naufragiaţilor. Aflăm apoi că inginerul geolog Zamfirescu nu-şi mai văzuse fiul de 12 ani. În momentul cînd spera să plece în Munţii Apuseni spre a căuta o comoară, o bandă de spioni vrea să-l folosească în acţiunile ei criminale. În continuare urmărim grupul salvatorilor, mărit pe parcurs cu o tînără şi fratele ei. Ajunşi la o cascadă ei încearcă să treacă dincolo însă fata cade în apă fiind tîrîtă de curent într-un puţ subteran. Băieţii coboară apoi în peşteră unde între timp naufragiaţii o găsiseră pe Nana. Cu toţii pleacă să exploreze galeria de sus a grotei unde descoperă o intrare într-un schit. Aici se aflau mai multe cufere cu bijuterii străvechi şi o macara care servea pe vremuri la intrarea în această încăpere. După aceea cu toţii se duc să caute zăcămîntul metalifer, pătrunzînd de astă-dată în altă peşteră — cea indicată cu adevărat de hartă.

Într-un colţ se afla un morman de pietre, care de care de altă culoare, dar ceea ce era mai interesant era că pe fiecare erau lipite etichete.

— Am dat de un mic muzeu geologic. Ştiţi ce scrie pe prima piatră? Să vă citesc: *„Găsită la 20 februarie 1921 în peştera cu minereu. Se pare că conţine fier".*

— Bravo Gică! Ai descoperit muzeul alcătuit de bunicul meu Iată încă o dovadă că sîntem pe calea cea bună!

După încă vreo sută de metri, galeria coti încă o dată brusc şi se înfundă. Luminînd puternic zidul din faţă ei observară că acesta avea din loc în loc sticliri metalice, deosebindu-se complet de restul zidurilor.

— Băieţi! Nu mai există nici o îndoială! Aici trebuie să fie zăcămîntul metalifer! Ne-am îndeplinit deci datoria! Putem acum pleca să anunţăm importanta noastră descoperire oamenilor de ştiinţă. Şi acum repede înapoi. N-aş vrea să ne prindă noaptea înainte de a ajunge în sat. Acolo cel puţin vom găsi o casă de om care să ne adăpostească...

. . . . . .

În noaptea aceea tinerii noştri exploratori dormiră în camera de oaspeţi a sfatului popular comunal. A doua zi dimineaţa, pe la orele 7, au fost treziţi de un om care-i anunţa că sînt căutaţi de doi tovarăşi de la Bucureşti.

Era tatăl lui Costel, însoţit de un coleg al său, inginerul Zamfirescu...

Un furt ciudat şi o captură interesantă

Erau orele două noaptea, cînd un bărbat intră pe uşa unei secţii de miliţie din centrul Capitalei.

— Bună seara, tovarăşe miliţian — se adresă el omului de la biroul de informaţii — aş vrea să vorbesc cu tovarăşul comandant.

Miliţianul, surprins de cererea şi apariţia nocturnă a vizitatorului ridică involuntar mîna spre a se uita la ceasul brăţară, şi-i răspunse:

— La ora asta? Nu vi se pare că timpul nu-i prea potrivit pentru o audienţă? Dimineaţă la ora 7 îl găsiţi aici pe tovarăşul comandant şi puteţi discuta cu el.

— Dumneata ai dreptate într-un fel, ca să te miri. Însă, crezi că veneam aici în toiul nopţii numai aşa, de florile mărului? Nu! Situaţia este atît de urgentă, încît nu pot aştepta pînă mîine dimineaţă.

— Dacă socotiţi că problemele dv. nu pot suferi această amînare de aproape 5 ore, (şi miliţianul se uită din nou la ceas) atunci îl pot înştiinţa pe tovarăşul locţiitor de comandant, care se află sus în birou.

— Îmi pare rău, dar trebuie să vorbesc cît mai repede *numai* cu comandantul. Ajută-mă, te rog! Poftim buletinul meu de identitate. Sînt inginerul Zamfirescu şi locuiesc prin apropiere.

Miliţianul se uită la buletin, se mai uită o dată la ceas şi la bărbatul care solicita această ciudată audienţă, stătu puţin pe gînduri şi apoi, înapoindu-i buletinul îi spuse:

— Bine! Aşteptaţi puţin! Să iau legătura cu superiorii mei spre a vedea ce putem face spre a vă satisface dorinţa.

După vreo zece minute miliţianul se întoarse şi-i comunică inginerului că în curînd va sosi tovarăşul comandant. Îl rugă apoi să ia loc oferindu-i un scaun.

Într-adevăr, nu trecu mult şi o maşină stopă în faţa clădirii. Din ea coborî un bărbat îmbrăcat în uniforma ofiţerilor de miliţie.

— Dv. sînteţi inginerul Zamfirescu? Am fost informat că aveţi de discutat cu mine o problemă de foarte mare urgenţă.

— Da, eu sînt persoana care v-a deranjat la o oră atît de nepotrivită. Vă rog să mă iertaţi că situaţia nu mi-a permis să amîn întrevederea cu cîteva ore însă după ce mă veţi asculta, cred că-mi veţi da dreptate...

— Bine! Bine! Poftiţi cu mine sus!

Şi în biroul comandantului se aprinse lumina. Discuţia dură cam 20 de minute.

. . . . . .

După ce se termină audienţa, inginerul plecă mulţumit spre casă. Parcă era un alt om. Avea impresia că-şi dezbrăcase o haină grea de pe umeri, se simţea liber, renăscut... Deodată un zgomot îi atrase atenţia. În liniştea nopţii auzise paşii grăbiţi ai unui om şi cînd se întoarse curios să vadă cine venea în urma sa, îşi dete seama că este urmărit, deoarece individul se lipise de un burlan, căutînd să se facă neobservat.

Un taxi ce tocmai atunci trecea îl scăpă însă de necunoscut. Cînd ajunse acasă plăti repede şi urcă în holul blocului. Intră în ascensor şi puţin după aceea era în apartament.

Chiar din micul hol îşi dădu seama că cineva intrase în casă în lipsa lui. Lucrurile erau mutate de la locul lor, dar cea mai mare neorînduială era în bibliotecă. Toate cărţile erau răvăşite. Atunci inginerul căută cu înfrigurare testamentul. Dispăruse!

Exista deci cineva care ştia de comoară, altfel nu-şi putea explica furtul. Cine-o fi oare? Se petrecea ceva curios. Fusese urmărit, ceea ce însemna că a doua zi era în pericol de moarte dacă se prezenta la locul fixat de spioni. Ce să facă? Ridică receptorul pentru a forma numărul comandantului secţiei de miliţie, număr ce-i fusese dat de acesta spre a-i servi în caz de nevoie. Dar, stupoare! Firul telefonului era tăiat...

Şi atunci auzi în uşă aceleaşi lovituri tari şi încete. Era semnalul cunoscut...

Orice s-o întîmpla, nu va deschide! Se afla într-un groaznic pericol, căci ştia el cum înţeleg să se răzbune acele fiare.

Semnalul se repetă! Atunci se îndreptă încet spre uşă cu gîndul ca să întoarcă încă o dată cheia în broască. Dar nici nu se apropie bine şi patru gloanţe de revolver sparseră vizorul şi se înfipseră în pereţii holişorului. Numai prezenţa de spirit îl salvase de la o moarte sigură, dîndu-se cu iuţeală în spatele zidului de lîngă hol.

Auzi atunci uşi trîntite, voci bărbăteşti, gălăgie şi după un timp linişte.

Era ora 4 dimineaţa. De dormit nu mai putea dormi. Trebuia să plece de-acasă şi s-ajungă neapărat la miliţie, altfel se considera un om mort! Se uită cu precauţie prin vizor şi nu zări pe nimeni pe culoar: Atunci încet, încet deschise uşa. Nu era nimeni. Fiindu-i teamă să intre în ascensor, inginerul coborî cele 4 etaje pe scări. În hol era lumină, portarul moţăia, pe un scaun. Îl rugă să-i dea voie să dea un telefon. Formă numărul cunoscut şi o voce îi răspunse să aştepte, căci va veni cineva să-l ia. După un sfert de oră un miliţian intră în holul blocului şi amîndoi ieşiră în stradă, îndreptîndu-se spre automobil. Dar nu porni bine maşina şi o ploaie de gloanţe se abătu asupra ei. Se trăsese o întreagă încărcătură de pistol automat.

Maşina se opri bruse şi miliţianul îi strigă:

— Prefă-te că eşti mort!

După două sau trei minute, un individ se apropie în fugă de maşină şi încercă să deschidă uşa, dar fu instantaneu imobilizat de braţele puternice ale miliţianului. Urcat cu forţa în automobil, acesta porni cu viteză şi se opri la Comandamentul miliţiei.

. . . . . .

La ora 7 dimineaţa, inginerul intră în mica cizmărie particulară de lîngă Cişmigiu.

Un om grăsuţ şi chel stătea pe un scaun cizmăresc şi bătea cîteva cuie în talpa unui pantof. Auzind că cineva a intrat în prăvălie, ridică privirea şi cînd văzu cine este îşi scoase repede ochelarii şi făcu cu iuţeală un gest spre buzunarul pantalonilor.

— Bună dimineaţa cizmarule! Sper că nu te-am deranjat. Cît este ora? (Aceasta era parola).

— E ora 7!

— Eşti sigur?

— Da, sînt sigur!

— Poftiţi în camera cealaltă! Să mai stăm de vorbă!

— După d-voastră, maestre! Sînteţi şi mai în vîrstă ca mine.

— Bine, bine, intru eu întîi...

Zamfirescu, păşi în camera din spatele atelierului şi aici dădu cu ochii de un tip înalt, elegant, cu ochelari fumurii. Zărindu-l îşi reaminti imediat că pe individul din faţa sa îl cunoştea. Îl întîlnise pe semne în oraşul acela străin, de peste hotare. Ceea ce se şi confirmă îndată.

— A! Tu eşti Nu te-am mai văzut de aproape cinci ani, Zamfirescule... Văd că ai venit exact la ora 7. Dar cum de eşti singur? Unde-i X? Să nu-mi spui că nu l-ai văzut, căci altfel nu erai nici tu aici!...

Şi, continuă cu glas tăios:

— Zamfirescule! Cred că nu trebuie să-ţi amintesc cum ştim noi să-i pedepsim pe trădători! Spune deci mai repede, de ce nu-i aici X?

— De unde vrei să ştiu eu? A fost la mine ieri şi credeam că-l găsesc aici.

— Nu mai fă pe mironosiţa, Zamfirescule! Nu ştii, n-ai văzut! Acum cînd avem nevoie de tine, aşa ne răsplăteşti?

Nu termină bine aceste cuvinte şi scoase fulgerător un revolver şi se răsti la inginer:

— Destul! dă cărţile pe faţă! Spune tot ce ştii, pînă nu mă răzgîndesc! Dă-i drumul mai repede, dacă ţi-e dragă viaţa!...

Un zgomot se auzi atunci în spatele spionului. Surprins, el întoarse repede capul şi-n acea fracţiune de secundă Zamfirescu îi zmulse revolverul din mînă şi strigă din toate puterile: Mîinile sus, că trag!

Cizmarul — care era alături — schiţă un gest ca şi cum ar vrea să intervină, dar imediat fu pus la respect de inginer, care-l somă din nou: Nici o mişcare, că trag! Apoi împingînd ca din greşeală scaunul în fereastră, geamul se sparse cu zgomot.

Şeful bandei de spionaj, dîndu-şi seama că se află într-o situaţie nefavorabilă, încercă printr-o înşelăciune să cîştige timp.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

ASTĂZI LA VARȘOVIA

Start în cea de-a 17-a ediție a „CURSEI PĂCII"

O fotografie recentă: aspect de la ultimul antrenament al cicliștilor noștri

Sînt 17 ani de cînd Varșovia salută cu același cald entuziasm, în fiecare primăvară, plecarea sau sosirea cicliștilor în tradiționala „Cursă a Păcii", închinată prieteniei și înțelegerii între popoare. Astăzi, locuitorii orașului de pe Vistula vor ieși în stradă, de la mic la mare, cu steaguri și flori, să ureze drum bun participanților la cea mai însemnată cursă ciclistă de amatori din lume.

Sub steagul starterului se vor alinia peste 100 de cicliști, din 21 de țări, care vor porni să străbată traseul Varșovia — Berlin — Praga. Timp de două săptămîni, întrecerea lor va fi urmărită de milioane de oameni, care vor dori să știe, cu un ceas mai devreme, numele cîștigătorilor de etapă sau ale celor care poartă tricourile distinctive ale Cursei.

Un traseu dificil

Peripețiile Cursei Păcii se vor înșăila de-a lungul unui traseu care măsoară 2229 km. Este un traseu de 14 etape, mai scurt cu 300 km decît cel precedent, dar mult mai selectiv, datorită în special faptului că ultimele 4 etape sînt de o dificultate extremă.

Panta abruptă din Meerane (R.D.G.), una din dificultățile cele mai temute ale Cursei.

Cursa începe cu înconjurul Varșoviei, etapă de studiu, dar destul de dificilă, pe un circuit de 9,4 km, cu multe și periculoase viraje. La 10 mai, cursa contracronometrului, pe echipe, Sochaczew — Lodz (87 km), apoi două etape de șes care vor duce caravana, prin Wroclaw, spre Poznan, unde va fi, la 13 mai, prima zi de repaos. Cu etapa a 5-a, Swibodzin — Berlin (164 km), cursa va intra pe teritoriul R. D. Germane. Lăsînd în urmă 200 de borne kilometrice pe autostrada Berlin — Leipzig, cicliștii vor ajunge la 15 mai în vestitul oraș al tipografiilor și tîrgurilor de mostre. Purtătorul „tricoului galben" va trece probabil prin multe emoții în această etapă, care deobicei declanșează evadări hotărîtoare. La 16 mai plutonul își va disputa sprintul pe stadionul din Erfurt, după ce va parcurge 162 km pe o șosea cu multe ondulații. La 17 mai cicliștii se vor întrece în etapa contracronometru-lui individual și nu pe un traseu plat, ci pe unul cu multe urcușuri, între Erfurt și Oberhof. Vor fi doar 45 km dar proba ceasornicului va aduce, ca întotdeauna, răsturnări spectaculoase în clasament. Pozițiile cucerite aici nu vor fi însă destul de trainice, pentru că la 18 mai concurenții vor înfrunta cea mai grea etapă: Oberhof — Aue, cu panta abruptă de la Meerane și o serie de vîrfuri înșirate pe o distanță de 200 km. Zi de odihnă la 19 mai. Apoi caravana va intra în R. S. Cehoslovacă, poposind la Karlovy-Vary. De aici se va pleca în cea mai lungă etapă a Cursei (218 km), al cărui finiș va fi pe stadionul din orașul Liberec. Și acum ultimele asalturi asupra tricoului galben, în două etape de aproape 400 km care vor purta caravana peste dealurile înverzite ale Boemiei, prin Pardubice și Budejovice, popas înaintea sosirii la Praga, care va avea loc la 24 mai, pe stadionul Strahov.

Palmaresul întrecerii

1948: Prosinek și Zorici (ambii Iugoslavia) pe dublu traseu; 1949: Vesely (R. S. Cehoslovacă); 1950: Emburg (Danemarca); 1951: Olsen (Danemarca); 1952: Steel (Anglia); 1953: Pedersen (Danemarca); 1954: Dalgaard (Danemarca); 1955: Schur (R. D. Germană); 1956: Krolak (R. P. Polonă); 1957: Hristov (Bulgaria); 1958: Damen (Olanda); 1959: Schur (R. D. Germană); 1960: Hagen (R. D. Germană); 1961: Melihov (U.R.S.S.); 1962: Saidhuțin (U.R.S.S.); 1963: Ampler (R. D. Germană).

Pe echipe U.R.S.S. a cîștigat de 5 ori, R. D. Germană și R. S. Cehoslovacă de cîte 4 ori, Anglia, Franța și Polonia cîte o dată.

Recordul victoriilor individuale de etape îl deține Vesely — 16 etape. Pe echipe U.R.S.S. este în frunte, cu 34 de etape cîștigate.

R. P. Română a cîștigat 5 etape pe echipe și 4 individuale (G. Moiceanu (2), Marin Niculescu și I. Cosma).

Sub semnul pregătirilor olimpice

Cursa celor trei capitale se aleargă anul acesta sub semnul pregătirilor olimpice. Pentru multe echipe cursa celor trei capitale va fi un examen hotărîtor. Desfășurîndu-se pe un traseu variat, care cuprinde toate genurile de teren, plus două etape contratimp, întrecerea dă posibilitate cicliștilor să-și exprime întregul registru de calități cerute unui rutier candidat la pașaportul pentru Tokio. In funcție de aceste elemente, antrenorii au selecționat desigur echipe capabile să răspundă celor mai aspre încercări, reunind alergători de cursă lungă cu sprinteri, cățărători și specialiști ai curselor contra cronometrului. Cîntărind șansele echipelor prin această prismă, apare evident că reprezentativa R. D. Germane are în mînă toate atuurile. Căpitanul echipei, Gustav Adolf Schur, pentru a 12-a oară participant la Cursa Păcii, aduce cu sine marea sa experiență, cunoașterea tuturor secretelor cursei, priceperea sa tactică. La 34 de ani Schur mai este în stare de o performanță și el nu-și ascunde dorința de a-și înscrie pentru a treia oară numele pe lista învingătorilor.

In tentativa sa, Tave va fi ajutat de Ampler, Appler, Wiedeman, dar fiecare dintre acești dotați rutieri își va apăra șansa proprie, dacă împrejurările cursei o vor cere.

Echipa U.R.S.S. se prezintă într-o alcătuire relativ nouă. Alături de așa consacrați ai pedalei, cum sînt campionul olimpic Viktor Kapitonov și puternicul Cerepovici, vor lua plecarea trei debutanți: Kurbatov, Liuții și Grebenscicov. Ambiții de altfel legitime, nutrește și selecționata Poloniei. Stanislav Gazda, Zielinski. Kudra formează un trio capabil să se bată oricînd pentru locuri fruntașe, mai ales că au și stimulentul publicului, care îi va încuraja în primele patru etape. Alți pretendenți la tricoul galben ar putea fi belgianul Stayert, danezul Petersen, francezul Desvages, cehoslovacii Heller și Smolik. Elementul inedit al cursei îl constituie participarea, pentru prima oară, a echipei Cubei și a selecționatei continentelor, care cuprinde cicliști din Australia, Liban, Elveția și Norvegia.

Șansele echipei noastre

Echipa R. P. Romîne se aliniază pentru a 17-a oară la start. Ne prezentăm cu o formație ce pare bine echilibrată. Gabriel Moiceanu, a cărui regularitate a fost remarcabilă în Turul Tunisiei, împreună cu Constantin Dumitrescu, sînt concurenții cu care se poate merge la un loc de frunte în clasamentul individual. Pe Ziegler și Zanoni ne bizuim în etapele de munte, pe Ardeleanu, Stoica și Braharu în etapele de plat. Pentru Dumitrescu, Moiceanu și Zanoni, actuala ediție a Cursei Păcii capătă caracterul unei serioase încercări de a ieși din calificativul meritoriu, de a obține un succes de răsunet. Acești trei reprezentanți ai unei generații de cicliști talentați au împlinit sau vor împlini în curînd 30 de ani. Este vîrsta de cumpănă a maturității sportive, cînd victoriile trecute sînt uitate dacă nu se încununează cu altele proaspete. Nu vrem să spunem că aceasta este ultima lor șansă. Ciclismul a dat multe exemple de longevitate și nu putem uita că Bartali a cîștigat Turul Franței la 35 de ani și că Steenbergen a cucerit titlul mondial la 40 de ani. Sperăm că băieții noștri care au lăsat să le scape multe ocazii și nu și-au fructificat talentul pe măsura posibilităților, de data aceasta vor face o cursă mai temerară, vor lupta cu toate resursele de voință pentru a repurta o performanță pe care o așteptăm de mult de la ei.

I. GOGA

Concluzii și premize

de DAN DEȘLIU

Duminica trecută, fotbaliștii romîni au depășit la limită formația olimpică a colegilor bulgari, după un meci care n-a satisfăcut decît în foarte mică măsură pe suporterii culorilor noastre. Avînd în față o echipă tînără, pe cît de ambițioasă pe atît de inexperimentată, gazdele ar fi putut și ar fi trebuit să se detașeze net, ca evoluție și — mai ales — ca scor, lămurind astfel din capul locului problema calificării în turneul de la Tokio. Din păcate, alcătuirea unsprezecelui reprezentativ s-a dovedit defectuoasă, la această situație contribuind, după părerea mea, pe lîngă unele împrejurări de forță majoră, numeroase erori de ordin subiectiv.

De pildă, în condițiile date ar fi fost greu să alcătuiești o defensivă superioară, deși devenise clar, încă din perioada de pregătire, că Popa se află în plină degringoladă și că Dan Coe este mult prea lent pentru sarcinile apărării active. Dar, deși linia de fund n-a strălucit (excepție Nunweiller, care se anunță un demn succesor al lui Apolzan) nu aici trebuie căutat punctul nevralgic al formației noastre în partida de duminică. Meciul cu olimpicii bulgari a confirmat ceea ce toată lumea observase de vreo două luni încoace: slăbiciunea liniei mediane. Departe de forma care l-a consacrat, Petru Emil a fost totuși menținut în echipă, mizîndu-se, probabil, pe vreo revenire de ultimă oră. Pe de altă parte, Georgescu n-a izbutit să rezolve mulțumitor problemele sarcini, necum să-și suplinească la nevoie partenerul de pe dreapta.

Lucrurile cele mai triste s-au petrecut însă la înaintare. Indisponibil multe săptămîni, cu o pregătire sumară, cu ezitări explicabile în sprint, în șut, în lupta pentru balon — Sasu a fost preferat lui Țîrlea, deși acesta dăduse satisfacție în trialul de luni — fiind, precum se știe, un bun realizator și lider al golgeterilor în actualul campionat...

Fetișismul „experienței"? Încrederea în „miracole"? Tema de soluții „îndrăznețe"? Pesemne toate la un loc, șnuruite zdravăn în corsetul ideilor preconcepute.

Aceeași mentalitate a generat menținerea lui Pîrcălab — în ciuda cunoscutei sale indisponiții fizice și a faptului că Năsturescu, fără să-l egaleze pe titular — ca valoare absolută — poate fi la fel de util echipei în meciuri de importanță majoră.

Redus, efectiv, la doi oameni, lipsit de aportul mijlocașilor, avînd de luptat cu o apărare fermă — chiar ultra-bărbătească, pe alocuri — și cu un portar de mare clasă, nu e de mirare că atacul nostru a reușit să înscrie numai cu un punct mai mult decît adversarii. Această stare de semi-validitate explică, de asemenea, incapacitatea de a combate tactica ofsaidului, aplicată sistematic de protectorii lui Deanov; un plus de viteză și de forță de șut ne-ar fi adus, desigur, un succes categoric.

Experiența de duminică, deși nu tocmai îmbucurătoare, poate fi de real folos în pregătirea returului de la 31 mai. E limpede că o reprezentativă judicios alcătuită, folosind nu „senatorii de drept", ci jucătorii cei mai în formă, este capabilă să facă față cu succes, chiar în deplasare, echipei pe care am văzut-o acum cîteva zile pe „23 August".

Breviar olimpic

Echipa Canadei a fost desemnată

Comitetul olimpic din Canada a desemnat lotul de sportivi care va reprezenta țara la Tokio. Vor face deplasarea 103 sportivi, acompaniați de 23 oficiali, medici etc. și eventual echipa de baschet, dacă se va califica în turneul preolimpic care se va desfășura la Yokohama în septembrie.

Pe ramuri de sport lotul se prezintă astfel: atletism (15), canotaj (15), box (5), caiac-canoe (6), călărie (2), scrimă (3), gimnastică (3), haltere (3), hochei pe iarbă (16), lupte (3) natație (14), tir (6) etc.

Pregătiri în R. P. Ungară

Lotul olimpic al R. P. Ungare cuprinde în momentul de față peste patru sute de sportivi. La Tokio vor pleca însă numai circa 125, selecționate după numeroase confruntări interne și internaționale. Ungaria, care a cîștigat zeci de medalii de aur la toate edițiile Jocurilor Olimpice și este cotată ca una dintre țările favorite, speră ca și la Tokio să cucerească noi victorii, în special la scrimă, haltere, caiac-canoe, lupte, pentatlon, fotbal, polo pe apă, box și atletism.

O factură olimpică!

Comitetul olimpic japonez a făcut cunoscut că totalul cheltuielilor de organizare privind Jocurile Olimpice se va ridica la cifra de 1 053 954 400 000 yeni. In această sumă astronomică sînt prevăzute toate cheltuielile efectuate și care se vor mai face în legătură cu construcțiile olimpice, cheltuielile de funcționare a diferitelor servicii de cazare a sportivilor și oficialilor, construcțiile de drumuri, aeroport, căi ferate, metro etc.

Rugbiștii de la „Grivița Roșie" în „Cupa campionilor europeni"

„Grivița Roșie" a făcut primul (dar și cel mai ușor) pas în noua ediție a „Cupei campionilor europeni" la rugbi. Duminică, pe cel mai mare stadion al țării, în fața a circa 50.000 de spectatori și a citorva sute de mii de telespectatori, grivițenii au întîlnit pe campioana Marocului—R.U.C. Casablanca. In acest joc a fost interesant de urmărit nu atît victoria realizată de echipa noastră (scontată de altfel, pe baza diferenței de valoare dintre cele două partenere de întrecere) cît maniera în care aceasta a fost asigurată. Scorul final al meciului este desigur cunoscut multora dintre cititori: Grivița a cîștigat clar, cu 29—3 (la pauză 13—0). Un lucru ce se cuvine menționat este că rugbiștii bucureșteni au folosit cu predilecție pasele la mînă, pătrunderile în viteză ale înaintării și ale treisferturilor. Cu excepția primelor 10—15 minute, cînd s-a mișcat cam greoi, în rest echipa noantră a avut un ritm rapid de joc. Faptul a influențat mult spectaculozitatea partidei. Oaspeții, prin placaje hotărîte și sigure, s-au apărat deseori cu succes. Ei n-au reușit totuși să stăvilească ofensiva grivițenilor care au străpuns în mai multe rînduri apărarea adversă. Majoritatea punctelor echipei romîne au fost înscrise prin culcarea balonului în terenul de țintă, cel mai adesea chiar la centrul buturilor.

Astăzi, la Hanovra, Grivița Roșie are de susținut un nou examen, acesta mult mai dificil, pe care sperăm că îl va trece cu bine. In cadrul unei semifinale a „Cupei campionilor europeni", echipa bucureșteană întîlnește formația Viktoria Hanovra, campioana R. F. Germane. Este de dorit ca grivițenii să dea dovadă de o și mai mare putere de luptă, de și mai multă atenție de joc, să depună toată străduința pentru obținerea unui rezultat favorabil.

I. DAMIAN

Duminică 10 mai

Farul — C.S.M.S.
Petrolul — Siderurgistul
Steaua — Dinamo București
Știința Timișoara — Dinamo Pitești
U.T.A. — Crișul
Rapid — Progresul
Steagul Roșu — Știința Cluj

Clasamentul general

1. Dinamo București	18	13	2	3	39:14	28
2. Rapid	18	10	3	5	30:25	23
3. Steaua	17	10	1	6	46:29	21
4. Progresul	18	8	4	6	34:33	20
5. Dinamo Pitești	19	8	3	8	21:25	19
6. Petrolul	18	7	4	7	20:13	18
7. Steagul roșu	18	7	4	7	22:19	18
8. U.T.A.	18	7	4	7	21:20	18
9. Știința Cluj	19	8	2	9	30:29	18
10. Farul	19	8	2	9	21:26	18
11. Crișul	19	6	4	9	17:33	16
12. C.S.M.S.	18	7	1	10	28:33	15
13. Știința Tim.	18	5	3	10	20:29	13
14. Siderurgistul	19	4	3	12	16:37	11

Clasamentul acasă

1. Dinamo Pitești	10	8	0	2	15: 7	16
2. C.S.M.S.	9	7	1	1	20: 6	15
3. Dinamo Buc.	9	7	1	1	24: 8	15
4. Știința Cluj	10	7	1	2	23:10	15
5. Crișul	9	5	4	0	11: 4	14
6. Petrolul	9	6	2	1	13: 5	14
7. U.T.A.	10	6	2	2	16: 8	14
8. Farul	9	6	1	2	14: 5	13
9. Progresul	9	5	2	1	20:16	12
10. Știința Tim.	8	5	1	2	16: 9	11
11. Steagul roșu	9	4	2	3	15: 5	10
12. Steaua	8	5	0	3	27:13	10
13. Rapid	9	5	0	4	15:15	10
14. Siderurgistul	9	3	3	3	9: 8	9

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo Buc.	9	6	1	2	14: 6	13
2. Rapid	9	5	3	1	14: 9	13
3. Steaua	9	5	1	3	16:19	11
4. Progresul	9	3	2	4	14:16	8
5. Steagul roșu	9	3	2	4	7:14	8
6. Farul	10	2	1	7	7:19	5
7. Petrolul	9	1	2	6	7: 8	4
8. U.T.A.	8	1	2	5	5:10	4
9. Știința Cluj	9	1	1	7	7:13	3
10. Dinamo Pitești	9	0	3	6	5:16	3
11. Crișul	9	1	0	8	5:26	2
12. Siderurgistul	10	0	2	8	6:25	2
13. Știința Tim	10	0	2	8	4:23	2
14. C.S.M.S.	9	0	0	9	8:27	0

Clasamentul returului

1. Rapid	5	5	0	0	8: 0	10
2. Dinamo Buc.	5	5	0	0	9: 1	10
3. Știința Cluj	6	4	1	1	17: 7	9
4. Steaua	5	4	0	1	14: 6	8
5. Dinamo Pitești	6	3	1	2	8:10	7
6. U.T.A.	5	2	1	2	6: 4	5
7. C.S.M.S	5	2	0	3	9:11	4
8. Petrolul	5	2	0	3	4: 5	4
9. Steagul roșu	5	1	2	2	2: 3	4
10. Știința Tim.	5	1	2	2	4: 8	4
11. Siderurgistul	6	1	1	4	5:11	3
12. Crișul	6	1	1	4	4:13	3
13. Progresul	5	1	0	4	8:12	2
14. Farul	6	0	2	4	3:10	2

Golgeterii

1. Țîrlea (U.T.A.) 14 goluri
2. Constantin (Steaua) 13 goluri
3. Frățilă (Dinamo București) 11 goluri
4. Voinea (Steaua), Pavlovici (Steaua) 10 goluri
5. Voica (C.S.M.S. Iași), Adam (Știința Cluj) 9 goluri
6. Ion Ionescu (Rapid), Mureșan II (Știința Cluj), Dridea I (Petrolul), Mateianu (Progresul) 8 goluri
7. Stoicescu (Progresul), Milea (C.S.M.S. Iași) 7 goluri.
8. Codreanu (Rapid), Lereter (Știința Timișoara), Petru Emil (Dinamo București), Donciu(Crișul) 6 goluri.
9. Tîrcovnicu (Dinamo București), Ungurolu (Dinamo București), Hașoti (Steagul roșu), Szabo (Știința Cluj), Tufan (Farul), Dumitriu II (Rapid), 5 goluri.
10. Oaidă (Progresul), Moldoveanu (Steaua), Voinea (Progresul), Surdan (Știința Timișoara), Mafteuță (Progresul), Mițaru (Știința Timișoara), Dinulescu (Farul), Enc (Dinamo București), Dragu (Farul), O. Popescu (Dinamo București), Seredai (Steagul roșu), Pîrcălab (Dinamo București, Creiniceanu (Steaua), Vornicu (C.S.M.S.) 4 goluri.

Etapa viitoare

Siderurgistul — Steagu roșu
Dinamo București — Crișul
C.S.M.S. — Progresul
Știința Cluj — Farul
Dinamo Pitești — Rapid
Știința Timișoara — U.T.A.
Steaua — Petrolul

FOTBAL PE GLOB

● Desemnat de patru ori, în ultimii patru ani, ca cel mai bun jucător de fotbal din R. F. Germană, cunoscutul internațional Uwe Seeler a primit recent o nouă distincție, în urma unei anchete întreprinse în rîndul gazetarilor sportivi: cel mai bun jucător al campionatului actual de fotbal.

● La Paris (și nu în Brazilia!) s-a lansat o nouă melodie de muzică ușoară, în care se pomenește de jucătorul de fotbal nr. 1 al lumii: Pele.

● Clubul de fotbal F. C. Austria a decis să renunțe la cei trei jucători străini pe care îi avea în lot: Hardt (Luxemburg), Roganovici (Iugoslavia) și Agnas (Portugalia). In schimb, a anunțat că va angaja un nou fundaș, Orphandis, din... Cipru!

● In orașul Cali din Columbia, s-a disputat un turneu de fotbal rezervat echipelor sud-americane de juniori. Competiția s-a bucurat de un asemenea succes, încît organizatorii au fost pur și simplu depășiți de interesul manifestat de spectatori. Capacitatea stadioanelor s-a dovedit insuficientă, iar mijloacele de transport spre terenurile unde se desfășurau jocurile, total necorespunzătoare. Iată de ce organizatorii, în disperare de cauză, au făcut apel și la ajutorul serviciului de... pompe funebre pentru a asigura deplasările echipei Argentinei. Orice s-ar spune, o soluție neașteptată — dar care, se spune — a avut darul să constituie un... duș rece pentru echipa respectivă în ambianța specifică, supraîncălzită a întîlnirilor de fotbal sud-americane!

● Dl. Joe Richards, președintele federației engleze de fotbal, a elaborat un plan de măsuri privind combaterea tuturor fenomenelor care au dat naștere în ultima perioadă de vreme la o serie de perturbări în desfășurarea întîlnirilor de fotbal. Printre alte măsuri preconizate în acest scop se numără și plasarea unui număr de polițiști civili în rîndul spectatorilor pentru identificarea celor care provoacă incidente și în mod special a celor care lansează diferite proiectile (și uneori petarde) asupra jucătorilor împiedicîndu-i să se concentreze asupra jocului.

— Ce voiai să spui despre echipă?
— Ah, da, nu e sudată!...

CALMANT

Antrenorul: — Echipa este prea nervoasă și o calmez!

Desene de Gh. CHIRIAC

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Șah

Partidă — în consultație

Tal și Golombeck au adus o interesantă inovație într-o variantă la modă a apărării siciliene

După turneul internațional de la Hastings, organizatorii englezi au avut ideea să aranjeze o partidă în consultație cu participarea a doi maeștri britanici și doi mari maeștri străini. Astfel, Gligorici și Penrose au jucat în colaborare cu albele împotriva lui Tal și Golombeck care au condus piesele negre.

Colaborarea celor doi din urmă s-a dovedit a fi mai fructuoasă. Intr-o cunoscută variantă de gambit a apărării siciliene (despre care am scris nu de mult în revistă publicînd ultimele partide cu noutăți teoretice) Tal și Golombeck au adus o interesantă întărire a jocului negrului (12... g5!!). Slăbirea flancului regelui, dublarea pionilor h s-au dovedit a nu fi slăbiciuni decisive și au adus în compensație o dezvoltare mai rapidă a pieselor negre și o stăvilire a atacului alb. Analizele ulterioare și viitoarele partide de turneu vor aduce probabil îmbunătățiri atît în jocul albului cît și în cel al negrului.

Partida a fost transmisă și de un post de radio englez — în cadrul unei emisiuni șahiste — cu comentariile celor patru jucători.

Alb — Gligorovici și Penrose
Negru — Tal și Golombeck
Partidă în consultație
Hastings 1964

1. e4, c5	7. f4, h6
2. Cf3, d6	8. Nh4, Db6
3. d4, c : d4,	9. Dd3, D : b2
4. C : d4, Cf6	10. Tb1, Da3
5. Cc3, a6	11. e5, d : e5
6. Ng5, e6	12. f : e5, g5!

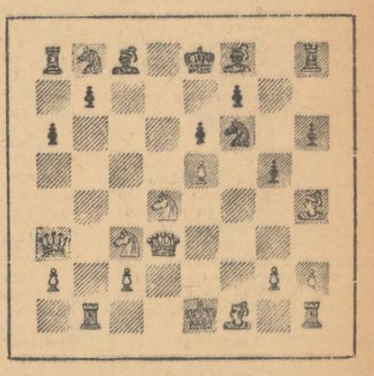

13. e : f6, g : h4	22. D : e5, D : e4
14. Ne2, Cd7	23. Td6, Ce4
15. 0—0, Ce5	24. D : e4, N : d6
16. Df3, Nd7	25. Cf5, Nf8
17. Tb6, Tc8	26. Del, h3 și, cu o figură în minus, jucătorii cu albele se recunosc învinși.
18. Rhl, Tg8	
19. Tdl, Tg5	
20. Nc4, Te5	
21. Df4, D : e3	

★

Alb — Durao
Negru — Dr. Roos
Jucată la festivalul internațional șahist de la Bordeaux (Franța) 1964

1. d4, Cf6	7. 0—0, Ce6
2. c4, g6	8. d5, Ce7
3. Cc3, Ng7	9. b4, Ce8
4. e4, d6	10. Cd2, f5
5. Ne2, 0—0	11. f3, f4
6. Cf3, e5	12. Cb3, g5
	13. e5

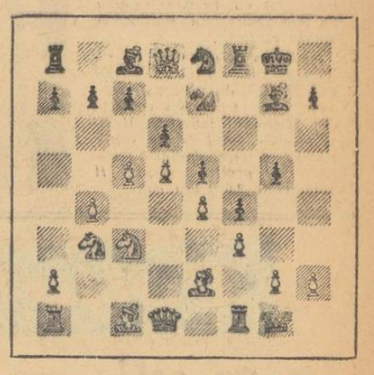

13 ... Tf7!	26. Nf3, Ne7
14. Nd2, Nf8	27. Dc2, b5
15. Tc1, Tg7	28. Cb2, Cg4
16. Cb5, Cg6	29. N : e7, Db6 + !!
17. Ne1, Cf6	30. Rhl, N : g2 + !!
18. c : d6, c : d6	31. R : g2, Ce3 +
19. Cbd2, a6	32. Rh3, Th7
20. Cc3, h5	33. Nh4, Cg6
21. h3, Ch8	34. Nh5, T : h5
22. Ca4, g4	35. Cf3, C : e2
23. f : g4, h : g4	36. N : e2, Dd8!
24. h : g4, N : g4	37. Tg2, D : h4 +
25. Nh4 Nh3	și albul cedează

Rezultate din „Cupa Magazin" la șah prin corespondență

FINALA EDIȚIEI A II-A

Virgil Zaharescu (Buc.) — Al. Schöchter (Suceava) 1—0, Popa Nicolae (Orăștie) — Nicolae Ștefănescu (Buc.) 0—1, N. Stefănescu — Paul Popescu (Buc.) 1—0.

SEMIFINALELE EDIȚIEI A III-A

GRUPA E. Vasile Ghericoiu (Buc.) — Paul Vătărescu (Oltenița) 1—0, V. Ghericoiu — Ioan Zaharie (Cugir) remiză, I. Tuculeasa (Cuza Vodă) — V. Ghericoiu 0—1, Eugenia Burlacu (Buc.) — I. Tuculeasa 1—0, E. Burlacu — Filip Eckstein (Timișoara) 0—1, Puiu Răduică (Băilești) — Burlacu 1—0, E. Burlacu — V. Ghericoiu 0—1, P. Vătărescu — P. Răduică remiză, I. Tuculeasa — I. Zaharie 0—1, E. Burlacu — I. Zaharie remiză.

Ghericoiu și Eckstein conduc cu cîte 4,5 puncte din 5 posibile, urmați de Zaharia cu 4 din 5, Răduică cu 3,5 din 6, Burlacu 3,5 din 7.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA 4—A. Mircea Nicola (Tim.) — Dimitrie Boari (Arad) 1—0.

GRUPA 5—A. Duda Rene (Bîrlad) — Mihai Dorea (Cimpulung Mold.) 1—0.

GRUPA 19—A. Emil Lungu (Buc.) — Ovidiu Pahonțu (Iași) 1—0, Virgil Gheorghe (Deta) — Borea Horațiu (Petroșeni) 1—0.

CE MODELE VĂ ALEGEȚI?

Este un lucru firesc ca în fața unei vitrine bine asortate, care etalează noutăți în moda vestimentară, privirile trecătorilor să stăruie mai îndelung. În acele clipe, noul trece un „examen" dificil, avînd de răspuns diferitelor gusturi și preferințe.

Pentru crearea unei largi varietăți de sortimente de confecții destinate femeilor, bărbaților, adolescenților și copiilor, industria și comerțul conlucrează în mod susținut. Acest lucru se desprinde și din actualele contractări, pentru stabilirea sortimentelor de confecții care urmează să fie produse și deci să-și facă apariția în magazine în cea de a doua jumătate a acestui an.

O anticipație de bun augur

De cîteva minute ne aflăm la Fabrica de confecții și tricotaje București — locul unde se desfășoară lucrările de contractare. Primul căruia ne adresăm este inginerul ION MAZILU, din direcția generală de resort a Ministerului Comerțului Interior.

— Prezentarea unei asemenea varietăți de modele de confecții — ne spune tov. Mazilu — *în această expoziție bianuală, este rodul unei minuțioase pregătiri. După stabilirea unui plan tematic comun între industrie și comerț, în perioada de creație delegații comerțului au efectuat deplasări în fabricile de confecții, urmărind etapele de creație de la produs la produs și venind cu unele propuneri. Pentru prima oară omologarea noilor sortimente de confecții nu s-a mai făcut pe fabrici, ci separat pe fiecare grup de produse în parte (rochii, taioare etc); acest lucru a dus la o mai bună cuprindere și selecționare a modelelor prezentate.*

Am solicitat — mai mult decît altă dată — ajutorul maselor largi de cumpărători. S-au dat — pentru fiecare articol vestimentar autentice... note de la 1 la 6, neadmițîndu-se intrarea la contract a nici unui produs notat sub 3,50...

Consultarea prealabilă a cumpărătorilor, studierea deci a gustului și cerințelor lor, au mai fost făcute și prin preexpozițiile și prezentările de modele din diferite orașe ale țării și, în final, din București.

Peste 3000 de modele

Este o cifră apreciabilă, care marchează un progres simțitor pe linia îmbogățirii sortimentelor de confecții.

— Demn de reținut — ne relatează tov. ING. SIMION PLUTECI, din direcția generală de tricotaje confecții din Ministerul Industriei Ușoare — *este faptul că din colecția de modele destinată contractărilor pentru semestrul II 1964, peste 2 000 sînt noi.*

Împotriva uniformității în îmbrăcăminte vine și măsura de stabilire precisă a cantităților minimale ce pot fi contractate. Un alt lucru nou, care permite sporirea varietății de produse, este acela că pentru fiecare model de confecții s-au prevăzut mai multe variante de țesături din care poate fi executat modelul respectiv, astfel încît să se păstreze ideea creatorului.

La actualele contractări se remarcă prin noutatea croielilor și a materialelor folosite, bogăția de modele prezentate de Fabrica de confecții și tricotaje București, I.S. Arta Modei, Fabrica de confecții Arad, întreprinderea „Mondiala" din Satu Mare.

Noutățile modei

Vizionînd colecțiile de modele expuse desprindem și unele amănunte în legătură cu noua linie a modei. Căci, evident, creatorii au avut în vedere și cerințele ei. Moda anului 1964 se caracterizează prin lejeritate și suplețe.

Și pentru că primele luni ale semestrului II sînt călduroase,

să facem un scurt popas la standurile destinate confecțiilor pentru sezonul estival. Detaliile ne sînt furnizate de tovarășa ing. ODETTE MIHĂESCU, de la Fabrica de confecții și tricotaje București.

Noutățile destinate înfrumusețării ținutei vestimentare feminine — ne spune tovarășa Mihăescu — *sînt numeroase. La rochițele de vară se remarcă croiala dreaptă, tăiată în talie, sau ușor evazată. O bogată colecție este destinată litoralului și, în general, străndurilor; găsim aici o gamă variată de articole, de la costumele simple de baie și pînă la compleuri (rochii de strand, șorturi, pantaloni, bluze etc).*

O notă actuală în moda feminină o constituie garniturile, utilizate îndeosebi la taioare, pardesie etc. Reținem pardesiurile pentru femei cu garnitură de piele la clape și guler, taiorul pepit cu garnitura paspual; bordajele și tighelele vin să completeze armonios noile modele de confecții.

Dar, din semestrul II face parte și sezonul rece Paltoanele merg pe o linie comodă, sportivă. Sînt expuse și paltoane dublate în întregime cu urson.

În ce privește moda bărbătească, se menține linia suplă, lejeră. Foarte practice pentru vară sînt sacourile din țesături ușoare, necărțușite, combinate cu tricot. Costumele sînt închise cu 1, 2, 3 nasturi. O atenție deosebită s-o acordat și adolescenților și copiilor, cărora le-au fost destinate creații specifice vîrstei lor

Atrage atenția și colecția unică de cămăși bărbătești. *„Cămășile pentru vară* — ne spune *inginera* ELENA PETRESCU, de la fabrica „Tehnica confecții" — București — *se disting printr-o linie lejeră, ușor cambrată pe linia sold. Ele sînt executate din țesături noi de bumbac. Concură îndeosebi la reușita acestei colecții Fabrica de confecții și tricotaje București, fabrica „Tehnica confecții" — București și Fabrica de confecții Brăila, specializată de altfel în producția de lenjerie.*

Așa dar, vă puteți da seama că — pentru viitorul semestru — industria și comerțul au pregătit o multitudine de sortimente de confecții, care — sperăm — vor fi livrate la timp magazinelor. Ce model vă alegeți? Veți hotărî dv. însăvă la timpul respectiv...

Cl. RĂDULESCU și Mircea SCRIPCĂ

SE POARTĂ...

Oricine o constată: se poartă. Mergi pe stradă și vezi niște drăgălașe capete „tapate", acoperite cu pălării bi sau policolorate. Te oprești în fața magazinului „București" de pe Bd. Magheru și privirea îți alunecă spre pajiștea policromă cu pălării de cele mai diverse forme, cu cele mai felurite garnituri.

Și dacă totuși nu ești suficient de convins, un cuvînt dintre cele mai autorizate îl are, desigur, **inginerul ION MADINCEA, șeful serviciului producție de la fabrica de pălării Timișoara:**

— Abia prididim să facem față comenzilor...

Din dorința de a comunica cititorilor „Magazinului" tot ce e nou în fabricarea acestui accesoriu atît de agreat care este pălăria, ne-am interesat la întreprinderea timișoreană. Și aici noul se întîlnește la tot pasul, începînd chiar de la materiile prime ce se folosesc. Pe lîngă cele tradiționale — lîna, părul de iepure, mohairul — în nomenclatorul materiilor prime au apărut denumiri noi: rolantin (amestec de melană și lînă), castor (amestec de melană cu păr de iepure) și altele. Iar dacă materiile prime sînt mai multe, firesc e ca și gama produselor să se lărgească considerabil.

Nou e și modernul atelier mecanic amenajat în fabrică, relativ nouă e și secția de tricotaje unde se fabrică bășțile (în 7 sortimente), devenite atît de familiare oricui.

Ca și în alte sectoare ale industriei ușoare — încălțăminte, confecții, marochinărie etc — și aici, la fabrica de pălării, moda este unul dintre cei mai exigenți controlori de calitate. Ea respinge tot ce este învechit și obligă colectivul să fie în pas cu cerințele. (Nu degeaba creatoarelor de pălării li se spun modiste). De aceea sectorul de creație are aici un rol foarte important.

— Ținem să fim informați cu tot ce e nou în acest domeniu în toate țările cu tradiții în ce privește sectorul de modă, ne-a spus tovarășa **MARIA RADU,** șefa serviciului tehnic. **De aceea, urmărim continuu și cu atenție revistele de specialitate. Imaginația și talentul creatorilor noștri ne-au permis să oferim o gamă largă de pălării, marea majoritate bine apreciate de cumpărători. În 1963 am creat circa 500 modele noi (bineînțeles majoritatea pentru femei, căci bărbații sînt mai puțin sensibili la oscilațiile modei) iar în acest an, numai pînă acum, am oferit circa 150 noi modele, inclusiv două articole noi, din păr de iepure, denumite Modern și Velur. Pe lîngă formele clasice, se poartă în mod deosebit cele de formate tinerești, presate. Iar în domeniul culorilor, după o îndelungată domnie a celor pastelate, acum se pare că a venit iar rîndul culorilor închise și în special a combinațiilor de alb-negru.**

Specificul întreprinderii — acela de necontenită schimbare a fabricației în funcție de cerințe — necesită mereu acumularea de noi cunoștințe de către muncitori și tehnicieni. De aceea întreaga fabrică este în același timp o școală. Abia s-au terminat cursurile de pregătire a cloșatoarelor și au început cele pentru tricoteze în curs de pregătire fiind cele pentru modiste, lucrătoarele care lucrează nemijlocit la confecționarea pălăriilor.

O dată aceste lămuriri date, am pornit de-a lungul procesului de producție să vedem „pe viu" cum se fabrică pălăriile. Și deși aceste podoabe capilare sînt atît de ușoare, am constatat că munca de realizare a lor

nu e deloc o jucărie. Ba procesul tehnologic e mult mai complicat decît mi-am închipuit. Pînă la un anumit punct de fapt el nu se deosebește de cel al unei obișnuite filaturi de lînă, sortarea, cardarea, paralelizarea se fac aidoma. Apoi însă se trece la procese specifice în care domnește aburul. El este factorul care, la o anumită presiune și vibrație determină „împîslirea" viitoarelor pălării — legarea între ei a minusculilor solzi de la suprafața firii întocmai ca țiglele pe un acoperiș. Pînă atunci însă „cloșul", cum e numit semifabricatul, trece printr-o serie de transformări, prin piue, valțuri, ciocane, cilindri, vibratoare și cîte și mai cîte, care îl sfîrtecă, îl lovesc, îl strivesc.

Interesant mi s-a părut modul în care se prelucrează părul de iepure. Din depozitul fabricii, sute de piei de iepuri (cît de harnici sînt vînătorii, dar mai ales crescătorii!) sînt preluate de un muncitor care le aruncă tacticos, una cîte una, în pîlnia unui agregat. Și, deodată, o ploaie de apă și fire de păr de iepure izbucnește din toate părțile și se adună peste o sită cilindrică. Cînd „ploaia" încetează, în iurul sitei se observă un strat subțire și omogen din păr de iepure care, tăiat cu un cuțit lung, trece la alte operații de prelucrare pînă va deveni eleganta pălărie velur. De-a lungul procesului tehnologic am mai reținut, printre altele, folosirea unei mari și dințate piei de... rechin pentru lustruirea pălăriilor, existența unor mașini de tuns care, întocmai ca cele de la frizer, lasă pălăria netedă și „frezată", un sistem original de călcare a borurilor pălăriilor cu ajutorul unor... saci plini cu pietriș. După cum se vede, fiecare proces de producție cu specificul și originalitatea lui.

Producătorii de pălării din Timișoara au încheiat primul trimestru al anului cu îndeplinirea și depășirea atît a planului de producție cît și a sarcinii de creștere a productivității muncii. O realizare care le face cinste. Vorba aceea: ne scoatem pălăria!

Paul MARIAN

Meniul săptămînii

— Brînză albă cu ridichi și ceapă; spanac cu orez, charlotă de ciocolată.

— Borș de miel; drob de miel cu cartofi piure; fructe.

— Supă de ciuperci; ochiuri cu urzici; gogoși pripite.

— Spanac cu frigănele; vrăbioare la grătar — salată verde; compot de cireșe;

— Supă de sparanghel; mămăliga la cuptor cu brînză și smîntînă; savarină.

— Omletă cu șuncă; papricaș de miel; fructe.

— Scrumbii rasol; ficat cu sos de ciuperci; bezele cu frișcă.

Ghidul gospodinei

— MIEL CU CIUPERCI —

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg de miel, 100 g grăsime, o ceapă, 25 g făină, 20 g bulion, 250 g ciuperci. Se prăjesc bucățelele de miel, iar în grăsimea rămasă se face un sos în care punem carnea să fiarbă. Cînd este aproape gata se adaugă ciupercile, cu care mai trebuie să dea cîteva clocote, atît ca să se moaie. Se adaugă verdeață. Cine dorește poate să servească această mîncare și cu smîntînă.

PIEPT DE MIEL LA GRĂTAR

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg carne de miel (capul pieptului), puțină sare. Pieptul se curăță de oase, se sărează, se turtește și se face rulou. Lăsăm astfel să stea 2—3 ore la rece. În momentul cînd trebuie să-l servim încingem bine grătarul aragazului pe care se pune ruloul de carne legat cu ață. Se lasă să se rumenească bine pe amîndouă părțile. La masă se taie felii. Lîngă el se servesc cartofi prăjiți și salată verde.

lejeră practică modernă

IMBRĂCĂMINTE TRICOTATĂ DIN BUMBAC

Cîteva sfaturi pentru luna mai

Luna mai ridică unele probleme pentru sănătatea noastră, oarecum diferite față de celelalte luni. Apariția zilelor călduroase de la sfîrșitul lunii mai constituie o perioadă dintre cele mai favorabile pentru extirparea amigdalelor ce prezintă indicații pentru astfel de operații, precum și a vegetațiilor adenoide. Vremea călduroasă de la sfîrșitul primăverii e foarte propice pentru asemenea intervenții chirurgicale, deoarece în lunile imediat următoare cei operați vor putea beneficia din plin de tonifierea organismului în localitățile climaterice de munte sau de mare.

În ceea ce privește alimentația copilului mic, primele zile ale lunii mai pot fi încă folosite fără riscuri, pentru înțărcarea sugarilor, știut fiind că o dată cu sosirea lunilor excesiv de călduroase ale verii, pot apare diferite tulburări digestive dacă în această perioadă se trece de la alimentația la sîn la altfel de hrană.

Cei care vor folosi concediul de odihnă pentru efectuarea tratamentelor balneoclimaterice în stațiuni de cură în timpul verii e bine ca în cursul lunii mai să se adreseze medicului, spre a se putea proceda din vreme la asanarea focarelor de infecție din organism, în scopul obținerii unor rezultate cît mai concludente de pe urma tratamentului hidromineral.

Apariția zilelor însorite și călduroase, obligă pe părinți să intensifice mijloacele de călire a copiilor, profitîndu-se cît mai mult de băile de soare pe lîngă casă, mișcări de cultură fizică în aer liber, plimbări prelungite în aer curat.

Abundența unor verdețuri și legume proaspete, precum și apariția către sfîrșitul lunii a unor fructe (cireșe, zarzăre, căpșuni), e bine să preocupe pe fiecare dintre noi, în sensul de a le introduce cît mai mult în alimentația de fiecare zi, spre a oferi organismului o hrană cît mai bogată în vitamine și săruri minerale utile, substanțe de care s-a beneficiat, de obicei, în mai mică măsură în lunile anterioare.

Cu toate că luna mai face trăsătura de unire între sfîrșitul primăverii și începutul verii, unele seri sînt încă răcoroase, mai ales în localitățile cu altitudine ridicată sau atunci cînd plouă. Aceasta presupune oarecare grijă pentru evitarea răcelilor. Ca atare, se va acorda atenția cuvenită modului în care se folosește îmbrăcămintea, aceasta trebuind să fie cît mai corespunzătoare variațiilor de temperatură care există uneori între zilele și nopțile lunii mai.

ACTUALITĂȚI MEDICALE

• *BĂUTURA IDEALĂ PENTRU MUNCI LA TEMPERATURI ÎNALTE. Pentru a reduce transpirațiile și eliminarea*

sărurilor utile din organism la cei ce lucrează la temperaturi înalte, în mine sau pe ogoare în timpul arșiței, la Institutul de igienă a muncii și boli profesionale din Kiev s-a creat formula unei noi băuturi, care prezintă mai multe avantaje pentru sănătate decît apa sărată și gazoasă care se utilizează în prezent în condițiile unor astfel de munci. Noua băutură se prepară din pîine uscată, sare de bucătărie, drojdie de bere, zahăr, vitamina C, acid fosforic, acid lactic, clorură de calciu.

• *MASĂ DE OPERAȚIE PORTATIVĂ. În unul din numerele recente ale revistei „La medicine practicienne" se semnalează construirea unei mese portative de operații, care permite să fie transportată rapid și ușor (într-un geamantan) în orice loc s-ar ivi necesitatea unei intervenții chirurgicale de mare urgență și bolnavul nu poate fi transportat la spital.*

• *NOU VACCIN ANTIVARIOLIC. Într-o epidemie de variolă din Madras s-a experimentat de curînd cu bune rezultate un preparat care luat pe cale bucală înlocuiește vaccinarea antivariolică obișnuită.*

• *NOU PANSAMENT ÎN ARSURI. În revista „Moniteur des Pharmacies" se relatează că în ultimul timp s-a preparat un nou pansament pentru tratarea arsurilor. Acest pansament este format dintr-o materie gelatinoasă groasă de un centimetru, ce conține o substanță antibiotică și una antinevralgică. Prin aplicarea direct pe plagă a noului pansament se obține rapid reducerea durerilor și grăbirea vindecării.*

• *APARAT ELECTRONIC PENTRU NUMĂRĂTOAREA GLOBULELOR ALBE. În ultimul timp s-a construit un aparat electronic de mare precizie, numit „Leucofil", cu care se efectuează fără nici o eroare numărătoarea globulelor albe din sînge.*

• *SMOALA ÎN TERAPEUTICĂ. În Canada se folosește pentru tratarea psoriazisului un nou produs medicamentos care are la bază smoală obișnuită și acid gloxildiuric.*

Dr. I. LEONESCU

MEDICUL vă sfătuiește

E bine să știți

• Cînd în unele stări deosebit de dureroase se administrează suferinzilor preparate barbiturice (luminal) sau morfină se va avea grijă să nu se consume concomitent și băuturi alcoolice, deoarece în prezența alcoolului aceste medicamente pot produce intoxicații.

• Cel mai bogat aliment în iod este carnea de pește. Pentru acest

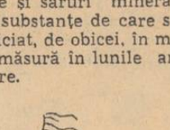

motiv, în localitățile unde apar cazuri frecvente de gușă endemică, consumul intens de pește constituie unul din mijloacele eficiente în prevenirea și combaterea acestei boli.

• Alcoolul este foarte nociv pentru copii. De aceea trebuie foarte multă atenție cînd se aplică comprese cu alcool pe abdomenul sau toracele copilului mic. Inhalarea vaporilor de alcool poate să-i provoace intoxicații acute grave.

• Credința unora că un regim alimentar exclusiv vegetarian ar menține mai bine starea de sănătate și ar prelungi viața este total greșită, deoarece organismul omului este adaptat pentru o hrană

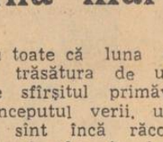

mixtă din care nu pot lipsi nici legumele, fructele și cerealele, dar nici alimentele de origină animală cum sînt carnea, ouăle, laptele și derivatele lui.

• Băuturile prea reci și înghețata sînt contra indicate în cantități prea

mari suferinzilor de hipertensiune arterială deoarece favorizează mărirea cifrelor tensionale.

Dr. I. LEGIC

Colțul celor mici

Jos din pat!

Tare rău m-am supărat
Cînd în casă am intrat:
Am găsit dormind în pat
Pe cățelul Azorel
Și pisoiul Motănel.
„Tu cățel și tu, pisoi,
Jos din pat! Jos amîndoi!
Vouă nu vă e rușine
Să dormiți în pat la mine?
Ce, pe mine m-ați văzut
Stînd la voi în așternut?
Asta e pătucul meu
Și în el dorm numai eu,
Tu, cățel, pe preș vei sta,
Tu, pisoi pe perna ta!"

Florin IORDĂCHESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Ghicitori

Cine este acea săgeată
Care bine aruncată
Va ajunge hăt, departe
Pînă în planeta Marte?

(RACHETA)

Steaua foarte depărtată
El o vede-apropiată
Că doar ăsta-i este scopul!
Cine este?...

(TELESCOPUL)

Unde n-a ajuns racheta
Mai străbatem cu...

(LUNETA)

Cine nopțile veghează
Și-ntreg cerul privegheză
Stea cu stea, rază cu rază?

(ASTRONOMUL)

Un păianjen cît o casă
Și-a-ntins uriașa plasă
Urmărind să prindă-n ea
Cea mai depărtată stea!

(RADIOTELESCOPUL)

Ștefan FĂTULESCU

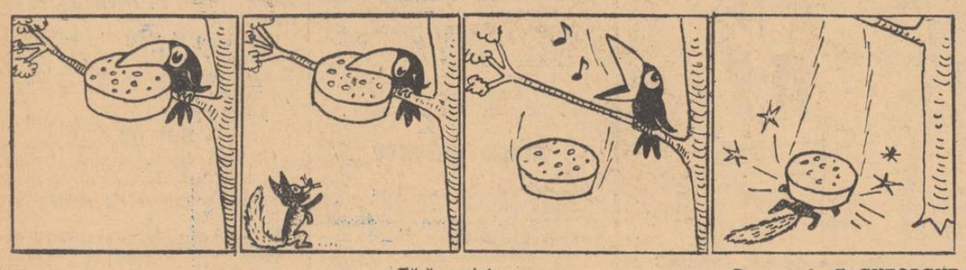

Fără cuvinte

Desene de C. GHEORGHE

— De abia a venit... De ce să intre înaintea noastră?

— Vă înșelați, de alaltăieri mi-a anunțat prin cumnată-mea că vine.

Desen de Aurel ARDELEA